

НБ ОНУ імені І.І.Мечникова

НБ ОНУ імені І.І.Мечникова

НБ ОНУ імені І.І.Мечникова

НБ ОНУ імені І.І.Мечникова

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΤΟΥ
ΑΓΙΟΥ ΙΣΙΔΩΡΟΥ ΤΟΥ
ΠΗΛΟΥΣΙΩΤΟΥ.

S. ISIDORI PELUSIOTÆ EPISTO-
larum amplius mille ducentarum libri tres, nunc primùm
Græcè editi. Quibus è regione accessit latina Clariss.
viri IACOBI BILLII Prunæi, S. Michaëlis in Ere-
mo quondam Cœnobiarchæ, interpretatio.

Eiusdem BILLII Sacrarum Observationum libri duo.

Ad R. P. GODEFREDVM BILLIVM Prunæum, S. Vincentij
Laodunensis Cœnobiarcham.

Sim. Rodolphe PARISIIS, Sculp.

Apud GVILELMVM CHAUDIERE, via Iacobæa, sub insigni
Temporis, & Hominis syluestris.

M. D. LXXXV.

CVM PRIVILEGIO REGIS.

1585

НБ ОНУ імені І.І.Мечникова

REVERENDO PATRI GODEFREDO
BILLIO SANCTI VINCENTII LAODVNNEN-
sis Cœnobiarchæ, Ioannes Chatardus obsequentissimus, S.

IRABUNTUR fortasse nonnulli, Reuerende Pater, quod nunc demum tam serò, tantæque temporis intercapedine, typis mandata sit, & in lucem prodierit, Epistolarum Sancti Isidori Pelusiota traductio, à chariss. & sapientiss. fratre tuo, Iacobo Billio, Sancti Michaelis in Eremo Cœnobiarcha, Latina facta, cum iam triennium interfluxerit, ex quo ille viuis excessit. Quod & ipsi mea quoque forsitan incuriæ atque negligentia adscribent, iique maxime, qui summo tenentur desiderio (nam spes quæ differtur expectantium animis tadium quoddam ingerere solet) legendi, euoluendi, & amplectendi quacunque vir tam pius & doctus condidit & edidit. Dicit enim non potest, quàm ardentibus animis excipiantur, & quàm libenter omnium terantur manibus, quacunque ille siue Gallica, siue Latina, siue Græca, eaque siue metro, siue soluta oratione conscripta in lucem emisit. Enimuero admiratoribus eiusmodi iusta fortasse mecum expostulandi non deest occasio, cum hoc opus urgere mearum partium esse videretur, cui frater ille tuus, & Mæcenas meus obseruandiss. Bibliothecam suam legauerit, quem postrema voluntatis suæ executorem tecum constituerit, & quem multis, ut ingenuè fateri & prædicare soleo, cumulauerit beneficiis. Addo, quod in breui illo elogio, quod post ipsius obitum de eo edideram, post elenchum librorum, quos posteritati consecrauit, pollicerer etiam me alios, velut posthumos, magno Christianæ & literariæ Reipub. commodo, breui in lucem emissurum. Sed multos habeo adhibita diligentia testes, te verò unum locupletissimum, & quàm sim ab hac incuriæ & desidia culpa vacuus & immunis, quæ sanè in typographos potiùs reiicienda est, qui, ut scis, testudineo gressu incedere, & semper aliquas moræ causas neclere & prætexere solent. Quanquam nec in eos planè retorquendam puto: sed potiùs in temporis inclementiam, qua desæuiens pestis nonnullos eorum de medio sustulit & abripuit, unde totum opus

Epistola.

intermitti & interstare, non secus atque currum rota aliqua fracta, necesse fuerit. Sed tandem, Dei gratia, ad calcem perductum est opus, & quidem sat citò, si sat benè. Quod quidem audacter assererem, si doctissimo Interpreti fratri tuo per otium & vitam licuisset extremam manum ei addere: tunc sanè castigatius & emaculatus, atque ornatius exiisset. Quod etiam in Nazianzena eius versione & impressione summopere desiderabam: quam interea dum expectaret, hanc Isidori traductionem meditabatur ac moliebatur. Nam etsi totus esset in Gregoriano illo opere, (quod non immeritò pistrinum suum, in quo diu ei molendum fuit, alicubi appellat) tamen eo interdum aliquantulum intermisso, quò vegetior & alacrior postea ad ipsum rediret, in his traducendis Isidori epistolis, vel in aliis, quæ animum ita intentum & occupatum minimè tenerent, ludebat: atque ita ne momentum quidem temporis, quo nihil habuit preciosius, unquam sinebat effluere, nec spiritum otio languescere. Quemadmodum enim diligens artifex, dum opus aliquod tractat & elaborat, materiam aliquam apud se repositam habere solet, circa quam sese exerceat & occupet, peracto illo, vel aliquando intermisso opere, ne fortè otio & desidia torpeat: sic frater ille tuus verè φιλόπορος & φιλεργός, syluam rerum apud se habebat, circa quam antequàm prius opus ad extremum perduceret, vel aliquando relaxandi animi causa intermitteret, se exerceat, & omni torpore & ignauia eximeret. Quin & quemadmodum ligna, lapides, aurum, argentum, metalla, ceteraque id genus ad domum Domini extruendam necessaria, ex Libano, Tyro, Ophir, aliisque variis mundi plagis Salomoni deferebantur: ita fratri tuo ex variis Gallia & Italia partibus veterum Theologorum Græcorum exemplaria mittebantur, ut ea vel Latina faceret, vel castigaret, vel illustraret, vel ex ipsis aliquid conderet, quod in usum & ædificationem Ecclesie cederet, ac redundaret. Quod & ipse impigrè alacrique animo faciebat. Non cessit eorum diligentia, qui templum Domini extruxerunt, aut his etiam, qui vna manu trullam, altera gladium tenentes edificabant muros Hierusalem. Ita hoc nostro seculo prouidit Dominus pro bona voluntate sua Sioni, ut non desint, qui ædificent muros Hierusalem, muros spiritualis Hierosolymæ appello, veteranos illos Ecclesie milites, antiquos Patres, & sanctos Doctores, qui se posuerunt murum, vel etiam æreum, (ut de Hieremia dicitur) pro domo Israël: ex quorum scriptis & monumentis, velut ex firmissimis propugnaculis, lethalia emittuntur iacula in hodiernos Samaritanos & sectarios, opus Domini impedire conantes. Norunt isti quidem perbellè Babylonios muros, & turrim Babylonicam extruere, vel etiam muros Hierichuntinos: sed qui clangore tubarum Apostolicarum & Sacerdotalium veri Iosue, & scriptis, confestim corruunt.

Epistola.

Norunt isti Palatium & Synagogam Satanae edificare, & duabus columnis (nempe Impietatis & Mendacij) superextruere, sed quas Samson & fortis quisque in fide (quae vincit mundum) potest emouere, & in exitium & perniciem istorum nostrorum Philistaeorum euertere. Quam fortior & tutior est domus illa sapientis supra petram edificata, quae columna est & firmamentum veritatis, quae ex viuis & quadris lapidibus coagmentata est, quae intumescantibus fluctibus & procellis omnis tyrannidis, & resstantibus omnibus ventis doctrinae facile resistit, & inualescit, quin eo quo fortius & pertinacius in eam insurgunt, eos facilius discutit, frangit, elidit. Quoniam verò in hac edificanda, & in restaurandis eius muris summus ac diligentissimus fuit artifex frater iste tuus, undique ad eum mittebantur Graeca exemplaria, quae & ipse etiam diligenter conquirebat, Musæa & Bibliothecas Christiani orbis instructiores perscrutans, unde velut ex promptuariis & bellicis Ecclesiae armamentariis arma quaedam in Haereticos depromebat. Sunt enim Christianae Bibliothecae velut turris illa Dauidica, cum propugnaculis edificata, ex qua mille pendent clypei, omnis armatura fortium. Fortium, inquam, illorum, de quibus scribitur En lectulum Salomonis sexaginta fortes ambiunt ex fortissimis Israël, omnes tenentes gladios, & ad bella doctissimi: vniuscuiusque ensis super femur suum propter timores nocturnos. Ij nimirum sunt veterani Ecclesiae milites, sancti illi & antiqui Patres, qui scriptis & monumentis suis vigilantissimè & acerrimè pugnant contra Haereticos, & Potestates atque Rectores tenebrarum harum, qui quietem veri Salomonis interturbant, qui Ecclesiam eius sponsam, in cuius sinu conquiescit, & inter cuius vbera commoratur, die nocteque diuexant, nec clamantem sponsum audiunt: Adiuro vos, filiae Hierusalem (quia filiae sunt Babylonis miserae) vt ne suscitetis, nec euigilare faciatis dilectam, donec ipsa velit. Contra istorum strepitus, impetus, & insultus verè è sacris Bibliothecis educuntur clypei, & omne armorum genus. Quamobrem eas pertimescunt & horrent Haeretici. Nam à Philistaeis edocti, cauent qua possunt diligentia, ne inueniatur gladius in Israël, vt cum ipsi insurrexerint, inermes reperiantur Catholici. Quod Julianus ille Apostata teterrimus Christi & Ecclesiae hostis, diligenter fecit, dum lege cauit, ne Christiani literis Graecis erudirentur, nec scholas frequentarent: Quod & hodierni Apostatae & Sectarij nostro saeculo diligentissimè fecerunt, faciuntq; , vbiq; tyrannidem suam liberè exercent. Quot enim Bibliothecas sacras diripuerunt? quot sacra volumina exusserunt? quot Sanctorum Doctorum monumenta dilaniarunt? Nec sanè inconsultò. In hoc enim laudo villicos iniquitatis, & prudentiam filiorum huius saeculi. Videbāt enim nihil sibi infestius, nihil sectae suae perniciosius, quàm huiusmodi

Epistola.

bellica Ecclesiae armamentaria, ex quibus tot veterum Patrum exemplaria, Graeca, Hebraea, Latina, & omnium denique linguarum scripta, quotidie eruuntur, quibus Babylonica eorum turris evertitur, & ad fundamenta usque exinanitur. Quemadmodum vero tempore belli diligentius conquiruntur arma, quibus se quisque armet & muniat: ita tempore Haereseon (quae sunt Ecclesiae bella, horrida bella: occidunt enim animas, quae mori nesciunt: cum alia in corpora, in aedes, & cetera eiusmodi caduca & interitui ruinaeque obnoxia, tantum deserviant) diligentius Catholici Musae & Bibliothecas exquisierunt, Sanctorum Patrum libros evoluerunt, eosque velut leonibus fortiores, & aquilis velociore in prima acie collocarunt, ut non immerito militans Christi Ecclesia dicatur, ac sit, eis terribilis, ut castrorum acies ordinata. Quod impigre & diligentissime fecit acerrimus Ecclesiae pugnae seu propugnator, frater ipse tuus, Iacobus Billius, qui nullis sumptibus, nulloque labori pepercit in scrutandis celebrioribus Galliae & Italiae Bibliothecis, ex quibus multa Graeca exemplaria deprompsit, ut Orthodoxos illos Patres, ac strenuos Ecclesiae milites & Duces, quos complexus est, Damascenum, Chrysostomum, Gregorium Nazianzenum, eiusque Gracos Interpretes, puriores & emaculatiores redderet, tantoque lumine illustraret, ut suo splendore Haeticorum aciem perstringerent, ac velut fulgentioribus armis accincti in eos prodirent. Romae vero (dum alia loca sileo) multa exemplaria ad eum missa sunt & allata, idque procurante Ludouico Baro, viro integerrimo & Prodatorio prudentissimo. Qua in re omnem suam ei nauauit operam, cum ob Reipub. Christianae & literariae, cuius semper studiosissimus fuit, utilitatem, tum etiam, ut tam piis fratris tui votis, ab hac nunquam alienis, satisfaceret. Nosti enim quanta ei cum ipso intercesserit necessitudo, imò & cum duobus illis Reuerendis fratribus tuis, Iacobo & Ioanne, quam etiam doctissimis & pientissimis scriptis suis sibi inuicem dicatis, posteritati restati sunt, & velut obsignatis tabellis confirmarunt. Quae etiam Bari amicitia in eos tanta fuit, ut in eos omnes, qui aliqua consanguinitate aut affinitate, aut beneuolentia ipsis coniuncti fuerunt, redundarit, in te vero tanto abundantius, quanto es demortuis propinquior. Quod ipse saepe quidem, & non ita pridem, reipsa maxime comprobauit, ita ut pluribus verbis non sit opus, non secus atque floribus in arboribus, ubi subsecuti sunt fructus. Qui pariter, praeter alia multa exemplaria, huius nostri Isidori Graecas Epistolas ex Museo Illustrissimi Cardinalis Sirleti, & propriis ipsius sumptibus (ita est in literarum studiosos propensus & beneficus) eleganter scriptas fratri tuo Interpreti nostro misit. Quae ei tanto gratiores fuere, quanto magis deprauati erant, & mendis scatebant codices illi quibus tum utebatur. Has ergo ut accepit, ac velut thesaurum in agro absconditum nactus, eas Latinitate donauit, & quidem ea, qua solet, facilitate, fidelitate, puritate, & elegantia: hoc est,

Epistola.

hoc est, summa & admirabili. Quod in hoc opere clariùs sanè eluxisset, si ei colophonem adiicere, vel ipsum aliquantulum lambere concessum fuisset. Sed hoc nobis, ut alia multa, inuidit mors eius immatura, si ita nuncupanda est preciosa illa in conspectu Domini mors Sanctorum eius. Verùm nihilominus nunquam pœnitendum opus, sed Lectori gratissimum & utilissimum futurum. Qui ut duplici frueretur beneficio, non modò docti Interpretis Latinam versionem edi curauimus, sed ipsas etiam Græcas Isidori epistolas, hætenus nunquam excusas, & è regione sibi correspondentes, quò faciliùs & uno intuitu, qui vtriusque linguæ collatione & coniunctione (in qua hic noster Interpres, ut se à puero exercuit, ita haud dubiè excelluit) delectatur, eam contempletur, indeque sitim suam ac desiderium abundantius expleat. Sic eadem opera Græcia suum Isidorum Pelusioten hætenus in tenebris latitantem, & longa oblivione sepultum (nam annos plus mille iacuit ac delituit) conspicuum ac penè rediuium recepit: ut Latinus orbis alterum etiam quendam nouum Ciceronem. Hoc enim Interpres noster, alter sanè & Demosthenes, & Tullius alter, in his omnibus priscis Græcis auctoribus, quos traducendos suscepit, & Latinè loqui docuit, feliciter semper præstitit, & expressit. Cupiebat & ipse impensè, dum superstes erat, ut Græcus Sanctorum illorum Patrum, quos transtulit, contextus ab ipso recognitus & ab innumeris mendis vindicatus recuderetur, maximèque D. Gregorij Nazianzeni, quem ipse ob summam eius pietatem, & elegantiam, in primis coluit, & in quo castigando, conuertendo, & illustrando diu multumque se torsit. Pudebat enim eum, quòd Græcia (ex qua tot opes & ornamenta hausit) tam doctum, tam disertum, tamque facundum authorem & oratorem suum haberet tam mutilum ac lacerum, totque plagis confossum, ut seminiuus relictus videretur: cuius ipse, ut Samarites alter, misertus est, curamque eius diligentem egit. sed hoc à Bibliopolis nunquam consequi potuit, qui à Græcis & Hebræis edendis planè abhorrent, maioribus quippe sumptibus illis hac in re faciendis absterriti: quò fit, ut ferè Latina & Gallica hodie tantum amplectantur, quæ magis venalia, & ex quibus se luculentiorum pecuniæ aceruum congesturos putant, usque adeò, ut cum Satyrographo loquar,

Unde habeat, quærit nemo, sed oportet habere.

Argumentum sanè hoc est collabentis rei literariæ, & intermorientium primigeniarum illarum linguarum, quæ ad Ecclesiæ edificationem, & ad turris Babylonicæ Hæreticorum euersionem à Deo datæ sunt. Tandem verò à Bibliopola extorsi, ut has Isidori epistolas vnà cum Latina versione cuderet & imprimeret. Quod ipse etiam eò libentiùs præstitit, quòd hætenus non fuerint editæ, cum etiam ob illam obseruantiam, qua Reuerend. Patrem fratrem tuum semper coluit, tum ob publicam, priuatamque suam vtilitatem, quam inde

Epistola.

emersuram praeuidebat. Nihil enim sub eius nomine conditum ac emissum est, quod obuiis omnium vlnis exceptum arreptumque non fuerit. Nihil ex eius scriptis, quod Bibliopolarum officinas diu occuparit. Nihil quod situ vel carie absumi, vel à blattis & tineis abrodi soleat. Nihil ab eo editum, quod congris, piperi, butyro, & eiusmodi inuoluendis aptum destinatumve sit. Genium habent, & cedro digna sunt quaecunque elucubrauit. Eius videlicet scriptis, ut vendibili vino, alia suspensa hedera non est opus, quam Jacobi Billy Prunæi præfixo nomine. Tantum doleo & agerimè fero, quod plures Isidori nostri Epistolæ ad eum non peruenerint. Incredibile enim est, quot ipse scripserit, nempe myriadem. Multa (inquit Nicephorus Callixtus) ab eo scripta sunt

Lib. 14. cap. 53. Variæ utilitatis plena: potissimum autem Epistolarum omnis generis diuina simul & humana gratia refertarum, prope chiliades decem: in quibus Scripturam omnem clariùs exponit, & omnium mores instituit, quippe qui dicendi genere ad docendum accommodato in eis utatur. Quæ, siue alicubi ad-

Lib. 4. Biblioth. huc extent, vel lateant, siue perierint, mihi compertum non est. Scribit Sixtus Senensis se vidisse in Bibliotheca Marciana Venetiis, volumen manu scriptum, complectens huius sancti viri 1148. epistolas. Illustriss. & eruditiss. Cardinalis Carafa fratrem tuum (quem nomine virtutis & literarum amabat plurimum,) literis aliquando monuit, ipsius Isidori Epistolas ad mille quingentas reperiri in Cænobio Cryptæ Ferratæ, qui locus in fide ac tutela est Cardinalis Farnesij. Eadem ne, an diuersæ ab illis sint, mihi quoque obscurum & incertum est. Ita enim reconduntur, & abduntur, ut planè sepultæ videantur, suntque Bibliothecarij nonnulli canibus haud dissimiles, qui feno incubantes, cum ipsi non edant, nec alios quoque edere, vel etiam propius accedere non permittunt, locum dantes Prouerbio: Canis in præsepî. Sic & belli isti custodes ærarij rei literariæ & Christianæ malunt sacros priscorum Patrum codices blattis ac tineis seruare, quam iis commodare, qui eos e scriniorum tenebris in lucem afferere, & in vsum Ecclesiæ & literatorum conuertere possunt & desiderant. In quos iure quadrat & illud, quod Isidorus ipse quadam in Epistola

Lib. 1. epist. 51. in aliquem librorum congestorem scribit: Plurimos, inquit, libros (ut audio) emisti, atque opinione locuples es, eorum lectionem ignorans, atque id faciens, quod ij, qui frumentum comprimunt. Nam libri quoque tinearum patres & nutricij sunt, cum vinciuntur. Quare aut opibus tuis utere, aut ingentem eruditionem ne lede, nimirum hîc quoque comicos sales colligens (dum librorum corruptor, aut librorum sepulchrum, aut tinearum altor appellaris) atque coram Deo accusationem, ut qui ingens utilitatis talentum occultans, quod aliis concreditum atque elaboratum est, à te autem improbè defossam. Tandem verò labore & industria fratris tui eruditiss. factum est, ut hæc saltem Isidori Epistolæ (nempe plures ducentis supra mille) quas transfudit, & edendas reliquit,

Epistola.

reliquit, è magno illo naufragio, quod aliæ innumera passæ, vel de vita etiam adhuc periclitari videntur, emerferunt, & ad portum saluæ & incolumes appulerunt, haudquaquam post hæc peritura, quæ tam felicem & disertum nactæ sunt Interpretem. In quibus conuertendis, ut & in aliis omnibus, quæ traduxit, ab Interpretibus illis semper abhorruit, de quibus in Sacris suis Observationibus hæc ait: Interpretes, qui verbum verbo reddere student, meo quidem iudicio, nihil aliud agunt, quam ut pro luce meras lectoribus tenebras offundant. Hoc ei tantum faceßiuit negocium, quod in eis crebræ frequentesq; sint argutiæ, in ipsis verbis plerunque sitæ, quæ aliis commodè cedere nequeunt. Quemadmodum enim in vinis quæ aliò transferuntur, multum sæpe decedit genuini saporis, & vigoris: ita etiam multum lepôris & venustatis in iis verbis, quæ in aliam linguam transmigrant. Hoc est, quod hic quoque noster Interpretes in Sacris Observationibus suis ait: Nulla omnino lingua est, quæ lepô-
res aliquos non habeat, qui in aliam linguam sine luculento dispendio transferri nequeant. Sunt autem istæ Jfsidori Epistolæ perbreues ferè omnes, & perpetuo quodam Laconismo contextæ, sed doctrina & utilitate copiosæ. Eas enim Scripturæ testimoniis & exemplis ubique aspergit & condit, multasq; arduas quæstiones, quæ inde à variis ei proponebantur, edisserit ac soluit. Hæreses aliquot strictim, ac velut per transennam, quandoque confutat. Nam ut verus D. Joan. Chrysostomi discipulus & imitator, totus in moribus informandis occupatur, virtutis locuples laudator & præco, & viciorum acerrimus insectator. Vnde eam ob rem in multorum offensionem & odium incurrisse, sibi quæ multas structas insidias alicubi testatur. Si quis, inquit, fructus ex reprehendendi libertate oriretur, nemini ipse hac in re cessissem, etiam si ob eam causam insidiis per sæpe appetitus, verum cum hoc tempus silentium postulet, Iudicem expectemus. Ex Gentilium libris pauca hic interserit, contentus scripturis sacris, ut quæ & vim maiorem habeant, & Christiano Doctore & Lectore digniores sint. Solet etiam has suas Epistolas præclara aliqua sententia, vel elegante quadam cohortatiuncula claudere, atque ita Lectori aculeum quendam insigere. Cuiusmodi Scriptoribus, tanquam ad ingenium suum accommodatioribus, Reuerendi illi Patres, fratres tui, Iacobus & Ioannes, in primis delectati sunt, eosque perbelle imitati sunt. Nam sua scripta ad ædificationem & consolationem, & ad Dei timorem & amorem inculcandum planè concinnarunt, modò tibiis Euangelicis canentes, ut deiectas peccatorum conscientias spe diuinæ misericordiae erigant, & expectatione futurorum præmiorum ad saltum & exultationem inducant: modò lugentes, ut proposito suppliciorum æternorum metu & cruciatu, eos ad pœnitentiam & planctum cieant & prouocent, qui ad vitia obdurnerunt. Verè dug ille tubæ argenteæ (ex argento videlicet illo conflatæ, de quo Propheta, eloquia Domini casta,

Epistola.

argentum igne examinatum, probatum septuplum) quæ Dei populum in fidei unitatem, & charitatis vinculum cogant, & ad vitis indicendum bellum conuocent & excitent. In quibus præclarum ac domesticum fraternumque habes exemplum, quod ad unguem exprimas & imiteris. Cum enim unus solusque supersis è tot claris & nobilibus fratribus (quorum alij virtute bellica & militaribus honoribus insigniti, velut in valle & campestribus cum Iosue prælia Domini præliantes, & pro aris & focis strenuè pugnantes, ut fortes Machabæi postremis bellis occubuerunt: alij duo, nempe isti superiores, tanquam in vertice montis puras leuantes manus, & cum aliis duobus illis fratribus Moise & Aarone, spiritualibus armis certantes tandem fatis concesserunt, & in Domino obdormierunt, iure quodam hereditario eorum virtutes & ceteræ spirituales opes, quæ aliis omnibus præstant, ad te deuolui debent. Atque illi decurso iam stadio tibi etiam lampada tradunt. Epulo ille Euangelicus metuebat ne fratres, quos superstites reliquerat, venirent in eum locum tormentorum, in quo cruciabatur, & cuius viam illis præmonstrauerat: at contra illi tui è celis, quorum viam nobis triuerunt, manum tibi porrigunt, ut quos natura tam arcto fraternitatis vinculo constrinxit, eosdem cælestis (qua fruuntur,) gloria in æternum uniat & coniungat. Quod Deo duce & auspice futurum confido, cum tu eandem viam ingrediaris, eorumque vestigiis diligenter insistas. Non modò enim in te fraterna elucet virtus & pietas, quæ toti vestræ familiæ est penè innata & hereditaria, sed etiam in pascendo tibi commissio grege prudentia & vigilantia, atque in inuanda & ornanda Christiana Republica diligentia & labor. Nam ad eorum emulationem multis pijs opusculis & libris, quos è Latino & Italico sermone Gallicos fecisti, Galliam nostram ornasti, & quotidie ornas, eosque iuuas, qui linguarum illarum sunt expertes. Quod si fortasse tanta in iis non elucet doctrina & eruditio, quanta in libris & monumentis illorum fratrum tuorum, scias eos hac in re paucos habere pares, nec posse omnes esse Scipiones, nec facile esse in primis secundisve consistere. Non æqua lance singulis suas opes largitur Deus. Aliis quinque talenta, aliis tria, aliis duo, aliis etiam unum impertire solet. Sed nihilominus qui unum, vel duo tantum accepit, sua diligentia & fæneratione audire potest, non secus atque alij pluribus locupletati, peramœnam illam & desiderabilem Domini vocem: Euge, serue bone & fidelis, &c. Nec modò auro & argento, purpura, bysso, hyacintho, cocco, & rebus eiusmodi splendidis & pretiosis, extruitur Dei tabernaculum: sed etiam rubricatis arietum pellibus, sagis cilicinis, & pilis caprarum. Sic Dei Ecclesiam iuuant & ornant, quicumque in eius usum quantulacunque habent, vel duo minuta, ex animo (quo Deus res metiri & aestimare solet) conferunt. Mac te ergo virtute esto, & qua soles diligentia fratres illos tuos vig cælestis duces, sequere & assequere. Noli respicere post tergum,

nec

Epistola.

nec stes in omni circà regione: sed progredere (nam non progredi, regredi est) de virtute in virtutem, & tandem per Iacobæ scalæ gradus ad eos conscende, & ad eum ipsum, qui culmini eius innixus tibi nobisque omnibus opem laturus, manum tendit. Sed licet tibi sponte currenti nullo calcari sit opus, hoc tamen dissimulare non potuit charitas illa erga te mea, qua te iampridem complector, & felicitas illa, quam tibi votis omnibus expeto, & observantia illa, qua te tuosque colo, & dum hac vita fruor, colam. Vale, reuerende, & mihi perpetuo observande Cænobiarcha, & fraterno amplexu hanc Epistolarum S. Isidori Pelusiota ornatam & perelegantem fratris traductionem accipe, quam non tam tibi dico, quam se ipsa tibi offert, & consecrat. Hanc enim, ut alias fratris opes, præ cæteris omnibus tibi vendicas, nec modò iure naturæ, sed etiam illius necessitudinis, quæ tibi toto vitæ curriculo, cum ob morum, tum ob status & Ecclesiasticæ dignitatis similitudinem, cum eo intercessit. Iterum vale, & nos, quo dudum cæpisti amore prosequi perge. Parisiis, Calend. April. an. Dom. 1585.

SANCTI ISIDORI PELUSIOTÆ VITA.

EX SVIDA.

Iδωρος πρεσβύτερος, ὁ πηλεσιώτης, ἀνὴρ ἐλλογιμώτατος, φιλόσοφος τε καὶ ῥήτωρ, ἐπιστολάς ἐρμηνεύσας τῶν ἁγίων γραφῶν γ, γέγραφε, καὶ ἄλλα πῦρ. Id est, Isidorus Præbyter, vir eloquentissimus, philosophus, atque Rhetor, epistolas 3000. diuinam scripturam interpretantes scripsit, & alia quædam.

Ex Enagrio, lib. 1. c. 15.

Theodosio Imperatore regnante, magno etiam in honore fuit Isidorus Pelusiota, cuius gloria ob illius tum facta, tum dicta longè latèque peruagata est, omniumque sermone celebrata. Iste carnem sic maceravit laboribus, sicque animum arcanis & diuinis doctrinis saginavit, vt vitam angelicam in terris traderet, & viuam expressamque effigiem vitæ monasticæ, & diuinæ contemplationis omnibus perpetuò intruendam proponeret. Scripsit quidem cum alia multa opera perquam vtilia, tum vnum ad Cyrillum: ex quo perspicuum est, eum eisdem cum admirabili illo Cyrillo vixisse temporibus.

Ex Nicephoro Callisto.

*Lib. 14.
c. 53.*

Non virtute tantum egregij tum florere viri, sed & doctrina factis ipsis consona enituit. Vtraque enim philosophia si occurrat, celerius mentem in sublime tollit, & bono ei, quod desiderio votoque omni expetimus, vnit atque coniungit. Nam veluti duabus alis, cui vtraque illa contingit, vitur, atque in cælum euolans quam celerimè progressu pleno peruenit. Quales viros ea tempestas protulit, virtute & doctrina magnam gloriam consequutos. Talis Isidorus ille fuit, qui in Pelusio monte monachis præfuit: Nilus & Marcus præclari ascetæ, & sapiens item Cyri Ecclesiæ Antistes Theodoritus, quorum magna in poetica laus est. Præceptore ij in vtraque philosophia magno vsi sunt Chrysosthomo. Igitur Diuus Isidorus iam inde ab adolescentia ita in monastichis laboribus desudauit, & ita carnem, animam arcanis sublimioribusque doctrinis fouens maceravit, vt euangelicam prorsus degeret vitam, & viuam animatamque monastici instituti diuinæ contemplationis columna, & velut primum quoddam exemplum flagrantis æmulationis doctrinæque spiritalis esset. Multa ab eo scripta sunt, variæ vtilitatis plena, potissimum autem epistolarum omnis generis diuina simul & humana gratia refertarum, propè chiliades decem, in quibus Scripturam omnem clarius exponit, & omnes omnium mores instituit, quippe qui dicendi genere ad docendum accommodato in eis vitur. Satis quoque ille declarat, quo ardore erga honestatem, erga Ecclesiam, & eos qui temerè iniuria afficerentur, flagrauit. Multum præterea in lucubrationibus suis inuehitur in eos, qui non rectè episcopali, sacerdotalique munere fungerentur. Et quod apertè Chrysosthomum defenderet, vehementer Arcadium & Cyrillum, atque huius patronum Theophilum perstringit, eorumque sinistras aduersus virum eum susceptas molitiones taxat. Quæ illum cum eis tempore vixisse testantur. Cyrillum sanè quidem vt hominem turbulentum refellens, hæc quoque scribit. Fauoris quidem affectio acutum non videt, hostilis verò animi odium nihil prorsus cernit, &c.

Ex Xisto Senensi, lib. 4. bibliotheca Sanctæ.

Isidorus Pelusiota, monachorum Pelusiaci montis in Ægypto Abbas, D. Ioannis Chrysostomi discipulus, angelicam in carne vitam degens, multa scripsit variæ vtilitatis plena, potissimum autem epistolarum omnis generis diuina simul & humana gratia refertarum propè chiliades decem, siue decem millia: In quibus omnes diuinas vtriusque testamenti scripturas exposuit, & omnes omnium mores instituit, vsus in eis docendi genere maxime ad docendum accommodato. Vidimus in Bibliotheca Marciana Venetiis volumen manu-
scriptum

Scriptum complectens huius Sancti viri 1148. epistolas: quarum prima sic incipit. *Επειδὴ κυκλικὸν ὄντι τὸ ζῆλον*. Claruit sub Theodosio iuniore anno Domini 440.

Ioannes Chatardus.

Mihi operæ precium visum est ex superioribus paucula ista annotare. Refert quidem Suidas hunc nostrum Isidorum præter illam magnam epistolarum multitudinem alia etiam quædam scripsisse: sed quæ sint illa, non commemorat. Inter ea collocandus est liber ille, quem ad Gentiles scripsit, cuius ipse in his epistolis aliquoties meminit. Qui an adhuc in tenebris lateat, aut luce fruatur, non mihi constat. Quædam etiam eius poetica desiderari viderentur, si verâ essent, quæ suprâ ex Nicephoro Callisto iuxta vulgatam versionem citauimus: nempe, Isidori Pelusiota, Nili & Marci Eremitæ, ac denique Theodoriti Cyrenensis Antistitis magnam in poetica esse laudem. Verum hæc Nicephoro minimè sunt ascribenda: sed errori potius interpretis eius, Langi, ob homonymiam dictionis græcæ nō bene animaduersam, vt libro primo Sacrarum suarum Obseruationum doctissimus noster Billius indicat & admonet. Nam libro primo cap. 38. vbi quædam obseruat in Euagrii historiam, sit ait. Cap. 15. In initio hæc verba, *καὶ ποιήσας*, ab interprete omissa, idem valent quod *ποιητικῶς ἐπέειπεν*. i. vt poetæ verbis vtat. Hæc enim dicit ob hæc verba *κλέος εὐρή*, quæ præcedunt, & quibus vtitur Homerus *Odyss. lib. pen.* Quod cum ne Langus quidem apud Nicephorum lib. 14. c. 53. animaduernerit, Isidorum Pelusiota, Nilum & Marcum Eremitam, ac denique Theodoritum Cyrenensem Antistitem, egregios poetæ facit: cum tamen nullum omnino ex his poetica laude floruisse literis vllis proditum sit. Ex quo perspicere licet, quantum interdum erroris vnus vculæ homonymia non animaduersa pariat. Quod verò Xistus Senensis narrat se Venetiis in Marciana bibliotheca vidisse volumen manu scriptum complectens huius Sancti viri 1148. epistolas, quarum prima sic incipit. *Επειδὴ κυκλικὸν ὄντι τὸ ζῆλον*, &c. cum in his mille ducentis, quas eruditissimus Billius traduxit, nulla sic incipiat, hinc satis liquet, & hanc & reliquas (vt verisimile est) sequentes ibi adhuc conclusas teneri, & Endymionis somnum dormire, vel potius sepultas iacere, Billio aliquo admodum egentes, qui eas vindiceret, & expergefaceret, vel etiam mortuas exciteret. Cæterum legimus passim varios fuisse Isidoros. Alios quidem martyres, alios Confessores, alios Episcopos, alios Abbates & monachos. Hic noster inter sanctos Abbates reponitur. Vsuarius martyrologus quinque eiusdem nominis in album Sanctorum retulit, inter quos huius nostri Pelusiota meminit, eiusque festum quarta die Februarii celebrari tradit.

ΕΙΣ ΙΑΚΩΒΟΝ ΒΙΑΛΙΟΝ ΤΟΝ ΕΠΙΣΗΜΟΤΑΤΟΝ

ἄνδρα καὶ θεοφιλέστατον.

ΒΙΛΙΕ χαῖρε μάκαρ, πρῶτον σε γὰρ ὡς πρὶν ἔπαι.
Χαῖρε βαθυπλάγης κύδος ἐμῆς πατρίδος.
Λαμψρὸς ἀπ' εὐγενέων παρθένων κλάδος, ἡδὺς αὐτοῦ.
Εὐσεβέος τιν' ἔδωκε καρπὸν ἐπὶ γένιον.
Εὐδαλεχὲς ἀγίων ἐπέλες πατέρων ἑσπερίης.
Εκφαντὰρ ἱεροῦ Γρηγορίου σῶματος.
Συὸ τῷ νῦν μαχαιρὸς οὐλύμπια δώματα νάεις.
Εἰλὸν ἐπ' ὀρθοσόφοις τὸν δρόμον ἐκπελέσας.
Εὐθάδ' αἰμῆνης λόγιοις ὡδὲ φασὶν ἀνελθεῖν.
Εἶνεκα παμπόλων γεωργῶν σελίδων.
Αἰ Τροάδων σὺ φίλτατος ἐγλὸς ἐταῖρος
Εἰς φάος ἐκπέμπει ἀπὸ μαχαιρῶν ὁμῶς.

Ν. Γυλωνίν.

†† iij

ΕΥΓΕΝΕΣΤΑΤΩ, ΚΑΙ ΑΙΔΕΣΙΜΩΤΑΤΩ ΠΑΤΡΙ, ΚΥΡΙΩ;
Γωτσορείδω Βιλλίω, τῷ τ' ἀγίῳ Οὐίγκεντίου μονῆς, τ' ἐν τῷ Λαοδουῶν Αἰβῶ, Χαίρειν.

ΤΙΠΤΕ Προαρέσεως Χατάρδω λαῶν; Αἰβῶ,
Εἴθεον ὅς τὸδε σοι βιβλίον ἡρμόσατο;
Τρεῖς ἐκλέξατο γὰρ παναείτους ἀνέρας, ἐν τοῖς
Κοινοβιαρχοῦσι πρωτεύοντες κτησαμένους.
Βιβλίον ὁ γράφας Πηλοῦσιος ἢ Ἰσιδώρος
Εν φαιείοις Αἰβῶς, Χειριστὰν τε Πατὴρ;
Τῇ τε γραφῇ γρηγὸς γεροντός, καὶ τῇ ἀλαλέξει.
Τῷ ἰατρικῇ γάμῃ δόγματα θεῖα παραοῦ.
Αἰβῶς δ' ἐρμηνεύς, πέλε Βιλλιάδης Ἰάκωβος
Σοῦ χάρις, οὐχ ἡπῶν ἡθεσιν, ἔτε λόγοις.
Ὁς Πηλοσιόθεν Ρώμῃν Ἰσιδωρον ἀγαγόν
Πορθημενέοντα λαλεῖν δείξατο Ρωμῆκῶς,
Καρδινέων Καράφα καὶ Σιρλήτιο ἐκῆπι,
Σὴ δὲ πρεσβυτέρῳ, Λαοδικῶν τε Βάρου.
Μοῖρ' ὅλον δ' ἀφ' ὅτ' ἐκείν' ἤρπασε, Βίλλιε, πρεσβυτέρῳ
Οἷς λιπαρὴν ἔσται ἔργα μεμῶς.
Σῶθ' ἅμα Χατάρδω συζητήματα ταῦτα τύποισι
Εκδώκας, Λατίῳ κήρυον ἐρδόμενος.
Κοινοβιαρχὸς οὐδ' ἑταίρος κήρυκεν ἐλδῶν
Χατάρδης, τίδε σοι βιβλίον ἀνέμεινος.
Βίλλιε, χαίρει καὶ οὐλε μέγ', Οὐίγκεντιο Αἰβῶ
Ὡς χαίρει, καὶ ἀγαθὸς δῆμος ὁ Λαοδονεύς.

Latinè ad verbum.

NOBILISS. ET REVERENDISS. PATRI D. GO:
dofrido Billio, Monasterij S. Vincentij Laodunensis Abbati, S.

QVIDN AM Optione Chatardi melius? Abba,
Divinum qui hunc tibi librum concinnavit.
res elegit enim quàm præstantissimos viros, inter
Cœnobiarchas primas affectos.
Librum qui scripsit, Pelusius fuit Isidorus,
Apud Agyptios Abbas, Christianorumque Pater.
Qui scripture acris fuit, & disputatione,
Et ad veram amplexum dogmatis sacri explanandis.
Abbas porro Interpres erat Billiades Iacobus
Tuus frater, non inferior moribus, nec verbis.
Qui Pelusio Romam Isidorum admirandum
Traiectum loqui docuit Romano more,
Cardinalium Carafa & Sirleti consilio,
Tuo autem suffragio, Lodoicique Bari.
arca letalis autem ex quo fratrem rapuit, Billi, præfuit
tis, quæ obtestatus est interim dum extrema facta meditaretur.
Tuoque unâ cum Chatardo scripta hæc typis
Edidisti, Latine rem gratam faciens.
Cœnobiarchis ergo tribus volupe fecit
Chatardus, hunc tibi librum dedicans.
Billi, salve & vale multum, Vincentius Abbate
Quo gaudet, & candidus populus Laodunensis.

Pc. Morelli Turonensis Lochij, mense Martio, 1585.

EPITAPHIVM DOMINI IACOBI BILLII PRV-
NÆI, DIVI MICHAELIS IN EREMO ABBATIS;
viri nobilitate, doctrina ac pietate præstantissimi, à Richardo Stephano Anglo,
Doctore Theologo, ipsius alumno amantissimo conscriptum.

Billius hoc tumulo recubat, μέγα κῆδος Ἀχαιῶν.
Gallica nil Græcè doctius ora tulit.
Parcite Pierides Prunæum plangere: cuius
Spiritus in calo, nomen in orbe viget.

Ex persona Divi Iſidori monachi Pelusiota,
Græca prius Græcus resonabam verba: docente
Prunæo, didici cum Cicerone loqui.

Aliud:
Nille annos latui: quod prodece latui in auras,
Ingenio Billi debeo doctæ tuo.

Ex persona Divi Gregorij cognomento Theologi,
Episcopi Nazianzeni.

Qui prius æquavi Demosthenis ora disertæ,

Attica dum sacro gratia ab ore stuit:

Contendo Latio nunc cum Cicerone lepore,

Nec minor in Gallis gloria nata mihi est.

Aliud:
Quod nulli præstare datum, non ausim Erasmus
Tentare: en, solus Billius id posuit.

Ο ΟΥΡΑΝΟΣ ΤΟΝ ΤΟΥ ΒΙΛ-
λίου τάφον προσφωνεῖ.

Σῆμα φύλατ'ε τὸ σῶμα, τὸ ἐπὶ θεόδωγμον ὑπάρξαν,
Εὐγενές αἶμα λαχόν, τῷ Βιλλιάδου Ἰακώβου.

Σῆμα φύλατ'ε τὸ σκεῦος, ἐν ᾧ χαλὰ πάντα μέμικται;

Πάντα γὰρ ἀξίερατα ἄμ' εἰν ἐπὶ σινδράμῃ φάπ.

Σῆμα φύλατ'ε τὸ σῶμα, χεῖρ'ε ποτὶ μνεία μέμνε

Καὶ τὰ μέλη σύμπαντα, τὰ γ' ὄργανα Πνεύματος ἱεροῦ.

Σῆμα φύλατ'ε νόον κεφαλῇ βασιλεῖον ἀσάρκων

Τῶν χερίτων θ' ἔδραν, κ' αἰδοῦς οἴκημα, προσώπον.

Πάντα τέ πως ἀναγιόντε, τὰ πρὶν γράφει ἑλλάς ἅπαντα,

Οὐσε φύλατ'ε δῶα, Λατινί τε πάντα γραφεία.

Σῆμα φύλατ'ε τὰ ὦτα, δεδωγμένα ῥήματα Χειρὸς.

Χεῖλέα θ' οἷς ἐν αἷι σκαθέζοτο πότνια Πειθώ.

Γλῶτταν, χεῖμαρρον μέλιτος, γλυκεροῦτε γάλακτος:

Δόγματα χαλὰ δάκνουν, πίπιν τε κλείδου.

Σῆμα τὰ σῆρα φύλατ'ε, τὰ πᾶν τὸ καθήκον ἐνάκει

Δαισίτε νηστείας τόμαχον προβεβηλότα λαμπαρῆς.

Τῶν ἐλεημοσυῶν τε πρῶμα τὸ χεῖρε θαμβᾷ.

Σῆμα φύλατ'ε τὸ ἦπαρ, ἔρωτα πνεῖον Ἰησοῦ.

Κῆρ τ' ἀρετῆς καὶ ὀπισθημῆς θησαυρὸν ἀπασῶν.

Γόνατα σῆμα φύλατ'ε, τὰ γ' ὄργανα χαμπῆ προσευχῆς.

Τὸ πόδε σῆμα φύλατ'ε, τὸ ἐς κακὸν ἢ ποτ' ἰόντε.

Σῆμα φύλατ'ε τὸ σύμπαν, ἕως ποτὲ σῶσι ἀγείρω.

EXTRAICT DV PRIVILEGE
du Roy.

PAR grace & priuilege du Roy donné & octroyé à Guillaume Chaudiere, Libraire iuré en l'Vniuersité de Paris. Il est defendu à tous Libraires & Imprimeurs de ce Royaume, de n'imprimer, vendre ou distribuer en cedit Royaume à part ou separé du Grec ne ioint, partie ou portion d'iceluy. avec autres liures ou autrement ce present liure intitulé, *Sancti Isidori Pelusiota, Discipuli Chrysostomi, Epistolarum libri tres, latina versione ad verbum è regione opposita: per D. Iacobum Billium Prunaeum Sancti Michaelis in eremo Canobiarcham. avec Observationum sacrarum libri duo. Authore D. Iacobo Billio, &c.* sinon de ceux que aura imprimé, ou fait imprimer ledit Chaudiere, iufques au temps & terme de neuf ans finis & accomplis apres la premiere impressiõ: à peine de cent escus, moitié à sa Maiesté, & l'autre moitié audit Chaudiere, & de confiscation de ce qui s'en trouueroit d'imprimez, ou vendus au contraire. Oultre veut sadite Maiesté, que mettant par bref le contenu du present Priuilege au commencement ou à la fin de chacun exemplaire, que cela ait forme de significatiõ, tout ainsi que si l'original estoit particulièrement signifié à chacun. Donné à Paris le 3. iour d'Octobre, mil cinq cens quatre vingts & quatre.

Par le Conseil,

DANES.

Acheué d'imprimer le vingtiesme iour de May, M. D. LXXXV.

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΕΡΙΣΤΟΛΑΕ

ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΙΣΙΔΩ-
ΡΟΥ ΤΗΣ ΠΗΛΗΣΙΩΤΗΣ.

SANCTI ISIDORI
Pelusiota.

ΝΕΪΔΩ ΜΟΝΑΧΩ. α.

NILO MONACHO. 1.

Ἰ μὲν ἄνθρωποι τῆς
μοναχικῆς φι-
λοσοφίας κορυ-
φαῖοι καὶ ἡγε-
μόνες, ἐκ τῆς
ἄλλων καὶ ἀγώ-
γων ὧν ἐτέλε-
σαν, καὶ τὰς προσηγορίας ἀρμόδιας
τοῖς πράγμασι πρὸς ἑαυτοὺς ἡμῶν
καὶ μαθήσιν ἔθεντο, ὁποταγὴν τὴν τῆς
ὑλῆς ἀναχώρησιν, καὶ ὁποταγὴν τὴν
εὐπείθειαν χαλίσαντες. καὶ οἱ μὲν
φύσιν μόνον ἔχον διδάσκαλον. ἡμεῖς
δὲ καὶ τὴν σκείνων πρᾶξιν ἀνάγκη
ἔχοντες, μικρὰ τῆς ἐργασίας φρον-
τίσομεν. καὶ τοίνυν τὴν μὲν ὁποτα-
γὴν λήθην εἶναι προσηγορίας γνώ-
μης, καὶ ἀρνήσιν σωτηρίας. τὴν δὲ ὁ-
ποταγὴν, νέκρωσιν καὶ φθορὰν τῆς ἐπι-
τῆς γῆς μελῶν, καὶ τὴν γέγραπται.

SANCTI viri, Monasti-
cæ Philosophiæ princi-
pes & antesignani, ex æ-
rumnis accertaminibus,
quibus persuacti sunt,
vocabula quoque rebus
congrua, monendi no-
stri atque erudiendi causa, imposuerunt:
cū ὁποταγὴν, secessionem à rebus ex ma-
teria concretis, & ὁποταγὴν, propensionē
ad obediendum nuncuparunt. Atque illi
quidem naturā solum magistratū habue-
runt. Nos autem, cū eorum quoque res
gestas literarum monumentis proditas
habeamus, parvam tamen operationis cu-
ram gerimus. Oportet igitur ὁποταγὴν, sen-
tentia eius, qua quispiam prius imbutus
est, obliuionem, atque consuetudinis ab-
negationem esse: ὁποταγὴν autem, mem-
brorum, quæ sunt super terrā, mortifica-
tionē atque interitum: quæadmodum sa-
ctis literis consignatum est.

Quid ὁπο-
ταγὴν ὁ-
ποταγὴν.

Δωροθέου μοναχῶ. β.

Dorotheo Monacho. 2.

Ἀνθρώποις ἀνέφθισαν ἀπ' αὐτῶν,
ἐκ τῆς θεῆς διανοίας, οἱ ἄνθρωποι. ἐπεὶ δὲ
γὰρ ὁ θεὸς ἡμῶν πῦρ κατακαλίσκον
ἔστιν, οἱ περὶ θεοῦ θεωροῦντες τὴν κατακα-
λίσκον, ὡς θεοῦ εὐαγγελίου προσηγο-
ρεῖνται, τὴν πρὸς αὐτὸν ἐνώσει πυ-
ρὴν ἡμῶν, καὶ φασγῆρες ἐν ἐκείνῳ φαι-
νόμενοι.

Carbones succensi sunt ab eo, hoc est
sancti viri à Deo. Quoniam enim Deus
noster ignis consumens est, idcirco qui per
animi puritatem Deum contemplantur,
carbones non abs re appellantur; ut qui
per coniunctionem cū Deo inflamentur,
ac luminaria in vnoquoque existant.

Psal. 17.
Heb. 12.
Cur pij
dicantur.

Νηλὰμβωνι σχολαστικῶ. γ.

Nilamboni Scholastico. 3.

Πάνυσσας τὰς τῶν ἀρχαίων

Cum ab antiquis viris illud aperte ad-

A

Inter opi- modum didiceris, quodd opinari aliquid
nari esse, mul- esse, non est aliquid esse: cura potius ut fa-
tum in- cias, ac non tantum dicas.
cereft.

Timotheo Lectori. 4.

Ex iis certaminibus, quæ abs te obeun-
tur, vir eximie, hoc persuasum habe, res
præsentes velut stadium quoddam, quod
in aspectum minimè cadat, proponi: in quo
nobis non cum sensilibus feris, sed cum
perturbationibus, quæ animo & ratione
intelliguntur, certamen est. Quæ quidem
si robur illud, quo præditi sumus, superent:
non corpori duntaxat periculum creant,
verum animæ ipsi mortem accerfunt: sin
autem superentur, atque in fugam se con-
uertant, ingentes coronas ac prædicationes
consequemur. Et quidem hic quoque
persæpè: post autem, omnino. Quando-
quidem futuro ævo præmia concedita
sunt, quemadmodum huic stadia & arene.

Futuri
aut sunt
præmia,
huius sta-
dia.

Nilo. 5.

Si diuina oracula synceram & perfe-
ctam viuendi rationem significant, super-
uacanea est curiosior inquisitio, iis, qui
prudenter in eorum lectione versantur.
Quocirca si cibos & vestitum monasticæ
vitæ, iuxta Deum perfectæ, omnibusque
numeris absolutæ, in Ioanne Baptista didi-
cimus: pilis, si fieri potest, ad obregendum
corpus contenti erimus, herbarum autem
ac foliorum summitatibus ad exiguam mini-
mèque redundantem alimoniam, ac vires.
Sin autem hæc imbecillitatem nostram
excedunt, tum necessitatis omnis, tum ra-
tionis viuendi, ac perfectionis adipiscen-
dæ forma nobis ac regula sit, quod Anti-
stes censuerit atque imperarit.

Matth. 3.
Marc. 4.

Vrsenuphio. 6.

Psal. 74.

Calix in manu Domini, vini meri ple-
nus mixto. Hoc diuino oraculo iusta re-
muneratio designatur, quæ humanitate
quidem ac misericordia temperatur, ad
ciendam iis poenitentiam, qui peccatis de-
lectantur (Inclinabit enim ex hoc in hoc,
hoc est, ex benignitate, in illud supplicium
quod sceleribus debetur.) At ne nos ne-
gligentia atque inertia dediti, cum iustitiæ

μαζών, ὅτι ἔπ' οἰεσθαι εἶναι, εἰναι π' ὅτι
ἔπ' αὐτῆς μάλλον, καὶ μὴ μόνον λέγε.

Τιμοθέῳ ἀναγνώστῃ. δ.

Περὶ ὧν μετέρχῃ ἀγλῶν, θαυμάσιε, ὅτι
πέπειστο, σάδιον ἡμῖν τὰ παρόντα ὡρο-
πίθεσθαι ἀόρατον, ἐν ᾧ θηρίοις ὄχι αἰ-
σθητοῖς, ἀλλὰ νοητοῖς τοῖς πάθεσι
ὑποτασσάμενοι, ὥστε ἐκ τῆς ἐν ἡμῖν
ρώμης κρατήσῃσιν, καὶ μέλει τῆς σώμα-
τος οἷόςσι τὸν κίνδυνον, ἀλλ' αὐτῇ τῇ
ψυχῇ τὸν θάνατον φέρουσιν. εἰ δὲ κρα-
τήσῃ καὶ δραπέτεύσῃ, σφάλλει καὶ
ἀναρρήσκει μεγάλας τευχόμεθα. καὶ
ἐν ταῦτα μὲν πολλάκις, μετὰ ταῦτα
δὲ πάντως ἐπεὶ τὰ ἐπαθλα ὁ μέλ-
λων ὧν ἐμπέψεται, ὡς ἔπος τὰ
σκάμματα.

Νείλω. ε.

Εἰ οἱ θεοὶ χρησμοὶ σημαίνουσιν ἅ-
κριβείαν, ὡριότην καὶ ὡριότητα ζήτησις
τοῖς νεγρῶς τὰς ἀναγνώσκουσιν. εἰ
τοῖνυν καὶ ἑσώματα καὶ ἐσθήματα καὶ
θεὸν τελείας ἀσκίσεως ἐν Ἰωάννῃ τῷ
βαπτιστῇ ἐπαμειβόμενοι, θεοὶ μὲν, ἐν
οἷόν τε ὡς σκέπη ἀρκεομένημεθα.
ἀχρέμοσι δὲ βοτανῶν καὶ φύλλων ὡς
ὀλίγη τροφή καὶ δυνάμει καὶ ἀπέ-
ριτον. εἰ δὲ ταῦτα δι' ἀσθένειαν μέ-
ζονα τύπος ἡμῖν ἔσται καὶ ἡετίας ἀπά-
σης καὶ ἀλαϊότης, καὶ τελειώσεως, ἡ τῇ
παρεστῶτος δοκιμασία καὶ κέλευσις.

Οὐρσενφίω. ς.

Τὸ ποτήριον ἐν χειρὶ κυεῖς οἷος ἁ-
κράτε πληρὴς κεράσματος, τὴν δι-
κταὶ σημαίνει ὁ θεὸς χρησμοὶ ἀνταπό-
δοσιν, κερνωμένην μὲν φιλανθρωπία
ὡς μελαμέλειαν τῇ χαίροντων τοῖς
ἀμαρτήμασιν. ἐκλινε γὰρ ὅτι τέτε
εἰς τὸτο, ὅτι τῆς φιλανθρωπίας δηλο-
νόη, εἰς τὴν χρεώσῃ μὲν τοῖς πλάσ-
μασι τιμωρίαν, καὶ δικταὶ κρίσιν. ἀλλ'
ἵνα

ἵνα μὴ παντελῶς φαντασθῶμεν ὅτι-
 λησμονεῖν τῆς δίκης οἱ ῥάθυμοι, πλὴν
 ὁ πρῶτος αὐτῶν οὐκ ἐξεκείνη, πρῶ-
 τε ἔειπεν· ὅτι ἐπὶ τέλει σωτηρίας κατα-
 φρονήσασιν, εἰς ὑπερον τὴν δίκην ἔλ-
 λησίουσι. σῶσι· πίνονται γὰρ, φησὶ, πάντες οἱ ἀ-
 μαρτωλοὶ τῆς γῆς, τὸ τῆς κρίσεως ἐκλό-
 πως ποτήριον.

Τιμοθέω. ζ.

πικρῶς.

Ἡ μὲν ἱερά των εὐαγγελίων πικρῶς, ἢ
 εἰς τὸ ἰωσήφ τὴν γενεαλογίαν κατὰ γέ-
 νος ἐκ τῆς Δαβὶδ ἔλκοντα τὴν συγγέ-
 νειαν, ἢ κλέσθαι δι' αὐτῶν ὁποῦ εἶξαι καὶ
 τὴν παρ' ἑνὸς τῆς Δαβὶδ συμφυλίτι-
 δα· τῶν θείων νόμων τὰς συγγείας αὐτο-
 φύλους γεαίζοντος γίνεσθαι. ὁ δὲ τῶν
 ἑβραίων ὑποφύτης δογματῶν ὁ μέ-
 γας ἀπόστολος Παῦλος, ἀναφανδὸν
 ἀφασαφῆ τὴν ἀλήθειαν, ἐκ τῆς Ἰσδα
 μαρτυρῶν ἀνατεῖλαι τὸν κύριον. ταῦ-
 τα δὲ ὁριμώτερον ἐπιστάμενος, μὴ εἰρω-
 νεύει, ἢ ἐπερώτησιν· ἔτι γὰρ λαλῶντες
 τῶν ἡμετέριον.

Τῷ αὐτῷ. η.

ὑποφύτης.

Ὡς ὡς ὑποφύτης δέεται ἡ εὐεκτή-
 σα σάρξ, κατενέχοντος τῶν παθῶν
 τὰ οἰδήματα, ὅπως ἔτι βοηθείας χρῆζει
 ἡ ἀδελφότης, καὶ καλῶς συμπίπτει
 ψυχῇ, ἵνα ταῖς θείαις ἐντολαῖς ὑπερ-
 αυάζηται. ἀμφοτέρων οὖν φρονι-
 σμόν. γὰρ γὰρ λείποντος, δυσχε-
 ρὴς ἡ τελείωσις.

Τῷ αὐτῷ. θ.

Αἱ νυκτεριναὶ φαντασίαι, ὡς γέγρα-
 φας φιλομαδέατε, ἔτι μόνον τῶν μεθη-
 μερινῶν εἰς συντυχίαν καὶ ὁμιλίαν ἀ-
 πηχόμενα, ἀλλὰ καὶ τὰ ῥάθυμα σιωπῆ-
 θείας γεννήματα· ὅτε γὰρ κἄν μεθ' ἡμῶν
 ὁ νῦν συλληφθῇ, ὁρμηλίαν γίνεσθαι τῶν
 παθῶν· ὅτε δὲ νύφει ἐξηγῶνται, καὶ τὸν
 κύριον ἀπεισώμενος χαράσκει, ἔτι
 ὑπογαστρός ἡττάται, ἔτι τῶν ἀπὸ
 σκείνης παθῶν, ἔτι γὰρ ἑτερόν ἐστὶ τὸ

prorsus obliuisci, cogitatione nobis finga-
 mus, idcirco adiectum est, Veruntamen fax
 eius non est exinanita. Quoniam si salu-
 tem omnino aspernentur, vim numinis
 vlttricem ad extremum haud latebunt. Bi-
 bet enim, inquit, omnes peccatores terræ:
 Iudicij scilicet poculum: idque meritum.

Timotheo. 7.

Sacrosanctus Euangeliorum codex, Chri-
 sti genealogiam in Iosephum, genus ex Da-
 uide trahentem, deducens, satis habuit per
 eum demonstrasse Virginem quoque ex
 eadem, qua David, tribu ortum duxisse:
 propterea quod lege sanciretur, ut matri-
 monia ex eadem tribu existerent. At vero
 diuinorum dogmatum interpretes, magnus
 ille Apostolus Paulus, veritatem perspicue
 explanat, cum Dominum ex Iuda ortum
 traxisse testatur. Hæc igitur acutius cer-
 tiusque sciens, ne dissimulanter ac vetera-
 torie quæstionem hanc mihi proponas.
 Nec enim mihi obscurum est, te vilitatem
 hinc aucupari.

Eidem. 8.

Quemadmodum caro, cum optimè
 valet, ad sedandos & consopiosos per-
 turbationum animi tumores, vexatione
 opus habet: sic etiam anima, cum imbecil-
 litate laborat, atque in calamitatem & af-
 flictionem incidit, opem requirit, ut diui-
 nis mādatis collustretur. Quare utriusque
 rei cura habenda est. Nam si alterutrum
 desit, perfectionem consequi difficile est.

Eidem. 9.

Nocturnæ rerum species, ut scripsisti,
 vir discendi studiosissime, non modò diur-
 norum congressuum & colloquiorum re-
 liquiæ, ac velut extremi soni sunt: verum
 etiam fœcordis & ignauæ consuetudinis
 fœtus. Nam cum temulentia veterno mēs
 correpta est, perturbationum animi pro-
 pugnaculum existit. Cum autem sobria
 est, atque excubias agit, ac Dominum præ-
 cincta opperitur, nec à ventre superatur,

A ij

nec à perturbationibus quæ hinc manant.
Luc. 12. Neque enim aliud quicquam est præcin-
Quid sit gi, quàm lumborum vim tanquam vincu-
præcingi. lis quibusdam constrictam tenere.

Eusebio Presbytero. 10.

Nihil apud Deum tanto in pretio est,
 quàm charitas : ob quam & homo factus
Philip. 2. est, & ad morrem vsque obediens. Eaque
Matth. 4. de causâ discipuli quoque illi, qui primi
Matth. 10. ab eo vocati sunt, duo fratres extiterunt.
 Ex quo statim per ipsa initia sapientissi-
 mus saluator illud indicavit, se discipulos
 omnes suos fraterno amore copulari vel-
 le. Quæ cum ita sint, nihil charitati ante-
 ponendum ducamus, quæquidem omnia
 inter se deuincit, atque in vtili concordia
 conferuat.

Ophelio Grammatico. 11.

Si Socrates Atticorum dogmatum au-
 thor, pulsatus etiâ ac verberatus, ab vltio-
 ne temperauit, quid discruciaris, cum con-
 tumeliam duntaxat, vt scripsisti, accepe-
Non refe- ris ? Etenim si philosophicum animum
vendam præstiteris, tu quidem Socratis gloriam re-
iniuriam. feres, etiam si minus contumeliose, quàm
 cum Socrate, tecum actum sit : contra au-
 tem ille animi tui magnitudine tanquam
 telo fauciabitur : aut etiam aliquando à
 peccandi studiosa mente ac lingua in me-
 lius mutabitur ; tibi quæ, vt huiusce muta-
 tionis authori, gratiam habebit.

Ammonio. 12.

Et si vitium occultas, tamen apparet te
 animo inflari, atque vltra quàm & genus,
 & robur, & dignitas tua ferat, superbire.
 Quamobrem aut congruentem tibi ani-
 mum collige, aut scito te ab omnibus ir-
 rideri.

Lampetio Monacho. 13.

Quo tempore ad sublimis & excelsæ
 vitæ montem accedebas, atque abluta ve-
 ste ac sensibus, ad diuinorum dogmatum
 auditionem pectus adornabas, terrena-

εἰδόμεθα, ἢ τὸ δεδεδόται ἢ ἰχὺν τῆς
 οὐφύου.

Eusebio Presbytero. 10.

Οὐδὲν ἔπος θεῶν παρὰ δόξαν, ὡς ἀ-
 γάπη, δι' ἣν καὶ ἄνθρωπος γέγονε, καὶ μέ-
 χει θανάτου ὑπέρκοος. Ἀλλὰ τὸτο γὰρ καὶ
 ἡ πρώτη κλήσις τῆς μαθητῶν αὐτοῦ,
 ἀδελφοὶ δύο γεγονόσιν, ἐνδείξαμένους
 Ἀλλὰ τὴν προομιῶν εὐχὴν τῆς παρὰ
 φεωτήρος, ὅτι πάντας τὰς μαθητάς
 αὐτοῦ ἀδελφικῶς συνάπτεσθαι ἐκέλε-
 ται. ἀγάπης τοίνυν μηδὲν ἡγάμεθα
 περιμώτερον, ἢ τὸ συνδεῖν πάντα, καὶ
 ἐν ὁμοιοῖα συμφερεσθαι φυλάττει.

Ωφελίω γραμματικῷ. 11.

Εἰ Σωκράτης ὁ τῶν ἀττικῶν δογμα-
 τῶν νομοθέτης, καὶ τυπῆγεις ὅσῃ ἡ-
 μῶν αὐτοῦ πάλαι μόνον ὑπε-
 ρείκε, ὡς γέγραπται· εἰ γὰρ φιλοσοφί-
 σαις, αὐτοῦ μὴ τὴν Σωκράτους δόξαν
 ἀποίσῃ, εἰ καὶ ἦτον Σωκράτης πεπα-
 ρώνησαι, ὁ δὲ ἐξ ἐναντίας, ὡς βίβει τῇ
 μεγαλοφυχίᾳ περὶ ἡσέτι, ἢ καὶ ἔσθ'
 ὅτε τῆς φιλαμαρτήμονος μετὰ βλη-
 θήσεται, καὶ γνώμης καὶ γλώσσης, καὶ χρέον
 σοι εἰσεῖται ὡς ἀπὸ τῆς ἀλλοιώσεως.

Αμμωνίῳ. 12.

Εἰ καὶ κρύπτεις τὸ ἥτημα, ἀλλὰ φαί-
 νη φασμάδης, πέρα καὶ τὸ γένος, καὶ τῆς
 ἰχύος, καὶ τῆς ἀξίας σε φρουατόμους.
 ἢ τοίνυν σύμμετρον σαυτῷ κτῆσαι
 φρόνημα, ἢ ἰσθὶ παρὰ πάντων γε-
 λώμους.

Λαμπετίῳ μοναχῷ. 13.

Ὅτε τῷ ὄρει τῆς ὑψηλῆς πολιτείας
 προσέβαινες, καὶ πλωμάδης ἐσθίει,
 καὶ αἰσθῶσιν, πρὸς τὴν ἀκοὴν τῆς
 θείων δογμάτων τὴν καρδίαν ὑψέτι-
 ζες

Epistolæ.

5

ἐκείνου
σας

καὶ
μυσ

ζες, πάντως ὅτι λαβέσθαι τῆς χαμέ-
ζήλων βεβήλευσο, ἵνα πρὸς τὴν ἀ-
κρόπολιν φθάσας τῆς ἀρετῆς, καὶ χρη-
ματίζοντος ἀκρίβους θεῶν, καὶ ταῖς παρ-
κικαῖς πλαστὶ τὸν παλαιὸν νόμον ἐγ-
γράφωντος, πύξιον γένῃ θεόλευκτον. τὰ
δὲ νῦν περὶ σε πρὸς πάντων ἀδόμε-
να, ὅτι λαβέσθαι μὲν σε τῶν ἀρόρων τῆς
σωτηρίας, πρὸς τὴν ἀποκατάστασιν,
εἰς τὴν πίσω δὲ πάλιν ἀνεστράφθαι ναρ-
κήσαντα, εἰς τοῖνυσε μὴ φοβεῖ τὸ ὑπο-
δειγμα, καὶ βαπτισθέντος Σίμωνος, καὶ
τοῖς χριστοῦ ἀποστόλοις ἀκολουθήσαν-
τος, καὶ πρὸς τὴν ὕλην πάλιν ἀναχωρή-
σαντος, δι' ἣν καὶ ἐξ ὑψους κατήνευθον ὁ
δείλαμος πρὸς τὸν πολυθύλητον θά-
νατον, ἵνα δείξῃ ὡς ἐξ ἐνός τῶ κατ'
ἐκείνον πτώματος, οἷον τυγχάνουσιν
αἱ ἰοί, οἱ ἑρμῆον δρόμον, φευδόδρομοι,
ἐχθροὶ τῆς σωτηρίας Σίμωνος. εἰ δὲ πᾶς
ὅστις νοδὸς καὶ λόγος μετέλῃ, καὶ
τοῖς ἐχθροῖς τῆς δίκης ἐκείνης ἀπεύ-
χεται, πλήρωσον ὡς πρὸς τὸν κύριον
σιωπήσας, καὶ τὸν ἀμπελῶνα αὐτοῦ
ὅτι μελῶς φιλοπονῇ. ὁ γὰρ μισθὸς
μετ' αὐτοῦ ὅστις ἐκείνου λήψεται
πρὸς τὸν ἴδιον κόπον.

Πατρίμω μονάζοντι. 14.

Patrimo Monacho. 14.

Ἐχεις μὲν εὐφυΐαν, ὡς ἔμαθον, μα-
θάνειν ἀποδάσας, καὶ λέγειν γενναίως.
ἡ δὲ τῆς πνευματικῆς πολιτείας ὁδὸς,
πράττει μᾶλλον ἢ φράσει εὐδοκίᾳ. εἰ
τοῖνυ μέλει σοι τῆς ἀκρίβειας μι-
σῶν, τὸ λέγειν καλῶς πρὸς φαῦλον
πθιμῆτος, τὸ πράττειν χρηστῶς μετα-
δίωκε.

Πέτρο. 15.

Τίς σε ἔγραψεν ἀτοπίαις, ὅτι καὶ
πλῆτον πρὸς φρονήσας, καὶ γένος, καὶ
τὴν σκιάδην ταύτην πμῆν, καὶ πολλοῖς
ὁδὸς γινώσκοντες ταπεινώσεως νῦν ἐά-
λως ὑπερόπτος, τῶ θεῷ ὡς πρὸς ὅτι λα-
βόμενος νόμος, τῶ ταπεινῶς καλεῖται
τοῦτον ὑψίστην βελόμην. εἰ τοῖνυ
μὴ ἀπας ὑποβρύχιος τοῖς τῆς ἀλα-

rum rerum memoriam prorsus abicere
constituisti; ut ad virtutum arcem perue-
ctus, tūm Deum oracula adentem audi-
res: tūm eo veterem legem in carnalibus
tabulis inscribente, tabula ipse diuinitus
confecta existeres. At verò nunc illud de
te omnium ore decantatur, te quidem sa-
lutis arātrum prompto atque alacri ani-
mo arripuisse, verūm per ignauiam ac tor-
porem retrorsum rursus conuersum esse.
Quamobrem si te Simonis exemplum nō
terret, qui cūm baptizatus fuisset, ac mini-
stris Christi cōmitē se præbuisset, rursus
ad res eas, quæ ex matēria constant, reuer-
sus est (ob idque etiam ex alto miser in
mortem multorum sermone celebratissi-
mam præceps ruit: ut ex vna ipsius ruina
perspicuum omnibus fiat, quibus suppli-
ciis digni sint, qui cæleste curriculum mē-
tiuntur) Simonis vestigiis animique in-
stituto hēre. Sin autem quisquis mētis ac
rationis compos est, hanc poenā in hosti-
bus quoque horret, ac deprecatur; pacta
cum Deo inita exple, ipsiusque vineam di-
ligenter ac sedulò cole. Nam merces cum
eo est, quam vnusquisque secundum suum
laborem accipiet.

Luc. 9.

Simoni
magi qui-
nam simi-
les fuit.
Act. 8.

Apo. 12.
1. Cor. 3.

Ea quidem, ut audio, indole, naturæ-
que bonitate præditus es, ut studiosè di-
scas, egregièque loquaris. At spiritualis vitæ
iter per actionem potius, quàm per sermo-
nem feliciter cedit. Quare si immortalia
præmia tibi curæ sunt, præclare loqui par-
ui pendens, id stude ut benè agas.

Actioni
potius
quàm ser-
moni stu-
dendum.

Petro. 15.

Ecquis te absurditatis nō accuset, quod
cūm, & opes, & genus, & adumbratum
hunc honorem contempseris, multisque
ad humilitatem iter præmonstraueris, nūc
tamen superbia laborare deprehensus sis,
velut diuinæ legi insultans, quæ eum, qui
extolli velit, deprimi iubet? Quamobrem
nisi arrogantix fluctibus omninò depref-

Luc. 14.

A iij

Isid. 14. fus es, animum ad ea, quæ promissisti, excita. Neque enim hoc te fugit, modestiam animique summisionem, vnà cum virtutibus crescentem, Dei imitatores eos efficere, qui sic viuunt: arrogantiam autem nō modò præsentia virtutis officia euertere, sed etiam eum, qui alta ceruice est, ex ipsis cælis exturbare. Id quod Lucifero, qui manē oriebatur, accidit.

Euangelio 16.

4. Reg. 2. Elifæus Hierichontis aquas sterilitate laborantes sale curauit, Euangelico modo ad huiusmodi medicinam impulsus, utpote ea, quæ à frōte erant, perspicies. Etenim aquæ totius humanæ naturæ figuram gerebant, ad virtutum sterilitatem & pietatis infœcunditatem steriles effectæ. Sal autem, qualitatibus ac facultatibus, ad Domini doctrinam omnia humectantis: quemadmodum ipse ad discipulos suos dicebat, Math. 6. Vos estis sal terræ. Elifæus denique, ipsius creatoris ac Domini. Nam qui puram & incolumem imaginem ei, à quo in lucem editi sunt, conseruant, hanc etiam ab eo gratiam consequuntur, ut vnà cum eo miracula edant.

Paulo 17.

Matth. 8. Vulpes foueas habent, & volucres cœli nidos, Dominus ad eum, qui, ut se sequeretur, rogauerat, respondet: ut qui corda cognita haberet (finxit enim sigillatim corda hominum. Sigillatim autē dictum est, quia ad ea efficienda ope atque auxilio alterius opus minimè habuit) atque hominē illum versutis ac fraudulentis cogitationibus detentum esse, atque ab improbis spiritibus incoli, vitiōque ita hære perfringeret, ut ab eo reuocari non posset, ac propterea eum à suo cœtu ablegabat, ne pertinax ipsius improbitas, iis, qui fidem amplexi essent, offensionis causam afferret; in illum videlicet oculorum aciem intendentibus, ac dominicam potentiam imbe-

ζονείας κίμασι γέροντας, ἡνίκον παρὰ τὴν ὑποχρῆσιν. ὃ γὰρ τὸ σὺ λέλῃθαι, ὅτι μετρίότης ταῖς ἀρεταῖς συν-αύξῃσαι, θεὸς μιμητὰς τὰς ἐκ τοῦ βίου τὰς ἐργάζεσθαι. ὑψηλοφροσύνη δὲ, οὐ μόνον τὰ παρόντα οἶδε χαθελεῖν, ἀλλὰ καὶ ἐξ αὐτῆς ἑρῶν χαθαρεῖ τὸν ὑψαύχονα, ὅπερ ὁ ἑωσφόρος ὁ παρὰ ἀνατέλλων ὑπέμενεν.

Εὐαγγέλιον 15.

Ἀλαπῆλισταῖος τὰ ἱερὰ χροῖα ῥεύματα ἀπεκνουῖται ἵασαι τοῦ εὐαγγελικῶς κινήσει παρὰ τὴν ἴασιν, οἷα βλέπων τὰ ἐμπροσθεν. τύπον γὰρ ἐφέρει, τὰ ὡς ὕδατα πάσης τῆς ἀνθρωπότητος παρὰ ἀνθρώπων ἀρετῆς καὶ ἀκαρπίας εὐσεβείας στερεώθεντα. οἱ ἄλλοι δὲ τῆς πάντα νοτιζέσης ποιότητος καὶ διωάμενος εἰς τὴν τῆς κυρίας διδασχῆς, καθὼς αὐτὸς παρὰ τοὺς ἑαυτοῦ σποδολύς φησὶν, ὑμεῖς ἐστὲ τὸ ἄλῃς τῆς ἡλισταῖος δὲ αὐτῆς τῆς διμυργῆς καὶ δεσπότης. οἱ γὰρ τὴν εἰκόνα χαθαρεῖν φυλάττοντες τὸ ποιήσαντι, καὶ συνθαυματουργεῖν αὐτῶν, χάριν παρὰ αὐτῶν ἐκομίσαντο.

Παύλῳ 17.

Αἱ ἀλάπεκες φαλέες ἔχουσιν, καὶ τὰ πετεινὰ τῶν ἑρῶν κατασκηνώσεις, ὁ κύριος παρὰ τὸν πατέρα χαλέσαντα ἀκαλεῖν ἀπεκρίνατο, καρδιογνώστης ὑπάρχων, ὡς πλάσας καταμόνας τοὺς τῆς ἀνθρώπων καρδίας καταμόνας δὲ εἶρηται, ὅτι ἐδεηθείς ἑτέρου βοηθοῦτος ἐποίησε. καὶ ὁρῶν δολίοις λογισμοῖς κεκρατημένον τὸν ἄνθρωπον, καὶ ὑπὸ πνευμάτων πονηρῶν κατοι-κούμενον, καὶ ἀνεπιστρόφως παρὰ τὴν χάριν ἔχοντα καὶ τὰς χάριν τῆς οἰκείας συνείσας αὐτὸν ἀπέπεμπεν, ἵνα μὴ τὸ ὑπὸ τῆς ἐκείνης φανόλητος, σκανδαλὸς γένηται τοῖς πιστεύουσιν αὐτὸν, παρὰ ἐκείνου ἀτενίζοντες.

καὶ

καὶ τῆς δεσποτικῆς δυνάμεως κατὰ
ὑπερβολὴν ἀσθενεῖαν, ὡς τὸν μα-
θητὴν μετὰ βαλεῖν πρὸς ἀρετὴν μὴ
ἰσχύσασθαι.

Ερμίνω κόμμητι. ιη.

cillitatis damnantibus, ut qui discipulum
ad virtutem immutare nequiuisset.

Hermino Comiti 18.

ὡς τὴν.

Επειδὴ σκάνδαλον εἶπας εἶδαι
ἰουδαίοις, τὸ ἐν τοῖς θείοις χρησμοῖς
εἰρημὸν, οὐκ ἐγνώσκον αὐτὴν ὡς ἔ-
τεκε τὸν υἱὸν αὐτῆς, ὡς μετὰ ταῦτα
φῆσι συναφείας ἰσὺς μνηστῆρας τὴν
παρθένον γεννημένης· γινώσκω ὁ βλά-
σφημος καὶ ἀχάριτος λαὸς ὅτι τὸ ὅσως,
πολλάκις καὶ ὅτι τῷ διηγεῖσθαι ἐν τῇ
θείᾳ γραφῇ εὐέλκομαι κείμενον. Ἐως
ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς σου ὑποπόδιον τῆς
ποδῶν σου, καὶ ἐπὶ διηγεῖσθαι, καὶ οὐκ ἀ-
νέστρεψεν ἡ παρθεὶς πρὸς τὸν Νῶε,
ἕως τοῦ ξηραθῆναι τὴν γῆν, καὶ εἰς τὸ
παρτελεῖσθαι ἀνέστρεψε, καὶ ἕως ἂν κα-
ταγένησθαι, ἐγὼ εἶμι, φησί ὁ θεός,
καὶ ἐπὶ διηγεῖσθαι, καὶ ἄλλα τοιαῦτα
πολλά, ἀπορρέει ἐν τῇ θείᾳ εὐέλκο-
μαι γραφῇ. ὁ δὲ θεὸς νοῦς τὴν ἡμετέ-
ραν, ὡς ἰουδαῖοι, κακόνοιοι διορθούμε-
νος, ἐκ πορνείας καὶ νομισμάτων καὶ
εἰρηκότων γεγενῆσθαι τὸν κύριον, ἀνέ-
παφον δεῖξαι τὸν παρθενοῦσιν ἑαυτοῦ
δασε τόκον, πάσης διχαθῆναι, καὶ
συνουσίας γεγεννημένον, θεοπαρεπῆ δὲ
ὄντα καὶ ἀληθινόν. τὸ γὰρ μετὰ ταῦτα
μὴ συμβῆναι ἀλλήλοις τοὺς τὴν πορ-
νεῖαν συκοφαντήσαντας, καὶ ἡ τοῦ ἀγ-
γέλου ὁφείας ἐκώλυεν, ἐκ πνεύματος ἀ-
γίου εἰρηκότος ὑπάρχον τὸν ἐν τῇ παρ-
θενῶ σαρκούμνον, καὶ ἡ μεγαλειότης
τῆς τοῦ τόκου θαυμάτων οὐκ ἐπέβη-
πεν, ἡ μετὰ αὐτὸν παρθεσία, ἡ τῆς
ἀγγέλων ὑμολογία, ἡ τῆς μάγων
δαρροφεία, ἡ τοῦ ἀσέρος φωταγωγία,
ἡ εἰς Αἴγυπτον ὁδηγία, ἡ τῆς εἰδωλῶν
αἰχμαλωσία, καὶ ἡ αὐτῆς ἐκείνων
διχαροσύνη ὑπο τῆς θείας γραφῆς
μαρτυρομένη. διηγοῖ δὲ καὶ ἡ τελευτή
τοῦ κυρίου ἀφ' ἑαυτοῦ, Ἰωάννη τῷ παρ-
θενῶ τὴν θεοτόκον συστήσαντος, καὶ τὰς
ἐχάτερων παρθεσίας συνάψαντος, ἡνίκα
ὅτι τοῦ σώματος ὡν, τὸν ζωοποιὸν ὑπέ-

Quandoquidem existimare te dixisti,
offensioni Iudæis id esse, quod in diuinis
oraculis dictum est, Non cognouit eam
donec peperit filium suum, tanquam scili-
cet postea sponsus cum virgine congressus
sit: noscat contumeliosus & ingratus po-
pulus, vocem hanc, Donec, pro perpetuo, in
diuina scriptura sæpè positâ reperiti: Do-
nec ponam inimicos tuos scabellum pedū
tuorum. & hoc pro, in perpetuum: & non re-
uerfa est columba ad Noe, donec siccarētur
aquæ. Prorsus enim nō reuerfa est. & Do-
nec senueritis, ego sum, ait Dominus. At-
qui est perpetuo. Atque alia permulta eius-
dem generis sparsim in diuina scriptura
reperiuntur. Diuina portò mens, ὁ Iudæi,
peruersam vestram sententiam corrigens
(qui Dominum ex stupro ortum esse exi-
stimaſtis, ac pronunciaſtis) his verbis illud
demonstrare studuit, quod intactus ado-
randus partus, ac libidinis & concubitus
expers fuerit, diuinitatiq; consentaneus,
atque eiusmodi, quī humanæ rationis ca-
ptum excedat. Nam ne postea ij inter se
coirent, quibus fornicatio per calumniam
obiecta est, angeli quoque visio prohibe-
bat, qui eum, qui in virginis vtero carnem
assumebat, ex spiritu sancto exitisse dixe-
rat: & miraculorum in partu editorū ma-
iestas atque amplitudo vetabat, & virgini-
tas, quæ partum secuta est, & angelorum
cantus, & oblatū à Magis munus, & stella
prælucens, & deductio in Ægyptū, & si-
mulacrorum captiuitas, & illorum ipsorū
iustitia scripturæ sanctæ testimonio con-
firmata. Quin istud quoque postremum
Domini testamentum liquidò demon-
strat, qui quo tempore in cruce erat, ac vi-
uifica morte fungebatur, Iωάννη virgini
genitricem Dei commendauit, atque am-
borū virginitates copulauit. Si hæc mur-
muratorem, atque improbitalis amantem

A iij

populum nō mouent, cui iam Deum bello laceffere in naturam redactum est; in petras seminas, & in aquis scribis. Incaustum itaque laborare desine.

Heraclidi Episcopo. 19.

Dan. 3. Quæris cur magnus Daniel vnā cum tribus piis adolescentibus, à Babylonio rege ignis supplicio minimè mulctatus fuerit, cum eiusdem cum ipsis sententiæ esset, eiusdemque tribus, victusque socius, imò, vt rectius loquar, pietatis magister. Respondeo: Hoc diuino consilio & prouidentia contigit, ne impij homines flammæ oppressionem Dei Babylonici nomini ascriberent. Baltazarum enim cum, in honore declarationis rerum arcanarum appellabant. Atque eiusmodi opinio apud illos vigeat, nempe ipsorum Deum, si vel duntaxat eius nomen pronunciaretur, res miras perpetrare. Deus igitur, vt hanc opinionem comprimeret & aboleret, in hoc iudicio Daniele ab aliis seiunxit: inuentaque est sola iuuenum continentia, Deique auxilium, quo intonans illa fornax consopita & extincta est.

Hieraci clarissimo. 20.

2. Cor. 5. Psal. 2. Si hæreticus ille, qui tecum, vt scribis, contentionem habuit, Dei filium vt dogmarum authorem, idoneum cui fides habeatur, admittit; ipse adorandi deitatis spiritus essentiam docet, quippe qui vnum diuinæ Trinitatis nomen esse pronunciarit, vnus videlicet essentiae coniunctione atque vnionem significans. Quod si ipsi, cognati spiritus certitudinem significanti, atque ea, quæ humanam mentē superant, docenti, minimè fidem adhibet, superuacanea est nostrorum sermonum confirmatio. Quandoquidem terrestre tabernaculum vix ea, quæ ad pedes iacent, inuenire potest. Cælestia autem arcana, & nostrū sensum excedentia, ipse & patefacit, & exploratè nouit, qui cælum pro domicilio habet.

μὲν θάνατον. εἰ ταῦτα ὁ πείθει τὸν γρηγορήν καὶ φιλοπόνηρον λαόν, ὅς ἐστι φύσιν λοιπὸν τὸ θεομαχεῖν κατέστη, καὶ πετρῶν ἀπείρεις, καὶ καθ' ὑδάτων ῥεάφεις, καὶ πέσασσιν ματαγοποιῶν.

Ηρακλείδῃ ἐπισκόπῳ. 19.

Διὰ τῆς μετὰ τῆς τελῶν οὐσίας παίδων τῶν πυρκαϊῶν οὐ κατεδικάσθη ὁ μέγας Δανιὴλ ὡς τοῦ βαβυλωνίου, σύμφρων αὐτοῖς τυγχάνων καὶ συμφυλετῆς, καὶ ὁμοδίατος, καὶ μάλλον τῆς εὐσεβείας διδάσκαλος, ὡς περὶ φημι, καὶ βεῖαν τοῦτο ἀπονομήθη παρὰ τὴν αἰσῶν, ἵνα μὴ τῷ ὀνόματι τοῦ βαβυλωνίου θεῶν, τὴν κατάκαυσιν καὶ φλογὸς, οἱ ἀσέβεις ἐπιγράψωσι. Βαλτάσαρ γὰρ αὐτὸν, ἐς πῦρ τῆς τῆς ἀπορήτων σαφηνείας, ἀνόμενον, καὶ δόγμα τοῦτο παρ' ἐκείνοις κρατεῖ, ὡς καὶ μόνον ὀνομαζόμενον, θαυματούργον τὸν θεὸν αὐτῆς. ἵνα ταύτην τοῖνυν κατὰ τὴν τὴν δόξαν ἐν τῇ κρίσει ταύτῃ τὸν Δανιὴλ ἐλάσει, καὶ εὐρέθῃ γυνὴ κατ' ἐαυτὴν ἢ τῆς νύκτος ἐγκράτεια, καὶ τὸ θεῶν ἡ βοήθεια, τὴν βροντῶσαν μαρτίαν αὐτῶν.

Ιερακί λαμπροτάτῳ. 20.

Εἰ δὲ χεῖρα ὁ πρὸς σὲ διεσθῆναι αἶρε- πικὸς, καθὼς γέγραπας, τὸν τῆς θεοῦ υἱὸν δόγματι καὶ ἀξιοῦσιν, αὐτὸς διδάσκει τὴν οὐσίαν τῆς πνεύματος τοῦ τῆς ἐνότητος πνεύματος, ἐν ὀνόματι τῆς θείας τριάδος ἀποφνηάμενος, ἥτις μίας οὐσίας σημεῖον τὴν ἑνότητα. εἰ δὲ αὐτῶν μὴ πιστεύειν ἢ ἀκρίβειαν τοῦ συγγενεῖς σημεῖον πνεύματος, καὶ τὰ ὑπὲρ νοῦν ἀνθρώπων ἐκδιδάσκοντι, περὶ τῆς τυγχάνει τῆς ἡμετέρας λόγων ἡ οὐσία ἐπεὶ τὸ γεῶδες σκῆνος μέλις εὐείσκει τὰ ἐν ποσὶ. τὰ δὲ ἐν οὐρανῷ ἀπόκρυφα, καὶ τὴν ἡμετέραν αἰσθῆσιν ὑπερβαίνοντα, αὐτὸς καὶ ἀποκαλύπτει καὶ ἐπίσταται ὁ κατὰ τοὺς τὸν οὐρανὸν.

Λμ.

Αμμωνίου σχολαστικῷ. κα.

Ammonio scholastico. 21.

Τὰς μὲν ἑλλήνων θεοποιίας, καὶ ἅς
καλῶσι θεογονίας, ὁ φεύς τε καὶ Ὅμηρος
καὶ Ἡσίοδος, καὶ ὅσοι κατ' ἐκείνους ἐ-
δίδαξαν, πολλὰς καὶ βιβλίας καὶ δό-
ξας συνέγραψαντες. τὴν ἡμετέραν δὲ θρη-
σκείαν δύο πικτὰ διδάσκουσιν, ἅς ἐ-
πέμψαμεν, ὧν ἡ μὲν παρὰ βουτέρα, ἡ
δὲ νέα Διὰ θύκην παρὰ σαρορέεται. εἰ
δὲ ἀληθεύουσιν αὐταὶ μάλλον ἐκείνων
καὶ τοῖς ὀνόμασι καὶ τοῖς πράγμασιν,
αὐτὸς εὐρήσεις πέπεισμαι, καὶ κρα-
τήσεις τι ἀμείνων.

ἐν τῇ
πικτῇ
δύο σε πικ-
τῆς.

εὐρήσεις
πεπεισ-
μαι.

Ζωσίμῳ. κβ.

Zosimo. 22.

Τινὲς σε φασὶν ἱεροσυλὴς εἶναι, πράγ-
ματος ἀνεφικτὸς πολλοῖς, σοὶ δὲ καὶ
μάλιστα. ἢ τοῖσι τὸν σαυτῷ βίον
διόρθωσαι, ἢ τῆς ὀπίθυμίας τῆς ἀ-
φάστῳ σοὶ ἀνακτόρων ἀποστήθῃ.

Θεοφίλῳ. κγ.

Theophilo. 23.

Τὸ εἰρημόν ἐν τῇ θεῇ γραφῇ, ἐπὶ
πᾶν παρωτόκον ἀγαθοῖον μίτρεαν
ἄγον τῷ κυρίῳ, ὃ ἀεὶ πάντες εἰρη-
ται παρωτόκου. μὴ ἔτι οἱ ἀμα-
θεῖς νομιζέτωσαν, ἀλλὰ ἀεὶ ἐὸς ἐ-
κείνῳ καὶ μόνῳ, τῷ ἐν τῷ ἴκτεσθαι
τὴν μίτραν ἀνοξάντος. πᾶσαν γὰρ
μίτραν μίξις καὶ συνουσία ἀνοίγνυσιν.
τὴν δὲ τὸν κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χρι-
στὸν κυήσασαν, αὐτὴς συληθεῖς ἀ-
πόρως παρὰ γάμος ἡνοίξε, καὶ πάλιν
ἐσφραγισμένην κατέλιπεν. ἀλη-
θῶς μὲν γεγάμητος ἄνθρωπος, ἀληθῶς
δὲ ὢν καὶ θεός, καὶ παρὰ συνουσίαν εἰς ἐξ
ἀμφοτέρων τῶν φύσεων.

ἀνοίγνυσιν.

ὅς ἀμφο-
τέραις ταῖς
φύσεσιν.

Κεῖσῳ. κδ.

Crispo. 24.

Ἐπιστημονικῶς τὴν θεῖαν γραφὴν ἀ-
νελάσκειν ὀφέλεις, καὶ τὰς αὐτῆς
δυνάμεις νυνεχῶς ἀνιχνεύειν, καὶ μὴ
καταπολμαῖν ἀπλῶς τῆς ἀφάστῳ
καὶ ἀνεφικτῶν μυστηρίων ἀναξίως.

Deorum, quos Gentiles colunt, effectio-
nes, & ut vocant theogonias, hoc est Deo-
rum ortus, Orpheus & Homerus, & He-
siodus, alique omnes iis similes tradide-
runt, multis, & libris, & sententiis colle-
ctis atque compactis. Nostram autem re-
ligionē duo codices, quos ad te misimus,
doccebunt: quorum alter vetus, alter noui
Testamentum nuncupatur. An autem hi
libri, tum nominibus, tum rebus, ad veri-
tatem propensiores, quam illi, sint: ipse, ut
mihi persuadeo, reperies, atque id, quod
melius erit, amplecteris.

Aliunt nonnulli te sacerdotij cupiditate
teneri, hoc est rei, quam multis, ac praefer-
tim tibi, attingere nefas est. Quare aut
mores tuos corrige, aut à templorum, quae
tibi attingere minimè licet, cupiditate
abstiste.

Id quod in sacra scriptura dictum est, *Exod. 13.*
Omne primogenitum adaperiēs vuluam, *Luc. 2.*
sanctum Domino vocabitur, nō de omni
primogenito dictum est, (ne hoc imperiti
homines existiment) verum de vno illo ac
solo, qui in partu vuluam aperuit. Etenim
omnem quidem vuluam concubitus ac
venereus complexus aperit: at eam, quae
Dominum nostrum Iesum Christum pe-
perit, ipse sine femine conceptus, prodiens
aperuit: ac rursus clausam & obsignatam
reliquit: verè nimirum homo effectus, ac
verè item Deus existens, vnus idemque in
duabus naturis adorandus.

Scitè & eruditè diuinam scripturam
euoluere debes, ipsiusque vires ac faculta-
tes prudenter inuestigare, nec mysteria ea,
quae attrectare nefas est, quaeque compre-
hendi nequeunt, temerè atque impuden-

2. Par. 26. ter aggredi, manibus indignis ea commit-
tens; Ad hunc enim modum audacissimus
Olias, cum rebus iis, quas aggredi minimè
licebat, manum inicere minimè dubita-
set, temeritate sua lepram retulit, inuitus-
que à templo proiectus est; Quandoqui-
dem lex quoque iis, qui lepra compuncti
atque infecti erant, aditum ad templum
Claudebat. Hæc porro admonendi nostri
causa literis mandata sunt, ut & temerita-
tes fugiamus, & pœnas minimè patiamur.

Leuit. 13.
14. et. 22.

Cyrillo. 25.

Matth. 1. Quid tibi vilitatis affert Ioannis in lo-
cum desertum secessio, quam olim stu-
diosè imitatus es, cum nunc eum minimè
imiteris; verum ad priuatas curas te refe-
ras, atque in solitudine tumultueris, & ab
hominum cœtu remotus perturberis? Ete-
nim externo habitu ac specie quiescere,
mentis autem mutationibus ac perturba-
tionibus inquinari, tum sensum caligine
perfundit, tum susceptos iam labores ex-
tinguit, atque perturbationibus animi
pronam ac facilem victoriam reddit, effi-
citque ut miles abiecto scuto fugiat. Por-
ro nemo militans implicat se negotiis se-
cularibus, ut ei placeat, à quo in militiam
ascitus est: verum arma omni ex parte ge-
stat; ad id certamen, quod tribuno militari
placuerit, se comparans.

2. Tim. 2.

Eusebio Episcopo. 26.

Multi te traducunt, ut pecuniis, ac non
Spiritu manuum impositionem in sacris
initiationibus committentem. Ac siqui-
dem calumniatores agunt, vim numinis
vlttricem in seipsos attrahunt: siquidem
perdet Deus omnes qui loquuntur men-
dacium. Sin autem vera loquuntur, nosce
quem ad finem tendat hoc malum, quod
contumeliam in Deum exiguo lucro cō-
mutasti. Et quis pro te orabit? Quando-
quidem nec pro Ophni & Phinces, qui
aduersus Deum, ipsiusque sacerdotium
peccauerant, inuentus est quisquam, qui

Psal. 5.

1. Reg. 2.
et. 4.

ταῦτα χρὴν ὁπότερον οὐτὸ γὰρ
ὁ πολυμρότατος Οὐσίας ἀναβαρύνσας
ἐπιβαλεῖν τοῖς ἀνεγχειρήτοις, λέ-
γων τῷ θεῷ πρὸς αὐτὸν πινέχεται,
καὶ ἄκων ἀπὸ τοῦ θεοῦ ἀνακτόρων,
καθότι καὶ νόμος τοῖς λέοντι κατε-
πιγυροῖς τὴν εἰσὶν τῶν ἀπέκλειον ἀπὸ τοῦ
εἰσοδόν. ἐγράφη δὲ ταῦτα πρὸς τὸν
θεοῦ ἡμῶν, ἵνα καὶ τοῖς πόλεως
φύλων, καὶ τὰς κολάσεις μὴ πα-
θῶμεν.

Κυρίλλω. κε.

Τί σοι ὄφελος τῆς ἰωάννης πρὸς
τὴν ἔρημον ἀναχωρήσας, ἢν πάλα
ἀπὸ δαίμων ἐξήλωσας, νῦν δὲ μὴ οὐκ ἐ-
κὼν μιμνήσκῃ, καὶ πρὸς τοὺς οἰκείας
φροντίδας παλιννοστοῖ, καὶ ἐπὶ ἔρη-
μίας θορυβηθῇ, καὶ καταμόνας ὁ-
χληθῇ. τὸ γὰρ ἡσυχάζειν τῷ χη-
ματι, καὶ φύρεται τοῖς χεῖν τοῦ προ-
φῆτος, καὶ συγχύσει, καὶ ἀχλύος τὴν
αἰσθησὶν πληροῖ, καὶ τὰ ἡδὴ ποιη-
θέντα ἀμαυροῖ, καὶ τοῖς πάθεσι τὴν
νίκην ἐξοδῇ, καὶ ῥήματα τὸν ὀπλίστῃ
ποιεῖ. οὐδεὶς δὲ στρατηγὸς ἐμπλέ-
κεται τοῖς τοῦ βίου πραγματείαις,
ἵνα τῷ στρατολογίᾳ ἀρέσῃ, ἀλλ'
ὁπλοφόρος ὅλος γίνεται πρὸς τὸν ἀ-
ρέσκοντα τῷ ταξίᾳ ἀρχὴν ὁ στρατοῦ
ἀγῶνα.

Εὐσεβίῳ ὑποκόπῳ. κς.

Πολλοὶ σε καμωδῶσιν, ὡς χεῖμα-
σιν, ἀλλ' οὐ πνεύματι τὰς χειροθεσίας
τῆς μυσαγωγίας ἐπιβέπονται. καὶ ἐ-
κὼν συκοφαντοῦσι, καὶ ἑαυτῶν ἐπε-
σπάρσαντο τὴν δίκην, ἐπεὶ δὴ ἀπολεῖ
κύριος πάντας τοὺς λαλοῦντας τὸ
ψεῦδος. εἰ δὲ ἀληθεύσῃ, γὰρ οὐδὲ
τελευτᾷ τὸ κακόν, ὅτι μικρὸν κέρ-
δος, τὸ εἰς θεὸν ὑβρίζειν ἀντήλλαξας.
καὶ τίς προσεύξεται πρὸς σοῦ. ἐπεὶ
δὲ μήτε πρὸς Οὐνὶ καὶ Φινέες εἰς
θεὸν καὶ τὸ αὐτὸ ἀμαρτύνοντες ἱερῶ-
σύνῃ, εὐρέθη τις πρὸς θεοῦ ἀγῶνα, ἀλλ'
505

εἰς ἔχρατον ὄλεθρον, ὡς τὸ γέρας παρ-
πίνοντες τῆς ἱερωσύνης, ἐδόθησαν.

deprecatoris partes susciperet; verum in
extremum exitium, ut sacerdotij dignita-
tem prodentes, coniecti sunt.

Φαρισμαῖο εὐνύχω τῷ παλατίῳ κ.

Pharismanio Eunucho palatij. 27.

Ἀκούω σε τῶς θείας βίβλοις ἐμμε-
λετῶν, καὶ ταῖς αὐτῶν κεχρησθῆναι
μαρτυρίαις ἁρμοδίως πρὸς ἀπαν-
τας, εἶναι δὲ πλεονέκτην, καὶ τοῖς ἀλ-
λοτείοις ἐπιμνημόνων βίοις. καὶ
πάνυ μοι θαυμάζειν ἐμφαίνεται, ὅτι σε
ὁ θεὸς ἔρως οὐκ ἔβωσεν ἐκ τῆς συνε-
χῆς ἀναγνώσεως, μεταβολὴν τῆς
προθέσεως ἐργασάμενος, ὃ μὴ μόνον
τῶν ἀλλοτείων καλύων ἔργα, ἀλλὰ
καὶ τὰ προσηνῆ σκοπεῖς ἐν νοθε-
τῶ. ἢ τοίνυν ἀναγνώσκων ἐπίγνω-
σιν μὴ ἐπιγνώσκων ἀνάγνωδι.

Audio te in diuinorum librorum medi-
tatione versari, eorumque testimoniis co-
modè ad quosuis uti: verum avaritiæ stu-
dere, atque in aliena bona infano quodā
impetu ferri. Ac mihi valdè mirari subit,
quid factum sit, ut diuinus amor te minimè
fauciârit, nec ex assidua lectione, volunta-
tis atque instituti mutationem effecerit;
qui non modò aliena concupiscere vet-
tat, sed etiam propria spargere monet.
Quare aut legens agnosce, aut non agno-
scens lege.

Εὐσεβίῳ ἐπισκόπῳ. κη.

Eusebio Episcopo. 28.

ἀνέχεται
τοῦ

Πολλῶν πολλοῖς ἔρως ἐγγίνεται,
ἀλλ' ὃ σὺ ἐρχεται ταῖς βουλαῖς, ὡς
ἀνέφικτος. ὅτε γὰρ βασιλείας πᾶς
ὁ βουλόμενος ἐφικνέται. ὅτε παρ-
ουσίας, ὅτε συζυγίας ἡς βούλεται. εἰ
τοίνυν, ὡς φῆς, καὶ Ζώσιμος εἰσφρήσας
ἑαυτὸν τοῖς τῷ θεῷ μυστηρίοις ἀνα-
σχώτως βιάζεται, μετέτω δὲ τῆς ἀ-
κριβείας σου, ὅτι λεωροῖς ὁ τῷ θεῷ ναὸς
σποκλείεται, μέλεις ἂν τίτῳ τῷ πα-
θους λάβῃν σποσμήζωνται.

Multarum rerum amor in animis ori-
tur: at voluntatem non comitatur, ut cum
eiusmodi est, ad quem peruenire quisquā
nequeat. Neque enim regnum, quisquis
vult, consequitur: nec opes, nec coniugiū
quale vult. Quamobrè si Zosimus, ut scri-
bis, impudenter seipsum, ac per vim, in
Dei mysteria immittere conatur, diligen-
ter cura ut intelligat, Dei templum lepro-
sis tamdiu clausum esse, quoad contractū
ex morbo vitium absterferit.

Leuit. 22.

ματάνι-
ον.

Λουκίῳ ἀρχιδιάκονῳ πηλυσίῳ. κθ.

Lucio, Pelusij Archidiacono. 29.

Εἰ ὀφθαλμοὶ ἐπισκόπου τυγχάνου-
σιν οἱ τῷ σέπῳ θυσιασθεῖς διάκονοι,
οὐ δὲ τῶν καὶ συζῶσιν θεῷ ἄρ-
χεις, ὅλος ὀφθαλμὸς οφείλεις ὑπάρ-
χειν. ὡς τὰ ζῶα πολυόμματα, ἐπει-
δὴ καὶ τῇ πρὸς τὸν θεὸν ἐκείνα μὴ
ἐχῶντι, ὅτι βίβας μανθάνω, ἀλλὰ
μόνη τῇ λειτουργίᾳ, καὶ μὴ σκοτίζειν
τοῖς φαύλοις ἐπιτηδεύμασι, καὶ τὸν
πρῶτον ἐκείνην θίασον καὶ χορὸν, καὶ
τὸν πενθέμενον σοὶ ἀκρίτως ἐπίσκο-
πον, καὶ χεῖναι τὸ θεῖον βῆμα.

Si venerandi altaris Diaconi, Episcopi
oculi sunt, profectò cum tu Dei permisso
ipsis præsīs, totus oculus esse debes, quem-
admodum animalia illa plurimis oculis
prædita (quoniam etiam propinquitatis
ad Deum ratione, ea imitaris, non vitæ, ut
audio, sed sola muneris sacri functione) ac
non improbis studiis atque consiliis, & ho-
norandum illum chorum ac sodalitiū,
& Episcopum tibi temere ac sine iudicio
morem gerentem obscurare, diuinumque
sacrarium per avaritiam contaminare, dū
opes tibi ipsi per nummariam manuū

Exech. 3.
σ' 10.

Joan. 2. impositionē aggeris. Dominus enim eos, qui columbas vendebant, flagris à templo expulit. Quamobrem ne tu quoque codē modo submouearis, desine opes ita augere, ac materiam futuro igni parare.

Eusebio Episcopo. 30.

Exe. 33. Speculatorem dedi te, inquit Scriptura: & videbis gladium venientem, & annuntiabis. Ac siquidem ē somno experrecti sobrium animum præbeant, atque ad veritatem obediētes excubent, & tibi & illis ea res vtilitati ac saluti erit. Si autem aspici dū more aures occluserint, tu certē, quod partium tuarum est, præstiteris. Considera igitur ne voce sola testari videaris, ac non item rebus ipsis, quippè qui imperij habenas, iis, quos circum te habes, permittas, gratiāque impiē ac nefariē vendas. Neque enim manuum impositiones auro cōmittere licet, nec eorum, qui ad sacros ordines adducuntur, vitam ac mores ignorare, nec item alios sceleris authores proferre, in incorrupto illo atque horrendo tribu-
Genes. 3. nali. Neque enim Adam culpa & sup-
plicio liberavit illud de vxore responsum, & causificatio, cum scilicet excusandi sui causa se ipsis suāsu atque consilio interd-
ictum fructum percepisse diceret.

Diophanti Pratori. 31.

Breuem & exiguam, non modò Prætu-
ram, sed etiam ipsam vitam habes. Quid igitur infinitè peccas, paucis horis sempiternam tibi cruciatum accersens? Quamobrem volubili omni ac multis mutationibus obnoxia rerum infidelitate animadu-
versa, id potiùs da operam, ut probis atque honestis actionibus nobiliteris: quatum & laudes in hac vita celebrantur, & futura præmia nunquam intereunt.

Dositheo. 32.

Matth. 5. Deus lucernam, hoc est, sacerdotem, accendit, atque candelabro imponit, hoc

πλεονεξία, καὶ πόρους σεαυτῷ δόξα
τιμῆς χειροτονίων ἀθροίζειν. τοὺς γὰρ
πωλοῦντας τὰς δεξιτέρας ἐξέβαλεν
δὸ τῆ ναῦ μαγίζας ὁ κύριος. ἵνα
τοίνυν μὴ σὺν ὀκείνοις ἀοδῆς, παύ-
σαι ἔτω πλεονεξίαν, καὶ ὕλην τῷ μέλ-
λοντι ἐτοιμάζων περὶ.

Εὐσεβίῳ ἑπισκόπῳ. λ.

Σχοπὸν σε δέδωκα, φησὶν ἡ εὐα-
γγελία, καὶ ὅφει τίς ῥομφαίαν ἐρχο-
μένην, καὶ ἀναγελῆς. καὶ εἰ μὴ νή-
φουσιν ἐξυπνιασέντες, καὶ πρὸς ἀρε-
τήν ὑπὲρκοι, κληρονομήσουσι καὶ σοὶ κα-
κίνοις σωτηρίας γνήσιας ὄντας. εἰ
δὲ τὰ ὅσα βύσουσιν ὡς ἀσπίδες, αὐ-
τὸς τὸ γένηται ἡπὶ σοὶ ἐξετέλεσας. σκό-
πει τοίνυν μὴ μόνον φανῇ μαρτυρῆ-
μα φανῆς, τοῖς ἔργοις ἀδίκιμος καὶ
ἡ πόρνος, ἐκιδδύς τὰς ἡμέρας τῆς ἀρ-
χῆς, τοῖς δὲ σέ, καὶ πτωχίσκῳ τίς
χαρὶν ἀσπείρας. ὅτε γὰρ χερσὶν ὅτιν
ἐπιβέβη χειροθεσίας, οὐτε ἀγνοῦν
τὸν τῷ πρῶτον ῥημάτων εἶον, ὅτε ἐτέ-
ροις πρὸς ἀλλήλους τῆς ἀμαρτίας αἰ-
τίαι, ὅτι τὸ ἀδεχάσθαι καὶ φρενὸς χρι-
στην. ὅδε γὰρ τὸν Ἀδάμ τὸ μίμνησθαι
καὶ τῆς δίκης ἀπέλυσεν ἡ πόρνη τῆς
γυναικὸς ἀπὸ κριτικῆς καὶ σκῆψης, τῇ αὐ-
τῆς ὑποθέσει μετεληφέναι τῷ ἀ-
πηρορεμῶν δόξα λογισμῶν.

Διοφάντῳ Ἀρχιεπί. λα.

Βραχυτελῆς εἰ μόνον τὸ ἄρξαι, ἀλλὰ
καὶ αὐτὴν ἔχεις τὴν ζωὴν. τί τοίνυν ἀ-
μαρτάνεις ἀπελεύτητα, ἐν ὁλίγῳ
ὥρῳ τὴν αἰώνιον εἰς τὴν κατασκευά-
ζων κόλασιν, καταμαθὼν οὐκ ἴσθαι τὴν
πολύτροπον καὶ πολυβέβητον τὴν πρᾶγ-
μάτων ἀπίστιαν, μάλλον ὅτι χερσὶν
γινώσκεις καταπορώμασι πωδάζεων
καὶ οἱ ἐν αὐτῇ τυγχάνουσιν ἐπαίνοι. καὶ οἱ
μέλλοντες μοδοὶ οὐκ ἀπολλυμένοι.

Δοσιθέῳ. λβ.

Ἀπὸ λύχνου ὁ θεὸς ἱερέα, καὶ πόρ-
νην ὅτι λυχνία, τῆς εἰς τὴν φωτο-
φόρου

φόρου καθέδρας, ἣν ἔξαφράπη φω-
τισμῶν τῇ ἐκκλησίᾳ καὶ δογματῶν
καὶ πράξεων, σκότους ἀπηλλαγμῶν,
ὅπως ὁρῶντες οἱ λαοὶ τὰς ἀκτῖνας τῆς
ζωπικῆς λαμπηδῶν, πρὸς ἐκείνας
εὐθυώνονται, καὶ τὸν πατέρα τῆς φώ-
των δοξάζουσιν. ἔχεις τὴν λύσιν ὧν
ἠρώτησας σωτομολ.

Προυιχίω. λγ.

Διὰ τί μείζων ἐν γεννητοῖς γυναι-
κῶν ἔφησεν Ἰωάννης. καὶ εἰ πρῶτος ὁ
Ἰωάννης, τί ἦν ἐν αὐτῷ πρῶτος;
πρῶτος, ἐπεὶ δὴ τὸ το λέγει ὁ κύ-
ριος. ἀλλὰ ποῖναι πλεῖστα ἐν ὀλίγοις.
μείζων ἐν γεννητοῖς γυναικῶν ὁ Ἰωάν-
νης, ἐπεὶ δὴ ἐξ αὐτῆς νηδύος μητρι-
κῆς πρῶτος ἔγεννησε, καὶ ἐν σκότει
κρυπτόμενος, τὸ φῶς ἐλθὼν οὐκ ἠγνόησε.
πρῶτος δὲ πρῶτος, τὸ καὶ
αὐτὸν ἰδεῖν ἐν σαρκί, τὸ πρῶτον ἐνό-
ησαν, οἱ πάντες οἱ πατριάρχαι καὶ
πρῶτος, δι' ὁρέων μὲν ἢ ὁπτα-
σιῶν ἐφαντάζεσθαι, θεωρῆσαι δὲ αὐτόν
οὐκ ἐπέτυχον.

Τῷ αὐτῷ. λδ.

Σὺ εἶ ὁ ἐρχόμενος, ἢ ἕτερον προσδο-
κῶμεν; Ἰωάννης τῷ κυρίῳ ἐδήλου, ὡς
ἀληθείας ἀποτέμνειται μέλλον, καὶ
τοὺς οἰκείους αὐτοῦ μαθηταῖς πρῶτος
γαγεῖν ἀποδείξων, ἀμφιβάλλοντας
πρὸς τὴν αὐτοῦ μαρτυρίαν, εἰ μείζων
ἔστι ὁ κύριος Ἰωάννης, διὰ τὴν ἀκρι-
βῆ πολιτείαν Ἰωάννης. καὶ τὸ δι' ὧν
εὐθὺς ἔπρεξε ὁ κύριος ἔδειξε, τὰς
πολλὰς θαυματουργίας ἐπαληθεύσας
τὴν μαρτυρίαν Ἰωάννης, καὶ ὅφει πρῶ-
τος ἀποδείξων τὴν ἀκοὴν τοὺς ἀπιστοῦ-
ντας ἐκπέμψας.

Θεοδοσίῳ βασιλεῖ. λε.

Εἰ τῆς χριστοῦ βασιλείας ἀρπιοῖ,
ἢ ἢ ἀφάρτος ἀφαιρῶν τὸν φανό, καὶ

est, suæ lucem ferenti cathedræ: ut & dog-
matum, & actionum ab omni caligine li-
berarum, splendorem Ecclesiæ, fulgetræ
instar, afferat: quod nimirum plebs viuifici
fulgoris radios spectans, ad eos sese diri-
gat, patrisque luminum gloriam prædi-
cet. Habes breuem eorum, quæ percon-
tatus es, solutionem.

Prunichio. 33.

Cur maior inter natos mulierum Ioā-
nes dictus sit, quæris: & si Propheta ipse
erat, quidnam prophetica dignitate am-
plius & excellentius habebat? Siquidem
hoc Dominus dixit. Audi igitur paucis
verbis plurima. Idcirco maior inter natos
mulierum Ioannes, quia ex ipso materno
ventre vaticinatus est, atque in tenebris
abditus, & occultatus, lumen, quod vene-
rat, minimè ignorauit. Hoc autem nomi-
ne Prophetas antecellit, quod eum quo-
que, qui prædicebatur, in carne conspe-
xit: quem Patriarchæ omnes ac Prophe-
tæ, per somnia quidem aut visiones quo-
quo modo informarunt, reipsa autem at-
que oculis perspicere minimè potuerunt.

Eidem. 34.

Tu es qui venturus es, an alium expe-
ctamus? Domino significabat Ioannes,
cum veritatis causa, caput ei amputandum
esset, suosque discipulos ad eum adducere
studeret, qui ob accuratam atque omni-
bus virtutis numeris absolutam ipsius vi-
tam, ad ipsius testimonium, nam Domi-
nus eo maior esset, ambigebant. Atque
id Dominus per ea, quæ statim fecit, de-
monstrauit, cum per multa miracula Ioan-
nis testimonium comprobauit: eosque
qui Ioannis verbis diffidebant, ita dimi-
sit, ut oculis atque ipso aspectu confirma-
tum haberent, id quod auribus acceperāt.

Theodosio Imperatori. 35.

Si Christi regnum adipisci studes, quod
corruptionis omnis expers perpetuitas
B

Psal. 32.
Luarus
idolola-
tra.
Ephes. 5.

tanquam corona cingit, quodque Deus pro caduco imperio, iis, qui præclare atque honeste istud administrarint, præmij loco constituit, potentiam tuam mansuetudine ac suauitate tempera; conuenientique dispersione onus diuitiarum leua. Neque enim saluatur Rex per multam potentiam: neque impij simulachrorum cultus crimen effugit, qui fluxis opibus parcat.

Antiocho Spadoni. 36.

Dan. 1.

Operæpretium est te, cum sacros libros euoluas, atque in eorum, ut audio, lectione assidue hæreas, admirandi Danielis historiam nosse: nempe quod, cum in medijs erroris fluctibus versaretur, nullum tamen captiui hominis affectum subiit, ne ad cibos quidem communes vsque, quorum perceptio eos, qui iis fruerentur, contaminabat. Ac quoniam non modo Imperij minister es, sed ipsum etiam arbitratu tuo ac libitu moderaris; in id omni studio ac diligentia incumbere, ut iustitiam in morbum prolapsam, imò, ut rectius loquar, iam extremos spiritus edentem, confirmes: ut iustum tribunal tibi placidum ac benignum inuenias: etiam si nunc ipsius tibi haud crebro in mentem venit, immo dicæ videlicet rerum humanarum pompe admiratione perculso.

Eusebio Episcopo. 37.

Mich. 3.

Esa. 66.

Condis quidem, ut aiunt, Ecclesiam in Pelusio, machinis quidem ac molitionibus luculentam, sed improbis studiis & sacrarum electionum pretiis, & iniuriis atque contumeliis, & tenuiorum oppressio- nibus, & pauperum sumptibus. Id quod nihil aliud est, quam ædificare Sion in sanguinibus, & Hierusalem in iniustitiis. Deus porro sacrificio ex alienis bonis conflato nihil opus habet; verum illud, perinde atque cum, qui canem mactat, execra- tur. Quæ cum ita sint, & ædificare, & iniuriam aliis inferre define: ne alioqui domus illa te apud Deum prodat & conuin-

ἐπαθλον τῆς φθαρτῆς τοῖς χρηστῶς αὐ-
τῷ διέπυσιν ἐθήκεν ὁ θεός, ημερότητι
κίρνα τὸν ἐξέσαι, καὶ δέοντι σκορπι-
σμοῦ τὸ βάρος κέφιζε τῶ πλάτῃ ὅτε
καὶ σώζεται βασιλεὺς ἀλλὰ πολλὴν
δύναμιν, ὅτε εἰδωλολατρίας ἐκφυ-
γει ἀσέβειαν, ὁ δὲ ῥέοντος πλούτου
φειδόμενος.

Αντόχω εὐνέχω παλατίῃ. λς.

Χρήσε τὰς ἱερὰς ἀναπύουσαν βα-
βίλους, καὶ τῇ αὐτῇ ἐγκατερούτα,
ὡς φασιν, ἀναγνώσθ, τὸν καὶ τὸν θαν-
μάσιον Δανιὴλ ἱστορίαν εἰδέναι, ὅτι
μέσος τῆς κλύδωνος τῆς πλάτης ἱστά-
μενος, ὅθεν ὑπέμεινε πάθος ἀχμάλω-
τον, ὅθεν μέλει σιτίων τῶν κοινῶν εἰς
μετέληψιν, καὶ μὴ κοινοῦντων καὶ πε-
ρίεργον τοὺς μετέχοντας. καὶ ἐπειδὴ οὐ
μόνον ἀρχόντος τυγχάνεις τῆς βα-
σιλείας, ἀλλὰ καὶ ἀγεις αὐτῷ καθὼς
βούλει, ἀπεῦσον ἀπαρρῶσαι τὸ δίχτυον
καταπεσόν τῶν ἀδένειαν, ἢ μάλ-
λον τῶν αὐτῶν ὑπάρχον τὸν θάνατον,
ἵνα τὸ δίχτυον εὖρης εὐμνῆς δικαστή-
ριον, εἰ καὶ νῦν αὐτῷ πολλάκις σοι ἐν-
θύμησις ἔχεται, ὑπὸ τῆς ὑπερ-
φουδῆς φαντασίας ἐπισημῶν.

Εὐσεβίῳ ὀπισκοπῶ. λς.

Κτίσεις, ὡς φασιν, ἐκκλησίαν ἐν
Πηλυσίῳ, λαμπρὰν μὲν τοῖς μη-
χανήμασι, πονηροῖς δὲ τοῖς ὀπισκοπῶν
μασι χειροτονίων πημήμασι, καὶ ἀδι-
κίας, καὶ ὕβρεσι, καὶ πενήτων ἐκπιεσ-
μοῖς, καὶ πτωχοῖς δαπανήμασιν, ὅθεν
ὅθεν ὅθεν ἕτερον, ἢ οἰκοδομεῖν Σιών ἐν
αἱμασιν, καὶ Ἱερουσαλὴμ ἐν ἀδικίαις. καὶ
καὶ δὲ ὁ θεὸς ἐξ ἁλλοτρίων θυσιῶν,
ἀλλὰ πάντῃ ὡς θυόμειον κυρία μν-
σάπεται. πᾶσαι τοίνυν καὶ κτίσεων
καὶ ἀδικῶν, ἵνα μὴ εἰς ἐλεγχόν σοι ὑπὸ
θεῷ ὁ οἶκος ἐκείνος εὐρεθῇ. μετέωρος
μὲν

μὴν ἰσχυρῶς καὶ ἀβυσσῶν δὲ σὺ ἀγώνια,
ἐξ οἷων ἐκπόθη καὶ κῶν, καὶ τὰς ἐσπερη-
μύρους μαθόντας ἀπαυτῆς, καὶ τὴν ἀ-
μυναν τῆς βλαβέντων ζητῆς.

Μάρωνι. λη.

Ἐάνοι πὶ καὶ ἀλλόκοτον εἶναι σε θη-
ρίον πάντες κομῶντες, οὔτε τραπέ-
ζῃ κολακεύοντες, οὔτε δεσμοῖς ἀ-
γάπης κρατύνοντες, ὅτε τῇ τυράννου
σωτηρίᾳ χειροῦντες, καὶ τοιαύτῃ
ἔβαν τῷ θυσιαστηρίῳ ὅπισθον ἔκρυπτον.
ἢ τοίνυν ἀρῆσαι τὸ ἀπῆλθαι, καὶ ἀντὶ
θυεῖς φανῆναι ἀνθρώποις ἢ παῦσαι τὴν
χρῆσιν τῆς ἐκκλησίας λειτούργειαν, σαρ-
τον εἰργῶ τῇς φεικτῆς λειτουργίας.

Θεοδοσίῳ μονάζοντι. λθ.

Τί θαυμάζεις, ὅτι δι' ἐνὸς ἁμαρτίαν
καὶ μόνου, ὅλη μαρτύρεται πόλις;
ὅτι καὶ ἐπὶ Δαβὶδ γενόμενον ἐγνω-
σάμεθα γὰρ ὅτι τῇ εὐθηνίᾳ τῆς παρὰ
μάκρῃ οὐκ ἐξαρχῶν ἐσθλῶς φανεύεται,
εἰς ἀθυρίαν αὐτῆς καὶ κατὰ κρίσιν τὸ
ἐπὶ πᾶσι ἐλαττωμένῃ, οὐκ ἀδίκως πα-
ρὰ νόμον, ἀλλ' ἐκείνη τὰ ὅτι χειρὶ
τῆς οἰκείας παρὰ νόμον ἐλαττωμέ-
νουτος, καὶ τῆς θεῆς μακροθυμίας ἀ-
ποτυγχάνοντος, ἀλλὰ τὰς τῶ ἁρ-
χοντος ψήφους, μὴ τοίνυν ὅπισθον ἔκ-
ρυπταις Εὐσεβίᾳ τῇ, ὡς οἴεται, ὅτι
σκοπῶν φαυλότησιν, εἰ δὲ σκεῖνον καὶ
τὸ θυσιαστήριον λειτουργῶν, καὶ ἡ πόλις
οἰκητόρων χροῦται, οἱ γὰρ ἀκρίτως τὸν
ἀνάξιον παρὰ νόμον δίκαιοι εἰσι,
καὶ τοὺς πόνους τῆς καρπῶν αὐτῆς
φαγεῖν, ἀρετῶν ἀπαιτῶντες, καὶ
κακίαν οὕτω παρὰ νόμον παρὰ νόμον
μῶν.

Τύβα τραπιάτῃ. μ.

Οὐκ ἐστὶν ὁπλοφορεῖν ἐν εἰρήνῃ. οὐκ
ἐστὶν χημά πολέμου ὅτι μέσης ἀγρῶς
παρὰ νόμον οὐκ ἐστὶν ἐπιφύρη ἀλλὰ γαίῃ ἐν
πόλει, ἀλλὰ καὶ φόβον καὶ πείραν

cat: ut quæ sublimis quidem & excelsa
flet; verum ob ea mala, ex quibus extructa
est, sempiterno clamore te infectetur, ere-
ptæque mercedes à te expetant, ultionem-
que eorum, qui incommodis ac detrimē-
tis abs te affecti fuerint, poscant.

Maroni. 38.

Nouam quandam ac prodigiosam ferā
te esse omnes dicunt, ut qui nec mensa
demulcearis, nec amoris ac benevolentiae
vinculis coerceris, nec principis consue-
tudinē ac familiaritatem subigaris, tantam-
que altari contumeliam accersas. Aut igitur
indomitam istam feritatem abiura, &
pro bellua hominem te præbe: aut contu-
meliam, quæ Ecclesiæ inuritur, siste atque
comprime, te ipsum videlicet à tremendo
sacrificio remouens.

Theodosio Monacho. 39.

Quid miraris ob unius ac solius pecca-
tum uniuersam urbem flagris affici, quem-
admodum etiam Davidis tempore conti-
gisse non ignoras. Nam cum ob rerum co-
piam, florentemque statum, Princeps in-
solescit, ad ipsius moerorem & condem-
nationem subditi deprimuntur. Nec verò
illi iniquè castigantur: verum unusquis-
que actionis suæ præmia recipit; ac pro-
pter Principis calculos diuina longanimi-
tate orbat. Quamobrem ne Episcopi,
ut putat, Eusebij vitiis patronum te præbe-
re, quod propter eum, & altare ministris, &
ciuitas incolis careat. Nam qui temere ac
sine iudicio indignum hominem elege-
runt, digni sunt qui laborum suorum fru-
ctus edant; ut qui virtutem contempse-
rint, atque improbitatem ita perspicuā
elegerint.

2. Re. 34.

Ps. 127.

Tubæ Militi. 40.

In pace arma gestare minimè decet, nec in igna-
bellicum habitum in medio foro circun-
ferre, nec in ciuitate cum ensē versari; ve-
rùm & terrorē, & eiusmodi experimētum

B ij

in bello aduersus hostes exercere. Quare si bellico habitu delectaris, ac præconis voce celebrari, statuâsque consequi cupis, ad exercitum, qui cum barbaris pugnat, te confer: ac non militiae fugam pecuniis redimens, domique desides, bellum illic debitum, hic tanquam per ludum adumbra.

Philippo Monacho. 41.

Leporis
et veri
Monachi
dissimi-
ludo.

Leporem meticulosum animal, & naturâ timidum, hoc perpeti aiunt, ut ex cubili in cubile subinde migraret, propterea quod ad omnem motum & clamorem perturbetur. At non item monachum, qui fiduciam in Deo positam habere, ac Sion, tanquam montem, conscendisse debet. Quid igitur, pro eo quod Domino tutò inniti, ac crucem religiosæ vitæ comitem habere debebas, loca subinde commutas; pinguiorem potius, ut videtur, mensam, quam firmiorem ac solidiorem eruditionem quærens? Ac tibi, ni fallor, istud contingeret, ut omnibus Israëlitis urbibus, atque omnibus terræ recessibus, cum huiusmodi ventre atque animi instituto, peragraris, Euripus quidam sis, omni nidoris ciborum vento circumactus, ac perpetua instabilitate laborans.

Archontio Monacho. 42.

Esa. 6.

Esaïas, vir summa perspicacia præditus, carbonem ex altari forcipe tulit, Domini nostri incarnatione clarissime perspiciciens. Per carbonem enim, quem cernebat, diuina essentia significabatur. Per forcipem autem, ea peccati expers caro, quam ex nobis sumptam sibi copulauit. Contigit autem Esaïæ labia, ipsiusque peccata purgavit, atque vniuersæ videlicet humanæ naturæ. Nam verbi cum humana natura coniunctio, quæ nullis verbis explicari potest, modo diuinitati consentaneo vniuersi mundi peccata sustulit.

τοιαύτην ἐν πολέμῳ καὶ ἀντιπαλῶν
γυμνάζειν. εἰ οὖν χήματι χαίρεις πο-
λεμικῶς, καὶ ἀναρρήσεων καὶ σπλῶν
ἔπιτυχεῖν ἀξίῳ, ὡς τὸ στρατόπεδον
τὸ μαχόμενον τοῖς βαρβάροις κατὰ-
βηθι, καὶ μὴ χεῖμασιν ἐξωγόμενος
τὴν ἐκείθεν φυγὴν, καὶ οἱ οἱ μὲν,
ἐν ταῦτα παύζε τὸν ἐκεῖ χρεώτου-
ἐδρον πῆλεμον.

Φιλίππῳ μοναχῷ. μα.

Τὸν λαγῶν, τὸ κατὰ φόβον ζῶον καὶ
φύσει δειλόν, ἐκείνο φασὶν ὑπομόρον,
τὸ κοιτῶν ἐκ κοιτῆς ἀμείβειν, παρὲς
πᾶσαν κίνησιν καὶ βόην παρεσθόμενον.
ἀλλ' οὐχὶ μοναχόν, τὸν ἐπὶ κύριον
πεποιθέντα, ὀφείλοντα, καὶ ὡς ὄρος
Σιών βεβηκέναι. τί τοίνυν χεῖραλι-
πὼν τὸ εἰδεδοτὸν ἀσφαλῶς ἐπὶ κύ-
ριον, καὶ σταυρὸν ἔχειν, τὴν ἀκόλῃ-
θον ἀσκησιν. τόπον μεταβάλλεις ἐκ
τόπου, μᾶλλον, ὡς εἶοικε, τράπεζαν
ἀβροτέραν, ἀλλ' ὃ παιδεύσιν σπέρρο-
τέρην ζητῇς. καὶ συμβήσεται σοι,
ὡς οἱ μὲν, πᾶσας τὰς πόλεις τοῦ ἰσ-
ραὴλ, καὶ πᾶσας τὰς ἐκπατρίδας τῆς
γῆς μετὰ τοιαύτης γαστροῦ, καὶ γνώμης
ἀειδύοντα, εὐριπὸν εἰναι πῖνα, παντὶ
ἀνέμῳ κνίσσης ἀειφερόμενος, καὶ μέ-
χει παντὸς ἀστατοῦντα.

Ἀρχοντίῳ μοναχῷ. μβ.

Τῇ λαβίδι ἔλαβεν ὁ διορατικώτα-
τος Ησαΐας τὸν ἐκ τῆ θυσιαστηρίου
ἄνθρακα, τὴν τῆ κυρίου ἡμέραν ἐναν-
θρώπησιν θεωρῶν τηλαυγέστατα. ἀν-
θραξ ἡ εἰς αὐτὸν ἔωρατο ὅσα λαβὶς δὲ
ἡ ἐξ ἡμέρας αὐτῇ ἐνωθεῖσα ἀμαρτή-
τος σὰρξ. ἡ λατὸ δὲ τῆς χειλέων Η-
σαΐου, καὶ τὰς αὐτῆς ἐκάλειρεν ἀμαρ-
τίας, τὰς πάσης τῆς ἀνθρωπείας φύ-
σεως δολιχότη. ἡ γὰρ ἀρρητος τῆς λό-
γου παρὲς τὸ ἀνθρώπινον ἔνωσις ἡρε-
θεωρεπῶς τὰς τῆ κόσμου παντὸς ἀ-
μαρτίας.

Πρ.

Ερμίνω κόμμη. μγ.

τ. π. θ. ε. σ.

Απόδες τὴν χεῖρά σου ὑπὸ τὸν μη-
ρόν μου, καὶ ἐξορκίσαι σε τὸν θεὸν τῶ Ἰρα-
νὸς καὶ τῆς γῆς, ἐνετείλατο τελευτῆς
δ' Ἀβραάμ τῷ οἰκέτῃ, τὸν ἐκ τῆς μη-
ρῶν αὐτῆς μέλλοντα σαρκεῖσθαι θεόν
τῶ Ἰρανὸς καὶ τῆς γῆς τὸν κύριον ἡμῶν
καὶ δευτέρῳ χειρὸν, καθαρότητι δια-
νοίας ὁρῶν μέλλοντα τῶ σπέρματος Ἀ-
βραάμ ἐπιλαμβάνεσθαι, ὡς παρεφθί-
νης καὶ βλέπων τὰ ἐμπεσόντα.

Μωσὴ ἐπισκόπῳ. μδ.

οὗς χρεῖ,
ἀλλ' ἐκεί-
νοι περὶ
τῶν δει-

Οὐ χρεὶ τὰς τῆς πνεύματος προσφά-
σας ἀδελφότητας διακρίνειν, ἀλλ' ἐκείνο
πεπεῖσθαι τὸν ταύτης οἰκονομεῖν τε-
ταγμένον, ὡς ἐπὶ πέρας τῶ δέοντος
ἀνάλατται, ἐροσυνλίας αὐτὸν καθίστη-
σιν ὑπεύθυνον πλάσματος.

Μαρτυρίῳ ἐπισκόπῳ. με.

πρεσβύ-
τοις.
π. ἀπελ-
τῶν.

Παρέργως ποιῇ τὴν τῆς θεῶν νόμων
ἀνάγνωσιν, ἢ καὶ αὐτὴν ἀγνοεῖς τὴν
ἀνάγνωσιν, ἡνίκα γὰρ εἰς τὸν θεὸν ναὶ ὡν
ἐρεργεῖν Ἀπαρῶν, καὶ οἱ ἐξ ἐκείνων εἰ-
σέσσαν, πάντα τὰ ἐξ ἐλίας ἀποπνεύ-
ματι ἐσθῆματα, φορέας ἐκ λίνου, παρε-
βάλλοντο ἐχέσας καὶ τὸ ἀπόρρητον,
καὶ τῆς ἐξ ὁμοθυμίας ἐπιλησμονεῖν
σημαίνοντας, ὁ γὰρ θεὸς λειτουργεῖν
παρασιῶν, ὅθεν ἀλλότριον καὶ τῆς ὑλῆς
ἐφόλκιον ἐπιφέρεισθαι δύνάται. εἰ
ποίνῃ μετὰ τοιαῦτα τεκμήρια βιά-
ζεσθαι κατὰ τολμᾶς τὴν ἀλήθειαν,
συγχύσις καὶ φλυαρία ἐπεισφύρων
τοῖς ἀνακτόροις, οἷς πᾶσα σιγὴ κε-
χεώσεται ὁμιλίας ἀτίπου, χειροθε-
σίας ἀθέτους, εἰς ἔχαστον πέπεισο ἐξω-
θῶνσαν τοὺς κατὰ κρίσεως κίνδυνον.

Μηνᾶ σχολαστικῷ. μς.

Τὰ πράγματα λόγων καὶ χεῖρεσσι
τὰ γὰρ ὅτι φαινόμενα, οἱ λόγοι δὲ

Hermينو Comiti. 43.

Pone manum tuam super femur meū, Gen. 24.
& adiurabo te per Deum cæli & terræ,
imperavit seruo suo Abraham morti pro-
pinquus. Nimirum cum, qui ex ipsius fe-
more carnem assumpturus erat, Deum cæ-
li & terræ, Dominum nostrum & herum
Iesum Christum, Abrahamæ semen appre- Heb. 2.
hensurum, pro sua animi puritate cer-
nēs, ut Propheta, & ea, quæ à fronte erant,
conspiciens.

Μωσὴ ἐπισκόπῳ. 44.

Pauperum alimenta non temerè ac sine
iudicio distribuere oportet quibus opor-
tet: verum illud persuasum habere debet
is, cui eorum cura & administratio com-
missa est, quod si quid, contrà quàm opus
sit, impensum fuerit, sacrilegij reum sei-
psum constituit.

4714

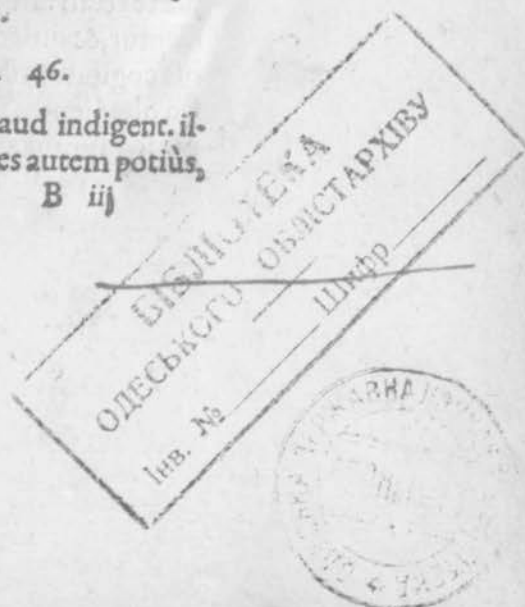
Μαρτυρίῳ ἐπισκόπῳ. 45.

Obiter ac defunctorie leges diuinas le- Exo. 28.
gis, aut etiam lectionem ipsam ignoras.
Cum enim Aaton eiusque successores in
templum sacrificij causa ingrediebantur,
lancis omnibus vestimentis abiectis, ve-
stes ex lino contextas induebant, arcani a-
liquid continentes, atque illud significan-
tes, externos tumultus tum de memoria
deponendos esse. Nam qui rei sacræ causa
ad Deum accedit, nihil alienum, nec vllā
rerum ex materia constantiū sarcinam secū
afferre debet. Quamobrem si post huius-
modi coniecturas audacia & temeritate
ductus veritati vim afferre coneris, confu-
siones ac nugas templis (quibus silentium
omne debetur) colloquiaque turpia & præ-
postera, nefariāsque manuum impositio-
nes inferens, hoc persuasum habe, quod
in extremum cōdemnationis & exitij pe-
riculum te ipsum impelles.

Μηνᾶ Scholastico. 46.

Actiones sermonibus haud indigent. il-
læ enim apparent: sermones autem potius,

B iij

Sermonis
et actio-
nis nex^o.

ut in actiones vertantur, opus habent: & quidem ipsi, si cum honestate & grauitate coniuncti sunt. Quamobrem si tibi cordi est vtrinque celebrari, da operam, ut & sermonem ad actionem, & actionem ad sermonem adiungas.

Nemesio Pratori. 47.

Praturæ autoritas & potentia, nisi mæfuetudine conditur, ipsique suauitas Deo ministrans affulgeat, arrogantia potius est & immanitas. Si verò lenitatem admixtā habeat, ac per eam ius regat & moderetur, tum demū & integritas & benignitas est, & æquitatis via, & rerum tranquillitas.

Epagatho Presbytero. 48.

Luc. 2.
Mat. 17.

Descriptus est Dominus, cum vterogestaretur, & censum Cæsari pendit: hinc videlicet velut lata lege nobis indicens, ut ei, qui imperium tenet, obediamus, modò nihil ad pietatem detrimenti afferat. Quæ igitur ipse Deus noster, subita per dispensationem & consilium paupertate, docuit, candido animo imitemur, nec pauperum obtentu tributum pendere detrectemus.

Paulo Cænobiarchæ. 49.

In mona-
chos inuen-
tes.

Mat. 20.
1. Thess. 4

Ingentem, ut ad me allatum est, fratrum multitudinem collegisti, qui rectè quidem ac præclare viuere soleant, verum inertes ac desides manus habeant. Hoc autem nec à Christo factum, nec à Paulo sapienti doctore obseruatum reperisti. Nam ille & vineam, & operam, ac laborem, & mercedē ob eum pollicetur: hic autem manibus operari, ut nullius auxilio opus habeamus, docuit. Quocirca si & Christo Deo obtemperas, & sapientissimum Paulum imitaris, aut eos laborare doce, aut causam & prætextum aliquem ostende, ob quem & alentur, & quietem obtinebunt, & improbis cogitationibus vacabunt: qui nec Christo obediētes se præbent, nec Pauli vestigia sequuntur.

μᾶλλον τὸ γενέσθαι πράγματα δεόν-
ται· καὶ αὐτοὶ, εἰ σεμνότητος ἔχοντες·
εἰ τοίνυν βέλτοιον κατ' ἀμφοτέρω φα-
νῆναι αἰοίδιμος, καὶ ὡς αὐτῇ λογικῶς, καὶ
λέγε παρακτικῶς.

Νεμεσίῳ ἄρχοντι. μζ.

Ἡ τῆς ἀρχῆς ἐξουσία, εἰ μὴ κέκρα-
ται ἡμερότητι, καὶ ἐπανθῇ αὐτῇ ἡ θεῶ
ἀξιοκρίσιμα προσήθεια, ἀπονοιά βῆτι
μᾶλλον καὶ ἀρεϊότης. εἰ δὲ τῷ ὡς αὐτῇ τὸ ὡς αὐτῇ
μυγίη, καὶ τὸ τῷ ἰθὺν τὸ δίκαιον, καὶ
εὐθύτης βῆτι καὶ χερσότης καὶ ὁδὸς
εὐνομίας, καὶ πράγματων γαλήνη.

Επαγάθῳ πρεσβυτέρῳ. μη.

Ἀπερχάμην ὁ κύριος τῇ μήτρᾳ φερό-
μενος, καὶ κῆνον ἐτέλεσε Κασσαί, τῷ
κράτει νομοθετῆς ὑποτάσσεται, ὅ-
ταν μηδὲν ὡς ἀβλάπη πρὸς τὴν εὐ-
σέβειαν. ἂ τοίνυν αὐτὸς ὁ θεὸς ἡμῶν
κατ' οἰκονομίαν πωχεύσας ἐδίδασκεν,
εὐγνωμόνας ἡμεῖς μιμησάμεθα, καὶ
μη σκῆψι πωχῶν, τὸν φόρον ἀρνώμεθα.

Παύλῳ ἀρχιεπισκόπῳ. μθ.

Πολλὴν, ὡς ἔγνω, πληθὺν ἀδελ-
φῶν συναγῶχας, καλῶς μὲν ζῆν ἐθι-
ζόντων, ἀργὰς δὲ χεῖρας ἔχοντων. τῆ-
το δὲ ἔτε ὡς καὶ χεῖρας εὐρες πολυ-
μυον, ἔτε ὡς καὶ Παύλος τῷ σοφῷ
διδασκάλῳ τῆς ἐκκλησίας. ὁ μὲν γὰρ καὶ
ἀμπελῶνα, καὶ ἐργασίαν, καὶ μισθὸν
ἐπ' αὐτῷ ἐπαγγέλλεται. ὁ δὲ ἐργάζε-
ται τῶν χειρῶν, καὶ μηδενὸς προσ-
δεῖσθαι ἐδίδασκεν. εἰ τοίνυν καὶ χεῖρας
πειθῇ τῷ θεῷ, καὶ Παῦλον τὸν πά-
σοφον μιμῇ, ἢ ἐργάζεσθαι παίδευσιν,
ἢ τὴν πρὸς φασιν διδάσκον, ἀφ' ἧς καὶ
παραφύονται, καὶ ἀπάπασιν ἔξωσι,
καὶ πονηρῶν λογισμῶν καθαρεύουσιν, οἱ
μήτε χεῖρας πειθαρχοῦντες, μήτε
Παύλῳ ἀκολουθοῦντες.

Στρα-

Στρατηγία ἀναγνώστη· ν.

Ράβδον καρύνειν εἶδεν Ἱερεμίας, ὁ
τῆς προφητῆς πολυκύνδυνος, ἱερω-
σύνης ὑποθεσιν, ἥς τὰ μὲν προφαῖη
καὶ ἐπιπόλαια, καὶ ὡς ἂν τις εἴποι
προοίμια, συνηκὰ καὶ τραχέα τυγ-
χάνει καὶ δριμύτητος μέτοχα. τὰ δὲ
κρύφια καὶ σὺν περὶ σταθερά τε καὶ βέ-
βαια, καὶ σπείζειν δυνάμει. καὶ τοί-
νυν καὶ τὰ ἐπίπονα τῆς ἱερωσύνης
φέρειν γενναίως, καὶ τὰ ἐπαθλα ταύτης
ἀνδρῶν προθύμως.

Θεοπόμπω τριβύνη· ια.

Τὴν συκὴν ὅχι ἀπλῶς ὁ κύριος κα-
τηράσατο, μηδὲ νόμιζε, ὡς τῆς
θείων ἀκόρεσε, ἀλλ' ἵνα δείξῃ τοῖς ἀ-
γνώμοσιν ἰσθῶσις, ὅτι ἔχει δύναμιν καὶ
προεπιμαρτυρίαν ἀρκούνσαν. ἐπειδὴ γὰρ
ἐν παντί τοῖς θαύμασιν ὁ δὲν αὐτοῖ πα-
ραχόντα τιμὴν λυπηρὸν ἐωράκεισαν,
μόνον ἐνεργετοῖν αὐτὸν ὑπελάμβανον
δύνασθαι, ὅτε ἔχοντα κακοῦ τοὺς
πονηροὺς ἐξέσταν. καὶ τῆς ἀψύχου τοί-
νυν ὁσίας, πείθει τὸν ἀχάριστον δῆμον,
ὅτι καὶ ἀμύνασθαι δύναται, καὶ ὡς ἀγα-
θὸς οὐ βέβηλευται. ἐξηράνθη οὐδὲ ζύ-
λον, ἵνα φοβήσῃ ἀνθρώπους. ἀμα δὲ πρὸς
τότῳ καὶ ἀπορήτος συμπεπλεκται
λόγος, ὡς γὰρ γέροντων εἰς ἡμᾶς σο-
φῶν ἀφαιρήσας, ὅτι τὸ ζύλον τῆς
σοφίας αὐτῶν τὸ, καὶ τοῖς φύλλοις
εἰς σκέπην οἱ ὡς βλάπτει ἐχρήσαντο.
καὶ καθηρέθη ὡς καὶ χεῖρ φιλα-
νθρώπου, μηδὲ καρπὸν ἐνεγκῆν αἰ-
πὺν ἀμαρτίας. ἐπειδὴ δευτέρᾳ θεοῦ
παρὰ σὺν, ὡς ἐν ἡρώτησιν μὲν ὅτε
ἔστι, ὡς δὲ πῶς τῆς πεπαραγμένων
ἐκείνῳ.

Λαμπητῶ μοναχῶ· ιβ.

Πολλὰ προφάσις εἰσι τῆς ἀπο-
χρῆς τῆς βρωμάτων, καὶ ἔθος καὶ φύσις, καὶ
γνώμη δι' ἐγκράτειαν τελευτῶν. τῶ

Strategio Lectori. 50.

Virgam nuceam vidit Hieremias, vir *Hiere. i.*
in pluribus quàm alij Prophetæ, periculis
versatus, sacerdotij typum & argumētum:
cuius perspicuæ & superficiatæ partes, at- *Nucea*
que ut quispiā fortasse dixerit, primordia, *virga*
astringentia & aspera sunt, acrimoniâque *quid si-*
prædita, occultæ autem atque interiores *gnat.*
partes stabiles & firmæ sunt, ac fulciendi
vim habent. Quamobrem & sacerdotij la-
bores strenuè ferre oportet: & ipsius præ-
mia prompto & alacri animo expectare.

Theopompo Tribuno. 51.

Ficulneam Dominus haud sine causa *Marc. ii.*
execratione deuinxit (ne id existimes, qui
rerū diuinarum inexplebili cupiditate fla-
gras) verum ut ingratis Iudæis illud osten-
deret, se eam vim habere, quæ inferendo
quoque supplicio par esset. Quoniā enim
eum in omnibus miraculis nullam cuiquā
molestiam intulisse perspexerant, idcirco
eum prodesse tantum posse existimabant:
ac non item eam vim habere, qua impro-
bos malo afficere posset. Quamobrem à
substantia animæ experti, populum ingra-
tum admonet, se vlciſci quidem ipsius sce-
lera posse, sed pro sua bonitate nolle. Exa-
ruit igitur arbor, ut hominibus terrorem *Curebri-*
iniiciat. Quin in hac quoque re arcanus *stus ficti*
quidam sermo adnexus est, à senibus sa- *exficcā-*
pientibus ad nos grassatus, nempe hanc *rit.*
transgressionis arborem esse, cuius etiam
foliis ad corpus tegendum, ij, qui mandatū
violârunt, vti sunt. Ac proinde Christus
humano ac misericordii animo hoc ei im-
precatus est, ut ne posthac fructum, pecca-
ti causam, ferret. Quandoquidem secun-
dus Dei aduentus, non iam ad humanita-
tem denuò assumendā erit, verum ad sce-
lerū, quæ quisque perpetrârit, ultionem.

Lampetio Monacho. 52.

Multæ causæ sunt, quamobrem à cibis *Multæ*
quispiam se abſtineat, nimirum & consue- *abſtinen-*
tudo, & natura, & instituta, quæ cōtinentie *tia à cibis*
causæ. *causæ.*

B iiij

causa obeuntur. Nam mos sapè in legem transit. Quædam autē abſtinentia eſt, quæ ex odio atque vitioſo affectu orrum trahit. Quædam rurfum eſt, quæ ad maiorum ac ſublimiorum virtutum ſtudium atque exercitationem contingit. Si poſtremam hanc ſequeris, reprehentione caret ieiunium. Si autem execrandæ Manichæi ac Marcionis partis es, nemo ex noſtro grege cibum tecum ſumet: vtpotè qui Chriſti legem corrumpas, ac bona tanquam mala deſpicias & aſperneris.

Theodulo. 53.

Amos. 2. Nudus fugiet in illa die, ait Propheta. Quibus quidem in verbis, ſi cum ſenſum ſpectes, qui prima fronte ſe offert, ea, quæ in Domini paſſione contigerunt, proſpiciat, eumque, qui nudus profugit, ſignificat, **Mat. 14.** hoc eſt qui ſindone coopertus ad nudum, carnificum Domini ſæuitiam, relicta iſtis ſindone, effugit. Si autem abditum & abſtruſum ſenſum conſideres, cum deſignat, qui tenuis, & à ſuperuacaneorum rerum ſtudio & cupiditate alienus, ac ſarcinatū corporis expers eſt, nec quicquam habet, quod ei, quominus hinc aſcendat, impedimento ſit: verū levis & expeditus à rerū mortalium fæce abſcedit, atque ad eam vitam, quæ ab interitu remota eſt, quaſi additis alis euolat.

Theologio Scholaſtico. 54.

Deorum mater. Quæris ex me, quidnam amplius, aut quidnam alienum à noſtra religione ſentiant variis erroribus laborantes, ac multorum deorum cultores Gẽtiles, quòd Deorum matrem ſcriptis ſuis ſtatuāt, cum nos quoque Dei matrem credamus. Audi ergo breuiter, quæ te ſyncero animo intelligere cupio. Gentiles Deorum ſuorum, & quidem ſummorum, matrem cuiusmodi agnouerunt, quæ ex libidine ac nefandis affectibus & conceperit, & pepererit, quæque, vt huiusmodi Deorum mater, nullum laſciuiæ genus, aut ignorauerit, aut præter-

μὲν γὰρ νόμῳ πολλάκις ᾤδιδό-
ται ἔθνος. ἡ δὲ κατὰ μῖστος συμβαίνει ^{ἔθνος.}
καὶ πάθος. ἡ δ' αὖ πάλιν ἑτέρα πρὸς
τὴν γυμνασίαν τῆς μεζόνων κατορθω-
μάτων. εἰ ταύτης εἰ τῆς ὑψαίτης, ἀχα-
τηρήρητος ἡ νητεία. εἰ δὲ τῆς ἐδελευ-
τῆς Μανιχαῖς καὶ Μαρκιανὸς τυγ-
χάνεις μερίδους, εὐδαίσεις τοῖς ἡμετέροις
συστήσεται μαίιδρας, ὡς τὸν χριτοῦ ^{συστήσεται -}
ἀλαφροῖν νόμον, καὶ ὡς κακὰ τὰ ^{ταί.}
χρηστὰ παρορῶντι.

Θεοδύλῳ. γγ.

Ο γυμνὸς φεύξεται ἐν ἐκείνῃ τῇ
ἡμέρᾳ, φησὶν ὁ πρὸς ῥήτης, πρὸς χείρας
μὲν τὰ ἐν τῷ πάθει τῷ κυεῖς συμβάν-
τα πρὸς θεοῶν, καὶ τὸν γυμνὸν πεφευ-
γόντα διλῶν, ὅς σινδὼνα ἀνελβεβλη-
μένος ἐπὶ γυμνῆς, τὴν πεῖραν τῆς κυ- ^{γυμν.}
ελοκτόνων ἀπέφυγε, κατὰ λιπὼν αὐ-
τοῖς τὴν σινδὼνα. ἡ δὲ κεκρυμμένη τέ-
τη καὶ ᾤδιδεκεκαλυμμένη ἀλάνοια,
σημαίνει τὸν ἰχνὸν καὶ ἀπερίττον, καὶ
τῆς βαρῶν τῆς σαρκὸς ἀμέτοχον, μη-
δὲν κώλυμα πρὸς τὴν ἐντεῦθεν ἀνά-
βασιν ἔχοντα καὶ φονὴ καὶ εὐαπάλλα-
κτον τῆς θνητῆς ἀναχωροῦντα ἰλύος
καὶ πρὸς τὴν ἀφ' ἁρτον ζῶν, πῆλιν ἀπάγεται.
ἀπαντῆσαι.

Θεολογίῳ σχολαστικῷ. εδ.

Τί πρὸς τὸν ἡ ἀλλόθιον τῆς ἡμετέ-
ρας ἔφης θρησκείας ἀδελφύσιν οἱ πο-
λυπλαιεῖς καὶ πολυθεοὶ Ἕλληνες, μη-
τέρα θεῶν ἀναγράφουσιν, ὁπότε καὶ ἡμεῖς
θεὸς μητέρα πιστεύομεν. ἄκχε τοίνυν
συντόμως, καὶ καθεύδον σε θέλω γνη-
σίως. Ἕλληνες μὲν τὴν τῆς θεῶν αὐ-
τῆς καὶ ὑπάτων μητέρα, ἐξ ἀκολασίας
καὶ ἀρρήτων παθῶν, καὶ συνελληφῆσαν
καὶ τετοκίαν ἐγνώρισαν, ὅθεν ὅτι λα-
γνείας εἶδες ἢ ἀγνοήσασαν, ἢ ἀπορα-
κτον κατὰ λιπὼσαν, ἢ τε τοιοῦτων
μητέρα. ἡν δὲ ἡμεῖς τῇ σαρκωθέντος
θεῷ

ἦεν ἡμῶν γενόμενῃν ὁμολογοῦμεν μη-
τέρα, μονογενῇ καὶ μονότροπον σύλ-
ληψιν δεξαμένην πᾶσαι τῆς ἀνθρώ-
πων αἱ γενεαὶ σὺν ἀληθείᾳ ἐπέγνωσαν·
ἔτε ποταμὸς γαλακτοῦ, ἔτε φθορὰς
μεσιτευσάσης· εἰ δὲ ἀπιστεῖς τοῖς λε-
γομένοις ἐκ τῆς τῆς γεννηθέντος δυνά-
μεως, εἴση τὸ ἀληθέστερον· πηροῖς γὰρ
ὀφθαλμοῦς ἐχρεώσατο, λευκοῦς τῆς
λάβης καὶ τῶν πάθους ἐκάλειρεν, νο-
δούς, καὶ μοιλάλοις, καὶ καφεύσσι
τὴν ἀκροετικὴν καὶ τὴν φωνητικὴν ἁρ-
μονίαν ἐνέδηκεν· ὅτι νῶτον θαλάσσης
ἐβάδιον οἰδῆσεις κυμάτων, καὶ πνευ-
μάτων ἀτάκτους ἐμβολὰς κατεπαρά-
νευε δαμόνων σίφη καὶ φάλαγγας λό-
γῳ μόνῳ ἐδίδωκε, τεθνεώτας πολλοὺς
ρήματι τοῦ πάλιν ζῶσαν ἐκάλειρε.
ταύτας ἡμῖν τοὺς θεοσημείας οἱ αὐτοί
πλάσσαντες παρέδωκαν· τοσούτον κολα-
κείας καὶ χάριτος ἄμοιρον τὴν μαρτυ-
ρίαν τηρήσαντες, ὥς καὶ τὰ συμβάντα
αὐτῷ ἐποιείδιστα χεῖρα, διωγμούς,
ἔθρεις, λιθασμούς, ἐμπύσματα, ῥα-
πίσματα, κολαφίσματα, σταυρὸν, ἡ-
λους, καὶ θάνατον, ὃν ἀνάστασις διεδέξα-
το σωτόμος, καὶ τὸν παθόντα θεὸν σῶ-
σαρκαρμένην σημήνησα, καὶ τὴν τεκῆ-
σαν θεοῦ σαρκαρμένην μητέρα κηρύττει-
σαι· εἰ τὰ παράγματα ὅμοια, ἀνάγκη
καὶ τὰ ὀνόματα καὶ ἀδέχασθαι ὅμοια.

Ἰερεὶ λαμπεροῦ τῷ νε.

Εἰ σκανδαλίζῃ ὅτι τῇ κόνει τῆς
μαρτυρικῶν σωμάτων παρ' ἡμῶν π-
μομένη διὰ τὴν τῶν θεῶν αὐτῶν
ἀγάπην καὶ ἐνστασιν, ἐρώτησον τοὺς ἐξ
αὐτῆς τὰς ἰάσεις λαμβάνοντας, καὶ
μὴδε ποσοῖς πάρεσι θεραπείας χεῖ-
ρονται· καὶ ὁ μόνον ὁ σκώψεις τὸ γι-
νόμενον, ἀλλὰ καὶ ζηλώσης πάντως τὸ
καταρτυμένον· εἰ δὲ αὐτὸς νεκρῶν ὁ-
σῶν παρατῇ γίγναι, ὥς γέγραπας, τῆς
πονηρῶν ἀνθρώπων καὶ ὅτι κακὰ βου-
θέντων τὰ λείψανα ἐδέλυνται, ὅς ἐν
τῷ ναῷ τῆς ἐφεστίας Ἀρτέμιδος κατώ-

miserit. At eam, quàm nos incarnati Dei
nostri matrem extitisse, atque vnius gene-
ris ac modi conceptionem suscepisse con-
fitemur, omnes hominum nationes verè
agnouerunt, sic nimirum, ut nec virile se-
men, nec labes vlla intercesserit. Quòd si
sermonibus meis diffidis, ex eius, qui geni-
tus est, potentia, id veriùs intelliges. Cæ-
cis enim oculos largitus est, leprosos labe
ac vitio purgavit, balbis impeditæq; lin-
gue hominibus ac surdis eam harmoniam
indidit, qua & audire & loqui possent, su-
pra maris tergum ambulavit, tumentes
fluctus, ac præcipientes ventorum impetus
sedavit, dæmonum agmina & cuneos solo
sermone fudit ac profligavit, multos mor-
tuos verbo solo ad vitam reuocavit. Hæc
diuinitus edita signa ij, qui ea viderant, tra-
diderunt. Qua etiam in re testimonium
suum ab adulatione & gratia usque adeo
purum seruauerunt, ut probra etiam, quæ
ipsi acciderunt, literis mandarent, persecu-
tiones, contumelias, lapidationes, spura,
colaphos, alapas, crucem, clauos, ac mor-
tem, quam resurrectio secuta est, breuiter
atque compendiarie, tum eum, qui passus
est, incarnatum Deum esse significans, tum
eam, quæ peperit, incarnati Dei matrem
esse prædicans. Si res inter se similes sunt,
similia quoque nomina suscipere neces-
se est.

Hieraci clarissimo. 55.

Si te istud offendit, quòd martyricorum *Sanctorum*
corporum cinerem, propter eorum erga *reliquis*
Deum charitatem atque constantiam hono- *bonor ha-*
re afficiamus; eos, qui ab ipsis medicinam *bendis.*
accipiunt, interroga: atque, quot morbis
remedium afferant, intellige. Sic fiet, ut
non modò, id quod à nobis fit, nò irrideas,
cauillisque incessas, verum etiam quod re-
ctè & cum laude fit, imiteris. Quòd si mor-
tua ossa contingere detrectas (ut scripsisti)
sceleratorum hominum, quique improbi-
tatis nomine clari ac celebres sunt, reli-
quias execrare, quas in Ephesiæ Dianæ tē-
plo Gentiles defoderunt, turpissimas vide-

licet res veneratione afficientes, atque improborum hominum sepulchris pestiferos cineres consecrantes, usque diuinos honores tribuentes.

Nilo. 56.

Præscien-
tia Dei
necessita-
tem actio-
nibus non
affert.

Non quia Dominus Iudæ voluntatem animique institutum præuidit, vir eximie, idcirco ille in prodicionis crimen lapsus est: verum quia homo nefarius prodicionē parturiebat, idē is, qui abditos & occultos pectoris motus cernebat, futura tanquam præsentia, præmonstrauit.

Cyro. 57.

Matth. 9.

Eos, qui in vetustate computruerunt, nouamque gratiam reiecerunt, vtres veteres Dominus appellauit, vt qui frangerentur, ac nouum regni sermonem effunderent. Quo in genere fuisse Caïphas deprehensus est. Nam cum à Domino audiisset, Filius Dei sum, fregit vestimenta. At vero Petrus, qui spiritus vitæ legem acceperat, non modò, cum doceretur, non renuit, verum etiam ad solam interrogationem confessus est, in hoc videlicet inuitam veritatis cognitionem ostendens.

Matth. 26.

Matth. 16.

Patrimo Monacho. 58.

Oleribus nos accipis, frugalitatem, quā in victus ratione tenes, prudenter ostendens, ac Domini fontes profundes, atque te paradisi colonum & agricolam esse ex ipsis donis planum faciens.

Gorgonio. 59.

Quæstionem mihi magnam vim habentem ac valde peruulgatam proposuisti; atque à multis quidem inuestigatam, ceterum ab iis solis, qui diuinitus afflati sunt, perceptam & comprehensam, nimirum quid sibi velit id quod ait Christus, Qui-
cunque dixerit verbum aduersus filiū hominis, remittetur ei: quicunque autem di-

Matth. 12.

ρυξαν ἔλληνες σεμνοποιούτες τὰ ἀ-
χιστα, καὶ φαύλων ἀνθρώπων τάφους
καὶ κόνεις λοιμοποιούς ἐκθειάζοντες.

Νείλω. ντ.

Οὐκ ἐπειδὴ προεῖπεν ὁ κύριος, ὡς θαυμάσιε, τί τὸ Ἰῆδα προαίρειν, ἐκείνος πρὸς τί τὸ προδοῖν ἀλίσθησεν, ἀλλ' ἐπειδὴ ὥδινε τί τὸ ἐπιβελῆν ὁ ἀλιτήριος, ὁρῶν τὰ κρύφια τῆς καρδίας κινήματα, τὰ μέλλοντα ὡς παρόντα προέφηνε.

Κύρω. νζ.

Τοὺς σαπέντας τῇ παλαγιότητι, καὶ τί τὸ νέαν χάριν ἀφελήσαντας, ἀσχοῖς παλαγοῖς ὁ κύριος προσηγόρευσεν, ὡς ἀφ' ἧς γνησίου καὶ τὸν χυμὸν λόγον τῆς βασιλείας ἐκχέοντας. τοιοῦτος ὁ ἰσχυρὸς καὶ ἀφ' ἧς ἐλήλεγενται. ἀκούσας γὰρ πᾶς τὸν κύριον, ὅτι υἱὸς τοῦ θεοῦ εἰμί, διέρρηξε τὰ ἱμάτια. ὁ δὲ Πέτρος τὸν νόμον τοῦ πνεύματος τῆς ζωῆς προσηγόρευσε, ὡς μόνον διδασκόμενος οὐκ ἀνένευσε, ἀλλὰ καὶ μόνον ἐρωτηθεὶς ὡμολόγησεν, ἐμφυτον εἶχας τῆς ἀληθείας τί τὸ εἶδον.

Πατριμῶ μονάζοντι. νη.

Λαχένοις ἡμᾶς δεξιῶσαι, σφῶς τὸ ἀπερίεργον ἐπιδεικνύς τῆς διαίτης, καὶ πᾶς τῆς κυρίας πηγᾶς ἀποβρύων, καὶ ὅπως εἰ τὸ πρὸς εἰς γεωργὸς ἐξ αὐτῶν τῶν δώρων δεικνύς.

Γοργονίω. νθ.

Πολυδύαμον καὶ πολυφρύλλον πολυζήτημα. πολλοῖς μὲν ἐφ' ἧς ἐπενεχθέν, μόνον δὲ τοῖς θεοπνεύτοις καταληφθέν, ὅς ἂν εἴποι λόγον καὶ τὸ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου, ἀφελήσεται αὐτῶν. ὅς δ' ἂν εἴπη καὶ τὸ πνεύματος τοῦ ἀγίου, οὐκ ἀφελήσεται αὐτῶν, ὅτε ἐν τῷ αἵματι τοῦτο, ὅτε ἐν τῷ μέλλοντι καὶ

καὶ τί, ὅτι μίας ἑσθης τῆς ἑσθίας τῆς
 θεϊκῆς τριάδος, ἢ καὶ τῆς ἑσθίας βλασφη-
 μίας, ἐφ' ἧς οὐκ ἐκδικεῖται, ἀλλ' ἢ καὶ
 τῆς πνεύματος μόνου. ἀλλ' ἐπεὶ τοίνυν, ὅς
 ἂν εἴποι καὶ τῆς ἑσθίας τοῦ ἀνθρώπου βλα-
 σφημον λόγον, ὃ κρίνεται, εἶπεν ὁ κύ-
 ριος. ἐπεὶ δὲ τοῖς λιμῶσι τὸν τῆς
 ἀφροσύνης ὀφθαλμὸν, δυσκατάληπτος
 καὶ δυσθεώρητος ὁ ἡνωμένος ἀρρήτως
 θεὸς τῇ εὐτελείᾳ τῆς φαινομένης σαφ-
 ρυῖας, ἀγνωσμένης τῆς κρυπτομένης θεο-
 τητος. τοῖς δὲ καθαροῖς πρὸς ἀφροσύνην,
 οἷς ἐπεφάνη ἡ σαρκωθεῖσα θεότης, ὃ-
 δὲ ἀπίστῳ ὅλως ἐχέγγονεν, ὃ δὲ ἡ τῆς
 κρίσεως ἡπεύληται ἀνταπόδοσις. ἢ δὲ
 καὶ τῆς πνεύματος τῆς ἁγίας βλασφη-
 μίας ἀφ' ἧς τὸτο ὑπάρχει ἀσύγνωτος,
 ἐπεὶ δὲ αὐτὰ τὰ ἔργα φαινόμενα, ἀ-
 γνώμονας καὶ ἀχαίρους ἐλέγχον τοὺς
 βλασφημοῦντας. τῶν γὰρ πατρῶν
 ὀκνοπομόνων, καὶ τῶν δαμόνων ἐ-
 λαυνομόνων ἐν τῇ δυνάμει τῆς θεο-
 τητος, ἐν τῷ βεελζεβούλ ταύτας γί-
 νεσθαι θεοσημείας οἱ ῥογγυσταὶ ἰσ-
 δάμοι ἐσκοφάντησαν. ταῦτις οὖν
 πρὸς βλασφημίαν πρὸς καὶ τῆς θείας
 τρανῶς ἔσαν ἑσθίας, ἀσυγχώρητον εἶναι
 ὁ κύριος ἀπεφίνατο.

Τῷ αὐτῷ. ἔ.

Eidem. 60.

Οἱ μὲν ἔφης, καὶ τοῦ ἁγίου πνεύ-
 ματος ἡ βλασφημία, δύνανται ἐξ αὐ-
 τῆς τῆς τοῦ κυρίου φωνῆς λεγούσης
 ὅς ἂν εἴποι καὶ τῆς πνεύματος τῆς ἁ-
 γίας, οὐκ ἀφεθήσεται αὐτῷ. καὶ ὅτι
 καὶ τοῦ πνεύματος τοῦ ἁγίου ἐκδικεῖ-
 ται ἡ βλασφημία, σαφές. ὅτι δὲ τῆς
 θείας ἔστι τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον οὐσίας,
 τοῦτο σὺ ἤτησας ρεαφικῶς τραωθή-
 ναι. ἔξέστι σοι ἀγνοοῦν καὶ μικρὸν
 παρελθόντι ἐκ τῆς ἐν χειρὶ τοῦ κυ-
 ρίου φωνῆς καὶ πρὸς λύσιν εὐρεῖν. Εἰ
 ἐγὼ, φησὶν, ἐν τῷ βεελζεβούλ ἐκ-
 βάλλω τὰ δαμόνια, οἱ υἱοὶ ὑμῶν ἐν
 τίνι ἐκβάλλουσιν; εἰ δὲ πνεύματι θεοῦ
 ἐκβάλλω ταῦτα, ἅρα ἐφθασεν ἐφ'

ixerit aduersus Spiritum sanctum, non re-
 mitteretur ei, nec in hoc seculo, nec in futu-
 ro: & quid cause sit, quamobrem, cum vna
 sit diuina trinitas, blasphemia aduersus Fi-
 lium minimè plectatur, verum ea sola, quæ
 Spiritum sanctum incessit. Audi igitur. Qui-
 cunque contumeliosum verbum aduer-
 sus Filium hominis dixerit, non iudicatur,
 inquit Dominus: quoniam ij, quorum me-
 tis oculi lippunt, Deum arcano atque o-
 mni sermone præstantiori modo cum visi-
 bilis carnis vilitate vnitum ægrè percipere
 & contemplari possunt, quod videlicet
 abscondita diuinitas ignoretur. Homini-
 bus autem animi puritate præditis, quibus
 incarnata diuinitas apparuit, nec infideli-
 tas animo inest, nec iudicij ultio denuntia-
 tur. At verò cōtumelia aduersus Spiritum
 sanctum cōiecta idcirco venia caret, quo-
 niam ipsa opera in oculis & aspectu posi-
 ta, eos, qui contumeliam inferunt, mali-
 gnitatis & ingratitude conuincunt. Nā
 cum diuinæ naturæ potentia morbi excin-
 derentur, ac dæmones pellerentur, hæc di-
 uina signa in Beelzebub edi Iudæi per ca-
 lumniā affirmabant. Quocirca Dominus
 hanc contumeliam, quæ diuinam essentiā
 perspicuè impetebat, omnis veniæ exper-
 tem esse pronunciauit.

Cur blas-
 phemia in
 spiritum
 sanctum
 veniam
 careat.

Matt. 12.

Quod quædam in Spiritum sanctum blas-
 phemia sit, inquis, ex ipsa Domini voce
 constat, his verbis vtentis, Si quis blasphemum
 verbum aduersus Spiritum sanctum
 dixerit, non remittetur ei. Atque illud ite
 perspicuum est, blasphemiam Spiritui sancto
 illatā vindicari. Quod autem Spiritus
 sanctus diuinæ naturæ sit, vt tibi dilucidis
 & apertis scripturæ testimoniis declare-
 tur, postulasti. Atqui tibi, si ingenij solertiā
 adhibeas, atque ex eo loco, quem manibus
 tenes, aliquanto longius progressus fueris,
 ex Domini vocibus quæstionis huius-
 ce solutionem nancisci licet. Si enim e-
 go, inquit, in Beelzebub eiicio dæmonia,
 filij vestri in quo eiiciunt? Si autem

Matt. 12.

Spiritus
 sancti di-
 uinitas
 asseritur.

Matt. 12.

Luc. 11.

in spiritu Dei ea eiicio, profectò peruenit in vos regnum Dei. Porro apud alterum Euangelistam apertius ita habetur: Si ego in digito Dei eiicio dæmonia. Quo loco per Dei digitum Spiritus sanctus intelligitur. Atqui digitus, ut à nobis exemplum fumam, ex corporis essentia est. Quamobrem à diuina essentia inseparabilem & cognatâ Spiritus sancti personam esse, per digiti vocabulum declarauit.

Zosimo. 61.

Mat. 8.

Sanctiorū
scriptale-
gere non
satis est.

Lubenter ex te, qui Æthiops animo es, scripturæ verbis sciscitarer, num, quæ legis, intelligas. Ut enim nonnulli aiunt, quædam diuino spiritu afflati patris nostri Basilij verba memoria tenes, cuius tamen res nullo modo memoria cōplecteris. Quod si verus es illius viri amator, ipsius sermones, quibus hominum mores per Philosophiæ regulam composuit, operibus ostende. Nam si orationem eam, quam vir ille aduersus temulētos edidit, in manus sumpseris, illic infinitis teipsum probris onerari reperiēs.

Theopompo Monacho. 62.

Quis ve-
rus sermo
existimā-
tus.

1. Cor. 13.

Sermo, qui ad audientium vtilitatem habetur, potens sermo est, quique optimo iure sermo appelletur, imitationemque ad Deum habeat. At qui voluptate sola & plausu terminatur, æris sonus est, magno strepitu aurem personans. Quare, aut sermonem tuum grauitate moderare, ac sermonis fastui ac pompæ mediocritatem anteponere: aut te cymbalum theatrorum scenæ accommodum esse scito.

Thalelæo Monacho. 63.

Quis te comicis salibus non perstringat? Quis te non commiseretur, qui cum in Philosophiæ discipulorum Domini tranquillitate sedeas, Gentilium historicorum & poetarum tumultum atque æstum tecum trahas? Quid enim, dic quæso, apud

υμᾶς ἡ βασιλεία τῶ θεοῦ. ἐν τῷ ἐτέρῳ σαφέστερον εἰρηκῶς εὐαγγελιστῆς, Εἰ δὲ ἐγὼ ἐν δακτύλῳ θεοῦ ἐκβάλλω τὰ δαιμόνια. δάκτυλον θεοῦ, τὸ πνεῦμα λέγων τὸ ἄγιον. δάκτυλος δὲ ὡς ἐν ὑποδείγματι τῷ κατ' ἡμᾶς τῆς ὁσίας ὅτι τὸ σῶμα τοῦ. τίς τοίνυν ἀχρεῖ-
τον καὶ συζητῇ τῆς θείας ὁσίας τῷ πνεύματος τῷ ἁγίῳ ὑπόστασιν, τῷ τοῦ δακτύλου ὀνόματι ἐφανερώσει.

Σωσίμῳ. 64.

Ἡ δὲ αὖ ἐροῖμιν σε γραφικῶς τὸν ἀγθίοπα τίς γινώσκῃ. ἀπὸ γε γινώσκεις ἂ ἀναγνώσκεις; ὡς πῶς γὰρ φασὶ, ῥημάτων μνημονεύεις πινῶν τῶ θεο-
πνεύστῃ πατρὸς ἡμῶν βασιλείᾳ, οὐ τῆς πραγμάτων κατ' ἐδὲ μνημονεύεις. εἰ δὲ ἀληθὴς εἶ τοῦ ἀνδρὸς ἐργα-
της, ἔργοις τοῖς ἐκείνου λόγους ἡπί-
δειξαι, δι' ὧν τὰ ἡτὶ καλὸν φιλοσο-
φίας ἠείρημῃσιν. εἰ γὰρ τίς κατ' ἐν-
θυόντων τοῦ ἀνδρὸς μετεχειρίσῃ πυ-
κτῶν, σαυτὸν εὐρήσῃς ἐκεῖ, τὸν μυστικὸν
ἐσμὲν τῆς ἀγχιῶν ὑπομνήσας.

Θεοπόμῳ μοναχῷ. 65.

Λόγος πρὸς ἀφελείαν τῆς ἀκουόν-
των γινώσκων, λόγος ὅστις ἐνδυάμενος,
ἐνδύκως λόγος καλῶμενος, καὶ πρὸς
θεὸν ἔχει τίς μίμησιν. ὁ δὲ πρὸς τέρ-
ψιν μόνον καὶ χρότον τελευτῇ, ἡχος
ὅστις χαλκοῦ τοῖς μεγάλοις νόμοις ἐστὶ.
τίς ἀκοὴν ἐν ἡμῶν. ἡ τοίνυν σεμνότητι
τὸν λόγον σε ρυθμίζει, τροπικῶς τοῦ
κόμπε τοῦ μέτερον, ἡ γίνωσκε κύμβα-
λοι ὧν τῇ σκηνῇ τῶν θεάτρων ἀρμόδιον.

Θαλελαῖῳ μοναχῷ. 66.

Τίς σε οὐ καμωδιστῇ, τίς σε οὐκ ἐ-
λεήσει, ἐν γὰρ ἡ φιλοσοφίας τῆς τοῦ κυρίου μαθητῆς καθεζομένου, καὶ τίς
γόρυξον καὶ βρασμόν ἐλληνικῶν συγ-
γραφέων καὶ ποιητῶν ἐφελκόμενος
τί γὰρ εἶπε μοι παρ' ἐκείνοις τῆς κατ'
ἡμᾶς.

ἡμᾶς περισμύτερον. τί δὲ ὁ ψεύδους
γάμει καὶ γέλωτος, ὃν ἐκείνοι ἀπο-
δάσκουσιν, ὅχι αἱ θεότητες ἐκ παθῶν,
οὐχ αἱ ἀνδρείαι ὑπὲρ παθῶν, ὅχι οἱ
ἀγῶνες ὑπὲρ παθῶν. φεύγε τοί-
νυν καὶ τὴν ἀνάγνωσιν τῆς ἀχότη-
τος. δεινῶς γὰρ οἶδεν ἀνατομοῦν
τοὺς τῶν τραυμάτων συνελώσαν-
τας μάλαπας, μήποτε ὑποτρέ-
ψῃ τὸ πνεῦμα τῆς πονηρίας σφοδρό-
τερον, καὶ χείρονα σοι τὴν ἡττάν τῆς
περιτρίφας ἀγνοίας ἢ ῥαθυμίας ἐργά-
σεται.

Εὐλαμπία. 64.

Τὴν ἀκαρπὸν Ἰουδαίων θεωρῶν ὁ
Ἰωάννης περιγράψεν, δένδροις αὐτοὺς
ἀκαρποῖς παρείχασε, πρὸς τὴν ῥί-
ζαν αὐτῶν κεῖσθαι τὴν ἀξίνην ὀπο-
φινάμηνος, τὴν ὅξιν καὶ σιντομον τῆς
εὐαγγελίης διαίρεσιν, ὅφ' ἡς πᾶν δέν-
δρον μὴ ποιοῦν καρπὸν χαλὸν, ἐκκό-
πεται, ὅς ἐκ ὀρύσσεται. ἡ γὰρ φυὴ
τῶν ῥιζῶν, ὀνόμος δηλαδὴ καταλεί-
πεται, ἐφ' ἣν ὁ νέος λαὸς ἐγκεντρίζεται.

Τῷ αὐτῷ. 65.

Μαθεῖν θέλων ἐσήμανε τίς ἡ τῆς
πίυξ ἐνέργεια, ἣν μεταχειρίζεται
πρὸς καθαρισμὸν τῆς ἁλώος τῆς
ἰδίας ὁ κύριος. τὸ τοῖνον ὅξιν, ὡς οἶ-
μα, τὸ νόημα, ἁλῶνα, τὴν πᾶνδη-
μον τῆς οἰκουμένης ἐκκλησίαν περι-
σαγορεύει, ἐν ἣ πάντα τὸν θερισμὸν
συναγείρει τῆς ἀνθρωπότητος. πύον
δὲ, τὴν δικαίαν κρίσιν χαλᾷ, ἥτις ἐ-
κάτω τὴν περισφορον τάζει ὀρίζ-
σαι, τοὺς μὲν ἀχράδεις καὶ χαύνους,
καὶ παντὶ ἀνέμῳ ἀμαρτίας ριπιζο-
μένους, εἰς καὺσιν ἐκδίδωσι. τῆς δὲ
καθαρότητι ἔργων, καὶ μετανοίας καρ-
ποῖς εὐηγήσας, εἰς ὀποθήκην συν-
άγεσθαι λέγει ὁ δίκαιος κρίτης, τὴν
περιέσσαν τοῖς πιστοῖς καὶ ἀξίοις αὐ-
τῆς ἐργάτης καὶ γεωργίς, ἣν καὶ μο-

illos est, quod religioni nostræ sit præfe-
rendum? Quid non mendacio ac risu sca-
tet, ex iis quæ magno studio consecratur?
An non diuinitates ex vitiosis affectio-
nibus? An non fortia facinora pro vitiosis
affectioibus? An non certamina pro vi-
tiosis affectioibus? Quamobrem ipsam Periculo-
quoque fœditatis & obscœnitatis lectionē sa-
turpiū librorum lectio.
fuge (nam ea miram ad aperienda vul-
nera iam cicatrice obducta vim habet;) ne
alioqui vehemētiore cum impetu spiritus
improbis reuertatur, ac deteriore & per-
niciosiore tibi priore ignorantia aut negli-
gentia cladem inferat.

Eulampio. 64.

Sterilem Iudæorum voluntatem atque
animi institutum Ioannes perspiciebat, in-
frugiferis arboribus eos comparavit, ad
eorum radicem securim positam esse pro-
nuncians, hoc est acutam ac compendio-
sam Euangelij diuisionem; qua omnis ar-
bor non faciens fructum bonum, excin-
ditur, non autem foditur. Siquidem id
quod ex radicibus pullulauit, hoc est lex,
relinquitur: cui populus nouus inseritur.

Eidem. 65.

Significasti per literas, te scire cupere,
quanam ventilabri illius, quod Dominus
ad aræ suæ purgationem sumit, vis ac fa-
cultas sit. Hic igitur, ni me opinio fallit,
sensus est. Aræ nomine vniuersam orbis
terrarum Ecclesiā intelligit, in qua omnē
humanæ naturæ messem cogit. Ventilabri
autem vocabulo iustum iudicium appel-
lat, quod quidem eum, qui cuique aptus
sit, gradum distinguēs ac definiens, palea-
res quidem, ut ita dicam, ac dissolutos ho-
mines, quique ad omnem peccati ventum
huc illucque iactantur, flammis addicit:
eos autem, qui operum puritate, ac pœni-
tentiae fructibus abundarunt, in horreum
congregari iustus iudex ait; hoc est piis, se-
que dignis, operariis atque agricolis con-
gruens domicilium. Quam etiam saluta-
rem mansionem nuncupat. Illic enim verē

Heb. 13. mansio est. Nam præsens vita tentoriū vile
Hec vita est; quod simulatque compactum ac fi-
entoriū. xum est, eodem temporis puncto soluitur.

Cæsario Comiti. 66.

Math. 3. Iustus ille iudex, quod cuique tempore
conuenit, attribuens, Sine modò, ad Ioan-
nem dicebat, ipsius baptizandi munus re-
cusantem. Nam cū ille, vt Domino ve-
nerationem exhibens, diuinum caput at-
trectare minimè auderet, Sine modò, audi-
uit. Nunc, inquit, paupertatis tempus est,
demiſſionis lex. eius causa, ob quem hu-
manitatem assumpſi, baptismum accipio,
vt eum à maledicto expiem. Nunc Domi-
nica potentia opus non est, verū seruili
deiectione ac vilitate. Sine modò commi-
ſerationem expleri; ne hominum ſalus
impediatur. ſic enim decet nos implere
omnem iuſtitiam. Hoc enim iuſtitiae mu-
nus poſtulat, vt qui hominum affectiones
ſuſcepit, verè baptismum quoque pro ipſis
ſuſcipiat, qui & ipſorum peccata ſoluat, &
eorum in me ſtatum ab omni corruptione
alienum ſignificet.

Timotheo Lectori. 67.

Joan. 5. Valde mihi videris Domino obtempe-
rare velle, ac ſcripturas ſcrutari. Itaque ad
ea, quæ ex me quaſiuiſti, reſpondere ne-
ceſſe eſt. Hic eſt filius meus dilectus, Deus
ac pater è cœlis alta voce de filio teſtatus
eſt, vt & genuinum ac naturalem filium
eſſe oſtenderet, de quo dubitabatur, num
inter eos, qui per adoptionem ac dignita-
tem filij appellantur, numerandus eſſet:
& diuinam atque adorandam diuinitatis
Trinitatem declararet, in propriis perſo-
nis agnoſcendam: & denique Montano ac
Sabellio peruerſam impietatem occlude-
ret. Nam cū Filius baptizaretur, Pater
teſtimonium dixit: & Spiritus ſanctus de-
uolans, eum, qui tingebatur, eiſdem ſe-
cum & cum Patre ſubſtantiae eſſe oſten-
debat.

νήν οὐ αμάζει σωτήριον. ὁ κείν γὰρ ὅτι
ὄντως ἡ μονή. ἡ γὰρ παρὰ ὅσα ζωὴ, σκη-
νή ὅτι ἐντελής, συνδρομοὶ ἔχουσα τῇ
συμπήξει, καὶ τὴν κατάλυσιν.

Καισαρίῳ κόμμη. 67.

Τὸ πρῶτον ἐλάττω χαρῶν παρὰ τὸν
μὴν ὁ διχασμός κριτικῆς, ἀφ' ὧν ἄρτι, τῷ
Ιωάννῃ ἐλέγε παρατηρήσας τὸ βά-
πτισμα. ἐπειδὴ γὰρ ὁ κείνός τις ὡς τῷ
δεσπότην τὸ σέβας ἀποδοῦναι, ἀπὸ
αὐτοῦ τῆς θείας οὐκ ἐτόλμα κεφαλῆς
ἀφ' ὧν ἄρτι, ἡκούσε. νῦν, φησὶ, πτωχείας
χαρὸς, συγκαταβάσεως θεσμὸς, δι' ὃν
ἀνείληθα ἄνθρωπον, λαμβάνω τὸ βά-
πτισμα, ἵνα ὁ κείνός μου καθάρω τῆς πα-
ραβάσεως. ὁ γὰρ νῦν τῆς δεσποπ-
τικῆς ἐξουσίας, ἀλλὰ τῆς δαλκτικῆς εὐ-
τελείας, ἀφ' ὧν ἄρτι πληρωθῆναι τὴν
εὐαγγελίαν, ἵνα μὴ ἐμποδισθῇ τῇ
ἀνθρώπων σωτηρίᾳ. ὅπως γὰρ πρῶτον ἡ σωτηρία
ἡμῶν ἐπὶ πληρώσει πάντων διχασμοῦ.
διχασμὸς γὰρ ὅτι, ἵνα πάντες τῶν ἀνθρώ-
πων ἀπαδεξάμενοι, ἀπαθῶς ὡς αὐ-
τῶν ὁ βαπτισμα δεξασθαι, λυτήριον
τῆς αὐτῶν ἀμαρτίας, καὶ σύμβολον
τῆς αὐτῶν ἐν ἐμοὶ ἀφθαρσίας.

Τιμοθέῳ ἀναγνώστῃ. 67.

Εοικᾶς μοι πάντοτε βέβαιον τῷ κυ-
ρίῳ πέθεσθαι, καὶ τὰς γραφὰς ἐρευνᾶν.
ἀνάγκη τοίνυν καὶ ἀποκρίνεσθαι τὰς
πεύσεις σου. ὁ γὰρ ὅτι ὁ υἱὸς μου ὁ ἀγα-
πητός, ὁ θεὸς καὶ πατὴρ ἐξ ὕψους βα-
πτισθὲν τῷ ὕδατι ἐπεβόησεν, ἵνα καὶ
τὸν γνήσιον δείξῃ καὶ φυσικὸν υἱόν, με-
τὰ τῇ θεότητι καὶ ἀξίᾳ χρηματι-
ζόντων ὡς ἀμφιβαλλόμενον, καὶ τῇ
θείᾳ καὶ πατρικῇ τῆς θεότητος
τριάδι φανερώσῃ, ἐν ἰδίᾳ ὑπο-
τάσει γνωρίζοντίν, καὶ Μοντανῶ καὶ
Σαβελλίῳ ἀποκρίσῃ τὴν κακόνου
ἀσέβειαν. τῷ γὰρ ὅτι βαπτισθὲν ὁ
πατὴρ ἐμαρτύρησε, καὶ τὸ πνεῦμα τὸ ἁ-
γίον κατέπαυσε, ὁμοῦσιον ἑαυτῷ καὶ τῷ
πατρὶ ὑπεδείκνυ τὸν βαπτισθόμενον.

Τῷ

Τῷ αὐτῷ. Ξη.

Οὐκ ἀμέμικτον, ἀλλὰ καὶ σφόδρα
 βασιλεὺς δέσποιν, περιθλασῶν, ἀ-
 ειτε τῆς φιλοπόων, τὸ πρῶτον, α-
 ὁ μικρότερος ἐν τῇ βασιλείᾳ τῆς ὁ-
 ρανῶν, μείζων ὅτιν Ἰωάννης. ὁ ἐν τῷ
 νόμῳ τέλειος, οἷος ἦν Ἰωάννης, πάντας
 ἡγῶν ἦν τὸ εἰς τὸν θάνατον χρεῖς ὁ βα-
 πτισθέντος. τὸ το γὰρ ὅτιν ἡ τῆς οὐρα-
 νῶν βασιλεία, τὸ συνταφῆναι χρεῖς ὁ
 χατελόντι σκυλευσάμεν τὸν θάνατον, καὶ
 συναστῆναι αὐτῷ, τὸ κατ' ἐκείνῃ
 κράτος παρέχοντι. ἐπειδὴ οὐ μείζων
 μὲν πάντων ἦν τῆς γεννημένων ἐκ
 γυναικῶν ὁ Ἰωάννης, πρὸ δὲ τῶν δοθέντων
 τῶν βασιλείᾳ τῆς ὁρανῶν ἀπετμή-
 θη, καὶ μὲν τὸ ἐν νόμῳ διχαρῶν
 γενέσθαι ἀμεμῆτος, τῆς δὲ τῶ πνεύ-
 ματι τῆς ἐν χρεῖς ζωῆς τελειωθέν-
 των ἀπελείφθη περιπελῶν, ὡς γε-
 γράφαμεν. πᾶς οὐδ' ὁ μικρότερος ἐν τῇ
 βασιλείᾳ τῆς ὁρανῶν, τὸ τέτιν, ἐν τῇ
 καὶ χρεῖς παλιντοκία, μείζων ὅτιν
 ὡς αἰρηται, τὸ ἐν νόμῳ διχαρῶν
 ἐπειδὴ ὁ δὲ ἐτελείωσεν ὁ νόμος.

Μάρωνι. Ξθ.

Πειρώμεν πολλοὺς πρότους νεφέ-
 σῶν ἀνιχνεύειν, δι' ὧν οὐ μόνον βύλο-
 μεν, ἀλλὰ καὶ εὐχόμεν ἀνεγχεῖν σε
 τῆς μέθης, εἰπέ τοίνυν, ὦ τῶν πρὸς
 αὐτῆς τῆς τῶ θεῷ ἀληθείας, ὁ γὰρ
 φριμαρία τοὺς πρῶτους ἀνθρώπους
 τῆς τρυφῆς ἐξεώσατο; οὐ κόρος τὸν
 Ησαὺ καὶ πρῶτοντοκίαν καὶ ελευθερίας
 ἐγύμνωσεν οὐ βρώσις βοῶν καὶ περ-
 βάτων περιτῆ τοῦ Σαοὺλ καὶ τῆς βα-
 σιλείας καὶ τῆς ζωῆς ἐξωστράχισεν; οὐτὸν
 ἐρημίτιν Ἰσραὴλ κρεῶν καὶ λεβήτων
 ὀπιθυμία, τῶ μωρῶ ἐσμῶ καὶ ὀχλῶ
 τῆς βασιλείας καὶ τῆς πειρασμῶν ἐξη-
 λάνωσεν τοὺς Οφνί καὶ Φινεές ἡ λυψι-
 πῶσα γαστήρ, καὶ κρεῶν ἀρπαγὴ, καὶ
 κραπάλη, καὶ γυναικῶν μαρία, ἱερω-
 σύτης καὶ κίβωτος, καὶ κράτους φυλῶν,
 καὶ δόξης καὶ πμῆς ἀποκόψασα, ἐρπον
 ἐχθρῶν καὶ ξιφῶν κατεργάσατο; καὶ

Eidem. 68.

Haud promptam ac cura vacuam, ve-
 rum ingenti examinatione opus habentē
 nobis, vir studiosorum & laboris amantiū
 optime, quæstionem proposuisti; Qui mi-
 nor est in regno cælorū, maior est Ioanne:
 id est, qui in lege perfectus est (ut erat Ioā-
 nes) omnino inferior eo est, qui in Christi
 mortem baptizatus est. Hoc enim cælorū
 regnum est, nimirum cum Christo, qui
 spoliandæ mortis causa descendit, sepultū
 esse; atque vnā cum ipso, victoriam aduer-
 sus eam præbente, resurrexisse. Quoniam
 igitur mater quidem omnibus, qui ex mu-
 lieribus nati fuerant, erat Ioannes, caput
 autem ipsi ante donatum cælorum regnū
 præcisum fuit; ipse quidem, si legis iustitia
 spectetur, nihil habebat, quod reprehendi
 posset: at iis, qui vitæ in Christo positæ
 spiritu perfecti fuerunt, inferior extitit;
 quod scilicet, ut iam scripsimus, prius è vi-
 ta discessisset. Quisquis igitur minor est in
 regno cælorum, hoc est, in Christiana re-
 generatione, maior, ut diximus, eo est, qui
 in lege laudem iustitiæ consecutus est.
 Quoniam lex nihil omnibus suis partibus
 perfecit.

Maroni. 69.

Multos admonitionum modos inuesti-
 gar: conor, per quos te è temulentia e-
 mergere non modò volo, sed etiam opto.
 Dic igitur, heus tu, per ipsam Dei veritatē
 te obtestor, an non gula primos parentes
 è deliciis expulit? An non satietas Esau
 primigeniorum iure ac libertate spolia-
 uit? An non superfluus boum ac pecudū
 efus, Saulem & regno & vita exturbauit?
 An non carnum & ollarum cupiditas Is-
 raëlem in deserto commorantem innu-
 meris tormentis & tentationibus confe-
 cit? An non rabidus venter, & carnum e-
 reptio, & crapula, & insanus mulierum a-
 mor, effecit, ut Ophni & Phinees, sacer-
 dotio, & arca, & tribuum imperio, & glo-
 ria, & honore truncati, hostili gladio tru-
 cidarentur? An non carnum voracitas

C ij

3. Reg. 18. ignominiosos sacerdotes, Eliae tempestate gladio ac nece dignos reddidit? An non ventris appetitus, & carnum desiderium
- Dan. 14. Belis quoque cultores & adoratores per cinerem conuictos ac deprehensos exitio addixit? Ac rursus est contrarium, an non ieiunium & concubitus abnegatio Noë ipsiusque filios ex noui maris tempestate conseruauit? Quippe qui leguminibus vescerentur, vxoresque ad carnalem coitum minimè adhiberent. Audi enim scripturam
- Genes. 6. ipsi Noë hoc indicentem: Ingredere in arcam tu & filij tui, & vxor tua, & vxores filiorum tuorum. Seiungamini, inquit, viri priuatim, & vxores priuatim. Per illatas aquas scortatio & lasciuiæ supplicio mulctatur. Vos igitur ne labis quidem ac maculae expers cubile attingetis. Quod autem ita res se haberet, hinc patet, quod cum ipsi ex arca rursus egredierentur, his verbis vtitur: Egredere ex arca, tu & vxor tua, & filij tui, & vxores filiorum tuorum. Deletum ac de medio sublatum est genus flagitiosum. Vos rursus in vobis ipsis estis; ac primum genus rursus augeatur. An non ieiunium Niniuitis, cum breuem ac celerem mortis sententiam accepissent, vitam attulit? An non ieiunium eximiae virtutis adolescentem Daniele, cōsque, qui eadem, qua ille, mente præditi erant, & tyranno, & tonante igne superiore reddidit? An non ieiunium ac vitæ sanctitas
- Matth. 3. hoc Ioāni præstitit, vt incarnatum Deum baptizaret: vt qui dignam tanto sacramento puritatem adeptus esset? An non ieiunium, & nuditas, & chameunia, & corporis maceratio hoc Paulo attulit, vt paradisi arcanorum auditor esset? Quid igitur harum rerum imitatione relicta, malo consilio deteriora complecteris? Quare nisi omnino à teipso excessisti, Deique obliuione captus es, ad naturam, quæ omnia ea habet, quibus Deus conciliatur, redi: atque eum, qui te creauit, & cruoris sui pretio redemit, agnosce: nec committe, vt carnis seruituti addictus, saluatorem & benefactorem in iudicem & aduersarium conuertas.
- κρεωβορέα καὶ τοὺς ἱερεῖς τῆς αἰχύνης ἥτις Ἡλίου μαχαίρας ἀξίους ἀπέφηνεν· οὐ κοιλίας ὀρεῖς, καὶ βρωμάτων ἑφεσις, καὶ τὰς τῆς Βῆλ λαβευτὰς παρέδωκεν εἰς ἀπώλειαν ἀποδῶ ἐλεγχθέντας; οὐ νηστεία πάλιν καὶ συνουσίας ἀρνήσις τὸν Νῶε καὶ τοὺς αὐτῶν ἐκ τοῦ κλύδωνος τῆς καταδύξεως θαλάσσης διέσωσε; ἀπέρματα μὲν ἐσθίωντας, οὐ συγχρωδύνας ταῖς ὁμοζύγοις εἰς σαρκικὴν ὁμιλίαν; ἀκούε γὰρ τῆς γραφῆς περὶ τοῦ Νῶε 2/3 καταθήκης. Εἰσελθε εἰς τὴν κιβωτὸν σὺ καὶ οἱ υἱοί σου, καὶ ἡ γυνὴ σου, καὶ αἱ γυναῖκες τῆς ὑψῶν σου. Χωρεώθητε, φησὶν, οἱ ἄνδρες καθ' ἑαυτοὺς, καὶ αἱ γυναῖκες καθ' ἑαυτάς. πορνεία σποφρονίζεται καὶ ἀσελγεία 2/3 τῆς ὁππρερομύων ὑδάτων. ὑμεῖς οὐκ μὴδὲ τῆς ἀμείαντος ἀφαισθε κοίτης· ὅτι δὲ τοῦτο ἦν, πάλιν ἐξερχομένων ἐκ τῆς κιβωτῆς, ταῦτά φησιν, Εἰσελθε ἐκ τῆς κιβωτοῦ σου καὶ ἡ γυνή σου, καὶ οἱ υἱοί σου, καὶ αἱ γυναῖκες τῆς ὑψῶν σου, ἐξείληψαί το γένος τὸ ἀμαρτωλόν. ὑμεῖς πάλιν ἐφ' ἑαυτῶν, καὶ πάλιν ἀξανάτω τὸ γένος τὸ θεοσεβές. οὐ νηστεία ζῶνιν Νινευί, τῆς παρέχοντος, θανάτου λαβὼσιν 2/3 φασιν σύντομον; οὐ νηστεία θαυμάσιον Δαυὶδ, καὶ τοὺς ὁμογνώμονας αὐτῶν κρείττονας, καὶ Ἰουάννου καὶ πυρὸς βροντῶν; τὸς ἀπέφηνεν; οὐ νηστεία καὶ βίου σεμνότης, Ἰωάννην τοῦ σαρκωθέντος θεοῦ βαπτιστὴν ἀπετέλεσεν; ἀξίαν ἀγνείαν τὸ σαύτης κτησιόμοιον μυσταγωγίας; οὐ νηστεία, καὶ γύμνωσις, καὶ χαμευνία, καὶ τῆξίς σώματος τῆς ἐν τῷ καταδύσει αὐτῶν ἐπήκοον ἐποίησε Παύλον; τί τοίνυν ταῦτα μιμεῖσθαι ἀφ' εἰς, τὰ χείρονα χακοῦσθαι ἀγαπᾶς· εἰ οὐκ μὴ παντελῶς ἐξήλθες σαυτῶν, καὶ ἐπιλέλησαι θεόν, ὑποσπένον εἰς τὴν φύσιν πάντα ἔχουσαν ἐν ἑαυτῇ τὰ θεὸν θεραπεύοντα, καὶ γινώθει τὸν κτιστὴν, καὶ πῶς σε ἴδ' ἰδίᾳ ἐξέκτισται. γράσασθαι αἷματος, καὶ μὴ σαρκὸς δούλος γενόμενος, τὸν σωτῆρα καὶ εὐεργέτην κριτὴν ποιεῖ καὶ ἀντίδικον.

Τῷ αὐτῷ. ρδ.

Eidem. 70.

πλ.

Εἰ γαστρός, ὡς εἶπες, οὐχ ἡπῆσαι,
τὸ γήρας τὸ καλύοντος, πόθεν σοι
τὰ γαστρός σκβακχέυει νεώτερα; τὸ
γὰρ κρατεῖν ὅλως γαστρός, κρατεῖν
ἐστὶ τῆς παθῶν.

Si ventri, ut abs te dictum est, minimè
succumbis, senectute videlicet prohiben-
te, quid est quodd ventris vitia iuuenilem
in modum in te bacchantur? Etenim ven-
tri prorsus dominari, perturbationibus a-
nimi dominari est.

Ηλίωνι μοναχῷ. οα.

Helioni Monacho. 71.

εαπ.

χεῖ καί.

Τὸ ἐν τῷ νόμῳ εἰρημὸν, οὐκ ἔστιν
ἀπλουῦ, ἀλλ' ἔχει πινὰ διπλὴν τοῖς
παχέσι κεκαλυμμένην, τοῖς δὲ λε-
πίοις γεγυμνωμένην. ἡ ἡμέρα, φη-
σὶν, ἡ ἐβδομή, κλητὴ ἀγία ἔσται ὑμῖν.
πᾶν ἔργον λαβευτὸν οὐ ποιήσετε ἐν αὐ-
τῇ, πλὴν ὅσα ποιηθήσεται πάση ψυ-
χῇ. λαβείαν ἐν ταῦθα τὴν δουλείαν
χαλεῖ. οὐδὲν οὖν, φησὶ, τὸ δ' ὅλοσπε-
πῶν, καὶ οἰοῖται ἀνδραποδίζοντων ὑ-
μᾶς ἀπὸ τῆς τοῦ θεοῦ χολῆς, ἐργά-
σεσθε ἐν σαββάτῳ, ὃ καταφορτίζει
ὑμᾶς εἰς αἵμαρτιμάτων. ἀνέσεως
γὰρ καὶ ἀφίσεως ἐστὶν ἡ ἡμέρα, καὶ οὐ
χρὴ συνδέσμοις κακῶν τὸ ἀξίωμα
αὐτῆς ἐνυβρίζεσθαι. τὸ δὲ, ὅσα ποιη-
θήσεται πάση ψυχῇ, χρῆναι ἐργά-
ζεσθαι, ὅσα τῇ ψυχῇ φέρει τὸ κέρ-
δος, ταῦτα πληροῦν ἐνομοθέτησεν,
εὐχὴν, προσευχὴν, ἡσυχίαν, νηθε-
σίαν, εὐποιαν, σωφροσύνην, ἐγκρά-
τειαν, ἀλήθειαν, ἀγνείαν, καὶ ὅσα τῶ-
τοις ἐπὶ πόδας εἰρηται, ἀπερ εἰς τὸν
ἔσω λαβάζοντα ἄνθρωπον, τῆς ἑξῆς
ἐλευθεροῖ σκαυδάλων καὶ πειρασίων,
ἐκ νικῶντος τὸ κρείττονος.

Τῷ αὐτῷ. οβ.

Eidem. 72.

Οἱ ἱερεῖς ἐν τῷ ἱερῷ τὸ σάββατον
βιβλῶσι καὶ ἀναίποί εἰσιν, ἐπειδὴ
παντὸς ἔργου χειροκμήτη ἐν σαββά-
τῳ κεκαλυμμένον, αὐτοὶ ξυλοκοποῦσι,
καὶ πῦρ ἀπῆλθισι, καὶ τὰς θυσίας κρεανο-
μοῦσιν, ἀπὸ ὧς μὲν ἔργα κοινὰ, πλη-
ροῦν ἐν σαββάτῳ οὐκ ἐπιτρέπονται,
ὡς δὲ θυσίας, ἐπιτελεῖν οὐ καλύοντα.

Id quod in lege dictum est, minimè sim-
plex est, verum duplex quiddam habet,
quod crassis quidem animis opertum est,
tenuibus autem & acutis nudum & aper-
tum. Dies septimus, inquit, sanctus vobis
vocabitur. Non facietis in eo vllum opus
(λαβευτὸν) ferulle: verum quæcunque fiet
omni animæ: per λαβείαν hoc loco ferul-
tutem intelligit. Nihil igitur, inquit, ferul-
lium rerum, ac vos ab otio in Dei cultu
collocando tanquam feruos abstrahentiū,
die Sabbati facietis: nec quod vos pecca-
torum pondere deprimat. Est enim re-
creationis ac remissionis dies: nec ipsius
dignitatem vitiorum colligationibus de-
decorari, contumeliæque affici conuenit.
Quod autem sequitur, nimirum, quæcun-
que fient, ea animæ fieri oportere, per hæc
verba ea omnia, quæ animæ lucrum affe-
runt, expleri præcepit, hoc est, precatationē,
quietem, admonitionem, beneficentiam,
pudicitiam, continentiam, veritatem, pu-
ritatem, & quæ deinceps dicta sunt. Quæ
quidem ad internum hominem transeun-
tia, externum scandalis & aduersis casibus
liberant: Superante videlicet eo quod me-
lius ac præstantius est.

Sacerdotes in templo Sabbatum pol-
luunt, & sine culpa sunt. Quoniam cum
opus omne, quod manu conficitur, die
Sabbati prohibitum sit, ipsi ligna cædunt,
& lignem accendunt, & victimarum car-
nes distribuunt. Quæquidem, ut commu-
nia opera, die Sabbati explere minimè
permittuntur: ut autem hinc sacrificium

conficiant, minimè vetantur, imò etiam iubentur. Atque hac ratione Sabbatum quidem per operationem pollui contingit: Sacerdotes autem, propter operationis diuersitatem, extra culpam esse.

Calliopo Presbytero. 73.

Cur Deus
templa
sua sol-
mine fe-
riat.

4. Re. 25.

Zach. 11.

Mirari te dixisti, quí fiat, vt Deus, cùm metum terræ immittit, templis suis minimè parcat. At certam huius rei declarationem in diuinis libris habes. Nec verò mœrore atque animi anxietate consterneris ob ea quæ nunc fieri vidisti. Nam vt sanctæ arcæ minimè pepercit, verum eam vnà cum ipsis sacerdotibus qui deliquerāt, barbaris dedit, & urbem sanctificationis, & Cherubim gloriæ, & stolam, & prophetiam, & vnctionem, & Thumim in conculationem & contaminationem Gentibus addidit: ita ne nunc quidem ab omni labe puris mysteriis parcat: vt dum suis aulis minimè parcat, terrorem iis, qui peccāt, inficiat: atrociorē videlicet pœnam ob ea, quæ agunt, expectantibus. Vtlet enim abies, quia cecidit cedrus. Fortibus cadētib, imbecilliora erudiantur.

Cratoni Monacho. 74.

Ioan. 19.

Matth. 3.

Quòd vestitus mollities, & subtilitas, colorque elegans, religiosæ ac Deo gratæ exercitationis regulam minimè seruent, Theologum Ioannem interroga, Domini tunicam describentem: ac tibi dicet, Erat autem tunica eius inconsutilis desuper cõtexta per totum. Quis autem vestis illius vilitatem ignorat? vt qua Galileorum pauperes vrantur: apud quos etiam maximè huiusmodi vestis genus fieri solet, arte quadam, vt pectoralia, retractim cõsutum. Audi etiam Matthæum, cùm de Ioanne Baptista verba facit: ac tibi dicet, Ipse autē Ioannes habebat vestimentum ex pilis camelorū. Vide item illum animi magnitudine præditum ac diuino spiritu afflatū Lucam, Herodis factum narrantem; atque

ἀλλὰ καὶ παρ' αὐτῶν νόμος κελεύον-
ται. καὶ συμβαίνει βεβηλωθῆναι μὴ
τὸ σάββατον τῇ ἐργασίᾳ. ἀναγίγσκεις δὲ
εἶναι τοὺς ἱερεῖς τῇ ἀξιοφορᾷ τῆς
ἐργασίας.

Καλλιόπῃ πρεσβυτέρῳ. ογ.

Θαυμάζειν ἔφη, ὅπως τῷ ἑαυτῷ
θεὸς ἀνακτόρων ἐφείδετο, ὅτε φόβον
τῇ γῇ ἐπαφίησιν. ἀλλ' ἔχεις ἐν ταῖς
θείαις πικταῖς τὴν τοῦτον ἀκριβῆ πικταίς.
ἀξιοσάφηναι. καὶ μὴ ἄλλως ἐφ' οἷς νῦν
γενομένοις ἐώρεσθαι. εἰ γὰρ τῆς ἁγίας
κίβωτος οὐκ ἐφείσται, ἀλλ' ἐξέδοτο
ταύτῃ ἀλλοφύλοις αὐτῷ ἱερεῖσιν αὐ-
τοῖς ἀνομήσαι, καὶ πόλιν ἁγιάσμα-
τος, καὶ χερουβὶμ δόξης, καὶ σολήν, καὶ
προφητείαν, καὶ χρίσμα, καὶ δῆλω-
σιν, εἰς καταπάτημα καὶ μασμὸν ἀ-
πέδοτο ἐθνεσιν, οὐδὲ τῷ νῦν ἀρεάν-
των φείδετο μυστηρίων, ἵνα τῷ αὐτῷ
αὐτῶν ἀφείδων, εἰς φόβον τοὺς πλά-
οντας κλίνη, ἀπηνέσταν ἀειμένοντας
ἐφ' οἷς ἀράτῃσι πτωχεύαν. ὁλολυζέ-
τω γὰρ πῖπτος, ὅτι πέτωκε κέδρος;
τῷ ἰχυρῶν πτωλόντων, τὰ ἀσθενέστε-
ρα παιδεύεσθαι.

Κερίτῳ μοναχῷ. οδ.

Ὅτι βλακεία, καὶ λεπτότης, καὶ εὐ-
χρηστία ἱματίων οὐ σώζει τῆς κατὰ θεὸν
ἀσκήσεως τὸν καίονα, ἐρώτησον Ἰωάν-
νην τὸν θεολόγον, τὸν τῷ κυρίῳ ἀξιο-
σάφοντα χιτῶνα, καὶ φράσει σοι, ὅ
δε χιτῶν αὐτῷ ἦν ἀραφὸς ὅτι τῷ ἀ-
νωθεν ὕφαντος δι' ὅλην. πῶς δὲ ἀγνοεῖ
τὴν εὐτέλειαν τῆς ἐσθῆτος ὁ κείνης, ἢ
ὅτι οἱ πτωχοὶ κέχρηται τῷ γαλι-
λαίῳ, καὶ ὅτι καὶ μάλιστα τὸ τοιοῦτο
φιλεῖ γίνεσθαι ἱμάτιον, τέχνην τινὶ ὡς αἱ
σητοδεσμίδες ἀνάγκησιν ὑφαινόμενοι.
μαί γε δὲ καὶ τῷ τῷ θεῷ Ματθαίῳ,
Ἰωάννην τὸν βαπτιστὴν ἀπαγγέλλοντος,
καὶ ἐρεῖ σοι. αὐτὸς δὲ ὁ Ἰωάννης εἶχε τὸ
ἐνδυμα αὐτῷ ἀπὸ τριχῶν καμήλων.
βλέπε καὶ τὸν μεγαλόφρονά καὶ θεο-
φόρον Λεχτῶν τὸν Ἡρώδῃ τυφόν ἰσο-
ροῦσιν.

ρουῶτα, καὶ ἦν ἡμῶν πῆχτο ἐσθῆτα
 ἀββάλλοντα, καὶ τοὺς τὰ μαλακὰ
 δὲ φοροῦντας, ἐν τοῖς οἴκοις τῆς βα-
 σιλείαν τρέβαστον λέγοντα. ἀλλ' οὐκ
 ἀξία τῶ νοερῶν νυμφῶντος ἀστράπτου-
 τὰ ἐνδύματα. εἰ οὐκ ὅτι οὐκ ἐπιθυμῶντες,
 τὴν Ἰησοῦ τῷ θεοῦ ἡμῶν εὐτελῆ ἐσθῆ-
 τα μμοῦ. ἡ γὰρ θρύψις, τῆς ἐνταῦθα
 τυγχάνει βλακείας, οὐ τῆς ἀνω φω-
 τοφορίας.

Ἰωάννη ἐρημίτη. οε.

Εἰς ἡμεῖς εἰς ἐρημίαν ἀνέστη πειρα-
 σθῆναι, θεὸς ὡν ἐνανθρωπήσας δι' ἡμῶν,
 πῶς μάχεται, εἰ αὐτὸς ἐπ' ἐρημίας διά-
 γωνι πειρασμοῖς, ὡς λέγεις, παλαίμης
 πρὸς σέχες οὐκ μόνον τῇ νίκῃ τῷ χει-
 ροῦ νομίμως γινώσκῃ. κενοδοξία γὰρ
 ἐκράτηθη, ἡ ὑπερηφανία ἐσβέσθη, φι-
 λαργυρία κατελύθη, καὶ ὁ ἐξ ἐναν-
 τίας ἐνεπείσθη, ὅθεν τῆς οἰκείων βε-
 λῶν ἀπεπονήσας ἰσχύσας. καὶ εἰκό-
 τως ἀνδρίση καὶ τῆς πρὸς σκόντων τῇ
 ψυχῇ ξιφῶν ὑπερῶν ἀντιπυρρίαν
 κτησάμενος τὴν ἀπαθειαν, ἀγγελοί-
 σοι μετὰ τὴν πάλιν ἀφ' αὐτοῦ σιν, ὅ
 δουλικῶς ὑπηρετοῦμενοι, ἐπειδὴ τῷ το
 γὰρ μόνον ἀφείλετο, ἀλλὰ νικητικῶς
 γεφανοῦντες σε. τῷ τοι γὰρ ἔχει με-
 αδὸν ὁ τὸν παρόντα ἀγῶνα γενναίως
 ἀνδρίζομενος.

Τῷ αὐτῷ. ος.

Οἱ λίθοι, ἄρτοι τοῦ Χριστοῦ ἔχοντες
 ἡγόασιν, ἀεὶ τε, ὅτι τῆς ὥρας τῆς θαυ-
 μάτωι ἐπὶ μη πάσης, ὡς οἱ χαλκοχο-
 λοι ῥητορεύουσιν, ἀλλὰ τῆς ἀτήσεως
 ματαίας ὅσης, καὶ τῷ ζητοῦντι πρε-
 πόντος. θεὸς γὰρ πάντα εὐαθμῇ, καὶ
 μέτρησιν, καὶ χεῖρα χαρίζεται. ἐνθα δὲ
 τὸ πρὸς τὸν τὸν ζητοῦμενον, καὶ τὸ θαυ-
 ματουργεῖν πάντως οὐκ ἔχοντες.

eam, qua indutus erat, vestem traducens; *Matt. 12.*
 eosque, qui mollia indumenta gerunt, in *Luc. 7.*
 regum domibus versari dicentem. At hu-
 iusmodi vestimenta spirituali illo thala-
 mo, fulguris in modum rutilante, minimè
 digna sunt. Quamobrem si huius deside-
 rio teneris, vilem Dei nostri Iesu vestitum
 imitare. Nam molities præsentis lasciviæ
 est, non cœlestis splendoris.

Ioanni Eremitæ. 75.

Cum Christus, qui Deus erat, atque no-
 stra causa humanitatem induerat, in de-
 sertum, ut tentaretur, ductus fuerit, quid
 miraris, te in solitudine degentem, tenta-
 tionibus, ut inquis, conflictari? Ad solam *Matt. 4.*
 igitur Christi victoriam legitimè partam
 animum adice. Inanis enim gloria calca-
 ta est, extincta superbia, oppressa auaritia,
 pudorēque suffusus aduersarius, ut qui
 nulla sagittarum suarum ipsius pectus tra-
 hicere potuisset. Ad eundem igitur modū
 si tu quoque eam, quam par est, animi ma-
 gnitudinem præstiteris, gladiisque, quibus
 anima conuulnertur, superatis, te in ani-
 mi tranquillitatem asserueris; angeli tibi
 post victoriam ministrabunt: non quidem *Ibid.*
 feruilem in modum ministrantes (quan-
 doquidem hoc soli Deo debebatur) verū
 victoris in morem caput tuū corona cin-
 gentes. Hanc enim mercedem habet, qui
 in præsentī certamine strenuè se gerit.

Eidem. 76.

Quod lapides à Christo in panes mini-
 mē conuersi sint (vir præstantissime) non *Matt. 4.*
 idcirco factum est, quod edendorum mi-
 raculorum tempus nondum adesset, quē
 admodum malè feriati homines garriunt:
 sed quia petitio vana erat, & petitore di-
 gna. Deus enim omnia cum pondere, ac *Sap. 11.*
 mensura, & necessitate largitur. Vbi autē
 quod quaeritur superuacaneum est, illic
 quoque miracula edere prorsus intempe-
 stium est.

C iiij

Dioscoro. 77.

Διοσκόρου. οζ.

*solitudo
ad salutē
utilis.* Usque adeo ad salutem conducit seces-
sus ab urbanis tumultibus, ut etiam Dei
filius relictis urbibus, eos, qui cum purita-
te viuunt, in montis cacumine beatos
predicavit. In quo per ea, quæ faciebat, il-
lud ostendebat, fieri non posse, ut qui ab
inferis rebus minimè se abstraxisset, atque
ad virtutis fastigium ascendisset, beatus à
Deo censeretur, aut futura bona conse-
queretur. Nam qui superna sapit, illic ha-
bitat, ubi Christus est in dextera Dei sedēs.

Math. 5.

Coloss. 3.

Esaia militi. 78.

Si gladiatorum cuspides, & galeam, ac
thoracem presidio tibi ad bene viuendum
esse existimas, prædas agens ac vias deser-
tas reddens, hoc scito, multos firmiter te
septos & armatos miserrimam mortem
retulisse. Exemplo sint, ex iis, qui apud nos
literarum monumentis consignati sunt,
Oreb, Zeb, Zebec, Salmana, Abimelech,
Goliath, Absalon, alique his similes: apud
exteros autem, Hectores & Aiaces, atque
ipsi Lacedæmonij, qui roboris nomine su-
pra omnes mortales gloriati sunt: quoniā
iustitiam potentia comitem haudquaquā
habuerūt. Quare nisi vanus miles esse vis,
ad spirituale bellum quamprimum te con-
uertere: atque id potius age, ut aduersus in-
ordinatos tuos motus bellum geras.

Iudic. 7.

Iudic. 8.

1. Re. 17.

1. Reg. 18.

Timotheo Lectori. 79.

*Malifa-
cerdotes
phariseis
similes.*

Math. 5.

Nos, vir optime, eidem cum Scribis &
Phariseis iudicio obnoxij sumus. Ut enim
illi se per legis meditationem legem exe-
qui putabant, quod literarum prædicationem
ad rei operationem sibi satis esse pro sua
negligentia existimassent: eodem modo
nos quoque hoc ipso quod Dei altaria
contingimus, nos ad Deum appropinqua-
re opinionis errore nobis fingimus. At
Dominus hanc nostram opinionem am-
putans, his verbis utitur: Nisi abundauerit

Τοσούτον χρησιμεύει πρὸς σωτη-
ρίαν ἢ τῆς θορύβου τῆς ἀγίων ἀνα-
χρησις, ὅτι τὰς πόλεις καταλιπὼν
ὁ τῷ θεῷ υἱός, ἐπ' ἀκραν ὁρέων τοὺς
καθ' ὅσον εἰσὺντας ἐμαχέριζε. δει-
κνὺς δὲ ὅτι πρὸς τῶν ἐδιδασκεν, ὡς ἀ-
δύνατον, τὸν μὴ ἀποσπορευόμενον τῆς
χαρῆς ἡλίων, καὶ πρὸς τὴν ἀκραν ἀ-
ρετὴν ἀναβάλλει, μακαροῦνται πα-
τρὸς θεοῦ, ἢ τῆς μελλόντων τύχης ἀ-
γαθῶν. ὁ γὰρ τὰ ἀνω φρονῶν, οὐκ εἶ
κατοικεῖ, ὅς τις εἰς τὴν ἐν δεξιᾷ τῷ
θεῷ καθεζόμενος.

Ἡσαΐα στρατιώτῃ. οη.

Εἰ ὅπλων ἀρχὴν καὶ κράνος, καὶ
θώρακ, ἀσφάλειά σοι πρὸς ἐχθρῶν
νενομίσται, λαοποδοῦντι καὶ τὰς λεω-
φόρους ἐρημοῦντι. ἴδοι ὡς πολλοὶ δυστα-
λατότερον σε φραζόμενοι, οἵ κ' ἵππον
ἀπηνέγκαντο θάνατον. παρ' ἡμῶν
μὲν ἀνάρχοντες, Σερῆβ, καὶ Ζήβ, καὶ
Ζηβιέ, καὶ Σαλμανά, Αβιμελέχ, καὶ
Γολιάθ, καὶ Αβισαλὼν, καὶ ὅποια κατ'
ἐκείνους. πρὸς δὲ τοῖς ἐξ ἡμῶν, Ἐκτορες,
καὶ Αἴαντες, καὶ αὐτοὶ οἱ μέγα πάντων
φρονήσαντες Λακεδαιμόνιοι ὅτι ῥά-
μη, ἐπειδὴ οὐκ ἔχον σύνδρομον τῇ
δυνάμει τὸ δέχασθαι. εἰοῦν μὴ μάταιος
εἶναι ἐξελὶ ὀπλίτης, ὅς τις πρὸς τὸν
νοητὸν μετὰ ταῖς πόλεμον, καὶ πολλὸν
τῇ σωτῇ ἀταξίᾳ πολέμησιν.

Τιμοθέῳ ἀναγνώστῃ. οθ.

Ἡμεῖς, ὅς βέλπτε, τῆς αὐτῆς τοῖς
γραμματοῦσι καὶ φαρισαίοις ἐσμεν ἐ-
νοχοὶ κρίσεως. ὡς γὰρ αὐτοὶ τῇ τοῦ
νόμου μελέτῃ τὸ πρᾶξαι τὸν νόμον
ᾤκησαν, ἀρκύν αὐτοῖς τὴν ἀπαγγε-
λίαν τοῦ γραμματος πρὸς ἐργασίαν
τῷ πρᾶγματι ἀπορρέουσιν νομίσαν-
τες. ὅπως ἡμεῖς, αὐτῶ τῷ ἀπλεῶς θυ-
σιασθεῖων θεῷ, ἐγγίζοντες θεῷ φαντα-
ζόμεθα. ἀλλὰ ταύτῃ ἡμεῖς ὁ κύριος
ἐκκόπτει τὴν οἴησιν, φησὶν, ἐὰν μὴ
ὡρεσ-

ἀπορρέου-
σιν.

ἀεισεύσῃ ὑμῶν ἡ δικαιοσύνη πλείον
τῆς γραμματέων καὶ φαρισαίων, ἢ
δύνηθε εἰσελθεῖν εἰς τὴν βασιλείαν
τῆς ὑπερῶν. τὸ τοῦ λέγων θεοπαρεπώς,
εἰ μὴ τὴν δοκῇσιν, ὡρᾷ ἐργασί-
δε· οἱ περὶ ἡμᾶς ἀρκέονται πρὸς
ἀπαρξίας θεῶν λογίζομενοι, ἡ τῆς θεοῦ
ἡμῶν βασιλεία οὐκ ἂν ἀνοιγέσται· ἐ-
πειδὴ γὰρ ἀληθὴς ἐστὶν ἡ βασιλεία,
τοῖς ἀληθῶς αὐτὴν ζητοῦσιν ἀνεγίγται·
ἀεισεύει δὲ τῆς τῶ νόμου δικαιοσύνης,
ἡ τοῦ εὐαγγελίου ἐστὶν ὑψηλότης. ὁ μὲν
γὰρ τὴν ὡρᾷσιν πιμωρεῖται, τὸ δὲ καὶ
πρὸς τὴν ψαλὴν μέλει βάθους ἐν-
νοιῶν, τὴν κριτικὴν ἀκρίβειαν ἐνδει-
κνύμενος.

Νεῖλω μοναχῷ. π.

Ὅτι μετὰ τῆς πλάσεως ἡμῶν ἀει-
πατέμεν, καὶ ἐν μέσῳ παγίδων ἀπα-
ραίνομεν, διορατικούς ἡμᾶς ποιοῦν ὁ
κύριος, ἀπεφθίνατο πρὸς ἡμᾶς ὁ
κύριος καὶ τῆς σκανδαλίων, καὶ ἐν-
νοεῖν τῶ ἀντίδικῳ ταχὺ, ὥς ὅτι ὡμῶν
ἐν τῇ ὁδῷ μετ' αὐτῶν ἀντίδικοι, τὴν
τῶ σώματος ὁρεξίαν πρὸς τὸ πνεῦμα θεο-
παρεπῶς οὐκ ἐλάττωσιν, οὐδὲν μὲν, τὸν βίον
καλῶν, ὑπὸ τῶ γένους ἡμῶν ἀσάφως
ὁ δυνάμενος εὐνοῖαν δὲ πρὸς τὸ σῶμα
τὴν συνάφην τῆς ἐπαρξίας
αὐτῶν πρὸς τὴν ὁδὸν, ὅς ἐστι παρ' ἡ-
μῶν θεωρεῖσθαι φείδεται, μήποτε τοῖς
αὐτῆς πρὸς τὴν ὁδὸν ὑποκύναν-
τες, καὶ ἀνάξια τῆς ἀνωκλήσεως ὡρᾷ-
ξαντες, ὡρᾷσιν ὑμῶν ὑπὸ ἐκείνων τῶ
κριτῇ, ὅτε τὰ ἐργα ἡμῶν καὶ τοὺς
λόγους συναγαγεῖν ὡρᾷσιν, καὶ ἀ-
ποδείξαι ἐκαστῶ τὸ ἴδιον ἔργον.

Ἀμπελίῳ πρεσβυτέρῳ. πα.

Μὴ συμπερὶ σέσωσιν θρόνος ἀνομίας
ὁ πλάσων ὅτι πρὸς τὴν ὁδὸν. πρὸς τὴν
καὶ τῆς ἀγίων ὅτι ψυχῶν, τῆς ὑπὸ
τῆς ἐκείνου ὁμολογίας ἀγωνίζομενων,
πρὸς αὐτὸν ἐν ἰκετηρίᾳ βοῶντων, Μὴ
ὑψώσῃ θρόνος ἀνόμων ἐναντίον σου.

iustitia vestra plusquam Scribarū & Pha-
risæorum, non intrabitis in regnum cælo-
rum. Quod perinde est, ac si modo diuini-
tati consentaneo diceret: Nisi vos, qui fu-
cum ac prætextum ad Dei ministerium
sufficere existimatis, opinionem in actio-
nem conuertatis, Dei regnum vobis mi-
nimè patebit. Quoniam enim verum re-
gnum est, iis quoque, à quibus verè quæri-
tur, aperitur. Porro exuperantia iustitiæ
legis, est Evangelij sublimitas. Nam illa
actionem punit: hoc autem nudam etiam
voluntatem; nimirum vsque ad intimas
cogitationes iudiciariam synceritatem
ostendens.

Nilo Monacho. 80.

Quoniam cum ruina nostra ambula-
mus, atque in medio laqueorū incedimus;
idcirco Dominus, ut oculatos & perspicu-
ces nos reddat, à fermento & scandalis at-
tendendum nobis esse pronunciauit; con-
fentiendumque aduersario citò, dum su-
mus in via cum ipso. Quo quidem in loco
per aduersarium, corporis cupiditatem,
spiritui repugnantem, diuinè intelligit.
Viam autem, hanc vitam vocat, quæ à ge-
nere nostro sine vlla institutione peragatur.
Consensum denique ac beneuolentiam
erga corpus, agnitionem rebellionis ipsius
appellat, quæ confestim perspicui debet: ne
alioqui, si ipsius imperiis succubuerimus,
ac res superna vocatione indignas perpe-
trauerimus, ab illis iudici tum dedamur,
cū ad opera nostra & sermones colli-
gendos venerit, reddendumque unicui-
que iuxta opus suum.

Ampelio Presbytero. 81.

Ne adhæreat tibi sedes iniquitatis, qui Psal. 93.
fingis laborem in præcepto. Animarum
sanctarum oratio hæc est, pro cælesti con-
fessione dimicantium, supplicique clamo-
re ab eo postulantium, Ne in altum effe-
ratur thronus iniquorum in conspectu

Opinio in
actionem
uertenda.

Lex actio-
nem puni-
t: Evan-
gelium
volunta-
tem.

Marc. 8.
Matt. 18.
Marth. 5.
Quid ad-
uersarius.

Quid via?

Mat. 16.

Dan. 3.

tuo Domine, aduersus præceptum tuum negotia nobis facessens. Cuiusmodi scilicet piis tuis pueris Babylonius tyrannus erat, aut sanctis martyribus pestiferi & excrandi homines, atque idolorum propugnatores.

Arabiano Episcopo. 82.

Indic. 20.

Cuiusmodi
Israhel
lucasi.

Matt. 7.

Qui, ut Beniaminitarum scortationem vlciscerentur, in Gabaa ascenderant, cum de Domini voluntate ac sententia bellum suscepissent, non iniquè, ut putas, victoria exciderunt; verum quoniam iustus iudex ex iniquis aciem instruere minimè solet, idcirco per iustitiam admissum scelus vindicauit. Nam qui peiores actiones habebant, ac multò grauiore ea quæ tùm contigerat, tanquam insontes ad fratrum cædem communi animorum consensu ascenderant. Verum illud experimento didicerunt, Hypocrita eiice primùm trabem ex oculo tuo, & tunc videbis ut eiicias festucam de oculo fratris tui. Quamobrem adulteri, quoniam adulterium minimè committendum esse prædicabant, rebus ipsis conuicti, ipsi quidem meritam poenā in bello pependerunt: qui autem scortationis criminibus minimè affines erāt, quod nullum eiusmodi in se idolum haberent, præclaram victoriam adepti sunt.

Leontio Episcopo. 83.

Matt. 5.

scandali
author
excindendū.

Oculum ac manum dextram optimus Christus necessariorum ac fidissimorum amicorum propinquitatem nuncupauit; eos nimirum, qui ad opem & auxiliū syncerè nobis afferendum beneuolo erga nos animo sunt, iis membrorum nominibus appellans, quorum opera nos ea, quæ nobis cordi sunt, exequimur. Cum igitur quispiam ex ipsis scandali author existit, aut in peccato quodam aliquo, quod probum nobis afferat, atque ignominia ipsi conflet, volutatur, huiusmodi hominem excindere oportet: ne alioqui pestem

κύριε χεῖ τῷ σὺ πρὸς τὰ γένηματα κόπους ἡμῶν παρεχόμενος. ὁποῖος ὁ βαβυλωνίος ἦν τοῖς ὁσίοις σὺ παῖσι τύραννος, ἢ τοῖς ἁγίοις μάρτυσιν οἱ ἀλάστορες, καὶ τῶν εἰδώλων ὑπόμαχοι.

Αραβιανῷ ἐπισκόπῳ. πβ.

Οἱ τὴν πορνείαν Βενιαμὴν ἀναβάντες Ἐνταύθα πρῶτον ἡσάσθαι, καὶ γινώσκοντες ὅτι τὸ πολέμῳ ἀφ' αὐτοῦ οὐκ ἀδικῶς, ὡς οἶε, τῆς νίκης ἀπέτυχον. ἀλλ' ἐπειδὴ διχῶς καὶ τῇ οὐκ ἐστὶν ἐξ ἀδίκων παράταξις, διχασμένη τὸ πολυμήθεν ἐξεδίχασεν. οἱ γὰρ χεῖρους ἔχοντες παράταξις, καὶ πολλῶν μείζους ἦν τότε γενημένης, ὡς ἀθάστοι πρὸς τὸν θόνον τῶν ἀδελφῶν ὁμοιοῦσαντες ἀνέβησαν. ἀλλ' ἑμαυτοὺς τῇ πείρᾳ, ὑποκριτὰ ἐκβαλεῖν πρῶτον τὴν δοκὸν ἐκ τῆς ὀφθαλμοῦ σου, καὶ τότε ἀφ' ἐξουσίας ἐκβαλεῖν τὸ χάροφον ἐκ τοῦ ὀφθαλμοῦ τοῦ ἀδελφοῦ σου. οἱ τοίνυν μοιχοὶ ἐπειδὴ μὴ μοιχεύειν ἐκήρυσσον, ὑπὸ τῶν ἔργων ἐξελγόμενοι, αὐτοὶ μὲν ἀξίαν ποιῶν τῷ πολέμῳ ἀπέπαισαν. οἱ δὲ τῶν ἐγκλημάτων τῆς πορνείας ἀμέτοχοι, ὅθεν ταῦτα ἐν ἑαυτοῖς ἔδωλον ἔχοντες, λαμπτρὰν τὴν νίκην ἐργάσαντο.

Λεοντίῳ ἐπισκόπῳ. πγ.

Ὁφθαλμὸν καὶ χεῖρα δεξιὰν ὁ πᾶς νόμος χρεῖς τῇ ἐγγύτητι τῶν ὁπιτηδεύων καὶ γινώσκων ἡμῶν ἐπ' ἀνόμασιν. τὴν εὐνοίαν ἡμῶν πρὸς γινώσκοντα σαοεργίαν, ἐκείνοις χαλῆσας τὰ μελῶν τοῖς ὀνόμασι, δι' ὧν ἡμεῖς ἰδ' ἀρεσκόμεθα πρὸς τὸν ὁδόν. ὅταν οὐκ τις ἐξ αὐτῶν σκανδαλὸς αἴτιος γέννηται, καὶ ἁμαρτία χαλῆται τῷ πνί, ἡμῶν λοιδορίαν φέρει, καὶ αὐτῷ ἀπὸ μίαν πρὸς ἐξέσση. ἐκκόπῃν καὶ τὸν τοιοῦτον, ἵνα μὴ λοιμὸν μιμησάμενος, νεμῇ τὴν τοῦ

τῷ σώματι ἀκεραϊότητι τοῖς ὑγί-
ναισιν ἐκ τοῖσιν παλαιῶν εἰσφρήσας τὴν
ἐαυτοῦ ἀλγιδόνα.

Τῷ αὐτῷ. πδ.

Οὐκ ἔστιν, ὦ φίλη κεφαλὴ ἐν ᾧ ὅλα
βύσσω καὶ ἀποκρύφω κείμενος, ὁ τοῦ
κυρίου νόμος. Μὴ γινώσκῃ ἀριστερὰ σε
τί ποιεῖ ἡ δεξιὰ σε, κελεύοντος· ἀλλὰ
λευκὸς καὶ σαφέστατος, καὶ τοῖς πρῶτο-
χοις ἀρίδηνος. ἐπεὶ γὰρ τῷ εὖ
ποιεῖν κενόδοξία παρέπεται καὶ ὅτι-
δειξίς, μηδὲν φησὶ, χαλὸν γινέσθω πα-
ρὰ σὲ ἐμπαιθῶς, μηδὲ πέρπερος λο-
γισμὸς ἀκολοθεῖται τῷ καπορῳάματι.
ἀλλ' εἰ εὖ ποιεῖς, ἀνεπίδευκτος ἔσο καὶ
ἀκομπος, τοὺς ἐνταῦθα χρότους μὴ
θηρῶν, ἀλλὰ τοὺς μέλλοντας τεφάνις
πρῶτον.

Ουρσενφίῳ. πε.

Ἡ τῷ κυρίῳ διδασκὰ ἐν τῇ πρῶτῃ
καὶ μετὰ πάντων τῶν ἄλλων θεωρε-
πῶν διδασκαλιῶν, καὶ γεννητῶν τὸ θέ-
λημα σε, ὡς ἐν ἑαυτῷ καὶ ὅτι τῆς
γῆς, κελεύει πρῶτον ἵνα τὴν
ἀνω διωκόμενῶν εἰρήνην, τὴν ἀγαθίαν
φάσκειν, ἣν καὶ ἡμῖν ἐπαβεῖναι
τοῖς ὅτι γῆς κατὰξίωσιν· ὡς περ ἐν
αὐταῖς πάντα καπορῳάται τὰ θελή-
ματα, ὅπως καὶ ἐν ἡμῖν τὰ σοὶ εὐάρεστα
γεννηται. ταῦτα ποιεῖν καὶ τῶν ἐν-
δῶς, καὶ νῦν μαθὼν παρ' ἐμοῦ ὅτι πλα-
τῶν, καὶ ἔχῃ ἀπορίξ τῆς εἰρήνης. ἑρά-
νιος γὰρ ὅτι καὶ θεῶν πλησιάζουσα.

Ὁφελίῳ γραμματικῷ. πστ.

Σώματος γένος, καὶ αἵματος κόμ-
πος, ὡς αἰετὶς τῆς ποιότητος, οὐκ ἔστιν ἀ-
ρετὴ, ἀλλ' ἀκρίσιος τις ἀφ' ἧς καὶ ἐκ
σωμάτων καπορῳάται καὶ ῥέουσα· ἀρε-
τὴ δὲ, φρόνησις ὅτι, δικαιοσύνη τε,
καὶ ἀνδρεία, καὶ σωφροσύνη· ὅς ἂν οὕτως
ἔχηται τούτων, καὶ πάγκαλός ὅτι,

imitans; corporis integritatem & incolu-
mitatem depascatur; suo videlicet dolo-
re, iis, qui ab huiusmodi vitiis sani sunt,
impacto.

Eidem. 84.

Non est, ô charum mihi caput, hæc Do-
mini lex in occulto ac latebris sita, quæ
hoc iubet: Nesciat sinistra manus quid fa-
ciat dextra tua: verum aperta & dilucida; *Matth. 6.*
iisque, qui attento animo sunt, perspicua.
Quoniam enim probarum actionum ina-
nis gloria & ostentatio comes esse solet,
idcirco nullum, inquit, bonum abs te cum
vitiosa animi affectione fiat, nec improba
& præpoltera cogitatio præclarum & cum
virtute coniunctum facinus comiteretur:
quin potius si quid boni facis, ab omni o-
stentatione ac iactatione alienus sis, præ-
sentes scilicet plausus minimè captans,
verum futuras coronas expectans.

Vrsenuphio. 85.

Domini doctrina in oratione, qua præ-
ter alia omnia diuina maiestate digna do-
cumenta, hoc petitur, Fiat voluntas tua si-
cut in cælo & in terra, precibus hoc à Deo
contendere docet, virtutum cælestium pa-
cem, quæ dissidij omnis expers est, nobis
quoque, qui in terra versamur, impertire
digneris: ut quemadmodum in ipsis volū-
tates omnes tuæ perficiuntur, ita etiam
in nobis, quæ tibi grata sunt, fiant. Hæc i-
gitur, & cum prius perspecta habueris, &
nunc ex me intellexeris, pacem arripe,
ac mordicus eam retine. Cælestis enim
est, ac Deo vicina.

Ophelio Grammatico. 86.

Seminis genus, & sanguinis fastus atque
iactantia, Poëtarum præstantissime, virtus
non est, verum haud voluntaria quædam
successio è corporibus descendens, ac flu-
xa & caduca. At verò virtus in prudentia,
iustitia, fortitudine, ac temperantia sita est. *Virtus in
quo sita.*
Quisquis igitur hæc complexus fuerit, &
pulcherrimus, & cōspicius est, atque eius-

modi ut nihil ipsi defuit, quod ad bene beatęque viuendum pertineat.

καὶ περὶ βλεπτός, καὶ οὐδενὸς πρὸς εὐζωίαν λειπόμηνος.

Ad Sandalarias, Alexandrinas Monachas. 87.

Μοναχίαις ἀλεξανδρίναις ταῖς σανδαλαρίαις. πζ.

*Mulieris
sexus fa-
minas nō
excusat.*

*Dan. 13.
Iudic. 11.
Iudith. 13.*

Thecla.

Matt. 25.

Excusationem nescit natura: veniam fœmina non habet. Potest enim fortiter ac strenuè aduersus molliem impetum facere, cupiditatūque machinas atque tormenta firmiter propulsare. Documento sunt, celebris illa Susanna, cum filia Iephthe, & admiranda Iudith. Quarum prima senum intemperantem libidinem in iuuenili ætate superauit. Altera mortem quoque magno animo suscepit, atque cum virginitate præclarè abscessit. Postrema pro castitatis præmio hoc à Deo accepit, ut tyranno necem afferret. Adde muliebriū victoriarum ac trophæorum caput, hoc est illam omnium laudibus celebratam Theclam, quæ tanquam immortalis pudicitie columna prostat, quæque è media turbidarum affectionum tempestate tanquam fax accensa, ad portum ab omnibus fluctibus immunem appulit. Quocirca si ad hunc modum laudes vestras tanquam præconis voce prædicari cupitis, inextinctas vestras lampades conseruate (statim enim sponsus affuturus est:) neque cōmittite, ut vos ullus voluptatis somnus deprimat, qui socordes ac somnolentas extra thalami fores retinet.

Arsenio. 88.

Luc. 18.

Si Phariseus, cum ea fecisset quæ iactabat, propterea condemnatus quia se iactauit, quid te iactas, garriens duntaxat, ac non item boni aliquid faciens: tēque grauiori pœnæ obnoxium reddens, quàm qua Phariseus mulctatus est; cum tamen nihil reprehensione dignum admisisset, verum hoc vnum illi crimini datum fuisset, quod de probis actionibus gloriaretur.

Isidoro Episcopo. 89.

Omnes quidem, si fieri posset, mulierū cœtus atq; colloquia defugere oporteret,

Οὐκ οἶδ'ε παραίτησιν ἡ φύσις, ὅτε ἔχει συγγνώμην τὸ θῆλυ. Διόταται γὰρ γενναίως κατεξαισῶσθαι τῆς χανώσεως, καὶ ὑποκρίεσθαι τερρώς τὰς τῆς ὀπίσθιων ἐλεπόλει, καὶ διδάσκαλοι τῶν, Ζωσάννα ἡ εὐκλής, καὶ ἡ θυγάτηρ Ἰεφθῆ, καὶ ἡ θαυμαστὴ Ἰσθῆθ, ἡ μὲν γερόντων ἀκολασίαν νικήσασα ἐν νεότητι, ἡ δὲ θάνατον ἀνδρείως ἐλομένη, καὶ τῇ παρθένῳ συναπελθῶσα ἀοιδίμως. ἡ δὲ μισθὸν τῆς σωφροσύνης, διύαμιν ὡς θεῶν ἐληφῆσα, τυραννοκτόνος γενέσθαι. καὶ τὸ κεφάλαιον τῆς γυναικείων νικῶν καὶ προσώπων, ἡ πανεύφημος Θεκλα, ἡ ἀγιώτατος ἀγνείας ἐστῶσα, καὶ ὡς πυρρός ἐν μέσῳ τῶν κλύδωνος τῆς παθῶν ἀναφθεῖσα, εἰς τὸ ἀκίμωτον κατέβη. ἀκίμωτος. σα λιμένα. εἰ τοίνυν ὅπως ἀναρρήθηναι ὀπίσθι μὲν, τὰς λαμπάδας ἀσβεσῶς τηρήσατε. ὁ γὰρ νυμφίος εὐθὺς ὡς ἐγγίγεται, καὶ μηδεὶς ὑμῶν ὕπνος ἡδυπαθείας ἀνακλήνη, ὁ ἕως τῆς θύρας τῶν νυμφῶνος τὰς ὑπνιλάς καὶ ῥαθυμούς κατέχων.

Αρσενίῳ. πη.

Εἰ πρῶτος ὁ φαρισαῖος ἀνεκαυχέσαστο, σὺ τί καυχᾶσθαι λαρυγίζων ἀπλῶς, καὶ οὐ πρῶτον χερσὶν, καὶ χεῖροσι τοῦ εἰσὶν ἐνοποιῶν, καὶ κρίσεως, ἥς ὁ φαρισαῖος ὑπεμεινεν, ὅθεν μὲν ἄξιον μεμψέως πεπεραχὸς, μόνον δὲ τὴν οἴησιν τῆς εὐπρεπείας ἐγκληθεῖς.

Ἰσιδώρῳ ὀπισκοπῳ. πθ.

Πάσας μὲν, εἰ οἶόν τε, ὁμιλίας γυναικῶν ἐκτρέπετε, ὡς ἐχούσας πινά.

πρὸς χάριν ὅτι τῆδε σὺν εἰ
δὲ τὸ αὐτὸ ἀδύνατον ἀλλ' αἰσθάνομαι
χρειῶν, ἢ οἰκοομίαι πτωχῶν, καὶ πα-
νέοντες ἀλλήλους τοῖς γὰρ πλείο-
σιν, ἢ καὶ πᾶσι χροὺν τοῖς ὑψηλοῖσι
καλλὺς γυναικῶν, ἀλλ' ὅτι τοῖς θυγατέ-
ραν ὁ θάνατος, ὅς καὶ τὸ μέγα
παρρησία καὶ βασιλείας ἐκράτησεν, ὅτε
τοῖς τὸ λυτὸν ἐκείνο τὸ θανατηφό-
ρον ἀπέβλεψε.

Τῷ αὐτῷ. ζ.

Τὰς ἐν ἐκκλησίαις φλυαρίας κα-
ταπαύσαι βελόδομοι οἱ τοῦ κυρίου
ἀπόστολοι καὶ τῆς ἡμετέρας παιδευτικῆς
καταστάσεως. Ἰδίαιτον ἐν αὐταῖς τοῖς
γυναικῶν συνάγωγαις συνεχώρησαν. ἀλλ'
ὡς πάντα εἰς τὴν ἀντίθεσιν ἐπράτη τὰ
θεοφύρα διδόντα, καὶ τὸ εἰς ἐ-
κλυσιν, καὶ ἀμαρτίας ὑποβύθισιν τοῖς
πλείοσι γέροντες καὶ κατὰ φύσιν μὲν
ἐν τῇ θείᾳ ὕμνων ἔχ' ὑπομνή-
σιν, τῇ δὲ τῷ μέλους ἡδύτητι εἰς ἐρεθισ-
μὸν παθημάτων βελόδομοι, ὅθεν αὐ-
τῶν ἔχον πλείον τῇ ὁπὶ σκηνῆς ἀσ-
μάτων λογίζονται. καὶ τοῖνυν εἰ μέλ-
λοιμεν τὸ τῷ θ' ὡς ἀρίστοι ζητεῖν, καὶ
τὸ κοινῇ συμφέρον ποιεῖν, πᾶσι ταύ-
τας καὶ τῆς ἐν ἐκκλησίᾳ ὁδοῦ, καὶ
τῆς ἐν πόλει μονῆς, ὡς χρηστοκαπῆ-
λως, καὶ τὸ θεῖον χάρισμα, μισθὸν ἀ-
παλείας ἐργασίας.

Ἡλία μοναχῷ. ζα.

Χαίρω ταῖς πρὸς σὺ μαρτυρίαις,
πολλὰν εἰς ὅτι ταῖς ἀγλαῖς ἐγκρα-
τείαις καὶ εὐχραις ἐχέσθαι σε μέλει
παντός τῆς ἱερέας ἀγκύρας, καὶ ὑπο-
κρίσθαι σφῶς τὴν ἑλπίδα τῆς ἀπά-
της, ὡς αὖ εἰς τὸν ἀκύμονα τῆς γαλή-
νης λιμένα καλῶς τῆς ἀκλυδωνίως,
ἔτε πνέας δαλιῶν περιεσπῶν ἐμ-
βαλλούσας σοι, ἔτε ὑψηλοφρονήσεως
πρὸς ῥῆγνυδρα κύματα, ὧν μαλιστα

ut quæ ad emolliendum animum vim
quandam ac facultatem habeant. Quo-
niam autem ob necessarios quosdam ca-
sus, aut pauperum dispensationes, hoc mi-
nimè fieri potest, curandum est ut oculis
humi defixis eas alloquamur. Quampluri-
mis enim, aut etiam iis ferme omnibus,
qui foeminarum pulchritudine subacti sunt,
hoc accidit, ut mors per fenestras ad eos
ascenderet: quippe quæ etiam magnum il-
lum prophetam ac regem vicerit, cum ad
pestiferum illud balneum oculos cõiecit.

Mulierum
affectus
vitandus.

1. Iere. 9.

2. Reg. 11.

Eidem. 90.

Importunas in ecclesiis loquacitates
Domini Apostoli in ecclesiis compri-
mere studentes, modestiæque atque gra-
uitatis magistros sese nobis præbentes, ut
mulieres in ipsis canerent, sapienti confi-
lio permiserunt. Verum ut omnia divina
documenta in contrarium versa sunt, hoc
quoque quamplurimis in dissolutionem
ac peccati occasionem cessit. Siquidem
ex diuinis hymnis non ingenti compun-
ctione afficiuntur: verum cantus suauitate
ad irritandas & extimulandas libidines
abutentes, nihilo eam scenicis cantilenis
præstantiorem esse existimant. Operæpre-
tium est igitur, si, quod Deo gratum est,
quærere, atque id, quod ex utilitate publi-
ca est, facere volumus, iis, ut Christo cau-
ponum instar ad quæstum abutentibus,
& diuinam gratiam in exitij mercedem
conuertentibus, ne deinceps in ecclesia
canât, atq; in ciuitate maneât, interdicere.

Cur olim
fœminis
in Eccle-
sia canere
permisissu
sit.

Helia Monacho. 91.

Hominum de te testimoniis gaudeo,
quibus ingens quædam tibi continentia
laus tribuitur. Atque hoc tibi à Deo opto
ut sacram anchoram ad extremum usque
retineas, errorisque atque imposturæ tem-
pestatem sapienter propulses: ut in tran-
quillitatis portum à fluctibus immunem
sine iactatione peruenias: nec tentationum
ventos impetum in te facientes extime-
scens, nec ad effractos fluctus insolenter te

D

efferens: quos maximè abs te superari oportet, utpotè ad ruinā facile impellentes.

ζή σε κρατεῖν, εὐχερῶς ῥιπίζοντων εἰς πλώματα.

Thomæ Monacho. 92.

Θωμᾶ μοναχῷ. 92.

In quo si-
ta vita
monasti-
ca.

Philosophia strepitum auersatur, atque exercitatio Monastica extra tumultum & confusionem perficitur: ut ad humilitatis fastigium attingendum hac veluti scala utatur, ac per solitudinis otium, & molestorum negotiorum & turpium sermonū omnem prorsus obliuionē hauriat. Quod si pallium & promissam barbā, & baculum ad angelicam vitam omnibus partibus explēdam nobis sufficere arbitramur, atque inter medias turbas & spectacula, & acroamata vrbica versamur, de solis victoriæ organis gloriantes; luctam autem ac pugnam, quibus victoria comparatur, defugientes, vel potius certaminis causas in nobisipsis accendentes, non animaduertimus nos canes esse ad vomitum reuertentes, aut fues in veteris consuetudinis cœno sese volutantes.

2. Petr. 2.
ibidem.

Tabennesia Monachis. 93.

Iacob. 3.

Nolite multi magistri fieri, Fratres, scribit iustus Iacobus. Nolite multi magistri effici, Monachi, scribo ego minimus Isidorus; etsi minimè probus Monachus, at certè Iacobi auditor. Æquum itaque fuerit vos, etiam si auditoris vilitatem reiiciatis, at certè iustam viri iusti ac sapientis sententiam vereri.

Pansophio Diacono. 94.

Heb. 4.

Hæc verba, nuda & aperta, translatione ducta à victimis, quæ ad sacrificium adhibentur, à Paulo ingenti sapientia prædito viro, scripta sunt. Quemadmodum enim illæ, cum pelles detrahuntur, omni conspicuo indumento spoliantur, abditarumque internè partium statum & affectionem indicant, atque ad ossium omnium & membrorum indagationem dissecantur;

Φιλοσοφία ἀποτρέφεται θόρυβον, καὶ γυμνασία μοναχική ἐξωχαιοῦται συγχύσεως, ἵνα ταῦτη ζήσονται ὑποβάθρα τῆς ὑψους τῆς ταπεινώσεως, τῇ καὶ μόνως χολῇ καὶ παραμάταις ὀχληρῶν, καὶ ῥημάτων ἀρετῶν, ἀσθενείας καὶ τελείας ἐκλαθόμενος. εἰ δὲ τρεῖς ἡμέρας καὶ ὑπὸ πῆλην, καὶ βάρυνον ἀσκήσῃ ἡμῶν πρὸς ἐξάντητον ἐκτρέφει τῆς ἀγγελικῆς πολιτείας οἰόμεθα, καὶ μέσοι δὴ μὲν καὶ παραμάταις, καὶ ἀκρομάταις ἀσκήσεων συμφυρόμεθα, τοῖς ὀργάνοις τῆς νίκης μόνοις ἐναβρυόμενοι, πλὴν δὲ πάλιν καὶ μάχην ἐκκλίνοντες, ἐξ ἧς ἡ νίκη προσγίγνεται, μάλλον δὲ τὰς αἰτίας τῆς πάλιν ἐν ἑαυτοῖς ἀναχέοντες, λανθάνοντες κύνες τυγχάνοντες, καὶ πρὸς τὸν ἑμετον ἀποτρέφοντες, ἢ ὡς τῷ βορβόρῳ τῆς παλαιᾶς συνηθείας ἐγκαλινδύμενοι.

Τῇ ἐν τῇ ταβεννησίᾳ μοῇ. 93.

Μὴ πολλοὶ γίνεσθε διδάσκαλοι, ἀδελφοί, ὁ δίκαιος γράφει Ἰακώβος. Μὴ πολλοὶ διδάσκαλοι γίνεσθε, μοναχοί, ὁ ἐλάχιστος γράφω Ἰσίδωρος. εἰ καὶ μὴ δοκίμος μοναχός, ἀλλ' Ἰακώβος ἀκροατὴς. δίκαιοι τοίνυν ἂν εἴητε, εἰ καὶ τῷ ἀκροατῷ ὡς ἀκούετε πλὴν εὐτέλῃ, ἀλλ' αἰδέεσθαι τὴν δικαίαν καὶ σοφὴν πλὴν δικαίαν ἀπόφασιν.

Πανσοφίῳ Διάκονῳ.

Τὰ γυμνά καὶ τετραχλίσμυρα ἐκ μεταφορῆς τῆς ἱερείας τῆς εἰς θυσίαν προσαναγόμενης, τῷ πολύφρονι γεγραπταί Παύλῳ, ὡς περὶ γὰρ ἐκεῖνα τῆς δορῶν ἀφαιρέμυρα, πάσης τῆς φαινομένης ἀπογυμνοῦται ἀφαιρέσεως καὶ τῆς κεχυμμένης ἐνδοθεν ὅπως εἰκνυται πλὴν ἀφαιρέσειν, καὶ τετραχλίζεσθαι εἰς ἐρευνᾶν παντὸς ὅσους καὶ μέλους πρὸς

θυμῶν
τῶν πρὸς
γῆν.

πρὸς τὸ πάντα ἐκκαθαρθῆναι, ὡς
πλὴν τῆς ἀνάγκης τῆς ὁμοτιμίας
καθαρότητα. ὅτι καὶ ὅτι τῆς μεγά-
λης τῆς κυρίας ἡμέρας ἡ τῆς ἀδελφῶν καὶ
ἀφαιρῶν ἡμῶν πρὸς τὴν ἀναχάλυψιν,
ἀπογυμνώσει καὶ τσαχλίσμῳ εὐκλείας
φανήσεται, ὅθεν λαθεῖν δυναμένους, ἀλ-
λά πάντων εἰς τὸ ἐμφανὲς ἀπομύθων.

Εὐτοπίῳ Διόκλῳ. 95.

Επειδὴ κατὰρας ἦν ἡ ἀκαθάρτης
ἡμῶν ἡ γῆ κατεδικάσθη μετὰ πλὴν
ἡμετέραν πρὸς τὴν ἑσπέραν, πᾶσαν δὲ θε-
ραπεύσαι ἐν αὐτῇ ὁ κύριος παρεγέ-
νετο τὸ τῆς χάριτος, ἀκάνθας ὡς νικη-
φόρος ἐξεφαπώσατο, ὥστε οἱ δοκίμοι
ποιῶσι τῆς νικητῆς, αὐτὸ τὸ ὅπλον
ἡ ὄργανον θριαμβεύοντες, δι' ὃ πλὴν
κινῆσαι εἰργάσαντο, θαρσύνετε λέγων, ἐγὼ
νενίκηκα τὸν κόσμον. ὁ γὰρ ἐν τῇ φύ-
σει τῆς ἀνθρώπων γενόμενος, καὶ ἐν
τοῖς αὐτῆς πλάσμασι μὴ γενομέ-
νους, καὶ τῷ γένει πλὴν ἀρχαίαν χαλ-
λονῇν ὑποδέδωκε, καὶ τὸ κράτος τῆς κα-
τὰρας ἐν αὐτῇ τῇ φύσει κατέλυσε.

Μαξιμῷ φιλοσόφῳ ἑλληνι. 96.

Κομπάζεις φιλοσοφίαν ἐχθρὴν τῆς
ὄντως σοφίας, καὶ αὐτὸ ἀνέμῳ τὸ
τῆς ἀνάγκης ὄνομα. ὅθεν γὰρ ἔτε-
ρον ὅτι φιλοσοφία, ἡ τὸ πάντως φιλεῖν
πλὴν σοφίαν. εἰ οὐκ ὄντως ἐρατὴς εἶναι
βούλει σοφίας, πλὴν ὄντως ἀγάπα σο-
φίαν, ὅτι τὸν λόγον μόνον, ἀλλὰ καὶ τὸν
βίον σεμνύνουσιν, καὶ πλὴν ἀληθῆς θρη-
σκείας παιδεύουσιν. ἦν γὰρ αὐτὸς ἐ-
παγγελῆς, καὶ νῦν ὁφλισκάνει γέλωτα,
θεότητος καλοῦσαι τὰς πηγὰς τῆς
ἀχρότητος, καὶ ἐν τῷ μέλλοντι πτω-
χεῖαν ὀδῆναι ἀσύλητον, ὅπως σοὶ τοὺς
κακούς καὶ περιφλεγέθοντας ὁ Πλά-
των ἡπέλησεν.

Υμνήτῳ. 97.

Ἰνα δέξῃ πλὴν πρὸς αὐτὸν καὶ τὸν
πατέρα τῆς παλαιᾶς πνεύματος ἐνω-

ut omnia, ob rei, cui adhibentur, puritate
expurgentur: eodem etiam modo in ma-
gno illo Domini die actionum nobis in-
cognitarum & obscurarum patefactio cū-
cta denudabit, dissectionique similis ap-
parebit. Neque enim quisquam latere po-
terit, verum omnes in apertum addu-
centur.

Eutonio Diacono. 95.

Quandoquidem execrationis illius, *Cur Chri-
stus spinæ
corona-
tus.*
qua terra post mandatum à nobis violatū
mulcata est, seges spina erat; Dominus
autem, ut omnem in seipso morbum cu-
raret, aduenerat; idcirco spinea corona ut
victor, redimitus est: quemadmodum sci-
licet clari ac celebres victores faciunt, qui
hoc ipsum telum aut instrumentū, cuius
ope victoriam consecuti sunt, in trium-
phum gestant. Confidite, inquit: ego vici
mundum. Nam qui in humana natura
fuit, nec tamen in humanis vitiis fuit, ve-
terem generi nostro pulchritudinem red-
didit, ac maledicti & execrationis robur
in ipsa natura deleuit.

Maximo Philosopho gentili. 96.

Philosophiam iactas, veræ sapientiæ
inimicam, ipsum quoque huiusce rei no-
men ciurans & inficiens. Neque enim al-
liud quicquam est Philosophia, quàm sa-
pientiam omnino amare. Quamobrem
si tu verus sapientiæ amator esse cupis, ve-
ram sapientiam ama; quæ non sermonem
duntaxat, sed etiam vitam exornat, ac ve-
ram religionem docet. Nam ea, quam
nunc profiteris, & nunc ridicula est, ut
quæ obscenitatis fontes diuinitates vo-
cet; & in futuro ævo cruciatum veniæ ex-
pertem parturit: ubi scilicet Cocyros tibi
ac Phlegethontas Plato minatus est.

Hymetio. 97.

Dominus & herus noster, ut sanctissimi
Spiritus secum & cum Patre coniunctio-
D ij

In iudicio
extremo
nihil oc-
cultum
erit.

Genes. 3.
Matt. 27.
simile.

Ierem. 16.

Galat. 3.
Coloss. 2.

Quæ verā
sapientia.

Joan. 20. nem ostenderet, à morte ad vitam excitatus, Discipulis dixit, Accipite Spiritum Sanctum. Quorum remiseritis peccata, remittentur eis: autoritate videlicet eius, quem accipitis, Spiritus, hoc diuinè habentis, vt peccata remittat.

Phrontino Monacho. 98.

Math. 5. Si verbis vulneratus es, atque in impotentem iracundiam erupisti, quonam pacto Dominicæ vineæ operarius effici potes? etenim eum, qui cum in vnam maxillam feritur, alteram quoque adiungere potest, hunc esse statuit, qui diei pondus & æstum fert, vt qui omnem dominici mandati operationem expleuerit. Quare si te magnarum illarum mercedum cupiditas tenet, ad minores labores animum minimè deiicias, verum ad maiores amplexandos te exerce: vt qui alioqui denarium minimè percepturus sis, nisi te labores plenè cumulatèque subiisse constet.

Gelasio Duci. 99.

Genes. 3. Est hoc apud multos homines in consuetudine positum, etsi alioqui à diuinis legibus alienum, vt aut generis, aut prudentiæ, aut opum, aut pulchritudinis, aut dignitatis nomine gloriantur. Quanquam nihil hoc ipsis ad superbiam vtilitatis affert, qui e terra orti sunt, & rursus ad eam reuertuntur. Harum autem rerum nullā omnino tibi inesse, ne ipse quidem inficias iueris. Quocirca cum omnibus his rebus, quæ hominum animos inflant, ac superbos & insolentes reddunt, careas (quippe qui & ignobili genere sis, & pauper, & tardi ingenij, & indoctus admodū ac deformis) quid, tanquam omnium mortalium clarissimus, per urbem insolenter, atque obuuium quemque submouendo, graderis, multorumque ipsi tumultuum causam præbes? Quamobrem aut te ipsum nosce, ac mores vilitati tuæ consentaneos collige: aut aduersus labores & pericula te

σιν, ὁ κύριος ἤρξῃ καὶ δεσπότης, ἐφ' ἣ τοῖς μαθηταῖς ἐκ τῆς νεκρῶν ἀναστάσεως, Λάβετε πνεῦμα ἅγιον. ἃν πινῶν ἀφῆτε τὰς ἀμαρτίας, ἀφίενται. τῇ αὐτῇ αὐθεντία δὴλον ὅτι ἔλαμβάνετε πνεύματος, τὸ θεϊκῶς συγχωρεῖν τὰ ἀμαρτήματα ἔχοντος.

Φροντίνω μοναχῷ. 98.

Εἰ λόγοις ἐπρώθης, καὶ πρὸς ὀργὴν ἀχέτον ἐξηνέθης, πῶς δύνασαι τὸ δεσποτικὸν ἔργα τῆς γενέσθαι ἀμπελῶνος. τὸν γὰρ τιὸ μίαν σιαγόνα παύσῃ, καὶ τιὸ ἑτέραν πρὸς τὴν δυνάμειν, ἐκ αἰὸν εἶναι δείκνυται, πὺν τὸ βάρος τῆς ἡμέρας καὶ τὸν καύσωνα φέροντα, ὡς πᾶσαι ἐργασίαι τῆς ἐντολῆς τοῦ κυρίου πληρώσασθαι. εἰ οὐκ ὁρῶντες τῶν μεγάλων μισθῶν ἐκείνων, πρὸς τοὺς ἡπιοὺς πόνοις μὴ ἄλυσ, ἀλλὰ φέρειν τὰς μέζοντας ἐθίζε, ὡς οὐκ ἄλλως διηνάειον κομίσῃ, εἰ μὴ κόπων τελευτήσῃ μαρτυροῦμεν.

Γελασίῳ δούκῃ. 99.

Ἔθος ἔστι τοῖς ἀνθρώποις, εἰ καὶ τῶν θείων ἀλλότριον νόμον, ὁμῶς ὅτι πολλοῖς ἢ γένει, ἢ φρονήσει, ἢ κλίσει, ἢ κάλλει, ἢ ἀξίᾳ ἐπαίρεσθαι. ὅθεν δὲ ὠφελεῖ πρὸς ὑποφάνειαν αὐτῶν τοὺς ἐκ τῆς γῆς ὄντας, καὶ πάλιν πρὸς αὐτὴν ὑποτρέφοντας, τούτων ὅτι ὅθεν σοι τὸ σῶμα πρὸς σῆσιν, οὐδ' ἂν αὐτὸς ἀρνηθείς. εἰ οὐκ πάντων τῶν πρὸς ἐπαρσιν φυσῶντων ἐξέρησαι δυσγενὲς ὡς καὶ πτωχὸς καὶ δύσινους καὶ ιδιώτης λίαν καὶ δύσμορφος, τί σοβεῖς διὰ τῆς πόλεως, ὡς πάντων ὅτι δόξοτερος, καὶ πολλῶν αὐτῇ γίνῃ βορύβαν ἀρχηγός. ἢ γινώθι τοίνυν σαυτὸν, καὶ σύμμετρον κτήσαι τὸν τρόπον τῆς ἐδουλείας σου, ἢ πρὸς πόνοις καὶ κινδύνους παράταξαι, οἷς σε οἱ ἐν δυνάμει ἀμείνονται. λευκὸν γὰρ ἀπορεῖς τῷ ὅμα.

ὁμαλίζοντος πολλάκις τὰς τῶν
περιτάσεων καὶ ματίγων τραχύ-
τητας.

instrue: quibus te ij, qui potentia præditi
sunt remunerabuntur. Nam auro cares,
quod aduersarum rerum & flagrorum as-
peritates plerunque planas reddit.

Κύριε ἀναγνώστη. ρ.

Cyro Lectori. 100.

Εἰπέ τῷ μαθητῇ τῆς Ναυάτης ὁ-
φρύος, ὅτι φρυάτῃ ὡς καθαρός, ἀνοηλαί-
ων, τί ἀναμάρτητον σαυτὸν εἰρωνεύῃ;
τί ἀρῇ τιτὸ τῆς φύσεως κοινωνίαν;
Ἡσαΐας ἀχάριστον ἑαυτὸν ἐξαγγέλ-
λει, Δαβὶδ πάντα ἄνθρωπον ψευδόμενον
οἶδε, καὶ πάντας ἐν ἀμαρτίαις καὶ συλ-
ληφθέντας καὶ κνηθέντας. αὐτὸς τε θεὸς
τὸς ἀνθρώπους ὅτι μελῶς ποροκείμενος
τῇ πονηρίᾳ γινώσκει. καὶ ρηίζοντας
μόνης φιλανθρωπίας ἐλέει, καὶ οὐ ἀλα-
ζονεὺν καθαρότητος τυθόν· ἢ παῦσαι
τοίνυν ψευδόμενος, ἢ φαίνει ἐξ ὧν πρῶ-
ταις γελώμενος, ἢ μάλλον διωκτὸς
ἀσχυρόμενος.

Θεογνώστῳ μοναχῷ νεοπαγεῖ. ρα.

Theognosto nouo Monacho. 101.

Καλῶς ἦλθε τῆς σμυνύης συντόμως.
καλῶς τιτὸ ὑλὴν ὡς συμπτίνγυσαν
φεύγεις. καλῶς πρὸς ὑψηλὴν πολι-
τείαν ἐξέρχῃς. εἴηκε τοίνυν ρηηροῶν
ὡς ὁ πλίτης· μή τις ὑπνος παρεισέλθῃ
χαυνῶσέ σε, καὶ ῥίψασιν, ὃ μὴ γένοιτο,
δείξῃ· ὃ γὰρ τῷ πονηρῷ τὰ νοήματα
ἀγνοῦμεν.

Τιμοθέῳ ἀναγνώστη. ρβ.

Timotheo Lectori. 102.

Ὡς περ οἱ ναυτικοὶ βρώματι τὸ δέ-
λεαρ κατακρύπτουσι, καὶ τοὺς ἰχθύας
ἀποροπίας ἀρεύουσιν, ὅπως οἱ πονηροὶ
τῶν ἀρεσιῶν συμμαχοί τῃ ρηητολογίᾳ
τὰς ἑαυτῶν κακοθείας καλύπτοντες
ἀγχιπρεύουσιν τοὺς ἀπλῶτερους πρὸς
θάνατον· πάση τοίνυν φυλακῇ τῇρει
τιτὸ σὴν καρδίαν, μή τις δόκησιν τὸ τῷ
ρηητῷ φύσιν μετὰ τιτὸ σάρκωσιν δέ-
ξῃ. θατέρως γὰρ ὅτιν ἀνάνεσις, ἢ περὶ
μίας τοῦτων συγκατάθεσις, ἢ τῆς
θείας τραπίσης, ἢ τῆς ἡμετέρας μειωθεί-

Præclarè ligonem arripuisti. Præclarè
res ex materia concretas, vt strangulantes,
fugis. Præclarè ad sublimem & excelsam
vitam euolasti. Peruigil itaque, vt miles, in-
cede, ne quis somnus obrepat, qui te fran-
gat & emolliat, clypeique abiectorem ac
perfugam, quod abfit, reddat. Neque enim
improbi hostis cogitationes ignoramus.

Quemadmodum nautæ hamum esca Hæreticis
occultant, ac pisces improvisò capiunt: piscatori-
eodem modo improbi hæresum defensoribus simi-
les.
res sermonis suauitate peruersas suas sen-
tentias obtegentes, simpliciores homines
ad mortem tanquam hamo quodam ca-
piunt. Quocirca omni custodia serua cor
tuum: ne Christi naturam post incarnatio-
nem merum duntaxat spectrum esse cre-
das. Alterutram enim tollit, qui vnam tan-
tùm confitetur: nempe vel diuina mutata,
vel nostra imminuta. Hæc est Manis Cha-

D iij

rybdis, per quam omnes in gehēnam præcipites agere studuit.

Eidem. 103.

Cur
Christus
Petrum
interroget.
Ioan. 21.

Triplex Domini ad Petrum de charitate interrogatio, à Domini ignorance proficisci minimè existimanda est, (ne ita quidam decipiantur) verùm triplicem negationem triplici assensione bonus medicus depulit.

Leontio. 104.

Quorum
sit Episcopatum
desiderare.
1. Tim. 3.
Tit. 1.

Non est quorumlibet, vir præclare, Episcopatum appetere: verùm eorum, quorū vita ex Pauli legibus dirigitur. Quamobrē si illam in teipso sinceritatem perspicis, libenti atque alacri animo ad tanti fastigij ascensum perge. Sin autem ea tibi deest, quoad ipsam adeptus sis, ea, quæ attingere nefas est, minimè attinge. Caue ne ad ignem, qui materiam absument, accedas.

Eutonio Diacono. 105.

Matt. 3.
Cur Iudæi
viperis
comparantur.
Deut. 32.

Viperarum progeniem Ioannes Iudæos appellavit, ut improborum parentum improbiore fetus. Aiunt enim hanc feram maternum ventrem, cū in lucem editur, arrodere. Quoniam igitur Deum, qui eos genuit, dereliquerunt, atque omnem sibi concessam gratiam extinxerunt (ea videlicet in irritum redacta) meritò proinde venenatis animantibus eos confert, per ingratitudinem accepta beneficia oblitterantibus, ne dicam corrodentibus.

Timotheo Lectori. 106.

Ecl. 25.
Luc. 8.
Ioan. 2.

Tibi, qui prudenter interrogas, respondere necesse est. loquere enim, inquit scriptura, in aures audientium. Ac rursus: Qui habet aures audiendi, audiat. Nolite facere domum meā domum negotiationis, ad eos qui columbas vendebant, dixit Dominus, sacerdotes, qui Spiritus Sancti dona vendebant, significans: Quando-

vis. αὐτὴ τῷ Μάνητος ἡ χάρις διδύς πάντας εἰς γενναίαν καταγαγεῖν εἰσακούδασι.

Τῷ αὐτῷ. ργ.

Ἡ τριπλὴ τῷ κυρίῳ πρὸς Πέτρον τοῦ ἀγάπης ἐρώτησις, ὅσα ἐστὶ ἀγνοίας τῷ δεσπότη ὑπόνοια. μὴ ὥπως πινὲς ποταμοὺς ἐξορῶσιν. ἀλλὰ τὸ περισπῶν τῆς ἀρνήσεως, τῷ τριπλῶ τῆς συγκαταθέσεως, ὁ ἀγαθὸς ἰατρός ἐξωστράκισε.

Λεοντίῳ. ρδ.

Οὐκ ἐστὶ τῆς τυγχανόντων ἐπισκοπῆς ἐρῶν, ὡς θαυμάσιε, ἀλλ' ὡς ὁ βίος ἐκ τῆς Παύλου νόμων ἰδιότητος. οὐδ' ἐκείνη ἐν σεαυτῷ θεωρεῖς τὴν ἀκρίβειαν. ἵτι ἀσπιδίως πρὸς τὴν τῆ τοσούτου ὑψὺς ἀνάβασιν. εἰ δὲ ὡς σεσί σοι αὐτῇ, μέλεις ἀν κτήσῃ, μὴ ψαύσης τῆς ἀψαύτων. πρὸς σε πύρι πρὸς σε γίγιν τὴν ὑλὴν διαπαύωντι.

πρὸς σε γίγιν.

Εὐτονίῳ Διάκονῳ. ρε.

Γενήματα ἐχιδνῶν Ἰωάννης τοὺς ἰσδάμους ἐκάλει, ὡς ποιητῶν γυνῶν κῆματ' ἀπονηρότερα. φασὶ γὰρ τὸ πὶ τοῦ θεοῦ καταδύειν τὴν μητέρα νηδυνὸν ἐν τῷ ἀποτίκτεσθαι. ἐπεὶ οὐδ' τὸν γενήσαντα αὐτοὺς θεὸν ἐγγιγέλιπον, καὶ πᾶσαν δεδουμένην αὐτοῖς χάριν ἐνέκρωσαν καταργήσαντες, ἐκώπως ἐκείνοις αὐτοὺς ἀπεικάζει τοῖς ἰσβάλοις, ἀχαριστία τὰς εὐεργεσίας ἐξαφανίζουσιν, ἢ μᾶλλον ἐν πᾶν καταδύουσιν.

Τιμοθέῳ ἀναγνώστῃ. ρς.

Νενεχῶς ἐρωτῶσι ἀνάγκη σοι ἀποκρίνεσθαι. λάλει γὰρ, φησὶν, εἰς ὧς ἀκούοντων. καὶ ὁ ἔχων ὧς ἀκούειν, ἀκούτω. μὴ ποιεῖτε τὸν οἶκον τῷ πατρί μὲν οἶκον ἐμπορεύς, τοῖς τὰς ἀειτερίας πωλῶσιν, ὁ κύριος εἶπε, τοὺς ἱερεῖς ἀγνιστόμους, τὰς τῷ ἁγίῳ πνεύματος ἀπεμπαλουμένας δωρεάς, ἐπεὶ οὐ

ἐν εἰδει περιεργᾶς τὸ θεῖον ἐπεφάνη
πνεῦμα· τοὺς θεοκαπιλάς περιπηλα-
κίζον· τὸ δὲ, Ἀρχε ταῦτα ἐν τεύθει, &
χεῖρα λοιπὸν, φησὶ, τῆς αἱμάτων· ἀ-
ναμακτον ἐγὼ χαρίζομαι πιασμα-
των ἄφεσιν· ὅτι τὸ δέυρο πνεῦμα μό-
νον ἐλάσσεσθαι βέλομαι, ὁ σαρκι-
κὸς πεπλήρωται νόμος, ὁ δὲ πνεύμα-
τος κρατεῖτω, καὶ τῆς σωτηρίας
ἀρχέτω.

Τῷ αὐτῷ. ρζ.

Καινότητα δογμάτων, ὡς φιλότης,
ἐδεμίαν τῷ νόμῳ καὶ τοῖς περιφῆ-
ταις ὁ τῷ θεῷ ὑὸς ἐπεισήγαγεν, ἀλ-
λά τοῖς πάλιν περὶ αὐτῆς περιφαν-
θεῖσι τὸ πέρας ἐπέθηκε, καὶ πάντως
ἐνεχῶς τὴν παλαιὰν ἀναπίστων,
πάντα τὰ τῆς νέας ἐν αὐτῇ κηρυχ-
θέντα εὐρήσεις· τοῖς τοίνυν ὅτι τῷ νό-
μῳ ἐρηρεσμῶσι, καὶ ξένην ὁδὸν τὴν
εὐαγγελικὴν οἰομένους· ὅτι τῆς νό-
μου ρημάτων, τῆς τῆς χάριτος δογ-
μάτων τὴν ἀλήθειαν τρανοὶ καὶ ὀφον-
ται· ὅπως τὴν ἀμφοτέρων τῆς ἀληθεί-
ᾳ ἐν ἀφθέρῳ συμφωνίᾳ.

Προαρεσίῳ χολαστικῷ. ρη.

Λόγων ἔχεις συναγωγὴν, ὡς μαθηά-
ναι, ἀκοῇ μὲν τερπόμεναι, τὴν δὲ ψυ-
χὴν δὲ περιφύγων· λόγος δὲ τῆς ζῶν-
τες σι δεῖ, ὅς ὁ χρεῖων κίμβαλον ἀ-
λαλάζον· ἐστὶν· εἰ τοίνυν σκεῖνον προσ-
λάβοις, ὄργανον ἔσῃ ἡδύφρονος καὶ
θεῷ καὶ ἀνθρώποις εὐάριστον.

Μαρθωνίῳ μοναχῷ. ρθ.

Εἰ ὁ θεὸς καὶ σωτὴρ ἡμεῶν ἐνανθρω-
πίσαι παρέδωκε συμπληρωτικὸν εἶναι
τῆς θεᾶς τριάδος τὸ πανάγιον πνεῦ-
μα, καὶ ἐν τῇ ἐπικλήσει τῆς ἀγίας βα-
πτίσματος σὺν πατρὶ καὶ υἱῷ ὡς ἐλευ-
θεροῦ τῆς ἀμαρτιᾶν, ἀριθμούμε-
νον, καὶ ἐπὶ τῆς τραπέζης τῆς μυτικῆς
τοῦ ἁγίου τοῦ κοινῶν, σῶμα ἰδικὸν τῆς

quidem in columbæ specie Spiritus San-
ctus apparuit, eos, qui ex Deo cauponum
ritu quæstum captant, infectans. Quod
autem ait, Tollite ista hinc, perinde est ac
si diceret: Non iam cruoribus opus est. In-
cruentam ego culparum veniam largior.
Deinceps Spiritum solum placari volo.
Carnalis lex impleta est: Spiritus lex iam
imperet, ac salutis principatum obtineat.

Eidem. 107.

Nullam, o amice, dogmatum nouitatē
Dei filius Legi ac Prophetis induxit: ve-
rūm iis, quæ olim de ipso prædicta fue-
rant, finem imposuit. Ac prorsus, si verus
testamentum attento animo euoluas, om-
nia, quæ nouo testamento continentur,
in eo prædicata esse comperies. Quam-
obrem iis, qui Legi innitebantur, viamque
nouam & peregrinam, Euangelicam do-
ctrinam esse arbitrabantur, ex ipsis Legis
verbis, dogmatum gratiæ veritatem de-
clarat. Sicque internam vtriusque testa-
menti concordiam videbunt.

Proæresio Scholastico. 108.

Orationum congeriem habes, ut au-
dio, quibus aures quidem oblectantur, a-
nimus autem minimè alitur. Attibi viuo
fermone opus est; quo qui caret, nihil a-
liud est quàm cymbalum tinniens. Quo-
circa si eum insuper acceperis, canorum
ac suauis organum eris, Deoque & ho-
minibus concinnum.

Marathonio Monacho. 109.

Cum Deus & Saluator noster Spiritum
Sanctum diuinam Trinitatem complere
tradiderit, atque in sancti baptismi inuo-
catione vnā cum Patre ac Filio, tanquam
à peccatis liberans, numeretur, & in my-
stica mensa communem panem, propriū
incarnationis ipsius corpus reddat, quid
tu, o vefane atque attonite, cum quiddam

D iiij

factitium aut creatum, aut seruilis naturæ, ac non herilis & effectricis, ac regiar essentia cognatum, & consubstantialem Spiritum Sanctū esse doces: Nam si seruus est, cum Domino minimè numeretur. Si creatus est, cū creatore minimè coniungatur. Cum eo porro copulatus ac numeratus est, quandoquidem exacto huiusmodi rerum doctori Christo fidem adhibere conuenit, de natura certò docenti, et si tibi secus videatur, sapientiori scilicet vito, ac maiori cælestium rerum cognitione præditum te esse iactanti, vel, vt rectius loquar, aduersus Deum impudenter argutanti.

Cratoni Monacho. 110.

Quis de-
minis ve-
rus mona-
chus.

Qui religiosam vitam profiteri studet, ac salutis cupiditate flagrat, omnia, quæ in ea dura & laboriosa sunt, quæcunque tandem illa sint, prompto animo amplectitur. Qui autem in religiosa exercitatione ipsiusque ministeriis non pro merito suo ac dignitate secum agi existimat, externo fastu indutus est, quem deponere non potest, nisi illud meminerit, vnde corpus ipsi ortum sit, & quò tandem reuertatur.

Genes. 3.

Zosimo Presbytero. 111.

Homo prophane, prophano modo Sacerdotium accepisti, rem videlicet cælestem pecunia suffuratus, nouumque Caiapham te præbens, vt qui res arcanas & mysticas argento tibi compararis. At spes est te ad benignitatem migraturum. Contrarium enim tibi quicquam dicere nolo.

Eusebio Episcopo. 112.

Lepidè ac iucundè in ecclesia doces: at vtinam potius vtiliter. Similis enim es cuidam in altum lapides iactanti, ac ruinæ suæ rectitudinem procuranti, eamque in seipsum prouocanti. Nam si peccatorum reprehensio in nobis ipsis per opera perspiciatur, non modò auditores quominus sceleratè viuant, non prohibebimus, sed

αὐτοῦ σαρκάσεως ἀποφῶνον, πῶς διδάσκεις ἐμβρόντητε ποιητὸν, ἢ κτίσιν, ἢ τῆς δούλης φύσεως εἶναι, ἀλλ' ὅτι τῆς δεσποτικῆς, καὶ δημοφροῦ, καὶ βασιλίδος ἑσίας συγγενὲς καὶ ὁμοῦσιον τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον. εἰ γὰρ ὁ ὅλον, μὴ ἀριθμείσθω μετὰ τῶν δεσποτῶν, καὶ εἰ κτίσμα, μὴ συγκρίσθω τῷ κτίσῃ. ἡνωταὶ δὲ καὶ συνελθμήναι ἐπειδὴ τῷ ἀκρίβει τῆς τοῦ τῶν δογματικῆς τῷ χειρῶν πείθεσθαι καὶ ἀσφαλῶς τὰ περὶ τῆς οἰκείας ἑσίας διδάσκοντι, εἰ καὶ σοὶ μὴ δοκῇ τῷ σφωτέρῳ τε καὶ τὰ ἑρῶν πλεονθεῖ εἶδέναι κομπάζοντι, ἢ μᾶλλον πολυμῶς ῥητορεύοντι καὶ θεῷ.

Κρατὼν μοναχῶ. 11.

Ὁ ἀσκήσας βελόμυρος, καὶ σωτηρίας ἐφ' ἐμῶν, πάντα τὰ αὐτῆς ὅτι ποιεῖς, ὅποια καὶ ὅσα δ' ἂν ᾖ, παρὰ φύσιν ἀσπάζεσθαι. ὁ δὲ παρ' ἀξίαν ἀράσῃ ἐν τῇ ἀσκήσει, ἢ ταῖς αὐτῆς διακονίαις οἰόμενος, τὸν ἕω τῷ φονεὶ δέδωκεν, ὃν ἀποθέσθαι ἀμήχανον, εἰ μὴ μνήμην ἔχει τῆς σώματος, ὅθεν ὑπέστη, καὶ ὅπως πάλιν ἀναλύει.

Ζωσίμῳ πρεσβυτέρῳ. 113.

Ἐλαβες ἱερωσύνην ἀνιέρως ἀνιέρει, καὶ ἡμασι κλέψας παῖγμα ἑρῶνιον, δεύτερος Καϊάφας, ἀργείῳ λαβῶν τὰ σπόρητα. ἀλλ' ἐπὶ ἐλπίς μεταβαλέσθαι σε παρὰ τῆς χρηστότητος. ἐναντίον γὰρ πᾶσι σοὶ οὐ βούλομαι.

Εὐσεβίῳ ἐπισκόπῳ. 114.

Διδάσκεις ἐπ' ὀκνησίας τερπνῶς, ἀλλ' εἴθε μᾶλλον εὐεργετικῶς. ὅποιος γὰρ πνίψ' ὕψος βάλλοντι λίθους διὰ τὴν πτώσεως αὐτῆς τὴν εὐθύτητα, καὶ ταύτην ἐφ' ἑαυτὸν παροξυλίσσεται. ὁ γὰρ τῶν ἀμαρτημάτων ἑλεγχος, εἰ ἐν ἡμῖν θεωρεῖται, ἀλλ' ὅτι τῶν ἔργων τῶν λόγων ἀρνούμενος οὐ μόνον τοὺς ἀκροα-

ἀχροατὰς τὰς τῶν ἡμερῶν καὶ καλύσο-
μεν, ἀλλὰ καὶ γέλωτα ὀφλισκανθῶμεν,
ἀλλὰ διδάσκοντες, καὶ ἕτερα τῶν ἡμερῶν.

Τῷ αὐτῷ. ριγ.

ἀνεγείσθ.

Ἀρεστοὶ λίθοις τὸ ἐκκλησιαστή-
ειον κτείνετε, τοῖς ὁδοῦ τοῦ ἡμε-
ρον ἀσεβεῖσι σὺ πόροις ἔλαβες γὰρ π-
μὴν ἱερωσύνης, ὡς πτωρῶν ἱερω-
σύνην, καὶ ἔδωκας ταύτην ζωσίμῳ. ὅ-
πως ὅτις ἀδέσχη ἀνὰ πᾶσαν τὴν χώ-
ραν ὁ λόγος, ὥστε πάντες ἀκούοντες
ταῦτα, ἡχέειν τὰ ἀμφοτέρω ὦτα.

Τιμοθέῳ ἀναγνώτῃ. ριδ.

πληροῦ.

Τῶν τριῶν τῆς ταφῆς τῆ κυρίας ἡ-
μερονυκτίων αὕτη ἔστιν ἡ ἀξιοση-
σις. γέγραπται, ὡς περ ἦν Ἰωάννης ἐν τῇ
κοιλίᾳ τῆς κήτης τρεῖς ἡμέρας καὶ
τρεῖς νύκτας, ὅπως καὶ ὁ υἱὸς τῆς αν-
θρώπου ἔσται ἐν τῇ καρδίᾳ τῆς γῆς
τρεῖς ἡμέρας καὶ τρεῖς νύκτας. ὁ τοίνυν
ἐπαγγελία ἡμερῶν τὸν τύπον πληρῶν
Ἰωάννη, ἀκελῶς αὐτὸν ὁπίσθαι ἡμερῶν. ἐ-
πειδὴ καὶ παρὶν Ἰωάννη καὶ ῥιπὶς ἡμερῶν εἰς
τὸν βυθόν, καὶ ἐκβρασσομένη ἐκ τοῦ
βυθῶ τούτου, ἐπλήρωσεν ἀσφαλῶς, το-
σῶτον ἐν τῷ τάφῳ ἀξιοσησίς, ὅσον
Ἰωάννης ἐν τῷ κήτει. εἰ δὲ καὶ δευτέ-
ραν ζητεῖς, αὕτη ἔστιν. ἕκτη ὥρα τῆς
ὑμερῶν ἐξ αὐρῶν ὁ κύριος, ἀπὸ
ταύτης ἕως ἐννάτης σκότος ἐγένετο,
τὸ τοῦ νύκτα μοινοῦσιν, πάλιν ἀπὸ ἐνά-
της φῶς τὸ πάλιν ἡμέραν. ἡ νύξ
αὐτῆς τῆς ὑμερῶν. τὸ σαββατον
πάλιν ἡμέρα. ἡ νύξ τῆς σαββάτου ὁ
τῆς κυριακῆς ὁ ὄρθρος, καὶ τὸν εὐαγγέ-
λιστὴν λέγοντα, τῇ ὁπίσθαι εἰς
μία τῶν σαββάτων. εἰ δὲ καὶ τρίτην
ἀπαυτεῖς μαθεῖν, ὅπως, ἐν τῇ ὑμε-
ρῶν παρέδωκεν ὁ κύριος τὸ πνεῦμα,
τὸ τοῦ μία ἡμέρα. τὸ σαββατον ὅλον
ἐποίησεν ἐν τῷ τάφῳ. εἶτα τῆς
νύκτα. ὁπίσθαι τῆς κυριακῆς ἀνέστη
ἐκ τῆς τάφου, καὶ τὸ τοῦ μία ἡμέρα. ἐπεὶ

etiam ridendos nos ipsis propinabimus;
alia videlicet docentes, & alia facientes.

Ridicu-
lus qui a-
lia docet,
alia facit.

Eidem. 113.

Inutilibus faxis ecclesiam extruis, sce-
leratis nimirum, ne dicam impiis, prouen-
tibus. Sacerdotij enim pretium accepisti,
Sacerdotium vendens, idque Zosimo de-
disti. usque adeo hæc per totam regionem
omnium sermone celebrantur, ut ambæ
eorum, qui hæc audiunt, aures eo cir-
cunsonent.

Timotheo Lectori. 114.

Trium Domini in sepulcro transacto-
rum dierum hæc est explanatio. Scriptum
est: Quænam modum Ionas fuit in ventre
ceti tribus diebus & tribus noctibus, Ita
etiam filius hominis erit in corde terræ
tribus diebus & tribus noctibus. Is igitur,
qui se Ionæ typum expressurum recepe-
rat, cum eum exactè nosset (quippe qui et-
iam Ionæ adesset, cum in profundum
præceps ageretur, atque è profundo eiice-
retur) eum quoque haud dubiè expleuit,
tanto nimirum temporis spatio in Sepul-
cro commoratus, quanto Ionas in ceti
ventre. Quod si alteram adhuc huius loci
explicationem quæris, habeto. Sexta hora
parasceues in crucem actus est Dominus.
Ab hac hora ad nonam usque tenebræ ex-
titerunt. Hoc tu noctem intellige. Rursus
à nona lux. Hoc rursus pro die habe. Nox
rursus parasceues. Tum dies sabbati. Nox
sabbati Dominici diei diluculum: iuxta
Euangelistam dicentem. Vespere autem
Sabbati, quæ lucefcit in prima Sabbati.
Quod si tertiam ex me intelligere postu-
las, ea est eiusmodi: In die Parasceues Do-
minus Spiritum tradidit. En vna dies Sab-
batum totum in sepulchro exegit. Postea
eius nocte. Lucefciente Dominica è sepul-
cro surrexit. Id quoque dies est. Siquidem
à parte, ut nosti, totum intelligitur. Sic
autem nos quoque eorum, qui mortem

Matt. 12.

Ion. 2.

Alterā
expositio.
Ioan. 19.
Matt. 27.

Matt. 28.

Tertia
expositio.

Quarta
explica-
tio.

obeunt, memoriam celebrare consuevi-
mus. Quacunque enim dici hora quis-
piam vitam cum morte commutarit, po-
stero duntaxat die interiecto, altero post
die tertianum ipsius diem agimus. Habes,
ni fallor, propositæ quæstionis solutionē.
Quod si perfectos tres dies ac noctes qua-
runt qui malè pugnant, illud responde,
quod rex quoque, si admissa eorum, qui
in metallis ac vinculis sunt, deprecatione
ac supplicatione, hoc ipsis pollicitus fuis-
set, se post tertium diem eos missos fa-
cturum, ac præstitutum diem anteuertens
eos liberasset, per hanc celeritatem
verum magis dixisset. Ad eundem itaque
modum Dominus, citius quàm promi-
serat, resurgens, ab omnibus meritò ado-
rabitur.

Helia Monacho. 115.

Jerem. 2.
In eum
qui ad
pristinam
vitam re-
uertitur.
Dent. 5.

Ezech. 18
33.
Luc. 8.

Quid tibi & viæ Aegypti, ut bibas aquā
Geon; ad refugam populum, inquit Pro-
pheta, vel per illum potius Deus. Quid ti-
bi & confutioni, ex qua in manu Dei ex-
celsa, & brachio extento liberatus es?
Quid, posteaquàm virtutem attigisti, ac
summam Philosophiam degustasti, ad vi-
tium reuerteris? nec tibi illud Scripturæ
animo obuersatur, Eum qui à iustitia ad
peccatum se auertit, in gladium Deus
præparabit? Fuge tempestatem: fuge flu-
ctus. Christus ventum increpauit. Nullum
tempestatis periculum facies, si portus lo-
co Christum tenueris.

Ausonio Correctori. 116.

Cum sapiens veritatis inuentum ha-
beas multiplicem tormentorum machi-
nam, timore ad iudicium vtere, quando-
quidem te terrorem improbis diuina lex
constituit.

Athanasio Cœnobiarchæ. 117.

Quid aduersum scipsum Domini iudi-

δὴ ἀπὸ μέρους, ὡς οἶδα, τὸ ὅλον γνω-
ρίζεται. οὕτως δὲ καὶ ἡμεῖς τὰς τῆς
τελευτῶντων μνήμας εἰσὶν ἀμὲν τελείν.
ὅποια δ' ἂν ὥρα τῆς ἡμέρας τις τε-
λευτήσῃ, τὴν ἐξ ἧς ἔσται ἡμεῖς μό-
νην, καὶ τῇ ἐτέρᾳ ἑωθεν, τὴν τριτάτην
αὐτῆς ἀγειν ἡμέραν ἔχῃς, ὡς οἶμα,
τὴν λύσιν τῆς ζωῆς, εἰ δὲ τελείας
τὰς πρὸς ἡμέρας καὶ νύκτας ζήσῃ-
σιν οἱ χαχομάχοι, ἀποκρίναι, ὅτι κα-
σιλεύς εἰ παρὲς εἶεν καὶ ἰεσῖα τῆς
ἐν μεταλλοῖς καὶ φυλακαῖς παρὰ
δεξιάδης, μετὰ τῆς αὐτοῖς ἡ-
μέρας μεταδύναμι ὑπέχετο τῆς ἀ-
φέσεως, καὶ παρὰ τῆς αὐτοῖς τῆς παρὰ
μῆαν τὴν λύσιν δέδωκε, μᾶλλον τῶ
ταῖς ἡλῆθενται. ὁ δὲ δεσπότης σω-
τομώτερον ἀναστὰς ἢ ὑπέχετο, παρὰ
πάντων εὐκότως παρὰ σκωπῆσται.

Ηλία μοναχῷ. ριε.

Τί σοί καὶ τῇ ὁδῷ ἀγρύπνης τοῦ πειν-
ῶντος γινώσκων παρὰ τὸν παλιντροφον λαόν
ὁ παρὰ τῆς φησὶν, ἡ μᾶλλον δὲ ἐ-
κείνης θεός. τί σοί καὶ τῇ συγχύσει ἧς ἀ-
πὸ πηλᾶς χειρὸς θεοῦ κραταιᾶ, καὶ ἐρα-
χίονι ὑψηλῷ. τί τῆς ἀρετῆς ἀφ' αὐτοῦ,
καὶ τῆς ἀκρας φιλοσοφίας γευσάμενος,
εἰς κακίαν παλιννοστής, ὅτι ἔχον τὸ
ζωοποιόν καὶ τοῦτον ἀποσπένδοντα
ἀπὸ διχασμοῦ ὅτι ἀμαρτίαν ἐτοι-
μάσῃ ὁ κύριος εἰς ῥομφαίαν, φύγε τὸν
κλυδῶνα, φύγε τὰ κύματα. ἐπετίμησε
χειρὸς τῶ ἀνέμου. ἔδωκε σε χειμῶνος ἰδιότητα.
καταλήφεται πείρα, εἰ τὸν λιμῶνα
κρατοῖς χειρὸν.

Αὐσονίῳ κορρίκτωρι. ρις.

Σοφὸν ἔχον ἀληθείας ἐξεύρημα τὸ
πολυειδὲς τῆς βασιλείας μνηστῆρα.
λεῖψαι τῶ φόβῳ παρὰ τὴν κρίσιν. ἐ-
πειδὴ φόβος σε τοῖς κακοῖς ὁ θεός νό-
μος ὁρίσται.

Αθανασίῳ ἀρχιεπισκόπῳ. ρις.

Τί καὶ ἰαντῆς τὴν τῆς κυρίας ὅτι
αὐτῶνται

ἰερωτεῖ.

απώνται κρίσιν οἱ βλάσφημοι; τί τὸ
πῦρ τῆς γενένης οἱ θεομάχοι ἐκκρί-
σιν· ἡ γνόνσε, φάσκει, τῆς σωτελείας
τὴν ἡμέραν ὁ κύριος. Οὐκ ἡγνόησεν, ἀ-
παγε, ἀλλὰ σαφηνίζει τὰ ἀνωφελῆ
παρητεῖτο πρὸ βλήμα. ἔπει πῶς
ἀγνοεῖν ἡδυνάτο ὅραν ἡ ἡμέραν ὁ ποι-
ητὴς τῆς αἰώνων; ἐν ᾧ πάντες εἰσιν
οἱ θησαυροὶ τῆς σοφίας. Οὐκ ἦν ἀγνο-
οῦντος, τὸ καὶ τὰ σημεῖα, καὶ τὰ φέ-
ρητα πρὸς πᾶν τῆς ἐσχάτης, καὶ
ὡς παρῆσαν αὐτῷ τοῖς γνωρίσ-
μασι λαχράφειν· ἀλλ' ὅφθην εἰπών,
τῆς ἐσχάτης ἐρωτήσεως τὴν ἀπόφα-
σιν, οὐκ ἐδήλωσε. τί γὰρ ὄφελος, εἰ-
πέ μοι, μαθεῖν τὴν ἡμέραν τῆς τέλους;
ἀγνοεῖν δὲ ταύτην συμφέρει, ἵνα πᾶ-
σαν ἡμέραν ἐκείνην εἶναι νομίζον-
τες, ἐτοιμοὶ πρὸς ταύτην τυγχάνω-
μεν χειροποιῶντες, καὶ τὸν κύριον ἡμῶν
παραμένοντες.

Ζωσίμῳ καὶ Μάρωνι. ριη.

Ἦ ῥέ κεις μὲν καὶ σὺ ἀναγέστατε Ζώ-
σιμε, τὴν θείαν ἱερουσλήν λυμάνε-
σθαι, καὶ πᾶσαν αὐτὴν ὑβρίν πρὸς βί-
βραται. ἔχεις δὲ καὶ σὺ ζῦρον ὁμοιον,
καὶ ζῦρος βοῶν συνηρμόσθητε, τὴν
ἀκαυτοφόρον γῆν τῆς παθῶν ἐργαζό-
μενοι. ᾗτε τοίνυν, ὦ δέιλαιοι, τῆς
ἀτόπης μανίας. πᾶσαοστέ πάντολμοι
τὴν βασιλικὴν αὐλήν καταχεαίνον-
τες, τῆς μολυσμῆς ἑαυτοὺς ἐκκα-
θάρατε. κηλίδος τὸ θυσιάζειν ἀ-
παλλάξατε. ἡμᾶς δακρύων κῆφίσα-
τε, τοὺς ὁρώντας σκαδάλων ἐλευθε-
ρώσατε, τὸς κωμαδοῦντας σιγᾶν
συγχωρήσατε, τὴν κρίσιν τῶ θεοῦ
ἐνθυμήθητε, τῆς ἑαυτῶν ψυχῆς καὶ
τῶ σώματος φείσαθε.

Εὐσεβίῳ ἐπισκόπῳ. ριβ.

Καλῶς τὸ ψαλμικὸν ἐμελέτησας,
καὶ τοὺς μονοτρόπους ἐν τῷ τοῦ κυ-
εἰς οἶκῳ συνήγαγες, Ζωσίμῳ συζεύξας
καὶ Μάρωνα. πᾶσαν ἀπεδὸν, ὡς οἶμα,

cium impij homines attrahunt? Quid ge-
hennæ ignem Dei hostes accendunt? Cō-
summationis diem, inquit, Dominus
ignoravit. Absit. Verum inutiles quæsti-
ones explicare recusabat. Alioqui quonam
pacto horam aut diem ignorare poterat
seculorum effector, in quo thesauri om-
nes sapientiæ siti sunt? Non erat ignoran-
tis, ipsa quoque extremi diei signa & ter-
rores prædicere, eumque velut præsentem
certis notis atque insignibus describere.
Verum, ut iam dixi, vanæ percuntationis
explicationem ac sententiam minimè de-
clarandam duxit. Quid enim, dic quæso,
vilitatis attulerit, finis mundi diem ex-
ploratum habere? At verò eundem igno-
rare conducit, ut omnem diem illum esse
existimantes, parati ad eum simus, vi-
gilantes, ac Dominum nostrum expe-
ctantes.

Christus
extremi
diem nos
ignorasse.
Marc. 13.

Hebre. 1.
Coloss. 2.
Matt. 24.

Vtilis est
extremi
diei igno-
ratio.
Matt. 25.

Zosimo & Maroni. 118.

Ad diuinum sacerdotium labefactan-
dum, atque omne ipsi contumeliæ genus
inurendum, tu quoque, impudentissime
Zosime, sufficiebas. Accessit autem simi-
lis socius, ac par boum copulati estis, spi-
neum vitiorum aruum colentes. Ab hoc
igitur præpostero furore, ô miseri, desisti-
te. Regiam, ô audacissimi homines, aulam
contaminare desinite. Sordibus vosipsos
expurgate. Labem ab altaribus remouete.
Nos lachrymis leuate. eos, qui vos vident,
scandalis liberate. Iis qui comicis salibus
vos infectantur, ut taceant, permittite. Dei
iudicium cogitate. Vestris animis & cor-
poribus parcite.

Eusebio Episcopo. 119.

Pulchrè illud Psalmistæ meditatus es, Psal. 67.
atque vnus moris homines in Dei domo
collegisti, qui Maronem Zosimo adiun-
xisti, illud videlicet omni studio conten-

- dens, ne quid vitiorum ab altari remotū sit. Hoc igitur scias, te, ut qui Simonum, qui se Dei Spiritum pecunia mercari estimāt, numerum augeas, commune cum proditore marsupium tibi comparasse; dū in felle amaritudinis, & colligatione iniquitatis te ipsum volutas, eaque, quæ ab ipsis etiam angelis expetuntur, prodis.

Isidoro Presbytero. 120.

Eusebij temeritatem, & Zosimi audaciam ne mireris, verū Dei lenitatem, ad pœnitentiam nos ita expectantis, atque ex impura manu incensum accipientis. Nam si quis in sceleribus educatus, atque omnifordium ac peccatorum genere compunctus & iniustus, Dei aras attingit, ac sancta prophanè tractat, ipse quidem pœnas luet: diuinum autem sacrarium improbis ipsius actionibus minimè contaminatur.

Timotheo Lectori. 121.

- Non sum missus, nisi ad oves quæ perierunt domus Israël, ad Chananazam inquit Dominus, pollicitationem scilicet Abraham factam explere volens (iuxta quā & semen ipsius apprehenderat, & matrem illinc elegerat, & in ea, & ex ea, carnem induerat, atque homo verè, per omnia, excepto peccato, nobis similis factus fuerat) omnemque Iudæis excusationem præciciens. Quoniam enim, ut dixi, patribus salutem promiserat, seque ipsorum semen tanquam cæli stellas multiplicaturum receperat; idcirco ad eos, & ex ipsis venit: ac tantisper Gentiles minimè admittebat, priorem illis ingressum seruans. Postea quā autem obstinatam Iudæorum improbitatem perspexit, ac contrā Gentiles ad bonum flexiles esse reperit; atque illos quidem mortem sibi & crucem comparasse, hos autem adorationem, ac deitatis confessionem obtulisse; à mortuis resurgens, Discipulis, ut Gentes omnes docerent, mandauit, Iudæorum videlicet malignitatem & ingratitudinē repudiāns.

πρόθετος, μή τι τῆς φαύλων ἔξω τῆ
θυσιασθείας γὰρ ἰσθι τοίνυν ὡς πλη-
θύων τοὺς σίμωνας, τοὺς χεῖμασι
κτασθαι τὸ τῆ θεοῦ πνεῦμα νομίζον-
τας, κοινὸν ἐκτίστω βαλάντιον τῷ
προδότη, εἰς χολὴν πικρίας καὶ συν-
δεσμον ἀδικίας χαλινδούιδρος, καὶ προ-
πίνων τολμηρῶς τὰ καὶ ἀγγέλοις αὐ-
τοῖς ἀξιόπονητα.

Εὐσεβίῳ πρεσβυτέρῳ. ρκ. ἰσδώρ.

Μὴ θαυμάσης τίς τὸν τόλμας Εὐσε-
βίου, καὶ τὸ θράσος Ζωσίμου, ἀλλὰ τὸ
τοῦ θεοῦ μακροθυμίαν, ὅπως ἡμεῖς
εἰς μετάνοιαν ἀξιόμενοντος, καὶ ἐξ ἁ-
καθάρτου χειρὸς δεχόμενος θυμίαμα.
εἰ γὰρ τις ἀμαρτίας ἀπόφορος πᾶσι ἀμαρτιῶν
κατεργαζόμενος μολυσμοῖς τε καὶ πλῆσι-
μασι, θυσιασθείων ἀπεται θεῷ, καὶ
χειρίζεται ἀνάγνωσις τὰ ἅγια, αὐτὸς μὲν
ὑφ' ἑαυτοῦ κρῖμα, τὸ δὲ θεῖον ἔθνος ταῖς
ἐκείνων πράξεσιν ἐκοινούεται.

Τιμοθέῳ ἀναγνώστῃ. ςκα.

Οὐκ ἀπετάλην, φησὶν ὁ κτίστης τῇ
χαναναία, εἰ μὴ εἰς τὰ πρόβατα τὰ
σκοπώλота οἴκῃ ἰσραήλ, τὴν ποί-
α τὸν Ἀβραάμ πληρῶσαι θέλων ἑ-
πο-
χέσιν, καὶ τοῦ ἀσπέρματος αὐτῆς ὅτι
λαβόμενος, καὶ μητέρα ἐκείνην ὅτι
λεξάμενος, καὶ ἐν αὐτῇ καὶ ἐξ αὐτῆς
σαρκώεις, καὶ ἄνθρωπος καὶ ἀλήθειαν
ὁμοῖος ἡμῖν καὶ πάντα, πλὴν ἀμαρ-
τίας, γενόμενος, καὶ ἰσχυρὸν πᾶσαν
σκληρὴν ἀναμάρτων. ὅτι γὰρ, ὡς ἔφη,
τοῖς πατέρας τὴν σωτηρίαν ὑπέχε-
το, καὶ τὸ σπέρμα αὐτῆς πληθύου-
σας τοὺς ἀστέρας τοῦ οὐρανοῦ, πρὸς
αὐτὸς καὶ ἐξ αὐτῆς παρεγένετο. καὶ
τέως τοὺς ἐξ ἐθνῶν ἐπροσέετο, πρὸς
τέραν ἐκείνοις θυλάτων τὴν ἐσο-
δὸν. ὅτι γὰρ τῆς μὲν εἰς τὸ ἀμε-
τάλητον, τῆς δὲ εἰς τὸ εὐεπίστροφον,
καὶ τοὺς μὲν θάνατον αὐτῶν καὶ ται-
νὸν γεωργήσαντας, τοὺς δὲ προσκύ-
νησιν καὶ θεολογίαν καρποφορήσαν-
τας, ἀναγὰς ἐκ νεκρῶν. εἰς τὴν δι-
δῶσι τοῖς μαθηταῖς μαθητεῦσαι πάν-
τα.

τα τὰ ἔθνη, τὸ ἀγνωμον καὶ ἀχάρι-
τον τῷ ἰσδάων τῷ δαιτύμνος· ὃ χά-
ριν πρὸς τὰ ἔθνη φραθέντες, εἰς πα-
σαν τὴν οἰκὸς μόνον, τῷ θεῷ κηρύγμα-
τος ἀγγλὴν ἐξέλαμψαν.

Δωροθέω κόμητι. ρκβ.

Εἰρήνην ὁ ἱερεὺς ἀπὸ τοῦ ἔτους τῆς
καθέδρας τῇ ἐκκλησίᾳ ἐπιφθέγγεται,
τὸν κύριον τῆς καθέδρας μιμνήσκων
ἀναλαμβάνοντα, εἰρήνην τὴν οἰ-
κίαν ἀφίεντα καὶ διδόντα. τὸ δὲ, καὶ
τῷ πνεύματι σε παρὰ τῷ λαῷ ἀπο-
κρινόμενος, τοῦτο δηλοῖ· εἰρήνην μὲν ἡ-
μῖν παρέχες κύριε, τὴν ἐν ἀλλήλοις
ὁμόνοιαν· εἰρήνην δὲ δὸς ἡμῖν τὴν πρὸς
σε ἀδιάρετον· εἰώσιν, ἵνα τῷ πνεύμα-
τι σε εἰρηνεύοντες ὁ ἡμῖν ἐν ἀρχῇ τῆς
δημιουργίας ἐτίθηκαί, ἀχώριστοι τῆς σῆς
ἀγάπης τυγχάνωμεν.

Τῷ αὐτῷ. ρκγ.

Ἡ καθὰ ἐκ πινδῶν ἡ ὑφαπλεγμένη
τῇ τῷ θεῷ δώρων διακονία, ἡ τοῦ
ἀριμαθείας ὅτιν Ιωσήφ λειτουργία· ὡς
καὶ σκένος τὸ τοῦ κυρίου σῶμα σιν-
δὸνι ἐνεκλήσας τῷ πάφῳ παρέπεμψε,
δι' ὃ ἅπαν τὸ γένος ἡμῶν τὴν ἀνάστα-
σιν ἐκαρπώσατο· ὅπως ἡμεῖς ὅτι σιν-
δόνος τὸν ἄρτον τῆς ζωοδόσεως ἀγά-
ζοντες, σῶμα χρεῖς ἀδιστάκτως εὐείσ-
κομεν· σκάνην ἡμῖν πηγάζον τὴν
ἀφθαρσίαν, ἣν ὁ παρὰ Ιωσήφ μὲν κη-
δευθεὶς, ἐκ νεκρῶν δὲ ἀναστὰς Ἰησοῦς ὁ
σωτὴρ ἐχαίρει.

Τῷ αὐτῷ. ρκδ.

Θεὸς πάθος ἐλέγεται· χρεῖς γὰρ
τὸ πάθος· γέγονε σαρκωθέντος δηλονότι
θεῖς, καὶ τῇ πρὸςλήψει τῆς σαρκὸς
τὸ πάθος ὑπέμειναντος· θεότης γὰρ
γυμνὴ καὶ μόνον πάσχειν οὐ δύναται,
ἀλλ' ὅτε κρατεῖται, καὶ δὲ ὁράται, εἰ
μὴ τῇ φύσει τῷ ἀνθρώπων ἡνώθη φι-
λανθρώπως.

Quamobrem illi ad Gentes conuersi, di-
uinæ prædicationis splendorem in vniuer-
sum terrarum orbem diffuderunt.

Act. 13.

Rom. 10.

Dorotheo Comiti. 122.

Pacem sacerdos ex cathedræ fastigio
ecclesiæ pronunciat, Dominum scilicet i-
mitans, cathedram assumptam, cum pa-
cem suam discipulis relinqueret, ac daret.
Illud autem, quod à plebe respondetur,
Et cum spiritu tuo, hanc habet sententiam:
Pacem quidem nobis præbuiisti Domine,
hoc est mutuam inter nos concordiam.
Pacem autem nobis da, hoc est eiusmodi
tecum coniunctionem, quæ nullo modo
diuelli possit; ut cum spiritu tuo pacati
(quem nobis in creationis initio indidisti)
à tua charitate distrahi nequeamus.

Ritus Ec-

clesiasticæ

expositio.

Ioan. 14.

Rom. 8.

Eidem. 123.

Pura illa Sindon, quæ sub diuinorum
donorum ministerio expansa est, Iosephi
Arimathensis est ministerium. ut enim ille
Domini corpus sindone inuolutum se-
pulturæ mandauit, per quod vniuersum
mortalium genus resurrectionem perce-
pit: eodem modo nos propositionis panis
in sindone sanctificantes, Christi corpus
sine dubitatione reperimus, illam nobis
immortalitatem fontis in modum profe-
rens, quam Saluator Iesus, à Iosepho fune-
re elatus, posteaquàm à morte ad vitam re-
diit, largitus est.

Quid sa-

crum cor-

porale si-

gnificet.

Matt. 27.

Eidem. 124.

Dei passio non dicitur: verum Christi
passio. extitit enim videlicet, incarnato
Deo, ac per assumptam carnem suppli-
cium perpeffo. Nuda enim diuinitas non
modò pati non potuisset, sed nec tene-
ri, nec cerni: nisi hominum naturæ pro
sua benignitate ac misericordia copulata
fuiisset.

E

Gregorio Episcopo. 125.

Prolixitatis literarum, quæ ad me per-
uenerunt, pudet. Fastum autem non tuli,
abs te interrogatus. Cæterum quoniam
parētes quoque filiorum exercitationibus
latantur, etiam si meri lusus sint, breuiter
dicam. Angelus, qui Mosi in Ægyptum
descendenti occurrit, eumque morte affi-
cere voluit, non ut cædem, quam olim ze-
lo incensus admiserat, vindicaret, gladium
aduersus eum intentauit: sed ut legis, ad
quam explendam proficiscebatur, trans-
gressionem ipsi obiiceret. Nam cum legis-
lator à Deo institutus fuisset, ac legem ac-
curatè seruare deberet, ipse primùm hanc
violabat: filios videlicet cum præputio in
Ægyptum secum ducens, illudque man-
datum abolens, quo solo Hebræi à Barba-
ris dirimebantur. Posteaquàm autem Se-
phora culpam agnoscens, lapillo arrepto,
filium circumcidit, atque ad Angeli pedes
sefe prouoluit, confestim ille abscessit.
Qua quidem in re illud iustæ Dei indi-
gnationis causam fuisse indicauit, quod
vuxoris fides coniecerat. Siquidem mulie-
res, cum necessitas urget, diligentioribus,
quàm viri, artibus uti, sinceriusque ad
Deum perferre consueuerunt. Quam-
obrem illud fecit, quod in grauissimis ne-
cessitatibus ac periculosis casibus dici so-
let: Malis circumdati sumus, filios quam-
primùm Baptizemus. Angelus fortasse
mysterio flectetur. Quippe Iudæi Baptis-
mi loco circumcisione utebantur.

Exod. 4.
Exod. 2.

Genes. 17.

Exod. 4.

Femina,
cum ne-
cessitas
urget, vi-
ros pietate
superant.
Vulgare
dictum.

Hermينو Comiti. 126.

Dominus nos prudentes ut Serpentes
esse iubet, vir ingeniosissime: sic nempe
ut caput nostrum, hoc est fidem in Chri-
stum, in omni tentatione conseruamus.
Etenim quibuscunque aduersis casibus ac
plagis serpens prematur, incolume atque
illæsum caput seruat. Ac rursus arte ac
versutia vetustatem exuit, in arcta quadã

Matt. 10.
Quara-
tione ser-
pentes i-
mitandi.Serpens
vetustate
exuit.

Γρηγορίῳ ἐπισκόπῳ· ῥε.

Τὸ μὲν μῆκος ἀγχιόμεθα ὅσον τὸ
χράμμα ἀφίκετο· τὸν δὲ τυφόν οὐκ
ἤνεγκα παρὰ σοῦ ἐρωτῶμενος, ὅμως
ἐπειδὴ καὶ γονεῖς ἐπαγαλλόμεθα τοῖς
τῶν παίδων γυμνάσμασιν, εἰ καὶ φιλά
εἴη ἀθύρματα, συντόμως ἐρῶ· ὁ ἀγγε-
λος ὁ ὑπαντήσας Μωσῇ εἰς Αἴγυπτον
καταβαίνοντι, καὶ βεβληθεὶς ἀνελεῖν
αὐτόν. ὃ τὸν φόνον ὀκνησὼν, ὃν πάλα
ζηλώσας ἐργάσατο, τὴν μάχαιραν
κατ' αὐτὸν ἀντετίνατο· ἀλλὰ τὸ νό-
μιμον παράβασιν ἐγκλωπῶν αὐτῷ, ὃν
πληροῦν ἐπορεύετο· νομοθέτης γὰρ
παρὰ θεῷ περὶ χειρὸς αὐτοῦ, καὶ φυλάσσει
τὸν νόμον ἀκριβῶς ὁφείλων, αὐτὸς οὐκ
παρομίσγει τὸν νόμον, τοὺς υἱοὺς
αὐτοῦ ἀκροβύτους εἰς Αἴγυπτον ἐπαγό-
μενος, καὶ κείνην τὴν ἐντολὴν καταρ-
γῶν, ἥτις μόνῃ ἐβραῖος καὶ ἀμοφύλος
διέκρινεν. ἐπεὶ δὲ Σεπφώρα τὴν φωνὴν
λαβοῦσα, τὸν υἱὸν παρὰ τοῦ ἁγίου, ἐν συ-
ναγωγῇ γινόμενῃ τῷ πλάσματι· καὶ
παρὰ πόδας τῷ ἁγίῳ προσέπεσεν,
εὐχόμενος αὐτὸς ἀνεχώρησεν, ὅκεινο δὲ εἰς
αὐτὴν τῆς θεῆς διχῆς ἀναγκη-
σεως, ὃ ἡ πίστις τῆς γυναικὸς ἐσοχά-
σατο. καὶ γὰρ φιλεῖ ἐν ἀνάγκῃ τὰ
γυναικα ἀποδιδόντες κεχρησθαι τῶν
ἀνδρῶν μηχανήμασι, καὶ τῆς θεῆς
καὶ φυγῆς, γνησιώτερον ἀπείλξει· ἐκεί-
νο τοίνυν ἐποίησεν, ὃν νῦν λέγουσιν
βαίνει ἐν ὁξείᾳ ἀναγκῇ παρὰ τὴν
τοῖς κακοῖς ἐκκλωθῆναι, ἀποδαίνας τὰ
παρὰ τὴν βαπτίσαντα· ἵσως δυσωπηθῇ ὁ
ἁγὸς ἄγγελος τοῦ μυστήριον ἀπὸ τῆς βαπτίσματος
γὰρ τῆς περιτομῆς ἰσθῶς ἐκέρχοντο.

Ερμίνῳ κόμητι· ῥε.

Φρονίμους ἡμᾶς εἶναι καὶ τὸν ὄφιν
κελεύει ὁ κύριος ἐν παντὶ πειρασμῷ,
συντηροῦντας τὴν κεφαλὴν ἡμῶν, ἥ-
τις ἐστὶν ἡ πίστις ἡμῶν, εὐμαρτέα ἐξέσας
γὰρ ὅταν παρὰ τὴν ἀνάγκην ὁ ὄφις
συνέχεται, τὴν ἑαυτοῦ φυλάττει κε-
φαλὴν ἀβλαβῆ· καὶ πάλιν σοφισμῶ
τίμῃ

καὶ τὴν παλαιάν σου ποδὴν ἐν στενωπῇ
πνίγει παρεισδύσει θλιβόμενος, καὶ το
γῆρας σου πνέμενος. Ἐλέγεται τοίνυν καὶ
ἡμᾶς ἀπὸ τῆς τριτῆς οἰκίας, καὶ κακώσεως
τὸν παλαιὸν ἄνθρωπον ἀπεκδύεσθαι,
καὶ τὸν νέον ἀνταμφένυσθαι. τῇ κα-
τὰ τὴν αὐτῆς εἰκόνα ἀνακατασκευάσθαι.

& angusta rima sese comprimens, ac seniu
deponens. vult igitur nos quoque per ar-
ctam viam & afflictionem, veterem homi-
nem exuere, ac pro eo novum induere, Ephes. 4.
Colos. 3.

Simplicio. 127.

Σιμπλικίω. ρκζ.

Βιβλὸς ἐκτίσας πλείους, ὥς ἑμα-
θον. καὶ οἰήσει πλεῖστis, ἀγνοῶν τι
ἀνάγνωσιν, ταυτὸν ποίῳ τοῖς τοῖς σι-
τον κατέχῃσι, καὶ τοὺς σῆτας τρέ-
φῃσι, καὶ αὐταὶ μὴ γὰρ, σπῆλ μη-
τέρες καὶ τροφοί, ὅταν δέδεται, γί-
νονται. ἢ κέρησο τοίνυν τῷ κτήμα-
τι, ἢ μὴ ἐλάττω τὴν πύδυσιν πολ-
λὴν, καὶ ταῦτα κωμῳδία συνάγων,
βιβλιοφόρος ἢ βιβλιοτάφος, καὶ ση-
τοτρόφος χαλόμενος. καὶ ἥτις θεὸς κα-
τηρεῖται ἀνθρώπων, ὥς μέγα πάλιν
τὸν ὠφελείας ἀποκρυψόμενος. ὁ ἄλ-
λοις μὴ ὁπίσθεν, καὶ σὺ φῶς ἐσπερ-
γάσῃ, παρὰ σοῦ δὲ ἰταμῶς κατε-
ρύχῃ.

Plurimos libros, ut audio, emisti: atque
opinionem locuples es, eorum lectionem
ignorans, atque idem faciens quod ij qui
frumentum comprimunt, ac tineas alunt.
Nam libri quoque tinearum patres & nu-
tritij fiunt, cum vinciuntur. Quare aut o-
pibus tuis utere, aut ingentem eruditionē
ne læde, nimirum hic quoque cōmicos sa-
les colligens: (dum librorum corruptor,
aut librorum Sepulchrum, aut tinearum
altor appellaris) atque coram Deo accu-
sationem congerens, ut qui ingens utilita-
tis talentum occultaris, quod aliis quidem
concreditum atque elaboratum est, à te
autem improbè defossum.

In librorum
congestione.

Prov. 11.

Mat. 23.

Ζωσίμω. ρκη.

Zosimo. 128.

Εἰκὸς μὴ σε ἀμαθῶντα, ἀναλογῶν
ἔχειν τῆς ἀπαιδεύσεως ἀνάδειξαι. ἐ-
πειδὴ δὲ πρὸς ταύτας, ὥς ἑμαθον,
καὶ φρόνημά σε φύσῃ. ὡς φησὶ φησὶ,
γινώσκου τὸν ἐλεγχον. ὅρα πόσον κί-
νῃς βαρβαρίζων τὸν γέλωτα. βλέπε
μειδιῶντας τοῖς σολοικισμοῖς τοὺς ἀ-
κούοντας. καὶ ἢ παῦσαι λαλῶν κα-
ταγέλασα, ἢ φρόνει πῶς καὶ πρὸς τὸς
λόγους σου.

Verisimile quidem est, te, cum incitia
labores, parem quoque imperitiæ impu-
dentiam habere. Quoniam autem super-
bia etiam insuper, ut audio, intumescis, ex
sermonibus tuis fac te noscas. In propin-
quo habes quod te conuincat. Vide quan-
tum tui risum barbarè loquendo excites.
Vide quonam pacto ij, qui te audiunt, ad
solæcismos tuos subrideant. Atque aut
ridiculè loqui desine, aut humiliter & ab-
ice, quemadmodum sermonibus tuis
dignum est, senti.

Παχόμιω μοναχῷ. ρκθ.

Pachomio Monacho. 129.

Ἡ τοῦ θεοῦ βασιλεία, ἡ μοναχική
ὅτι πολιτεία. ἔδει μὴ ἐποκλύπτε-
σαι πάθει, μετέωρα δὲ φρονέσαι καὶ ὑ-
ποφράναι κατὰ τοῦ θεοῦ. ταύτης ἐχό-
μενος, πρὸς τὴν μὴ πρὸς τοῦ θεοῦ ἀνδρα-

Dei regnum monastica vita est, ut quæ
nulli vitiosæ affectioni succumbat, ve-
rùm alta sapiat, ac virtutes cœlo superio-
res præstet. Hanc tu complectens, da ope-
ram ne quod te delictum in seruitutem

Dei regni
monasti-
ca vita.

E ij

Hermino Comiti. 136.

Ερμίνω κόμητι. ρλζ.

Quantum tu inexplebili discendi cupiditate flagras, tantum ego ad ea, quæ quæris, explicanda promptus ac proclivis sum: dummodò Deus, precibus tuis commotus, inventionem mihi calitus concedat.

Diaconorum linteum quid fignet.
Ioan. 13.

Luc. 15.

Cur Episcopus cum Evangelium recitat, assurgat.

Linteum illud cum quo Diaconi, in sanctis mysteriis munus suum obeunt, humilitatem Domini, qui Discipulorum pedes lauit, & extersit, nobis in memoriam redigit. Id autem amiculum, quod sacerdos humeris gestat, atque ex lana non ex lino contextum est, ouis illius, quam Dominus aberrantem quæsiuit, inuentamque humeris suis sustulit, pellem designat. Episcopus enim, qui Christi typum gerit, ipsius munere fungitur, atque ipso etiam habitu illud omnibus ostendit, se boni illius ac magni pastoris imitorem esse, qui gregis infirmitates sibi ferendas proposuit. Ac diligenter animum attende. Nam cum ipse verus pastor per adorandorum euangeliorum apertionem accedit, tum demum episcopus assurgit, atque imitationis habitum deponit: hinc nimirum Dominum ipsum, pastoralis artis ducem, ac Deum & herum adesse significans.

Nilo. 137.

Matt. 20.

Explicatio loci evangelici.
Sap. 10.
1. Cor. 9.

Matris filiorum Zebedæi petitionem Dominus, non ut eiusmodi quæ vires suas excedat, aspernatur, (nam quod vult potest) verum ut absurdam reiicit. Dic enim, inquit, ut duo filij mei sedeant, vnus à dextris tuis & alter à sinistris in regno tuo. At iustus ille mercedum repensor æquo ac rationi consentaneo quodam iudicio absurditatem huiusmodi coercet. Non est, inquit, meum simpliciter postulantibus dare: verum iis, qui labores subierunt, mercedem præbere. Neque enim iusti iudicis est sudores contemptui habere, ac segnis & ignavis largiri. Quamobrè si huiusmodi sessionis eos cupiditas tenet, certamina illa minimè ignorant, in quorū præmiū ea, iis qui legitimè certant, præparata est.

Οσον αὐτὸς ἀπληγος εἶ πρὸς τὴν μάθησιν, ποσῶτον ἐγὼ προθυμος πρὸς τὴν δόλῳσιν, μόνον εἰ θεὸς δῶ ταῖς εὐχαῖς σε τὴν εὐρεσιν ἀνωθεν· ἡ δὲ ὁδὸς, μετ' ἧς λειτουργοῦσιν ἐν τοῖς ἀγίοις οἱ ἀγῶνιστοί, τὴν τῆς κυρίας ἀναμνήσκου ταπειώσιν, νικητὸς τοὺς πόδας τῆς μαθητῆς, καὶ ἐκμαζαντες. τὸ δὲ τῆς ἐπισκόπου ἀμοφορίου ἐξ ἐρείας ὄν, ἀλλ' ὅτι τῆς ἀρετῆς, τὴν τῆς ἀρετῆς δόξαν σημαίνει· ὅτι πληθεύει ζητήσας ὁ κύριος, ὅτι τῆς οἰκείας ὁμῶν ἀνέλαβεν· ὁ γὰρ ἐπισκοπὸς εἰς τύπον ὡν τῆς χριστοῦ, τὸ ἔργον ἐκείνου πληροῖ. καὶ δεῖ κινεῖσθαι πάντας τῆς χρίματος, ὅτι μιμητὴς ὅτι τῆς ἀρετῆς καὶ μεγάλῃ ποιμῆνος, ὁ τὰς ἀσθενείας φέρειν τῆς ποιμνῆς ἀσθενεῖας ποιμῆνος. καὶ πρὸς ἀκριβῶς ἡνίκα γὰρ αὐτὸς ὁ ἀληθινὸς ποιμὴν ἀναγίνεται ἀπὸ τῆς τῆς εὐαγγελίων τῆς ἀρετῆς ἀναπύξεως, καὶ ὑπανίσταται καὶ ἀποτίθεται τὸ χῆμα τῆς μιμήσεως ὁ ὅτι σκοπὸς, αὐτὸν δόλῳσιν παρέιαι τοῦ κύριου, τὸν τῆς ποιμαντικῆς ἡγεμόνα, καὶ θεὸν καὶ δεσπότην.

Νείλω. ρλζ.

Τὴν αἴτησιν τῆς μητέρος τῆς ἱσάν Ζεβεδαίας, ὅτι ὡς ἀδελφὸν αὐτῶν παραιτῆται ὁ κύριος. ὁ γὰρ βέλεται δυνάται· ἀλλ' ὡς ἀποπνέει ἀπεπέμψατο. εἰπε γὰρ, φησὶν, ἵνα οἱ δύο υἱοὶ μου καθίσωσιν εἰς τὴν δεξιάν σου, καὶ εἰς ἐξ ἐναντίων σου ἐν τῇ βασιλείᾳ σου· ὁ δὲ δίκαιος μαθητὴς, εὐλογῶν τὴν κρίσιν σου, φέρει τὸ ἄλλοπον· ὅτι ἐπὶ ἐμὸν δίδωαι ἀπλῶς τοῖς αἰτῶσιν, ἀλλὰ παραχαίρει μὴ δὲ τοῖς χαμῶσιν· ὅτι ἐστὶ γὰρ δικαίη κρίσις τῆς ἰδίας παριδεῖν, καὶ ῥαθύμοις παραχαίρει· εἰ τοίνυν τῆς καθέδρας ἐρωσὶ, ἵνα ἀγῶνας ἐκ ἀγνοῶσιν, ὡν ἐκείνη βραβεῖον τοῖς νομίμως ἀγνοῶσιν ἡτοιμασται.

Κυβη-

Κυθηραίω σαβελλιανῷ. ρλη.

Cytherio Sabelliano. 138.

Οὐκ ἔστιν, ὡς ἔγραψας, ἰδεῖν τὸ ἐν γραφῇ κρυπτόμενον φῶς, δι' ὧν ἐδηλώσας ἀλλὰ μᾶλλον τυφλώτης τὸς τὴν αἴγλην τὴν ἐξ αὐτῆς ἀγράφουσαν. τὸ γὰρ ἔπειν μίαν εἶναι φαινομένην ἐν αὐτῇ πατρὸς καὶ υἱοῦ τὴν ὑπάρχουσαν, μεγάλης εἶναι ἀνοίας, μᾶλλον δὲ ἐμβρονητίας. εἰ γὰρ περὶ τῆς ἀκριβοῦς τῇ ἀσφαλείᾳ τῆς γεγραμμένων, εὐρήσῃς τὸ ἀπλῆδες τῆς μυστηρίου, Εγὼ καὶ ὁ πατήρ, ἐν ἑσμῷ εἰρηλαί, οὐκ, Εγὼ καὶ ὁ πατήρ ἐν εἰμῷ. τὸ τοῦτο ἐν τῇς μιᾶς οὐσίας δηλωτικόν. τὸ ἐσμὲν τῆς δύο ὑποστάσεων σημαίνον.

Θεῶνι. ρλθ.

Theoni. 139.

Οὐχ ἀρπαγμὸν ἠγάτα τὸ εἶναι ἴσα θεῷ, φιλιππησίους γράφει ὁ θεῖος ἀπόστολος, ἀνθρώποις καὶ δεισιδαιμονιστῇς τῆς ἐλληνικῆς δογματικῆς ἐλλήνων περὶ μάχης καὶ φύλαξι, καὶ ἐν τῇς περὶ σκῆνα χολῆς ἀποδεδεικνύμενης τὸ κήρυγμα ἔχουσι τοῦ εὐαγγελίου. ἐπεὶ γὰρ ἔμαθον ἐλληνίζοντες τὸν θεὸν αὐτῶν καὶ ὑπατοὺς γεγονότα ἐκτεμνόμενα τῆς γεννητικῆς ὁργάνων τὴν ἐαυτοῦ πατέρα, δὲ ὑπάρχοντες ἐτέρων υἱῶν, καὶ τῆς βασιλείας κοινωνῶν, καὶ ἀρπαγὰς θεότητος καὶ ἑρῆς καὶ πολέμου περὶ ταύτης πολλοὺς, ἢ πίστευσι εἰς ἡμᾶς τοῦ θεοῦ δῶρο ὁμοφροῦντας σπάρκωται χαταλιπὼν τὰ ἑρᾶν, καὶ μὴ δειδῶς τὴν τῆς κράτους μετὰ θεοῖν. πάντων τοῦτο αὐτοῖς τὴν ἀγνοίαν, καὶ μᾶλλον ἀνοίαν, ὁ θεῖος ἀνθρώπος καὶ τῆς ἀπορήτων διδασκαλός διορθωμένος φησὶ, τοῦτο φρονεῖσθε ἐν ὑμῖν ὅτι ἐν χερσὶν Ἰησοῦ, ὃς ἐν μορφῇ θεοῦ ὑπαρχὼν, ὁ ἀρπαγμὸς ἠγάτα τοῦ εἶναι ἴσα θεῷ ἀλλ' ἐαυτοὺς ἐκένωσαν μορφὴν δούλου λαβὼν, τετέτιν, ἢ ἡρπάσαντες θεότητα, καὶ βασιλείαν, ἀλλ' ἐμφυτον ἔχοντες τῆς αἰώνων, ὃ δὲ ἀφανισθῆναι ὑπέλαβον, ἀλλὰ δεσπότης

Lux illa, inquis, quæ in scriptura delitescit, per ea, quæ exposuisti, cerni non potest. Imò verò ipse ad splendorem ex ea rutilantem caligas. Nam quod ais vnam Patris & Filij personam in ea esse videri, magnæ stoliditatis, imò stuporis ac delirij est. Si enim ad eorum, quæ scripta sunt, cautionem & securitatem diligenter animum adicias, mysterij certitudinem ab omni errore liberam reperies. Ego enim & Pater meus vnum sumus, dictum est: non, ego & Pater vnum sum. Itaque vox hæc, vnum vnam essentiã indicat: illa autem, sumus, duas personas esse significat.

Adversus Sabellianos.

Ioan. 19.

Non rapinam arbitratus est esse se æqualem Deo, inquit Apostolus ad Philipenses scribens, hoc est ad homines superstitiosos, & Eθνικorum dogmatum propugnatores & custodes, ac propter otium in illis collocatum sic affectos, ut evangelij prædicationem minimè admittere vellent. Quoniam enim cùm Gentiles essent, supremum Deum suum patri suo eas partes, quæ ad gignendum destinatæ sunt, præcidisse didicerant, illud videlicet metuentem, ne alij filij existerent, regnique socij & consortes, ac diuinitatis arreptiones, & dissidia de ea ac bella orirentur, addubitabant an Dei filius, relictis cæli sedibus, nec ullam regni atque imperij commutationem veritus, ad nos veniens carnem suscepisset. Huic igitur eorum ignorantia, vel potius amentia, diuinus vir atque arcanarum rerum doctor medicinam afferens, his verbis utitur: Hoc sentite in vobis, quod & in Christo Iesu, qui, cùm in forma Dei esset, non rapinam arbitratus est esse se æqualem Deo, sed exinaniuit semetipsum, formam serui accipiens. Quod perinde est ac si diceret: Deitatem ac regnum haudquaquam per vim eripuit, verum ante sæcula innatum habuit. Neque item, ut id sibi eriperetur, subtri-

Philip. 2.

Philip. 2.

Philip. 2. munit: verum cum & celestium, & terrestrium, & infernorum Dominus esset; nec supera reliquit, & ad nos accessit: Imò etiā ad inferos usque profectus est ut per omnia grassatus, vndique omnia in salutem assereret: in terra nimirum eos, qui viuunt, ac victuri sunt, renouans: infra terram autem, eos, qui illic tenebantur, à mortis tyrannide abstrahens.

Zosimo. 140.

Ioan. 4. Humilis & abiecte Zosime, hora extrema est: quid ut in vitæ primordiis ignauia torpes? Messis tibi aduenit, alba est regio ad excisionem: quid, tanquam adhuc in femente sis, incuria laboras? Capitis tui pili finem tuum te doceāt. Quid est quod diuturnum tempus te finem tuum perspicere minimè docuit? Iudex cum terrore accedit: quid tu opera tua ad collectionē non præparas? Crapulæ indulgere desine: aliquando saltem resipisce. Ne diuinam lenitatem ludibrio habeas, cum temulentis edens ac bibens. Deus venire non moratur, ut existimas: verum tūm accedet, cum tu ignorabis. Ac deinceps iam te ex hac temulentia emergere oportet, saltem metu coercitum & castigatum.

Adamantio. 141.

Genes. 2. Dic ad Iudæum, qui de diuina incarnatione tecum altercatus est, negatque fieri posse ut natura humana citra complexum venereum ac semen pariat: Haud nouum ac mirum videri debet, si cum omnibus legis mysteriis ac dogmatibus hoc quoque ignoras. Nam qui ipsamet legis præludia, quæ perspicua & aperta sunt, minimè cognoscere potuisti, quonam pacto in abditum ipsius penetrare prospicere queas? Scriptum est enim: immisit Deus soporem in Adam: cumque obdormisset, tulit vnam de costis eius, & repleuit carnem pro ea. Et ædificauit Dominus Deus costam quam tulerat de Adā, cum prius ipsum Adam è terra creasset. En igitur vir è terra, & mulier ex viro: & vterque

υπάρχων, καὶ τῆς ἐπερανίων, καὶ τῆς ὑπὲρ γένων καὶ τῆς χαλαρῶν, ὅθεν τὰ ἄνω κατέλιπε, καὶ πρὸς ἡμᾶς παρεγένετο. ἐπὶ καὶ τῷ αἰδῶ ὑποφειλίσας, ἵνα ἀφ' πάντων γενόμενος, πάντοθεν τὰ πάντα ἀνασώζηται. ὅτι γῆς μὲν τοὺς ζῶντας καὶ ζήσομεν ἀναγεύμενος. ὑπὸ γὰρ δὲ τῆς κρατερῆς ἀναγεύμενος. ὅτι τῆς θανάτου τυραννίδος ἀφαιρέμενος.

Zωσίμω. ρμ.

Ταπεινὲ Ζώσιμε, ἐχάτη ὥρα ὅτι. τί ὡς ἀρχαῖς ἔχον τοῦ ζῆν ῥαθυμίας. ὁ θεοεισμός σοι παρέστη. λευκὴ ὅτιν ἡ χάρις πρὸς τὸν μὲν. τί ὡς πρὸς τὸ ἀπείρα ἀμελείς. αἱ τρεῖς σε τὸ τέλος διδάσκουσιν. πό μακρὸς σε χρόνος τὸ πέραν συνοῦν. ὅχι ἐπαίδευσεν. ὁ κριτὴς ἐμφοδὸς ὡς ἀγίνεται. τίς χ εἰς ἡμᾶς τὰ ἔργα σου πρὸς τὴν σέβασιν. παῦσαι κραυγαῶν. νῆφον καὶ ὁφέ μὴ καταγέλα τῆς θείας μακροθυμίας. ἐοθίων καὶ πίνων μετὰ τῆς μεθυόντων. ὁ χρόνιος ἐλθεῖν ὁ κύριός σου, ὡς νομίζεις. ἀλλὰ τότε ὡς ἀγίνεται, ὅτε σὺ οὐ γνώσκεις. καὶ χεῖρ σε λοιπὸν ἀναγῆναι, καὶ ἐκείνῳ τῷ φόβῳ σωφρονισθῆναι.

Ἀδαμαντίω. ρμα.

Εἰπέ τῷ ἰουδαίῳ τῷ πρὸς σε διενεθῆναι περὶ τῆς θείας σαρκώσεως, καὶ λέγοντι, ὅτι ἀδυνάτον ὅτι φύσις ἀνθρωπεία διχα συνστάς καὶ ἀέροςματος τεκῆν. ὅπου δὲν ξένον, εἰ καὶ τοῦτο ἀγνοεῖς, μετὰ τῆς πάντων τῆς τῆς νόμου μυστηρίων καὶ δογματῶν. ὁ γὰρ εὐθὺς τὰ προοίμια τῶ νόμου καταμαθεῖν μὴ δυναθῆς, ὅτι δηλὰ ὄντα καὶ σαφῆ, πῶς δυνάσται εἰς τὴν ἀπὸ κρυφόν αὐτοῦ διδῆναι, ἢ ἀκατέγνωτον. γέγραπται γὰρ ὅτι ἐπέβαλεν ὁ θεὸς ἔκστασιν ἐπὶ τὸν Ἀδάμ, καὶ ὑπνώσει, καὶ ἔλαβε μίαν τῆς πλευρῶν αὐτοῦ, καὶ ἀνεπλήρωσε σάρακα αὐτῆς, καὶ ἀκοδόμησε τὴν πλευρὴν ἣν ἔλαβεν ἀπὸ τοῦ Ἀδάμ.

Ἀδάμ εἰς γυναῖκα, πρῶτον κή-
σαις ὑπὸ τῆς χάριτος τὸν Ἀδὰμ ἰδοὺ οὐκ ὁ
ἀνὴρ ἐκ τῆς γῆς, ἀλλ' ἡ γυνὴ ἐκ τοῦ ἀν-
δρός, καὶ ἀμφοτέροι τῆς συνουσίας χα-
ρίεις· ἐπεὶ οὐκ ἐπώφειλεν ἡ γυνὴ χεῖρας
τῷ ἀνδρὶ, ἐκ τῆς πλευρᾶς αὐτοῦ διχα-
σσομένης ὑποτάσσεται, τὸ ἀπέπεισε καὶ
μήτηρ τῆς κυρίας, αὐτὸν δὲ διχασσομένης
τοῦ σώματος σεσαρκωμένην. Οὐκ ἔστι
ἐν τῇ φύσει ἀδυνατοία· ἀλλ' ὥστε ὅτι
τῆς ἀνωτατοῦ πλάσεως ἡδὴ γεγέννητο ὅτι
τῆς δευτερευούσης οἰκονομίας τετέλεστο. εἰ
καὶ τὰ παρὰ δόξαν τὰ τοιαῦτα τῷ ὁ-
φείλετο· ἀναγνώσκεις οὖν, ἵνα γινώσκῃς,
εἰ δὲ γινώσκεις βέβαιον, μὴ ἀναγνώ-
σκεις, ἵνα μὴ κατὰ γνώσκῃς, ὡς ἀγνοῶν
ἀναγνώσκεις.

Εἰρωνιχολαστικῶς ρηθ.

Κατέλαβέ τις πῶς ἔχουσιν, ἢ οἱ-
κῶν, νεώτερος, καὶ ἐντυχῶν τῷ πῶς
θύσαν φυλάσσειν, πρῶτος ἐμὲ γενέσθαι
ἡξίωσεν· ὡς δ' ἐτοίμην ἢ ἡμετέραν συνη-
θῆκα πάντα, οἱ καὶ πρῶτος γενέσθαι, καὶ δε-
ξιάς μεταδιδόναι ὁμιλίας καὶ ἀνα-
παύσεως, ἐπέκληθην· καὶ τῇ αὐτῇ ὁ-
δαίᾳ ἐφ' ἐδάφους ἐγένετο, οὐδὲν ἐ-
πὶ πρὸς τὴν κλαύσασιν πολλὰ· ἐπειδὴ
δὲ ἐγὼ καὶ χεῖρ ἀντελαβόμεν, καὶ
συμβολέσθαι τὰ ἐν διωόμενι ὑπεχό-
μην, καὶ ὅστις εἶναι, καὶ ὅτις χεῖρ ἡρώ-
μην, οἰκέτης μὲν ἔφη εἶναι ὑμέτερος,
πλάσμα δ' ἐξ ἀγνοίας ἐμπεπλημέ-
ναι κρείττων· ὡς ἐνόμισε μέγα γνώσεως·
καὶ τὸ μὲν πρῶτον τοῦ ἐξ ἐπὶ ἡζεν οὐ
γὰρ οἱ μὲν οἰκέτης ἔχουσιν τὸν φιλόχρη-
στον εἰρῶνα, εἰδὲ τὰ πῶς χάριτι πῶς πάν-
τας ἐλευθερώσαντες τὸ δεύτερον δὲ ἡ-
νίασεν ἐπειδὴ πᾶσι ἀμάρτημα παρὰ τὴν
παραπάντων καὶ δευτέρων μὲν ἀφίενται
ἀλλήλοισι παρὰ χεῖρας, ἐκελεύσθη-
μεν, καὶ διδάξαντος, καὶ ποιήσαντος
ὅπως διδάξαντος μὲν, ἐὰν μὴ ἀφῇτε
τὰ παρὰ πλάσματα τοῖς ἀνθρώποις, δ-
δεύμεν ἀφῇτε ὅτι πλὴν ὑμῶν ὁ οὐράνιος
παὶς ἀμαρτίας ὑμῶν· ποιήσαντος δὲ
ἐν τῷ πῶς πρῶτον καὶ τὸν τελῶν

sine concubitu. Quoniam igitur mulier *Quo pact*
velut debito quodam astricta erat viro, ut *mulier id*
quæ ex ipsius costa citra concubitum ex- *quod viro*
titeret, Domini mater illud persoluit, cum *debebat,*
videlicet absque vlla seminis profusione *dissoluc-*
incarnatum reddens. Quare hoc naturæ *rit.*
minimè impossibile est: verum quod prius
in primis iam parentibus contigerat, hoc
in dominica quoque incarnatione confe-
ctum est: etiam si alioqui nova & admi-
randa huic partui debebatur. Lege igitur,
ut intelligas. Sin autem intelligere nō vis, *Frustra*
ne quidem lege: ne condemneris, velut i- *legit qui*
gnorans quæ legis. *non intel-*
ligit.

Ironi Scholastico. 142.

Ad solitudinem hanc, quam incolimus,
iuuenis quidam venit: nactusque ianitorē,
ut sibi ad me adeundi potestas fieret, ro-
gavit. Ut igitur pro meo more omnes do-
mo admittere, ac commodum ipsis collo-
quium & requiem impertire paratus
sum, accersitus est. Ille autem statim hu-
mi seipsum prostravit, nullum verbū prius
locutus, quā ingentem vim lachrymarū
profudisset. Posteaquā autem ego, & ma-
nu eum prehendissem, & me ipsi pro mea
virili opem laturum esse promissem, &
quisnam esset, atque quanam re opus ha-
beret, quævissem, famulum tuum se esse
dixit: in huiusmodi autem peccatum ex
ignoratione incidisse, quod omnē, ut exi-
stimabat, resipiscenciam superaret. Ac pri-
mò quidem admiratione me affecit. Ne-
que enim Christi amantem Ironem, cui
cognitam & exploratam eam gratiam ha-
beat, quæ omnes in libertatem vindicavit,
famulum vllum habere arbitror. Deinde
autem mærorem mihi attulit. Siquidem
peccatum omnē, etiam ab iis, qui id admi-
ferint repetitum, alij aliis mutuò remittere
à Christo iussi sumus. Id enim ille, & do-
cuit, & fecit. Docuit, inquam, his verbis,
Nisi remiseritis peccata hominibus, nec
Pater vester qui in cælis est, remittet vobis *Matth. 6.*

Luc. 7.
Matt. 9.
Ibidem.
Petrus
Apostolus
Iohannis
cory-
phæus.

peccata vestra. Fecit autem, cum meretricem, & publicanum Matthæum & Samaritanā, & Paralyticum, atque adeo ipsum Petrum Apostolici sodalitiij coryphæum, non solum corporeis, sed etiam spiritualibus peccatis ac morbis liberauit. Quocirca si Christum imitari cupis, magna iis, qui delinquent, peccata condona. Nam exigua, & ut communia plerique dissimulant, & precibus permouentur. At verò maiora, ij duntaxat remittunt, qui magnā ad Deum conscientiam habent, ac magna ab eo pro præclaris actionibus præmia expectant.

Thaleleo. 143.

Præclare ac prudenter facis, qui, inutilis illius & amaræ lectionis exclusā nausea, diuinæ doctrinæ lectioni operam des, Christi que mādāta pio ac Dei amore prædito animo susceperis. Nolite igitur dare sanctum canibus, hoc est Iudæis, qui diuinum sermonem persæpe acceperūt, ac rursum ad vomitum suum reuertuntur: aut hæreticis, ad veram doctrinam se conferentibus, ac rursum ad priorem sententiæ peruersitatem redeuntibus. Margaritas item ne ante porcos proiciamus, diuino interdicto prohibemur, hoc est ante eos, qui in vitiosis affectionibus volutantur, ac porcinū vitæ genus sequuntur: ne forte cōculcent eas pedibus, nimirum in sceleratis suis studiis diuino nomini contumeliā inferentes: & conuersi dirumpant vos. Siquidem diuinorum mysteriorum cum huiusmodi hominibus cōmunicatio, iis, qui per contemptum ea impertiunt, eiusmodi diruptio est, ex qua emergere nequeant.

Athanasio. 144.

Matt. 7.
Luc. 16.
Præfens
voluptas
pœnā ac-
cessit, &
contra.

Quid tu, cum arctam viam tibi tenendam proposueris, ac de ea re pacta cum Deo inieris, lata via, quæ ad mortem ducit, incedis? Nam præfens indulgentia futuram pœnam accersit. Contrā, præfens

ματθαῖον καὶ σαμαρείτιδα καὶ παραλύτον, καὶ αὐτὸν Πέτρον τὸν τοῦ θιάσου τοῦ μαθητοῦ κορυφαῖον, ὃς μόνον στοματικῶν, ἀλλὰ καὶ ψυχικῶν ἀπολύσαι αὐτοὺς ἁμαρτημάτων καὶ νοσημάτων. εἰ οὖν τὸν χεῖρ ὅν θέλεις μιμήσασθαι, τὰ μετὰ σου γὰρ τοῖς πλάσιν ἁμαρτήματα. τὰ γὰρ βραχέα καὶ ὡς κοινὰ παρορῶσιν οἱ πλείονες. καὶ ὡς ἀκλήσι χεῖρ τοῖς τὰ δὲ μείζονα, μόνοι οἱ μεγάλην ἔχοντες πρὸς θεὸν τὴν συνείδησιν, καὶ μεγάλους μισθοὺς παρ' αὐτοῦ τοῦ λαμψάντων πράξεων πρὸς μένοντες.

Θαλλελαῖω. ρμγ.

Καλῶς καὶ οὐνεχὲς πρὸς ἐχθρὸν τῇ ἀναγωγῇ τῆς θείας παιδείας. τῆς ἀναφελούς σκηνῆς καὶ ἀλμυρῆς ἀναγωγῆς τὸν ναυπασμὸν ἀποκλεισάμενος, καὶ τὰς τοῦ χριστοῦ ἐπιτολὰς θεοφιλῶς πρὸς δεξιὰς ἀμφοτέρων. μὴ δὲ τοῖς νυν τὸ ἄχρον τοῖς κυσὶ, τοῖς πολλάκις τὸν θεὸν λόγον δεξάμενοι ἰουδαίοις, καὶ πάλιν ἐπὶ τὴν ἰδίαν ἐμετοῖν ἐπιτρέφουσιν. ἢ τοῖς ἐξ ἀφέσεων ἐπὶ τὸν ἀληθῆ λόγον βαδίζουσιν, καὶ παλιννοσῶσι πρὸς τὴν πρὸς τὴν κακόνοιαν τῆς δὲ μαργαρίτας μὴ βάλλειν ἐμὴ πρὸς τὴν χοίρων ἐκελεύσθημεν. τῆς πάθου συμφορῶν καὶ χοιρῶν διβίων μετενοήσαντων, μὴ ποτε κατὰ πατήσιν αὐτῶν, ἐν τοῖς πονηροῖς αὐτῶν ἐπιτηδεύμασι, βλασφημοῦντες τὸ θεῖον ὄνομα, καὶ τὰ φέρεταις ῥήμασιν ὑμῶν. ἢ γὰρ πρὸς τοὺς τοιούτους τῆς μυκτηρίων μετὰ δόξης, ῥῆξ ὅτι ἀνέχεσθαι τοῖς κατὰ φρονητικῶς μετὰ διδῶσιν.

Αθανασίω. ρμδ.

Τί τὴν σπὴν ἐλόμενος, καὶ τὰς συνθήκας ὑπὸ αὐτῆς θεῶν παρὰ χόμενος, τὴν πλατείαν ὁδεύεις ὁδὸν, τὴν εἰς θάνατον φέρουσαν. ἢ γὰρ ἐν αὐτῇ ἀφειδία, τὴν ἐκείνου φέρει τιμωρίαν

ἢ σὲ παροῦσα χάρις, καὶ τῆς ὁρέ-
ξεως γένωσιν, τίω μέλλουσιν τῆς ἀγα-
θῶν ἐτοιμάζει Σπόλασιν.

Μάρωνι. ρμε.

Εἰ καὶ τίω ἱεροσυλῶν παρορμηθῇ καὶ
χρημάτων ἥρπασας ὀλκή, λαθὼν τοὺς
ἀνθρώπους ὡς ἀβλεπτοῦντας παρὰ
τίω ἀλήθειαν. ἀλλὰ μὴ καὶ τίω μέλ-
λουσιν οὕτω νομίσας λαμβάνειν ἀνα-
πόδωσιν. οὐτε γὰρ θαυματουργία εἰς
ὄνομα χριστοῦ γινώσκῃ παρὰ πινῶν,
οὐτε δαυμάτων ἐπιτήμησις, οὐτε δυ-
νάμεων ἐνέργεια πολλῶν, ἐξελέσθαι
τῆς φοβερᾶς φλογὸς τοὺς ὑπευθύνους
αὐτῆς διωκόμεναι. εἰ δὲ φαίη τις. τί
οὐκ συνελθόντες ὁ θεὸς τοῖς ἀναξίοις τὰ
θαύματα, φαίη ἐγὼ, ὅτι ἀφ' οὗ τίω
δόξαν οἰκείου ὀνόματος ἐπλήρου τοὺς
θεοσημείας ὁ κύριος, καὶ τῆς δαυμό-
νων καλύων ἐπιβλάδας, καὶ ὁδὸν τῶ
εὐαγγελίου ὁμαλίζων ἀποσκοποῖν ἅ-
πασι ἀμφοτέρω κατὰ κρίσιν οἷον τοῖς
ἀγνώμοσι μέζονα, ὅτι ἰσοκύττω παρὰ
θεῶν τυγχόντες δυνάμεως τὸν δότην τῶν
ἀγαθῶν ἐκείνως ἠγνόησαν, τοὺς μὲν
δαίμονας καὶ τὰ πάθη ἐπικλήσας χρι-
στὸν θεοπεύοντας, ἀχάριτοι δὲ ὑπ' αὐ-
τῆς ἐλεγχόμενοι. οἱ γὰρ πονηροὶ καὶ
παγχαλεποὶ δαίμονες εὐπειθέστεροι
τούτων γινώσκοντες, καὶ δειλιάσαντες
τῷ κυρίῳ τὸ ὄνομα, καὶ σὺν τάχει
πολλῶν δραπέτευσαντες. ὅθεν τοῖς ἀ-
φυκτοῖς ἡπέλιγται κόλασις, Σποχρ-
ρεῖτε ἀπ' ἐμοῦ, ὅτι οἶδα ὑμᾶς, οἱ ἐρ-
γάται τῆς ανομίας ἀκούετε.

Τιμοθέῳ ἀναγνώστη. ρμς.

Καλῶς ἐρευνᾶς τὰς γραφὰς ὁ τῆς
πρώτης ἐμπορος μαργαριτῶν. καὶ συν-
τόμως ἐρωτοῦ τοὺς ζητῆς. τούτου χάριν
τὸ δῶρον παρορμηθῇ ὁ λευκὸς ἐ-
κελευέτο, ὅτι ὁ νόμος παρορμηθῇ,
ἵνα δειχθῇ τῆς δύο ἀφ' ὧν ἡ ὁμό-
νοια καὶ ὅτι οὐκ ἴσιν ἐργασάμενος,
αὐτὸς ἐστὶν ὁ καὶ τὸν νόμον ἐνθέμενος.

afflictio, & cupiditatum compressio futu-
rorum bonorum fructum atque oblecta-
mentum parat.

Maroni. 145.

Et si concursatione ac pecuniatum mo-
le Sacerdotium rapuisti, homines, utpote
ad veritatem cæcutientes, fallens: at non
item est quod putes te futuram retributio-
nem latere posse. Nam nec miraculum in
Christi nomine à quibusdam editum, nec
dæmonum obiurgatio, nec virtutum mul-
tarum operatio, exhorrenda flamma eos,
qui huic obnoxij erunt, extrahere poterit.
Quod si quis dicat, cur ergo Deus eden-
dorum miraculorum potestatem indignis
hominibus faciebat? responderim ego:
Quoniam Dominus ad conciliandam
nomini suo gloriam diuina signa perpetra-
bat, tum ut dæmonum insidias prohibe-
ret, tum ut planam & inoffensam Euange-
lio viam muniret; Quorum utrumque gra-
uiorem ingratum hominibus pœnam affe-
ret, quod videlicet tantam à Deo poten-
tiam consecuti, bonorum datorem sponte
sua ignorarunt: dæmones nimirum ei-
cientes, ac morbos inuocato Christi no-
mine profligantes, ingratitude autem
ab ipsis conuicti. Siquidem improbi ac sæ-
uissimi dæmones obsequentiores, quàm
isti, se præbuerunt, ut qui Domini nomen
pertimuerint, ac quàm celerrimè in fugā
se dederint. Quamobrem ipsis inevitabile
supplicium denunciatur, illud nempe
à Christo audiētibz, Discedite à me ope-
rarij iniquitatis, nescio vos.

Timotheo Lectori. 146.

Scripturas pulchrè scrutaris, ὁ eximia-
rum margaritarum mercator. Ac paucis,
quod quæris, expediam. Eam ob causam
leprosus munus lege indictum offerre iu-
bebatur, ut utriusque testamenti concor-
dia demonstraretur: quodque is, qui nunc
morbum depulit, idem ipse est, qui le-
gem quoque imposuit.

Eidem. 147.

Math. 8. Dominus ingratum Iudæorum populum, atque Euangelicæ prædicationi repugnantem, velut Zelotypiæ æstro concitās, multos ab oriente & occidente venturos esse ait, atque cum Abraham, Isaac, & Iacob, generis ipsorum principibus in cælorum regno recubituros esse: legis videlicet fundamento Gratia lapides superstruens, diuinumque populum cum Patriarchis aggregans, legisque cum Euangelio coniunctionem ostendens: eosque qui in utroque præclarè atque ex virtute se gessissent, laudem ac prædicationem consecuturos esse: eos autem, qui generis opinione ac fastu gloriantur, & cum virtute careant, filios tamè regni se iactant, in sempiternum cruciatum prolapsuros esse.

Cononi Præsidi. 148.

Principatus cum improba voluntate coniunctus, tyrannus est. Rerum ac gentium principatus, & thronorum fastigia: & tribunalium seueritates, si probis animis coniungantur, verè principatus sunt, cælestem ordinem imitantes. Sin autem in improbas voluntates incidant, tyrannides potiùs existunt, inuitis imperantes, atque illecebræ ac suadellæ loco contentiones & seditiones machinantes. Quid igitur tu prioribus relictis vnà cum posterioribus vexaris? Neque enim eos, quibus præes, malo afficis, verum teipsum ante eos vlcisceris. Siquidè subditorum temeritas ac petulantia cum Præsidi alliditur, vehemens est, atque eiusmodi quæ vix fræno coërceri possit: in vulgus autem diuisa, exigua & inuentu difficilis existit.

Triboniano Episcopo. 149.

Episcopus ex ipso nomine officij sui admonetur. Episcopus, ex ipso nomine, quid ipsius muneris atque officij sit, perspectum habere debet. Eum enim inuisibilibus & occultarum ferarum impetus, ecclesiæ ignauias, Monachorum negligentias, iniquorum hominum improbitates, viduarum cala-

Τῷ αὐτῷ. ρμζ.

Παρακλητὴν ὁ κύριος τὸν ἀχάριστον δῆμον τῆς Ἰουδαίας τῷ εὐαγγελικῷ κηρύγματι ἀντιλέγοντα, πολλοὺς ἐλεύσασθαι φασὶν ἀπὸ ἀνατολῶν καὶ δυσμῶν, καὶ μετὰ Ἀβραάμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ τῆς πατριάρχων αὐτῶν ἐν τῇ τῆς οὐρανῶν βασιλείᾳ ἀνακληθῆσεσθαι, ὅτι τῷ θεμελίῳ τῆς νόμου τῆς χάριτος λίθου οἰκοδομήσονται, καὶ τοῖς πατριάρχαις συντάσσων τὸν θεῖον λαόν, καὶ δεικνύς τὴν τῆς νόμου πρὸς τὸ εὐαγγέλιον συνάφειαν, καὶ τὰς ἐν ἀμφοτέρω εὐδομήσοντας τευξομένης ἀναρρήσεως, τὰς δὲ ῥήσας γένους ἐναβρωμένης, καὶ ἀρετῆς μὲν χηρεύοντας, ἡδὲ δὲ ὑπάρχοντες τῆς βασιλείας κομπάζοντας εἰς ἀπελεύτητον πύργον ὀλιγομένων.

Κόνωνι ἄρχοντι. ρμη.

Αἱ ἀρχαὶ τῶν πραγμάτων καὶ τῶν ἔθνων, καὶ τῶν θρόνων τὰ ὑψηλά, καὶ τῶν βημάτων αἱ αὐσηλαί, εἰ γινώσκας φιλαγάθοις συζεύγνυσθαι, ὅπως ἀρχαὶ τυγχάνουσι, τίς ἂν τάξιν μιμούμεται, ἀνὴρ δὲ πονηρῶς προθέσει περὶ πᾶσι, τυραννίδες μάλλον ὑπάρχουσιν, ἀκότων ἀρχουσιν, καὶ αὐτὴν περὶ τὰς εἰδας καὶ γὰρ τεκταίμεθα. τί τοίνυν τὰ πρῶτα χαταλιπὼν, τοῖς δευτέροις συγκακῶς οὐ γὰρ χαλίζεις τὰς ὑπὸ νόμον, ἀλλὰ σαυτὴν πρὸς ἐκείνων ἀμύνῃ. ἢ γὰρ τῶν δῆμων παρτίτα, τῷ μὲν ἄρχοντι παρρησιάζομεν, πολλή τις βία καὶ δυσήνιος. εἰς δὲ τὸ πλῆθος μερίζομεν, βραχὺ καὶ δυσήνιος γίνεται.

Τριβωνιανῷ Ἐπισκόπῳ. ρμθ.

Ἐπίσκοπος ἐξ αὐτῆς τῆς ὀνόματός τι οἰκείαν ὀφείλει οἰκονομίαν ἔχοντα. ὅτι σκοπεῖν αὐτὸν χρὴ, τὰς ἐφ' ὧς τὸν θῆραν τῶν ἀοράτων καὶ τῶν ἀφανῶν, τὰς τῆς ἐκκλησίας ραθυμίας, τὰς τῶν μοναχῶν ὀλιγωρίας, τὰς τῶν ἀδ-

ἀδελφῶν ἐπιτηρείας, τὰς τῆς χηρῶν δυσ-
πραγίας, τὰς τῆς ὀρφανῶν ἀπορείας,
τὰς τῆς θυσιασθείας ὑπονοίας, τὰς
τῶν ἀλκοινοῦντων χαλεχίας, τὰς τῆς
νέων χακοπραγίας, τὰς τῶν παλαιῶν
κακοβουλίας, καὶ ὅλον εἶναι ὀφθαλμὸν
πάντα ὁρῶντα, καὶ μηδὲν παρορῶντα.
ὧν ἐπ' ἀμεληθείᾳ, οὐκ αὐτὸς μόνος
παθεῖται, ἀλλὰ καὶ πᾶσα πολλὰ-
κισ σὺν ἐκείνῳ ἡ ἐκκλησία. ὁ μὲν ἐφ'
οἷς τοῖς τοῖς ὧν θεῷ ἱερατεύειν ἠνάχεται,
καὶ πρᾶγμα τοσοῦτο ἢ ἄκων ἐδέξα-
το, ἢ μακρὴς ἐξωγήσατο. οἱ δὲ, ὅτι τοῖς
τῷ ἱερωσίων ἀναξίως ἐπέδωκαν.

ἐκείν.

mitates, pupillorum egestates, altaris sus-
piciones, Diaconorum morbos, iuuenum
flagitia, senum mala consilia, speculari o-
porret, atque omni ex parte oculum esse,
omnia prospicientem, nec quicquam ne-
gligentem. Quorum si quid per incuriam
prætermittatur, non ipse solus plectitur,
sed etiam cum eo vniuersa persæpe eccle-
sia: ipse nimirum, quod cum huiusmodi
moribus esset, diuini sacerdotis munus o-
bire minimè dubitauit, tantùmque nego-
tium aut sponte suscepit, aut furore at-
que amentia percitus emit: hæc autem,
quod huiusmodi viro sacerdotium indi-
gnè mandauit.

Μοναστήριον τῆς Πηλυσίου. ργ.

Pelusiensi Monasterio. 150.

Ὡς περ ἐκ τῶν λόγων αἱ τῆς καρ-
δίας κινήσεις γνωρίζονται, οὕτως ἐκ
τῆς προσηύδατος ἢ τῆς οἴκου δηλοῦται
κατάστασις. ἐπεὶ οὐδὲν πινὲς ἐστὶν χύντες
μοι ἀπὸ τῆς γαλακτίας καὶ αἱθρίας ἡμέ-
ρας καύσωνι καὶ διψῇ κρατοῦμενοι, ὑ-
πὸ τῷ πρὸς σκηνὴν καταπεφυγέναι
σκιάτῃ, καὶ κυνὶ μάλλον ἢ λύκῳ μισαν-
θρώπῳ ἐμπεπικέναι, τῷ πατρὶ ὑμῶν
τῷ φιλοξενίᾳ πεπιτευμένῳ, ὃς αὐ-
τοὺς ἡλαυνε πᾶσαν συντέλειαν. εἰ δὲ λα-
θόντες πινὲς ἐξένισαν ἀγγέλους, ὑμεῖς
ἐλαθόντες, ἀλλὰ γνώσκοντες δῶκετε
ἀγγέλους.

Quemadmodum peccatoris motus ex ver-
bis cognoscuntur: eodem modo quisnam
domus status sit, ex Antistite constat. Cur
hoc dicam, audite. Quidam ad me aduen-
tes, hoc mihi narrarunt, se hora meridiana
æstu ac siti correptos ad vestibuli domus
vestræ umbram confugisse, atque in canē
potius ac crudelem lupum, quàm in ho-
minem incidisse, hoc est in eum cui hospi-
talis munus à vobis commissum est: ut
qui eos vehementer cædendo abegerit. Ita, *Hebr. 13.*
cùm inscientes quidam hospitio angelos
acceperint, vos, non incognitos, sed cogni-
tos angelos expellitis.

Εὐσεβίῳ ὁπισκόπῳ. ρα.

Eusebio Episcopo. 151.

Ὁ τῷ θεῷ ἱερεὺς, ἐπειδὴ ἐγγίζει θεῷ
κατὰ τὰ πολυόμματα ζῶν, ὅλος εἶ-
ναι ὀφθαλμὸς ὀφείλει κατ' ἐκείνα
μηδὲν ἀγνοῶν, ἀλλὰ πάντα ὁρῶν. ἐπεὶ
οὐδὲν ἀγνοεῖς, μάθαι πρὸς σκηνῶν, καὶ μὴ
πρὸς πλάκας τῷ πολύφωτον ἱερω-
σύνην, ἣν ἐνυβρίζεις, καὶ ῥαθυμία καὶ
ἐμπερία πάντας πρὸς πεπικέναι.

Dei Sacerdos, quoniam ad Deum ap-
propinquat, animalium illorum multis o-
culis præditorum in morem, omni ex par-
te oculus esse debet, eorum instar nihil ne-
sciens. Quoniam igitur inscitia laboras, *Sacerdos*
leniter discere, nec clarissimum Sacerdotiū *proprus*
infama: quod contumelia afficis, ut qui i- *oculus*
nertia & nundinatione omnes prodideris.

Συμμαχῷ. ρβ.

Symmacho. 152.

Ἐρωτῶς τὴν περὶ τὸν θεαπέσιον Ἰωάν-
νην τραγῳδίαν ἀλλὰ φέρῃσαι ταύτην

Petis à me ut diuini viri Ioannis tragæ-
diam tibi exponam. At eam explicare ne-
F

Ioannem
Chryso-
intelligit.

queo. Mentē enim res ista superat. Verūm pauca quedam audi. Vicina Ægyptus hoc semper in more habuit, ut iniquē ac perditē se gereret: Moſem videlicet repudiāns, & Pharaonem aſciſcens; humiles ac demissoſ flagris lacerans, laborantes opprimens, vrbes extruere iubens, & mercedem negans, atque ad hoc uſque tempus in iisdem studiis hærens. Siquidem infano lapillorum amore flagrantem, atque aurum pro numine habentem Theophilum, quatuor focijs, imō coapoſtatis ſeptum ac munitum, in medium proferens, pium virum ac diuinarum rerum doctrina præditum expugnauit, odium videlicet atque inimitiam, quam aduerſus eum, qui eodem quo ego nomine appellatur, improbitatis atque importunitatis ſuæ, velut propugnaculum naſtus. At Dauidis tamen domus inualeſcit: domus autem Saulis, ut cernis, debilitatur: tametſi vir ille ſuperata vitæ tempeſtate, ad cæleſtem tranquillitatem migrauerit.

Heraclidi Preſbytero. 153.

Matt. 10. Quid ſit in viam Gentium nō abire. Matt. 10. In viam Gentium minimē abire, idem eſt quod, animo & affectu cum iſtis minimē conuenire. Atque eodem modo qui in Samaritanorum ciuitates introire prohibetur, non hoc ei imperatur ut ab eorū contubernio abſtineat, ſed ut ne iſtorum impietatem & improbitatem attingat.

Peluſij cœnobitis. 154.

Matt. 12. Quoniam multæ aduerſus vos querele ad aures noſtras perueniunt, idcirco multas etiam quotidie vobis admonitiones adhibemus. Viri Niniuitæ ſurgent in iudicio cum generatione iſta, & condemnabunt eam, inquit Dominus: quoniam qui legē minimē audierant, Prophetæ comminationem extimuerunt, atque figura duntaxat & umbra Dominicæ ſepulturæ audita, ad inopinatum euentum metu perterriti ſunt. Nos autem, qui cum ipſum, de quo vaticinium edebatur, conſpeximus, & contrectauimus, ingrati aduerſus eum

ἔπορευον καὶ τὸν νοῦν τὸ τῷ πράγματι πρὸς μικρὰ δὲ μάνταν ἄλλα. ἡ γέντων αἰγύπτιος συνήθεια ἡ νόμις, Μωσὴς παραιτῶμεν, τὸν Φαραὼ οἰκείας μὲν τὰς ταπεινὰς μαγίζουσα, τὰς κορυμνὰς θλίβουσα, πόλεις οἰκοδομοῦσα, καὶ τὰς μυθολογίας ἔπορευε. ἔσται καὶ μέλει τῷ νῦν τῷ τοιοῦτο ἐμμελετῶσα. τὸν λιθομανῆ γὰρ καὶ χερυσολάβην περὶ βαλλομένην Θεοφίλον, τέσσαρσι συνεργαῖς, ἢ μάλλον σιναποράταις ὀχυρωθέντα, τὸν Θεοφίλῃ καὶ Θεολόγῳ χατεπολέμησεν ἄνθρωπον, τὴν περὶ τὸν ἐμοὶ ὁμῶνυμον ἀπέδειξαν καὶ δυσμένειαν, ὁρμητικῶν τῆς οἰκείας εὐρηκότα σιναποράτης. ἀλλ' οἶκος Δαβὶδ κραταῖται, ἀδυνατεῖ δὲ ὁ τῷ Σαβλ, χαθὼς ὄρα. εἰ καὶ τῆς ζάλης ὑπὸ τῆς αἰῶνος ἀνθρώπου τῷ βίῳ, καὶ πρὸς τὴν ἀνω γαλήνην μετετέθη.

Ηρακλείδῃ πρεσβυτέρῳ. ργγ.

Τὸ εἰς ὁδὸν ἐθνῶν μὴ ἀπελθεῖν, μὴ συνελθεῖν αὐτοῖς εἰς τὸ φρόνημα, ὡσαύτως καὶ εἰς πόλιν Σαμαρειτῶν μὴ εἰσελθεῖν, ὅτι τῆς συνοικίσεως ἀπεχόμενον, ἀλλὰ τῆς δυασβεβείας καὶ ποιηθείας μὴ ἐφαπτόμενον.

Πηλυσιάταις εἰς τὸ κοινόβιον. ριδ.

Πολλὰς ἐνηχοῦμενοι περὶ ἡμῶν καταβολήσας, πολλὰς ἡμῖν ἀπαντλήμεν καὶ ἡμέραν τὰς ὁδομαχίης ἀνδρες νινευῖται ἀναστήσονται ἐν τῇ κρίσει μετὰ τῆς γενέας ταύτης, καὶ κατακρινῶσιν αὐτοὺς, εἶπεν ὁ κύριος, ὅτι οἱ ἰδὼν ἀνήκοι τῷ νόμῳ γερονότες, τὴν τῷ περὶ τῆς ἀποφάνης χατεπλάγησαν, καὶ τύπον καὶ σκιά τῆς δεσποπικῆς ταφῆς ἀκηκοῖτες, εἰδὼσαν πρὸς τὸ τῷ συμβάντος παράδοξον. ἡμεῖς δὲ αὐτὸν ἰδόντες τὸν περὶ τῆς αἰῶνος καὶ φιλαφίσαντες, ἀγνώμονες μὲν ὁμῶς πρὸς

πρὸς αὐτὸν καὶ ἀνένδοτοι πρὸς με-
τάνοιαν. μὴ τοίνυν, ἀδελφοί, καὶ ἐθ-
νῶν φανώμεν ἀπιστοί, καὶ ὃν ἐκεί-
νοι ἔφυγον ὁλεθρον ὅπως αὐτοὶ.

Θεοφίλου ταυκλήρω. ρνε.

Εἰ τῆς ἡμετέρας ὑπάρχεις ἀγέ-
λης, καὶ ὑπὸ τοῖς χαλδοῖς τῇ ποι-
μνῇ, τίς τῇ θηρίῳ φύσιν καὶ ὁμοιώ-
σιν ἀρνησά, καὶ τῇ φωνῇ αὐτῆς ἀκο-
λούησιν, μὴ ὁμῶσαι ὅλως κελεύοντος.
τὸ δὲ μὴ ὁμῶσαι μηδὲ ἀπατήσας ὁρ-
κῶν ὅτι· εἰ γὰρ μὴ βλάβη ὁμῶσαι, μη-
δὲ παρ' ἑτέρων ὁρκοὶ ἀπαιτεῖ, ἀλλὰ
δυὸ ταύτας αἰτίας· ἢ τὸ ἐπαληθεύειν
τὸν ἐπαρωμῶμενον, ἢ τὸ ἐναντίον τὸ
ψεύδεσθαι· εἰ γὰρ ἀληθεύει σινηθῶς ὁ
ἄνθρωπος, καὶ πρὸς τοῦ ὁρκου πάντως
ἀληθεύει· εἰ δὲ ψεύγῃς ὅτι, καὶ ὁμῶν
ψεύδεται, οὐ γὰρ οὐκ ὁρκοὶ ἀπαιτεῖν
δι' ἀμφοτέρω.

Εὐσταθίου. ρνε.

Εγὼ μὲν τίς βιβλίον ἢ ἐζητήσας
πέποιθα, καὶ χαρπὸς ἐξ αὐτῆς ἀλλὰ
σοῦ παρ' ἐμὸν, ὃς παρὰ πάντων σινη-
θῶς εἰσπράττεται. οὐ γὰρ ὅτι οὐκ
ἐν καρδίᾳ ἢ ἐπὶ ἡλθὲν ἡ ταύτης ἀνά-
γνωσις, καὶ πρὸς τὸν θεὸν αὐτὴν
οὐκ ἔτρωσεν ἔρωτα σινηθῶς μὲν τίς
ῥωσύνῃ καὶ δυσπρόσιτον δέξασα,
ἀμέμπτως δὲ αὐτὴν μετ' ἑαυτῆς διδά-
ξασα· ὁ γὰρ τὸ τῆς θεοῦ ἀπορρήτων σο-
φὸς ὑποφύτης Ἰωάννης, ὁ τῆς ἐν Βυ-
ζαντίῳ ἐκκλησίας καὶ πάσης ὀφθαλ-
μοῦ, οὕτως αὐτὴν λεπτῶς καὶ πικρῶς
ἐξηκρίβωσεν, ὥστε πάντας τοὺς τε καὶ
θεὸν ἱερατεύοντας, πρὸς τὴν ῥαθυμίαν
ἱερατικῆν μεταχειρίζοντας, ἐν ταύ-
τῃ τὰ οἰκεία εὐρίσκειν χατορθώμα-
τα τε καὶ σκώμματα.

Πανσοφίου ἀρχidiacono. ρνε.

Εἰ τῷ χριστῷ ἀλακοῖς θυσιάσῃς

manemus, atque ad resipiscentiam rigidi
& inflexiles. Quocirca, Fratres, ne Genti-
libus quoque infideliores nos prebeamus,
eamque, quam illi effugerunt, perniciem
ad nos attrahamus.

Theophilo Nauclero. 155.

Si nostri gregis es, ac sub bono illo pa-
store censeris, ferarum naturam ac simili-
tudinem abiura, atque ipsius voci obtem-
pera, qua, ne omnino iures, prohibet. Por-
rò non iurare, ne iusiurandum quidem ab
alio exigere est. Nam si iurare minimè vis,
ne ab aliis quidem, ut iurent, extorque. id-
que duplici de causa: nimirum aut quia
veri studiosus est qui interrogatur: aut cō-
trà, quia libenter mentitur. Si enim ille ve-
ra loqui solet, omnino etiam nullo inter-
posito iureiurando vera loquetur: Si autem
mendax est, iurans etiam mentietur. Qua-
propter duplici hoc nomine iusiurandum
haudquaquam exigendum est.

Matt. 5.
Cur iusi-
urandis
ab alio
minime
exigenda.

Eustathio. 156.

Ego quidem librum, quem à me petisti,
mihi: fructumque ex eo per te expecto, qui
ab omnibus exigi consuevit. Nullum e-
nim, nullum, inquam, pectus huius lectio
penetravit, quod non diuino amore sau-
ciarit: ut qui augustam quidem ac vene-
randam rem accessuque difficilem sacer-
dotium esse ostendat, verum sine vlla re-
prehensionis labe consecrandam esse do-
ceat. Siquidem sapiens ille & eruditus ar-
canorum Dei interpretes Ioannes, Byzanti-
næ Ecclesiæ, atque adeo ecclesiarum o-
mnium oculus, librum eum ita subtiliter
& prudenter atque accuratè condidit, ut
omnes tam qui, ut Deo gratum est, Sacer-
dotio funguntur, quàm qui negligenter &
ignauè Sacerdotalem dignitatem admini-
strant, hic & virtutes suas & offensiones
reperiant.

Libri
Chrysost.
de Sacer-
dotio.

Ioann.
Chrysost.
Ecclesiæ
in omni
oculo.

Pansophio Archidiacono. 157.

Si Christi altari ministras, da operam ut
F ij

cum ipsius legibus munus tuum administres, mansuetum videlicet atque corde humilem & summissum te præbens. Neque enim forensē quādam præfecturam atque imperium, fastu ac pompa & insolentia tumidum, tractas: verum pacatum ac trāquillum ministerium. Quod si opes iniquis rationibus collectæ animos tibi tollunt, ipsæ quidem confestim euomentur, ut quæ natura fluxa & instabiles sint: tu verò ingentem tui risum excitabis, qui prætereuntibus rebus tanquam firmis ac stabilibus animum addixeris.

Iob. 20.

Ridiculus
qui fluxis
ut firmis
adhaeret.

Prisco Cappadoci. 158.

Sæuum & importunum atque arrogan-tem te esse, hominūque naturam improbitate superare quidam aiunt. Ego verò cū absurda multa de te decantentur, iis tamen fidem adhibere nequeo, quod te prorsus ignorem. vnum demum est, quod me ad commodandam his tragediis fidē coniectura quadam ducit, nimirum prodigiosa patriæ improbitas. Ac vereor ne

Duplicem
Cappado-
ciā facit.

Basilium
& Gre-
gorium
inuenit.

tu illius Cappadocum partis sis, quæ omni vitiorum genere iniusta est. Altera enim rursus Cappadocum pars est quā optima, ex qua illi extiterunt, qui vitæ suæ ac præceptionum luce orbis terræ finibus præluxerunt. Quoniam igitur sacerdotium quoque pecunia tibi conciliaſti, diuinos illos viros pertimesce: atque aut eorum institutum sequere, aut eorum ministerium contumelia ne affice. Nam si ab iis conuinci tibi contingat, ne illud quidem tibi defuturum est, ut à Deo condemnneris.

Leontio Episcopo. 159.

Nullum Domini Euangelio impedimentum obiiciatur, nec vlla animi distractio spiritualem doctrinam sequatur, nec tumultus vtili disputationi se interponat. Neque enim Christus, cū à matre & fratribus quæreretur, ipsorum vocationem admisit, cū docendi munus auspicaba-

Matt. 12.

είω μετὰ τῆς αὐτοῦ νόμων μετέρχῃ τῷ λειτουργίᾳ σου παρὰ καὶ ταπεινὸς τῇ καρδίᾳ φαινόμηνος. ἔγὰρ πολικὴν τινα χειρίζεις ἡγεμονίαν, τύφῳ καὶ κόμπῳ φλεγμαίνουσαν ἀλλὰ διακονίαν εἰρηνικὴν καὶ ἀπαρχόν. εἰ δὲ πλοῦτος ἄδικος συναρθεῖς ὑπαρξῇ σε, αὐτὸς μὲν γὰρ τὸν ἐξεμεθήσειαι, ῥευσθὴν ἔχων τῷ φύσιν καὶ ἄστατον. σὺ δὲ πολὺν ὀφλήσεις τὸν γέλωτα τοῖς παρεχέουσιν ὡς ἐγὼσι παροξυνόμενος.

Πείσμα καὶ παδοκῆ. ρηθ.

Σχεδὸν σε φασὶ πινεὶ καὶ ἀλαζόνα καὶ ὑπερβαίνοντα τῷ φύσιν τῆς ἀνθρώπων φαιλότητι. ἐγὼ δὲ πολλῶν περὶ σοῦ ἀπὸ τῶν ἀδελφῶν ὅσῳ ἔχω τὸ πείθεσθαι, ἀγνοῶν σε παντάπασιν. μίαν δὲ συγκατάθεσιν παρὰ τὰς τρεῖς γῶδίας τεκμήρομαι, τὸ τῆς πατρίδος ἀλλόκοτον καὶ δέδοικα μὴ ποτε θάτερου πράγματος ὑπάρχεις κατὰ παδοκῶν τῶ πᾶσι κατὰ γινόμεναι τοῖς ἐλαττώμασιν. ἐστὶ γὰρ αὐτῆς ἐτέρῃ μοίρᾳ κατὰ παδοκῶν πανάρετος ἀφ' ἧς ὁκνεῖται γενέσθαι, οἱ πανταχοῦ τῷ φωτὶ τῆς ἐαυτῆς πολιτείας καὶ νοθεσίας τὰ τῆς γῆς διαδοχῆσαι τεύματα. ἐπεὶ δὲ οὐ καὶ ἱεροσύνην σοι παρὰ τοῖς ἐπέθηκε, φοβήθητι τοὺς θεοφόρους ὁκνεῖν ἀνθρώπους, καὶ ἡ τῷ ἐαυτῆς παρὰ τοῖς μίμνησαι, ἡ τῷ αὐτῆς λειτουργίᾳ μὴ ὑβρίζε. εἰ γὰρ τὸ ὑπ' αὐτῆς ἐλεγχθῆναι συμβαῖν σοι, ἔδδὲ τὸ παρὰ χειρὸς κατακριθῆναι λελέγεται.

Λεοντίῳ ὑποσκόπῳ. ρηθ.

Μηδὲν ἐμποδὼν τῷ τῆς κυρίας εὐαγγελίῳ γενέσθαι, μηδὲ παρὰ πᾶσιν τῇ πνευματικῇ ἀκολουθεῖται διδασκαλίᾳ, μηδὲ φόρυβος τῇ ἐπιφελῇ διαλέξει μεσιτεύετω. ἔπε γὰρ χειρὸς ζητούμενος ὑπὸ τῆς μητέρος καὶ τῆς ἀδελφῶν αὐτῆς τῷ κλήσιν παρὰ τοῦ ἡγίου.

ἡ κίχρα δοσμάτων ἀπὸ ῥῆξαιτο, καὶ σωτη-
ρίαν τοῖς ἀχροαταῖς κατεργάζετο,
δεικνύς ὡς καὶ τῆς σαρκικῶν εἰναι ἰδὲ
πνευματικὰ προσημίτερα· οὕτω καὶ
οἱ αὐτῇ μαθηταὶ τὰ τῆς τραπέζων
παρητήσαντο τὴν ὁπίσκειν ἀναγ-
χαίαν οὐσαν διὰ τὰς πέντητας.

Ταρασίῳ Ἰσαύρῳ. ρξ.

Κρείττονά σε πάντες τῷ γένους, καὶ
τῆς πατρίδος σε λέγουσι, καὶ χεριστὸν
τοῖς ἡθεσιν ἀπαγγέλλουσι, τὴν τῆς ὁ-
ρῶν τραχύτητα μὴ κρατήσαντα, ἀλ-
λὰ τὸν Θεοῦ τῆς πρωτομάρτυρος,
καὶ τῶν ἁγίων ἀγαπήσαντα. καὶ
μακάριος εἰ πτωχεύων ἐκφυγῇς. τῷ
το γὰρ τῆς πτωχίας ἐπαυγέτον, καὶ εὐ-
χρηστῶς μέναι ἀπρεπὸν, ἐπεὶ δὲ οὐδὲν
σαφρώτερον ἔχον, ἀλλ' ὡς ἀνέμοις
ταῖς κούφαις βλαῖς ῥιπίζομεθα.

Θωμᾷ κόμμη. ρξα.

Καὶ χράφεις λαμπρῶς, καὶ πέμ-
πεις ἀδελφῶς, καὶ μένοις φαιδρῶς ὁ τοῖς
πᾶσι χεριστός.

Ἰερακί λαμπροτάτῳ. ρξβ.

Οὐκ ἀρκεῖ ἡ βρώσις καὶ πόσις καὶ
σπῶν Ἰωάννης πρὸς πέρας ἀσκήσεως,
τοῖς ταῦτα ζητῶσιν, ὡς ἀριτε. ἀλλὰ
χερεία καὶ τῆς γνώμης Ἰωάννου πρὸς
τὴν τελείωσιν, εἰς οἷον ἡμῶν ἐπαυγῆς
τὴν λιτότητα, καὶ τὸ ῥῆξαι ἡμῶν
τὴν ἀσκήσιν, ἡ τὴν πᾶσαν ἐκκλίνει
πρὸς περείαν.

Κύρῳ. ρξγ.

Σοφιστῶν ὄντων, καὶ χράφων, καὶ ἐλ-
λην πλάττειν ὀνομάτων. καὶ δὲ καὶ ἀ-
φορμας παρῆχεν ἐν αὐτοῖς ἀφελείας
παραγμάτων. τὸ γὰρ χαλῶς λέγειν
κρυμμένῳ παρέοικε. τὸ δὲ χεριστῶς

tur, atque auditorum salutis operā dabat:
hinc nimirum illud ostendens, spiritalia
negotia carnalibus antiquiora esse debe-
re. Atque ad hunc modum ipsius quoque
discipuli mensarum inspectionem atque
curam, quamvis alioqui propter pauperes
necessariam, repudiarunt.

Spiritua-
lia nego-
tiis carna-
libus po-
teriora esse
debent.
Act. 6.

Tarasio Isauro. 160.

Præstantiorem te esse, quàm aut ge-
nus tuum, aut patria ferat, omnes aiunt,
ac morum probitate pollere narrant, ut
qui non spectantium asperitatem te-
nueris, verum primæ martyris Theclæ,
& mores, & templum amaueris. Ac te bea-
tum, ut potè ex animo paupertatem co-
lentem. Nam hæc piorum laus est. Atque
ut in instituta vitæ ratione constanter ma-
neas, opto. Quandoquidem nihil admo-
dum stabile habemus: verum leuibus cla-
moribus, non fecus ac ventis, huc atque
illuc iactamur.

Thecla
templum
nobile a-
pud Se-
lenciam;

Thomæ Comiti. 161.

Et luculentè scribis, & copiosè mittis.
Velim igitur in animi lætitia & alacritate
perstes, cum omnibus tam benignum &
commodum te præbeas.

Hieraci Clarissimo. 162.

Ad numeros omnes religiosæ vitæ ab-
soluendos, Ioannis cibus ac potus & cubi-
le minimè sufficit: verum ad perfectionem
adipiscendam Ioannis quoque animus re-
quiritur. Quocirca si frugalitatem nostrā
ac victus tenuitatem laudas, lenitatem cō-
sequi stude: quæ improbitatem omnem
vitat.

Matth. 3.

Ad mo-
nasticam
vitam
quid re-
quiritur?

Cyro. 163.

Sophistam profectò, etiam scribens,
agis, atque vocabulorum elegantiam fin-
gis. Atqui in ipsis utilitatis quoque rerum
materiā præbere oportet. Etenim pulchrè
loqui, cymbalo simile est: at probè agere,

1. Cor. 13.
Parum est
pulchrè
loqui, nisi

*gelicum recte age-
re.* angelis innatum est. Nam illis cum metu
coniuncta & prompta obedientia, quod
Dei voluntates exequantur, testimonium
dicit.

Martyrio. 164.

Iacob. 4. Superbis Deus resistit: quandoquidem
etiam ipsorum principi ab initio sese op-
posuit. Considera igitur quantum est, &
Deum hostem atque aduersarium habe-
re, & veterem hostem socium.

Ausonio. 165.

Multi ex aliis magistratibus ad alios mi-
grant, hoc est ex minoribus fortasse ad
maiores & excelsiores, siquidem illos recte
gesserint. Nonnulli autem contra non mo-
do maiores cum minoribus commutarunt,
verum etiam insuper misere interierunt;
ij nimirum quibus nullum à proba munc-
ris sui administratione auxilium suppete-
bat. At te ex probi imperij ac præfecturæ
thronis cælestes ordines accipient: quibus
te charum reddidisti, dum & piorum pau-
perum commodis cōsulis, & omnia æquo
ac recto posteriora ducis.

Martiano. 166.

Matt. 12. Sapientia fama Austri reginam impu-
lit, ut ab extremis orbis finibus ad Salo-
monem se conferret. Te autem Dominus
quotidiano clamore adducere minimè
potuit, ut resipiscas, atque ad id, quod in
rem tuam futurum sit, oculos conicias.
Vide itaque ne ab illa condemneris: quo-
niam cum eam rumores ac sermones ve-
lut alis additis erexerint, te contra, nec as-
pectus, nec Christi operationes vlla ex
parte meliorem effecerint.

Esaiæ militi. 167.

*Qui pu-
gnis gau-
det, &
odio esse
studet,
dæmon
vocatus.*

Eum, qui pugnis gaudet, ac tumultibus
delectatur, atque id studet, ut omnibus o-
dio sit, quoniam eum nomine aptius & cō-
modius quisquam appellet, quàm si ipsum
nequam atque improbum dæmonem vo-

καράθειν ἀγγέλοις σύμπεφυκεν. οἷς καὶ
ἐμφοβος καὶ ἀμέλητος ὑπακοὴ τῷ ἀμελέτη-
ποιεῖν τὰ θελήματα τοῦ θεοῦ μαρ-
τυρεῖ.

Μαρτυρίῳ. ρξδ.

Υπερφάνοις ὁ θεὸς ἀντιτάσσεται,
ἐπειδὴ καὶ τῷ ἀρχοντι αὐτοῦ ἐξ ἀρ-
χῆς ἀντετάξατο. σκόπει τοίνυν ὅσον
ὅτι καὶ θεὸν ἔχειν ἀντίμαχον, καὶ τὸν
ἀρχαῖον ἀντάρτιον συμμέτοχον.

Αὐσονίῳ. ρξε.

Πολλοὶ μὲν ἀρχαῖς ἐξ ἀρχῶν ἄλλας
ἀμείβουσιν, ἐκ τῆς ἡσρόων ἴσως τὰς
μείζους, οἱ χερσὶ τὰς ταύτας ἰθύνοντες.
πινὲς δὲ ὁ μόνον τῆς κρείττοων τὰς
ἡπείους ἠλλάξαντο, ἀλλὰ καὶ οἰκτρῶς
προσαπώλοντο. οἷς οὐκ ἦν βοήθεια
ἢ κυβέρνησις. σὲ δ' ἐκ τῆς θρόνων τῆς
εὐαρχίας αἱ ἑράνιοι παραδέχονται τά-
ξεις, αἷς ἑαυτὸν πεποιήκας προσηφιλῆ,
καὶ πτωχῶν φιλοφῶν κηδόμενος, καὶ
κατόπιν πάντα τὰ δίκαια πιθέμενος.

Μαρπανῶ. ρξε.

Τὴν μὲν τὴν νότον βασιλίσσαν, ἀκοὴ
σοφίας ἐκ τῆς περάτων τῆς γῆς ἐκ-
τείναι πρὸς Σολομῶντα παρώδυνε. σὲ
δὲ κύριος καθ' ἡμέραν ἐμβῶν, νῆφαι
καὶ βλέφαρα πρὸς τὸ συμφέρον οὐκ ἔ-
πεισε. πρὸς σε τοίνυν μὴ ὑπ' ἐκεί-
νης κριτῆς ὅτι τὴν μὲν φῆμαι καὶ λό-
γοι ἐπέρωσαν. σὲ δὲ καὶ ὄψις καὶ παρ-
αίτις τῆς τῆς χερσὶ ἐνεργειῶν ἑδαμῶς
ἐβελτίωσαν.

Ησαία γραπῶτι. ρξζ.

Τὸν μάχαις χαίροντα, καὶ θορύβοις
τερπόμενον, καὶ μάλλον μισεῖσθαι πα-
ρὰ πάντων ἀποδάλλοντα. τί ἄν τις ἀρ-
μοδίως χαλίσκον, ἢ φαῦλον δαίμονα,
ἐκ τῆς γνώμης τὴν φύσιν ἀλλάξαι.
ἐπ' αὐτῷ

ἐπεὶ οὐκ ἔστι παρὰ τοῦ Θεοῦ βασανίζου-
μενοι ἐν ταῖς ψυχαῖς τοὺς δαίμονας, καὶ
καὶ σὺ τῷ πατρὶ αὐτῷ πῦρ αὐτοῖς
αἰώνιον ἐπιτίθειλατο, ἢ παύσαι φιλο-
τάραχον ζῶν μετερχόμενος, ἢ γίνω-
σκε καὶ αὐτὰ μαρτυρεῖν ὑποκείμενος.
καὶ κέῃσε τίς ἀμυνεῖ ἐλπίδος.

Ζωίλω πρεσβυτέρω. ρξη.

εἰς.

Επειδὴ ἀμπελον ἑαυτὸν ὁ κύριος
προσηύρευσεν, τὸ νόστιμον καὶ καρδίαν
εὐφραίνον ὡς ἀρχόμενος κήρυγμα, οἶον
ἀναγκάως καλεῖ ἡ γεία γραφὴ τὸν
ἀληθῆ τῆς θείας γνώσεως λόγον, τῶτον
καὶ ἐν κρατῇ σοφίας ποτίζει, κρα-
τῆρα τὸν τῷ κυρίου πλευρὰν ὀνομά-
ζουσα, ἐξ ἧς ἡμῖν ἡ τῆς ζωῆς εὐφροσύνη
ἐπιγασσεται.

Τῷ αὐτῷ. ρξθ.

Τίς τῷ θεῷ πνεύματος ἐπιφοίτη-
σιν δεξιόμενοι οἱ τῷ κυρίῳ ὑποταγόμενοι,
γλυκύς ἐστιν μετὰ ἐνομήσασαν, καὶ
εἰς πάντα τὰ ἔτη τὴν ἀληθῆ καὶ ἀ-
νόθευτον πόσιν τῆς μυστηρίων ἐκόμε-
σαν. τοὺς τοίνυν τὴν θεῖαν ὡς ἀρχήν
ἐξάουσιν, παιδεύουσιν, καὶ νόστοις καὶ
ἐξιστήλοις ἐντάλμασι τὰ οὐράνια ἐ-
πιβολοῦντας διδάγματα, μανι-
χαῖς, καὶ σιμωνίαις, καὶ μοντανόις καὶ
ναυάτοις, ἀρείοις, καὶ μακεδονίοις, φω-
τεινοῖς, καὶ τοῖς τοῖς ὁμόφρονας,
καὶ πάλιν ἐκόντως προσηγορεύει, μί-
νυτας τὸν οἶνον ὕδατι, τῇ ἀκραφνῇ
τῆς θεῖας λόγων σοφίας τοὺς οἰκείους
χετλιασμούς ἐπισημαίνοντας.

Χαρήμονι. ρσ.

Φασὶ σε πᾶσι πάντα μὴν ἀπηγορεύ-
μένα, πᾶσι δὲ ἀράττειν καὶ ἀθεσμε-
τοῖς δὲ θεοῖς μυστηρίοις ταῖς χεῖρας
προστίθεναι συνεχῶς, καὶ μετέχειν
τολμηρῶν τῆς ἀφάντου σοὶ καὶ μοι
λίαν ἐπὶ τῇ θαυμάσει σου τίς ἀνα-
δείξει, ὅτι ταῖς τῆς δαίμονων τραπέ-
ζαις.

cet, ut qui voluntate animique instituto
naturam mutarit? Quoniam igitur Chri-
stus & hic ante tempus dæmones torquet,
& in altero ævo sempiternum ipsis ignem
vnā cum ipsorum patre promisit; aut tu-
multuariam vitam confectari desine, aut
illud scito, te & hic flagris obnoxium esse,
& illic vindictā minimè vitaturum esse.

Zoilo Presbytero. 168.

Quandoquidem Dominus vitem sci-
psum appellavit, ut qui pectus humectan-
tem ac voluptate afficientem prædicationem
præbuerit, idcirco scriptura diuina
veram diuinæ cognitionis doctrinam vi-
num necessario appellat. Hoc in poculo
quoque sapientia bibendum porrigit: per
poculum nimirum Domini latus intelli-
gens, ex quo nobis vitæ iucunditas & o-
bletatio profluxit.

Eidem. 169.

Domini Apostoli, cum diuini spiritus
aduentum suscepissent, multo pleni esse
existimati sunt, atque ad omnes nationes
veram minimèque adulteratam mysterio-
rum potionem tulerunt. Quamobrem eos,
qui diuinam doctrinam adulterant, ac cæ-
lestia documenta spuris & euanidis man-
datis inficiunt, hoc est, Manichæos, Simo-
nes, Montanos, Nouatos, Arrios, Mace-
donios, Photinos, cæterosque eiusdem
mentis ac sententiæ homines, haud abs re
caupones appellat Propheta, ut qui aquā
vino immisceant, hoc est, miseros suos er-
rores, puræ ac limpidæ diuinorum sermo-
num sapientiæ inferant.

Chæremoni. 170.

Aliunt nonnulli te, cum omnia, quæ di-
uinis legibus interdicta sunt, facere, tum
nonnulla etiam nefaria & impia perpetra-
re: atque interim tamen manus ad diuinæ
mysteria continenter protendere, eaque,
quæ à te attingi nefas est, impudenter per-
cipere. Ac mihi sanè temeritatem atque
F iij

1. Cor. 10. impudentiam tuam vehementer admirari subiit, qui, cum dæmonum mensis ad salutitatem usque communices, Dominicæ quoque mensæ particeps fieri minimè timeas. Vide igitur, ne quis te laqueus corripit, ut Iudam, ob remeritatem suam in desperationem prolapsam, simulque & prodicionem perpetrantem, & sacrosanctam communionem postulantem.

Ioan 13.

Act. 1.

Nili filijs. 171.

Quid naturam abiuratis, aut vocationem ignoratis? Nam illa ex vno eodemque ventre vos protulit: hæc autem per vnam & eandem spem vos regenerauit. Quamobrem aut prior natiuitas vos pudore quodam commoueat: aut posterior metu afficiat: atque ad concordiam siue naturæ, siue vocationis fœdus sancite.

Archentio. 172.

Luc. 16. Quid per chaos indicetur. Chaos ingens inter se ac diuitem in pœnis & cruciatu hærentem firmatum esse Abraham respondit, Iustorum videlicet ac peccatorum discrimen his verbis indicans. Nam ipse hospitum ac pauperum amans & studiosus erat, eosque, qui longo à se locorum interuallo diffiti erant, excipiebat. Ille autem vlceribus confectum hominem pro foribus suis iacentem auersabatur. Quemadmodum igitur contrariæ voluntates animique instituta sunt: ita etiam in disiuncta loca migrant. Illi enim requiem & oblectamentum, hi cruciatum acceperunt.

Marco Monacho. 173.

Psalm. 1. Eos, qui animi firmitate carent, tuique similes sunt, o inconstans, puluerem, qui à facie terræ proiicitur, appellauit Propheeta. Nam si cum à beato viro Ammone confitus, piéque rigatus, ac firmiter constabilitus esses, fructumque etiam, ut putabamus, tulisses, nunc tamen, non eruditionis cōparandæ causa, sed exquisitiōrū epularum studio atque cupiditate multas

ζαῖς εἰς κόρον κοινωνῶν, καὶ τραπέζης κυεῖς μετέχων οὐ φοβῇ. ἀεὶ οὐ μή τις σε βρόχος καταλάβῃ ὡς τὸν Ιούδαν ὅτι τῇ παραπέτῃ εἰαυτῷ ἀπογόνῳ, καὶ τὴν προδοσίαν ἐνεργούσῃ, καὶ τὴν κοινωνίαν ἀπαγορεύσῃ.

Τοῖς υἱοῖς Νείλου. ροα.

Τί ἀρνέσθε τὴν φύσιν, ἣ ἀγνοεῖτε τὴν κλήσιν; ἡ μὲν γὰρ ἐκ μιᾶς ὑμᾶς παρρησιαγῆς γενέσθαι, ἡ δὲ διὰ μιᾶς ἀνεγέννησεν ἐκ πίδους. ἡ τὴν παρρησιαν τοίνυν ἀδέσθητε γέννησιν, ἡ τὴν δευτέραν φοβήθητε ἀνεγέννησιν, καὶ ἀνέσταθε παρρησιόμοιοι, εἴτε τῆς φύσεως, εἴτε τῆς κλήσεως.

Ἀρχοντίω. ροβ.

Χάσμα μέγα ἐστὶν καὶ μετὰ τὸ εἶναι καὶ τὸ πλουσίον πτωχὸν καὶ ὁ Ἀβραάμ ἀπεκρίνατο, τὴν δὲ δικαίαν παρρησίαν τοὺς πλάοντας διὰ φθορὰς ἐνδεκνύμενος. ὁ μὲν γὰρ, φιλόζητος ἦν καὶ φιλόπῳχος, τοὺς μακρὰν ἀπωκισμένους δεχόμενος. ὁ δὲ παρρησιόφθους ἠλκόμενος, ἀνηλεῶς ἐκτετρεπόμενος. ὡς τὸ οὐκ ἐναντία αἱ παρρησιᾶς, οὕτως ἀμυγῆς ἡ μετὰ τὰς τῶν μὲν, τὴν ἀνέσιν τῶν δὲ, τὴν κόλασιν δεξάμενων.

Μάρκω μοναχῷ. ρογ.

Τοὺς ἀσθενεῖς καὶ σοὶ παρρησιόκοτος ἀβέβαιε, χρὴ ἐκτετρεπόμενον ἀπὸ παρρησίας τῆς γῆς ὁ παρρησιόφθους ἐκάλεισεν. εἰ γὰρ φυτευθεὶς παρὰ τῆς μακαρίου Ἀμμωνος, καὶ ποτιθεὶς θεοφιλῶς, καὶ ἀσφαλῶς ἐδραθεὶς, καὶ καρπὸν ἐκτετρεπόμενος, ὡς φόμεθα, πολλοὺς οἴκους παρρησιόφθους ἐχέειν παρρησιόφθους, ἀλλ' ἀκροτέρας σιτήσεως τίς σε

σε καὶ ἄξιαν ὁδὸν ἔραστο, καὶ σαυτὸν ἀπολλύοντα, καὶ πολλοὺς ἀχρειοῦντα, οἷς ἡ νεότης τιλὸν εὐκολίαν εἰσποιεῖται συμφέρεισαν.

Κυρηνίῳ ἡγεμόνι. ροδ.

Χάρτιον ὑμῖν οἱ πολῖται πεπόμφασιν, ὡς ἐπαγγέλτα τῆς ἐκκλησίας ὡς ἔφησαν, ὡς ἐπὶ τῆς πόλεως. ὅς καὶ ἀπολογίας πάντας γυνοῖ, καὶ τῆς ἐν ἐκκλησίᾳ φυγῆς. ὅς ἔστι μόνον ἀπηνείας ὅτιν, ἀλλὰ καὶ ἀσεβείας ἔχει ὑπονοῖαν. εἰ γὰρ ἀπολογίας οὐ μεταδίδους, ὅδε φυγὴν πρὸς θεὸν ἐν δίδους, καὶ συκοφάντας ἐξήμωσας, καὶ ἀδικίας ἐπλήθυνσας. πῶς οὐ φωράσῃς τὸ δίκαιον, πῶς σώσῃς τὸν ἀδικούμενον, ὅς ἵνα μὴ ἔργον δυνατὸν γένηται, ἀπορῶν δικαστὴν τῷ ἀμύνοντι, πρὸς τὸν ἀχρεῖον ἔδραμε σῆκον. ἡ δὲ σῆκῃς ὅτι, τῆς τοῦ δικαστοῦ πρᾶξεως ἡ ἀπόφασις. ὑποβηθὶ τιλὸν ἀπηνείαν, καὶ ἔξῃς τὸ πρᾶγμῶς εὐμαρέσασιν.

Τῷ αὐτῷ. ροε.

Καὶ τὰ μέτρα ἐαυτῶν ὁρίσαμεθα, καὶ ἐλέγχειν τοὺς ποινικοὺς πρᾶγματισταί. εἰ δὲ τιλὸν φράσιν φεύγεις ὧν πρᾶγμῃς, παῦσαι τιλὸν πρᾶξιν, καὶ οὐκ ἔσται φράσις. ὁ γὰρ τις ποῖεν οὐκ ἀνέχεται, τοῦτο μὴ ἀλύετω χαλᾶς. εἰδὲ καὶ μόνῃ ἡ κλήσις ὑβρεῶς ὅτιν ἔξῃς, ταύτης ἡ πρᾶξις πῶς οὐκ ἂν γένησεται ὑβρεῖς.

Πηλυσίῳ. ροτ.

Ο χαλῶς κυρήνιος, αὐθις κατακοσμεῖ τὸ πρᾶγμῶν. ὅς γὰρ ἂν φαίην κριτήριον. εἰ μὴ δοκίμου καὶ ἀκρίβητου νομίσματος μόνον ὁ ὑπὸ κλημάτων κομίζεται. πρᾶξτε ποίνων βελτίονα, αὐτῷ μὴ πέρους μὴ φέροντες, ἐαυτοῖς δὲ βρόχους μὴ πλέοντες.

domos lustras, ecquis te satis dignè deplore queat, qui & exitium tibi ipsi infer, & multos inutiles reddis, nimirum, eos quibus iuuenilis ætas noxiam leuitatem asciscit.

Cyrenio duci. 174.

Chartam nobis ciues miserunt, pro ecclesiæ foribus fixam, ut inquebant, antequam urbem ingredereris, quæ & omnem purgandi sui potestatem adimit, & perfugium in ecclesiam claudit. Quod quidem non solum crudelitatis, sed etiam impietatis suspicionem habet. Nam si nec causæ dicendæ potestatem facis, nec fugam in ecclesiam permittis, nimirum hac ratione, & calumniatores exacuisti, & iniuriarum numerum auxisti. Quonam igitur pacto ius & æquum deprehendes? Quonam pacto ei, cui iniuria infertur, conseruabis? qui, ne à potente aduersario conficiatur & opprimatur, quod iudicem non habeat, qui suas iniurias vlciscatur, ad inexpugnabile templum confugit? Prætextus porro est, venditionis iudicii sententia. Crudelitatem subi: & perfacilem mercatum habebis.

Eidem. 175.

Et modulum nostrum exploratum habemus, & eo loco positi sumus, ut coarguendos improbos habeamus. Quod si eorum, quæ facis, commemorationem fugis, actioni finem impone, & commemorationi locus non erit. Nam quod quis facere non erubescit, non est cur mœrore consternetur, cum id appellatur. Quod si sola quoque appellatio contumeliæ habitus est, an nō eius actio cōtumelia existeret?

Pelusiōtis. 176.

Præclarus ille Cyrenius mercatum rursus exornat. Non enim tribunal dixerim, nisi probæ duntaxat minimæque adulterinæ pecuniæ, quam pro furtis accipit. Rectius itaque feceritis, si ipsi quidem proventus minimè feratis, vobis ipsis autem

restim minimè neçtatis. Vestra enim felicitas, infelicitas ipsi erit.

Eusebio Episcopo. 177.

Nunc malo statu Pelusiotarum res sunt, cum publicorum quoque negotiorum administratio, eodem, quo ecclesiastica morbo laborat. Nam & mirificus vir Cyrenius præsidis dignitate cinctus ad nos deuolauit, & celebris vir Eusebius pastoris munus suscepit, & Maro dispensatoris officio fungitur, & Panfophius Archidiaconatū gerit: ille nimirum iudicia vendens, iste autem vocationes pretio addictas habens, hi autem administram ipsi operam nauantes, & studentes. Ac beatus qui non fuerit scandalizatus in vobis. Desinite itaque, o socordes ac negligētes: ne profanum quoque iudicem culpa liberetis, in vos intuentem, ac nullis lucris parcentem.

Matt. 11.

Rufino. 178.

Aut Pelusiotarum scelera, aut grauissima Romanorum negotia, quæ tu placidè gubernas, hoc effecerunt, vt te, liberalissimum benefactorem, fugerit, quonam pacto Cyrenius præsidis dignitatem arripuerit, atque hic rursus atrocem in modum res administret. Nam venditiones graues sunt, paupertates magnæ, iniuriæ crebræ: nec ecclesia opem huic malo ferre potest. Ius abscessit: lex ignoratur: terror iis, qui non præbent, iniicitur: longinquitatem, earum rerum, quas perpetrat, subsidium habet. Quocirca aut eum potentia exturba: aut illud scito, si urbem eam, cui tu sæpe saluti fuisti, perire sinas, te vnà cum eo, coram Deo iudicium subitum.

Cyrenij
iniquitas.

Lycana. 179.

Si in viduitate perstas, ne iuuenilem in modum te geras. Quod si & ornatè atque eleganter induta es, & luctus nomen obtines, hæ duæ res parum inter se consonant. Aut igitur alterum relinque: aut pudorem ac verecundiam contumelia ne affice.

ἢ γὰρ ὑμετέρᾳ εὐπραγίᾳ, ἔγω αὐτῶν δυσπραγία.

Εὐσεβίῳ ἐπισκόπῳ. ροζ.

Νυνὶ πονηρῶς πράττει τὰ πολιτικῶν τῶν, ὅτε καὶ τῶν πολιτικῶν ἢ διοικήσεως ὁμοίαν τῶν ἐκκλησιαστικῶν νόσον περιβάλετο. καὶ γὰρ καὶ ὁ θαυμαστὸς Κυρήνιος κατέπη τὴν ἀρχὴν ἐνημέρος· καὶ ὁ ἀεισέβητος Εὐσέβιος, τὴν ποιμαντικὴν ἐμπεπίστευται. καὶ Μάρων ὁ κοσμοεὶ, καὶ Πανσόφιος ἀρχidiaconεύει· ὁ μὲν, τὰς κρίσεις ἀπεμπώλων, ὁ δὲ τὰς κρίσεις ἀπαλῶν. οἱ δὲ ἑσπουρητοῖ ὄντες καὶ αποδιδάται· καὶ μακάριος ὅστις ὅς ἐστι μὴ σκανδαλισθῇ ἐν ὑμῖν. φέρεται· οὐκ ἀπερόσοι, μὴ καὶ τὴν ἐξω δικαστὴν ἀπολύῃ τε τῆς αἰτίας εἰς ὑμᾶς ἀφορῶντα, καὶ τῶν κερδῶν ἀφειδύντα.

Ρουφίνῳ. ροη.

Ἡ τὰ πολιτικῶν ἀμαρτήματα, ἢ τὰ ῥωμαίων μέγιστα πράγματα, ἀδιέσωτοι εὐμενῶς λαθεῖν σε τὸν πανάρχαιον εὐεργέτην ἐποίησαν, ὅπως Κυρήνιος τῆς ἀρχῆς ἐπελάβετο. καὶ πράττει τὰ ἐν ταῖς πόλεσιν ἁλίστως. αἱ γὰρ πρὸς σφοδρά, αἱ πτωχεῖαι πολλαί, αἱ ἀδικίαι συχναί, ἡ ἐκκλησία ἔχει οἷα βοηθεῖν. ἀπέβη τὸ δίκαιον, ὁ νόμος ἡγνότηται· ὁ φόβος τοῖς μὴ παρέχουσιν, τὸ μήκος ὅπλον ἔχει ὡς δρᾷ. ἡ παῦσον αὐτὸν τῆς διωάμεως, ἡ ἰσθισιναπολαύσων αὐτῶν, ὅτι τοῦ θεοῦ καὶ τῆς κρίματος.

Λυχνίῳ. ροθ.

Εἰ τῇ χρείᾳ ἐγκατερεῖς, μὴ πρᾶξις νεώτερά. εἰ δὲ καὶ κόσμον περιέκλεις, καὶ πένθους ὄνομα κέκτησαι, ὁ συμβαίνει τὰ πράγματα· ἡ θάτερον οὐκ ἀπολίπτε, ἢ τὴν αἰδῶ μὴ καὶ ἡβείῃς.

Θεός.

Θεοφρονίω. ρω.

Theophronio. 180.

Οὐ ῥήμάτων ἀπαγγελία, ἀλλὰ πραγμάτων διακονία τὸν τῆς θείας παιδεύσεως ζηλωτὴν ἀποφάνει. ὃ δὲ γὰρ ὁ ἀρχαῖος ἀνάρτης, ἐπειδὴ τῆς θεῶν χρησμῶν ἐμμένητο περὶ ζῶν τὸν κύριον, ἐπαινετὸς ἦν ἅρα τῆς τέτων μαθήσεως, ἀλλ' ἀποκριτὸς καὶ ἀποβλητός, ὅτι τὴν γνῶσιν ἔχων, τὴν περὶ τὴν ἀρετὴν εἰ τοίνυν μὴ κοῦφος φαίνεται ἐξέλει, καὶ ὅτι γλώττης μόνης ἔχων τὴν παιδείαν, ἔργῳ ὅτι δειξομένῳ τῷ. ὃ δὲ γὰρ τῆς ἐξωθεν ὁπλοφορίας ὁ Γολιάθ ἀπάναντό τι, τοῖς ἐσωθεν ἀσθενῶν βοηθήμασιν.

Ὡρίωνι μοναχῷ. ρωα.

Orioni Monacho. 181.

Οὐκ ἀπονοίας ὅτι, ὡς φιλολογώταί τε, ὁ καὶ τῆς πιασάντων φόνος τοῦ σφοτάτου Πέτρου, ἀλλὰ διδασκαλίας προσηγορίας, τὰ πολλὰ τῆς ἀνθρώπων προσηγορίας ἀμαρτήματα. τότε γὰρ ἀρχαῖοι, τὰ τῶ εὐαγγελίου καταβάλλεσθαι, ἀπέρματα καὶ αὐτὸς ὡς ἀνατέλλαντα ἐωρακότες ζήλια, σφῶς αὐτὰ ὡς ἡγεῖμα ἐξέπλυν, ἵνα μὴ τῷ σίτῳ συναυξηθῇ τα, τῷ μέλλοντι πρὸς καὶ σὺν πυλὶ φυλαχθῇ. οὐτὼ καὶ Μωσῆς ὁ θεοπῆσις τὰ τοῦ νόμου ἐκ προσηγοριῶν ὡς βαθεῖα θεώματος, εἰ καὶ ὅτι βραχὺ ἀμαρτήματα καὶ ἀλεωδῆται ἐν σαββάτῳ ξυλολογησὺν ἐκείλευσε, τὸ τὸ θεὸν γεγραφὸς ἀποφάνασθαι. ὅτι μικρῷ γὰρ καὶ μείζονι ἡ παράβασις κρίνεται. ὡς καὶ οἱ παῖδες τῶ γένους προπάτορες ἐξύβρι γένεσθαι τὸν πολυώδιον κατεδικάσθησαν καὶ εἶον καὶ θάνατον.

Ηρακλείδῃ ἐπισκόπῳ. ρπβ.

Heraclidi Episcopo. 182.

Ὁ τὸν πολυτίμητον μαργαρίτῳ ζητήσας, καὶ πάντων αὐτῷ τῆς προσηγορίας ἀντιγαθμίσεας, ὁ νέος ὅτι τῶ κυρίου λαός, τῆς πατρῴας καὶ ὁσίας, καὶ

Non verborum enunciatio, verum rerum administratio, divinæ doctrinæ confectatorem hominem reddit. Nam neque Matth. 4. vetus ille rebellis, propterea quod divina oracula memoria tenebat, cum Dominum tentaret, ob eorum cognitionem laudem merebatur: verum contra abiiciendus ac detestandus erat, quod cum scientia præditus esset, actionem inficiaretur ac respiceret. Quare nisi levis haberi vis, utpote in lingua sola eruditionem sitam habens, faciam reipsa ostendas. Nam nec Goliath ex armis externis quicquam commodi tulit: quoniam internorum auxiliorum imbecillitate laborabat.

Parum est lingua duntaxat eruditum esse. 1. Reg. 17.

Non crudelitatis atque amentiae fuit, Act. 5. vir studiosissime, quod sapientissimus Petrus, eos, qui peccauerant, morte affecit, verum præscientis doctrinæ, multa hominum peccata præsanantis. Nam cum tunc Evangelij sementem facere incepissent, ac statim enata zizania conspexissent, sapienti consilio ea confestim euulserunt, ne una cum tritico aucta futuro igni ad exustionem servaretur. Ad eundem enim modum divinus quoque Moses, legem ab initio statim violatam perspiciciens, et si ob exiguum peccatum, saxis tamē eum obrui iussit, qui die Sabbati ligna collegerat: Deum videlicet hanc sententiam tulisse scribens. Siquidem legis transgressio, tam in parvo ac levi, quā in magno atque atroci crimine iudicatur. Nam profecto primi quoque generis nostri authores ob arboris fructum degustatum, acerbissima, & vita & morte mulctati sunt.

Cum Petrus Annaniam & Saphiram morte affecerit. Matt. 13.

Num. 15.

Legis transgressio in quolibet crimine vindicatur.

Genes. 3.

Is qui ingentis pretij margaritam quæ fuit, eamque omnibus suis facultatibus emit, novus est Domini populus, qui paternam & substantiam, & religionem con-

Matth. 13.

*Cir Chri-
stus mar-
garita
vocetur.*

temnit, ac Dominum gloriæ quærit. Margarita autem idcirco appellatur, quia diuinitatis profundo copulatus est, solisque piscatoribus atque ipsius interpretibus cognitus.

Eidem. 183.

*Psal. 16.
Apostoli
piscato-
res.*

Qui descendunt mare in nauibus, facientes operationem in aquis multis, sunt diuino numine afflati Domini discipuli, ut qui & ex priore vitæ instituto id fuerint, & ex piscatoria in mundo operatione ad spiritualem migrarint. Quoniam enim non secus ac fluctuum insultus, humanæ res intumescunt ac vicissim sedantur, earum inconstantiam diuina oracula haud abs re maris nomine appellarunt. Qui autem hoc mare tranquillum reddiderunt, in aquis multis operationem fecisse dicti sunt.

*Cir res
humane
maris
parentur.*

Zosimo. 184.

Si Dei patientiam ac lenitatem contemnis, o miser, saltem præsentia te commoueant. Multi enim ad futura cæcutientes, huius vitæ suggillationes vitant. Quod si & hæc & illa pro nihilo ducis, & hic tui risum, & illic fletum commouebis.

*Et hinc
sum
postea
fletum
moue-
re.*

Eusebio Episcopo. 185.

Iis, qui ope atque auxilio opus habebant, opem ferre potuisses, nisi te ipsum fœdis quæstibus atque electionibus prius confecisses. Nam qui te Pan sophio additum ceinunt, hoc est homini ei, qui non modo diuino Stephano, cuius munus temerè suscepit, contumeliam intulit, verum etiam virtutem omnem ex honesto & graui choro propellere atque obterere studet, quoniam tandem honore te afficere queant? Quod si & ipsum prohibeas, & te ipsum corrigas, hoc consequeris, ut & huiusce vitæ res tibi omnino latæ atque commodæ existant, & res alterius vitæ omnino tolerabiles.

θησκείας καταφρονῶν, καὶ τὸν κύριον τῆς δόξης ζητῶν· μαργαρίτης δὲ κέκληται, ἐπεὶ τῷ βυθῷ τῆς θεότητος ἠνάταται καὶ μόνοις τοῖς ἀλειτουργοῖς αὐτοῦ ὑποφύεται ἐγνώριται.

Τῷ αὐτῷ. ρπγ.

Οἱ καταβαίνοντες εἰς θάλασσαν ἐν πλοίοις, ποιοῦντες ἐργασίαν ἐν ὕδασι πολλοῖς, οἱ τῷ κυρίῳ πυχάνουσι θεοφόροι ἀπόστολοι, καὶ ἐκ τῆς πατρὸς τοῦτο ὄντες, ὅτι τῆς εὐμαρίας καὶ ἐκ τῆς ἐν τῷ βίῳ ζωῆς ἐργασίας· ἐπεὶ γὰρ ὡς κυμάτων ἐπανάστασις φλεγμάνει καὶ κατευνάζεται τῇ ἀνθρώπων τὰ πάραγματα, εὐκότως θάλασσαν πλὴν τέτων ἀνεμαλίαν οἱ θεοὶ καλῶσι χρισμοί. οἱ δὲ ταύτην γαληνεύσαντες, ἐν ὕδασι πολλοῖς πεποιῶσθαι τὴν ἐργασίαν ἐρρήθησαν.

Ζωσίμῳ. ρπδ.

Εἰ τῆς ἀνοχῆς τῷ θεῷ, καὶ τῆς μακροθυμίας, ἧς τὰς καταφρονεῖς, καὶ τὰ παρόντα ἀδόκηται, πολλοὶ γὰρ παρὲς τὰ μέλλοντα ἀβλεποῦντες, τὰς ἐν ταῖς ἐκκλησίαις καμωδίας· εἰ δὲ καὶ ταῖς κακείναις καταφρονεῖς, ἐν ταῖς γελασθήσῃ, καὶ κείνῃ θρηνηθήσῃ.

Εὐσεβίῳ ὁπισκόπῳ. ρπε.

Ἡ δουλία τοῦ ὁπικουρεῖν τοῖς βοηθείας παρὰ δεινότητος, εἰ μὴ ταυτὸν παρὰ κατέλυσας ἀγχοῖς λήμματα καὶ παρὰ βλήμασιν· οἱ γὰρ ὁρῶντες σε πανσοφίου ἡγήματρον, ἀνθρώπου μὴ μόνον τὸν θεῖον ὑπερίστατος Σίεφανον· οὐ πλὴν λειπόμενος ἀκρίτως ἐδέξατο, ἀλλὰ καὶ πᾶσαν ἀρετὴν ἐκ τῆς σεμνῆς χοροῦ παρὰ πηλακίσει ἀπουδάσματος, ποίας αὐτὸς πρὸς ἀξιώσας· εἰ δὲ καὶ τῶν καλῶν, καὶ ταυτὸν διορθώσας, καὶ τὰ ἐν ταῖς πάντως φανείται σοὶ χρεῖα καὶ τὰ ἐκείνῃ πάντως ἀνεκτά.

Σιέμῳ.

Σερῆνω τριβένω. ρπς.

Μὴ λογοποιεῖς τὰ δῶρα, ἀλλὰ παρ-
σφῆρε μόνον· ὅδε γὰρ ὁ σοὶ παροκομι-
σας π, παρὲργάζεταί, ὅποι καὶ ὅπως
χρήσαιο τὸ τῷ. ἀρκεῖ γὰρ μόνον τὸ
δοῦναι, καὶ σοὶ πμην, καὶ ἑαυτῷ παρ-
ρησίαν ὀρέξαι.

Τῷ αὐτῷ. ρπζ.

Εἰ καὶ θεῷ ὑποδικοί ὡς ἔφησιν οἱ κα-
κῶς φερόμενοι τοῖς ἱεροῖς τυγχάνουσιν
ἱερεῖς, ἀλλ' αὐτὸς τὸ τοῦ ἀγνοεῖς. μὴ ὅ-
τι τὸ παθεῖν τῆς δωροφορίας ὑβεί-
σης, τὸν πρόπον τῆς δαπάνης αὐτῆς ἐ-
ρευνῶν, ὡς ὅτι τῷ δαδωκῶς, ἢ εὐ-
θυίας αὐτῆς ἀπαιτῆς, καὶ καὶ ὡς τῷ
μέλλοντος ἐξέλη λογοφείας. ὥστε
γὰρ οἱ ὁπιδεικτικῶς εὐ ποιούτες,
τοῖς ἐνταῦθα χρότοις τῷ ἐκείθεν ἀ-
μοιβὴν ζημιῶνται, ὅπως οἱ τοῖς ἐκεί-
θεν δίκην φερωτοῦτες, ἐνταῦθα παρ-
ξετάζοντες, τῆς ἐκείθεν ἀφίαν αἰ-
τίας καὶ πμωείας.

Ἀσκληπιά. ρπη.

Εἰ ὁ θραὺς ὡς βιβλίον ἐλίσσεται, καὶ
τὰ ἄλλα πίπτει, καὶ ὡρεῖται, καὶ γῆ,
καὶ τὰ ἐν αὐτῇ καὶ ἀχέεται, καὶ πάν-
τα γυνὰ καὶ τετραχελισμῶν τῇ με-
γάλη ἡμέρᾳ τῆς τῆς κυρίας παρσείας
ἐτοιμάζεται, τῷ χρεῖν αὐτὸς ἀμε-
λεῖς, καὶ ὡς εὐθυίας ὑφείων εὐρε-
πίη, ἀλλ' ὡς ἀνέγκλητος λησμε-
νος, ἀναβάλλη τῷ μετὰ μελέειαν ὅρα
οὐ μὴ τότε σοὶ ἐπέλῃ ἡ μετὰ γνωσις,
ὅτε μόνη παρῇ ἡ σπογνωσις.

Σερῆνω. ρπθ.

Καλὸν μὲν τὸ πμᾶν τὰς μάρτυρας
τῆς εὐσεβείας τοῖς ἀνθρώποις, ὅτι αὐ-
τὸς πεποιήκας. κρεῖττον δὲ τὸ θεομα-

Serenio Tribuno. 186.

Ne ad calculos dona exigas: verum dun-
taxat offer. Nam nec is, qui tibi aliquid
attulit, curiosius explorat, vbi & quonam
pacto illud infumas. Sufficit eum dūtaxat
dedisse, atque tibi honorem, ac sibi ipsi fi-
duciam præbuisse.

Eidem. 187.

Et si apud Deum rei atque obnoxij sunt,
ut inquis, Sacerdotes illi, qui rebus sacris
improbè vtuntur: at ipse tamen hoc igno-
ra: ne & largitionis propositum contume-
lia afficias, modum ac rationem, qua ea
expenditur, curiosè perferutans (perinde
videlicet ac si ob eam causam dederis, ut
ipsius rationem exposcas:) & illos, in quos
id beneficij contulisti, rationum in futu-
rum referendarum necessitate liberet.
Quemadmodum enim qui ostentationis
studio boni aliquid agunt, per huiusce
vitæ plausus ac laudes futuri præmij detri-
mento mulcantur: eodem modo qui eos,
qui subeundo illic iudicio, rationibusque
referendis obnoxij sunt, hinc prius excutiūt
atque examinant, eos illic crimine ac sup-
plicio liberant.

*A largi-
tione m-
tia cu-
riositas
abesse de-
bet.*

Asclepio. 188.

Si cælum libri instar conuoluitur, & a-
stra cadunt, & Orion ac terra, & omnia
quæ ipsius complexu coercentur, igne cō-
flagrāt, cunctaque nuda & aperta magno
illi Dominicæ præsentia diei præparan-
tur: ecquid ipse incuria laboras, ac non, ut
rationes redditurus, te præparas, verum
ut criminum experts, atque incognitus fu-
turus, pœnitentiam differs? Vide igitur ne
tum denique tibi in mentem veniat pœni-
tentia, cum desperationi soli locus erit.

*Apoc. 6.
2. Pet. 3.
Heb. 4.*

*Cautione
nimis sera
pœnitentia.*

Serenio. 189.

Pulchrum quidem est pietatis marty-
res votiuis donis ornare, quemadmodum
tu facis. Pulchrius autem ac præstantius

*Martyrū
præcipuū
honor, eo-
rū imita-
tio.*

fuerit, eos, per ea quæ cum virtute ac laude gesserunt, colere. Quamobrem quibus ornatum obtulisti, fac iisdem quoque mores offeras.

Palladio. 190.

Puer, qui ob aurium leuitatem improbis sermonibus deprauatus atque corruptus, abs te profugit, propter obedientiam ad te redit, beneuolentiam à nobis edoctus. Quocirca facili ac placido animo eū excipe. Sic enim, & nobis, & tibi ipsi commodabis, nobis videlicet charitatem & beneuolentiam, tibi ipsi autem officium atque obsequium præstans.

Calliopo. 191.

Diuina
res com-
miseratio.

Nos vrbes, vt tumultibus laborantes, fugimus: atque in solitudine tumultus inuenimus. Etenim Reip. duces, qui pro suo munere tranquillitatem vrbibus conciliare debent, nunc solitudines in vrbes commutant, earum videlicet incolas in exules conuertentes, nobisque lugubres voces infundentes. Quod autem diuina res sit commiseratio, ipse quoque scio. Quod item vlciscendi imbecillitas, plagæ accessio sit, ne id quidem ignoro. Tu ergo, vt qui & opibus ac potentia præditus, & vindicandis iniuriis par sis, iniuriam comprime, atque Rempublicam constitue, nobisque quietem tribue, sedatis nimirum & extinctis solitudinis luctibus.

Lampetio. 192.

Gene. 25.
Quid sit
plantam
Esau te-
nere.

Gene. 25.

Iacob Esau plantam in ortu arreptam tenebat: hoc videlicet per hanc speciem significans, quod mens, quæ Deum per puritatem cernit (id enim si interpreteris, Israël sonat) gulæ affectus supplantat. Quod quidem in illis ipsis impletum est, cum Edom effrænata cuiusdam rabiei significationem dedit, ac primigeniorum honorē edulij seruum effecit.

παύειν αὐτοὺς οἷς ἐποίησαν κατὰ νό-
μας. οἷς τοίνυν παροσένηγοντας τὸν
κόσμον, καὶ παύειν αὐτοὺς καὶ τὸν
κόσμον.

Παλλαδίω. ρς.

Ὁ παῖς ὁ πεφωγὸς σε δι' εὐχέρειαν
ἀκοῆς λόγους φαύλους φθαρέσ, ἥ καὶ
σοι δι' εὐπειθειαν, εὐνοίαν παρ' ἡμῶν
δίδαχθεις. δέχ' τοίνυν εὐμενῶς, καὶ
ἡμῶν καὶ σου τῷ χαλεπόνος. ἡμῶν,
τὴν ἀγάπην, σου τῷ δέ, τὴν χερίαν.

Καλλιόπῳ. ρσα.

Ἡμεῖς τὰς πόλεις ὡς φορυβάδεις
πεφύγαμεν, καὶ φορυβάς ἐπὶ τῆς
ἐχάπας εὐρήκαμεν. οἱ γὰρ ἡγεμόνες
τῆς πολιτείας, οἱ τὰς πόλεις ἡρεμίαν
παροσέκυναν ὀφείλοντες, νῦν τὰς
ἐρημίας πολίτεις, τὰς οἰκούντας αὐ-
τὰς τρέποντες εἰς φυλάδας, καὶ ἡμῶν
δακρυώδεις ἐπαντλοῦντες φωνάς. ὅτι
δὲ γένοιτο τὸ συμπαθεῖν εὐ οἶδα καὶ γὰρ.
ὅτι δὲ τὸ παρὲς ἐκδικήσιν ἀδίκους πα-
ροσέκυν' ἐπὶ τῆς πληγῆς, καὶ τὰς οὐκ
ἀγνοῶ. αὐτοὶ οὐκ ὡς ἔχον τὸ δύνασθαι,
καὶ ἀρκῶν παρὲς τὴν ἀρτίαν, καὶ παύσον
τὴν ἀδικίαν, καὶ γῆσον τὴν πολιτείαν,
καὶ δὸς ἡμῶν ἡρεμίαν, γείλας τοὺς τρη-
νῶν τῆς ἐρημίας.

Λαμπετίῳ. ρςβ.

Τῆς πύργου Ησαΐα ὁ Ἰακώβ ἐπέλη-
πτο ἐν τῷ τίκτεσθαι, τὸ το σημεῖον
αὐτῷ τῆς χήματος, ὅτι ὁ νῦν ὁ βλέπων
θεὸν καθαρότητι. τὸ γὰρ Ἰσραὴλ
ἐρμηνεύεται, πλεονάζει τὰ πάντα τὰ γα-
πρίμαργα. ὅτι ἐπ' αὐτῷ ἐκείνων
τετέλειτο, ἡνίκα τὴν ἀκαρτέτητον λύ-
ταν ὁ Εδὼμ ἐπέδειξατο, καὶ τῆς παρο-
βυγενείας τὴν τιμὴν, οἰκέτην ἐποίησε
βρώσεως.

Τῷ

Τῷ αὐτῷ. ρ5γ.

Οὕτως ἐπιβάλλεις τοῖς ἐνθυμήμασι, καὶ δριμέως θροεύεις τὰ κεχυμένα ἀνίγματα, τὰ δέρματα τῆς ἐρίφων ὁ Ἰακώβ πατριάρχης, καὶ τὴν εὐλογίαν τῆς πατρὸς ποσειδάωνος, τὸν κύριον ἡμεῖς καὶ σωτῆρα ἠνίξατο, τὴν ἐναμάρτητον φύσιν ἀναμαρτήτως δεξάμενον, καὶ τὰ πάθη αὐτῆς ἐν αὐτῷ θανάτωσαντα. τὸτο γὰρ δηλοῖ ἡ τῆς νεκρῶν δερμάτων περίθεσις. ἐπειδὴ ἔδεν ἐρεφῶδες λοιπὸν ἐν τῇ φύσει χατέλιπε, τῆς εὐωνύμης εἰσεως καὶ κρίσεως ἄξιον. ἀλλὰ νεκρώσας αὐτῆς τὰ γήινα μέλη, καὶ βρώσιν προσφιλῆ τῷ πατρὶ προσεκλήμισε, τὴν ἡμετέραν αἰὲν πεινῶντι σωτηρίαν, καὶ ἡμῖν ἐν αὐτῷ τὸ ἀναφαίρετον εὐλογίαν ἐπήγαγεν.

Ωρίωνι μοναχῷ. ρ5δ.

Πόθεν ἔφησιν οἱ πονηροὶ λογισμοί, ἐκ τῆς καρδίας ἐξέρχονται, καὶ κοινῶσι τὸν ἄνθρωπον. ἐκ τῆς χαλεπότητος τοῦ γεωργίου ἐρηγορέειν ὀφείλοντας, καὶ φυλάττειν τὴν χαλκὴν σπέρματος τὸν καρπὸν ἀναβάλλοντα· εἰ γὰρ μὴ κόρω καὶ χάρω ἢ αὐτῆς φυλακὴν προσδεδώκεμεν τὴν θείαν εἰκόνα μολύναντες, τότε τὸ χαλκὸν σπέρμα νοτεύσαντες, τῆς ζιζανίας ὁ ἀπορεύς, ὅς κ' αὐτοὺς παρὰ σὺν, καὶ ἄξια πυρὸς ζιζανία ἐν ἡμῖν χατεργάσατο.

Τῷ αὐτῷ. ρ5ε.

Θέλεις ἀπελθόντες συλλέξωμεν τὰ ζιζάνια, αἱ ἀγγελικαὶ δυνάμεις, φασί, ἀφρονεῖν αἰὲν τῷ θεῷ θελήματα εὐνοϊκῶς ἐπιθυμοῦσαι, ἐπειδὴ καὶ τὴν ἡμεῖς ὀλιγοψύχων, καὶ τὴν τοῦ θεοῦ πολλὴν ὁρᾷ μακροθυμίαν. ἀλλὰ πρᾶξαι τοῦτο κωλύονται, μὴ συνεκτμήνῃ τοῖς ζιζανίοις ὁ σῖτος, μήποτε ἀρπαγῇ ἀμαρτωλὸς πρὸς διόρθωσιν βλέπων, μὴ πονηρῶν γενομένων γονέων συνεκκοπῇ ἀκατάγνωστα τέκνα, ἐπὶ

Eidem. 193.

Ingeniosè & argutè animum cogitationibus adiicis: atque acutè occulta ænigmata venaris. Iacob hædorum pellibus contactus, ac paternam benedictionem cōsecutus, Dominum ac Salvatorem nostrum significavit, qui peccato obnoxiam naturam citra peccatum suscepit, ac vitiosos ipsius affectus in seipso interemit (hoc enim mortuarum pellium indumentum designat.) Quandoquidem nihil iam hædinum, ac sinistro latere atque condemnatione dignum in natura reliquit: verum terrenis ipsius membris morte affectis, Patri, perpetua salutis nostræ fame flagranti, gratum ac suavem cibum obtulit, nobisque in seipso nunquam eripiendam benedictionem fontis in morem protulit.

Orioni Monacho. 194.

Vnde est, inquis, quod malæ cogitationes è corde exeunt, & coinquinant hominem? Nimirum quia dormiunt agricolæ, qui excubias agere debebant, atque exorientem boni seminis fructum tueri & conservare. Nam nisi ingluvie ac veterno custodiam nostram prodidiffemus, diuina videlicet imagine contaminata, hoc est præclaro semine adulterato, zizaniorum fator, quæ ad nos irreperet, non inuenisset, ne zizania igne digna in nobis efficeret.

Eidem. 195.

Vis abeuntes colligamus zizania, aiunt angelicæ virtutes, diuinæ voluntati beneuolo semper animo administram operam præbere cupientes. Quoniam & segnitie nostram ac socordiam, & ingentem Dei lenitatem conspiciunt. Verum hoc facere prohibentur, ne vnà cum zizaniis euellatur & triticum: hoc est, ne rapiatur peccator ad vitæ emendationem spectans, ne vnà cum improbis parentibus infontes liberi simul excendantur, qui adhuc quidē

Gene. 27.
Iacob
Christi
typus.

Matt. 15.
Cur malæ
cogitationes homi-
nem in-
quinant.
Matt. 13.
κόρος καὶ
ζιζάν.

Matt. 13.

sæpe in paternis lumbis sunt, verum apud Deum, ut pote occulta cernentem, iam existunt. Angelorum enim classes, ut conseruæ naturæ, ea quæ nondum præsentia sunt, ignorant. Deus autem & intelligit, & persæpe istud fecit. Neque enim Esau peccantem, nondum edita prole, demersit, ne vnâ quoque Iobum euelleret, qui ex eo genus duxit: nec item Matthæum portorii exigendis operam dantem morte affecit, ne Euangelij prædicationem impediret: nec libidini atque impudicitia studentes meretrices oppressit, ne pœnitentia exempla deessent: nec Petri abiurationem ultus est; quoniam calentes ipsius lachrymas prospiciebat: nec persequentem Paulum morte abscidit; ne orbis terrarum fines salute frustrarentur. Omnia ergo zizania, quæ messem expectant, nec ad pœnitentia fructum sese conuertunt, magno igni præparantur, ut quæ sterilitate prorsus laborarint.

Serenio. 196.

Non est iniqui iudicij, quemadmodum putas, iis, qui plurimos labores & ærumnas pereulerant, ac domos extruxerant, imperasse, ut Ægyptios spoliarent, aureaque atque argentea vasa ab illis acciperent, quibus labores suos impenderant: verum perquam etiam integri ac religiosi iudicis, dignum cibo esse operarium sancientis. Nam si quis nostrum cognitionis spiritum affecutus esset, illud utique inuenisset mercedem hanc, atque ad hunc modum datam, laboris in conficiendis lateribus suscepti acerbitate, ac lucuosa ædificatione, ob quam iustus iudex ipsis quoque gratiam ad res huiusmodi commodato accipendas indidit, longè inferiorem fuisse.

Cyro. 197.

Vitanda in bonis aetionibus estatio. Pompa, & fastus, atque inanis gloria, supernum splendorem minimè conciliat: verum mores probi, ac vita honesta, & ostentationis expers bonorum communi-

μὲν πολλάκις ἐν ὁσφύϊ ὄντα πατρικῇ, θεῷ δὲ ὑφεστῶτα ὡς τὰ κεκρυμμένα ὁρῶντι. αἱ γὰρ τάξεις τῶν ἀγγέλων, οἷα τῆς φύσεως αὐτοῦ δούλοι, τὰ μέγιστα παρόντα ἀγνοοῦσιν· ὁ δὲ κύριος καὶ συνιᾷ, καὶ πολλάκις ἐποίησεν. Οὐκ ἐθέλει σὺν ἄτεκνον τὸν Ησαΐ ἁμαρτάνοντα, ἵνα μὴ συνεκτίλῃ τὴν ἰσθμὸν, ἐξ ἧς ἐκείνους γινόμενον, μὴ θανάτους τελευτῶντα Ματθαῖον, ἵνα μὴ καλύσῃ τὸ εὐαγγέλιον, μὴ νεκρώσας ἀσπλγῆσας πόρνας, ἵνα μὴ τῆς μετάνοιας οἱ τύποι ἀργήσωσιν, μὴ ἀμυνάμενος τοῦ Πέτρου τὴν ἀρῆσιν, ἐπεὶ τὸ θερμὸν πορεύεσθαι δακρυοῖ, μὴ ἐκκλῖνας τελευτῇ τὸν Παῦλον διάκονα, ἵνα μὴ ἀποχρήσωσι σωτηρίας τῆς οἰκουμένης τὰ τέρματα· ὅσα τοίνυν τὸν θείον πεινᾷ ζιζάνια, καὶ πρὸς καὶ τὴν μετάνοιαν ἐτρέπεται, τῷ μεγάλῳ πειλόμενός ἐστιν, ὡς παντελὴ ἀκαρπία νοσησάντα.

Σερηνίῳ. 196.

Οὐκ ἔστιν ἀδίκως κρίσεως, ὡς οἶε, τὸ κελεύσαι τοὺς πλείους μοχθήσαι τὰς καὶ πόλεις αὐτῶν πόνῳ οἰκοδομήσαι τὰς, σκελεῦσαι τοὺς Αἰγυπτίους, καὶ χρυσία λαβεῖν ἢ ἀργύρια παρ' ἐκείνων, οἷς τοὺς πόρους κατέβητο ἀλλὰ καὶ σφόδρα ἀδεχάμενος κριτὴς, ἄξιον εἶναι τῆς προφῆας τὸν ἐργάτην θεοπύκνους· εἰ γὰρ πᾶς ἡμῶν καὶ γνωστικὸς ἐπέτιχε πνεύματος, εὐρεῖ ἂν παρὰ πολὺ τὸν μισθόν, καὶ ὅπως δεδομένον τῆς κατωδυνῆς πλινθείας, καὶ πολυτελέας οἰκοδομίας, δι' ἣν αὐτοῖς ὁ δίκαιος κριτὴς, καὶ τὴν χάριν πρὸς τὴν χεῖρ ὡς σέβηκε.

Κύρω. 197.

Κόμπος, καὶ τυφός, καὶ δοξαστικὸς, καὶ σιωπῆς τῇ ἀνω λαμπαρότητι, ἀλλὰ τρόπος χερσὶν καὶ βίος σεμνός, καὶ κοινωρία πρὸς τοὺς χεῖροντας ἀνεπίδεικτος.

δεικτος· τοῖς γὰρ ἐν ταῦθα ἐπαίνοις, καὶ ἡ ἀμοιβὴ τῆς εὐποιίας συγκαταλέγεται· εἰ δέ τις πλὴν ἐκείνου ἀνταποδόντων ζητεῖ, καὶ νῦν λαμβάνει ἀπαρχὰς καὶ κἄν πλεονέσκει κομίζεται γέρας·

Τῷ αὐτῷ. ρεη.

Ἐπειδὴ ἀεὶ σοι εἶπας πεφνηνέναι τὰ πρῶτα, δέχου καὶ ἄλλην οὐκ ἀναξίαν ἐκείνης ἀφ' ἧς οἰαν, πλὴν τῆς ἐβραίων ἀρρένων μαυφονίας ὁμοίαν· θεὸς ἀντημέλει το ἐκδικήσῃ, ἐν τῇ ἐρυθρᾷ πάντας ἀρρένας ἀποπνίξας, ἵνα καὶ τοῖς σώμασιν ἔχη ἡ δίκη τὸ ὅμοιον. πρῶτον τοίνυν ἀσφαλῶς, καὶ μὴ μέμφῃς πρῶτον.

Διδύμο. ρεθ.

Κόκκω σινάπεως πλὴν ὕψους βασιλείαν ἀπειχάζει ὁ κύριος, πλείων ἐν ἡμῶν πρόπων, ἀφ' οὗ πλὴν ἐτέλειαν τῆς ἐν τῇ οἰκίᾳ συγκαταβάσει πτωχείας, ἀφ' ἧς ἡμῶν ἡ σκιά καὶ ἀνάψυξις ἀπὸ πατρὸς τῆς ἐν τῷ βίῳ γέροντος ὁ δυνάστης, ἀφ' οὗ πλὴν ἐν ἀρχῇ τῆς εὐαγγελίας τῆς ποιμνίας σμικρότητα. ἀφ' οὗ πλὴν ἐμφύτον τῆς κόκκου δριμύτητα, ἧς καὶ δεῖξαι ὁ τῆς γεννῆς ἐμπορος ὁ δὲ, ἀφ' οὗ τὸ μὴ ἀφαισίου, ἀλλὰ πλὴν ἀδιάρετον σώζειν ὑποτάσσιν· ὁ γὰρ θεὸς ἐνωθεὶς, καὶ εἰς ἓνα τέλειον ἄνθρωπον συναρμοσθεὶς, ἀδιάρετον ἔχει καὶ ἀτμικτον πλὴν πρὸς αὐτὸν οὐδεὶς σινάπειαν, ὅθεν παθεὶ χειρομνήνη, ἀλλ' ὅλην αὐτῷ συντεταγμένην.

Ἡρώδι. ἀφ' ἧς. σ.

Ἡ τῆς πρῶτης ῥημάτων ἀφ' ἧς νοῖα, τοιαύτῃ ἔχει σαφένειαν· ἐκ ἀλυπτοῦ δακρυσι τοῦ συσταθέντος μὲν, φησὶν ὁ θεός, δακρυσιν ἀδικημάτων, ἀρπαζομένων, σφοδατομένων. τούτῳ χάριν καὶ ἐπ' ἐλέγχῳ πῆσι ταῦτα μεμφοδύμος, καὶ τῆς συμβάντων ἀπὴ-

catio cum iis qui inopia conflantur. Etenim cum huius vitæ laudibus beneficii quoque dati merces vnâ extinguitur. Sin autem quispiam futuram mercedem quaerit, ille & nunc primitias accipit, & illic amplum & copiosum præmium refert.

Eidem. 198.

Quoniam optima tibi priora visa esse dixisti, aliam quoque illa minimè indignā sententiam accipe. Nefariæ masculorum Hebræorum cædi Deus eadem ultionem ac pœnam rependit, omnibus maribus in rubro mari oppressis ac suffocatis: quo nimirum corporibus quoque pœna similitudinem haberet. Quocirca prudenter attēde, non autem temerè reprehende.

Didymo. 199.

Plurimis de causis Dominus cælorum regnum sinapis grano comparauit, nempe ob paupertatis, quam pro indulgenti sua demissione subiit, vilitatem, quæ nobis vmbra atque ab huius vitæ doloribus leuationem conciliauit: ob ouilis, in Evangelij primordiis, tenuitatem: ob naturalem sinapis acrimoniam, qua etiam opus habet is, qui per arctam viam mercaturæ causa graditur: ac denique quia ne sectione quidam amputatur, verum indiuulsam hypostasim conseruat. Nam qui Deo copulatus, atque in vnum perfectum hominem compactus est, eiusmodi cum eo coniunctionem habere debet, quæ diuidi ac scindi nequeat, nec vlla calamitate diuelli possit, verum omni ex parte cum eo coniuncta sit.

Ἡρώδι. ἀφ' ἧς. 200.

Propheticorum verborum sententia hanc explanationem habet: operiebant lachrymis altare meum, ait Deus, lachrymis, inquam, eorum qui iniuria afficiebantur, quibusque facultates suæ eripiebantur, atque calumniæ comparabantur. Eoque nomine hæc ipsis crimini vertit, cum iis suc-

G. iij

Paniten-
tia lachry-
ma Deo
grata.

Exod. 25.

Ezechiel.
22.

censet, eaque calamitates illas, quæ post
eueniunt, confluisse pronunciat. Nam
alioqui pœnitentiæ lachrymæ non modò
reprehensione carent, verum etiam Deo,
thymiamatis instar, grata ac iucundæ sunt.
Vestimenta autem ligata, atque altare ob-
uelantia, quanta ipsorum animus diuini
numinis contemptione laboraret, indica-
bant. Nam cum lex ediceret, vt diuinum
templum puris atque ingentis pretij mate-
riis exornaretur, ipsi contra impuras ac
sordidas vestes circa sanctius adytum alligantes, contumeliæ notam templo inure-
bant: non modò inter purum & impurum
minimè distinguentes, sed ne quidem in-
ter Deum & res impuras discrimen vllum
statuentes. Quæquidem etiam ipsis tot
malorum fontes aperuerunt.

Didymo. 201.

Διδύμω. σα.

Matth. 13.

Cælorum regnum fermento compara-
tum est: hoc est Domini ac Saluatoris no-
stri incarnationi peccati omnis experti,
quæ vniuersum terrarum orbem consper-
sit: & vnius corporis ex nostra substantia
atque à Dei genitrice Maria sumpti, coag-
mentationi, quæ homines omnes qui ab
orbe condito existerunt, ad nouum ortum
renouauit.

Ζύμη ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ ὡς ἔρανον ἀ-
φαιρούμενη, τῇ τῷ κυρίῳ καὶ σωτῆρι
ἡμῶν ἀναμαρτήτῳ σαρκώσῃ, ἀναφυ-
ερασάσῃ τὸν ἅπαντα κόσμον καὶ ἐν
σώματι ὑποστάσῃ, ἐκ τῆς ἡμετέρας
ἐσίας καὶ τῆς θεοτόκου Μαρίας λη-
φθέντος τὸν ἀπ' αἰῶνος ἀνθρωπότητα,
εἰς παλιντοκίαν ἀνακαρτισάσῃ.

Ioan. 3.

Praposte-
ralis
animos
eneruat.

Recte quidem, vt mihi persuadeo, nouos
ecclesiæ ministros instituis: malè autè eos-
dem laudas. Vide ne huiusmodi laudibus
inflectantur, contentionisque suauitate
spolientur, illisque hoc inanis opinio at-
que arrogantia afferat, vt intentionis ani-
mique neruorum iacturam faciant.

Macario Episcopo. 202.

Μακαρίῳ ἐπισκόπῳ. σβ.

Καλῶς μὲν ἄγεῖς τὰς νέας τῆς ἐκ-
κλησίας λειτουργίας πέποιεσθαι, κα-
κῶς δὲ τοὺς ἐπαγνῆς. πρῶτον μὴ
τοῖς ἐγκωμίοις ἀνακλιθῶσι, καὶ τοῖς
πῶν τὸ ἡδὺ συληθῶσι, οἷον τὸν συν-
τοκίαν ζημιωθέντες.

Zenodoro. 203.

Ζηνοδότῳ. σγ.

Genes. 9.

Genes. 19.

Matth. 14.

Cum & Noë agriculturæ suæ periculū
fecerit, ignorans quidnam ex vino ipsi ac-
cidisset, & Lot item à vino in amētiā in-
flexus sit, Patérque in senili ætate haud
sponte ac voluntariè factus sit, & Herodes
temulentiae ludus effectus, magni Ioannis

Εἰ καὶ Νῶε τῆς οἰκίας γεωργίας πε-
ρίερατο, ἀγνοήσας δὲ πέποιθεν ἐξ οἴ-
νου. καὶ Λὼτ εἰς ἀνομίαν ἐκλήθη ὑπὸ
οἴνου, καὶ πατὴρ ἐν γήρῃ ἀβελήτως γε-
γέννητο. καὶ Ἡρώδης μέθης γενόμενος
παύγιον, τῷ τῷ μεγάλῳ Ἰωάννῃ
σῆματι

οἷματι τὴν πρὸς περὶ αὐτὸ καὶ καρ-
δίαν ἐφοίνιζε· καὶ πάντα τὰ ἄλογα
τῆς ἀνθρώπων ἐγκλήματα, οἷον ἔστι
ὑποβλύσματα· τί τὴν αὐτῶν αἵρετον
ἐφείλη μαρίαν, καὶ ὃ τὴν σόφροναν πε-
ριέποιε· ἐλάπεις συμπετρέαν;

περίποιε.

Διδύμω. σδ.

Ὡς αὖτῃ ἡ ῥητορικὴ ἐν θαλάσῃ σα-
γῆνῃ, διόφορον ἔχει τὸν συγκλεισμένον
τῆς γένων τῆς ἰχθύων· ὅπως ἡ αἰώ-
νιος τῶ χειρὸς βασιλεία, τὴν ἐκ
παιτὸς ἔθνης ἀνθρώπων πληθύν δε-
χομένη, ἀνάλογον τῇ πᾶσι τὴν σω-
τηρίαν ὀρίζει, ὃ γένους ἀξιοπιστία,
ὃς ἀξίας σεμιολογία, ὃς ἱεραπεία,
ὃς βασιλεία ἀναξία τῆς κλήσεως τὴν
πρυφὴν ἀφαιρέματα, ἀλλὰ πρῶτον καὶ
εἰς πρὸς καθαρότητα νεύσαντι, καὶ
πρὸς τὴν θῆραν τῆς ἀληθῶν ἀλιέων
ὀρμήσαντι.

ἐκ ἀξίας.

Τῷ αὐτῷ. σε.

Τὰ καλά συνάγεται εἰς ἄγην καὶ
τὰ κακά ἐξωβάλλεται τῆς σαγῆνης,
ἐρευνημένης, φημί, τῆς τῶ κυρίου ἐκ-
κλησίας, ἐπειδὴ πάντες τῷ χειρὸς οἰό-
ματι ἐσφραγίσθησαν, καὶ εἰς μίαν ἀρμο-
νίαν ἠνωθήσαν· καὶ συνάγει μὲν εἰς ἄγ-
ην, τὰ τέστιν εἰς τοὺς αἰώνους μοῖαι, τὰ
ἐν ἀληθείᾳ ἀγαμέμναι φρονήματα·
ἐξω δὲ βάλλεται τῆς βασιλείας τὰ ἀ-
ρετικά, καὶ τῆς ὁρθῆς διδασκαλίας ἀντίθετα.

Εὐτονίῳ. σζ.

Ὁ πατήρ δι' ὃ Πέτρος ἐκ τῆς βου-
λαβῆς ἐκελεύετο ἐν τῷ ἰχθύϊ κρυ-
πτή μὲν, τὴν μορφὴν ἡμῶν ἐδίλε κα-
λυπτομένη τοῖς παθεσιν, ἣν ἐν ἑαυ-
τῷ πρὸς τὸ ἀρχέτυπον ἀνακαλεῖται
ὁ κύριος ἀπὸ ἑαυτοῦ δὲ τῶτοι δοθῆναι
πρὸς ἡμᾶς, ὡς γεγονὸς ἀνθρώπος
τῆς ἡμῶν ἀπάσης ὑποκείμενος· ὃ-
τε βασιλεὺς συγχωρῶν ἀντιτάσσεται
ἀβλαβῶς ἐπιτάσσοντι καὶ θεϊκῆς δυ-
νάμεως τοῖς ἐνεργείαις ἐπιδεικνύμενος.

cruore mentem suam ac pectus tinxerit, &
denique omnia hominum vesana crimina
à vino promanent, quid tu voluntarium
furorem accerfis, ac non pudicam & tem-
perantem moderationem amplecteris?

Ecclesi.

19. & 31.

Didymo. 204.

Quemadmodum fagena, quæ in mare
proiicitur, varia piscium genera conclu-
dit: Eodem modo sempiternum Christi
regnum ex omnibus hominum nationi-
bus multitudinem excipiens, pro fidei ra-
tione salutem cuique constituit: non ge-
neris authoritati, non dignitatis amplitu-
dini, non sacerdotio, non regno hac appel-
latione indigno delicias tribuens, verum
moribus ac vitæ, quæ ad puritatem pro-
pena fuerit, atque ad verorum piscatorum
prædam se contulerit.

Matt. 13.

Matt. 4.

Eidem. 205.

Bona in vasa colliguntur, mala autem
extra fagenam proiiciuntur: nimirum cum
Domini Ecclesia excutietur, quandoqui-
dem omnes Christi nomine consignati,
atque in vnam compagem & commissa-
ram copulari sunt. Et quidem in vasa, hoc
est, in sempiternas mansiones, colliguntur
animi qui in veritate perstiterunt: extra
regnum autem proiiciuntur hæretici, re-
cteque doctrinæ aduersarij.

Matt. 13.

Eutonio. 206.

Stater ille, quem in pisce abstrusum Pe-
trus capere iussus est, formam nostram vi-
tiosis affectionibus coopertam designa-
bat, quam Dominus in seipso ad primige-
nium exemplar reuocat. Suo autem nomi-
ne hunc dari præcepit, ut homo effectus,
atque omnibus nostris conditionibus sub-
iectus: nec Imperatori, cum ea imperat,
quæ minimè noxia & perniciofa sunt, o-
bluctari permittens, & diuinæ potentie
vim ac facultatem ostendens.

Matt. 17.

Quid sta-

ter signi-

ficet.

Regi no-

xia non

imperant

parendum.

G iij

Martyrio. 207.

Matt. 18. Cum Dominus id à nobis exposcit, vt ad puerorum similitudinem accedamus, non id à nobis exigit, vt ad infantiam redeamus, quemadmodum ipse, Nicodemi instar, existimas: verum vt improbitatem abiuremus, sicque nos comparemus, vt puerilis in nobis simplicitas infit. Atque hoc per ea quæ dixit, ostēdit. Nō enim dixit, Nisi paruuli efficiamini: sed, sicut paruuli: nimirum per huiusce particule, sicut, accessionem, rei imitationem declarans.

Ioan. 3.
Quid sit
parvulum
effici.

Donato. 208.

Ne legitimum imperium inconditis atque incōcinnis moribus barbarum reddas: verum rebus ipsi consentaneis exornes: mœstis videlicet lenitatem, minoribusque cum maioribus æquabilitatem imperiens. Ac tum præclarum æquitatis & iustitiæ ignem accende, siquidem prælucentis iustitia probi imperij ac præfecturæ igniculus est.

Theognosto. 209.

Si quid materiæ proprium, si quod erroris instrumentum, si quod imposturæ simulacrum intestina socordia nobis iniecit, hoc Dominus ad vitij architectum & effectorem à nobis proici vult. Contrà, si quod virtutis symbolum, si quod honestatis insigne, si quod vigilantia atque cautionis lucrum, hoc Dei beneficio nobis contigisse existimare ac persuasum habere, debitamque laudem ipsi offerre. Id enim est quod ait, Reddite quæ sunt Cæsaris, Cæsari: & quæ sunt Dei, Deo.

Matt. 22.

Christodoro. 210.

Postremæ temporum necessitatis signa, quæ Dominus ad cognitionem nostram patefecit, vt tibi explanarem, per literas postulasti. Horum igitur vim paucis accipe. Qui in Iudæa sunt, fugiant ad montes:

Matt. 24.

Μαρτυρίω. σζ.

Οὐχ ἡλικίας ὑποτροφήν τιλὼ πρὸς τὰ παῖδια ὁμοίωσιν ὁ κύριος ἀπαγγέλλει, ὅπως αὐτοὺς νομίζεις, ὡς ὁ Νικόδημος, ἀλλὰ τῆς χαλίας τιλὼ ὀρηκτοῦ ὡς παρὰ δὴ ἡμῶν ἐνυπάρχον ἀπότρητα. καὶ τὸ τοῦ δι' ὧν ἔφησε δεικνυσθαι, ὅτι εἰπὼν, Ἐὰν μὴ γένησθε παῖδια, ἀλλ' ὡς τὰ παῖδια, τῇ τῷ, ὡς, παρὰ δὴ, τιλὼ μίμησιν ἐμφανῶν τὸ παράδειγμα.

Δονάτω. σθ.

Μὴ τιλὼ ἐνομοῦν ἀρχὴν τοῖς ἀναρμοῦσις ἡθεῖσις ἐκ βαρβαρίας, ἀλλὰ τοῖς ἀρεπτοῖσι αὐτῇ παράδειγμα σιχατακόσμου, ἀρετῆς μεταδιδόναι τοῖς ἀγύμοις, καὶ ἰσότητος τοῖς ἡήτοσι πρὸς τὴν μέγαν, καὶ τότε λαμπερὴν ἐξάψαι πυρσὸν τῆς εὐνομίας. ὑπεκκαυμα γὰρ ἐστὶ διχαροσύνη τῷ φωτὶ τῆς εὐαρχίας.

Θεογνώστῳ. σθ.

Εἴ τι τῆς ὕλης ἴδιον, εἴ τι πλάνης ἐξ ὁδοῦ, εἴ τι ἀπάτης εἶδωλον ἐν ἡμῶν, ἢ ἐνοικος εἰσέφρησε ῥαθυμία, τὸ τοῦ δημιουργοῦ καὶ ποιητῆ τῆς χαλίας ἐπιρρίπτειν παρ' ἡμῶν ὁ κύριος βέλεται. εἴ τι δὲ ἀρετῆς σύμβολον, εἴ τι σεμνότητος γνώρισμα, εἴ τι νήφους καὶ ἀσφαλείας ἐμπόρευμα, τὸ τοῦ θεοῦ καὶ ἡγεῖσθαι καὶ πεπεῖσθαι τυγχάνειν δώρημα, καὶ ἀξίαν αὐτῷ προσκομίζειν τιλὼ ἀνεσθαι. τὸ τοῦ ἐστὶν ὁ φησιν, ἀποδοτε τὰ Καίσαρος Καίσαρι, καὶ τὰ τῷ θεῷ τῷ θεῷ.

Χειροδότη. σθ.

Τῆς τελευταίας τῆς χρόνων ἀνάγκης τὰ σημεῖα, ὅπως ὁ κύριος πρὸς εἰδὸς ἡμῶν ἀπεκάλυψε σαφηνισθῆναι σοὶ ἀξιώσας διὰ τῆς χάριτος, ταχέως τιλὼ τῶν μάνθανε δύναμιν.

οἱ ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ φευγέτωσαν εἰς τὰ ὄρη, οἱ ἐν εὐσεβείᾳ ἐρηρεισμένοι. τὸ το γὰρ ἡ Ἰουδαία ἐρμηνεύεται. ὅτι τὴν ὑψηλὴν καταφυγὴν ἀφοράτωσαν. ὑπὸ τῆς οἰκείας ὁμολογίας φερέμενοι. ὁ δὲ ὅτι τῷ δώματός, μὴ χαλαράτω ἀνά τι ἐκ τῆς οἰκίας αὐτῆς. ὁ τῆς πατρὸς ἀειφρονήσας οἰκίας, καὶ πᾶσαν τὴν ἐνταῦθα καταπατήσας σικλὴν, καὶ ὑψιὸς τῷ βίῳ γενόμενος, καὶ τὰ ἐνοικεῖα πάντα σποπεμφάμενος, μηδὲν ἐξ αὐτῆς ὅτι πτωχὸς, μὴ δειλίαν, μὴ ῥαθυμίαν, μὴ δόξαν καὶ ἡν, μὴ ὀρεξίν πλάττει. ἀλλ' ὅτι ὑψὺς ὅτι κατὰ βασις ὁ ἐν τῷ ἀρχῷ, μὴ ὅτι πρεφάτω ἀφαιρὸν τὸ ἰμάτιον αὐτῆς ὁ τὸν παλαμὸν ἀπεκδυσάμενος ἀνθρώπων, καὶ τοῖς σαρκίνοις σποταξάμενος, τὸν νέον φορεῖται, ὅς αὐτοὶ εἰς ὅτι γινώσκιν θεὸν ἀνεχέμεν, καὶ τῆς ἰλῦς ἐκάρθρεν. ἐν τούτοις γὰρ ἐξεί το ὅτις ἐκείνη τὴν μεγάλην χάριν ἀπεπύδαν.

Τῷ αὐτῷ. σια.

Οὐαὶ ταῖς ἐν γὰρ ἐχέουσιν, καὶ ταῖς ἐν λαζύουσιν ἐκείνας ταῖς ἡμέραις, ταῖς ἐγκυμοῖσας, φησὶ, τὸν θεὸν ἔρωτα ψυχῆς, καὶ ὁ θάρρος παρήσασα ἔσται, καὶ περὶ τὴν περὶ θεὸν ὁμολογίαν ὅτι ἐστίν. καὶ ταῖς νηπιόδῃ καὶ ἀτελὴ περὶ τὴν θείαν μακροθυμίαν γνάμνιν κελημέναις. καὶ τῇ ἐλπίδι τῆς ἀμοιβῆς ὅτι προσεχέουσιν, ἀλλ' ἀπειλαῖς ἢ προσβολαῖς χανωθείσας, καὶ τῆς μελλόντων γυνωθείσας.

Ζήνωνι πρεσβυτέρῳ. σιβ.

Ἐχεις ἐν τῇ θείᾳ γραφῇ, ὡς ἀνέρεις τοὺς καρποὺς ἀναβάλλοντας, ἐλέπεις τῆς χρεῖαν σὺ παλαισμάτων τὰ ὅτι πνικία. ὅτι μὲν τῆς ἐκείνου πτωχείας, ἐκείνου πλάσιονά σοι χάνταυα καὶ ἐπὶ ὑπὸ χυμὸν ἀγαθὰ τῶν ἀγαθῶν ποιμὸς καὶ σωτήρ. ὅτι δὲ τῆς πρὸς τὰ πάντα ἀγώνων, καὶ σκαμμάτων, τὸν ἀφθαρτόν σοι σέφα-

id est, qui in pietate fixi ac firmati sunt (nā id Iudæa sonat) ad sublime perfugium oculos coniciant, suæ videlicet confessionis præsidio septi ac communiti. Qui autē in tecto est, non descendat aliquid tollere de domo sua: id est, qui præsentem domū contempsit ac pro nihilo duxit, atque omnem huiusce vitæ scenam pedibus prottrivit, vitæque altus & sublimis effectus est, & intestinos animorum motus ablegavit, nihil ex ipsis attrahat, non metum, non ignaviam, non inanem gloriā, non opū cupiditatem, id enim ex alto descensus significat. Et qui in agro, non reuertatur tollere tunicam suam: id est, qui veterem hominem exuit, rebusque carnalibus nunciū remisit, nouum gestet, qui eum ad Dei agnitionem renouauit, atque à fæce & illuie repurgauit. Hinc enim illud assequetur, ut ingens illa calamitas nihil ipsi indidiarum creare possit.

Eidem. 211.

Væ prægnantibus & lactentibus in illis *Matt. 24* diebus, ait Dominus ad eas animas, quæ diuinum amorem velut vtero adhuc gerunt, nec verborum libertate ac fiducia vti, Deique confessionem, acrimque pro eo contentionem ac dimicationem patere audent, quæque puerilem & imperfectam de diuina patientia mentem ac sententiam obtinent, nec præmiorum spem sibi proponunt, verum minis aut insultibus fractæ sunt, ac futuris rebus spoliatae.

Zenoni Presbytero. 212.

Habes in diuina scriptura pullulantes earum rerum, quas seris, fructus: Cernis egregiorum tuorum certaminum palmas: *Matt. 19* nempe & pro sponte suscepta paupertate, centuplo ampliora tum hic tum illic bona pollicēte bono illo pastore ac Salvatore: & pro subitis aduersus vitia certaminibus, ac palæstris, corruptionis expertem coronam tibi neçtente Paulo, generoso *1. Cor. 9.*

inquam illo in huiusmodi rebus pugile, ac victore.

Sofandro. 213.

Matrimonij vinculo astrictus fuisti. Hoc autem Dominus conducibiliter, atque ad animæ utilitatem accommodatè soluit. Neque enim quicquam eorum, quæ ab eo fiunt, commodi ac lucri expers est. Quoniam igitur mundanam, ac non diuinam, sollicitudinem habet vitæ societas, solutus es ab vxore, noli quærere vxorem: ne te mulieris venenum corrumpat, ad alterum voluptatis congressum te tanquam præstigiis quibusdam illiciens, carnalesque blâditias, atque inutiles curas & suspiciones docens. Verùm ad montem nostrum, ut animæ tuæ saluti consulas, te confer.

1. Cor. 7.

Domitio. 214.

Non cuiusvis est, heus tu, dogmatisten agere: quandoquidem nec omnium purpuram gestare. Quocirca cum non omnes purpura vtantur, ac præsertim pauperes (vt qui alioqui Imperatoriæ maiestati cōtumeliam inferant, rémq; præcellentem vilem & abiectam reddant) abstineas velim ab ecclesiæ minimè congruentibus disputationibus, quæ nullam auditoribus utilitatem afferunt, verùm religionem nostram in contumeliam trahunt, infensiolesque atque infestos nobis hæreticos, non aduersum te, atque ad te accusandum & infectandum flectunt, verùm ad pietatem conuitiis & maledictis incessendam extimulant. Non enim inscitiam tuam perspiciunt: verùm piæ doctrinæ imbecillitatem risui ac ludibrio habent.

Eusebio Episcopo. 215.

Psal. 14. Ut ornatus studiosum elegancia vestiū decet: ita in te illud Psalmistæ accommodè conferri potest, confundantur iniquè agentes superuacue. Patefactis enim ianuis ac quæstuum faciendorum rationibus, tu quidem hoc nomine rationes reddes, aliis autem opes aggeris, quibus quæ-

ρον πλέκοντος Παύλου, τῷ γενναίῳ ἰσ-
των παλαιστῶ καὶ νικηφόρῳ.

Σωζάνδρῳ. σιγ.

Εχες μὲν δεσμόν τιῷ σωάφειαν· ἐ-
λυσσε δὲ ταύτην ὁ κύριος συμφερόντως
καὶ ψυχροφελῶς, ὅθεν γὰρ ὅτιν ἀπερ-
δες τῇ αὐτῇ ἐπειδὴ τοίνυν μέλειναν
ἐχθρὰ κοσμικὴν ἀλλ' ὃ θεϊκὴν ἢ συμ-
βίωσις, λελύσαι δὲ γυναικὸς μὴ ζῆ-
τει γυνῆκα, μὴ πρὸς ἰὸς γυναικὸς
φαρμακείῃ, πρὸς ἑτέραν ζητεῦσαν
σωλέουσιν ἡδὲ παθείας, καὶ σαρκικὰς
διδάσκων κολακίας, καὶ ἀνοήτους
φροντίδας καὶ ὑπονοίας· ἀλλὰ σῶ-
ζων σῶζε τιῷ σεαυτῷ ψυχὴν πρὸς τὸ
ἡμέτερον ὅρος.

Δομτίῳ. σιδ.

Οὐ πάντως ὅτιν, ὡς ἔπος, τὸ δογμα-
τίζειν, ἐπειδὴ ὅδε πάντες ἀλτρη-
φορῶσιν ὁδοῦν εἰς κείνοις ὃ κέρη-
ται πάντες, καὶ μάλιστα πτωχοί, ὡς εἰς
τὸ κράτος ὑβρίζοντες, καὶ εἰς εὐτέ-
λειαν τιῷ ὑπερβολὴν κατασύροντες,
φείσασθαι τῇ ἀρετῇ τῇ ἐκκλησίᾳ
λόγων, ὅθεν τοῖς ἀκραταῖς κέρδος
φερόντων, ἀλλ' εἰς ὑβριν τὰ τῆς θρησ-
κίας ἐλκόντων, καὶ τοὺς δυσμυθεῖς ἡ-
μῶν ἀρεσιώτας, οὐ πρὸς σὲ καὶ τιῷ
κατὰ σοῦ κατηγορεῖται κλινόντων, ἀλ-
λὰ πρὸς λοιδορεῖται τῆς εὐσεβείας ἐ-
ρεθίζόντων, οὐ γὰρ τιῷ σὴν ἀμαθίαν
συνορῶσιν, ἀλλ' ἐκείνης ἀδοξείας ἀδίσταστοι
καταγελῶσιν.

Εὐσεβίῳ ὑποκόπῳ. σιε.

Ὡς φιλοκόσμῳ εὐφρέσσει ἡματιῶν,
ἔγω σοι τὸ ψαλμικὸν ἐφαρμόζει, ἀ-
χυνθήσονται οἱ ἀνομοῦτες ἀφ' αἰῶ-
θύρας γὰρ καὶ τρεῖς κεράων ὑπανοί-
ξας, σὺ μὲν τὰς ἐπ' αὐτοῖς ἀποτίσεις
εὐθύνας, ἑτέροις δὲ ἡσανεύσεις τοὺς
πόδας, οἷς πλάνας καὶ σαυτῷ πτω-
χίας

εἰς σωρεύεις· εἰ τοίνυν βέλοιο κα-
κείνης καὶ ἐαυτὸν τῷ πυρὶ ἀπαλλά-
ξαι, πολλοὶ σε Λάζαροι κυκλοῦσιν· εἰς
αὐτοὺς τίω φλόγα τῆς χρημάτων
ἐκτίναξον, καὶ μετ' αὐτῆς ἐκείσε
κληρονομήσεις ἀνάψυξιν.

Ζήνωνι πρεσβυτέρῳ. σιγ'.

Εδεξάμεθα τὸ ἱμάτιον, καὶ χιτῶνα
πεπόμφαμεν, καὶ σοὶ πάνι εὐχαριστή-
σαιμεν, τὸ ἐν ἡμῶν ἀπατήσαντι σέ-
πασμα, ὅτι τὸν νόμον τῷ Βαπτιστῇ ἐ-
πληρώσαμεν, δύο χιτῶνας οὐκ ἔχο-
ντες. καὶ εἰ μὴ δόθειν τῷ χηρῶντι,
ἀμφοτέροι περὶ ἡμῶν χηρῶς, ἐγὼ
θαλπέμενος τῷ χηρῷ, καὶ ἐκείνος τῷ
τρίτῳ· τίω γύμνωσιν τιμῆς· εἰ δὲ καὶ
τούτων μέλλοις, ὥς τὰ πινὼν ἁγίων τη-
ρεῖν, ἐμὲ μὴ εἰς ἀπόγνωσιν ὠδήσης,
ἐλεγχον ἐμαυτῷ τίω συνείδωσιν ἔχον-
τα· πάλιν δὲ πέμψας, πάλιν αἰτήσης·
ἡμεῖς δὲ δώσομεν.

Τῷ αὐτῷ. σιγ'.

Εἰ ἐλπίδι τῇ τὰ πάντα συνεχού-
σῃ ὡρᾶς τὸ ὑπάρχον ἐώρακας, καὶ
πίττει ἐτόλμης τὰ ἡμᾶς ὑπάρχον-
τα, ὄνομα τῆς ὡρᾶς, πολλά-
κις ἡμᾶς παρῆλθον καὶ κοινωνῶν
ταῖς χρείαις ἡμῶν φιλοτίμως, καὶ εὐ-
ροις ἔλεος παρῆλθον ἐν ἐκείνῃ τῇ
ἡμέρᾳ.

Τιμοθέῳ ἀναγνώστῃ. σιγ'.

Τῷ θεαυεσίᾳ Δανιὴλ ἡ ἀειδόνητος
ὄρασις, τίω Ασυρίων καὶ Μήδων καὶ
Μακεδόνων βασιλείαν, ὡς μονοειδῆ καὶ
ἐξ ἐνός ἐκείνην ἔθινον συνεταγμένην,
ἐνὶ καὶ θεῷ παρείχασε. τίω μὲν ἄρ-
κτῷ, τίω δὲ λεοάνῃ, τίω δὲ ἑτέραν
παρδάλει· τίω δὲ πετάρτιον ὄρα-
σιν, θηρίον φοβερόν, καὶ ἀεισπῶς ἐκ-
θαμβὸν ἔχουσαν, ὁδοῦσι σιδηροῖς ἡρ-

admodum & tibi plures cruciatus accu-
mulas. Quocirca si tibi cordi est, & illos, *Luc. 16.*
& teipsum igni eximere, multi te Lazari
circundant: In eos pecuniarum flammam
excute: & cum his illic refrigerationem ac
solatium consequeris.

Zenoni Presbytero. 216.

Pallium accepimus: ac tunicam misi-
mus. Tibique ingentes gratias habemus,
qui indumentum vnum à nobis postulâ-
ris, quandoquidem Baptistæ legem exple- *Luc. 3.*
uimus, duas tunicas non habentes. Ac si-
quidem egenti cuiquam detur, bene atque
commode cum utroque nostrum actum
fuerit: mecum nimirum qui nouo indu-
mento corpus foueam: cum illo autem,
qui pannosa tunica nuditati suæ consulat.
Sin autem hanc quoque, ut quorundam
sanctorum virorum suppellectilem seruatur
us es, me quidem in summam mei diffi-
denciam coniciēs, ut qui cōscientiæ meæ
testimonio conuincar: tu autem si rursus
ad nos miseris, rursusque postularis, haud-
quaquam tamen à nobis accipies.

Eidem. 217.

Si ea spe fretus, quæ omnia continet, ad
huiusmodi rem oculos coniecisti, ac fide
ea aggressus es, quæ modulum nostrum
superant, fructu sanè isto animi instituto,
sepius nos vestiens, ac nobis ea, quæ opus
sunt, liberaliter atque copiose impertiens.
Atque utinam in die illa misericordiam à
Domino nanciscaris.

Timotheo Lectori. 218.

Diuini viri Danielis illa celebris atque *Daniel.*
hominum sermone peruulgata visio, Assy-
riorum, & Medorum, ac Macedonum re-
gnum, ut vniufmodi, atque ex vna quod-
que natione conflatum, vni belluæ com-
parauit, aliud nimirum ursæ, aliud leonæ,
aliud pardo. Quarta autem visio, hoc est,
horrenda bellua, utpote ingentem stuporē
afferens, ferreis dentibus septa, arcibusque

vnguibus armata, deuorans & cōminuens & conculcans, nec ad vllius animantis similitudinem accedens, Romanorum Imperium perspicuè designabat, vtpote ex omnibus nationibus & tribubus compactum, omnique robore & gloria in seipso præditum. Neque enim vno nomine exprimendum vidit Propheta principatum illum, qui potentiae suæ iugum in omnes extendit, atque Dominicæ incarnationis tempore in infinitum imperium processit.

Nilo. 219.

Exod.

Igni afflas agni carnes edebant Hebræi, magnum diuinæ incarnationis mysterium per huiusmodi esum typicè adumbrantes, ac Dei agnum prædicentes, qui diuinæ essentiae ignem, modo sermone omni præstantiore, cum ea carne connectit, quæ nunc à nobis editur, vitiorumque remissionem affert.

Pelusiotis Monachis. 220.

Religiosæ vitæ certum argumentum haud est, Fratres, pallij ac promissæ barbæ ostentatio. Seccessionis Monasticæ cupiditas non est, in vrbibus ac tumultibus immoratio. Nemo Christi aruum sulcat, spinarum feracem voluptatem amplexans. Philosophiam consequi non potest, qui in verborum pugnis & concertationibus operam suam collocat. Per continentiam purgari non sustinet, qui ciborum suauitates ac delicias quærit. Quamobrem si legitime certare volumus, per habitum à fastu & ostentatione alienum, & monasticū otium, & tranquillitatis virtutem, quietisque custodiam, ac victus tenuitatem, bonum certamen certemus.

Isidoro Presbytero. 221.

I. Cor. 15.

Si mortui omnino non resurgunt, ecquid etiam nonnulli pro ipsis baptizantur? ait diuinus Apostolus, atque corporis naturam tā præclarè cum animæ integritate

καρμὸν, καὶ ὄνυξι χαλκοῖς περισπλισμὸν, ἐσθίον καὶ λεπιδίων καὶ χαταπατοῦ. ἔδενι ζωὴν αἰματωμένην τὴν ῥώμην ἐπιδήλως ἐσήμανεν, ὅτι πάντων ἐθνῶν καὶ φυλῶν συνεταγμένην, καὶ πᾶσαν ἀλκὴν καὶ δόξαν ἐν ἑαυτῇ κεκτημένην. οὐ γὰρ ἐπὶ ὀνόματι τοῦ θεοῦ ἑσθίει τὴν ὅτι πᾶσας τὸν ζυγὸν τῆς κράτους ἐκτείναντες, καὶ εἰς ἀπέραντον βασιλείαν τῷ κυρίῳ τῆς σαρκώσεως τὴν κυρίαν προσκόλλαντες.

Νείλω. σιβ.

Ὅτι πρὸς τὰ χεῖρα τοῦ ἀμνοῦ ἡσθίου ἐβραῖοι, τυπικῶς τὸ μέγα τῆς θείας οἰκονομίας μυστήριον σκιαγραφοῦντες. ὁ γὰρ τῆς βρώσεως, καὶ τὸν ἀμνὸν τοῦ θεοῦ προσμαθάνοντες, τὸ πῦρ τῆς θείας ἐσθίας σαρκὶ ἀφράγως συμπλέκοντες, τῇ νύκτι παρ' ἡμῶν ἐσθιομένη, καὶ τὴν ἀφροσύνην τῆς κακῶν ἐργαζομένη.

Τοῖς ἐν Πηλυσίᾳ μοναχοῖς. σκ.

Οὐκ ἔστιν, ἀδελφοί, ἀσκήσεως πληροφροσύνη, τριβάνος καὶ ὑπνῆσις ὑπὸ δείξις. οὐκ ἔστιν ἀναχρησέως ἐπιθυμία, ἢ ἐν πόλεσι καὶ θορύβοις ἀνάφυσις. ἔδεις τὴν χειρὸς αὐλάχην τέμνει, τὴν ἀκαθοφόρον ἀπασφύδην φιλοπάθειαν. οὐ δυνάται χατορθῶσαι φιλοσοφίαν, ὁ λογομαχίας περισσυχόμενος. οὐκ ἀνέχεται καθαρθῆναι δι' ἐγκρατείας, ὁ βρωμάτων χαλλοῖας ζητῶν καὶ ἀβρότητας. εἰ ποῖναι νομῶς ἐθέλωμεν ἀθλεῖν, καὶ χήματι ἀκόμπῳ, καὶ μονήρει χολῇ, καὶ ἀπαθείας ἀρετῇ, καὶ ἡσυχίας φυλακῇ, καὶ λιτότητι τρυφῆς, τὸν ἀγῶνα τὸν χαλὸν ἀγωνισώμεθα.

Isidorō presbytero. σκα.

Εἰ ὅλως νεκροὶ οὐκ ἐγείρονται, τί καὶ βαπτίζονται ὑπὲρ αὐτῶν; ὁ θεὸς εἶπεν Ἀπόστολος, τὴν τῶν σαμάτων φύσιν οὕτω χαλῶς συγκεκολλημένην τῷ τῆς ψυχῆς χαλῶ.

ψυχῆς ἀκηράτῳ· ἢ μὴ γὰρ ἀτελεύ-
τητος καὶ ἀθάνατος, ἢ δὲ φθορὰ καὶ ἀλ-
λοιώσις ὑποκειται· βαπτίζμεθα οὖν
ὡς τῆς νεκρῶν τῇ φύσει σωματίων,
εἰς ἀφθαρσίαν αὐτὰ μετασκευαζή-
ναι πιστεύοντες· καὶ αὐτὴν ἔχει τὸ εἰ-
ρημὸν σαφέναι· εἰ ὅλως, φησὶ, τὰ
σώματα ἡμῶν οὐκ ἀνίσταται, τί καὶ
ἐν τῷ βαπτίζεσθαι, εἰς ἀφθαρσίαν
αὐτὰ μεταποιεῖσθαι πιστεύομεν;

Τῷ αὐτῷ. σκβ.

Τὸ κρίνεσθαι ζῶντας καὶ νεκρούς,
τὸ τό ἐστὶ, τὸ καὶ ψυχὴν καὶ σῶμα εἰς
χρίσιν ἐλεύσεσθαι, καὶ ἔτε ἐν θατέρου
κεχωρισμένον, ἀλλ' ὡς τῷ κοινῇ τῷ
ἐνταῦθα συνάφειαν ἐποίησαντο, ἔγω
καὶ τῷ σκεῖθαι δίκην ἡνωμένως ὑφέ-
ξουσιν· εἰ δὲ καὶ ἄλλως ζητεῖς, ἔγω
διάκριται, ζῶντας, τοὺς αἰζῶν βίον καὶ
θεοφιλῇ μετελθόντας, καὶ ἀποδόναι
αὐτοῖς ἀτελευτήτας ἀμοιβὰς, κρίναι
τοὺς νεκρωθέντας τοῖς ἀμαρτήμασι,
καὶ τὸ δοῦν αὐτοῖς τάλαντον, ὡς ἐν
τάφῳ τῇ ἐαυτῆς χαταχύσαντας ῥα-
θυμίᾳ, καὶ ἀμύνασθαι αὐτὸς πτω-
εία· εἰ δὲ καὶ ἄλλως, ἔγω, κρίναι τὰς
τότε ζῶντας χαταλειφθέντας, καὶ τὰς
ἡδὴ περὶ αὐτῆς κοιμηθέντας.

Ζωσίμῳ, Εὐσταθίῳ, Μάρωνι. σκγ.

Εἰ ἔτε τῆς συνὸς χριστοῦ ἀγῶνις δια-
γωγῆς ἐπιθυμεῖτε, ἔτε τῆς αἰδίδος φλο-
γῆς τῷ χρίσιν δειλιάτε, ἢ περὶ τοὺς
χαταφρονητάς δαίμονας ἀμύνασθε,
ἢ ἀνθρώπων ἰδάλματα τυγχάνετε
ἄψυχα, καὶ λόγου ἀμέτοχα, καὶ φό-
βος ἀνάσθηται.

Κωνσταντῷ μοναχῷ. σκδ.

Εμοὶ χεὶρ γνώμῃ περὶ χάρις ἢ ἀσθί-
νεια, χεὶρ μικρὸν μετῆς ἀληθῆς ὑπερ-
γύσσει· ἀλλ' ἐπειδὴ πάλιν ὁ θεὸς εἰσα-

comparamus? Hæc enim finis expers est, &
immortalis: illud corruptioni ac mutatio-
ni subiectum. Pro corporibus itaque na-
turâ mortuis & extinctis baptizamus, ea in
immortalitatem ac statum à corruptione
alienum mutari credentes. Atque horum
verborum hæc sententia est: omnino in-
quit, si corpora nostra ad vitam minimè re-
deunt, quid afferri potest, quamobrè, cum
baptizamus, ea in statum corruptionis at-
que interitus expertem mutari credimus?

Eidem. 222.

Per id, quod viuos ac mortuos iudican-
dos esse ait Scriptura, illud significatur fo-
re, vt anima & corpus simul in iudicium
veniant, nec alterum ab altero seiungatur,
verum quemadmodum in hac vitâ com-
munem coniunctionem habuerunt, sic
etiam futurum iudicium subeant. Quod
si alio quoque modo hunc locum tibi ex-
plicari quæris, sic habeto: viuos, hoc est eos,
qui sempiternam ac Deo gratam vitam
consecrati sunt, secernere, ipsisque im-
mortales mercedes persolvere: eos autem,
qui peccatis immortui sunt, datumque si-
bi talentum in sua socordia perinde atque
in sepulchro defoderunt, iudicare, atque
cruciati afficere. Quod si aliam adhuc ex-
plicationem poscis, ea erit huiusmodi: iu-
dicare eos qui tū viui relictī fuerint, & eos,
qui ante ipsos vitam cum morte commu-
tarint.

Zosimo, Eustathio, Maroni. 223.

Si nec sempiternæ cum Christo vitæ cu-
piditate flagratis, nec æternæ flammæ mul-
ctam & condemnationem pertimesci-
tis, certè aut cum contemptoribus dæmo-
nibus vobis certamen est, aut inanima, &
rationis expertia, nec vllo timoris sensu
prædita hominum simulachra estis.

Quintiano Monacho. 224.

Mihi ex animi sententia procedebat ad-
uersa valetudo, paulatim videlicet me ex
tempestate ac procellis subducens. Quo-

niam autē Deus me rursus inter fluctus manere iussit, precibus tuis nauigationem meam iuuā, ut ne quid à tranquillitate alienum mihi accidat.

Simplicio. 225.

De Prætura tua vrbi gratulamur: volutratēque afficimur nunc ius cernentes per mediam urbem incedens ac palmam ferens. Quo quidem nomine Deum quoque opitulatorem ac socium habiturus es, tum improbos homines tibi indicantem, tum probos demonstratem.

Senatui. 226.

Pelusij commodis Deus adhuc consulit. Adhuc diuini cultus semen in ea existit. Adhuc curam miseræ gerunt martyres urbis conseruatores. Venit vir eximia virtute præditus Simplicius, præturæ gubernacula tractans ac moderans. Aliam vobis vitam nuncio. Lubenti animo virum excipite, omnes ipsi molestias vestras & difficultates tragicis verbis exponite. Habet & sapientem mentem, & piam voluntatem: laboribusque mutationem dabit. A Deo enim robur nactus est: à quo plerisque, ut rem rectè ac præclare quærant, præbetur.

Florentio. 227.

Athenas non rectè miraris, & Porticum, & inambulationem, atque Atticam pompam, in quibus ob nugarum studium olim assiduus eras, tu inquam, qui res terrenas cōtempnisti, ac nihil eorum, quæ hic sunt, amare iussus es. Quocirca si cum Christo surrexisti, quæ sursum sunt, sapias, ubi ipse est. Nam qui vilem tuam vestem ac philosophiam in solo habitu sitam, conspiciunt, mentis autem peruersitatem ac linguæ arrogantiam, aduersus diuinissimam religionē impias, & contumeliosas voces iactant.

Sorano Comiti. 228.

Diuinorum sacramentorum perceptio idcirco Communio appellata est, quia no-

μδρην τῆς κυμάτων ἐκέλευσε, βοήθει πρὸς τὸν πλοῦν ταῖς πρεσβείαις μὴ τι πάθωμεν ἑλλότριοι τῆς γαλήνης.

Σιμπλικίω. σκε.

Συγχαίρομεν τῇ πόλει τῆς ἀρχῆς σου, καὶ χαίρομεν τὸ δίκαιον ὁρῶντες νῦν ὅτι μέσης βαδίζον καὶ βραβεύον. ἐφ' ᾧ θεὸν καὶ βοηθὸν ἔχεις καὶ σύμμαχον, τὰς τε κακοὺς ὑποδεικνύοντα, καὶ τοὺς χρηστοὺς σοὶ φανεροῦντα.

Τῷ βουλευτηρίῳ. σκε.

Ἐπὶ κἀδεταί βεδὸς Πηλυσίῳ. ἐπ' ἀπέρμα θεοσεβείας ἐν αὐτῇ ζηματίζει· ἐπὶ πρεσβύσιν οἱ πολιοῦχοι μάρτυρες τῆς ταλάνης· ἡκεὶ ὁ θαυμαστὸς Σιμπλικίος τὰς ἡνίας τῆς ἀρχῆς μεταχειρίζων. ἄλλον ὑμᾶς εὐαγγελίζομαι βίον. ἄσμενοι τὸν ἄνδρα πρὸς δεξιὰς. πάσας αὐτῷ ἐκτεταγὰς ἴσατε δυσχερείας. ἔχει καὶ ἀγνοίαν σοφῆν, καὶ γνώμην φιλευσιβῆ, καὶ δόσιν τοῖς πόνοις μετὰ βολῆν. ἰχθυεὶ γὰρ ἐπὶ θεῷ, παρ' οὗ πολλοῖς τὸ χαλῶς φράσαι παρέχεται.

Φλωρεντίῳ. σκε.

Οὐ χαλῶς τὰς Ἀθήνας θαυμάζεις, καὶ σοὶ, καὶ περὶ πατον, καὶ Ἀθηναίων φαιτασίαν, οἷς ἀφ' ἡμῶν φλυαρίας πάλας προσεκάρτερες, ὅ τὰ γήινα πειφρονήσας, καὶ μηδὲν ἀγαπᾶν τῆς ἐνταῦθα κεκελευσμένος. εἰ συνηγέρθης οὐκ τῷ Χριστῷ, τὰ ἀνω φρονεῖ, & βδὲν αὐτός, οἱ γὰρ τίτῳ εὐτελῇ ἐοδῆτά σου ὁρῶντες, καὶ φιλοσοφίαν ἐν μόνῳ χήματι σοὶ προσοῦσαν, ὥσπερ εἶαν δὲ γνώμης, καὶ γλώσσης ἀλαζονείαν, κατὰ τῆς γενομένης θρησκείας βλασφημοῦσι.

Σαραντὶ κόμῃ. σκε.

Σοριανῷ.

Κοινωνία κέκληται ἡ τῆς θείας μυστηρίων μεταλήψις, ἀφ' ἧς τὸ τίτῳ πρὸς χριστὸν

χειρὶν ἡμῶν χαρίζεσθαι ἐνωσιν, καὶ κοι-
νωνοὺς ἡμᾶς τῆς αὐτῆς ποιῆν βασι-
λείας.

bis coniunctionem cum Deo conciliat,
nósque regni ipsius confortes ac participes
reddit.

Hermينو Comiti. 229.

Ερμίνω κόμητι. σκθ.

Γέγραπας δηλωθῆναι σοι δι' ἡν αἵ-
τιαν ὁ δέϊνα πατριάρχης τοὺς πτω-
χοὺς εὖ ποιῆσαι, κίνδυνον ἀρχαλέον
ὑπέμεινε, καὶ οὕτως ἐξείλετο αὐτὸν τῆς
συμπλωμάτων ἢ παροχῆς. ἐπειδὴ
φημι, ὅτι χαίρει θεὸς ἐξ ἀδικίας θυσιῶν,
καὶ ὅτι παροσέταται κίβδηλα δῶρα. ὁ
γὰρ πᾶς ὁ βεβλόμενος εὖ ποιῇ, ἀλλ' ὁ
ἀξίως θεοῦ καὶ χρησιμὸς, καὶ ἐπα-
γελάμενος τὴν θυσίαν.

Petijsti per literas, ut tibi declararem
quam ob causam cum quidam ea mente
venisset, ut de pauperibus bene mereretur,
grave discrimen subiit, nec eum animi in-
stitutum ex aduersis casibus eripuit. Quo-
niam, inquam, Deus victimis iniqua ra-
tione partis minimè delectatur, nec adul-
terina dona admittit. Neque enim quis-
quis vult, benignè facit: verum is demum,
qui ut Deo dignum est, sacrificium & ac-
quisiuit, & promisit.

εὐν.

Τῷ αὐτῷ. σλ.

Eidem. 230.

Ἐπειδὴ ἀποδείξιν τῆς ἀποκρίσεως
ἐζητήσας γραφικῇ, ἰδίῳ ὅτι ὁ Κάϊν καὶ
δῶρα παροσέθηκε, καὶ ἀπαρχὰς τῆς
γεννημάτων τὰ δῶρα. ἀλλὰ τῇ σχεό-
τητι ὁ θεὸς τῆς γνώμης παροσέθηκεν, ἐπ'
αὐτὸν μὲν ὅχι εἶδεν, τὰ δὲ δῶρα
αὐτῷ ὅτι παροσέχετο. καὶ τοι σὺ πα-
ροσέχετο παροσκομιζέμενα.

Quandoquidem à me quæfisti, ut re-
sponsum meum literarum sacrarum testi-
monio confirmarem, illud scito, quod
Cain & dona obtulit, & eorum, quæ enata
fuerant, primitias. Verum Deus animi ip-
sius improbitatem perspicuens, ad eum o-
culos minimè coniecit: nec ipsius munera
suscepit, quamuis etiam alioqui ex volun-
tate atque animi instituto oblata.

Genes.

Κερκυραίῳ. σλα.

Cercyrio. 231.

Ταῖς πάντολμοις καὶ θρασέσι γνώ-
μης κίνδυνοι καὶ φόβοι διηγεκῆς ἀκο-
λαθῶσι, ταῖς δὲ πραέσι καὶ ἡμέροις
ἐπαῖνοι καὶ τιμαὶ καὶ εὐτολμία. εἰ
τοίνυν μὴ τὴν ὁρβὴν τῆς πράξεως
ἀνοίξας ἐζημιώσας κρίσιν, τῆς κρείττο-
νος μοίρας γινώσκων τῆς κακίης.

Audaces ad omnia & temerarios ani-
mos, pericula & perpetui terrores comi-
tantur: lenes contra & mansuetos, laudes
& honores, ac præfidentia. Quamobrem,
nisi rectum de rebus iudicium amentia
perdidisti, scelerata parte missa facta, ad
meliorem te adiunge.

Συνεσίῳ ἐπισκόπῳ. λβ.

Synesio Episcopo. 232.

Καλὸν μὲν τὸ παρὰ κινδύνων ἐξω-
σθαι τὴν ὁρβὴν, καὶ θεῷ ἀνακοι-
νῶσαι, καὶ βάλλειν ταῖς ἐναντίας φά-
λαγας πίστει. ἀλλὰ μὴ βραδυμυῶτας
καὶ ἐχθροὺς καὶ πολέμους ἀκνέεσθαι,
ἐπειδὴ εἰς τὸ τοιοῦτον ἀβελίας,
ὥστε μὴδὲ χαρὸν ἔχειν θεῷ ἰερατεύειν,

Pæclarum atque commodum est ante
oborta pericula lumbos præcinctos habe-
re, Deoque administram operam præbere,
atque aduersariâs copias fide fundere ac
profligare, non autem segnitie atque igna-
uia torpentes, inimicorum & hostium te-
lis patere. Quandoquidem eò impruden-

H ij

tia, consiliique inopia progressi sumus, ut nec spatium quidem habeamus Sacerdotij munus Deo exhibendi: quod videlicet mala, quibus vndique cingimur, minimè nobis potestatem faciant instrumenta ea capeffendi, quibus hostilem impetum propulsemus.

Anastasio. 233.

Psalm.

Quod Christus viros sanguinū abominetur, nec eos dūtaxat, verū etiā omnes qui cum ipsis degunt (quod scilicet eorum flagitia & scelera minimè vlciscantur) in Herode ostendit. Etenim post nefariam Baptistæ cædem, relicta regione secessit. Quocirca, nisi & teipsum, & omnes ciues, Herodis fatum subire vis (cum quibus & domus tua, & liberi de medio tollentur) immanem istum furorē comprime. Quid frustra in malam pestē, & exitium festinas?

Matth.

Amazonio. 234.

Matth.

Heb.

Heb.

Quid tu incassum libros gestas, & corū lectionem, per ea, quæ faris, auersaris? Nam cum Dominus ipsum quoque curiosum fœminarum conspectum damnet, tu tamen non modò infano pulchritudinum amore flagras, verū etiam seruilē, vintellexi, vitam amplexus es, ut qui cōubernale scortum acceperis, ac sempiternam ignominiā ames. Atqui te illud scripturæ ob oculos habere oportebat, Honorabile connubium in omnibus, & thorus immaculatus, fornicatores autem & adulteros Deus iudicabit: atque illud consecrari, hoc odisse. Horrèdum est in Dei manus incidere. Qui hæc scripturæ verba attēdit, haudquaquā his delectatur, verū resistit.

Sereno. 235.

Matth.

Non ea de caussa Christus, qui pectus ipsum penetrat, ex discipulis suis percōtabatur, Quæ me dicūt homines esse, quod variam hominum de se opinionem ignoraret, sed ut hac ratione certam omnibus confessionem traderet, quam ab eo inspi-

τῆς κυκλοῦντων χειρῶν, οὐ διδόντων ἄλλαθαι τῆς ἀμνηστειῶν ὀργάνων. ἐπὶ καὶ Φινεὲς σφοδρά τῇ ἐχρήσατο, ὅτε θεὸς παρωργίζετο.

Αναστασίω. σλγ.

Ὅτι ἐδελύσεται χεῖρὸς τοὺς ἁγίους τῆς αἰμάτων. ὅτι αὐτὰς δὲ μόνους φημὶ, ἀλλὰ καὶ πάντας τοὺς οἰκοῦντας σὺν αὐτοῖς, ὡς ὅτι ἐπεξιόντες ταῖς αὐτῆς χερσὶν ἐκείνης, δάκνυσιν ὅτι Ἡρώδου. μετὰ γὰρ τὴν τῆς Βαπτίστης μαρτυρίαν καταλιπὼν ἀνεχώρησεν. εἰ τοίνυν μὴ καὶ σὺ αὐτὸν καὶ πάντας τοὺς ἐν τῇ πόλει τῆς Ἡρώδου βύβει τὴν χεῖρ ὅτι ἐκείνης, μετ' αὐτὴν καὶ οἶκός σου καὶ παῖδες ἀφανισθῶσιν, παῖς σου τῆς ἀνηκέστου ματίας. τί μάλιστα ἐπείγῃ καὶ κῶς ἐξολέσθαι.

Αμαζονίω. σλδ.

Τί καὶ εἰκὴ βιβλιοφορεῖς, καὶ τὴν αὐτὴν εἰσοφεῖς; γὰρ καὶ αὐτὴν τὴν περιέχον θέαν κατακρίνοντος, σὺ ἔμνον ὅτι μὴν τοῖς χαλλέσιν, ἀλλὰ καὶ βίον ὡς ἐγγὺν ἀνδραποδῶν ἡγάπησας, πόρνην σύννοικον λαβὼν, καὶ αἰώνιον ἀπμίαν ἀγαπῶν, δέον συνιδῶν τὸ γεγραμμένον. τίμιος ὁ γάμος ἐν παντί, καὶ ἡ κοίτη ἀμίαντος, πόρνοις δὲ καὶ μοιχοῖς κρινεῖ ὁ θεός. καὶ τὸ μὲν ζηλώσας, τὸ δὲ μισήσας. φοβερόν τὸ ἐμπεσεῖν εἰς χεῖρας θεοῦ. ὅχι ἡδεταί τῇ τοῖς, ἀλλὰ καὶ ἀντιτάσσεται πρὸς αὐτὸν.

Σέρηνω. σλε.

Οὐκ ἀγνοῶν τὴν τῆς ἀνθρώπων περὶ αὐτοῦ πολυάνυμον δόξαν ὁ τὰς χερσὶν ἐμβατεύων χεῖρ, ἤρετο τοὺς αὐτῆς μαθητὰς, τίνα με λέγουσιν οἱ ἄνθρωποι εἶναι; ἀλλὰ τὴν ἀσφαλῆ ὅτι μολογίαν διδάσκει πάντας ἐκλόμους, ἢν

ἦν ἐμπνευσθεὶς ὁ Πέτρος παρ' αὐτῶς ὡς
κρηπίδα καὶ βῆθρον ἀπέθετο, ἐφ' ἣν ἡ
ἐαυτῶς ἐκκλησίαν ὁ κύριος ᾠκοδόμησε.

Τῷ αὐτῷ. σλγ.

Τὸ σὺ εἶ ὁ χριστὸς ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ, τῇ
δύο φύσεων σημειῖται τὴν ἐνωσιν, ἣν ἐν
ἐαυτῷ ὁ τῶ θεοῦ υἱὸς εἰς σωτηρίαν ἡ-
μῶν θεοπαρεπῶς ἐξεργάσατο.

Ἡρμοκλῆος. σλγ.

Ἀγνοεῖς μὲν τὴν ἀναπόδοσιν, ὡς
ἀβλεπῶν πρὸς τὰ μέλλοντα. ὁ μόν-
ον δὲ ἐν τῷ μέλλοντι κριτηρίῳ, ἀλ-
λά καὶ ἐν τῷ παρόντι βίῳ τὰς ἐπαξίας
τίμης δίκης οἱ βῆσανοι. καὶ περὶ τοῦ
σεῖ τοῦ Ἀχαάβ Ἰεζάβελ, ὅτι μαγεύ-
σα τῷ τῆς Ναβὸθ ἀμπελῶνι, καὶ
νῦν μὲν βορὰ κυῶν γενομένη, μετὰ
ταῦτα δὲ τῷ αἰωνίῳ πυρὶ τήσεται.

Σερῆνος. σλγ.

Πύλας ἄδου ὁ θεὸς λόγος ἐκάλει-
σε, τὰς τῆς ἀγίας πτωχείας, τὰς τῆς
ἀφρέων βλασφημίας, ὡς πρὸς πάσαις
ἀνθεῶσιν ἡ τῶ θεοῦ ἐκκλησία, τὰς
μὲν καταγωνίζεται, ὑπὸ δὲ τῆς ἐ-
κατακυριεύεται.

Ἀλφειῷ πρεσβυτέρῳ. σλθ.

Ἡ ἐν τῷ ὄρει μεταμόρφωσις τοῦ δε-
σπότης ἡμῶν καὶ σωτῆρος, τὴν ἐκ νε-
κρῶν ἐξανάστασιν ἡμῶν προεδίλξαι,
ἥντινα καὶ φυλάττειν ἐν ἑαυτοῖς οἱ θεα-
ταὶ προσετύχοντο μέγας τῆς αὐτοῦ
ἀναστάσεως, ὡς τὸ ἐπισημειωμένην,
οἷα τῷ ἔργῳ ὁραμένην. ἡ δὲ Μωσῆος
καὶ Ἡλίου παρουσία, τὴν ζώντων καὶ νε-
κρῶν ἐμαρτύρησεν αὐτῷ δεσποτείαν.

Κυρηνίου. σμ.

Εἰ τῇς χαλῶν αἰπὸν ὅτι τὸ θεῖον,
πῶς ὅτι σε ὕει, καὶ ἥλιον ἀνατέλλει,
καὶ μέγας γήρας σε παρέτεινεν ἐν ταῦτα,

ratus Petrus, tāquam basim ac fundamē-
tum iecit, super quod Dominus Eccle-
siam suam extruxit.

Eidem. 236.

Hæc verba, Tu es Christus Filius Dei,
duarum naturarum coniunctionem signi-
ficant, quam Dei filius in seipso, nostræ sa-
lutis causa, modo deitati consentaneo ef-
fecit.

Hermociano. 237.

Mercedem ignoras, ut qui ad futura cæ-
cutias. Porro non in futuro duntaxat iudi-
cio ac tribunali, verum etiam in hac vita
meritas pœnas pendunt, qui invidia labo-
rant. Huius rei tibi fidem faciat Iezabel
illa vxor Achab, quæ infana quadā vineæ
Naboth cupiditate exarsit: ac propterea,
& nunc canibus præda fuit, & post igni
sempiterno seruator.

Sereno. 238.

Per inferi portas diuinus sermo impio-
rum hominum coetus atque hæresum blas-
phemias intelligit: quibus omnibus obfi-
stens Dei Ecclesia, eas quidem frangit &
expugnat, ab iis autem vinci non potest.

Alphio presbytero. 239.

Domini ac Saluatoris nostri in monte
transfiguratio, nostram à morte ad vitam
excitationem præsignabat: quam quidem
etiam usque ad ipsius resurrectionem, taci-
tam apud se tenere spectatores iubebātur,
ut pote tum fidem inuēturam, ut quæ iam
re ipsa perspiceretur. Moysis autem & He-
liæ præsentia hoc testabatur, eū & viuus
& mortuis dominari.

Cyrenio. 240.

Si Deus malorum author est, quī fit ut
super te pluatur ac solem oriri faciat, atque
ad senilem usque ætatem hīc tibi vitam

prorogarit, qui multis mortibus iam pridē dignus eras? verū ob ipsius misericordiā ad hoc vsque ætatis, pœnitentiæ ac resipiscentiæ causa, seruatus es.

Synesio. 241.

Quod scire aues, breue est, et certum tamen. Si Deus sui semper similis est, nec quicquam vnquā ipsi accedit, Pater semper sit necesse est. Quod si semper Pater est, sequitur vt filium quoque semper habuerit. Ex quo conficitur, cum eandem cum Patre æternitatem habere.

Hermino Comiti. 242.

Et si de Montani blasphemia nunquam ad hunc vsque diem quicquam, vt scribis, audieras: tamen ea vetus & longa est, atque ingentem putredinē ac labem & perniciem conflauit: opus est autem eam effuso cursu fugere atque amoliri, vt quæ tantum animæ detrimentū procreare queat, quantum ipse erroris artifex inuenit. Præstigijs enim, & puerorum cædibus, atque adulterijs, & simulachrorum cultibus constat, atque à sæuis dæmonibus compingitur: cuius qui particeps est, illis confestim expletur.

Eidem. 243.

Prolixam quidem orationem impietatis declaratio requirit. Vt autem paucis rem complectar, Spiritum Sanctum de medio tollere student, cum haudquaquā in die Pētecostes ad sacrosanctos Apostolos venisse asserentes, verū longo pōst tempore Montani opera datum esse, hominis qui nil quidem graue, vt ipsi contendunt, admiserit, at reuera in adulterio perspicuē deprehēsus sit, atque hoc præclaro facinore diuinum prospectum ipsius fidei creditum esse affirmet.

Eidem. 244.

Nihil eos, qui sanis decretis animum

πολλῶν ὡς ἄξιον ὄντα θανάτων καὶ πρὸ πλείονος χρόνου, δι' εὐσπλαγχνίαν δὲ αὐτῶ φυλάττειντα εἰς τὸ τοῦ ἡλικίας πρὸς μεταγνώσιν καὶ νῆψιν.

Συνεσίῳ. σμα.

Ὁ βούλει μαθεῖν σύνομον ὅτιν' ἀλλ' ὁμῶς ἀσφαλές, εἰ αἰὶ ὡσαύτως ἔχει θεός, εἰ μηδὲν προσκατὰται ποτε, αἰὶ ὅτι καὶ πατήρ· εἰ δὲ αἰὶ ὅτι πατήρ, αἰὶ ἔχει τοὶ υἱόν· συναίδιος ἄρα ὁ υἱὸς τῷ πατρὶ.

Ερμίνῳ κόμμη. σμδ.

Εἰ καὶ σοὶ ἀνέκοις ἦν μέλει δέυρο, ὡς ἔγραψας, ἡ Μοιτα, οὐ βλασφημία· ἀλλ' ἀρχαία ὅτι καὶ μακρά, σιπιδόνα πολλή, ἐγασαμένη, καὶ λώβη καὶ λύμην· καὶ δὲ πρὸς τὸ πᾶν αὐτῷ καὶ φεύγειν καὶ ἀποπέμπεσθαι· ποσαύτῳ τίκταιν βλάβην τῇ ψυχῇ διωαμένην, ὅσην αὐτὸς εὐετῆς πλάνης τεχνίτης· μαγναιέας γὰρ καὶ παιδοκτοίας, μοιχείας τε καὶ εἰδωλολατρείας συντίθεται· καὶ δάμοσι χαλεποῖς συγκροτεῖται, ἧς ὁ μετέχων ἐκείνων εὐθὺς ἀναπίμπλεται.

Τῷ αὐτῷ. σμγ.

Πολλῆς μὲν δέεται μακροχρείας ἡ παράστασις τῆς διανοηθείας, ὡς ἐν συντόμῳ δε φράσαι, ἀνελεῖν πᾶσιν· ὥς τὸ πᾶν ἀνάγει πνεῦμα· ὅτι ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς πεντηκοστῆς ὁπιοιτῆσαι τῷ τοῖς ἱεροῖς λέγοντες ἀποστόλοις, ἀλλ' ἐς ὑπερὸν μακρῶν, Μοιταίν' ἀφαικοιῶντος δεδοσται, ἀνθρώπου ἐδ' ἐν μὲν βαρὺ, ὡς ὅτι φασι, πεπράχτες· μοιχὸς δὲ φανερός ἐαλωκίτος, καὶ τῷ χατορλώματι τῷ τῷ βεῖφάνειαν λέγοντος πεπιτῶσθαι.

Τῷ αὐτῷ. σμδ.

Οὐδὲ ὀνίσκοι νηστία τοὺς ὑγιέμην πρ.

προσέχοντες ἑαυτοῖς· ὅσα γὰρ τῷ σώ-
ματος ἡ ψυχὴ προτερεύει, τοσού-
τον πολιτείας δόγματα προκρίνε-
ται ἐν βίᾳ.

Τῷ αὐτῷ. σμε.

Ἡ χεῖρ τῆς χειρὸν πλὴν εὐρε-
σιν ποιεῖ τῆς κρείττονος· ἵνα γὰρ τήν-
δε πλὴν βλασφημίας ἐκκλίνωμεν, καὶ
τὴνδε σωφροσύνην, καὶ κείνην πε-
φύγαμεν, καὶ ἐκ ταύτης ἑτέραν καὶ
πλὴν ἀπαιλῶν κατελήφαμεν. ὡς αὖ-
τις Μοντανοὶ μυστηρίοι, ὅπως καὶ
Μανιχαῖοι τὴν σύνφρονα αὐτῶν ἐδελυ-
ξόμεθα. Δίδυμοι γὰρ κακὸν τῆς γενέ-
της μεσάτατον.

Τῷ αὐτῷ. σμγ.

Ἀρείῳ καὶ Εὐνομίῳ ὃ γέρονε Δί-
φορὰ πρὸς βελτίῳσι, ἀλλὰ ἀμφοτέ-
ροι ἀλλήλους βλασφημίας φιλοτιμία
ὑπερβαλέσθαι ἐφιλονέκησαν. ὁ μὲν
ποίημα τὸν τῷ θεῷ ὑπὸ ἐξέπῳ τολ-
μηρῶς ἀναπαρήσας· ὁ δὲ καὶ δῦλοι ἀ-
σέως ἀπορεύσας. παντὶ τοίνυν ὀφεί-
μι ἀμφοτέρους φωνάσθαι, ἐχάτης λύμης
τοὺς μύσας ἐμπιπλῶτας.

Τῷ αὐτῷ. σμδ.

Ἄλλη δυσεξάγγελτος χάρυβδις εἰς
πυθμίδα ἔδου κατακρημνίζουσα τὰς
ἀλόντας, ἡ Σαβελιῆς κακότητα, ἐκ
Διβύης ἀπάρεστα, εἰς πολλοὺς δὲ κα-
μώταστα. πλὴν προσκυνητῶν γὰρ καὶ
μακαρίων τριάδα, μίαν πινά τρι-
τάκτον ὑπόστασιν ἐξελήρησεν, ὅ-
τι τῷ τῆς τριάδος μᾶλλον ἀναίρεσις.
μία γὰρ ὅτι ἡ θεότης· τρεῖς δὲ αἱ ὑπο-
στάσεις ταῦτα· τῇρει, ὅπως ἔχει· μή
τις σε συλλήν ὑποστάσεως, ὡς ὁσίας
ἔωσιν διδάξῃ.

Δρακοντίῳ πρεσβυτέρῳ. σμη.

Ἀνατολὴν ἔχει ὄνομα θεὸς ἔφη, καὶ

minimè adiiciunt, Ieiunium iuuat. Quan-
to enim anima corpore præstantior est:
tanto quoque pietatis dogmata vitæ an-
teponuntur.

Eidem. 245.

Deteriorum usus hoc præstat, ut melio-
ra inueniamus. ut enim hanc impietatem
vitemus, & hanc animaduertimus, & illā
effugimus, ac per eam item alteram & de-
nique puram ac labis expertem doctrinā
percepimus. Quemadmodum igitur Μό-
τανου exhorremus: eodem modo Μανι-
χαίου etiam, qui eadem quæ ille sentit,
execrabimur. Gemellum enim malū est,
gehennæ intermedium.

Eidem. 246.

Inter Arium & Eunomium non de eo
diffidium fuit, uter meliorem doctrinam
profiteretur: verum uterque alterum im-
pietatis magnitudine atque copia supera-
re studuit: ille nimirum cum Dei Filium
factitium quiddā esse impudenter asserere
ausus est: hic autem, eum seruum esse im-
piè affirmavit. Quocirca omnibus viribus
ambos fugere oportet, ut pote extrema la-
be ac perniciē discipulos suos implentes.

Eidem. 247.

Alia narratu difficilis Charybdis, eos,
quos arripuit, in Inferni profundum præ-
cipites agens, Sabelij error est: qui ex A-
phrica profectus est, atque ad multos per-
repsit. Siquidem adorandam ac beatam
Trinitatem, vnā quandam tribus perso-
nis constantem hypostasim esse delirauit.
Quod quidem tres potius delere est. vna
enim est Deitas, tres autē Hypostases. Has
retine, atque ita crede: nequis te hyposta-
sis contractionem, tanquam essentia con-
iunctionem, doceat.

Dracontio presbytero. 248.

Quæris quonam pacto, cum Deus Oriēs
H iij

Psalm.

appelletur, ac lumen inaccessum sit, super occasum tamen ascenderit. Respondeo: Oriens vocatur diuinitas ortus expers, quæ sempiternum lumen est. Ascensus autem super occasum, est humanæ paupertatis communio ac societas: quæ occasus est, ac nocti similis, si cum superno splendore comparetur. Incomparabiles enim hæc due res erant priusquam eas artifex in seipso copulasset.

Epicteto. 249.

Prolapsionis ac ruine calicem, atque iracundiae poculū supplicij causa Deus peccantibus comminatur, ut eos ad meliorem frugem conuerteret: nunc videlicet Babylo-nijs, nunc Assyrijs eos tradens. Quæ quidem ab Hebræjs epota, eos quidem temulentos reddidit: meliore autem vita non donauit. At verò Christus, exhausto vno in cruce poculo, & amaritudinem fanauit, & voluptatem inuexit.

Eusebio Episcopo. 250.

Ingratus noster atque improbus animus omnia Dei beneficia indignè suscepit. Spiritum sanctum accepimus: ac turpibus actionibus ipsum propulimus. Miraculorum donum consecuti sumus: ac perfidia nostra & incredulitate illud reiecimus. Doctrinam ac sapientiam is, qui huiusmodi munerum author est, nobis inspirauit, ac per impietates, & sacrilegas doctrinas, eas submouimus. Cæleste sacerdotium fidei nostræ commissum est: ac per lubricum & periculosum iudicium, illud corrupimus. Ille per vim episcopatum accepit: & genere suo rerum statum onerat. Ille dispensatorem agit: & famulorum gregibus altare obturbat. Hic ad illius familiaritatem se adiunxit: & pauperum bona interuertit. Ille huic fauet: & spadones atque effeminatos atque abiecta mæcipia in templum infert. Papæ, quot maculis diuinum Sacrarium contaminatur?

Eugrion Diacono. 251.

Ludibrij vestis de terreneo omni impe-

φῶς ὑπάρχων ἀπερόσιον, πῶς ἡπὶ δυσ-
μῆρ' ὅπρ' ἐβέηκεν. ἀνατολή αὐτῷ ὄνο-
μα, ἡ ἀναρχος θεότης, ἡ φῶς ὅσα ἀί-
διον. ἡ δὲ ὅπρ' δυσμῆρ' ὅπρ' ἰβασίς, ἡ κοι-
νωνία τῆς ἀνθρωπίνης πτωχείας, δύ-
σις ὅσα, καὶ νυκτὶ ἐοικῆα, εἰς συγκεί-
νοιο τῇ ἀνω λαμπερότητι. ἀσύγκει-
τα γὰρ ὑπῆρχε τὰ ἀράγματα τῶν
ἡ ἐνάσθ' αὐτὰ ἐν αὐτῷ ὁ τεχνίτης.

Επικτήτω. σμθ.

Ποτήριον πώσεως, καὶ κόνδυ θυμοῦ,
πρωεῖας τοῖς πλάσιν ἀπειλεῖ ὁ θεὸς
εἰς διόρθωσιν, ποτὲ μὲν Βαβυλωνίοις,
ποτὲ δὲ Ἀσσυείοις ἐγγχειρίζων. ἀπὸ
ἐκ ποθέτω ὑπὸ ἐβραίων, αὐτοὺς μὲν
ἀπεμέθυσε, βελτίονος δὲ ζωῆς οὐκ ἡ-
ξίωσεν. ἐν δὲ χειρὸς ὅπρ' ἐύλκ ποτή-
ριον πίων, καὶ πικρίαν ἰάτρευσε, καὶ
εὐφροσύνην ἐπήγαγεν.

Εὐσεβίῳ ὁπισκοπῶ. σν.

Ἡ ἀχάριτος ἡμῶν καὶ φαύλη ἀφά-
γεσις, πᾶσαν θεοῦ δωρεάν ἀναξίως ἐ-
δέξατο. πνεῦμα εἰλήφαιμν ἅγιον, καὶ
ἀράξεσιν αὐτὸ φαύλως ἀθήσαμεν.
θαυμάτων ἐδεξάμεθα χάρισμα, καὶ
ἀπιστίας αὐτὸ παρωσάμεθα. διδα-
σχάλας καὶ σοφίαν ὁ δοτὴρ τῆς τοιού-
των ἐρέπνευσε, καὶ βλασφημίαις αὐ-
τὰς ἀπασάμεθα. ἱερωσύνην τιμῶν ἑρά-
νιον ὅπρ' ἐυθιμήν, καὶ κρίσιν αὐτῶν
σφαλερὰ διεφθέραμεν. ὁ δὲ εἰνα ἑλα-
βε ἑαίως ὅπρ' ὁποποιήν, καὶ γένει φορτί-
ζει τὰ ἀράγματα. ὁ δὲ εἰνα οἰκονομεῖ,
καὶ οἰκέτης ὄχλῳ τὸ θυσιαστήριον. οὐ-
τος ἐκείνῳ ἀκείωται, καὶ τὰ πτωχὰ
σφετερίζεται. ἐκείνος τῷ τῷ εὐνοεῖ,
καὶ ἐκτομίας καὶ ψηλυδρίας ἀνδράπο-
δα εὐάνα ἐπεισφέρει τοῖς ἀνακτόροις.
βαβαί, πόσας κηλίσιν τὸ θεῖον χρεά-
νεται ἑῷμα!

Εὐαγρίῳ ἀγκύρῳ. στα.

Ἡ χλαῖνα τῆς χλευῆς τιμῶν ὅπρ' ἰ-
γειον

γειον πᾶσαν ἀρχὴν πνευματικὴν ἔσαν ἐ-
θειάμειν, ἀλλὰ τῷ κυρίῳ θεοῖα-
φθεῖσα, τὸ ἰσχυρὸν καὶ ἐρρωμένον ἐκτε-
τατο, εἰς ἀδιάρρητον παρρησίαν
κράτος· ἔπειτα γὰρ αὐτῷ καὶ μόνοι
ἀπαυλῶν χριστῷ κτίσθησαν, καὶ μέ-
την αὐτῷ, ἀσφαλῆ καὶ βεβαίαν γενέσθαι.

Ἀλφειῷ πρεσβυτέρῳ. σνβ.

Ἡ τῇ ἀγίῳ ὁδὸς ἐν τῷ ναῷ κρυ-
πτομένη, καὶ καταπέτασματι διειρη-
μένη, μὴ πω δεδόσθαι τὸν ἀγιασμὸν ὑ-
πεδέχαιτο τῇ τῷ κυρίῳ ἡμῶν φυλατ-
τόμενον παρρησίᾳ. ἡνίκα ἀδιάρρητος τὸ
καταπέτασμα, καὶ γυνώσκας τοὺς ἐθνε-
σι τὰ τῇ ἀγίῳ ἀπορήτα, κεκαλυμ-
μένα Ἰσδαίοις ὡς ἀγνώμοσιν, ὡδοποίη-
σεν ἡμῖν πρὸς τὴν αἰῶν συγγένειαν.

Τῷ αὐτῷ. σνγ.

Δεινέως ζητῶν τὰ νοήματα, καὶ
τίς σοι ἀριετής ἀμέλγηται, εἰ μὴ θεὸς
παράχοι λόγον καὶ τόνον τῷ σκοπῷ
σου συνερχόμενα, καὶ πέτρα ἐν τῷ πα-
θεῖ τῷ κυρίῳ διεθρύβησαν, καὶ τὰ
μήματα πρὸς μεθοδεῖαν στομάτων
ἐβόμαζον, τῇ ὁππείᾳ καὶ ὑπο-
γέῳ δεσπότῳ σημάροντα τὸν ἡλ-
μειον.

Τῷ αὐτῷ. σνδ.

Τίτος χάριν, ἔφη, τὰ ἄψυχα ἑμα-
ρίζετο, τῆς Ἰσδαίων, φημι, κατηγο-
ρουῦντα ἡλιθιότητος, ὅτι τὰ μὲν φόβῳ
συνεπείβετο, αὐτοὶ δὲ εἰς λίθων φύσιν
μετίσταντο, καὶ πρὸς φόβον ἀνάσθη-
τοι, καὶ πρὸς εὐεργεσίαν ὄντες ἀχά-
ριστοι.

Τῷ αὐτῷ. σνε.

Οἱ δύο λησταὶ τοὺς δύο ὑπέγραφον
λαοὺς, ὁ μὲν μέγας πλευντὴς τὸ ἀγνώ-
μον ἐνδείξάμενος, καὶ ὁ δὲ πλὴν ἐχάτιον

rio ac principatu, tanquam ludicro, trium-
phavit: verum Domino imposita, robur
ac vires contraxit, atque ad imperium à
successione immune progressa est. Con-
ueniebat enim eam, cum vel Christum
duntaxat contigisset, atque ipsius fimbria
extitisset, firmam ac stabilem effici.

Alphio Presbytero. 252.

Iter ad sancta, quod in templo occul-
tabatur, ac velo intercipiebatur, illud sub-
indicabat, sanctificationem nondum da-
tam esse, ut quæ ad Domini nostri aduen-
tum ac præsentiam seruetur: quo scili-
cet tempore, cum velum infregisset, ac
sanctioris adyti arcana, quæ Iudæis, ut
ingrati animi nota laborantibus, operta
fuerant, Gentilibus patefecisset, ad cele-
stem cognationem nobis iter muniuit.

Eidem. 253.

Acriter scripturæ sensus quæris: & quis
mulgenti tibi sufficiet, nisi Deus sermo-
nem ac nervos intentioni tuæ pares præ-
beat? Quod petra in Dominica passione
perrupta sunt, & monumenta ad corpo-
rum migrationem contremuerunt, hinc
illud significabatur, cum qui clavis confi-
gebatur, & terrenorum & subterraneorum
Dominum esse.

Eidem. 254.

Quam ob causam, inquis, eo quæ ani-
ma carebant, cædebantur? Nimirum ut
Iudæorum stoliditatem ac væcordiam ac-
cusarent: quod cum ea metu frangeren-
tur, hi contrà in lapidum naturam migra-
bant, atque & ad illatum terrorem stupidi,
& ad beneficium ingrati erant.

Eidem. 255.

Duo latrones duos populos adumbra-
bant: Ille, ut qui ad extremum usque spi-
ritum improbitatem animique peruersitatem

Ibidem.

tem præ se tulerit, ac ne ultimam quidem captiuitatem, quam à Romanis perpeffus est, in contumeliarū Christo illatarū pœnam atque ultionem sese subiiffe confessus sit: hic autem, vt qui in extremo vitæ spiritu de peccatorum remissione minime desperarit, verum scelerum agmen diuinitatis prædicatione correxerit, & expiarit.

Eidem. 256.

Quòd Dominus inter duos latrones cruci affigi sustinuerit, voluntariam ipsius ad duos populos præsentiam patefecit: ad quos, vt vtrumque per incarnationē suam renouaret, vltro ac sponte accessit, etiam si prior, quemadmodum ex latronibus vnus, id beneficium repudiaret (Non habemus regem, inquit, nisi Cæsarem) dum & innoxiiū sanguinem in capitis sui perniciem ad necem depoposcit, & huiusmodi cæde tanquam iusta gloriatus est. Ex quo effectum est, vt & hic populus & latro ille regno exciderint.

Eulogio. 257.

Ex oriente luce matutina lux abscedit. Claro sole oriente siderum chorus obscuratur. Cum purus ac liquidus dies illuxit, auroræ vimbæ finem accipiunt. Cum Euangelij sapientia effulgit, legis puerilis institutio munus suum exercere desijt. Sic nempe vocis vsum amittit Zacharias, posteaquàm nouæ atque admirandæ salutationis lætum nuncium audiuit.

Petro Cœnobiarchæ. 258.

Monasticæ vitæ tirones, nec regulæ iugo immodicè onerare oportet, ne statim in ipsis præludijs animis frangantur, ac deficiant: nec rursus indomitos ac laborum expertes relinquere, ne in socordiam & ignauiam prolabantur: verum paulatim ad altiora prouehere: vt, quemadmodum Isaac, sensim progredientes, in maiorem magnitudinem euadant. Nam quod im-

αχμαλωσίαν, ἣν ὑπὸ ῥωμαίων ὑπέμεινεν εἰς ἄμυναν τῆς χτ' ἡριτοῦ παροινίων ὁμολογήσας ὑφίσταται· ὁ δὲ, πρὸς αὐτῶ τῶ τέλει μὴ ἀπογνοῦς τῆς ἀφέσεως, ἀλλ' ἐν αὐτῶ τὸν ἐσμὸν τῆς χακῶν θεολογία διορθώσας μδμος.

Τῶ αὐτῶ. σιγ.

Τὸ μέσον τῆς λητῶν ἀναχέσας αὐρωθῆναι τὸν κύριον, πλὴν ἐκούσιον αὐτῶ πρὸς τὸς δύο λαὸς ἀπεκάλυψε παρρησία, πρὸς οὓς ἐκὼν παρεγένετο, ἀμφοτέρους τῇ ἑαυτῶ βεβληθεὶς ἐνασθρῶπῃσιν ἀναγεώσας. εἰ καὶ ὁ πρῶτος ὡς ὁ εἰς τῆς λητῶν παρητήσατο· οὐκ ἔχρημν, λέγων, βασιλεῖα εἰ μὴ καίσαρα. καὶ τὸ αἶμα τὸ ἀγῶν ὅτι πλὴν ἑαυτῶ κεφαλὴν ἐξαγέμματος, καὶ ὡς διχῶ τῶ φόνῳ ἐναβρωόμενος. φέβ. ἀφ' ὧν καὶ ἔτοι κακείνος τῆς βασιλείας ἐξέπεσον.

Εὐλογία. σιγ.

Ἀνατέλλοντος φωτός, ὁ ὄρθρος ὑποχωρεῖ· ἡλὶς ἀνίσχοντος λαμπρόως, τὰ τῆς ἀστέρων ἀμαυρῆται χορεύματα· ὅτε αἰθέριος ἡμέρα ὀπιφανῇ, τὰ τῆς ἑω ἀπολήγει σκιάσματα· ὅτε ἡ τοῦ εὐαγγελίου σοφία ἐξέλαμψεν, ἡ τῆς νόμου παιδαγωγία ἐσχόλασεν· ἔτι καὶ φέβει Ζαχαρίας, τὰ τῶ νέῃ καὶ πρῶτῃ δόξῃ ἀπασιμῇ ἀκηκοὺς εὐαγγέλια.

Πέτρῳ ἀρχιμανδρίτῃ. σιγ.

Τοὺς τῆς μοναχῶν νεοπαγεῖς ἔτε καταφορπίζειν δεῖ τῶ τῆ κανόνος ζυγῶ, ἵνα μὴ εὐθὺς ἐν προσιμῇ ἀπείπωσιν, οὔτε ἀδαμάστους καὶ ἀπόνους εἶναι, ἵνα μὴ πρὸς ῥαθυμίαν ἐμπίπτωσιν, ἀλλὰ χτ' βραχὺ προσαύξει αὐτοῖς πλὴν ἀνάβασιν, ἵνα ὡς Ἰσαὰκ προβαίνοντες μείζονες γένωνται· ὁ γινεται γὰρ ὑποβάλλων πότος ποιῇ, τὸ το καὶ

καὶ πολλὴ ἀμέλεια πληροῖ· ὁ μὲν χα-
ταβάλλων, ἡ δὲ ἐκλύσσει.

modicus labor efficit, hoc quoque ingens
negligentia incuriâque præstat: ille vide-
licet prosternens, hæc autem eneruans &
emolliens.

Γιγαντία. σθ.

Gigantio. 259.

Αὐτὸς μὲν πᾶσαν φεύγε βλασφη-
μίαν, τῇ δὲ τῆς θείας γραφῆς θεωρη-
μάτων, ἀπαύτει παρ' ἡμῶν μεθοδι-
κῶς τιμῶ ὀπίλυσιν. οὐκ οἶμαι τὸν κόσ-
μον χωρῆσαι τὰ γραφόμενα βιβλία
τῇ τῆς κυρίου θεοσημείων, ὁ εὐαγγε-
λίστης ἀπεφῆνατο· ἐπεὶ δὲ κόσμος σύν-
τομος ὁ ἀνθρώπος ἐστὶ πάντων τῇ τῆς
κόσμου συμπληρωτικῶν μετέχων σο-
φίᾳ. ἃ τοίνυν ὁ ἀνθρώπος ἀπὸ τῆς
ἡμῶν, ὡς τὰ πολλά, οὐκ ἐχάρει θαύμα-
τα, ὡς ἡμεῖς φησὶ καὶ θεῖα, τῇ τῆς πᾶσι
τε φθασάντων ὑψηλότερα, καὶ μεγα-
λοφρονέστερα, ταῦτα μὴ χαρῆν τὸν
κόσμον ἐφοχέασατο.

Λυκά μονάζοντι. σζ.

Lucæ monacho. 260.

Βαρὺ ὑπῆλθες ἕλκον, ἀπειροῦργος
ὢν· καὶ θεός ἐστι μὴ παρὲς τὴν συμ-
μῆν τῆς θεῖας ἀπονήσεως ἀρότερος, καὶ
κείνῃ φανῆς συνεργός τῆς πύργου οἰκο-
δομουῦτος, καὶ τὰς δυνάμεις μὴ παρ-
ορῶντος· εἰ τοίνυν δόκιμος βούλῃ γε-
νέσθαι μοναχός, μὴ αὐτὸς ἐλθὼν καὶ μο-
νότροπον ἀρίσκειν μετέχῃ, ἀλλὰ
κλινὸν τὴν γνώμην τοῖς βίᾳ καὶ χρόνῳ
καὶ πόρῳ ἤδη τὸν θεῖον σχάσασθαι καὶ
σκαπαρεύσασθαι ἀμπελῶνα, παρ' ὧν
εὐκόλως τιμῶ ἐργασίας μαθήσῃ· γε-
λοῖον γὰρ καὶ καταγέλαστον, βα-
ναύσου μὲν τέχνης παταχῶς πε-
ροῦν διδασκάλος, τιμῶ δὲ θεῖαν
φιλοσοφίαν, ὡς εὐτελές π., ἑαυτοῖς
ἐπιβέβαιον.

Εὐβόλῳ. σζα.

Ὅτι πάντα πασι ἀκερδῆς ἐστὶν ἡ χα-
ρία, καὶ παρὲς τὰ παρόντα φάσκει σύνοι-

Graue iugum subijsti, iugi adhuc expers.
Ac periculum est, ne ad aratri Domini
iugum elanguescas ac deficias, illiusque so-
cius esse videaris, qui viribus suis ac faculta-
tibus minimè antè perpensis & exploratis,
turrim exædificandam suscipit. Quare si
probus monachus fieri studes, ne eam ra-
tionem ineas, ut tuo ipsius arbitrio viuas,
ac mores tuos tibi vni probatos esse velis;
quin potius ijs mentem tuam & consilium
submitte, qui & vita, & tempore, & labo-
re, diuinam vineam iam antè foderunt &
coluerunt: à quibus munus istud facile
perdisces. Ridiculum enim planè est, cum,
ut vilium ac mechanicarum artium magi-
stros nanciscamur, hucatque illuc oberre-
mus, diuinam tamen philosophiam, tan-
quam vile aliquid ac despiciendum, nobis
ipsis committamus.

Eubulo. 261.

Quod prorsus inutilis sit improbitas, at-
que & in præsens mala contubernalis, &

in futurum acris ac vehemens accusatrix, ex multis intelliges. Quid igitur hanc amplecteris ac feues, ὁ Cacobule potius quam Eubule? Quam si fugias, ut bonis omnibus inimicam & infestam, & apud Deum, & apud homines clarus ac celebris existeres.

Leontio Episcopo. 262.

Bonus ille Eusebius, rebus omnibus alijs rectè ac præclarè constitutis, id quoque Pelusio aduentu suo præbuit, ut bubulcis quibusdam & caprarijs, ac fugitiuis mancipijs (qui neminem vnquam ex ijs, qui Monasticam vitam aut coluerint, aut omnino ament, magistrum habuerunt, nec etiam de hac philosophia quicquam vnquam audierunt, aut habitu tenuis didicerunt) monasticas palæstras opprimendas ac præfocādas committeret. Qua quidem in re perinde fecit, ut si quis, cum prælio vndique vrgeatur, ac magna telorum vis emittatur, inermibus hominibus ac rei militaris imperitis instruendam aduersus ea aciem mander, victoriāque sua sponte in perniciem suam prodat.

Heraclio diacono. 263.

Aptè atque accommodatè omnes, qui tuam mutationem perspiciunt, illud diuinæ Psalmistæ tibi accinunt, Transiui, & ecce non erat: quæsiui eum, & non est inuētus locus eius. Nam qui vim aliquam à Domino acceperunt, eaque non ad beneficium rependendum, sed ad vlciscendum vsi sunt, eò tandem rediguntur, ut vim nullam habeant, ac maleficæ potentie pœnas exposcuntur.

Orioni. 264.

Communis quidem omnium hostis est Diabolus: generalia autem bella gerit aduersus eos, qui ipsius voluptatibus cultum minimè adhibent, nec per malorum radicem auaritiam ipsum adorant. Quorum in numero, & quidem inter propugnatores, cum ipse sis, spiritus armaturam arripe.

κος, καὶ πρὸς τὰ μέλλοντα ἰχυρὸς κατήγερτος, φήσουσί σοι πολλοί. πείνομαι αὐτῶν ἀσπάζη καὶ ἀειπέεις, κακὸς ἐλε μάλλον ἢ εὖ ἐλε, ἢν φεύγων ὡς πᾶσι τοῖς καλοῖς πολέμιον, καὶ θεῶ φανῇ καὶ ἀνθρώποις ἀοιδίμος.

Λεοντίῳ ἑπισκόπῳ. σζβ.

Πάντα καλῶς ὁ χρηστὸς Ἀθεὶς Εὐσεβίος, καὶ τὸ τοῦ παροικίου Πηλυσίου παρέχεται, βεβήκοις πῶς καὶ πόλεις, καὶ δραπέτας οἰκέτας ἐπιτεταμένονα, καὶ συμπηγνύοντα παλαστήσια, ἔδενε μαθητευθεὶς τῶν μοναχικῶν ἢ μετελθόντων, ἢ ὅλως ἀγαπάντων, οὐδὲ ὅλως τῆς φιλοσοφίας ταύτης ἢ ἀκηκόσιν, ἢ μέλει χήματος διδασχθεῖσι. τὸ τοῦ πᾶν, ὡς ὅτι ἀνείπεις, πολέμου ἀειφῶτος, καὶ βελῶν σφοδρῶς ἀφιειδμένων, ἀόπλοις καὶ ἀπειροπολέμοις ὁπλιῆται πᾶσι πρὸς ἐκείνα παράταξιν, καὶ πρὸς διδῶ καὶ ἑαυτῶ ἐκουσίως τῶν νίκων.

Ηρακλείῳ Ἀρχιδίῳ. σζγ.

Πρόσφορον καὶ ἁρμοδίαν σοι πάντες, ὅσοι τῶν σὴν ὁρῶσιν ἀλλοίωσιν, ἐπάδουσι θεόφαντον ψαλμαδίαν, τὸ Παρῆλθον, καὶ ἰδοὺ οὐκ ἦν, καὶ ἐζητήσα αὐτὸν, καὶ ἔχεν ὁ τόπος αὐτῶ. οἱ γὰρ δυνάμιν παρὰ κυρίως λαμβάνοντες, καὶ ταύτην οὐκ εἰς ἀμοιβὴν κεχρημένοι, ἀλλ' ἀμυναν, καὶ εἰς τὸ μηδὲν δύνανται ἀεικτείναντες, καὶ τῆς κακοποιῶν δυνάμεως τὰς ἐνδυνάμεις εἰσπράττονται.

Ωρίωνι. σζδ.

Κοινὸς μὲν ἀπάντων ὁ ἐχθρὸς, πόλεμους δὲ ἔχει γενικοὺς πρὸς τοὺς τῆς ἡδονῆς αὐτῶ μὴ λατρεύοντας, καὶ τῇ ρίζῃ τῆς κακῶν φιλαργείας αὐτῶ μὴ πρὸς σκυνουῖτας, ὧν εἰς ὑπάρχον καὶ ἀνάβολος, ἔχου τῆς παροπλίας τῆς πνεύματος.

Εἰ

Συμμάχῳ. σζε.

Εἰ τῷ ὕψει τῷ σώματος, τὸ μείζων
εἶναι τῷ ἄνθρωπον πεφάντασαι, Νε-
βροδὸς ὁ γίγας πολλῶν σε ὑπερίπτατο,
καὶ οἱ ἄστρα ὅθι γίγαντες, καὶ Γολιάθ
ὁ ἀλλόφυλος, καὶ Σαυλὸς πάντες τοῦ
Ἰσραὴλ ὑπερώμους. ἀλλ' ἐδὲν αὐ-
τοὺς ὥνησε τὸ μήκος τῆς θείας ὀπ-
κείας φρονήσαντας ὑψηλότερα.

Κρατίνῳ. σζς.

Ἡν αὐτὲς μοι πῦσιν παρορήαγες,
ἄλλος τις τῷ κυρίῳ ὁ μὲν εἰρηκός, πῖ
ποίησας, ζῶνι αἰώνιῳ κληρονομήσας
αὐτὸς δὲ γεγραπὸς, πῖνι μοναχι-
κὴν κατορθώσω, ἀλλ' ὁ μὲν πρὸς
τὸν νόμον, ὡς νηπιώδης, ἐπέμπετο
σε δὲ ἐγὼ, ὡς πλείων ἐφ' ἐμῶν, πρὸς
ὑψος χειραγωγῶ ἀναβάσεως. ἀρνη-
σαι σαυτὸν, καὶ ἄρον τὸν σταυρὸν, καὶ
φεύγε ὡς ἐγώ.

Κυρηνίῳ. σζζ.

Αὐτὸς μὲν ἡρώτησας, ποίαν ἔχει ἡ
ψυχὴ ἐκ τῆς χάριτος, ἢ τίνι τρέ-
πω ἢ τόπῳ συνέχεται. ἐγὼ δὲ φημί
σοι, ὅτι ἡ μὲν βιώσασα χρεῖστος, εἰς αἰ-
νάσασιν ἐλεύσεται ζωῆς. καὶ δὲ ζήσασα
κακῶς, εἰς αἰώνιον πορεύσεται πύραν,
ἢ τῷ δέδωκεν, φρόντιζε ὅπως εὐρεθῇ
ἀκατάγνωτος καὶ ἀκόλατος.

Παύλῳ. σζη.

Αὐτῷ ὃ νομίζεις, ἐλαττώματι τῷ
ἀκόμπτῳ καὶ ἀγλαϊσμένῳ τῷ ἱερῶν
τῷ κυρίῳ μαθητῷ, ὑπερέχει τοῦ
θεοῦ εὐαγγελίου ἡ δύναμις, δι' ἐκεί-
νων κρατήσασα, δι' ὧν ἄλλοι ἡτ-
τήθησαν.

Μαρόνι πρεσβυτέρῳ. σζθ.

Εἰ καὶ ἀλόγιστος εἶ καὶ ἀνάγωγος. ἀλλ'

Symmacho. 265.

Si ob corporis proceritatem omnium
mortalium maximum te esse imaginaris,
gigas Nembrod longè te altitudine vince-
bat, & gigantes Astaroth, & barbarus Go-
liath, & Saül, qui Israëlitas omnes hume-
ris superabat. verùm nihil eos sublimitas
iuuit, diuina benignitate ac facilitate al-
tius de se sentientes.

Cratino. 266.

Quam tu mihi quæstionem obtulisti,
eandem alius etiam quispiam Domino
obtulit: ille nimirum, cum dixit, Quid fa-
ciens, vitam æternam possidebo? tu autem
cum scripsisti, Quanam ratione omnes
Monasticæ vitæ numeros explebo? verùm
ille, ut puerili animo præditus, ad legem
mittebatur: ego verò te, ut perfectionis cu-
pidum, ad ascensionis fastigium porrecta
manu ducō. Abnega teipsum, & tolle cru-
cem tuam, ac mei instar fuge.

Cyrenio. 267.

Tu quidem sciscitatus es, quemnam il-
lic anima statum habeat, aut quonam mo-
do, vel loco contineatur. Ego verò respon-
deo: Ea quæ rectè atque honestè vixit, ad
vitæ resurrectionē veniet: quæ autem ma-
lè & flagitiosè curriculum vitæ confecerit;
ad sempiternū rogam proficiscetur. Quod
quidem tu metuens, curam omnem adhi-
be, ut condemnationis ac pœnæ expers
inueniaris.

Paulo. 268.

Hac ipsa, quam tu vitium esse existimas,
sanctorum Domini discipulorum humi-
litate ab omni fastu & ostentatione aliena,
literarumque inscitia, diuini Evangelij vis
ac potentia maiorem in modum eminet:
ut quæ per ea victoriam adepta sit, per quæ
alii victi sunt.

Maroni Presbytero. 269.

Quanquam tu vecors es atque contu-

Mt.

max, tamen vel fando illud audiisti, quod olim diuinorū Apostolorū discipuli venditas suas facultates ad ecclesiā pauperum causa deferebant. At tu contrā omnino faciens ecclesiā ac pauperum bona domi tuæ impiē ac nefariē colligis. Huic igitur impietati finem impone: œconomus enim hinc dictus est, quod pauperibus, quæ ipso- rum sunt, tribuat. Propria autem ipsorū meritò sunt ecclesiastica bona.

παρὰ τὸ
τὰ οἰκεία
νέμειν τοῖς
πένησιν.

Agatho. 270.

Cor.

Optime vir, ex ijs, quæ euenerunt, ma- iora tibi perspicere licet. Ethnicismus enim multis & temporibus, & laboribus, & opibus, & armis, & sermonibus corrobo- ratus ex oculis euauit. Nostra autem re- ligio plebeijs & illiteratis, & pauperibus atque abiectis hominibus demādata, breui temporis spatio fulgetræ in modum quo- quò gentium, perualit, non oculos dunta- xat atque aspectum, sed etiam mentes il- luminans, quoniam videlicet ille ex com- mentitijs fabulis constabat: hæc autem ex cælestibus dogmatibus compacta erat.

Leandro. 271.

Humana natura, vir eximie, nec eiuf- modi est, quæ vitium admittere nequeat: nec rursum vi naturæ vitia habet. Verum mens ac voluntas hæc admittens, prolap- sionem à virtutibus sustinet.

Eidem. 272.

Psal.

Illud quod scribis, primus quoque ho- mo perpeffus est, verum secundus priorem formam ipsi reddidit: quippe qui in ea mo- do sermonem omnem superanti, extiterit, eamque modo diuinitati cōsentaneo cor- rexerit.

Eutonio. 273.

Magnificabo Dominum in laude, & pla- cebit ei super vitulum nouū, canebat Da-

ουὸ καὶ ἐν τῷ θαλάσσιον ἔχεις, ὅτι
πάλαι οἱ τῷ θεῷ ἀποστόλων μαθη-
ταί, τὰ οἴκοι πωράσκοντες, τῇ ἐκ-
κλησίᾳ ὑπὲρ πωλῶν πωροῦντο.
οὐ δὲ πάντες ἀντὶ τοῦτο, τὸ τῆς ἐκ-
κλησίας καὶ τῷ πωλῶν οἴκοι συνά-
γεις ἀσεβῶς. πᾶσαι τοῖνυν τῆς ἀσε-
βείας οἰκονόμος γὰρ εἴρηται παρὰ τὸ
τὰ οἰκεία αὐτῷ νέμειν τοῖς πένησιν.
οἰκεία δὲ αὐτῷ, εἰκότως τὰ ἐκκλη-
σιαστικά.

Αγαθοδαίμονι. σο.

Ἐξέσι σοι συνιδῶν, ἄριστε, ἐν τῷ
συμβάντων τὰ μέγιστα. ὁ γὰρ ἑλλη-
νισμὸς πολλοῖς καὶ χρόνοις καὶ πόνοις
καὶ πόροις καὶ ὅπλοις καὶ λόγοις κρα-
τυθεὶς, ἠφανίσθη. ἡ δὲ ἡμετέρα θρη-
σκεία ἰδιώταις καὶ ἀγραμμάτοις καὶ
πωλῶν καὶ εὐτελέσιν ἐγχειροῦνται
ἐν βραχεῖ καὶ ῥᾷ, δίχην ἀσραπῆς
διήλθε πανταχῶς, ὅτι τὰς ὁφείας μόνον,
ἀλλὰ καὶ τὰς γνώμας φωτίσασα, ὅτι
ἡ μὲν ψευδέσι μύθοις συνέκειτο. ἡ δὲ
δόγμασιν ἑρανοῖς συνήρμωτο.

Λαμάνδρῳ. σοα.

Ἡ φύσις ἡ ἀνθρωπεία, θαυμάσιε,
ἔτε ἀνεπίδεκτός ἐστι κακῶ, ὅτι φυσι-
κῶς κέκτηται τὰ κακά, ἀλλὰ γνώ-
μη ταῦτα προσειδήσας, τὴν τῷ κα-
λῶν ὑπομῖναι ἀπόπλυσιν.

Τῷ αὐτῷ. σοβ.

Ἐκείνο δὲ γέγραπας, καὶ ὁ πρῶτος ἡγεφῶ,
πέπονθεν ἀνθρώπος, ἀλλ' ὁ δεύτερος
αὐτῷ πλὴν πωρτέραι μορφῇ ἀποδέ-
δωκεν, ἐν ᾧ καὶ ἀφραγῶς γενόμε-
νος, καὶ ταύτῃ θεοῦ πατρὸς διορθω-
σάμενος.

Εὐτονίῳ. σογ.

Μεγαλυνῶ τὸν κύριον ἐν ἀνέσῃ, καὶ
ἀρίστῃ αὐτῷ ὑπὲρ μέχον νέον, ἐφ' ᾧ
λεν

λεν ὁ Δαβὶδ, πλὴν Ἰσραήλων σημεῖων
σπέντων, καὶ τῶν ἐθνῶν πλὴν οἰκείων
σιν. ἔπειδὴ γὰρ, φησὶν, ὁ πᾶς θυσιὰς
πιστευθεὶς ἠθέτησε λαὸς, καὶ ὅτι ἡδε-
ται αἵμασιν ὁ θεὸς, ἐγὼ πλὴν ἐν πνεύ-
ματι προσάγω λατρείαν, ἥτις ἐκεί-
νης αὐτῷ φανείται ἀξιωτέρα.

απαφ.

Θέωνι. σοδ.

Κάλλει καὶ πλῆτῳ ἐπαύρη, ὡς εἰ-
κε, καὶ τὰς ἄλλας παρρησίας, οἷς
ταῦτα ἔχεις. ἀγνοῶν, ὅτι χρό-
τῳ κεκόσμηται ταχὺ μαρμαριδίου, καὶ
ὡς ὕδωρ συνέχεις τὰ χεῖματα, ἄλλως
ἐξ ἄλλων νοτίζων, καὶ πάλιν πρὸς
ἄλλους βλυζάνων. ἢ τοίνυν ὡς σκιᾶ
καὶ καπνῷ, καὶ ἀνέμοις, τοῖς ἀπίστοις
τῶν πρὸς χεῖματα, ἢ ἰσθι σκιᾶ
καὶ καπνῷ πεποιθὼς καὶ ἀνέμοις.

Τοῖς περὶ πόλιν. σοε.

Απκπιαν.

Καλὰ λαμβάνει προφῆτα παρὰ
Ἀσπιανὸν το Πηλῆσιον, καλοῖς μοδοῖς
πλὴν θρεψαμένην ἀμείβετα. ἔπειδὴ
θυεῖσας γὰρ τῇ εὐηκείᾳ ἀκοῇ τοῦ κρα-
τουῦτος συκοφαντίας, ἔλαβε παρ' αὐ-
τῷ τῶν εἰταῦτα κηνοστορίαν, καὶ το-
σούτων χαλῶν ἐν πείρᾳ τῆς συμφυλέ-
τας κατέστη, ὅσων καὶ σύντοκος κλέ-
πης. εὗξαδε τοίνυν βεβρωῶς, μήποτε
πιλησιώτας διωκθῆαι ἀβύλονται.
καλοὶ γὰρ εἰσι πτωχεύοντες καὶ συλκώ-
ποιστες, ἢ μικρὰ ἀναεύοντες, καὶ σκιάδῃ
ἰχθύοντες ἐχιδνῶν γεννήματα φαίνονται
καὶ κυήσαντες αὐτὰς γὰρ ἐρα ἐσθίουσιν.

Χαρήμονι. σοσ.

Απίστοι ὦν καὶ ἀβέβαιος, καὶ οὐκ ἐ-
χῶν τὸν νοῦν πρὸς τὰ μέλλοντα, ἐκώ-
πως τοῖς εἰταῦτα ἀβεβαίους καὶ ἀπί-
στοις πρὸς τέτταρας πλῆτῳ, φημί, καὶ
δόξῃ κατῇ. ἢ τοίνυν παρρησιάζομαι ταῦ-
τα, ὡς γήϊνα. ἢ γυμνάσθῃ πρὸς
καρτερίαν, ἢ ἐχέῃς ἑπομένην ὅτε
φεύγῃς.

uid, Iudæorum ruinam, & Gentium ad-
iunctionem significans. Quoniam enim,
inquit, populus ille, cuius fidei sacrificia
commissa fuerant, Deū reiecit, nec cruo-
ris profusione Deus oblectatur, propterea
ego spiritualem cultū adhibeo: quem ipse
multo pluris, quàm illum, facturum est.

Ιωαν.

Theoni. 274.

Pulchritudine atque opibus, ut apparet,
gloriaris, aliósque, quibus hæc defunt, pro
nihilò ducis illud ignorans, te fæno quàm
ocysimè marcescente coornatum esse. At-
que item pecunias tanquam aquam conti-
nes, quæ alios ex alijs humectat, ac rursus
ad alios fluit. Quamobrem aut ad infidas
huiusmodi opes, perinde atque ad um-
bram, & fumum, & ventos, animum ad-
ijce: aut illud scito, te umbræ, & fumo,
& ventis confidere.

Esai. 40.

Pelusij magistratibus. 275.

Præclara educationis præmia Pelusium
ab Aspiano capit: Præclaram ille vicem ac
mercedem altrici suæ repēdit, posteaquàm
enim in patulas ac nimium credulas Im-
peratoris aures calumniam infusurrauit,
urbis huiusce quæsturam ab eo accepit: ac
tribules suos tot malis atque calamitatibus
affecit, quot etiam fur domesticus. Arden-
ti ergo animo vota facite, ut ne Pelusiotæ
tantum possint, quantum volunt.

• Chæremonti. 276.

Cum infidelitatis atque inconstantiae ví-
tio labores, nec futura in mente habeas,
non mirum est te incertis atque infidis hu-
iusce vitæ rebus prorsus addictum esse, hoc
est, opibus atque inani gloriæ. Quamobrè
aut ista, ut terrena contemne: aut ad tole-
rantiam te exerce, ut, cum fugient, patien-
tiam adhibeas.

I ij

Pronio. 277.

Nimia potio, prolapsio potius est, tam in opibus, quàm in negotijs: ut quæ & mentem magis perturbet, & corpus premat. Quod cum ita sit, ab immoderato usu abstine, ac moderationi stude, quæ & sanitatis mater est, & prudentiæ ac sobrietatis causa.

Petro. 278.

Monastica vita, ô amice, omnium Dei mandatorum imitatio est, ac receptaculum. Etenim ab ira, improbitate, fastu, pecuniarum studio, sui ipsius amore, remota est: obedientiam colit, omnibus inferuit, à corpore omnino aliena est, ac spiritus duntaxat propria: linguam ad gratiarum actionem procliuem, atque orationem utilem habet: ad maledictum immota est: persuasione & obsequio cuncta facit, atque ad moderatoris nutum & arbitrium, quem & tempus, & labor, & diuinus calculus ad antistitij gubernacula collocavit, ut qui ventorum impetus & cognitos habeat, & viter.

Clearcho. 279.

Tot vitiorum causa est ebrietas, heus tu, ut is, qui paradisi arcanorum auditor extitit, eam extra Dei Ecclesiam collocarit. Ac proinde ne ingentem morbum, tanquam leuem & exiguum, contemnamus.

Chrysantho. 280.

Multi te ut iniuriarum memorem traducunt, malis armis, hoc est iracundia, utentem: quam Creator animæ opitulatricem adhibuit, ut corporis ignauiam ac molliem corroboret. Quamobrem, si vera loquuntur, constat te Creatoris scopum ignorare: ut qui & ferro ad cædem, & pulchritudine ad fraudem, & lingua ad conuitium abutaris, & bonorum datorem malorum authorem facias. Fac igitur frænum iracundiæ quam ocyssimè iniicias, ne te in exitium præcipitem agat.

Παρονίω. σοζ.

Ἡ πλείων πόσις, μάλλον ὑπάρχει πῶσις, καὶ τοῖς χήμασι καὶ τοῖς πράγμασι, καὶ τὸν νοῦν θολῶσα, μάλλον καὶ τὸ σῶμα βαρύνουσα. Στόχος τοίνυν τῆς ἀφειδείας, καὶ χεῖρας ἡ συμμετρία, ἢ καὶ μήτηρ ἐστὶν υγιείας, καὶ νήψεως αἰτία.

Πέτρῳ. σοή.

Ἀσκησις, ὡ φιλότις, πασῶν τῶν τῆς κυρίας ἐπιτολῶν μίμησις ἐστὶ καὶ δοχεῖον. ἀόργητος, ἀπέρπερος, ἄτυφος, ἀφιλάργυρος, ἀφίλαυτος, ὑποτακτικὴ, ἀπακονῶσα παντὶ, ἀλλοτρία σώματος καθόλου, οἰκία τῆς πνεύματος μόνης, γλῶσσαι ἐν χάριτι ἔχουσα, πρὸς αὐτὴν χεῖρας ἐκτείνουσα, πρὸς λοιδορίας ἀκίνητος, περὶ πάντα πράττεισα, καὶ τῷ τῆς ἁγνότητος νύμφῳ, ὃν καὶ χεῖρας καὶ πόνος, καὶ θεία ψήφος ἔπι τῶν οἰάκων τῆς πρᾶξις ἐκτάσσει, τὰς ἐμβολὰς τῶν πνευμάτων καὶ γνώσκοντα καὶ ἐκκλίνοντα.

Κλεάρχῳ. σοζ.

Τοσούτων ἐστὶ χακῶν ἡ μέση αἰτία, ὥς ἐπὶ τοῦ ὅτι οὐκ ἀκροατὴς τῶν ἐν τῷ βασιλείᾳ σφ' ἀρρήτων, ἔξω τῆς τῆς θεῆς βασιλείας ἵκησι ταῖς τιμῇ. μὴ τοίνυν ὡς βραχέος περὶ φρονῶν τῆς μεγάλης νοσημάτων.

Χρυσάνθῳ. σπ.

Ὡς μνησίχεκόν σε πολλοὶ καμφοῦσιν, ἀμυντηρίῳ ποιηρῶ τῷ θυμῷ κεχημῆνον, ὃν ὁ πλάσας βροτῶν τῇ ψυχῇ προσκατέστησε, τὰς ὀλιγωρίας καὶ χαυνότητας νευροῦντα τῆς σώματος. εἰ οὖν ἀληθεύεις, δῆλος εἶ, ἀγνοῶν τὸν σκοπὸν τῆς ποιήσαντος, καὶ τῷ σιδήρῳ πρὸς φόνον χεῖρας, καὶ πρὸς ἀπάτην τῷ κάλλει, καὶ τῇ γλώσῃ πρὸς βλασφημίαν, καὶ ἄποιον ποιῶν τῶν χακῶν, τὸν δοτῆρα τῶν ἀγαθῶν. χαλινὸν τοίνυν βάλε τὸν θυμὸν, μὴ σε κατακρημνῶν εἰς ὀλεθρον ὥση.

Διδύμῳ.

Διδύμω. σπλ.

Didymo. 281.

Εἰ ἀλλόφυλοι ἐκ καππαδοκῶν
ἀνέστησαν, καὶ ὑπόγονοι καππαδοκῶν
ἀλλόφυλοι ἐξ ἀλλοφύλων δὲ καὶ γα-
βαωνίται συγγενεῖσι καππαδόχεσι δὴ-
λον ὅτι γαβαωνίται· ἔχον οὐδ' ἐκεί-
νων ποιεῖαν ἀνάστατον, τί θαυμάζεις
γιγάντων. Ὑπερβολὴν γὰρ καὶ πόνηρον ὥς
ὅτι πάν τὸ γένος, εἰρήνη μὲν ἔχει τερπόμε-
νοι, ἐλπίδι δὲ προφύρον· καὶ μίαν ἔχον πη-
γὴν ὅτι πικρὰ καὶ γλυκὴς ἐστὶν συγγενία
χρηστολογουμένων, ἐν ἀπουσίᾳ κατὰ λα-
λοῦ ἀπατηλὸν, ἀκαθάρτον, θρασὺν, δει-
λὸν, σκωπτικόν, ἀνελευθέρον, δόλιον, μι-
σῶν ἄλλους, ὑπερηφανόν, ἐν ταῖς τῶν
φίλοις ἐν πρὸς γὰρ περὶ λυποῖται, ἐν δυ-
σπραγίας ἀκέραιον· ἐν προσωπείᾳ
εὐλαβείας ἀχμαλώπων τὰ γυναι-
κεία, ἐν μακρᾷ χρόνῳ ὑπερβάλ-
λοι τὸν βαβυλωνίον. πρὸς ψεύδος ὁ-
ξὺ· πρὸς τὸ παρορκεῖν τὰ χυρὰ, καὶ
οἷον ἔχεις τὸν πᾶμφαυλον καὶ παμμι-
σὴν γιγάντων τοιούτους ἀπαντας καὶ νό-
μιζε, καὶ γίνωσκε καππαδόχας.

Σερήνῳ. σπλ.

Ἐπειδὴ χρόνον ἡμῖν εὐζωίας τίτλι ἐν
Ἐδέμ κατοικίαν ὁ δημιουργὸς καὶ δε-
σπότης παρέχετο. δι' εὐκολίαν δὲ γνώ-
μης, καὶ ποιητικῆς τῆς πλάτης ταύτης
ἐξώδημεν, καὶ εἰς γῆν ὅτι μοχλῶν καὶ
θλιβερῶν παροικίαν ἐρρίφημεν, τοὺς ἐξ
ἡμῶν πάλιν περισφηνήσαντας, καὶ τίτλι
χαμνήζοντες ζῶν καταλείψαντας καὶ
πρὸς τὸ ὕψος τῆς οὐρανίας πολιτείας
ἐγίγιναντας, εἰς ἐκείνους τὸν χρόνον συνά-
γειν ὁ ἀγαθὸς χρεῖς ἐπηχέειλατο. καὶ
τοῦτο ὅστις, ὁ ἡρώτης, ὅπως τὸ πᾶν
μα, ἐκεῖ συναχθήσονται οἱ ἅπλοι· ὁ-
πως, φησὶ, τὸ ἡπύμα ἀφ' οὗ τὸν ἀκρα-
τον γένεσις ἐγένετο, ἐκεῖ καὶ ἡ νίκη
ἀφ' ἧς νείας καὶ ἡ γκρατείας, ἡς ἐγώ
γινωσκὶν φύσιν, κατὰρσεται.

Πέτρῳ Ἀρχιεπισκόπῳ. σπγ.

Ἐκ τῶν ἀγγελικῶν ταγμάτων, καὶ τῶν

Si Philistæi à Cappadocibus gentes tra-
xerunt, ab ijsque oriundi sunt, atque in *Iosue.*
Philistæorum numero Gabaonitæ sunt,
Cappadoces profecto Gabaonitæ sunt.
Cum igitur eorum improbitatem ac ne-
quitias literarum sacrarum monimentis
proditam atque consignatâ habeas, quid
Gigantiū miraris? subdola enim atque im-
proba magna ex parte hæc natio est. Pace
offenditur, contentionibus ac dissidijs ali-
tur, eundemque dulcis & amari fontem
habet. In congressu blandè ac benignè lo-
quitur: in absentia obtreccat. Fallax est,
impudens, temeraria, meticulosa, cauilla-
trix, illiberalis, versuta, inhumana, super-
ba, & contumax, in secundis amicorum
rebus mæsta, in aduersis læta & infatiabi-
lis. Sub pietatis larua mulierculas in capti-
uitatem redigit: atque insano auri amore
Babylonium superat. Ad mentendū pro-
clivis est: ad peierandum celer. Ac deni-
que qualem habes improbissimū ac pror-
sus exosum Gigantium, tales omnes Cap-
padoces esse existima, ac pro certo habet.

Serenō. 282.

Quoniam beatæ vitæ sedem nobis re- *Genes 3.*
rum omnium architectus ac Dominus ha-
bitationem in Edem præbuerat, ob leui-
tatem autem animi, atque impostoris im-
probitatem ea exturbati ac deiectioni, atque *Genes.*
in arumnosam terrā, & grauem acerbant
que peregrinationem proiecti sumus: id-
circo Christus eos ex nobis, qui pennas
rursus induerint, atque terrena & abiecta
hac vita relicta ad cælestis vitæ fastigium
accefferint, ad illum locum collecturum
se pro sua bonitate pollicitus est. Atque il-
lud est, quod quaesivisti, ubi est τὸ πᾶνμα,
illic congregabuntur & aquilæ: hoc est,
ubi ob intemperantem gustum clades ex-
titit, illic etiam victoria, per inediaam &
continentiam, quam natura protulit &
excoluit, parta est.

Petro Cœnobiarchæ. 283.

Ex angelorum classibus, atque Aposto-

I' iij

lorum choro, hominum voluntates & animi instituta perpenduntur. Siquidem ab illis is qui principatum tenebit, ab his proditor sciunctus est. Hoc autem ipsum nunc quoque perfici reperies. Nam cum alij animi contentioni ac vigilijs studeant, alij inertia & negligentia langueant, hinc fit, ut cum Dominus in gloria veniet, illi assumendi sint, isti relinquendi.

χοῦ τῆς ἀποστόλων, αἱ τῆς ἀνθρώπων
κρίνονται θεωρήσεις. τῆς μὲν γὰρ
πρωτοστάτης, τῆς δὲ ὁ θεωροῦστος ἐ-
χρᾶσθη. ταυτὸ δὲ τὸ τοῦ νῦν εὐρήσας
πελάγμον· τῆς μὲν συντονία καὶ ἀ-
γρυπνία θεωροῦσιν, τῆς δὲ βαθυ-
μίας καὶ ἀμελείας θ. υπηρέτων. ἐκ τῶ-
ν, οἱ μὲν παρὰ λαμβάνονται· οἱ δὲ
καταλείπονται, ὅτε ὁ κύριος ἐν τῇ δό-
ξῃ αὐτοῦ θεωρεῖται.

284.

 $\sigma\pi\delta$.

Cum Deus ex nihilo ea, quæ vult, in
ortum producere queat, multo magis ea,
quæ iam corpora orta sunt, atque in ter-
ram redierunt, innouare poterit. Quod
autem futura sit, & quonam pacto futura
sit resurrectio, & eorum, quæ seminan-
tur, arcanum te docebit, & stirpium om-
nium motus, hyeme morientium, & ve-
re ad vitam redeuntium.

Εἰς κτῆ μὴ ὄντος δυνατὸς ὁ θεὸς ὑ-
φίσταν ὅσα βούλεται, πόσῳ μάλ-
λον ἐκ τῆ ὑφεστῶτος ἀναγκῆσαι τὰ
ἤδη γινόμενα, καὶ εἰς γῆν ὑποτρέ-
ψαντα σώματα, ὅτι δὲ ἔσται, καὶ πῶς
ἔσται ἀνάστασις, καὶ τὸ μυστήριον τῆς
ἀπειρομένωι διδάξῃ σε καὶ πάντων τῶν
φυττῶν ἢ κινήσεως, χειμῶνι τελευτάν-
των, καὶ ἕαρι ἀναζώντων.

Petro. 285.

Πέπρω. σπε.

Quoniam id quoque, quod cum superioribus cohæret, tibi explicari petijsti, Erunt duæ in mola, vna assumetur, & altera relinquetur. hoc loco per molam ac pistrinum huiusce vitæ iactationem ac vertiginem intellige, quæ nos inconstanter voluit, ac celerrimæ molæ instar res nostras immutat. Per duas autem molentes, vitarum in vna re autem classe discrimina, puta in religiosa exercitatione, aut virginitate, aut continentia aut pudicitia, aut hospitalitate, aut fide, à multis quidem culta & præstita, at non eadem ab omnibus mente ac voluntate. Quidam enim futuræ mercedis causa virtutum muneribus perfunguntur. Quidam autem ostentatione ducti eas perficiunt, ac per huius vitæ laudes mercedem recipiunt, atque in pistrino relinquantur. Alij autem assumuntur.

Ἐπειδὴ καὶ τοὺς συνημμένους τῷ παρ-
τέρῳ μαθεῖν ἐξήγησας νόημα, Εὐσολογί-
α, δύο ἀλήθευσαι ἐν τῷ μύλωνι,
μία παρὰ λαμβάνεται, καὶ μία ἀφίε-
ται· μύλωνά νόησον, τίς τῷδε τῷ βίῳ
ἀειφορὰν, ἀστάτως ἡμᾶς ὅπως τεύχευ-
σαι, καὶ ὅσοι μύλῳ τάχος, ἄλλοι ἔσονται
τὰ πράγματα· ἀληθὺς δὲ δύο, οἷον
βίῳ ἀειφορὰς, ἐν εἰς πράγματι ἢ
τάγματι ἀσκήσῃ τυχὴν, ἢ παρθεῖα, ἢ
ἐγκρατεῖα, ἢ σωφροσύνη, ἢ φιλοξενία,
ἢ πίπτει παρὰ πολλῶν μὲν τελευτῇ, δὲ
πάντων δὲ μᾶλλον τῇ γνώμῃ· οἱ μὲν γὰρ
ἀλὲ τίς μέλλουσιν ἀμοιβὴν τὰς ἀρε-
τὰς χατορθῶσιν, οἱ δὲ πρὸς ὅπως δειξύν
αὐταῖς ἐκτελοῦσι, καὶ τοῖς ἐν αὐτῷ ἐ-
παύοις ἀπέχουσι τὸν μισθόν, καὶ ἐν
τῷ μύλωνι ἀφίεται· οἱ δὲ ἄλλοι πα-
ραλαμβάνονται.

Eutonio diacono. 286.

Εὐτομία ἀγκύρα. σπγ.

Matth. Decem virginum parabola, morum ac

Ἡ κτ' πὰς δὲ καὶ παρθένης ὡς
βολή.

βολή, τῆς πρόπων καὶ τῆς βίαν δει-
κνυσι τὸ ἀξίφορον. πᾶσαι μὲν γὰρ ἐ-
παρθένουσι, ὅτι πᾶσαι δὲ ὁμοίως καὶ τῇ
λοιπῶν ἀρετῇ ἐπεμέλοντο, ἀλλὰ
ταύτῃ μόνῃ ἀρκέσθαι τῶς τιμῆς εἰ-
σόδου τῆς βασιλείας ὤκησαν. ἔδειξε
δὲ ἡ κρείσσις ἡ ἀδέχαστος, ὅτι οὐδὲν παρ-
θενίας ὄφελος, συμπαθείας ἀπούσης· καὶ
πᾶσα ἡ δόξα τῆς θυγατρὸς τοῦ βασι-
λέως πεποιτικιλμένη· πεποιτικίλθαι γὰρ
φησὶ, πῶς χρυσανγίοι χρυσοῖς τῆς
ἀρετῆς πασῶν· εἰ γὰρ παρθενεύεισι,
καὶ ἐπὶ τέτρωται, τὸ μύζοις κα-
τορθώματος τῆς ταπεινώσεως ἀφ-
χεῖ. ὅ γὰρ ὁ παρθενεὺς γέγραπται,
ἀλλ' ὁ ταπεινὸς ἑαυτὸν ὑψώθησεται.

Ερμίνω κόμητι. σπζ.

Ἐχει πάντα ἡ φύσις ἐν ἑαυτῇ, λα-
βοῦσα παρὰ τοῦ θεοῦ τὰ χαρίσματα,
καὶ ἐν πάσαις αὐτῆς ταῖς ἀδύναται
βούσκει τῆς χρυσοῦς τιμῆς ἀξίκρισιν.
ὅς ἐν οὐκ ἀνάτη καλῶς καὶ διδάσκει
τοῖς ἔργοις, τὰ περὶ ἐδιδασκίαν
τάλαντα, καὶ πέντε ἄρχην κελεύε-
ται πόλεων, μοῶν θεοῦ καὶ σκηνῶν, ὅ
σκηνῶν μόνον· ὁ μὲν γὰρ μίας, ὁ δὲ καὶ
πολλῶν περιγίγνεται, ἀναλόγως
τῆς οἰκείας ἐκαστοῦ ἐργασίας.

Τῷ αὐτῷ. σπη.

Τὸ πρῶτον καὶ ἡμέρον καὶ πειθαρχίας
καὶ σκέπης ὅτι πρῶτον πρῶτον, ἐν
δεξιῶν ἡστέα θεῶν, ὁ θεὸς λέγει χρυ-
μῆς· τὸν δὲ τραχὺ καὶ παμφάγον καὶ ἀ-
γριον, ἐξ εὐανύμων βληθέντα εἰς φο-
νὴς τοιάδε πολιτείας διλῶν, κα-
τάλληλον ἑαυταῖς κληῖς· ὁ μὲν γὰρ κατὰ
φασιν· πατέρα τοῦτον συγῆσαντες,
τῆς ἐτέρας ἀφ' ἧς ἀντιχάμεθα.

Εὐλογία. σπθ.

Ἄνθρωπος καὶ ἀλήθειαν ὁ τῷ θεῷ

uitarum discrimen ostendit. Omnes enim
virginitatem colebant: at non item om-
nes æquè reliquis virtutibus studebāt, ve-
rùm ad regni ingressum hanc solam satis
sibi esse existimabant. At verò integrum
atque incorruptum iudiciū illud planum
fecit, si cōmiseratio & humanitas absit, vir-
ginitatē nihil emolumentum afferre. Omnis
enim, inquit ille, gloria filię Regis ab intus, *Psalm. 44.*
circundata varietate. Aureis, inquit, vir-
tutum omnium fimbrijs variegatum esse
oportet. Nam si quis virginitatem præstat,
atque hoc nomine gloriatur, nimirum ille
à maiore virtute, hoc est ab humilitate,
aberrat. Neque enim scriptum est, qui vir-
ginitatem colit, sed, qui seipsum humiliat,
exaltabitur.

Hermينو Comiti. 287.

Natura omnia in se habet, ut quæ bene-
ficia & dona à Deo acceperit, ac profuen-
tem in omnibus suis sensibus bonarū re-
rum delectum. Quisquis igitur probis
actionibus studet, atque operibus docet,
quinque talenta conduplicavit, ac quin-
que ciuitatibus præesse iubetur, hoc est
Dei mansionibus ac tabernaculis, non au-
tem tabernaculis duntaxat. Ille enim vni,
hic autem pluribus præficietur: quisque
videlicet pro sui laboris atque operæ ra-
tione.

Eidem. 288.

Manfuetam ac lenem, atque opem no-
bis ad amictum & integumentum affe-
rentem, ouem à dextris Dei collocandam
esse diuinum oraculum ait: asperum con-
trà, & voracissimum atque agrestem hæ-
dum ad sinistram abijciendum. Quibus
verbis eadem vitæ significatur, quæ con-
gruentem vtrique sibi, statum nanciscun-
tur. Ac proinde alterum odio habeamus
ac detestemur: alteri mordicus hæreamus,

Eulogia. 289.

Dei verbum, ut verè humanitatem in-

I iij

duit, ita verè omnia ea quæ in hominem cadunt, expleuit. Ad hunc modum passionis quoque tempore calicem deprecatur: hinc illud ostendens, periculis occurrendum non esse: verum, cum ingressi sumus ad ea excipienda, fortitudinem ac tolerantiam adhibendam. Etenim ipse crucem, cum adhuc in eum compararetur, detrectabat. At idem Iudicis sententia crucis damnatus, eam tanquam victor, humectis tollens incedebat.

Petro. 290.

Psal.

Imperiorum robur ac firmitas, Dei amicitia est. Ex quo sequitur, eum qui robuste imperium gerit, Dei amicum esse. Mihi enim, ait Scriptura, honorati sunt amici tui Deus: nimis confortatus est principatus eorum. Quocirca si Dei amicus esse studes, fac robustè præsis, hoc est, nec muneribus, nec amicitia, verum dignitati ac merito ius præbens.

Titianò. 291.

Qui cum Iesu consuetudinem habet, ac nientie Iesu consentanea præditus est, contumelias Magistro illatas vlciscitur, ut Petrus: qui, quoniam contumaciæ morbo laborabant Iudæi (ut qui ne ad legem animum adjicerent, ipsis, ut, quicquid Christus loqueretur, audirent, imperantem) famuli, qui ad Sacerdotem attinebat, aurem amputavit, hinc videlicet Sacerdotem inobedientiæ legis feruum esse ostendens, atque ad reluctationis suæ præcisionem gladio indigere.

Eidem. 292.

Nil mirum, quod vrbs sanguinum, atque homicidarum filij, facinorum suorum focium & homicidam Barrabam mortis periculo liberantur, ac velut infontem missum fecerunt. Nam cum parum de cædibus laborarent, ut qui cædibus assuevisent, nunc cædium authoribus veniam impertiebant: nunc contra vitæ atque im-

λόγος γινόμενος, πάντα σὺν ἀληθείᾳ τὰ τῆς ἀνθρώπων ἐπλήρωσεν. ἔτι καὶ ἐν τῷ τῆς πάθους χαρῶν παραγίνεται τὸ ποτήριον· δείκνυς ὅτι οὐ γὰρ ὁμοσε τοῖς κινδύνοις χωρεῖν, εἰ σελθόντας δὲ ἐδέχεται λαοτεφῶς. μελετώμενον γὰρ τὸν τσαυρὸν παρητεῖτο· σποφαιθιεντα δὲ, ἐπ' ὧμων ὡς νικηφόρος λαβὼν καὶ τομολαί.

Πέτρῳ. σς.

Ἡ κραταιότης τῆς ἀρχῶν φιλία ὅτι θεῶ. οὐτοῦν ἀρχὴν κραταιῶς, φίλος ὅτι θεοῦ. ἐμοὶ γὰρ ἐπιμήθησαν οἱ φίλοι σου ὁ θεός, καὶ κραταιώθησαν αἱ ἀρχαὶ αὐτῆς, γέγραπται. εἰ οὐ φίλος εἶναι βούλει θεοῦ, ἀρχὴ κραταιῶς. ἔτε δὲ οἷς, ἔτε φιλία, ἀλλ' ἀξία ὁρέγων τὸ δίχαιον.

Τίτιανῳ. σςα.

Ὁ μετὰ Ἰησοῦ ἀναγεφόμενος, καὶ ἀκολούθησεν ἔχων τῷ Ἰησοῦ τὴν ἀφροσύνην, ἀμύνει βλασφημίας μὲν τὰ διδασκάλῳ, ὡς Πέτρος, ὅς ἐπειδὴ ἀνηκόαν ἐνόστω Ἰησοῦ, ἔδεν τῷ νόμῳ παρσέχοντες ἀκούειν καὶ πάντα ὅσα χειρὸς λαλήσῃ διδάσκοντι, τὸ ἔς τῆς οἰκίας ἀπέπεμψε τῷ τῷ ἱερεὶ ἀφαιρόντος, δούλον εἶναι τῆς ἀπαθείας τῆς νόμου τὸν ἱερέα δηλῶν, καὶ γὰρ ἔστιν ἡ μαχαίρας εἰς σποτομένην τῆς ἀπλογίας.

Τῷ αὐτῷ. σςβ.

Οὐδὲν θαυμαστὸν, εἰ τῆς αἱμάτων ἡ πόλις καὶ τῆς φονέων οἱ παῖδες ἔλυσαν τὸν οἰκεῖον συντολμητὴν Βαραββᾶν τὸν φονέα, καὶ ἀφῆκαν ἀνέγκλητον. μικρὰ γὰρ τῆς φόνων φροντίζοντες, ὡς ἐν ἔθι φόνων ὑπάρχοντες, ποτὲ μὲν τοῖς αἰτίοις τῆς φόνων ἀφέσεις ἐχαιρίζοντο, ποτὲ δὲ τῷ τῆς ζωῆς καὶ τῆς ἀφάρ-

ἀφθαρσίας ταμίειά τ' αὐτὸν καὶ τὰ
φον ἐπήγαγον. ὧν ἀμφοτέρων ὑφ' ἐνὶ
χρόνῳ παρέχον τιὼ κόλασιν.

Ωρίωνι. σςγ.

Orioni. 293.

Οἶνω τὸ εὐαγγελικὸν κήρυγμα ὃ
ἐν αἵματι θεοῦ ἀνίγματοις χερσὶν ὁμοιοῖ, ποτὲ
μὲν ἐκ τῆς δεσποτικῆς πηγᾶς ὡς
πλευρᾶς, ποτὲ δὲ ὡς γλεύκει τομοῦ
π τοὺς μαθητὰς, ὅς τῆς εὐφροσύνης ἀ-
ποχρήσαντες Ἰσδαῖοι, καὶ τρεῖς τιὼ
ἀληθεῖαν φιλονεικήσαντες ψεύδει, ὅ-
ξος τῷ τῆς σοφίας παρρησιασθέντι δι-
δασκάλῳ, συμπλέξαντες αὐτῷ καὶ
πικρίαν. ὧν γὰρ τὸ σῶμα ἀρεῶς καὶ
πικρίας γέμει, τοιαῦτά ἐστι καὶ τὰ πό-
ματα, τὸν φυτὸν τῆς ζωῆς ἀμ-
πέλῃ, ὅς ἐστι ἀμειβομένων, καὶ τὸν γλυ-
χάναντα λόγῳ θεοῦ καὶ νόμῳ ὡς μέ-
λιτι, πικρία χολῆς δὲ ξυσμύων.

Γερωντίῳ. σςδ.

Gerontio. 294.

Εἰ τῇ πολέμῳ βούλει κρατεῖν,
ἄγε τὸ σπαστόπεδον φόβῳ θεῷ. διχα-
σύνῃ γὰρ φέρεται τιὼ ἀριστερίαν. ἡ δὲ
ἡμῶν ἀδικία, τῇ ἐναντίῳ ἐστὶ συμ-
μαχία.

Προαρεσίῳ. σσε.

Proaresio. 295.

Ορον τῇ φύσιν ὃ πλάτης ἐτέθηκα, καὶ
φόβον ὃ νόμος τοῖς κακοχόλοις ἠπει-
λησεν. ὅσοι τοίνυν τοῖς ὅροις ἐμμένουσιν,
τιὼ φύσιν ἐπίμησαν. ὅσοι δὲ τὸν νόμον
παρώσαντο, τὸν φόβον ἐδέξαντο.

Τῷ αὐτῷ. σςς.

Eidem. 296.

Φύσις ἔχει τιὼ ἐννομον μίξιν. ἡ πορ-
νεία ἐφευρὲν ἐπίβελον λύπην. οἱ τοί-
νυν ἀνόμως τῇ φύσει ὅρων κατὰ
ταλὴν ἤσαντες, τῷ φόβῳ τῆς νόμου
σωφρονεῖν ἐπαμειβόμενοι.

Εὐλαμπίῳ. σςζ.

Eulampio. 297.

Τίσοβεις τιὼ πόλιν ἀλαζών; τί τὸν

mortalitatis promptuario crucē ac sepul-
turam inducebant. Quorum amborum
scelerum pœnam vno atque eodem tem-
pore pependerunt.

Diuinum oraculum Euangelicam præ-
dicationē vino confert, quondam quidem
ex Dominico latere profluenti, quondam
autem, musti instar discipulos acuenti ac
roboranti. Cuius lætitiā cum Iudæi con-
secuti non essent, ac veritatem mendacio
fucare studerent, sapientiæ Magistro ace-
tum obtulerunt, admixta ei amaritudine.
Quorum enim os maledictione & amari-
tudine, plenum est, eiusmodi quoque sunt
eorum potiones, viuæ vineæ confitorem
aceto remunerantium, eumque, qui diui-
nis sermonibus ac legibus tanquam melle
eos educarat, fellis amaritudine excipien-
tium.

Si hostes vincere cupis, Dei metu exer-
citum ducito. Iustitia enim hoc affert, ut
quis strenuè ac feliciter pugnet. Contrà,
iniustitia nostra, hostium est auxilium.

Creator terminum naturæ imposuit: ac
metum lex malè feriatis minata est. Quo-
circa qui præscriptis finibus se continent,
naturā honore prosequuntur. Qui autem
legem propulerunt, metum acceperunt.

Natura legitimum concubitum habet:
scortatio autem insidiosam rabiem exco-
gitauit. Quamobrem qui iniquè, ac rabi-
do quodam furore, naturæ limites exce-
ferunt, hos legis terror ad pudicitiae stu-
dium crudiuit.

Quid insolenter per urbem graderis, ho-

mo arrogans? Quid quietam ac pacatam vitam turbas? Quid mansuetudini bellum inferis, nec Deum metuens, nec flagitij tui pudore suffusus? Nam quia probum virum necasti, multę te linguę proscindunt. Quoniam autem, perinde atque improbo quodam viro de medio sublato, huiusmodi cæde gloriaris, plures te rursus tragicis verbis insectantur. Animaduerte igitur, ô stolide, num vt Moses cædem perpetraris, aut, vt Phinees, zelo exarseris, aut, vt Samuel, diuinam iniuriam ultus sis, aut, vt Elias, impietatis vindicem te præbueris: ac tum ob admissum facinus magnificè de te senti. Quod si nec lex vlla te designauit, nec belli ordo armauit, nec diuinum oraculum te ad tribulis tui profundendum sanguinem immisit, satius tibi nunc fuerit, vt imbutas cruore manus tuas expies, cruorem tuum effundendum dedas, quàm vt animo scelus retineas, ac futurę vitę tribunalibus ad sempiternum cruciatum serueris.

Lucæ Cænobiarchæ. 298.

Clamauit perdix, congregauit quę non peperit, ditescens non cum iudicio, inquit Prophetarum omnium calamitosissimus Hieremias, sceleratum belli ducem describens, aduersus veritatem in extremis temporibus arma induentem, atque omnes item eos, qui temerario animo, ac non ad commodum & vtilitatem, militaris imperratoris munere funguntur. Cum igitur hæc ita se habeant, ecquid tu, non monachorum, sed pugnatorum globos ac phalanges paras? Æquum enim fuerit, te illud perspicere, inconditę turbę desidiã atque inertia in cogitationum perturbationem prolabi. Quam breui aut eos operari doce, aut multitudinē hanc minue, ne alioqui tibi deprecationis labor subeūdus sit, armisque indigeas, cum eos crapula cum otio coniuncta ad rerum nouarum studium incitarit.

Isidoro præfecto. 299.

Si ex Deo pendemus, veniãque ab eo

ἡρεμον βίον κυκλῶς; τί τιμὴν ὀπιείκειαν ἐκπολεμεῖς, ὅτε τὸν θεὸν φοβούμενος, ὅτε τιμὴν οἰκείαν παρ᾽ αὐτὸν ἀρχιμάρτυρος, ὅτι γὰρ ἀπέκτεινας ἀνθρώπον χρηστὸν, πολλὰ σε γλώσσαι καμάρδουσιν. ὅτι δὲ ὡς πῖνα τῆς φαύλων ἀνηρηκῶς ἐναβρυῶν τῷ φόβῳ, πλείονες σε παλιν παραγώδουσιν. κατανόησον οὐδ' ἀσύννοπτε, εἰ ὡς ὁ Μαυσιθὲς ἐφόνευσας, εἰ ὡς Φινεὲς ἐξήλωσας, εἰ ὡς Σαμουὴλ ἡμνας θῆῳ, εἰ ὡς Ἡλίας ἐξεδίχνησας, καὶ τότε μέγα φρόνει ἐφ' οἷς ἐτόλμησας. εἰ δὲ ὅτε νόμος σε πῖς ἐχειροτόνησεν, ὅτε πολέμου τάξις ἐξώπλισεν, ὅτε θεῖος χρησμός ἐπαφῆκε τῷ ὁμοφύλῳ σου ἀμαπῇ, καὶ αὐτοῖς τοῖς ἐχθροῖς ἀγάπην ἀπεδόμηνος, καλὸν σοι νῦν ἀφαιμάξαι τὰς χεῖρας ὅτι δόνηται πρὸ οἰκείου αἵματος. πρὸς ἐκχυσιν, ἢ τηρῆσαι κατὰ ψυχὴν τὸ παράπωμα, καὶ τοῖς ἐκείθεν δικαστέοις, πρὸς αἰωνίαν φυλάξασθαι κόλασιν.

Λυκαῖ ἀρχιμανδρίτη. 300.

Εφώνησε πέρδιξ· συνήγαγεν ἅς οὐκ ἔπαυε ποιεῖν πλῆθος αὐτῆς ὁ μετὰ κρίσεως, ὁ τὸ πρῶτον τῆς ἐφ᾽ ἡμῶν πολυπαθέστατος Ιερემίας, τὸν ἀδικὸν στρατηγὸν ἀλαγρόφων, καὶ τῆς ἀληθείας ἐν τοῖς ἐχάτοις χειροῖς ὀπλιζόμενον, καὶ πάντας τοὺς ἀκρίτους γνάμῃ, καὶ οὐκ εἰς ὅσιν στρατηγουῦντας. εἰ τοίνυν ταῦθ' ὅπως ἔχει, τί εἴφη καὶ φάλαγγας εὐπερίστευς, οὐ μοναχῶν, ἀλλὰ μᾶλλον μαχητῶν. δίκαιος γὰρ ἂν εἴη συνιδεῖν, ὅτι ὁχλώδης ἀρχία εἰς λογισμῶν ἐκπίπτει ἀταξία. ἢ οὐκ ἐργάζεσθαι διδάξον, ἢ τὸν δῆμον ἐλάττωσον, μή σοι πρὸς βείας γέννηται πόνος, καὶ ὅπλων δευθῆς, ἢ νίκη αὐτὸς ὅπως κραυγὰ μετὰ τῆς χολῆς πρὸς νεοτελισμούς ἐρεθίσῃ.

Ισιδώρῳ ἐπαρχῳ. 301.

Εἰ θεὸς ἐξηγήμεθα, καὶ συγχώρησιν παρ'

παρ' αὐτῷ ἐξαυτοῦ μεθεῖν, συγχωρήσω-
μεν τοῖς ὑπευθυνοῖς ὀφλήματα, ἵνα
τοῦτο τὸ μηδὲν χρεώσῃν κατωρθώσω-
μεν. Βῶνος ὁ ναύκληρος οἶτον ἔφη τῷ
δημοσίῳ λοιπὰ ζῆσθαι, ὃν ἄνεμοι καὶ
καταιγίδες καὶ λαίλαπες κατὰ θά-
λασσαν ἐμελίσσαντο· ἢ τοίνυν τῷ σάλα-
τῆς θαλάσσης ὀπιπμήσατε, διχμο-
σύνην κυβερνῶντες τὰ παράγματα, ἢ
ἄχρεις ἂν ἀμαρτάνωμεν, τοῖς πλε-
πλώμασι συγινώσκετε.

Σωζομένην δομεστικῶν τῷ ἐπαρχῷ. τ.

Βῶνος ὁ τοῦ διδοῦς σοὶ τὰ χρέμα-
τα, θαλασίων ἐπειράθη πόνων, ἀ-
νέμων καὶ ὑψηλῶν, κυμάτων δὲ σκλη-
ρῶν, καὶ οἶτον ἀφῆρθε διηύσιον, ἐ-
πειδὴ τοίνυν ὅτι πλὴν γινώσκων οὐ
ναύκληρος, πλὴν δὲ θρησκείαν ὀρθόδο-
ξος, πλὴν δὲ γλώσσαν, ὅχι οἷος ναυπ-
κός, καὶ πάντα σοὶ ἀρετῆς, λῦσον αὐ-
τὸν τῆς ἀθυμίας, ἵνα σὲ χρεῖστος γε-
φάνοις ἀφῆρθε ἐν τῇ μεγάλῃ ἡμέ-
ρᾳ τελείωσθαι.

Θεογνώστῳ. τα.

Ἡ ῥάβδος σου καὶ ἡ βακτηρία
σου, αὐτὰς με παρεχάλεσαν· τοῦτο,
οἶμαι, ὅτι, ἐπειδὴ ῥαθυμίας πρὸς
ἀμαρτίαν ὠλισθήσα, ῥάβδος καὶ
με πρὸς νῆψιν ἐπαίδευσας· ἐπειδὴ
δὲ μακροχρόνιος εἰς ὀλιγοψυχίαν ἐ-
πεπόμην, βακτηρία δυναμύσῃ με
ἐπεσκέψας.

Κυρίνῳ μοναχῷ. τβ.

Ὅρος ἔστω σοὶ φιλοσοφίας, ἢ τῆς
ἀθλητικῆς μετ' ἧν ἐτάχης γυμνασία· ἀ-
δὲ νῦν ἐν σκείνοις ὄρεας, καὶ ζήλῳ, καὶ
πλήρῳ, ὥς πολλῆς γέμοντα σο-
φίας, καὶ πολλοὺς πλέξαντα τοῖς ἐκ-
παλαῖσι τεφάει.

Λαϊάνδρῳ. τγ.

Ἡ φύσις ἡ ἀνθρωπεία, θαυμάσιος,

exposcimus, ijs, qui nobis obnoxij sunt,
debita remittamus: ut hac ratione hoc cō-
sequamur, ne quicquam debeamus. Nau-
clerus Bonus ait se Reipublicæ de fru-
mento reliquari, quod venti ac turbines
& procellæ in mari sibi vendicarunt. Qua-
re aut maris iactationi ac tempestatī suc-
censete, res æqua ratione gubernâtes: aut,
quo adusque peccemus, aduersis rerum
euentibus ignoscite.

Sozomeno, præfecti domestico. 300.

Bonus hic, qui literas nostras tibi reddit,
marinorum laborum, atque ingentium
ventorum, grauiumque fluctuum pericu-
lum fecit, publicique frumenti detrimen-
to mulctatus est. Quoniam igitur animi
instituto ac sententia nauclerus non est,
religione autem orthodoxus est, lingua ve-
rò minimè nautica præditus, ac denique
omnibus in rebus tibi gratus & acceptus,
angore animi ac mœsticia eum libera: ut &
Christus in magno illo die immortalitatis
corona te coronet ac perficiat.

Theognosto. 301.

Virga tua, & baculus tuus, ipsa me con-
solata sunt. Hoc est, ut quidem opinione
assequor: Quoniam ob negligentiam at-
que incuriam in peccatum lapsus sum, vir-
ga quidem me ad animi attentionem ac
vigilantiam erudisti. Quoniam autem rur-
sum flagris affectus in animi imbecillita-
tem vergebam, corroborante baculo me
fulcijisti.

Quintino monacho. 302.

Philosophiæ regula tibi sit, athletarum,
in quorum numerum te aggregasti, exer-
citatio. Quæ autem nunc in illis cernis, ea
etiam imitare ac præsta, ut quæ ingenti sa-
pientia referta sint, multasque ijs, qui hu-
iusmodi certamine funguntur, coronas
nectant.

Leandro. 303.

Humana natura, vir eximie, nec eiusmodi

di est, quæ mala omnino nō admittat: nec rursus vi naturæ mala habet: verum per animi negligentiam ac socordiam, prolapsionem à bonis sustinet. Quod etiam primo homini accidit, perindeque salutis finibus deiectus est: quam tamen rursus secundus homo, ex eo ortus, qui veram naturam nostram in seipso suscepit, ipsi reddidit: Nam cum verè Deus esset, homo verè effectus est, ex duabus naturis vnus Dei Filius existens, haudquaquam ab eo, quod erat, immutatus, cum id, quod sumus, factus est.

Cheremoni. 304.

Et ob crebras tuas literas pudore suffundor: & rursus ob parū honestas & laudabiles actiones te auerfor. Atque, quidnam tibi respondeam, ancipitis animi sum. Non quòd, id quod quæris, explanare nequeam: verum quòd auribus tuis, vt indignis, parcam. Neque enim canibus sancta dare nobis licet. Si autem insanire desinas, & quæ à me quæsisisti exponam, & ostendam quonam pacto id, cui tu fidem abrogas, extra dubitationem sit. Nam nec lippiens oculus in solis orbem aciem defigere potest, & si eam defigat, frustra id agit: nec fordida mens sanctarum rerum quicquam vtiliter perscrutari potest.

Eutonio. 305.

Cum ait psalmista, Adhæsit pauimento anima mea, primùm quidem ipsius cū corpore communionem ac societate significat, vt quæ ex pulueris pauimento sit. Deinde etiam voluntariam suam humilitatem, quam, ob admissum facinus, præ se tulit: vt qui per eam, iuxta sermonem Dei, cum, qui se humiliat, exaltantis, vitam adepturum se speraret.

Theodosio Scholastico. 306.

Cum mores integritatem, non anni testantur, serui reprehensio in eiusmodi homine non est. Verum etsi violenta fortuna cum in seruitutem redegit, at generosa vo-

υ' τε ανεπίδεκτος εστι χαλων, ουτε φυσικως κεντηται τα χαλα, αλλα γνωμη και ραθυμια τινος αποπρωσιν απομυει τ' ης χειρων. ο αρ και ο αρωτος πεπονθεν ανθρωπος, και τ' ης οραν της σωτηριας εξεπεσεν, ην αυτω παλιν ο δευτερος εξ αυτης αποδεδωκεν ανθρωπος, ο τινος αληθη φυσιν ημεις εν εαυτω επιδεξαμενος. θεος γαρ αν αληθως, γεγονεν ανθρωπος αληθως. εκ δυο φυσων, εις υος αν θεου, ετραπεις ο αρ ην, εν τω γενεσθαι δεσμο.

εν δυο φυσ
σπον.
επερ.

Χαρήμονι. τδ.

Και γε φοντα πολλάκις αιχιωομαι, και αραιηοντα ε χαλως αποτρεφομαι. και απορω τι σοι αποκριθω, εχως λειπιδος σαφηνειας, αλλα φειδομενος της ακοης σου ως αναξιας. ου γαρ κυσι διδοναι τα αγαθα επιβραβημεν. ει δε απολυτησας, χαλεξω τα αιτηθεντα, και δεξω το απιστουμενον αναμφισβολον. ε δε γαρ λημων οφθαλμοις τω τ' ηλεις δισκω ανατενισαι δυναται. και ατενιζω ματαως ηχοληται, ε δε ρυτωσα λεγνοια, θηρευσαι τι τ' ης αγων εις οφελος δυαται.

αμφιβ.

Ευτομω. τε.

Εκολληθη τω εδαφει η ψυχη μου, λεγων ο ψαλμοδης, αρωτον μου τινος αρως το σωμα αυτης κοινωνιαν δηλοι, εκ τ' εδαφους εσης τ' χοος. επιτα και τινος εκουσιον ταπεινωσιν εαυτ' ην εφ' οις ημαρτεν, επεδειξατο. ζησαι δι αυτης χ' τον λογον τ' θεου αρωσδωκησας τον ταπεινουωτα εαυτον ανουωτος.

Θεοδοσιω χολαστικω. τγ.

Οτε τροπος ευθυτητα, οικετη μαρτυρει, οκ εστι δουλου μεμψις εν αυτω. αλλ ει και τυχη βιαια επηγαγετο, αλλα γνωμη γενναια ηλευθερωσεν. ινα δ' επηγαγετο, ιππηγαγετο.

rum seruare cupis, atque hostibus te firmū ac robustum ostendere, linguam, quā maximè poteris, in potestate tene: à qua & celeres & ingentes ruinæ contingunt.

Cyrillo Alexandrino. 310.

Præposterus fauor haud acutè cernit: odium autem nihil omnino cernit. Quapropter si ab vtraque lema purus atque immunis esse studes, noli violentas sententias ferre: verum illata crimina iusto & integro iudicio committe. Quandoquidem Deus etiam, qui omnia scit antequam oriantur, pro sua humanitate descendere, ac Sodomorum clamorem perspicere voluit: hinc videlicet nos ad res accuratè perscrutandas ac perpendendas erudiens. Multi enim ex iis, qui Ephesi coacti sunt, te traducunt, vt tuas inimicitias persequentem & vlciscentem, ac non ea, quæ Iesu Christi sunt, orthodoxè quærentem, Theophili, inquirunt, ex sorore nepos est, illiusque mentem ac sententiam imitatur. vt enim ille perspicuum aduersum diuinitus afflatum, ac Deo charum virum Ioannem furorem effudit: sic etiam iste gloriari ac se iactare expetit: etiam si alioqui latum sit inter eos, qui accusantur, discrimen.

Theodosio Imperatori. 311.

Si tu tantum temporis tibi sumas, vt iis, quæ Ephesi decernenda sunt, inter sis, non dubito, quin ea ita se habitura sint, vt à nemine reprehendi queant. Sin autè turbulētis odiis calculos permiseris, quisnā à cauellis ac diſteriis conciliū vindicabit? Huic autem malo remedium attuleris, si ministros tuos à dogmatum præſcriptione remoueas. (vt qui magno hiato ab eo distincti ac dirempti sint, vt simul & Imperatori, & Deo inferuire studeant:) ne alioqui imperio quoque motum ac iactationem afferant, perfidiæ suæ machinas ad Ecclesiæ petram effringentes. Nam ea firmo loco defixa est, eamque causam habet, vt ipsi ne inferi quidem portæ dominantur: quæ admodum is, qui eam constabiliuit, pollicitus est.

γλώσσης κράτει παντὶ θένει, ἀφ' ἧς καὶ ὀξεία καὶ μεγάλα συμβαίνεισι πάματα.

Κυρίλλῳ Ἀλεξανδρείας. τι.

Προσπάθεια μὲν οὐκ ὀξυδερκεῖ, ἀντιπάθεια δὲ ὅλως ὄχ' ὀρεῖ. εἰ τοίνυν ἐκ τέρους λήμης βούλει καθαρεύσαι μηδισίας, σποφάσας ἐκβίβαζε. ἀλλὰ κρίσει δικαίᾳ τὰς αἰτίας, ὅπῃ τρεῖς ἐπειδὴ καὶ θεός, ὁ πάντα εἰδὼς, πρὸ γενέσεως, κατεβήκατο, καὶ τὴν κραυγὴν ἰδεὶν Σοδόμων φιλανθρώπως κηδύνησεν, ἡμᾶς ἀκρεβόους ἐρεύνης διδάσκων ὑποθεσιν. πολλοὶ γὰρ σε κωμωδοῦσι τῷ σιωπῇ λεγόντων εἰς Εφεσον. ὡς οἰκείαν ἀμυνόμενον ἔχθραν, ἀλλ' οὐ τὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ ὀρθόδοξως ζητοῦντα. ἀδελφοὺς ὅτι, φασί, Θεοφίλῃ, μιμούμενος ἐκείνῃ τὴν γνώμην. ὥς τῳ γὰρ ἐκείνος μαρίαν σαφῇ κατεσκεύασε τῇ θεοφώρα καὶ εὐφροσύνῃ Ἰωάννης, ὅπως ἐπιθυμῇ καυχῆσθαι καὶ ὅτος, εἰ καὶ πολὺ τῷ κρινόμενῳ ὅτι τὸ ἀφ' ὅρου.

Θεοδοσίῳ βασιλεῖ. τια.

Εἰ μὲν αὐτὸς λαμβάνῃ χειρὸς παρέιναι τοῖς κρινομένοις ἐν Εφέσῳ, ποστὶς τοῖς εὐοῖδα τὸ ἀμεμπτον. εἰ δὲ ὀχλῶδει ἀντιπαθείᾳ τὰς ψήφους ἐκδώσας, τίς ἐξαρήσεται τὴν σύνοδον σκαμμάτων παρέχεις δὲ τοῖς θεοπαίαν, εἰ παύσας τῷ δογματισμῷ τὰς σοὺς ἀγκύνας, πρὸς μέγα χάσμα διεσπῶντας, βασιλεῖ ὑπηρετεῖσθαι καὶ θεῷ ἀγαφίλον ἐκείνῳ, μή πως καὶ τῷ κράτει σάλον ἐπενέγκωσι, τῇ πέτρᾳ τῆς ἐκκλησίας πρὸς ἐρηγνύοντες τὰς χακοπείας αὐτῇ μηχανήματα. αὐτῇ γὰρ ἐρήρεται, καὶ ὅτε ὑπὸ πύλων ἁδὸν κλεινέται, ὡς ὁ ἐδράσας αὐτὴν θεὸς ἐπιγγείλατο.

Εὐλο-

Εὐλογία. τιβ.

Ἡ εὐαγγελικὴ συκῆ, ἡ ἀνθρωπότης
 ὄρεται, οὐκοδὲσπότης, ὁ θεὸς καὶ πατὴρ
 ὁ ἀμπελουργός, ὁ υἱὸς τῆς θεοῦ, φιλοπο-
 νῆσαι καὶ σκαθαῖραι ἡμῶν τὸν ἀμπε-
 λῶνα ἐνδημίας. σκαποτῆναι κελευ-
 θέντα παρὰ τῆς οὐκοδὲσπότης ὡς ἀ-
 καρπον. ἄφες δὲ αὐτῇ, φησί, καὶ τοῦ-
 το τὸ ἔτος. εἰ δὲ νόμου καὶ προφη-
 τῶν οὐκ ἐβελώθησαν, καὶ μετα-
 νθίας καρπὸς οὐκ ἀπέδωκεν, καὶ τοῖς
 ἡμῶν ἀρδεσθῶσι δόγμασι καὶ παθή-
 μασι, καὶ ἡμῶν ποιήσωσι καρπὸν εὐπει-
 θείας. εἰ δὲ μήγε, εἰς τὸ μέλλον σκα-
 φεῖς αὐτῶν εἰς τὸν ἄλλον αἰῶνα τὸν ἀ-
 πέραντον, τῆς τῶν διχάζων σὺ μετέδως
 σκαπέντων αὐτῶν.

Ζωσίμω. σιγ.

Μὴ ὑβρίζῃς τὴν θείαν λειτουργίαν, μὴ
 ἀτίμαζῃς τὴν καρπὸν εὐλογίας.
 μὴ τῷ κόρῳ τὴν πόσιν πλεονέκτει.
 μὴ τῇ ἀμετρίᾳ τὴν συμμετείαν χα-
 κοποιεῖ. μὴ τὰς φρένας ὁρόπινε πίνων.
 ἀλλὰ μεμνημένος ὡς αἶμα Χριστοῦ
 τὴν τῆς ἀπαρχῆς τὸ θεῖον ἐργάζε-
 ται πνεῦμα, ὅπως αὐτῷ κέχηρτο, ὡς
 ἀοθενὴς καὶ χερίων αὐτῶν εἰς βοή-
 θειαν, ἀλλὰ μὴ ὡς δυσμηνὴς, ὅπως
 τῷ οἴῳ κατὰ πάντων κεχημένος,
 καὶ αὐτῶν δὲ μάλλον, ὑπὸ τῆς
 σινοπύλης.

Πελαγίω μοναχῷ. σιδ.

Τῷ Εφραίμ ἐξήνθισαν πολιὰ, ἀλλ'
 οὐκ ἐγνώ, νεάζων τοῖς πάθεσι, καὶ σὲ
 πολὺς ὄχλος ἐτῶν ὡσεὶ ἐστὶν, ἀλλ' ἐπὶ
 ἀχαμπὲς ἔχεις τὸ φρόνημα, ἄλλην
 μονὴν ἐξ ἄλλης ἀμείβων, καὶ πα-
 σῶν ἐρευνῶν τὰς τραπέζας. εἰ οὐκ
 κνίσσης μέλει σοι, καὶ ὅπως χαρυκείας,
 τῶν ἐν τέλει μάλλον κολάκευε. καὶ
 τὰς πόλεις τοῖς χαρνοδόχοις ἐρεῖνα.
 ἐρημῖται γὰρ ἀνθρώποι σὲ δεξιῶσται
 ὡς φιλῶς οὐκ ἀρκούσι.

Eulogio. 312.

Euangelica ficulnea, humana natura est,
 Paterfamilias, Deus ac Pater, Agricola,
 Dei Filius: qui eam ob causam ad nos se
 contulit, ut vineam nostram, à Patrefami-
 lias, ut infrugiferam & sterilem, excindi
 iussam, excoleret & repurgaret. Sine autē
 eam, inquit, etiam hoc anno. Si per legem
 & Prophetas nihilo meliores facti sunt,
 nec pœnitentiæ fructus ediderunt, mea
 quoque doctrina meisque cruciatibus ir-
 rigentur. Ac siquidem obedientiæ fructū
 extulerint, benè res habebit. Sin minùs, in
 futurum succides eam, eos videlicet in a-
 lio ævo, quod finem nunquam habiturum
 est, à iustorum tuorum parte amputans.

Zosimo. 313.

Diuino sacrificio contumeliæ notam ne
 inure: Fructuum benedictionem ne asper-
 nare. Ingurgitatione potionem ne fraudas.
 Immoderatione mediocritatem ne lædes.
 Mentem ac rationem bibendo ne absor-
 be. Verum illud in mente habens, quod
 diuinus Spiritus ex huius primitiis Christi
 sanguinem efficit, sic illud adhibe, ut im-
 becillis, eoque ad adiumentum opus ha-
 bens: non autem ut inimicus, vini armis
 aduersus omnes utens, imò verò aduersus
 teipsum, ut potè ab eo corruptus ac pu-
 trefactus.

Pelagio Monacho. 314.

Cani effusi sunt in Effraim, & ipse igno-
 rauit, vitiosis aimirum affectionibus iuue-
 nescens. Eodem modo tibi quoque ingens
 annorum turba canitiem inuexit: & tamē
 rigidum atque inflexum animum habes,
 ex alio monasterio ad aliud subinde mi-
 grans, atque omnium mentas perferutans
 & explorans. Quamobrem si tibi carniū
 nidus, atque obsoniorum condimentum
 curæ est, iis, qui magistratus gerunt, potiùs
 blandire, atque urbium caminos vestiga.
 Neque enim homines eremitæ facultates
 eas habent, ut te, quemadmodum tibi gra-
 tum est, excipere queant.

K ij

Leontio Episcopo. 315.

Si inuito animo, ac suffragiis & populi cōtentione, manibúsq; coactus, Ecclesiæ curam suscepisti, opitulatore Deum habebis, omnia ea, quæ ad supernum statum pertinent, tibi ex animi sententia dirigentem. Si autem pecunijs, ut rumore iactatur, thesaurum, quem pretio addicere nefas est, persecutus es, ac Simonis in modum sacerdotium consequi cupiisti, non est tibi pars nec fors in hoc sermone. Nam quæ sequuntur, pro mea erga te indulgentia prætermittam. Illud unum animaduerto, quod Caiphas etiam sacerdotium emerat, cum aduersus Christum illud armauit. Quocirca quisquis sacerdotium emeratur, hunc Christi carnificem Caipham esse cōstat. Nam quæ propter opera vitæque rationem in fidem accipere nequit, ea impijs donis ac largitionibus consequitur.

Callimacho Comiti. 316.

Quemadmodum per liberorum procreationem parentes salutem consequuntur, si liberorum vita ipsis curæ sit: eodem modo contra illis continget, si eorum curam atque custodiam neglexerint. Ridiculum enim fuerit, equuleis quidem, tum quod ad incessum, tum quod ad cibum & potum, atque omnem rectitudinem attinet, ingentem, iam inde à prima ætate, curam ac sollicitudinem impendi, quorum tamen & vile pretium est, & usus mediocris, & celer interitus: homines autem, quos Deus effinxit, atque imagine sua honestauit, ac rursus in seipso renouauit atque instaurauit, feroces & insolentes relinquere, eosque temerè, quod libeat, ferri sinere, quodque lubrica iuuentus haud intelligit. Si hæc tibi utilia esse videntur, da operam, ut omni honestatis & grauitatis custodia filios tuos obfirmes ac communias.

Hermine Comiti. 317.

Præclarè Dominum ornas, cum nobis fructuum tuorum primitias tribuis, deci-

Λεοντίῳ ἑπισκόπῳ. τίε.

Εἰ μὴ ἀβελήτως παρήχθης πρὸς τῆς ἐκκλησίας ποροσίαν, καὶ ψήφων καὶ δόμων, καὶ χειρῶν, σε βιασαμένων, ἔξεις ὅτι κούρον τὸν θεόν, πάντα πρὸς τὸν σου κατενοδοῦντά σοι, ὅσα πρὸς τὴν αἰῶνα συντένει κατὰ τὰς ἐξουσίας. εἰ δὲ χεῖμασιν, ὡς θρυλλῇ τὴν ἀπράστον μετῆλθες θησαυρόν, καὶ κτήσασθαι ἱερωσύνην ὡς Σίμων ἐποίησας, οὐκ ἔστι σοι μερὶς ἐν δὲ κληρονομίᾳ τούτῳ. τὰ γὰρ ἐξ ἡς φειδοὶ τὸ θεῶν ψόμα, εἰ τὸ τοιοῦτον, ὅτι καὶ Καϊάφας ἱερωσύνην ἀνήγαγον, ὅτε καὶ Χριστοῦ ταύτῃ ἐξώπλισεν, πᾶς οὐδὲν ἱερωσύνην ἐκπαρίσταται, Καϊάφας χειροκτόνος εὐρίσκεται. ἀ γὰρ ἐργοῖς πιστευθῆναι οὐ δύναται, ταῦτα δομασιν ἀσεβέσι ποιεῖται.

Καλλιμάχῳ κόμῃ. τίς.

Ὡς περ ἀπὸ τῆς τεκνογονίας σωθήσεται ἡ τῆς γονέων ξυνοία, εἰ τῆς τῶν τέκνων ἐπιμελοῖτο ζωῆς, ὅτι καὶ ἐναντίων πειρασθῆσεται, εἰ ἀμελοῖται τῆς ἐκείνων φυλακῆς. γελοῖον γὰρ ἂν εἴη, τοὺς μὲν πᾶσι εὐθύς ἐκ νεότητος πολλῇ ἀξίᾳ φροντίδος καὶ βαλίσματος ἐνεχεῖν καὶ βράσιος καὶ πίστεως, καὶ πᾶσι εὐθύς ὡς ἂν καὶ ἡ τιμὴ εὐνοίας, καὶ ἡ χεῖρ σιμμετρεῖ, καὶ ἡ φθορὰ σύντεμος. ἀνθρώπος δὲ, ὅς ὁ θεὸς διέπλεσε, καὶ εἰκότι εἰκεία ἐπὶ μνησέ, καὶ πάλιν ἐν ἑαυτῷ ἀνεπλάστατο, κατὰ λιμπάνειν ἀγαθόν, καὶ ὡς ἂν τύχη φέρεσθαι πρὸς ἀβούλοισιν. καὶ ἡ εὐόλιος νεότης ὅτι εἰ ταῦτά σοι φαίνονται χεῖρμα, πάση φυλακῇ ἐμνόητος ἀσφαλίζῃ τὰ τέκνα σου.

Ερμίνῳ κόμῃ. σίς.

Καλῶς τὸν κύριον τιμᾷς, ἡμῶν τῶν καρπῶν ἀπαρχήμορος, καὶ δεκατῶν τῶν

τίω εὐφροίαν τῆς γῆς σου, τῷ δίδόντι.
 ἦν πολλοῖς ἔξεις χαροῖς, νῦν μὲν τῇ
 ἐν χρείᾳ σοι φυλάττουσαν τίω αὐ-
 τάρχειαν, μετὰ ταῦτα δὲ τίω αἰώνιον
 εὐφροσύνην παρέχουσαν.

Λεκά ἀρχιεπίσκοπος. σιη.

Μοναχὸς τις πρὸς τίω ἡμετέραν ἐ-
 χεπὶ ἀπὸ τῆς γῆς σου φέρων δεξιᾶς. καὶ ὃ αὐτὸς οἶδας
 σφραγίζον τοὺς ὑποφύτας σου. ὅτε
 δὲ χάριν ἔχει ἡρόμεθα. ἰκεσίαν δὲ εἶχε
 παρακληθῆναι παρ' ἡμῶν τίω ἀγάπην
 σε, συγγνώμην αὐτῷ ὅτι πηλοῦμα
 βραχέως, ὃ ἐξ ἀγνοίας ὑπέμεινε. εἰ τοί-
 νυν μὴ ἐν συνθείᾳ πηλοῦματων ἐγέ-
 νετο, πολλάκις ἐξυβρίτας εἰς τίω με-
 τάγνωσιν, καὶ δραπετεύειν δι' ευκο-
 λίαν γὰρ πρὸς ἡ γνώμης μεμάθηκε, πά-
 ραχε αὐτῷ δι' ἡμᾶς τίω συγχώρησιν.
 εἰ δὲ τοιοῦτος ἔστιν οἷος μηδὲν ἐκ τῆς
 συγγνώμης βελπωθῆναι, μηδὲ τῇ ἡ-
 μετέρων χαριμάτων ἀπονήτα, ἀλλ'
 ἔξω τῆς τῇ ἀδελφῶν γαλήνης καθί-
 σται, μὴ κυμάτων φλεγμονὰς καὶ δι-
 νήσους τοῖς ἡσυχάζουσιν αὐτῷ ἡθεσιν
 αὐτῷ ἐπεγείρη. τὸ γὰρ καὶ ὁ νόμος
 ἡμῶν τῷ βολικῶς ὑποτίθεται, ἔξω
 τῆς παρεμβολῆς τοὺς λεπρωγὰς ἐκ-
 πύμπω.

Δωροθέω πρεσβυτέρω. σιβ.

Εἰ τύπος ἱερέως τῆ ποιμνίᾳ, καὶ φῶς
 τῆς ἐκκλησίας ἀνομάσθῃ, καὶ ὑπάρ-
 χει, ἀνάγκη τοῖς ἡθεσιν αὐτῷ συνεκ-
 τυπῶσθαι τὸ ὑπὲρ ὡς σημάτων
 κηρὸν. εἰ τοίνυν φῶς εἶναι βέλει, μὴ
 τίω εὐτραπείᾳ, καὶ τίω πεφορᾶν
 τῆ γέλωτος, ἵνα μὴ πολλοὺς διδάξῃς
 ἀβυστῆν. ἱερεὺς γὰρ ἄγγελος κυρίου
 πατοκράτορος ἐστίν. ἄγγελος δὲ οὐκ
 ἐπίσταται γέλωτι, ἐμφοβῶς τῷ θεῷ
 λειτουργῶν.

Θαλασίω μοναχῷ. τκ.

Ακριβῶς ἐπιστάμενος, ὅτι ὁ κόρος

namque partem ex ubertate terræ tuæ, ei,
 à quo eam accepisti, pendis. Quam quidē
 tu in multa tempora habiturus es, nunc
 quidem eorum, quæ opus sint, sufficientē
 vsum tibi custodientem: post autem sem-
 piternam voluptatem afferentem.

Lucæ Cenobiarchæ. 318.

Monachus quidam ad solitudinem no-
 stram venit, honorandæ tuæ manus speciē
 atque habitum gerens, & quo discipulos
 tuos consignare nosti. Cum autem, ecquā
 ob causam veniret, quæsiuissemus, ille sup-
 plex à nobis petit, ut abs tua charitate
 precibus contenderemus, ut sibi exiguum
 erratum condonares, in quod ex ignora-
 tione incidit. Quapropter, si non in pec-
 candi consuetudinem venit, sæpius vide-
 licet illata pœnitentiæ atque resipiscentiæ
 contumelia, obque ventris aut mentis ac
 voluntatis leuitatem fugam capessere di-
 dicit, nostra causa velim ipsi veniam tri-
 buas. Sin autem is est, qui venia & indul-
 gentia minimè melior fiat, nolim ille frū-
 ctum ex literis nostris vllum capiat, verum
 è fratrum tranquillitate foras ablegetur:
 ne tumidos fluctus, ac vertigines, placidis
 & quietis ipsorum moribus exciter. Nam
 hoc quoque lex nobis sub parabolæ corti-
 ce præscribit, cum eos, qui lepra laborant,
 extra castra emittit.

Dorotheo Presbytero. 319.

Cum sacerdos gregis forma, & Ecclesiæ
 lumen dictus sit, ac reuera sit, subditos, ut
 ceram sigillo, sic ipsius moribus imprimi
 necesse est. Quocirca si lumē esse vis, seur-
 rilitatem, ac risus petulantiam odio infe-
 ctare: ne alioqui multos petulantiam ac
 procacitatem doceas, Sacerdos enim Do-
 mini omnipotentis Angelus est. Angelus
 autem risum nescit, Deo cum metu ac pa-
 uore ministrans.

Thalasio Monacho. 320.

Cum tu illud exploratissimum habeas,

K iij

saturitatem vitiosos affectus parere, gulamque ad libidinem & lascivias pertrahere, nihil necesse fuit, quamobrem ex me sciscitareris, quænam horum verborum explanatio sit, Ne quis fornicator, aut prophanus, ut Esau: cum scriptura sacra eum primogeniorum iuris proditorem ob ventris ingluviem ac voracitatem fuisse convincat. Nam cum eum gulæ deditum fuisse ostendisset, unâ quoque fornicatorem & prophanum fuisse, satis habuit demonstrasse.

Palladio Episcopo. 321.

In matutino interficiebam omnes peccatores terræ, inquiens Psalter, iustitiæ sinceritatem & integritatem ac prudentiam declarat: nempe quod nec iracundia, nec temulentia eum ad cædem impellebat. Nam illa, etsi hesternæ die ipsius animum concitabat, at per noctis longitudinem mitigabatur. Hæc rursus, etsi vespere ingens accesserat, per somnum tamen satis minuebatur ac discutiebatur. Pura itaque, inquit, atque integra, tum manu, tum mente, adversus eos qui Deum sceleribus suis lacelebant, arma inducbam.

Timotheo Lectori. 322.

Eccles. 8.

Quemadmodum haud tutum est cum homine pugnaci desertum peragrarè: eodem modo haud facile est cum homine indocto sermones eruditos mouere. Ut enim ille omnibus corporis viribus in solitudine utetur, si quid quod ipsum offendat, dictum aut actum fuerit: sic iste, nisi omnia ad ipsius inscitiam dicta fuerint, omnes & philosophicos sermones, & probos viros ac virtutis amantes ex orbe terrarum explodit & eliminat. Solet enim ut plurimum fortitudinis speciem exhibere temeritas: ac nunc eam passim præsentem invenias. Nam nec Ecclesiam, nec Rempublicam, nec ipsum imperij statum, sine ea regi atque administrari perspexeris. Ex quo & mala exuberant, & servilis quædā humilitas imperium ubique arripuit. Quæ

τίκτει τὸ πάθος, καὶ ἡ γαστριμαργία οὐρεῖ πρὸς τὰς λαγνείας, πειθήνους οἶμας, ἡρώτησας, τὸ μή τις πόρνος ἢ βέλβηλος, ὡς Ησαΐ, ὁποῖαν ἔχει ὑπὸ τῆς γαστρὸς πρὸς δότιον ἐλεγχέσθης τῷ τῆς μήτρας πρὸς βέβαιον ἀφ' ἑκτον κοιλίας δέξασα γὰρ αὐτὸν γαστριμαργὸν ἠγάθη συνεπαδέξασα καὶ πόρνον καὶ βέλβηλον.

Παλλαδῷ ἐπισκόπῳ. τκα.

Εἰς τὰς πρώτας ἀπέκτεινον πάντας τὰς ἀμαρτωλὺς τῆς γῆς, λέγων ὁ ψαλμωδὴς, τὸ ἀκριβὲς καὶ ἀπλαγῆς, καὶ κφάλιον τῆς δίκης παρέστησιν, ὅτι ἔτε θυμὸς, ἔτε μέθη τὴν αἰαίρσιν ὑπέτιθετο. ὁ μὲν γὰρ εἰ καὶ τῇ χιτῶν ἡμέρα παύσεται, ἀλλὰ ἀφ' ἧς τῶ μήκους τῆς νυκτὸς ἐμαλάσεται. ἡ δὲ εἰ καὶ ἰψίας πολλὰ πρὸς σέθενετο, ἀφ' ἧς τῶ ὑπὸν ἰκανῶς ἐλεπνώετο. καθάρᾳ οὖν καὶ χειρὶ, καὶ γνώμῃ καὶ τῷ εἰς θεὸν ἀμαρτανόντων ἐξωπλιζόμενον.

Τιμοθέῳ ἀναγνώστῃ. τκβ.

Ὡς ὁ σὺν ἀσφαλὲς μετὰ μάχης διδούειν ἀοικητοῖ, ὅπως σὺν εὐχερὲς πρὸς ἀμαρτῇ λόγους κινήσας παυδέσεως. ὁ μὲν γὰρ πάση τῇ δυνάμει χεῖρεται ἐπ' ἐρήμου, εἰ τῷ σὺν αὐτῷ πρὸς φιλῶν λεχθεῖν ἢ πρὸς χεῖν. ὁ δὲ εἰ μὴ πάντα πρὸς τὴν αὐτοῦ λαλεῖται ἀπαυδυσίαν, πάντας ὁκκρίνει τῆς οἰκουμένης, καὶ λόγους φιλοσόφους, καὶ ἀνδρας φιλαρέτους. φιλεῖ γὰρ, ὡς τὰ πολλὰ, ἀνδρίξασθαι ἢ ἀλογίαν, καὶ νῦν αὐτὴν εὐρήσας πανταχὺ πρὸς σέθενετο. ἔτε γὰρ ὁκκλήσας ἀνευ αὐτῆς, ἔτε τὴν πολιτείαν, ἔτε αὐτὴν τὴν βασιλείαν, ἐξωταίτης ἰδοὺς διοικουμένην, ἀφ' ἧν καὶ τὰ κατὰ πλεονάζει, καὶ δουλοπρωσία, τὸ πανταχὺ πρὸς σέθενετο κατὰ τὸν φέρει.

Φέρε τοίνυν τὸ ἀλόγιστον γενναίως ἐπι-
δὴ ἡδέως ἀνέχῃ τῷ ἀφρόνων φρόνι-
μος ὢν ἐν κυρίῳ.

Κυρίλλῳ ἀρχιεπισκόπῳ. τκγ.

Πολλὰ μὲν μαρτυρία γραφικὰ,
πολλὰ δὲ θεωρία πρακτικὰ. τὸν ἀ-
ληθὴ τῆς τῆς κυρίου σαρκώσεως λόγον
παρανοῶσιν ἀσφαλῶς, εἰ καὶ τῆς ἡμετέ-
ρας διανοίας καὶ γλώσσης ἀνώτερόν
ᾧ τὸ μυστήριον. ὅτι δὲ ὁ ἀληθινὸς καὶ ἐ-
πὶ πάντων θεὸς, ἄνθρωπος γέγονεν ἀλη-
θῶς, ὅτε ὁ ἦν πτωχεύς, καὶ ὁ οὐκ ἦν
πρωτόγονος, ἐκ φύσεως δυοῖν, ὁ εἰς
ὑπάρχων ἦν, ἀναρχὸς καὶ ἀπέραντος,
πρωτογενὴς καὶ αἰδιός, ὅς ἂν αὐτὸς
ἀρηθείης, πλείους ἔχων τῆς ἀγίας πα-
τρὸς ἡμῶν μεγάλης Αἰθαρίας περὶ
τούτων συναγνέτης, ἀνθρώπων τῶν γεῖα
ὑποφωτῶς ἐμβατεύσαντος.

Τῷ αὐτῷ. τκδ.

Χρήσει, θαυμάσιε, ἀπρεπὸν μὲν
αἰεὶ, ὅτε φόβῳ παροδιδόντα τὰ οὐρά-
νια, οὔτε σωτῆρ ἐναντίον φαινόμενον.
εἰ γὰρ τὰ νῦν γεγραμμένα σοι τοῖς
πρεσβυτέρους ἀντεξέτασας, ἡ κολακείας
φανήσῃ ὑπεύθυνος, εὐχερείας ἡ ἀέκο-
νος, κεῖνης μὲν δόξης ἡ τῷ ἰσχυρῶς, τῷ
μεγάλῳ δὲ ἀγῶνι ἀλητῶς τοὺς ἀ-
γῶνας οὐ μνηστῆρος, εἰ τοὶ ἅπαν-
τα βίον ἐπ' ἀλλοτρίας κακουχίας
ὑπέμειναν, ἡ κακὸς δόξον φρόνημα, καὶ
μέγας ὢτων εἰσδέξατο.

Κύρῳ νέῳ Μοναχῷ. τκε.

Νόμος φιλοσοφίας ἀσφαλούς, ὅρος
ἀγνείας ἀκριβοῦς, τῷ θεοφόρῳ Παύ-
λῳ διαέταται, νεκρῶσαι πάντα τὰ μέ-
λη, τὰ ὅτι τῆς γῆς. εἰ τοίνυν ἐπεὶ
βούλει τοῖς δόγμασιν αὐτοῦ, εἴη δὲ
πάντως, εἰ τὸ ἀσκεῖν θέλεις, χαλίνω-
σαι τῆς γλώσσης τὸ ταχὺ. τὸ μῦθον

obrem fer animo forti stultum atque in-
consideratum hominem: quandoquidem
libenter sustines insipientes, tu qui sapiens
es in Domino.

Cyrillo Alexandrino. 323.

Cum multa scripturæ testimonia, tum
multæ cum actione coniunctæ contem-
plationes, veram Dominicæ incarnatio-
nis doctrinam certissimè nobis declarant:
etiam si mentis ac linguæ nostræ vim & fa-
cultatem hoc mysterium excedat. Quod
autem verus ac rerum omnium summus
Deus, homo verè factus sit, nec ab eo, quod
erat, demigrans, & quod non erat, assu-
mēs, ex duabus naturis vnus Filius existēs,
ortus ac finis expers, recens & sempiter-
nus, ne ipse quidem inficias ieris, ut qui
plurimas de his rebus sancti Patris nostri
magni Athanasij comprobationes habeas,
hoc est eius viri, qui ad diuinarum rerum
intimos sinus eximè penetravit.

Eidem. 324.

Te oportet, vir admirande, firmum at-
que constantem semper manere: sic nem-
pe ut nec metu calestes res prodas, nec
tecum ipse pugnare videaris. Nam si ea,
quæ nunc abs te scripta sunt, cum superio-
ribus perpendas, aut adulationi obnoxius
esse videberis, aut lenitatis minister: ut qui
inani gloriæ succumbas, non autem ma-
gnorum ac sanctorum pugilum certami-
na imiteris, qui per omnem vitæ suæ cur-
sum in extera regione premi ac vexari po-
tius sibi ferendum duxerunt, quàm ut per-
uersam ac falsam sententiam vel auri-
bus tenuis exciperent.

Cyro Monacho. 325.

Tutæ philosophiæ lex, ac certæ & exa-
ctæ puritatis regula hæc nobis à diuino vi-
ro Paulo præscripta est, ut mortificemus
membra nostra, quæ sunt super terram.
Quamobrem si ipsius placita sequi studes,
omnino autem sequeris, si Monasticam vi-
tam colere cupis, linguæ celeritatē fræne

coërce. Maximum enim terrenorum omnium membrorum lingua est, ut quæ ægrè retineri possit.

Ioanni Militi. 326.

Singulari tuæ audaciæ, ô Ioannes, finem iam impone, ingentem atque circumactu difficilem operum tuorum improbitatem mentis oculis intueri. Atque vel ut legitimus miles ad conferenda cum barbaris prælia te instrue: aut ut modestus plebeius vrbi te ostende, atque ut par est, te gere.

Eidem. 327.

Monachorum ædiculas, ut ad me allatū est, subis, atque agricolarum manipulos rapis, ut eos depræderis. Ac præterea improbum dogma ipso auribus instillas, illudque firmiter animo tueris. Vide igitur, ne tempestatis cuiuspiam periculum facias, iustaque cæcitate afficiaris, nimirum & hic oculorum detrimento mulctatus, & illic igni seruandus.

Anatolio. 328.

Ephes. 4. Blasphemiâ usque adeo clamor, & indignatio & ira grauior est, ut etiam priorem hac illam magnus atque ingenti animo præditus Paulus collocarit. Quod autem blasphemus ille dictus sit, atque intelligatur, qui Deo contumeliam infert, nemini unquam incognitum fuit. Quare cum ira, quæ blasphemia grauior est, & per quam omne malorum genus in mundum irrepit, labores: aut hanc quoque desere, aut cum blasphemus appellaris, mærorem animique cruciatum ne concipe.

Eidem. 329.

Nonnulli te intemperantem linguam habere cauillantur, fontiumque maledicentiae flumen esse, ipsius fluentia copiose profusèque tum excipiens, tum eructans: quæ quidem in supplicij & cruciatus mare hominem coniiciunt. Quem si effuge-

γὰρ ἀπάντων τῶν γήινων μελῶν ἡ γλῶσσα, ὡς δυσκἀτεκτός ἐστιν.

Ιωάννη γραπώτη. τκγ.

Παῦσαι λοιπόν, Ιωάννη, τῆς παντολμίας βλέποντες τὴν μεγάλην καὶ δυσέλκτον τῶν ἔργων σου χεῖρα. ἢ ὡς ὁ πλῆθους νόμιμος, καὶ γραπώτης ἐνθεσμος, πρὸς τὰς μάχας τῶν βαρβάρων τασάμενος: ἢ ὡς δημοτὴς εὐτακτὸς ἐν ᾧ φαινόμενος, καὶ πάντως ἀνατρεφόμενος.

Τῷ αὐτῷ. τκδ.

Οἰκίσκοις, ὡς ἔγνω, ἐπέρχη μοναχῶν, καὶ δράγματα ἀρπάζεις γεωργῶν, πρὸς τὴν ἱερεῶν πούτης καὶ δόγμα φαῦλον κατηγῶν, καὶ τὰς τερρῶν ὑπέρμαχον. ἄθρει τοίνυν, μή πως σάλῃ πειραθῇς, καὶ πῆψωσιν δικαίαν ὑποστής, εἰσαῦθα μὲν τυφλώσῃ παιδεύμενος, ἐκείσε δὲ πρὸς φυλαχθῇς σόμενος.

Ανατολίῳ. τκη.

Τοσούτον βλασφημίας κραυγὴ καὶ θυμὸς καὶ ὀργὴ διενήνοχεν, ὅτι πρῶτον ταύτης ἐκείνην, ὁ μέγας καὶ μεγαλόφρων τέθεικε Παῦλος. ὅτι δὲ βλάσφημος, οὗς θεὸν ἐξυβείζων, καὶ εἰρηται καὶ γενόηται, ὅς εἰς ἠγνόησέ ποτε. εἰ τοίνυν τὴν χεῖρα τῆς βλασφημίας κέκτησαι ὀργὴν, δι' ἧς πάντα ἐσκαμάζει τὰ φαῦλα τῷ εἴῳ, ἢ καὶ ταύτῃ κατὰ λιπέ, ἢ μὴ ἄλγεα χαλῆς μένος βλάσφημος.

Τῷ αὐτῷ. τκθ.

Τινὲς σε γλῶσσαν ἔχειν ἀκράτη καὶ μαρδοῦσι, καὶ τῶν πηγῶν τῆς λοιδορίας ὑπάρχειν ποταμὸν, τὰ ἐκείνης δαψιλῶς καὶ δέχουρον καὶ ἐρευρόμενον ρεύματι, ᾧ εἰς θάλασσαν ἐμβάλλει πιμαρίας, ἢν, εἰ θέλεις, ἐκφυγεῖν.

γῆν, τῶν ζώντων μᾶλλον ναμάτων
τὸ φρέαρ ἐξερευνησον, ὅπως χαρίζεται
καὶ τὸ μικρὸν διψᾶν, καὶ τῇ γλώσῃ ὁ-
ρεῖται φυλακὴν, μὴ εἰς λόγους ἐκκλί-
νειν πονηρίας.

Διδύμο. τλ.

Didymo. 330.

Τὴν αἰτίαν τῆς παρὰ τὴν βλάβειν τοῦ
πατρὸς, ὁ μέγας Δαβὶδ ἐν ψαλ-
μῷ ἀνακρυσάμενος, καὶ πρὸς συ-
χώρησιν αὐτῆς τὸν δεσπότην ἐξιλέε-
ται, καὶ τὴν ἀφύκτον τῆς θεῆς γνώσιν
ἐσήμανε, καὶ τὴν μετὰ τὸ πᾶσιμα, τῷ
Αδὰμ εὐγνωμοσύνην ἐδήλωσεν, ὅτι
ἐκρύβη, λέγων, τὸ ὅπου μου ὦπ' σου
ὁ ἐποίησας ἐν κρυφῇ, ὅτι ἐλάθης σε,
Φησὶ, τῆς γυναικὸς μου ὁ ὀλιότος, ἢ
ἐκ τῶν ὁσέων μου λεληθότως ἐποίησας,
ὅπως βαρεῖ ἐν ἑαυτῇ με· ἀλλ' ἐγὼ τὰ
ἡμέτερά κρύψα, ὁ ὀκνεῖν κρυφίως
ἐποσησάμενος.

Τῷ αὐτῷ. τλα.

Eidem. 331.

Ἀγγέλους ὧν, καὶ συνετώς ἐρευνῶν,
ὅθεν διδάσκει ἀγνοεῖν. πάντα γὰρ
καλῶς ἀπορίσας ἐν νεότητι, ἔχεις ἐν
γῆρ' ἀνάπαισιν, τὸ ἀκατέργαστον μου
εἶδον οἱ ὀφθαλμοί σου, τὸ μήπω
περαχθέν μοι, φησὶν ὁ Αδὰμ, ὡς ἦδη
τελεσθέν καθορᾶς. καὶ τοὺς τέως μὴ
τεχθέντας, ὡς ἦδη τεχθέντας ὁρίσας-
ται. διδάσκει δὲ νοῆσαι καὶ διγῶς, τὸ ἀ-
κακὸν καὶ δόνηρον καὶ ἀνεξέργαστον
μου. ἔργον γὰρ ἡ περὶ τοιαῦτα λέγουσιν
φιλεῖ. εἶδον οἱ ὀφθαλμοί σου, καὶ ὅτι
τῷ βιβλίῳ σου πάντες γραφῆσονται.
καὶ ὅτι ἐστὶν, φησὶν, ὁ μὴ συνιείς, ἢ λαν-
θάνει σε, ἀλλὰ καὶ τὰ μέλλοντα γνώ-
σκεις, καὶ τὸ ἀκακὸν μου οἶδας, ὅπως
ἀγνοῖα ἢ πάτημα, καὶ τῷ ἀλήτῳ
τῆς μνήμης σου, πάντες οἱ λογισμοί
μου ἐπισημαίνονται.

re cupis, viuarum potius aquarum partem
inuestiga: qui hoc affert vt ne quis postea
ficiar, & linguæ custodiam præbet, ne in
malitiæ verba declinet.

Transgressionis primi parentis causam
magnus ille Dauid in Psalterio canens, at-
que ad eam condonandam facilem ac pla-
cidum Dominum reddens, & ineuitabi-
lem Dei cognitionem esse significauit, &
Adami post lapsum candorem animique
probitatem declarauit, his verbis vtens,
Non est occultatum os meum à te, quod
fecisti in occulto. perinde ac si diceret:
Non te fugit vxoris meæ lapsus, quam ex
osse meo, cum me somno graui oppressis-
ses, occultè condidisti. Verùm animorum
nostrorum latebras perspectas habes, qui
eam occultè procreasti.

Cum tu & ingenij acumine polleas, &
Scripturarum sensum sagaciter perscrute-
ris, nihil est quod te latere possit. Nā cum
omnia in iuuenili ætate præclare college-
ris, requietem in senectute habes. Imperfe-
ctum meum viderūt oculi tui. Illud quod
nondum à me factum est, inquit Adamus,
tanquam iam confectum perspicis: & eos,
qui nondum nati sunt, tanquam iam in lu-
cem editos, noscis. Potest etiam hic locus
alio modo intelligi. Innocentiam meam,
animique ab improbitate puritatem, at-
que id quod minimè egi (opus enim ple-
runque animi conceptio appellatur) vi-
derunt oculi tui. Et in libro tuo omnes
scribentur, hoc est, nihil est quod non in-
telligas, aut quod te fugiat: verùm & futu-
ra cognoscis, & innocentiam ac simplici-
tatem meam exploraram habes, nimirum
quonam pacto per ignorance in frau-
dem lapsus sim, & in memoria tua, in quā
nulla obliuio cadere potest, omnes cogita-
tiones meæ consignantur & inculpantur.

Eustathio. 332.

Sufficit dici malitia sua, inquit Dominus Christus, quandoquidem etiam unius horæ malitia, voluptatis magnæ obliuionē affert. Probus ille Episcopus Eusebius ad vniuersam Ecclesiam perturbatione implendam, vel solus, sufficiebat. Posteaquā autē te quoque improba voluntate hominem nactus est, eas iam vires habet, quæ toti terrarum orbi perturbando pares sint. Ac proinde tum omnes sacri ordinis viri, tum communis plebs, tum denique Dei famuli qui in solitudine decertant, vota faciunt, ut vel importunitas tua ab illius improbitate disungatur: aut vtraque in benignitatem, ac vitæ rationem ab hominum societate atque commercio minimè abhorrentem commutetur: aut Deus lenitatem suam in acerbiteriam conuertat, vobisque pro iis, quæ & perpetrastis, & animo agitis, & impiè in vnum coitis, meritas pœnas rependar.

Zosimo Presbytero. 333.

Contumeliarum ac suppliciorum magnitudinem spectatorum atque confciorū multitudine ponderare homines consueverunt. Etenim easdem contumelias & cruciatus haud multis inspectantibus illatos, haud æquè graues & acerbos existimant. Cum igitur hæc ita se habeant, tecū reputes velim, quoniam animo futuri sumus, cum coram omni humano genere, atque angelorum agmine, nobis reddendæ rationes erunt: quo tempore præsertim nullus impudentiæ locus erit, peccatis videlicet umbrarum instar nos sequentibus.

Hermينو Comiti. 334.

Super mortuum plora: quoniam defecit lux eius. His verbis non hoc vult scriptura ut omnes eos qui è viuis excesserunt, lachrymis ac luctu prosequamur: verum ut eum, qui improbis actionibus extinctus est, nec viam vitæ rationem confectatus est, lugeamus ac deploremus, ut qui à futura luce exciderit.

Εὐσταθίῳ. τλβ.

Αρκετὸν τῇ ἡμέρᾳ ἡ χαλκία αὐτῆς, ὁ δεσπότης ἔφη χρεῖος· ἐπειδὴ καὶ μίας ἡμέρας χάκωσις, ὅτι πλησμονὴν πολλῆς εὐφροσύνης ποιεῖ, ἥρκει καὶ καθ' ἑαυτὸν ὁ χρεῖος τῆς ὀπισκοπῆς Εὐσέβιος, πᾶσαν πληρῶσαι τὴν ἐκκλησίαν συγκόσας. Επεὶ δὲ καὶ τῆς σῆς χακοτελείας ἐπέτυχε, πᾶσαν τὴν οἰκουμένην παρέξαι ἐπαρκεῖ εὐταξίαν· εὐχὴ τοίνυν ὅτι ἱερατικοῖς ἀπασιν, καὶ τῷ κοινῷ τῷ λαῷ, καὶ τοῖς χιμωῖας ἀγωνιζομένοις θεράπουσιν τῷ θεῷ, ἢ ἀφ' αὐτοῦ λαβεῖν τὴν σὴν σκαιότητα τῆς ἐκείνου ποιηρίας, ἢ μεταβληθῆναι ἀμφοτέρως εἰς χρεστότητα καὶ κοινωνικὴν πολιτείαν, ἢ ἀμειψαί τὴν μακροθυμίαν εἰς αὐστηρίαν, καὶ ἀξίως ὑμᾶς ἀνταμείψασθαι ταῖς παμδείαις, ὧν τε περὶ ἀρχατε, ὧν τε βουλεύεσθε, ὧν τε ἀσεβῶς ἀλλήλοις συνέρχεσθε.

Ζωσίμῳ πρεσβυτέρῳ. τλγ.

Κεῖνεν τὰ τε τῆς ὑβρεως, καὶ τε τῆς κολάσεως μεγέθη οἱ ἀνθρωποὶ τῷ πλήθει τῆς συνειδήτων εἰσάσει. τὰς γὰρ αὐτὰς ὑβρεως καὶ τὰς κολάσεως μὴ ὅτι πολλῶν γινόμενης, ἔχ' ὁμοίως βαρυντάς ἡγοῦνται· εἰ τοίνυν ταῦθ' ὅπως ἔχῃ, σκόπη πῶς ἀφελόμεθα ἢ πᾶσι τῆς ἀνθρωπότητος, καὶ τοῦ τῆς ἀγγέλων δήμου μέλλοντες εὐθυίας ὑφέξιν, ὅταν μάλιστα καὶ πᾶσα ἀναχωρήσῃ χάραν ἔχ' ἔξει τῆς ἀμαρτημάτων ἡμῶν, ὡς περὶ σκιδων ἀκολουθούτων.

Ερμίνῳ κόμμητι. τλδ.

Τὸ κλαῦσον ὅτι νεκρῷ, ὅτι ἐκλέλοιπε φῶς, οὐ καὶ πάντας τοὺς πεθνεῶντας λέγει κατὰ τὴν εἰρηναίαν, ἀλλὰ τὸν ἐργαζομένον κακοῖς νεκρωθέντα, καὶ τὴν ζωσαν ἀνατροπὴν μὴ μετελθόντα, κλαίεσθαι βέλεται, ὡς τῷ μέλλοντος φωτὸς ἀποτυγχόντα.

Εὐτονίᾳ Διακόνῳ. τλε.

Eutonio Diacono. 335.

Τὸν βουλευθέντα εὐεργετήσαι, μὴ δυ-
νηθέντα δὲ βοηθήσαι, μὴ ἐκ τῆς ἐκ-
βάσεως μέμψαι, ἀλλ' ἐκ τῆς προθέ-
σεως πῆμα, ὅτι καὶ τῇ φύσιν κενήνεται,
ἀέχρην Διακράζοντος, εἰ καὶ τῇ δυ-
νάμει ἐνάρκησεν, μὴ ἰσχύσας ἐργάσασθαι.

Κυνηγίῳ. τλγ.

Cynegio. 336.

Ne Paulus quidem ipse, cælestium ac
diuinarum rerum exactissima cognitione
præditus, te docet, ventrem, præposterof-
que ipsius appetitus destrui atque aboleri
pronuncians: verum mensarum lautitiis
totus addictus es, solum ventrem splendi-
dè mulcens ac deliniens, Deumque existi-
mans. Quocirca si omnia vnà cum hac vi-
ta extingui putas, præclare decertas, cibis
corpus comprimens. Sin autem aliquid
post hanc futurum credis, opera tua ad
exitum præpara.

Ισιδώρῳ Διακόνῳ. τλζ.

Isidoro Diacono. 337.

Τὸ ἄχρεϊς Ἀππίου φόρον, καὶ τριῶν
ταβερνῶν τῷ Λακκᾷ ἐν ταῖς τῷ Ἀ-
πολλωνίῳ προέξουσιν εἰρημύδον, τόπος
πῶς σημάζει τὴν τῆς Ρώμης, τὸν
μὲν εἰκόνα πινά Ἀππίου ἔχοντα, ὡς εἰ-
κὸς, καὶ φόρον ἐκείνῳ καλῶς μύδον, ὡς
μέλει νῦν αἱ τῷ Βασιλέων εἰκόνες
Ἰσίδωρος φόροι προσσαγορεύονται. τὰ δὲ,
πανδοχείων πινῶν ἢ καπηλείων χρεῖ-
σιν ἀνίστονται, τῇ Ρωμαίων φωνῇ, ὅ-
πως ὀνομαζόμενα.

Id quod à Luca dictum est in actis Apo-
stolorum, usque ad Appij forum & Tres ta-
ernas, formam quandam & effigiem si-
gnificat ante Romam prostantem, simula-
chrum quoddam Appij habentem: quem-
admodum ad hunc usque diem Impera-
torum imagines huius aut illius fora nun-
cupantur. Per Tabernas autem, latina lin-
gua hospitia quædam aut cauponarum, v-
sus designantur.

Ἀγελίδῃ Νουατιαῷ. τλη.

Agelidi Nouatiano. 338.

Φλήνια φον συνειρας ἀπολογούμενος
χετλιασμόν συνθεῖς πολυάδωνον ἢ
θείαν λέγων μὴ ἰσχύειν ἀπίφασιν, ἢ
τῶν τοῖς ἱερεῦσι παρέχετο, ἀφίεναι τοῖς
ἀνθρώποις τὰ πλάσματα. εἰ δὲ αὐτῇ
ἀνίσχυρος, πᾶσα πάντως ἀβέβαιος, καὶ
εἰς μάτην ἐλπίζομεν, ὡς αὐτὸς ἐδογ-
μάσας.

Nugas, causam tuam defendens, conte-
xuisti, acerbissimam querelam componens,
dum diuinam eam sententiam vim habere
negas, quam sacerdotibus ad remittenda
hominibus peccata præbuit. Quod si hæc
minimè firma & valida est, omnes profe-
ctò incertæ atque infirmæ sunt, atque ina-
nis spes nostra est, quemadmodum tu
docuisti.

Eidem. 339.

Sic in te prænotio est, ut, quæ extremo iudicio seruantur, tibi explorata sint, non abs re ante iudicium homines condemnas, ut qui inani opinione tua, quid in peccatoribus cõditum sit, compertum habeas. Sin autem naturæ libenter peccantis, ut homo, pars quædam es, atque ad examen omninò venturum te esse expectas, ut vitæ actæ rationes à te exigantur, Dei iudicium ne præripe: atque id potius stude, ut eos, qui peccant, ad pœnitentiam voces, quàm ut ad desperationem impellas.

Aquila. 340.

Præparci atque à largitione abhorrentes animi, corumque supplicia ad emendationem nostram literarum monumentis mandata sunt: ut illorum imitationem & exemplum fugiamus, cruciatumque haudquaquã experiamur. Quapropter, si opes amamus, ac de hominibus bene mereri negligimus, ex diuinis literis huiusmodi hominẽ diuturno igni torrerẽ cognouim⁹.

Eusebio Episcopo. 341.

Cautè scilicet Euangelica hæc dogmata accipe, quibus istud imperatur, Sint lumbi vestri præcincti, & lucernæ ardentes in manibus vestris, (quæ nimirum hoc volunt, ut cupiditates & appetitiones nostræ vinciantur, ac mentes ad excubandum excitentur.) quippè qui & cupiditatibus flagres, & irascaris, & inuideas, & præposteris amoribus deditus sis, ac denique in omnibus tuis actionibus, sic te potiùs compares, ut vitam tuam diuinæ legi contrariã reddas. Vide itaque, homo audacissimè, ne sublimẽ illam manum ante futurum supplicium experiaris, ob singularem improbitatis magnitudinem hîc quoque pœnas pendens.

Seleuco. 342.

Animo atque affectu potiùs quàm verbis

Τῷ αὐτῷ. τλθ.

Εἰ μὴ ἔχεις ὕψος ἀπογνώσεως, ὡς εἶδεναι τὰ τῇ κρίσει τηρέμενα, εἰκότως κατακρίνεις πρὸς κρίσεως. καρδιολογῶντες γινώσκεις οἴσησιν. εἰ δὲ καὶ σὺ τῆς φιλαμαρτήμονος φύσεως, ὡς ἄνθρωπος, ὑπάρχεις τίς μοῖρα, καὶ πρὸς ἐξέτασιν ἡξίειν πάντως ἀξιόμεναις, λόγον εἰσπραχθὲν ὁμόμοις, μὴ ἀπαρπαζέ τι τὸ κρείσσιν τῷ θεῷ πρὸς μετάνοιαν μάλλον χαλῶν, ἀλλὰ μὴ πρὸς ἀπώγειν τῶν τοῦ ἀμαρτανίου.

Ακύλα. τμ.

Αἱ ἀμετάδοτοι γινώμεναι, καὶ αἱ τῶν πτωχείων, πρὸς σωφρονισμόν ἡμῶν ἀνεγείνησαν, ἵνα τὴν ἐκείνων μίμησιν φύγωμεν, καὶ τῶν πείραν μὴ λάβωμεν. εἰ τοίνυν τὸν πλεόντων ἀγαπῶμεν, καὶ τὸ εὖ ποιεῖν παροτρύνωμεν, ἔγνωμεν ἐκ τῆς θείας πικτικῆς τοῦ τοιούτου μακρῶς πνεῖ πηγαίου ζώμενον.

Εὐσεβίῳ ὁπισκοπῷ. τμα.

Ἀσφαλῶς τὰ εὐαγγελικὰ ὡς ἀδεδέξαί δόγματα, ἔγνωσαν ὑμῶν αἰσφύες περιεζωσμένοι, καλεῖντα. καὶ οἱ λύχνοι καὶ ὁμοῖοι. ἀπὸ τῆς ὁπίσθου τῆς ὀρέξεως δέδεσθαι, καὶ τὰς νόας ἐξήφθαι πρὸς ἐξηγήσειν βέλονται, ὁπίσθου καὶ μνησίων καὶ ζηλῶν, καὶ ἀτόπως ἐρῶν, καὶ πάντα μάλλον ποῶν, ὅπως τὴν σαυτῶν ἀνατροπὴν ἀντήτροπον τῷ θεῷ ἀποτελέσας νόμος. καὶ πρὸς ἐξέτασιν πάντολμε, μὴ τῆς ὑψηλῆς χειρὸς πειρασθῆς πρὸς τῆς ἐκείνου κολάσεως, καὶ ταῦτα κακῶς διὰ τὴν βολὴν κακίας πτωχέμενος.

Σελεύκῳ. τμβ.

Τὰ πεινοφρόνει μάλλον, καὶ μὴ ταπεινοφρόνει.

πεινολόγει, ἵνα μὴ ἐγύθει ἔχης τῆς
ρήμάτων κατηγόριαν τὸ παράγματα,
μᾶλλον δὲ τὸ παράγματα διὰ τῆς
ρήμάτων δεικνύσης, ἔργα τοὺς λόγους
ἔχων, ἀλλὰ μὴ τοῖς ἔργοις ἀπατρέπων
τοὺς λόγους.

Σιλουανῶ. τμγ.

Λαμβάνει σε μᾶλλον ἐθέλοντα. ὃ γὰρ
πλήθους ἀγνοοῦται, ἡ τῷ θεῷ δόγ-
ματος δυναμὶς. ὅτι γὰρ καὶ τῆς ἀγ-
γέλων δημιουργὸς ὁ θεός, ὃ παρ' αὐτοῦ
φησὶν, ἐν θεολογίᾳ λέγων περὶ θεῶ, ὃ
αἱ χεῖρες ἐκτίσαν πᾶσαν τὴν γη-
πᾶν τῷ ὕδατι. ὅτι δὲ καὶ ὕδατων καὶ νε-
φῶν, Δαβὶδ ἐν ὕμνοις βοᾷ, καὶ τὸ ὕ-
δωρ τὸ ὕδωρ ἀνω τῆς ἔραων ἀ-
νείτω τὸ ὄνομα κυρίου. ὅτι αὐτὸς εἶ-
πε, καὶ ἐγένετο. αὐτὸς δὲ ὁ θεός διὰ
λαύλαπος τῷ Ἰάβ. ἐγὼ ἐθέμην νέφος
τῇ θαλάσσῃ ἀμφίεσιν. ὅτι δὲ καὶ ἀ-
γαθὸς ὁ ποιητής, ὁ κύριός φησιν, Ἀνα-
τέλλει τὸν ἥλιον ἐπὶ πονηρὰς καὶ ἀ-
γαθοὺς, καὶ βρέχει ἐπὶ δικαίους καὶ ἀ-
δίκους, ὅπως μεγίστης ἐστὶν ἐνδείξις ἀ-
γαθότητος.

Τῷ αὐτῷ. τμδ.

Τὴν τῆς ἀμαρτημάτων διόρθωσιν,
ἣν ποιεῖται ὁ θεός εἰς ἡμετέραν βελ-
πίωσιν, ὅδ' ὀργὴν κλητέον, ὅδ' ἀγα-
νάκτησιν, ἀλλὰ μᾶλλον κηρύττειν. εἰ
δὲ καὶ ὀργὴν πρὸς αὐτὴν οἶονται, καὶ
ταύτῃ τὸ φιλόανθρωπον αὐτῷ διὰ γ-
γάλλουσιν, εἰς πάθῃ θεὸν κατεβάνην
δι' ἀνθρώπους νομίζοντες, δι' ὅς καὶ
γίγνεται ἄνθρωπος.

Εὐσταθίου. τμε.

Πολλὴ καὶ μοι ἐστὶ, βέλπτε, κολα-
κείας εὐχέρεια, δυναμὶς μαχαί-
ζειν ἀπατηλῶς, καὶ τὴν πρὸς τῆς
ποδῶν σου ταράσσειν εὐμαρῶς, ὅπως
ἐστὶν ὑπὸ τοῦ σε, καὶ ἀνακλίνειν πρὸς
βαθυμίας, ἐστάναι ὀφείλοντα συντόνως,

humilem te præbe, ne in propinquo res
habeas quæ sermones accusent: verum po-
tius res per verba ostendas, opera pro ser-
monibus habens, ac non contrà, per opera
sermones euerrens.

Silvano. 343.

Sponte tua (nec enim verum te fugit)
diuini dogmatis vim ignoras. Nam quod
Angelorum quoque parens atque opifex
fit Deus, Propheta testatur, de Deo his
verbis utens: cuius manus vniuersam cæli
militiam creauerunt. Quod autem idem
aquis & nubes procrearit, in Psalmis ca-
nit David, his verbis: & aquæ quæ super
cælos sunt, laudēt nomen Domini. Quo-
niam ipse dixit, & facta sunt. Ac Deus ipse
per turbinem Iobum alloquens, Ego po-
fui nubem mari vestimentum. Quod de-
nique bonus sit ille rerum omnium archi-
tectus, Dominus in hæc verba affirmat: o-
riri facit solem suum super bonos & ma-
los: & pluit super iustos & iniustos. Quod
quidem summæ bonitatis argumentum
est.

Eidem. 344.

Scelerum correctionem atque animad-
uersionem, quam Deus emendationis no-
stræ causa efficit, nec iram, nec indignatio-
nem vocare debemus, verum potius ad-
monitionem. Quod si hanc quoque iram
nonnulli esse existimant, hinc etiam ipsius
erga hominum genus beneuolentiam præ-
dicant, dum Deum propter homines, quo-
rum causa humanitatem etiam induit, ad
affectus descendere arbitrantur.

Eustathio. 345.

Magna mihi quoque, vir optime, adu-
landi facultas suppetit, ut qui per fucum
& imposturam beatum te prædicare quæ-
am, ac pedum tuorum semitam faciliè con-
turbare. Quod quidem nihil aliud est,
quàm te supinum reddere, atque ad igna-

uiam & sôcordiam inflectere, cum contra magna cum animi contentione stare debeas, ac Dei misericordiam & facilitatem supplicibus verbis implorare. At non me hoc facere finit Deus in Dauide loquens, ac se eum, ut peccantem, arguturum minitans, qui cum adulteris portionem suam ponit. Ac proinde, si falsas blanditias, & affectationes amas, eos perfer, qui te in fraudem inducunt, ac circumscribunt. Si autem te ad Deum abiturum esse expectas, consiliis meis obtempera, gulaque rabiem extingue, voluptatum igniculos confopiens: quarum immodicus usus homines ad futuras flammis transmittit.

Celso. 346.

Quemadmodum lanae, ad excipiendam purpuræ tincturam, ob vestimenti excellentiam rigide admodum prius astringuntur: Eodem modo ille ingenti animi magnitudine præditus Paulus, à Iudaica varcordia præcisus, triduana cæcitate prius astrictus est, ut qui Dei purpura effectus sit, omnesque homines, ut idem fiant, cohortetur.

Martiniano & Zosimo. 347.

Si nec diuinam disciplinam, quæ monendi vestri causa existit, persentiscitis, nec ea, quæ vobis in memoriam redigimus ad meliorem mentem induendam accipitis, charybdis quædam estis, inferno ac perditioni similis, omnia ea, quæ porriguntur, in exitium torquens. Cuius Christus omnium Dominus os obstruet, ut diuina præcepta seruetis, atque aliquando tandem palinodiam canatis.

Silvano. 348.

Hoc Iudæi quoque olim fecerant, in sacrificiis liberaliter se gerentes, atque interrim Legis Magistros & conditores lapidibus obruentes, quod vos item illorum exemplo fecistis, dum donariis quidem ac votuiis muneribus diuinum templum

καὶ τὸν θεὸν περὶ ἐλέους καὶ οἰκτιρῶν
ἰκετεύειν. ἀλλ' ὅσα ἐὰν με ὁ ἐν Δα-
βὶδ' λαλήσας θεὸς, τὸν πθέντα μετὰ
μοιχῶν τὴν μερίδα ἐλέγχειν ὡς ἁ-
μαρτόντα ἐπαγγέλλεται. εἰ τοίνυν
τὰς ψευδεῖς κολακείας ἀγαπᾷς, ἀνέ-
χεο τῆς ἀπατόντων σε. εἰ δὲ πρὸς
θεὸν ἀπελθεῖν πρὸςδοκᾷς, ἐμοὶ πεί-
σθη παρανοοῦντί σοι, καὶ σέβειν τὴν
γατρίμαρτον λύπην, μαρτύρων τῆς ἡ-
δονῶν τὰς οἰκαύσεως, ὧν καὶ ἡμεῖς
λαὶ πρὸς τὰς οἰκείας πρὸς πεμπέ-
σι φλόγας.

Κέλσῳ. τμς.

Ὡς τὰ ἔλα πρὸς τὴν δόξαν
βαφῆς ἀλουργῶν, αὐστηρῶς μάλα πρὸς
σύφεται. ἀλλ' τὴν τῆς ἐοδήματος πι-
μύνηται. ἔτις ὁ μεγαλόφρων Παῦ-
λος τῆς Ἰσδαϊκῆς σποτμνθεῖς ἀλο-
γίας, τριήμερον πρὸς τὴν πηρώ-
σιν ἀλουργῆς θεῶν καὶ γενόμενος, καὶ
πάντας ἀνθρώπους γενέσθαι πρὸς
πόμους.

Μαρπαντιῶν καὶ Ζωσίμου. τμς.

Εἰ μὴ τῆς θείας παιδείας εἰς νῆ-
γέτησιν ὑμῶν γινομένης ἀσθάνεσθε,
μήτε τὰς ἡμετέρας ὑπομνήσεως εἰς
μετάγνωσιν δέχεσθε, χάρυβδιν πρὸς
ἐγὲ, ἀλλ' καὶ ἀπωλεία εἰκὴν, πάντα
τὰ διδόμενα, εἰς ἀφανισμόν καταπί-
νουςα, ἧς ὁ πάντων διωκτῆς Χριστὸς
ἐμφράζει τὸ στόμα, ἵνα φυλάξῃτε τὰς
θείας ἐντολάς, καὶ καὶ ὅποτε παλι-
νωδῶν ᾄσητε.

Σιλβανῶ. τμη.

Τὸ καὶ Ἰσδαῖοι πάλας πεποίη-
σαν περὶ θυσιῶν δαψιλῶς ἀγαπήμε-
νοι, καὶ τῆς τῆς νόμου διδασκάλους καὶ
ποιητὰς καταλείποντας, ὅσοι καὶ ὑμεῖς
ἐκείνους ζηλοῦντες πεπεραχάτε, ἀνα-
θήμασι μὲν κοσμοῦντες τὸν θεὸν νεών,
τὸν

τὸν δὲ ποιμένα τέττα φειβάλλοντες
κακοῖς· οὐκ ἐξ ἀγάπης ἄρα πρὸς θεὸν
γένοντο ὑμῶν ἢ τῶν δώρων πρὸς φο-
ρά, ἀλλ' ἐκ δόξης κενῆς, ἐν ἑὐχῇ ἐχού-
σης ἀποχὴν τῶ μισθῷ αὐτῆς.

Τῷ αὐτῷ. τμήθ.

Εἰ ἀληθῶς βούλει θεῷ δωροφορεῖν, τὸν
μεσίτην τῶν δώρων μὴ ἀπμάζε,
οὗ ταῖς χερσὶ Δακρύοις κεχρησθαι
θεὸς φιλανθρώπως ἡξίωσεν. ἱερεὺς γὰρ
εἰ καὶ βίῳ τινὶ ῥαθύμῳ, ὥς φατε, κε-
κλιδῶται, αὐτὸς μὲν ὑφέξει εὐθύναι,
ἄγγελος δὲ κυρίως παντοκράτορός ἐστι,
τῇ τε τῆς θείας τελετῆς μυσταγωγία,
καὶ τῇ πρὸς σωτηρίαν πολλῶν Δακ-
ρυοῖα.

Λαμπετίῳ. τν.

Εἰ μὴ ἀγέγνως τῶν ἀχυρμῶν τὸν
ᾧ τὸν Δακρυοῖον, καὶ τὰ μὲν πυ-
ελί, τὰ δὲ ἀποθήκη τηρούμενα, ἐδ'
ἔτις εἶχες ἀπολογίαν τῷ ἀγνοίᾳ,
πάντων τῶν καλλίστων ἐχούσης γνῶ-
σιν τῆς φύσεως· ἀ γὰρ παθεῖν ἔβου-
λόμεθα, ταῦτα καὶ μὴ ποιεῖν διδα-
σκόμεθα, εἰ δὲ καὶ ἐνδοὶ ἑαυτῶν τῶν
χρηστῶν τῷ εἰδῇσιν ἐχόμεν, καὶ τῷ
θεῷ νόμῳ ταῦτα σαφῶς παιδευό-
μεθα, τί ταῖς ἡδοναῖς ῥιπίζη
ποταῖς ἀχρύων δίκην πρὸς αὐτὰς ἐ-
κλειπούμενοι; ὅρα ποίνω ὅτι πῦρ ἐ-
χει τελευτῶν τὸ ἀβέβαιον, ἢ καὶ ἄρον,
ἢ εἰς τέλος σκητῶν.

Ἀμμωνί. τνα.

Τί σοι καὶ τῷ γένει τῷ θηροτρόπῳ;
τί σοι καὶ τῷ ἔθνει τῷ ἀλλοφύλῳ;
τί τοῖς δυσμετέσι συμφύρῃ; τί τοῖς
καταπαύουσιν συγκόπῃ; τί τοῖς μι-
χαντέουσιν συγκόπῃ; καὶ ἑαυτῶν
ἐξοπλίζεις; τί τῶν οἰνοδυνασάτων ἐρεθί-
ζεις; τί τῶν λελυτηκότων κυίας ἀ-
χρηαίνεις, ὧν τὰ δῆγματ' ἀνάτορος; τί
ταῖς λοιδορίαις γλώττις πρὸς τῆς;

exornatis, huius autem pastorem calami-
tatibus afficitis. Quapropter non charita-
te erga Deum ducti huiusmodi munera
obtulistis: verum inanis glorię studio, mer-
cedem suam hinc recipientis.

Eidem. 349.

Si munus Deo verè offerre cupis, mune-
ris sequestrum ne aspernare: cuius admi-
nistris manibus uti Deus pro sua benigni-
tate minimè dedignatus est. Sacerdos e-
nim, etiam si inertis atque ignavę vitę, ut
asseritis, maculis cõtaminatus est, ipse qui-
dem pœnas luet, interim tamen Angelus
Domini omnipotentis est: tum quia diui-
ni sacrificij munere perfungitur, tum quia
multorum salutem operam navat.

Lampetio. 350.

Si parabolam illam non legisti, in qua
tritricum à paleis distinguitur, atque illę
igni, hoc autem apothecę servatur, ne sic
quidem tamen causam tuam ignorance
tueri potes: quippe cùm præclarissimarum
omnium rerum cognitionem natura ha-
beat. Nam quę perpeti nolumus, eadem
ne quidem facere docemur. Quod si &
virtutum cognitionem in animis nostris
insitam habemus, & eam ex diuina lege
perspicuè discimus, ecquid tu voluptatis
ventis iactaris, palearum instar ad eas pro-
iectus? Vide igitur, inconstantiam igne
terminari, vel purgante atque expiante, vel
ad extremum usque inflammante.

Ammoni. 351.

Quid tibi cum genere belluinis mori-
bus prædito? Quid tibi cum barbara na-
tione? Quid te cum ignobilibus commi-
sces? Quid cum Cappadocibus collideris?
Quid Gigantij congigantes aduersus te
ipsum armas? Quid eos, qui bibendo plu-
rimū possunt, extimulas? Quid rabie per-
citos canes, quorum pestiferi morsus sunt,

L ij

exasperas? Quid maledicas linguas exa-
cuis? Quid tuam ipsius existimationem
commaculas, cum illis te conferens, qui-
bus nec ut mancipiis quisquam mente
præditus uti velit.

Eidem. 352.

Indigni quidem sunt, ut ais, veterum
sanctorum patrum virtute Cappadocum,
qui nunc ubique decantantur, mores. Ac
propterea illos ex his ortum traxisse mini-
mè existimas. Ego verò sanctos illos viros
è Cappadocia extitisse assentior. Atque
hoc potissimum istorum improbitatis ar-
gumentum est. Nam si illi ex istis minimè
effulissent, malè feriata natio generalem
improbitatem, tanquam à natura sibi infi-
tam, suis vitiis prætexere potuisset, ac rerū
omnium parentem & effectorem vitij au-
thorem fortasse constituisset. Cum autem
in viris illis natura emicuerit, in his per-
spicue animi propensio ac voluntas agno-
scitur.

Symphoro. 353.

Hæc verba, Non potest Filius à seipso
facere quicquam, nisi quod viderit Patrē
facientem, haudquam imbecillitatis signi-
ficationem dant, verum illud indicant, fic-
ri non posse, ut alia Patris, alia Filij volun-
tas sit. Quod si, quæ Pater efficit, Filius
cernit, profectò cum Pater ex consilio ac
deliberatione faciat, ipsa quoque Patris
consilia Filius videt: quandoquidem Dei
effectio, ipsa voluntas atque consilium sit.
Quod si consilium incuntem cernit, atque
consilij particeps est, naturæ quoque pro-
culdubio particeps sit necesse est. Ex quo
sequitur, ut Patris & Filij, quemadmodum
vna voluntas, ita etiam vna natura sit.

Sereno. 354.

Vir prudentissime, cum diuina lege, quæ
inimicos amare præcipit, haudquaquam
illud pugnat, quod ab Apostolo aduersus
Magum actum est. Quoniam enim ille

ἢ τὰς ἑαυτοῦ χεῖρας ὑπολήψεις ἐ-
κείνοις συγκρινόμενος, οἷς καὶ ἀνδρα-
πόδοις τις χεῖσασθαι νυγεχὴς οὐκ ἄν
ἔληται.

Τῷ αὐτῷ. τνβ.

Ἀνάξια μὲν, ὡς ἔφησ, τῷ πάλαϊ
ἀγίων πατέρων τὰ ἥθη τῷ νῦν ἀδομέ-
νων πανταχοῦ καπαδόκιων, καὶ οὐκ
ἐν τῶτων ἐκείνης γεγενῆσθαι νομί-
ζεις· ἀλλ' ἐγὼ καπαδόκας τὸς ἀγίους
ἐκείνης σίμφωμι γεγενῆσθαι· καὶ τὸ το
μάλιστα γνώρισμα τῆς τούτων τυγ-
χάνει κακοφροσύνης· εἰ γὰρ μὴ ἐκ τού-
των ἐκείνοι ἐξελάμψαν, εἴχοντο ποιο-
ῦν τὸ κακὸν ἔθνος τίτλ' γενικὴν
ποιήσαν, ὡς ἐμφυτον· καὶ αἴτιον ἄν-
τις κακίας τὸν δημιουργὸν ἐποίησατο·
ἀλλ' ἐν ἐκείνοις τοῖς θεοφόροις ἀν-
δράσι λαμβάνεις τῆς φύσεως, ἐν
τῶτοις τῶν αἰώνων τὰ τῆς γνώμης γνω-
ρίζεται.

Συμφόρῳ. τγγ.

Τὸ, ὅτι δυνάταί ὁ υἱὸς ποιεῖν ἀφ' ἑαυ-
τοῦ ὅθεν ἐὰν μὴ τὴν ἐξουσίαν τὸν πατέρα
ποιοῦντα, οὐκ ἀσθενείας σημεῖον, ἀλ-
λὰ τὸ μὴ ἐκδέχεσθαι ἄλλην πατρὸς καὶ
ἑτέραν υἱοῦ εἶναι τίτλ' βούλησιν· εἰ δὲ ἂν
ποιεῖ ὁ πατήρ, ὁρᾷ ὁ υἱὸς, ποιεῖ δὲ ὁ
πατήρ βεβηλόμενος, βλέπει δὲ ὁ
υἱὸς, καὶ αὐτὰ τοῦ πατρὸς τὰ βεβη-
λόμενα· ἐπειδὴ ποιήσας θεοῦ αὐτὴ ὅστις
ἡ βούλησις· εἰ δὲ βλέπει βουλεύ-
μενος, καὶ κοινωνεῖ τῆς βουλήσεως,
δηλονότι καὶ φύσεως· μία ἄρα οὐ-
σία πατὴρ καὶ υἱὸς, ὡς περὶ ἡέλη-
σις.

Σιέρηνῳ. τνδ.

Οὐκ ὅστις ἐναντίον τῷ θεῷ νόμῳ, ἐμ-
φρονέσατε, τῷ ἀγαθῷ τὸς ἐχθρούς
ᾧ ἡ γὰρ γέλλοντι, τὸ παρὰ τῷ ἀποστό-
λου εἰς τὸν Μάρκον γεγόμενον· ἀλλ'
ἐπει-

ἔπειδ' ἡ πὰς ὁδοὺς διέσπερε τῇ κηρύγματι, καὶ τὸν Ανθύπατον ἀφίσα τῆς πίστεως· δι' ἧς ἅπαν τὸ ἔθνος χειρωθῆναι ἦν πρὸς σωτηρίαν ῥάδιον, ὅτι τῆς καθ' ἑαυτὸν οἰκονομίας σὺνφρονίζει ὁ Παῦλος τὸν βλάσφημον, τυφλῶσιν ἐπαγαγὼν πρὸς νοθεσίαν, τὴν καὶ αὐτὸν χειρωθῆναι πρὸς μαθητείαν· ἐδίδαχθη γὰρ ὁ κύνων θεραπύειν τῷ φαρμάκῳ τὴν ἀπιστίαν, ὡς αὐτὸς ἴσθη, τὴν ὅτι τῷ νόμῳ ἀνπιλογίαν· τὸ δὲ ἄξει χάρις, ὅτι τῇ γνώμῃ διδούς ἐν ἑαυτῇ ἔχει τὴν φωτὸς τὴν ἀπόληψιν, τὸν τρέπον μεταβάλλουσαν πρὸς τὸ βέλπον.

Λυσιμάχῳ. τνε.

Πλυνᾶσαι τὰ ἱμάτια σήμερον, καὶ αὔριον, καὶ ἔσῳσαν ἑτοίμοι εἰς τὴν ἡμέραν τὴν τρίτην, λέγει ἡ γραφή τῷ το δηλῶσαι· οἱ ἐν ταῖς δύο Διαθήκαις καὶ ταῖς αὐτῇ Διακοναῖς τὴν καθαρότητα τῆς πολιτείας κτησάμενοι, καὶ τῆς πίστεως τὴν ἀγνείαν εὐεχόμενοι, εἰς τὴν πενήμερον τὴν κυεῖς χειρωθῶνται ἀνάστασιν· ἡ καὶ βασιλεία ἑβραίων ὀνομάζεται· σήμερον γὰρ, τὴν τῷ νόμῳ λέγει καλῶσαι αὔριον δὲ, τὴν εὐαγγελικὴν σημαίνει ἀλήθειαν, ὡς ὑπὸ τοῦ νόμου μνηυθεῖσαν, καὶ μετ' ἐκείνων φανεῖσαν.

Σελεύκῳ. τνε.

Τεῖς τὸν κύριον ἀρνησάμενοι τῇ Σπορίαν ὁ ἑξαρχος, τὴν τῇ ἀνθρώπων πάντων ἀμαρτιᾷ ὑπέδειξε, τεῖς ἀπετήσαντων τὸν κύριον, ἐν τῇ δόξῃ τῆς πατρὸς ἐντολῆς, ἐν τῇ θέσσει τοῦ νόμου τοῦ γραπτοῦ, ἐν τῇ σαρκώσῃ τοῦ λόγου καὶ θεοῦ ἡμεῖς, ἡν περὶ πλὴν πάντων μεταγνώσασατο, ἀνάλογον τῷ τραύματι περυσίου καὶ τοῦ φαρμάκου, καὶ δείξας ὡς πάντων τῇ χακῇ θεραπεία, ἡ τοῦ κυεῖς γέγονε παρυσία.

Τῷ αὐτῷ. τνε.

Τὸ πρὶν ἀλέκτορα φωνῆσαι, πρὶν

prædicationis vias peruerterat, ac Procōsulem, cuius opera vniuersa natio ad salutem facile allici & subigi poterat, à fide abducebat, idcirco impium hominem prudenti consilio coërcet, inuocata ipsi, admonendi causa, cæcitate, quæ etiam ipsum eò tanquam porrecta manu duxit, ut Apostolo se in disciplinam traderet. Didicit enim eo medicamenti genere incredulitatem suam curare, quo etiam sanitatem adeptus est. Per hæc autem verba, usque ad tempus, hanc ipsius voluntati legem sanxit, ut, si mores in melius commutaret, luminis receptio penes ipsum esset.

Lysimacho. 355.

Abluant vestimenta sua hodie, & crastino die, & sint parati in diem tertium, ait Scriptura. Quorum verborum hæc est sententia: Qui in duobus testamentis, eorumque sensibus, vitæ puritatem adepti, ac fidei sinceritatem consecuti sunt, ad triduanam Domini resurrectionem velut manu ducuntur: quæ etiam cælorum regnum appellatur. Per hodiernum diem, legis statum intelligit. Per crastinum, Evangelicam veritatem significat, ut quæ à lege indicata sit, ac post eam apparuerit.

Seleuco. 356.

Apostolorum princeps, ter abiurato Domino, mortalium omnium peccatorum tacite indicauit, qui Creatorem ter reiecerunt: nimirum cum primum præceptum datum est, cum scripta lex instituta est, ac denique cum verbum ac Deus noster humanitatem induit. Quam quidem abiurationem triplici rursus pœnitentia sanauit, par videlicet atque consentaneum vulneri remedium nactus, illudque ostendens, Domini aduentum ac præsentiam omnibus malis medicinam attulisse.

Eidem. 357.

Illud, priusquam gallus canter, idem est,

L iij

quod, priusquam Resurrectionis dies illucescat. Huiusmodi enim auium cantus, appropinquante quidē aurora, verum umbra adhuc existente, oriuntur. Quocirca, cum oriens ille, qui vitā attulit, appropinquaret, auiculæ vox abiurationem accusauit: hinc videlicet, & maledictam atque execrandam noctem depulsam esse, & vitæ lumen exoriri ostendens.

Eidem. 358.

Quod homines ter Deum reiecerint, ipse quoque Dominus indicabat, cum se tertio ad ficulneam sese contulisse diceret, nec fructum in ea inuenisse. Cuius quidem vitium omne in seipso curauit, cum transgressionem nullum iam posthac fructum allaturam esse pronunciauit.

Eidem. 359.

Prima reiectio, est mandati illius violatio, quo cauebatur, ne primi parentes ligni illius, quod in media paradisi regione situm erat, fructum degustarent. Secunda in lege impietas, est Hebræorum erga vitulum affectus animique propensio. Tertia impietas gratiæ tempore contigit, cum iidem Christum his verbis repudiarent, Nō habemus regem nisi Cæsarem, ac Dominum gloriæ abnegarunt.

Theoni. 360.

Panis Dominus appellatus est, ipsemet fibi hoc nomen imponens: si sensum eum, qui prima fronte se offert, species, quia salutis cibis omnibus extitit: si autem abditum & arcanum, quia humanæ conspersionis fermentum copulauit ac perpurgauit, atque diuinitatis suæ igne velut excoxit, atque vna cum eo persona, atque vna adoranda hypostasis factus est.

Eustathio. 361.

Obsonia contemne, vt quæ paulò post

τὴν ἡμέραν ὅτι φῶς τῆς ἀναστάσεως. αἱ γὰρ τῶν τῶν ὀρνίθων ἀδῶν ἐγ-
γίσης μὲν ἔω, ἐπὶ δὲ σκιάς ὑπαρχού-
σης γίνονται. πλῆσιάζουσης τοίνυν
τῆς ζωοφόρου ἀνατολῆς, ἡ τῆς ὀρνέ-
φων ἡγετῆρος τῆς ἀρνήσεως γέγονε,
δηλοῦσα καὶ τῆς νυκτὸς τῆς ἀρεῆς
τὴν κατάλυσιν καὶ τῆς φωτὸς τῆς
ζωῆς τὴν ἠπίφωσιν.

Τῷ αὐτῷ. ττη.

Οπιτριπλῆ γέγονε τῶν ἀνθρώπων ἡ
ἀθέτησις, καὶ αὐτὸς ὁ κύριος ἐδύλου,
τρεῖς λέγων πρὸς τὴν σκλήν ἐληλυ-
θέναι, καὶ καρπὸν ἐν αὐτῇ μὴ εὐρησέ-
ναι, ἥς πάντες τὴν χάριν ἐν ἑαυτῷ
ἐθεράπευσεν. μηκέτι καρπὸν οἷον ἀπο-
φινάμενος τὴν παράβασιν.

Τῷ αὐτῷ. ττηθ.

Ἡ πρώτη ἀθέτησις τῆς ἐντολῆς ἐ-
στὶν ἡ παράβασις ἀπὸ τῆς ἐύλας τῆς ἐν
μέσῳ τῆς παραδείσου πρὸς ταπεινότητος
μὴ γεύσασθαι, ἡ ἐν τῷ νόμῳ δευτέρῳ
δυσέβεια, ἡ πρὸς τὸν μύχον ὅτι ἐ-
βράων ἀθέτησις. ἡ δὲ τρίτη ἀθέτησις,
ἡ ἐν τῇ χάριτι τυγχάνει παραίτησις,
οὐκ ἐχρῆν βασιλεῖ εἰπύντων, εἰ μὴ
Καίσαρα, καὶ τὸν κύριον τῆς δόξης
ἀπαρνησάμενον.

Θέωνι. τξ.

Ἄρτος ὁ κύριος κέκληται, αὐτὸς ἑαυ-
τὸν τέτω καλῶν τῷ ὀνόματι. κατὰ
μὲν τὴν πρόχειρον ἐκλήψιν, ὡς πᾶσι
τροφὴ σωτηρίας γενόμενος. καὶ δὲ τὴν
ἀπόρρητον ἐνοίαν τὴν ζύμην τῆς ἀν-
θρωπείας φρεσμάτος ἐνώσας καὶ κα-
θάρας, καὶ ὡς πρὸς ἐξοπλήσας τῷ οἰκείῳ
πρὸς τῆς θεότητος, καὶ εἰς ἐν σοὺ αὐτῇ
γεγονὸς πρὸς σωπὴν, καὶ μίαν πρὸς
σκυλῶν ὑπόστασιν.

Εὐσταθίῳ. τξα.

Καταφρόνει τῶν ὀψων, ὡς μετ' ὀλίγον
ὄρε

ὅκ' ὄντων, ἀλλὰ σύγχρονον ἔχοντων
τῇ χαταπόσῃ τὴν πολυτέλειαν· αἱ
γὰρ ὑπὸ χρεῖοι μεταλήψεις, νῦν
μὲν ἴσως εἰσι μητέρες, ἐν δὲ τῷ μέλ-
λοντι, κριμάτων ἐπάγρουσιν εὐθυίας.

Λεωνίδῃ. τζβ.

Ἡ εὐλογία τοῦ πατεράρχου, ἣν τοῖς
ὑἱοῖς τοῦ Ἰωσήφ ἐπευξάμενος ἔδωκεν,
ὅκ' εἰς σκείνους μὲν πεπλήρωτο,
ἀλλὰ καὶ τύπος μειζόων πραγμά-
των γεγένηται· ἡ γὰρ ἐναλλαγή τῶν
χειρῶν, τὸν σωτήριον παροδόντα ταν-
ρὸν καὶ τὸν ἡπτόνος παροδόντα, τὸν
νέον ὑπεδέεικνεν λαὸν, μονοθεῖα βούλησι
ἀφ' οὗ χήματος, ὅτε ταυρὸς εἰς εὐ-
λογίαν φανῇ, ὁ ἡπτόνος λαὸς μεγαλυ-
θήσεται, καὶ ὁ ταπεινὸς ἑαυτοῦ ὑψω-
θήσεται.

Σερίνῳ. τζγ.

Μηδὲν σε ταράττω τῆς Ελισά-
βετ ἡ παροφειτία, Πόθεν μοι τοῦτο,
λεγομένης, ἵνα ἡ μήτηρ τοῦ κυρίου ἔλ-
θῃ πρὸς με; ὁ γὰρ θεμελιὸς ἐν αὐτῇ
τοῦ Βαπτιστοῦ τὴν ἀφ' οὗ πλασιν, καὶ
πρὸ τοῦ ἐξελεῖν ἐκ μήτρας εἰς πα-
φίτιον ἀγάσας τὸν παροδόντα, ἐνδὸν
αὐτῷ παρέχετο τοῦ μυστηρίου τὴν
δύλωσιν· ἐπεὶ δὲ ὅκ' ἔδωκε λαλεῖν
τοῖς ἐμβρύοις τὸ ἄσπον, ἀπεύδοντι τῷ
Βαπτιστῇ κηρύττει τὸν λυτρωτὴν, ἐξη-
σῇ ἡ μήτηρ τὸ τοῦ σώματος ὄργανον.

Πωμάσιῳ. τζδ.

Αἰνεῖτε αὐτὸν ἐν τυμπάνῳ καὶ χορῷ,
καὶ ὀργάνῳ καὶ χορδαῖς· φησὶν ὁ ψαλ-
μωδός, & χαλκῷ ἡχοῦσι καὶ ὀργάνοις
ψαλμοῖς τὰς θείας ἐπιβέπων ὠδὰς,
ἀλλὰ τυμπανὸν ἡμᾶς τὴν ἑαυτοῦ ἀ-
ποτελεῖν σάρκα παρεγγυῶν, ἣ δὲν
ἔχουσαν πάθος κίνημα, ἀλλὰ νεκρὰν
τοῖς γήϊοις ὑπάρχουσαν μέλεσι· χορὸν
δὲ, τὴν σύμφωνον τῆς ἐκκλησίας ἁρ-
μονίαν ζητεῖ καὶ χορδαῖς, τὰς ἐν ἡμῖν
ἀσθένεις διηλοῖ, ὑφ' ὧν τὸ τῆς γλώττης

minimè futura sint, nec diuturniorē ipso
esu magnificentiam habeant. Siquidem
superflue cibi sumptiones nunc quidem
morbos pariunt: in futuro autem xuo pœ-
nam accersunt.

Leonidi. 362.

Benedictio Patriarchæ, quam, cum filiis *Gen. 48.*
Ioseph bene precaretur, ipsis impertivit,
non in illis duntaxat expleta est: verum e-
tiam maiorum rerum typus extitit. Ma-
nnum enim cancellatio salutiferam cru-
cem adumbrabat: atque inferioris addu-
ctio nouum populum subindicabat, per
huiusmodi habitum modo non edita vo-
ce clamans: Cum crux in benedictionem
apparebit, inferior populus augebitur: &
qui se humiliat, exaltabitur.

Sereno. 363.

Nihil te conturbet illud vaticinium E-
lizabet, vnde hoc mihi, vt veniat Mater
Domini mei ad me: Nam qui Baptistæ ef-
ficionem in ea posuerat, ac præcurso-
rem, priusquam ex utero exiret, prophetam cō-
secrarat, mysterij huius declarationem in-
tus ipsi præbuit. Quoniam autem tempo-
ris immaturitas iis, qui adhuc in materno
utero sunt, hoc minimè dedit vt loqui pos-
sint, idcirco Baptistæ, Redemptorem præ-
dicare maturanti, oris organum mater
commodauit.

Pomasio. 364.

Laudate eum in tympano & choro, &
organo & chordis, ait Psalmista: non æri
tinnienti, & instrumētis ad mulcendos ac
delinēndos animos accomodatis diuinos
cantus committens, verum nos admonēs,
vt ex carne nostra tympanum efficiamus:
sic nempē vt nullum præposterū affectus
motum habeat, verum terrenis membris
morta & extincta sit. Per chorum autem,
concordem Ecclesiæ concentum postu-
lat. Per chordas item, sensus nostros intel-

L. iiij

ligit, quorum opera linguæ plectrum pul-
satur. Denique organum quiuis nostrum
est, cum Deo mores suos ac vitam probat,
atque hominum commodis aptus est.

Leonidi. 365.

Cum Iacob, qui futura se dicturum pro-
miserat, præterita tantum filiis suis narra-
ret, contra ea, quæ pollicitus fuerat, haud-
quaquam incedebat: verum Dei digito
sensus ipsius tactus est, eique vtile silenti-
um indictum est. Nam cum futuram ex ipsis
diuinæ dispensationis incarnationem eis
exponere constituisset, eorum, quæ propo-
suerat, obliuione captus est, commutatis
videlicet iis, quæ nondum facta fuerant,
cum iis, quæ iam præterierant. Nam tu
quidem, inquit Deus, cum mentem tanto
mysterio dignam consecutus sis, haud abs-
re tibi quoque ipsius cognitio credita est:
at isti haud patri parem pietatem habituri
sunt.

Eidem. 366.

Quoniam Scripturæ quoque testimo-
nio tibi ea, quæ scripsi, confirmari postu-
las, Esaias, Prophetarum omnium apertif-
simus, cum ipsius Iacob hæsitantiam ani-
mique perplexitatem exponeret, eamque,
in quam inciderat, instituti sermonis in-
terruptionem (dum alia, quam quæ vellent,
loqui iussus est) his verbis vitur: Ne dicas
Iacob, & quid locutus est Israël, abscon-
dita est à Domino via mea, & Deus meus
abstulit iudicium, & abscessit à me. Nihil
enim Deus Iacobo, quem charum habue-
rat, eripuit, præter eam, de qua locutus sum,
ipsius ad filios pollicitationem, ob pietatis
reiectionem, quam in ipsis prospiciebat.

Monialibus crebrò in urbem commean-
tibus. 367.

Si nec naturæ pudorem atque ipsam
Monasticam vitam curatis, nec mollitiem
eam, quam ciuitates & oculis, & auri-
bus afferunt, metuitis, nec futuram

ἀνακρέται πληκτρον· καὶ ὄργανον,
ὃ πᾶς εὐρίσκεται ἀνθρώπος, θεῶ εὐάρε-
τος, καὶ ἀνθρώποις εὐάρμοτος.

Λεωνίδῃ. τζε.

Τὰ μέλλοντα λέγειν ὁ Ἰακώβ ὑπο-
νόητος, καὶ τὰ φθάσαντα τοῖς υἱοῖς
ἐξηγούμενος, ὃ κατόπιν ἐπαγγελίας ἐ-
βάδισεν, ἀλλὰ θεὸς δακτύλῳ ἐψηλα-
φήθη τὴν ἀσπίδα, καὶ σιγὴν ἐπέταξε
συμφέρουσαν. ὁ θεὸς μένος γὰρ εἰπὼν
αὐτοῖς τὴν ἐξ αὐτῶν ἐσομένην τῆς
θείας οἰκονομίας σάρκωσιν, λήθην τῶν
βεβληθέντων ὑπέμεινεν, ἀμείψας τοῖς
παρελθούσι τὰ μέτωπον γειόμηναι. σὺ μὲν
γὰρ, φησὶν, ἀξίαν γνώμην τῆς ποσούτης
μυστηρίου κτησάμενος, εὐκότως ὅπι-
τεύθης αὐτῇ καὶ τὴν εἰδήσῃ. οἱ δὲ οὐ
κατάλληλον ἔχουσι τῷ πατρὶ τὴν
εὐσέβειαν.

Τῷ αὐτῷ. τζς.

Εἰ καὶ γραφικὴν μαρτυρίαν ζη-
τεῖς τῶν γραφέντων, Ἡσαΐας τῶν προ-
φητῶν ὁ σαφέστατος, τὴν ἀπορίαν τῆς
Ἰακώβ ἐξηγούμενος, καὶ ἣν ἐπαθεῖν ἐγ-
κοπήν τῆς προφητείας, ἀλλὰ μὲν βε-
ληθεῖς, ἀλλὰ δὲ κελευθεῖς· ὅπως φη-
σὶ, μὴ εἴπῃς Ἰακώβ, καὶ τί ἐλάλησας
Ἰσραὴλ, ἀπεκρύβη ὁ δὸς μου ἀπὸ κυ-
ρίου, καὶ ὁ θεός μου ἀφῆκε τὴν κρίσιν,
καὶ ἀπέστη ἀπὸ ἐμοῦ. ὃ δὲν γὰρ τὸν Ἰα-
κώβ ἀφείλετο ὁ ἀγαπήσας θεός, ἢ τὴν
πρὸς τοὺς υἱούς, ὡς εἶπον, ὑποχέ-
σιν, ἀλλὰ τὴν προνοημένην αὐτῶν τῆς
εὐσεβείας ἀβέτην.

Μοναζίας εἰς πόλιν φοιτάσας
συχνά. τζς.

Εἰ μήτε τῆς αἰδοῦς τῆς φύσεως, καὶ
αὐτῆς τῆς ἀσκήσεως φροντίζετε, μήτε
τὴν χαίνουσιν πεφύβησθε, ἢν αἱ πό-
λεις ποιεῖσι καὶ ὅφει καὶ ἀκοῇ. μήτε
τὴν

τινὲς μέλλουσιν δεδοικατε ὑπὲρ τούτοις ἀπειλῇ, χαλῶς θαμνὰ πρὸς τὴν πόλιν βαδίζετε· εἰ δὲ τῆς μὲν ἀντέχαδε, τῆς δὲ πειραθῆναι ὃ ἐβλέαδε, φεύγετε τῆς θυρίδων τὸν πόλεμον, ὃς δεινοῖς θέλει ποξεῖν τὴν ἀσκήσιν.

Σενήρω. τζη.

Ὡς ὁρᾷ λεανὴ συνήμεσθαι πρὸς βατον ἡ φύσις οὐκ ἔδωκεν, ὥπως ὅδε τυφον μοναχικὴ συνοικεῖν ὅλως ἐδέχεται. ὁ μὲν γὰρ θηελώδης ὅτι καὶ ἀκατακτάτος· ἡ δὲ πάντα εὐπειλῶς τὰ χρηστὰ κατέδεχεται, καὶ τὰ λυπηρὰ καρτερῶς μάλα παρσίνεται. εἰ τοίνυν πρὸς ταῦτις ἀπεδύσω γυμνάσασθαι, σκείνῃ σπόσθι, μὴ τι σε δεινὸν εἴχῃ τὰ ἐργάσθαι, ὃ ἔναντι κυρίως τραχηλιάσας, καὶ πάντας ἔχειν ζηλωτάς τῆς οἰκείας ἐπάρσεως καὶ πτώσεως παρθυμούμνος.

Κύρω. τζθ.

Πᾶσα μὲν γραφὴ πρὸς εὐσεβείαν βλέπουσα, χαλλίση καὶ ἐπαυτέτῃ, καὶ ἐγκωμίων ἀξία. αἱ δὲ ἱεραὶ πλοκταὶ τῆς μαρτυρικῶν θεῶν γραφῶν, τῆς πρὸς θεὸν εἰσὶν ἀναβάσεως κλίμακες. πάντα τοίνυν τὰ ἐν ἐκκλησίᾳ τοῦ θεοῦ παρθερόμνη, ὡς δοκιμοὶ δέχου χερσίων, πεπρωμένα τῷ βίῳ τῆς ἀληθείας πνεύματι. τὰ δὲ ἔξω ταύτης παρθερόμνη. εἰ καὶ πᾶσι πιθανὸν πρὸς σεμνότητα, τοῖς ἔξω τῆς οὐκ ἀγώνων, ζητεῖν καὶ τηρεῖν χαταλίμπαρ, οἷς κόμπος λέξεως μάλλον ἐπαύδαται, εἰ καὶ μύθος πινὰς ἀναπλάττει ἀίρεσιν.

Κυρίλλω Ἀλεξανδρείας. το.

Φοβεῖ με τὰ τῆς θείας γραφῆς ὑπο-

comminationem huic rei denunciatam perhorrescitis, præclare facitis, ad urbem crebro commeantes. Sin autem & illam retinetis, & suppliciorum periculum facere minimè vultis, tumultuum bellum fugite, qui religiosæ ac Deo consecratæ vitæ exercitationem grauibas ac periculosis sagittis infectatur.

Senero. 368.

Quemadmodum hoc natura minimè concessit, ut ovis cum læna pabuletur: sic nullo omnino modo fieri potest ut fastus idem cum Monastica vita domicilium habeat. Nam ille belluinus est, frænique impatiens: hæc autem bona omnia obsequenti animo excipit, resque molestas, & acerbis toleranter admodum ac fortiter admittit. Quamobrem si te ad huius studium atque exercitationem accinxisti, ab illo abscede, ne te per eum malo aliquo is mulctet, qui aduersum Dominum ceruicem erexit, atque id agit ac studet, ut omnes superbix suæ & ruinæ imitatores habeat.

Cyro. 369.

Scriptura omnis, quæ pietatē velut ob oculos propositā habet, pulcherrima est, laudibusque atque commendatione digna. Sacrosancta autem volumina, quæ diuinarum scripturarum testimonium habent, scalæ quædam sunt, quibus ad Deū ascenditur. Quamobrem ea omnia, quæ in Ecclesia proponuntur, tanquam probum aurum excipe, ut quæ diuino veritatis spiritu, velut igne, purgata sint. Quæ autem extra hoc volumen circumferuntur, etiam si quidpiam habeant, quod ad gravitatem vitæque honestatem allicere queat, iis, qui à tuis certaminibus remoti sunt, inuestiganda & conseruanda relinque: nimirum iis, qui verborum pompæ potius studuerunt, aut etiam fabulas quasdam hæresum effinxerunt.

Cyrillo Alexandrino. 370.

Terrorem mihi Scripturæ exempla in-

ferunt: atque ut ea, quæ opus est, scribam, necessitate adducor. Nam siue pater sum, ut ipse ais, condemnationem Heli pertimesco, propterea quod peccantes filios non castigavi: siue, ut potius persuasum habeo, filius tuus sum, quippe qui magni illius Marci speciem atque habitum præferas, angorem mihi ac solitudinem affert Ionathæ pœna, quia patrem Pythonifan quærentem minimè prohibuerat, ob idque ante eum, qui scelus admiserat, is qui prohibere poterat, in bello interiit. Quamobrem ne & ego condemner, & tu diuinum iudicium subeas, simultates ac dissidia comprime. Ne priuata ac domestica contumelia vltionem, qua tanquam ære quodam alieno à mortalibus obstrictus es, in viuientem Ecclesiam deriuas, atque æternam ipsi dissensionem pietatis specie atque obtentu compara.

Pansophio. 371.

Si Marcionica impietatis patronus, illud, quod apud eos Euangelium appellatur, prærendit, accipe ac lege: statimque in ipso principio scelus eorum reperiēs. Eam enim generis recensitionem quæ à Dauide & Abrahamo ad Christum delabitur, refecerunt. Ac paulò longius progressus, aliam rursus eorum improbitatem animorumque peruerſitatem conspicias. Cōmutatis enim his Domini verbis, Non veni destruere Legem aut Prophetas, sic effecerunt: Quid putatis? Quod venerim, ut Legem ac Prophetas adimplerem? Veni ut euerterem, non ut explerem. Hinc autem intelliges, quonam pacto inimitiam inter duo testamenta moliantur, Christum à Lege alienum esse confingentes.

Ioſepho. 372.

Pulchrè quidem cœpisti fortis animi specimen exhibere: at non item nunc quoque ut ad nos affertur. Verum similis es iis, quæ in petra fata sunt, ac statim quidem exorta sunt, verum fructuum tēpore

δείγματα, καὶ γράφειν τὰ χρεῶν ἀναγκάζομαι. εἴτε γὰρ πατήρ εἰμι, ὡς ἔφησ' αὐτὸς, δίδω τῷ Ἡλὶ τὴν κατάκρισιν, ὅτι τοὺς υἱοὺς ἀμαρτόντας οὐκ ἐσωφρόνισεν· εἴτε υἱὸς σου τυγχάνω, ὡς μᾶλλον ἐπίσταμαι, τὸν μέγαν σκῆνον χηματίζοντος Μάρκον. ἀγωνιῶ τῷ Ἰωνάθαν τὸ ἐπιτήμιον, ὅτι τὸν πατέρα ζητήσαντα ἐγγατρίμυθον οὐκ ἐκώλυσε· καὶ πρῶτος τῶ ἀμαρτήσαντος, ὁ καλῶσαι δυνάμενος τεθνήκεν εἰς τὸν πόλεμον· ἵνα τοίνυν καὶ γὰρ μὴ κατακριθῶ, καὶ αὐτὸς παρὰ θεοῦ μὴ κριθῇς, παῦσον τὰς ἐριδας· μὴ οὐκ εἰς ὑβρεως ἀμυναι, ἣν παρὰ θνητῶν κεχρῶσθαι, τὴν ζῶσαν ἐκκλησίαν μεθόδευε, καὶ αἰώνιον αὐτῇ διχόνοιαν ἐν προχρήματι εὐσεβείας κατασκεύαζε.

Πανσοφίῳ. τοα.

Εἰ προέχεται ὁ τῆς Μαρκίανος σὺν γῆρρος βλασφημίας, τὸ παρ' ἐκείνοις ὀνομαζόμενον εὐαγγέλιον λαβὼν, ἀνάγνωθι, καὶ εὐρήσεις εὐθὺς ἐν προοιμίῳ τὴν ἀποτίαν· αὐτὴν γὰρ τὴν κατάργουσαν ἐπὶ Χριστῷ ἀπὸ Δαβὶδ καὶ Ἀβραάμ γενεαλογίαν ἀπέπεμον· καὶ μικρὸν ὑπερον προῖον ἄλλην ὄψεα χακόνου· ἀμείψαντες γὰρ τὴν τῶ κυρίου φωνήν, οὐκ ἤλθον, λέγοντες, καταλῦσαι τὸν νόμον ἢ τοὺς προφήτας, ἐποίησαν· τί δοχεῖτε; ὅτι ἤλθον πληρῶσαι τὸν νόμον ἢ τοὺς προφήτας· ἤλθον καταλῦσαι, ἀλλ' οὐ πληρῶσαι· ἐκ τούτων δὲ εἶση, ὅπως ἔχθραν ταῖς δυσὶ λαθνήκας κατασκεύαζουσιν, ξέγον ἐῖναι τῷ νόμῳ τὸν Χριστὸν χεῖρα-σαντες.

Ἰωσήφ. τοβ.

Καλῶς μὲν ἤρξατο τὸ ἀνδρίζεσθαι, ἀλλ' ἔτι καὶ νῦν, ὡς μαθάνομεν, ἀλλ' ὅμοιος εἰ τοῖς σωφροσιν ἐπὶ τῆς πέρας, εὐθὺς μὲν ἐξαντείλασιν, ἐν δὲ χαρῶν χαρπῶν ἀποτήσασιν. καὶ δὲ τὸν
τβ

τοῦ ἀγῶνος τῆς μοναχῆς ἐφειμένον, ὡς πύργου οἰκοδομῇ τῇ τούτῃ προσελθῆν ὑποταγῇ, μήποτε φιλοτίμως ἀρξάμενος, καὶ πρὸς ὁμοίαν εὐοδίαν μὴ ἐκτεινόμενος, δαίμοσι μὲν χαλῶν, ἀγγέλοις δὲ λύπῃς ἀπὸς, ἀνθρώποις δὲ δακρύων πρόσφασις γένηται.

Παλλαδίῳ ὑποδιακόνῳ. τογ.

Εἰ πύλαι αἰδοῦ τῆς ἀμωμότητος καὶ ὁρθῆς οὐ χαπιχύσι πίστεως, αἱ δὲ εἰσι τὰ πεπρωμένα τοῦ ποιητοῦ ἀποκαβέλη, καὶ κίνδυνος, καὶ γυμνότης, καὶ θάνατος, Χριστοῦ ἡμᾶς χρεΐζειν ὅτι δυναταί. τοῦ χάριν μικρὰς προσβολὰς ἀπὸ Χριστοῦ σοὶ γινόμενας, δυσαναχέτους ὑπομένειν, θαυμάσιε. ἴσασιν τοίνυν ἑδραῖος, καὶ τὰ μὲν ἐπιελθόντα σβεσθῇσεται, πειρατύνεται. τὰ δὲ μελετώμενα πρὸς πείρασον ὀχλῇσεται. τὸ γὰρ τῆς γνώμης ἀκλινές, ἀπράκτως δείξει τὰς μηχανάς.

Ωρίωνι. τοδ.

Ἡ κόλαξ κομπολογία, ἡ ξυρεὶ καὶ ἡ ψυχὸς ἑπαρσις, ἡ κενὴ καὶ ὀπίγειος δόξα, ἀρθήτω ἀπὸ ἡμῶν. ὁ γὰρ τῆς ἀρετῆς καὶ δότης καὶ ταμίης ὑπογραμμὸν ἡμῖν καταλιμπάνων, φησὶ, δόξαν παρ' ἀνθρώπων ὅτι τῆς. θεὸς γὰρ ὁ δόξας ἡ δόξα. εἰ καὶ οἱ ποιῇται τῆς ὀνομάτων τῇ ἐνταῦθα σικαί, τὴν καὶ ὅτι ἐκείνην ἐπέθηκαν.

Κύρω. τοε.

Εἰ λυπεῖ ἡ πείρα, ἐξυδένεται ἡ θεῖα νομοθεσία, Μαχάριοι, φάσκισα, οἱ πτωχοὶ τῷ πνεύματι, ὅτι αὐτῆς ὅτι ἡ βασιλεία τῆς οὐρανῶν. εἰ ποίηται τῆς οὐκ ἀντεχόμεθα, εὐδελον, ὡς καὶ ἐκείνης οὐκ ἐφειμένα. εἰ δὲ ἐκείνην εὐχέλως δέχμεθα καὶ ταύτης εἰκαμένους τοῖς προστάγμασι.

oblanguerunt, ac defecerunt. Atqui oportet eum, qui Monastici certaminis cupiditate flagrat, ad ipsius subiectionem, tanquam ad turris extructionem accedere: ne alioqui, cum præclare ac magnificè cœperit, nec postea ad idem virtutis iter sese extenderit, & dæmonibus risum moueat, & Angelis mœroris causam præbeat, & hominibus lachrymarū materiā suppeditet.

Palladio Subdiacono. 373.

Cum inferi portæ, quæ quidem sunt omnia ignea diaboli tela, aduersus rectā atque ab omni reprehensionis labe alienam fidē præualere nequeant, cumque periculum, & nuditas, & mors à Christo nos seiungere minimè possint, quidnā est, vir eximie, quod exiguos impetus Christi causa in te factos ægro atque impatienti animo fers? Firmo igitur ac stabili gradu consiste: atque & tentationes eæ, quæ iā coortæ sunt, extinguentur, & quæ tibi comparantur, antequam eas experiaris, euanescent. Mētis enim ac sententiæ firmitas & constātia, vim machinarum irritam reddet.

Ορίωνι. 374.

Assentator fastus, & sicca atque inanima superbia, & inanis ac terrena gloria de medio à nobis tollatur. Virtutum enim, & dator, & custos, exemplum nobis relinquens, his verbis vitur: Gloriam ab hominibus ne expetite. Dei nanque munus gloria est: etiamsi nominum effictores huius vitæ vmbra vocabulum illud impofuerunt.

Κύρω. 375.

Sin paupertas mœrori est, diuina hæc lex nihili ducitur, Beati pauperes spiritu, quoniam ipsorum est regnum cælorum. Quāobrem si hoc non expetimus, proculdubio ne illius quidem desiderio tenemur. Sin autem illam gratis animis excipimus, etiam huius cedamus mandatis.

Eidem. 376.

Panis penuria, fames non est: nec vestiū inopia, nuditas. Pilifer enim ille Baptista, & diuitis ianitor, qui fame ac nuditate contabuit, in sempiterno ac finis omnis experti regno versantur & confouentur. Qui autem in ciborum voluptate, ac byssinis vestibus diuitiis circumfluebat, gehēnam habet, ipsiusque ignē pro indumento.

Olympio Comiti. 377.

Natura præstantiorem, atque omnem sermonis facultatem superantem, partum cuncta supra naturam secuta sunt, nimirum Angeli ministerium, Ioānis ante natiuitatem officium, seminis expers conceptio, partus ab omni labe immunis. His simile quoque ad iter Magis præmonstrandum stellæ famulitium habuit, quæ non visitata via vsa est, verum miro modo nouum cursum tenuit. Ac propterea sapientes illos Magos, huiusmodi rerum peritos admiratione perculit, ipsique, vt longum iter susciperent, persuasit.

Eidem. 378.

Hoc quod in diuino libro de stella habetur, Veniens stetit supra vbi erat puer, perspicue tibi ostendet, stellam illam, quæ latum diuini partus nuncium afferebat, iter illud quod astris consuetum atque visitatum est, tenuisse. Neque enim altitudinis distantia id afferebat, vt facile inueniri posset quod quærebatur: verum nouus atque inusitatus cursus, tum antrū illud, tum dominiferum ac venerandum præsepe, quod in eo situm erat, tanquam digito demonstrabat.

Maroni. 379.

Si diuini gregis es, Scriptura sacra te doceat ea, quæ in hac vita geruntur, iudicij minimè expertia esse, verum ad horredum examinis diem seruari. Si autem Iudaicarū

Τῷ αὐτῷ. τοτ.

Ἡ τῶ ἀρτεῖ ἐνδεῖα οὐκ ἐστὶ λιμὸς, καὶ ἐσθνημάτων ὀπλοία, οὐ γυμνότης. ὁ γὰρ τειχοφόρος Βαπτιστής, καὶ ὁ τοῦ πλοσίσθ θυρωρὸς, ὁ πείνη καὶ γυμνώσθ τακτεῖς, εἰς τὴν ἄληκτον καὶ ἀπέραντον ἀνατρέφονται καὶ θάλλονται βασιλείαν. ὁ δὲ πλουτὴς ἐν εὐφροσύνῃ βρωμάτων, καὶ ἐν δύματι βύσσου, γέννηται ἐχθρὸς τὸ ταύτης πῦρ ἀειβόλαμον.

Ολυμπιώ κόμῃ. τοζ.

Τῷ ὑψοφύει καὶ ἀνεκκαλήτῳ τόκῳ πάντα ὑψοφύη ἠκολούθησαν, ἡ τῶ ἀγγέλου διακονία, ἡ Ἰωάννου πατρὸς γενήσεως λειτουργία, τὸ ἄσπορον τῆς συλλήψεως τὸ ἄφθορον τῆς κυήσεως, τῶν ὁμοίων καὶ τῶν τῶ ἀστέρος ἔχοντες ὑποργίαν παρὲς τὴν τῶ μάγων ὁδηγίαν, οὐ τῇ συνήθει χρησαμένης πορείας, ἀλλὰ παρὰ δόξον χαμηλομήσαντος δρόμον, δι' ὃ καὶ τοὺς σοφοὺς τῶν σοιζῶν ὁπισθήμενας ἐξέπληξε μάγους, παρὲς μακρὰν πείσαν τέλει λαθῶν ὁδοιπορίαν.

Τῷ αὐτῷ. τοη.

Τὸ ἐν τῇ θείᾳ πικτῇ περὶ τῶ ἀστέρος φερόμενον, Ἐλθὼν ἐστὶ ἐπάνω ὃ ἦν τὸ παρὸν, ἐμφανέστερον ὑποδείξει σοι οὐ τῇ συνήθει τῶ ἀστέρος πορείαν ποιησάμενον τὸν εὐαγγελιστὴν τῶ θείῳ τόκῳ ἀστέρα. οὐδὲ γὰρ ἡ τῶ ὕψους διάστασις, εὐχερῇ ἐποίει τοῦ ζητημένου τὴν εὐρεσιν. ἀλλ' ἑτέραν πρὸς χαμηλὴν ἐκείνης, ὡς δακτύλῳ τῷ ἐξηλλαγμένῳ δρόμῳ μνηύσαν, τότε ἅγιον ἄντρον, καὶ τὴν ἐν αὐτῷ κυκλοφόρον καὶ σεβάσιμον φάτνην.

Μάρωνι. τοθ.

Εἰ μὲν τῆς θείας τυγχάνεις ἀγέλης, ἡ θεία γραφὴ παιδεύει σε, μὴ ἀκριτα εἶναι τὰ ἐν ταῦτα πραγμάτων, ἀλλ' εἰς ἡμέραν φεικτῶν ἐξέτασας φυλατ-

φυλατῆσιν αἰδῶν τῆς Ἰσδαίων μερί-
δος, Ἡσαίας ὁ μεγαλοφρονῶτατος δι-
δαξάτω σε, ὅτι ἤξει κύριος ὡς πῦρ,
καὶ ὡς χαταιγὶς τὰ ἄρματα αὐτοῦ
σποδῦναι ἐκδύκῃσιν ἐν θυμῷ, καὶ ἀ-
ποπορευκισμὸν ἐν φλογὶ πυρὸς. εἰ δὲ
ἐλληνικῆς πινὸς συμμορίας ἡ ἰρησείας
ὑπάρχεις ἐργασίας, καὶ τῇ παρρησίᾳ
τὴν ἀληθῆ ἀειφρονεῖς ἐπαγγελίαν,
Πλάτων σε καὶ οἱ ἑκείνοι καυνοὶ καὶ
πυρπολεῖσθαι καὶ τὰ ῥόδια τῶν
πυρπολῶν ποταμῶν σποφρονίζεσθαι
κύματα.

Κλεοβούλου κόμητι. τῶ.

Ἡ τῶν ἀμαρτημάτων ἐπίτασις ἀ-
ναγκάζει ὡς περὶ τὴν βίαν καὶ ἀπαρ-
τήν φύσιν ἐκ τῆς χεῖρ φύσιν ἀγαθότητος,
εἰς τὴν παρὰ φύσιν ὀργὴν, εὐ-
φρονέσασθε. αὐτῇ μὲν ἀβέβητον, ἡμῖν
δὲ καὶ οὕτως συμφέρεσθαι. τοῦτο καὶ
Ἰσδαίοις λέγει ὁ κύριος, Ποσάκις ἠτέ-
λησα ἐπισυναγαγεῖν ὑμᾶς, καὶ οὐκ ἠ-
θελήσατε. ἰδοὺ ἀφίεται ὑμῖν ὁ οἶκος
ὑμῶν ἔρημος. ἐπειδὴ γὰρ, φησὶν, ὁ δέ-
χεσθαι τὴν φιλανθρωπίαν, ἐπιγνώσε-
σθε τὴν ἐξουσίαν αὐτῆς τῆς τιμωρίας.

Μαρπνιαῶ. τῶα.

Κάλλιστον μὲν τὸ μὴ ἀμαρτεῖν, καὶ
παρὰ θεὸν ἔχει ἐγγύτητα. καλὸν δὲ
καὶ τὸν ἀμαρτάνον γινώσκειν καὶ ταχέως
ἐξαναστῆναι τῇ πλάνῃ. ἐ-
πειδὴ τοίνυν τῷ παρὰ φύσιν, ὡς ἀδύ-
νατον, πάντως δὴμαρτες, τῷ δευτέ-
ρῳ, ὡς δυνατὸν καὶ ῥάδι ἐπιμελήσθαι,
μήποτε σε ἡ τύραννος ἀρχμαλωτεύ-
σῃ σποφρονίσις.

Τῷ αὐτῷ καὶ Ζωσίμῳ. τπβ.

Εἰ μὲν ἐν ἐπινοίᾳ ὑμῶν ἀμαρτήμα-
τα ὁ καλὸν τὰ πολλὰ ἀμαρτήμα-
τα, ὡς ἀπίθοι καὶ ἀνάλγητοι, εἰκό-
τως τὰς παρὰ φύσιν ὑμᾶς μου ἀγαλλέξεις

partium es, Esaias, vir maximo animo præ-
ditus illud te doceat, quod Dominus ignis
instar veniet, & tanquam procella currus
eius, ut reddat ultionem in furore, & cie-
ctionem in flamma ignis. Quod si ethnice
classis ac religionis amatorem quodam-
modo te profiteris, atque ob præposteram
animi propensionem veram pollicitatio-
nem contemnis, Plato te atque ipsius Co-
cyti & Phlegethōtes, atque rapidi flammæ
uomorum amnium fluctus ad meliorem
mentem te adducant.

Cleobulo Comiti. 380.

Vir prudentissime, scelerum magnitu-
do atque grauitas diuinum atque ab omni
turbulento motu liberam naturam ex na-
turali bonitate, ad iracundiam, ipsius na-
turæ repugnantem, atque ab eius quidem
voluntate alienam, nobis autem sic quo-
que utilem, migrare penè cogit. Eoque
nomine ad Iudæos etiam his verbis vitur:
Quoties volui congregare vos, & nolui-
stis: Ecce relinquetur vobis domus vestra
deserta, hoc est: Quoniam benignitatem
meam repudiatis, vim ac potentiam per
supplicium atque cruciatum agnoscetis.

Martiniano. 381.

Longè quidem pulcherrimum est, non
peccare, atque à Deo non procul remo-
tum. Pulchrum autem illud quoque est,
cum in peccatum lapsus sis, pœnitentia
duci, ac quamprimum è lapsu exurgere.
Quoniā igitur à priori, ut quod vires tuas
prorsus superaret, excidisti, posterioris, ut
quod nec vires tuas excedat, nec difficile
fit, curam gere: ne alioqui desperatio tyrā-
ni cuiusdā instar, te in captiuitatē trahat.

Eidem Ὁ Ζωσίμῳ. 382.

Si ad peccata vos inducerem, quemad-
modum à multis peccatis vos deterre-
conor, ὁ indomiti ac stupidi homines,
haud abs re meos ad vos sermones atque

M

colloquia defugeretis, cognatam potius probarum rerum cupiditatem habentes, ex quo Deus nobis aliquid de suo inspiravit. Sin autem sermones mei turpes vestras actiones coarguunt, tanquam speculum fædo ac deformi, ac medicus ægrotanti reperiatur. Nam ille speculum idcirco fugit, quod turpissimæ formæ ipsum submoneat: hic autem ea de causa medicum fastidit, eo quod offenditur, quia partem ægræ incidit aut exurit. Quamobrem aut deformitatem mutare, ac sanitatem reuocare: aut speculum vobis ac medicus perpetuo ero.

Philagrio. 383.

Superflua cibi sumptio, non efus est, sed saturitas, & est, & appellatur. Saturitas porro contumeliæ ac petulantia mater est. Petulantia autem, vitiosorum affectuum: quemadmodum in deserto contigisse, memoriæ proditum est. Saturati enim sunt, inquit ille, & surrexerunt ludere. Quapropter, ne intemperantiæ ludodemus operam (per quam Dei quoque obliuio in discrimen venit) saturitatem & ingluuiem, quæ horum causa est, iniectione frango compescamus, id studentes, ut necessario ac moderato cibo, per quem & robur ad vocabulum accedet, & voracitatis ac temulentia bellum vim omnem amitteret, contenti simus.

Eidem. 384.

Gastrimargia, ò amice, superfluitas appellata est. Gastrimargia autem est insanum ventris studium. Μάρως quippè furiosum sonat. Ecquid igitur moderatam, & cum gratiarum actione coniunctam diuinorum munerum perceptionem misfam facientes, circa cupedias & inania cōdimentorum artificia insanire studemus, quæ non ad alendum corpus conferunt, verum ad vitiosos affectus incitant?

Isimacho. 385.

Imbecillitate laboranti stomacho vini

ἀπετρέφεσθε, συγγενῇ μᾶλλον τῷ τῷ χρεῖν ὅτι θυμὸν ἔχοντες, ἐξ ἑαυτῶν ἰδίον τι θεὸς ἡμῖν ἐνεφύσησεν. εἰ δὲ ἔλεγχος εἰς τῷ ἑαυτῶν ὑμῶν ὡρᾶξεν ὡς ἐσθλὸν αἰχρῶ, καὶ ἰατρὸς ἀσθενοῦντι εὐέλκομαι. ὁ μὲν γὰρ ὅτι τῷ κακίᾳ αὐτὸν ὑπομνήσκει μορφῆς, φεύγει τὸ ἐσθλόν. ὁ δὲ ὅτι τέμνει, ἢ καὶ τὸ πάθος τὸν ἰατρὸν οὐκ ἀσφιδίξει. ἢ τοίνυν ἀλλάξατε τὴν δυσμορφίαν, καὶ ἀνακαλέσασθε τὴν ὑγίαν, ἢ μέλει παῖτος ὑμῖν ἐσθλόν καὶ ἰατρὸς ἐσθλόν.

Φιλαργίῳ. τπγ.

Ἡ ἀειπὴ μετάληψις, ἢ ἐρωσις, ἀλλὰ κόρος καὶ ἐστὶ καὶ χαλεπὴ. κόρος δὲ ὑβρεως πατήρ. ὕβρις δὲ παθῶν, ὡς ἐν ἐρήμῳ πάσαι γενεὴ θάψονται. Εὐχρησάσθην γὰρ, φησὶ, ἢ ἀνέστησαν παῖζεν. ἵνα τοίνυν μὴ παίζωμεν ἀκρασίαν, δι' ἧς καὶ θεοῦ κινδυνεύεται λήθη, τὸν αἶπον τῶν χαλινώσασθαι κόρον, ἐρώσθαι ἀναγκάσι καὶ ἐμμέτρω προσέχοντες. δι' ἧς καὶ ἡ δύναμις προσέσται τῷ ὀνόματι, καὶ σῶμα ἰσχυρὸν οὐχ ἔξει τῆς γαστριμαργου μέθης ὁ πόλεμος.

Τῷ αὐτῷ. τωδ.

Γαστριμαργία κέκληται, ὡ φιλότης, ἢ ἀειπότης. γαστριμαργία δὲ ἐστὶν, ἢ περὶ γαστέρος μανία. ἐπεὶ μάρως ὁ μεμνῶς. τῷ χρεῖν οὐδὲ τὴν ἐμμετρίαν καὶ εὐχάριστον τῷ θεῷ δωρεῶν ἀφιέντες μετάληψιν, τὸ μεμνῆναι περὶ τὰ πέμματα καὶ τὰς ὀφάρτυπας ματαιοτεχνίας ἀσφιδίζωμεν, οὐκ εἰς τροφὴν συντελέσας, ἀλλ' εἰς πάθη ἐκβαλχενύσας.

Λυσιμάχῳ.

Ἀσθενοῦντι στομάχῳ, ὀλίγον ἐπιδιδόσθαι

δοῦναι οἶνον, ὁ σοφὸς ἐδίδασκε Παῦλος, μὴ δὲ ὑπερβολὴν ἑτέρας δεηθεῖν ἢ ἀμετρίαν ὑδροποσίας. τῷ δὲ ὑμῖν οὐκ ἐξέστιν ἡλικία, καὶ ταῦτα μοναχῶν, ἔμοι δοκεῖ χαλῶς ἔχειν, ἐγγχεῖν οἶνον τῷ ὑγρῶν τὸ θερμώτατον, οἶον περὶ ἐπιχρῶντας πῦρ. ἐξ ὧν ὁρμαί τε ἀρχαῖαι καὶ ἐπιθυμίαι φλεγμῶνται ἀναχθῆναι. καὶ παρὰ τὴν ἀναξέστα δύσιν οὖς ἀποτελεῖ τοὺς ἀθλητὰς τῆς πραότητος.

Σχολαστικῶ. τπγ.

Προσευχὴ ὁ ῥήμασι ψαλοῖς, ἀλλὰ παράγμασι μᾶλλον χρηστοῖς κατευθύνεται. ὅρα γὰρ τὸν θεώτατον Δαβὶδ καὶ τίς ἑαυτοῦ ἀκακίαν ζητοῦντα κελθῆναι, καὶ τὸν εὐσεβέστατον Εζεχίαν, τίς οἰκίαν εὐλάβειαν παρὰ τὸν ἱκέτην καὶ τὰς χάρας τὰς ἐν ἰσότητι τοῖς τῆς τιμωρίας κατωρθώμασι παρὰ τὴν κεφαλὴν. Εἰ ὅπως τίς δεινόν σου πληρώσας, εὐθυπορήσει παρὰ θεόν, καὶ ἐξοίσει ὡς φῶς τὴν δικαιοσύνην σου, καὶ τὸ κέσμα σου ὡς μεσημβρίαν.

Τῷ αὐτῷ. τπζ.

Εἰ καὶ προτιμῶν ἐφης δεῖσθαι σαφηνείας, λευκώτερον αὖτις λελέγεται. ζητεῖς γενέσθαι σοὶ τὸν θεόν, βροχόν; ὅρα εἰ καὶ ζῶντι διωκτῆς ἐβοήθησας, αἵ τῆς πλῆθους παρὰ τὴν σὴν παρ' αὐτῶν βλέπε εἰ τὸν ὄντα χρηστῶς ἀκονίζουσας. θέλεις φαίνεσθαι σοὶ τὸν κριτὴν εὐμνῆς, ἀμνηστικὸς ἐστὶν ἐχθροῖς. βάλει φιλανθρωπίας τυχεῖς, συγχάρει τοῖς ὑπευθύνους αὐτὸς χαλὸν γὰρ ἀμοιβὴν σὺ ζῶν καὶ ὀφλήματι. ἀλλὰ μὴ ἐκαστοτε χάριτι. ὅσα ἔστιν ἀγνώμονος.

Καπιτωλίνῳ. τπη.

Εἰ καὶ νέον Δαὶδ ὁ πᾶμφορος χεῖρος ἐξέβρασαν, ἀλλὰ σὺ Σαδὶλ γενέσθαι

non nihil impertiendum esse sapiens Paulus docuit, ne ob nimiam continentiam alia rursus aquæ potione immoderatio egeat. At sano atque ætate feruenti, idque Monacho, vinum, quo in omnibus rebus liquidis nihil est calidius, infundere, ac velut ignem igni addere, haud mihi bonum esse videtur. Hinc enim & agrestes impetus, & tumidæ cupiditates inflammantur: ac temeritas & petulantia exæstuans, lenitatis pugiles ad frænū contumaces reddit.

Scholastico. 386.

Oratio, non nudis verbis, sed probis potius actionibus dirigitur. Vide enim quæ admodum diuinissimus vir David secundum innocentiam suam iudicium de se ferri postulet: & pietatis plenissimus Ezechias, pietatem suam ac religionem Deo supplicem offerat: & viduæ Ioppæscæ mulieris defunctæ virtutes ac præclaras actiones ad deprecandum adhibeat. Si ad eundem modum precationem tuam expleas, ad Deum rectè contendet, ac iustitiam tuam tanquam lucem educet, & iudicium tuum tanquam meridiem.

Eidem. 387.

Quandoquidem apertiore tibi explicatione opus esse dixisti, dilucidius rursus loquar. Vis tibi Deus opituletur? Vide si, cum posses, ei qui tua ope indigebat, adiumento fueris. Petis ut opes tuas augeat? Vide an eas, quas habes, rectè administraris. Vis iudex facilem se tibi ac placabilem præbeat? Hostilium iniuriarum memoriā ex animo deponere. Vis benignitatem ac misericordiam consequi? Iis, qui tibi obnoxij sunt, remitte. Præclarum enim est remuneratione atque debito salutem adipisci, ac non semper gratia: id quod est improbi & maligni hominis.

Capitolino. 388.

Et si novum Dauid tempus rerum omnium ferax velut æstu quodam in ortum

M ij

proiecit: at te tamen Saulem sacerdotum interfectorem esse minimè opto. Sacerdos enim eiusmodi ad omnes æquabilitatem obtinere debet, quæ omnem reprehensionis notam effugiat, utpote Dei, qui omnibus bonus est, minister. Ac proinde iracundia aduersus fenem intumere define: qui res duas ex virtute gessit, cum & te iniquum facinus perpetrare prohibuit, & hominē de vita periclitantem conseruauit.

Therasio. 389.

Lubens ex te sciscitarer, qui cauillis nos petis, atque acerbum & infestum te nobis iudicem præbes, si te Imperator ad propugnaculum collocasset, turrisque urbis custodem constituisset, ea autem suffodertur atque concuteretur, ut hostibus ad urbem aditus pateret, an non instrumentis omnibus atque armis, quæ vel recondita haberes, vel comminisci posses, vtereris, prohibens, ac tela iaciens, conatūque huiusmodi frangens, atque tum urbem ac te ipsum à periculo vindicans, tum Imperatori fidem ac beneuolentiā conseruans? Nobis autem, quos Deus Ecclesiæ suæ magistros præfecit, eo nomine succenses, quod Arrio, qui non modò cum pio grege bellum gerit, sed etiam permultos iam interemit, obstitimus. Ego verò eam ob causam periculum omne contemno: ac quidlibet potius facere desierim, quàm ut non illum, quàm maximè queam, feriam.

Quintimiano. 390.

Durus me rumor perturbauit, infausta quadam ac detestanda nuncians. Aiunt nonnulli te ita insanire, ac mentis errore affici, ut puerum illum, quem Deus eruditionis omnis capacem fecit, ad arma, & vilem ac despuendam, mortisque ludum existentem, militiam ducere velis. Quamobrem nisi bonæ mentis iacturam prorsus fecisti, ab hoc præpostero consilio abstiste. Ne lucernam, quæ egregiè accendi studet, extingue: verum cum, qui ratione vitur,

ιεροκτόνον σὺκ' εὐχόμεαι. ἱερεὺς γὰρ ἀκατηγόρητον τίω πρὸς πάντας ἰσότητα ὀφείλει κεκτῆσθαι, οἷα θεοῦ λειτουργὸς, τοῦ πᾶσιν ὄντος ἀγαθοῦ. παύσαι τοίνυν φλέγμαίνων κατὰ τοῦ γέροντος, δύο λαμπρὰ κατωρῶσαντες, καὶ σὲ ἀνομιῇ καλύσαντος, καὶ ἀνθρώπον κινδυνεύοντα σώσαντος.

Θηρασίω. τ' α' θ.

Ἡδέως αὖτε ἠρόμην τὸν φιλοσκόμωνα, καὶ πικρὴν ἡμῶν διχαγήν, εἰ σὲ βασιλεὺς πρὸς ἑπαλξιν ἔθετο, καὶ πύργου πόλεως φύλακα. ὑπαύρατο δὲ ἔστος καὶ ἐπινάσαστο, ὥστε βάσιμον ποιῆσαι τίω πόλιν ἐχθροῖς αὐτοῦ, σὺκ' αὖ πᾶσιν ἐχρήσω ἀμυντηλοῖς, οἷς τε εἶχες ἀποκεκρυμένοις, οἷς τε ἐφευρίσκειν ἠπόρεις, εἴργων καὶ βάλλων, καὶ τίω ἐγχείρησιν τρέπων τῇ τε πόλει καὶ σωτῶ ποιῶν τὸ ἀκίνδυνον, καὶ βασιλεῖ τηρῶν τὸ εὐάρεστον. ἡμῖν δὲ νεμεσῶς, ὅς θεὸς τῆς αὐτῆς ἐκκλησίας πρὸς ἡμᾶς διδασκάλας. ὅτι Αἰρείω μαχόμεθα, μὴ μῖνον πολεμοῦντι τῇ ποιμνῇ τῆς εὐσεβείας, ἀλλ' ἡδὴ καὶ πολλὰς ἀνηρηκότι: ἐμοὶ μὲν οὐκ ἄπας κατὰ πεφρόνησιν κίνδυνος ὡς τέττα, καὶ πάντα μᾶλλον πρὸς τῶν παυσάμενην, ἢ ἐκείνον ὁσὶ δύνανται, παύων.

Κυνπινιαῶ. τ' γ'.

Ἀκοαί μὲ σκληρὰ ἐξετάραξαν, ἀπευκτά τινα ἀπαγγέλλασαι. Φασὶ σὲ πηγὲς ἔσως μεμηνέναι, καὶ τῆς φρενὸς ἐκτετραφῆναι, ὥστε βλέψας τὸ παιδίον ἐκείνο τὸ πάσης παιδείας γενόμενον παρὰ θεοῦ δεκτικόν, εἰς ὅπλα ἀγαγεῖν, καὶ τρατεῖαν εὐωνοὺν καὶ κατὰ πύργον, καὶ θανάτῳ τυγχάνειν παύγων. εἰ τοίνυν μὴ πάντῃ τῇ λογισμῶν ζῆμίαν ὑπέμεινας, ἀπόστη τῆς ἀκρίτου βελῆς. μὴ σέσεως λύχρον, καλῶς ἀναφῶν.

ἀναφθίηναι ἀποδάζονται· ἀλλὰ τοῖς
λόγοις τῷ λογικῷ παροκαρτερεῖν πα-
ρακαρῶσιν. Σκέψιν δὲ τὴν ἀξίαν, ἢ
μᾶλλον πτωχείαν, ἄλλοις πῶς ἀγό-
ραις προξέει, οἷς ἢ κοινὴ συνήρμο-
σται ἀλογία.

Δομετίω ἰατρῷ. τζα.

Τέχνην ἐπαγγέλλῃ φιλόσοφον, γνώ-
μην δὲ μετέχῃ χαλκόχολον, μικρὰ θε-
ραπείων τε αὐμάτια, μεγάλα δὲ νο-
σῶν ἐξελκώματα· εἰ ποῖον ἰατρὸς
βούλει φανῆναι τῷ ἀράγματι, σαρ-
τῶ τὸν πρόπον θεράπευσον. Ψυχρὸν
γὰρ καὶ γαλοῖον καὶ ἄχρει, ἄλλους
πειράσθαι ἰᾶσθαι, ἑαυτὸν δὲ παροεῖν
ἀσθενεῖν.

Δοσιθέῳ ἀρχιμανδρίτῃ. τζβ.

Αἱ τῆς βρωμάτων ἀφαικονίας πολ-
λοῖς ὑπὴρξαν αἵματι γαστριμαργίας· ὅ-
τι πάντες γὰρ νεφόντας παροεῖχονται
τῷ ἀγῶνι· τὸν ἀδελφὸν οὖν Ἀμβρό-
σιον Σπόνησον τῆς τῆς ξένων ὑπηρε-
σίας, μὴ ξειώσης αὐτὸν σαυτοῦ δι-
σκήνης.

Κυρίλλῳ. τζγ.

Ἡ τῆς φώτης θαύματος ποίησις, ἀ-
πλὴ τῷ κυρίῳ οὐ γένοιτο· εἰ γὰρ καὶ
τῷ γάμῳ τὴν χεῖρα παρέχετο, ἀλλὰ
καὶ τῷ νόμῳ τὸ λείπον ἐπλήρωσεν· ἐ-
πειδὴ γὰρ σκῆνος ἐν ὕδασι μόνον ἐ-
βάπτιζεν, αὐτὸς τῷ οἰκείῳ αἵματι τε-
λείωσε, κερτῶν ἐν ἑαυτῷ τὰ ἀμφοτέ-
ρα, καὶ ἐνὶ τὸν νόμον τῆς χάριτι.

Εκδικίῳ. τζδ.

Οἱ βόες μὴ κημιόμοι παροθυμώτε-
ρον τὴν ἀμνησιν κατεργάζονται· τῆς
δὲ πόαν μετέχειν καλυμόμοι, ἀρ-
γούσι καὶ ἀποτρέπονται, καὶ διδάσκα-
λοι ἀπειθεία μὴ ὑβρίζομοι, πα-
ροθυμώτερον τὴν ἀμνησιν κατεργάζονται.

literarum studiis assiduam operam dare
permitte. Illam autem dignitatem, imò
pœnam & cruciatum, aliis quibusdam
circulatoribus, quibus communis va-
cordia & literarum inscitia connexa est,
concilia.

Domestio Medico. 391.

Sapientem artem profiteris : animum
autem malè feriatum geris : ut qui exigua
quidem vulnera cures, ipse autem ingen-
tibus & grauib. vlceribus labores. Quo-
circa si reipsa medicum te præbere cupis,
moribus tuis medere. Frigidum enim &
ridiculum, atque illepidum est, aliis medi-
cinam afferre conari, seipsum autem æ-
grotantem negligere.

Dositheo Cœnobiarchæ. 392.

Ciborum ministeria gulæ atque inglu-
uici occasionem multis accersuerunt. Ne-
que enim omnes sobrio ac vigilantī ani-
mo ad huiusmodi certamen accedunt.
Quamobrem ab hospitibus inseruendi
munere Ambrosium fratrem remoue : no-
per illud cum abs te remoueas.

Cyrillo. 393.

Primum illud miraculum quod à Do-
mino editum est, non simpliciter ac sine
causa extitit. Quamuis enim nuptiis quo-
que, id quod opus erat, præbuit : tamen id
etiā, quod Legi deerat, suppleuit. Quoniā
nanque illa in aquis dutaxat baptizabat,
ipse suo cruore initiationem sacram per-
fecit, utrunque in seipso miscens, ac Legē
cum gratia copulans.

Ecdicio. 394.

Boues ij, quibus os camo non coërce-
tur, alacrius messem conficiunt : qui autem
laboribus suis frui prohibentur, segnitie
torpent, ac laborem auersantur. Eodem
modo magistri, cum per inobedientiam

M iij

& contumaciam minimè ipsis contumelia infertur, lætis animis labores ferunt. Cum autem nullum susceptorum laborum fructum perspiciunt, eos incassum docere piget. Quapropter, si ea, quæ nunc rursus quæsiuisti, ex me intelligere aues, ea, quæ prius didicisti, reipsa ostende. Sin autem te ea minimè scire apparer, quorsum hæc quoque tibi exponemus?

Aufonio Correctori. 395.

Ærea quidem statua Imperator te remuneratus est, præmium hoc fulgoris causa auro liniens. Neque enim pro egregiis tuis laboribus ullum hoc munere splendidius præmium in te conferre potuit. Quæ autem huiusce vitæ labem atque interitum superant, Christus in altero ævo tibi servat, nimirum immortalem vitam, infinitas delicias, ac gloriam sempiternam, quas quidem in res mutatio nulla cadit.

Theodoro Scholastico. 396.

Abrahamicum hunc Abrahamium à metibi commendo, etsi me præstantiorē. Fert autem ille ob charitatem eam contumeliam quæ ipsi infertur, cum mecum comparatur. Hunc habe, atque honore affice. Eam enim diuinitus artem consecutus est, quæ & iuuenilis ætatis ignem sopire queat, & viam eruditionem ad mortuam adiungat.

Zachæo. 397.

Si miracula essent res, quæ vulgi sermonibus iactantur, ac per spem in Deum perpetrata fuissent, perpetuo proculdubio ab omni mutatione aliena permansissent. Sin autem spectra duntaxat, quæ præstigiis quibusdam extiterint, ea nec consistent, nec vim ullam habeant. Quicquid enim humano ingenio atque solertia nouo modo efficitur, quàm ocyssimè deletur, nisi diuina gratia conferretur.

Eidem. 398.

Quidam nouis sermonibus homines de-

χαρῶς τῆς κόπων ἀνέχονται, καρπὸν δὲ τῆς πονηρίας μὴ βλέποντες, οὐκ ἔτι διδάσκουσιν ἀνόητα. εἰ τοίνυν βούλει μαθεῖν ἃ νῦν πάλιν ἠρώτησεις, δεῖξόν ἐργῶ ἃ πλεονέκτερον ἔμαθες. εἰ δὲ φαίνηται σοὶ μὴ ἐπιστάμενος, εἰς τί κέρδος καὶ ταῦτά σοι σαφηνίσωμεν.

Αὐστονίῳ κορρίκτωρι. 399.

Χαλκῇ μὲν εἰκόνι βασιλεὺς σὲ ἡμέλειτο, χρυσῷ σιλόωσας τὸ γέρας πρὸς ἑκάστην. ὁ δὲ γὰρ τὰς λαμπρότερον εἶδε τῆς ἀγαθῶν σοι πόρων φιλοπρόστατος ἐπαθλον. ὅσα δὲ τῷ ἐν ταῦτα φθορὰν ὑποβόηκει, Χεῖρος ἐκέλευεν φυλάττει σοι ἀκέραιον ζῶντα, ἀπὸ τῆς τρυφῆς, καὶ δόξαν αἰδίο, οἷς οὐκ ἔστι ἀλλοκοσίς.

Θεοδώρῳ χολασιτικῷ. 400.

Τὸν Ἀβραμῆον Ἀβραμὸν ἐγὼ σοὶ τῶτον συνίστημι ἀπ' ἐμαυτοῦ, εἰ καὶ κρείττονα. φέρει δὲ ὁ ἀνὴρ ὑβριζόμενος δι' ἀγάπην ἐμοὶ συγκρινόμενος. ἔχει τῶτον πρῶτον. ἔχει γὰρ τέχνην ἐκ θεοῦ, καὶ πῦρ νεότητος μαρμαίρειν εἰδῶν, καὶ παιδεύειν ζῶσαν τῇ νεκρῇ ἑσπερίαν.

Ζαχαρίῳ. 401.

Εἰ θαύματα ἦν τὰ θρυλλόμενα, καὶ τῇ εἰς θεὸν ἐλπίδι κατάρθαντο, ἔμενεν ἂν μέλει πάντες μὴ περὶ μέγα. εἰ δὲ φάσματα μαγανίας γινόμενα, μήτε σιγήτω, μήτε δυνάσθω. πάντα γὰρ τὰ ἐξ ἀνθρώπων χειρὸς γινόμενα, ταχὺν ἔχει κατὰ λυσιν, ὅτε τῇ θεῷ χεῖρι μὴ φυλάττεται.

Τῷ αὐτῷ. 402.

Κακοῖς πρὸς λόγους τὰς ἀνθρώπους ἡπάτη-

ἠπάτησαν, τὸν ἑκ τῶν αὐτῶν εἰσαγαγόν-
τες Ἀπολλώνιον, πολλαχῶς πολλά-
πελεσάμενον, ἐπ' ἀσφαλείᾳ, φησὶ,
τῆς οἰκίσεως, ἀλλ' οὐδὲν ἔχουσι δει-
ξαι παρ' ἑκείνου γενόμενον. εἰ γὰρ καὶ
λόγους φίλους τῷ ἀνδρὶ ἀναγρά-
ψαντες, καὶ πάντα τὰ κατ' αὐτὸν
ἀκείβωσαντες, οὐκ ἂν τὰς θρυλλε-
μένας παρέλιπον πράξεις. ἔχεις δὲ τὸν
Φιλόφρατον ἀκείβως τὰ ἑκείνου ἑκ-
βέμενον. καὶ μάθαιε ὡς σαφῆ συκοφαν-
τίαν μαγανιῶν, ἐχθροὶ τῷ ἀνδρὶ, ὡς
εἰκός, κατεσκεύασαν.

Κανδίδω. τςθ.

Σίτον τις γεωργήσας κατέκλεισε, καὶ
μὴ δοὺς τοῖς πολίταις δεσμοῖς, ἀ-
πόλετο λίθοις βληθεὶς, καὶ πρὶν τε-
φρωθεὶς, εἰ ἑκείνος οἰκῆα συγκλείσας
γεώργια, ὡς κοινὰ συνέχων ἠφάνιστο. σὺ
μηδὲν μὲν ἴδιον λογικὸν κεκτημένος,
πολλῶν δὲ σοφῶν βιβλῶν ἐωτημένος,
ἔτε μετέχων τῆς ἀφελείας, ἔτε παρέ-
χων τοῖς ταύτης ἐρώσι, πὶ οὐ πείσῃ
καὶ ταῦτα κακηγορούμενος, καὶ παρὰ
θεῶν τιμωρούμενος, ὡς ἡσανυρὸν ἀνωφε-
λῆ καὶ ἀχρεῖον κτησάμενος.

Παλλιδίω Διάκονω. υ.

Τὸ, ἡ χμαλώτευσεν ἀχμαλώσιαν,
τοῖς τοῖς εἶναι μοι δοκῶ, ὡς ἀπάτη ὁ
ἐχθρὸς ἡ χμαλώτευσεν, τοῦ τινος ὁ Χρι-
στὸς ἑκ τῆς αὐτῆς τυραννίδος ἀντη-
χμαλώτευσεν.

Βενιαμὴν Ἑβραῖω. υα.

Καὶ γὰρ καὶ ξένον πλὴν τῆς ἑκκλη-
σίας, ἔφη, παροφθαλμὸν ὅππεν νοῶσθαι, ἐ-
πειδὴ ἄρτος τοῦ ἀγιασμοῦ ἐνεπιτεύ-
θη, τῷ νόμῳ αἵμασι τὰς θυσίας ὀρί-
ζοντος. πῶς δὲ οὐ συνοράς ὁ ἐπὶ νόμῳ
αἰσχρὸν, καὶ τὸν νόμον ἀγνοῶν, ὅτι τὰ

ceperunt, Tyaneum Apollonium inducē-
tes, qui multa plerisque in locis, tutæ habi-
tationis causa, ut aiunt, effecerit. At nihil,
quod ab illo factum sit, ostendere queunt.
Nam alioqui ij, qui nudos etiam ipsius ser-
mones literis mandarunt, totamque ipsius
vitam accuratè conscripserunt, actiones
eas, quæ vulgi sermonibus celebrantur, o-
misisent. Habes autem Philostratum, qui
vitam ipsius magna cura & diligentia in
lucem edidit. Ex quo intellige, quàm per-
spiciam huiusmodi præstigiæ calum-
niam viri illius hostes, ut vero consenta-
neum est, concinnarint.

Candido. 399.

Fru mentum quispiam, quod ex agricul-
tura collegerat, compressit: & quia id egē-
tibus ciuibus minimè dono dederat, lapi-
dibus obrutus, atque igne consumptus pe-
riit. Quod si ille frugibus suis conclusis, tā-
quam publica comprimens, de medio su-
blatus est, tu cū nihil proprium, quod ad
literarum studia attineat, possideas, verū
multos eruditorum virorum libros emer-
catus, nec utilitatis huiusce particeps ipse
sis, neque eam iis, qui ipsius desiderio te-
nentur impertias, quo non malo multa-
beris, tum hīc accusatus, tum à Deo pœna
& cruciatu affectus, ut qui inutilem & in-
frugiferum thesaurum tibi comparāris.

Palladio Diacono. 400.

Locus hic, Captiuam duxit captiuitatē,
hunc mihi sensum habere videtur: Quos
hostis per fraudem captiuitate oppressē-
rat, hos Christus ex ipsius tyrannide ca-
ptiuos rursū traxit.

Beniamin Hebræo. 401.

Nouum ac peregrinum oblationis ge-
nus, quo Ecclesia vitur, excogitatum esse
ais, quia panī sanctificatio commissā sit,
cū Lex sacrificia cruore definiat, ac præ-
scribat. Quin autem illud perspicis, qui in
Lege gloriaris, cū Legem ignores, quod

M iij

Lex cruenta ac nidorulenta sacrificia in atrio ac prætentis sanctuario velis fieri iubebat: panes autem mensa ea intus excipiebat, quam à veteri populo conspici nefas erat. Quo è numero ipse es, qui veritatem in Lege occultatam, ac nunc declaratam minimè cognouisti.

Thaumasio. 402.

Solitaria secessio mediocrem mihi scientiam adiunxit. Nam qui in mediis tumultibus versatur, ac cælestium rerum scientiam adipisci qui studet, illud ignorat, id quod inter spinas feritur ab illis præfocari: atque cum, qui otium non agit, Dei cognitionem consequi minimè posse.

Isidoro Diacono. 403.

Et pictores, & textores qui sericas pelliculas expoliant, multis coloribus ac filis opera sua variare consueverunt, ut perfectam imaginem, aut omnibus partibus absolutam vestem reddant. Eodémque modo progressus Deo gratus haudquaquam simplex vniúsque modi est. Omnes enim virtutes ad perfectionem requirit. Quamobrem ciborum ieiunium nihil iis utilitatis affert, qui omnibus sensibus minimè ieiunent. Nam qui in agone certat, ab omnibus se abstinere.

Theodosio Diacono. 404.

Quemadmodum virginitatem colente natura partus Domini extitit, nec incarnationis progressus castitati decrementi quicquam attulit: Eodem modo clauso atque obsignato monumento Resurrectio contigit. Dei enim humanitate induti vtrunque est.

Eidem. 405.

Rerum earum quæ naturam superant, à natura petitas demonstrationes quærere minimè oportet. Nam etsi Verbum caro vera factum est: at non homo duntaxat

αἵματα, καὶ τὰς κνίσας ἐν τῇ αὐτῇ καὶ τοῖς πρεσβυτέροις τῶ ἀγασματος ὁ νόμος ἐκέλευσε γίνεσθαι. τοὺς ἄρτους δὲ ἡ ἑσὼ ἐδέχτο τρεῖς, ἡ τῶ παλαιῷ ἀθέατος λαῷ, ὃν εἰς ὑπάρχει αὐτὸς, ὁ τῶ ἐν τῷ νόμῳ κρυπτομένην, καὶ νῦν δεδηλωμένην ἀλήθειαν μὴ γινέσθαι.

Θαυμάσιω. υβ.

Εμοὶ τὴν μετρίαν εἰδῆσιν ἡ χαρμόναος πρεσβυτέρων ἀναχώρησις. ὁ γὰρ ἐν μέσῳ θορύβου πρεσβυτέρους, καὶ γινώσκοντα τὰ ἑρμηνεύματα, λέληθεν, ὅτι τὸ ἐν ἀκρίβειαι ἀπειρόμετρον, ὑπὸ ἐκείνων συμπιέγεται. καὶ ὁ μὴ χολάσας, θεὸν γινώσκει διύαται.

Isidorῶ Διάκονῳ. υγ.

Καὶ ζωγράφοι καὶ ὑφάνται, οἱ τοὺς σιμῶν ὑμῶν ἐξεργάζονται, πολλοὺς χρώμασι τε καὶ νήμασι τὰς εἰκόνων τεχνουργίας ποικίλλουσιν, εἰς τελείας εἰκόνους, ἡ ἐαυτῶν ἐκπλήρουν. καὶ ἡ καὶ θεὸν προσκοπῇ, ὅς ἐστι μονοειδής. πασῶν γὰρ δεῖται τῶ ἀρετῶν εἰς τελείωσιν. ἔδεν οὐκ νηστεία βρωμάτων ὀνίνησι τὰς μὴ πάσας νηστεύοντας αἰσθήσειν. ὁ γὰρ ἀγωνιζόμενος, πάντα ἐξήρατεύεται.

Θεοδοσίῳ Διάκονῳ. υδ.

Ὡς τῶ παρθευούσης τῆς φύσεως ὁ πόκος τῆ κυρτῆς γενένητο, καὶ ἡ πρεσβυτέρου τῆς σαρκώσεως τῇ ἀγνείᾳ μείωσιν ὅς ἐποίησεν, ὅπως ἐσφραγισμένον τοῦ μνήματος ἡ ἀνάστασις γένηται. θεὸς γὰρ ἐνανθρωπήσας τὰ ἀμφότερα.

Τῷ αὐτῷ. υε.

Οὐκ ἔστι φυσικὰς ἀποδείξεις τῶ ὑπὸ φύσιν ζητεῖν. εἰ γὰρ καὶ σὰρξ ἀληθὴς ὁ λόγος γενένηται, ἀλλ' οὐ φηλὸς ἀνθρώπος ὁ Χριστός. ἐνανθρωπήσας δὲ,

δὲ, μᾶλλον θεὸς ἐν ἑκατέραις ταῖς φύσεσιν, ἢς ὑπάρχει υἱὸς τοῦ θεοῦ.

Τῷ αὐτῷ. υτ.

Τὸν λίθον τῷ μνήματι μετὰ τὴν ἀνάστασιν τῷ κυρίῳ ὁ ἄγγελος ἀπέκλυσε· καὶ μὴ μετ' ἐκείνου νόμιζε γεγενῆσθαι τὴν ἀνάστασιν. ἡ δὲ λέγεις, τίς οὐκ ἦ ἡρεσία τῆς τῷ ἀγγέλῳ παρουσίας; φαίνεται γὰρ, ὅτι ἑώρακε τὸς ζήτουντας ἐξηγήσασθαι, ἀλλ' ὃ κεκλήρωται τὸν κύριον, ἄγγελος τῷτο πιστούμενος, καὶ πρὸς τῷτο δι' ἀκοινοῦ μόνος. θεῷ γὰρ μόνῳ λειτουργοῦσιν οἱ ἄγγελοι.

Παλλαδίῳ Διάκονῳ. υζ.

Ὁ θέλων ὑπὲρ Ἰσραηλιτῶν γενέσθαι ἀνάθεμα, καὶ τῆς Χριστοῦ βασιλείας δι' ἐκείνους ἀλλοτρίος, τί οὐκ ἂν καὶ ὑπέστη, καὶ ἑδράσεν, ἵνα τύχοιεν σωτηρίας ἐκείνοι. ἔτε οὐκ ἀειτέμων Τιμόθεον, ἔτε ἐν ἀζύμοις κειρόμενον, ἔτε δι' αὐτὸς λέγων ἀεκέεισθαι τὴν ἁλυσιν, πρὸς τὸν νόμον ὑπέστρεψεν. ἀλλ' ὃν ἀφῆκεν ὡς τέλειος νηπιῖς μᾶλλον ἀρμόζοντα, οἰκονομικῶς δι' ἐκείνους ἐδέχετο, ἵνα γένωνται τέλειοι.

Αθανασίῳ. υη.

Καλὴ μὲν καὶ ἐσπαινετὴ ἡ μετάνοια, ἀλλ' ὀλίγοις γίνεται διωατή. ὁ τοίνυν θεὸς ὁ θέλων τὴν ἐν ὀπίστροφῇ ζωὴν ἡμῶν, ἐξάξει ὑδὼρ ἐκ τῆς καρδίας σου, δευτέρῳ σοι λουτρῶν γεννησόμενον, καὶ ἐκούσιον κολυμβήσας, καθάρσας σου τῇς μολυσμάτων τὴν συνείδησιν, ἵνα ποιήσης χάριν τοῖς ἀγγέλοις, ὅς ἐμαρτήσας ἐλύπησας.

Λεοντίῳ Διάκονῳ. υθ.

Τὰ ὑπὲρ σου καὶ θεῶν παιδεύματα διδάσκων ὁ κύριος τὸν Παῦλον, ἐξ ἑρπὸς αὐτῷ δι' ἀλέγεται, ὅρανον εἶναι δεσπότην, τὸ μέλλον αὐτῷ ἐγχειρῆσαι κήρυγμα.

Christus. Quin potius Deus humanitate indutus, vnus in duabus naturis Dei Filius existit.

Eidem. 406.

Angelus post Domini resurrectionem lapidem à monumento reuoluit. Neque enim illud existimes, resurrectionem postea contigisse. Quòd si dixeris, ecquid igitur Angeli presentia opus erat: respondeā ego: Iis, qui Dominum quærebant, fidem faciebat Angelus cum ad vitam rediisse, nec surreptum esse, cum hoc affirmaret, atque ad eam rem operam nauaret. Nam Deo soli Angeli inferuiunt.

Palladio Diacono. 407.

Is qui Israëlitarum causa anathema esse, ac propter eos à Christi regno excludi cupiebat, quid non & subiisset, & fecisset, ut illi salutem consequerentur? Quocirca nec cum Timotheum circumcideret, nec cum Azymorum tempore caput attonderet, nec cum eorum causa cathena victū se esse diceret, ad Legem reuertebatur: verum quam ut adultus reliquerat, velut pueris potius congruentem, certo consilio propter eos suscepit, ut adulti ac perfecti efficerentur.

Athanasio. 408.

Præclara quidem & laude digna est penitentis animi resipiscencia: sed pauci eam consequi possunt. Deus igitur, qui nos vitam per resipiscenciam obtinere cupit, de pectore tuo aquam educet, quæ tibi pro altero quodam lauacro sit, ac voluntaria piscina, conscientiam tuam ab inquinamentis repurgans: ut Angelis, quos peccando in mœrere coniecisti, lætitiæ causam præbeas.

Leontio Diacono. 409.

Natura præstantiora & diuina documenta Dominus Paulo tradens, è cælo eum alloquitur, ut prædicationem eam, quam ipsius fidei commissurus erat, cælestem esse demonstraret.

Leontio Episcopo. 410.

Noli negligere gratiam, quæ in te est. Ne ad eorum, quibus præses, culpas cōiueas: ne alioqui, quæ ab ipsis fiunt, à te autem permittuntur, tua potiùs fiant, ut qui, cum possis, iis mederi nolis.

Cyrecio. 411.

Iustis quidem artibus parras opes habes: at easdem iniuste contines. Has igitur communes fac, ut sic tuæ fiant, hoc est, ut angustis ac necessariis temporibus animā tuam redimant, ac Deum tibi placabilem reddant.

Nicanori Scholastico. 412.

Doctrina, morum dux est, in hoc constituta, ut omnia, quæ in nobis sunt, ex ratione moderetur. Quod si hanc litibus ac iurgiis impendamus, iisque, qui eruditionis expertes sunt, ad furiosius exercendas inimicitias commodemus, ingētes Deo verbo rationes reddendas habebimus, ut qui nec ex ipsius nomine pudore aliquo affecti fuerimus, nec honorem literis atque doctrinæ studiis habuerimus, verum ad iudicia & lites ac pugnas, ut apparet, eruditi fuerimus.

Sereni Tribuno. 413.

Nulla legum Apostolicarum præmio caret: nulla earum utilitatis est expers, quemadmodum improbi ac stulti Manichæi criminantur, qui diabolum impietate longè superāt. Tempus enim breue est, inquit Paulus. Reliquum est, ut qui uxores habent, tanquam non habentes sint. Quibus verbis non legitimum concubitum prohibet, verum præposteram atque inordinatam voluptatem coërcet: simulque etiam temporis complementum significat. Si vita celeri cursu transit, inquit, ei, tanquam firmæ ac stabili propensos deditōsque nos esse minimè oportet.

Λεοντίω ἑπισκόπῳ. υἱ.

Μὴ ἀμέλει τῷ ἐν σοὶ χάρισμάτος. μὴ παρόχα τῇς ὑπηκόων τὰ πιάσματα, ἵνα μὴ ὑπὸ ἐκείνων γινόμενα, ὑπὸ δὲ σοῦ συγχωρήματα, σὰ γένηται μάλλον, ὥς διωαμὸς μὲν, μὴ βουλομένης δὲ ταῦτα ἰάσασθαι.

Κυρηκίῳ. υἱα.

Ἐχεις πλοῦτον δικαίως, σωέχεις δὲ τὸν ἀδίκως. ποιήσον ταυτὸν κοινόν, ἵνα οὕτως γένηται σὸς. λύττον σοὶ καὶ ἐξίλασμα ἐν χαρῇ ἀνάγκης γινόμενος.

Νικανορί σχολαστικῷ. υἱβ.

Οἱ λόγοι τῇς ἡθῶν εἰσὶν ἡγεμόνες ἄγειν πάντα τὰ ἐν ἡμῖν λογικῶς τεταγμένοι. εἰ δὲ τούτους εἰς εἰδὰς ἀχολοῦμεν καὶ μάχας, κιχῶντες αὐτὸς τοῖς οἷα εἶδουσιν ἐμμανέτερον γυμνάζειν τὰς ἐχθρας, μεγάλας τῷ θεῷ λόγω τὰς εὐθυίας ὑφέξομεν, μηδὲ τίτῳ αὐτῷ κλησὶν ἀνδραγαθῆτες, καὶ τιμῇς μεταδόντες τοῖς λόγοις, ἀλλ' εἰς κρίσις καὶ μάχας, ὥς εἴποιε, παυδευθέντες.

Σερηνῷ τριβούνῳ. υἱγ.

Οὐδὲν τῇς ἀποστολικῶν νόμων ἐστὶν ἀγέρας, ὃ δὲν αὐτῇς ὠφελείας ἐφέρηται, ὥς οἱ χακόφρονοι ἀββάλλουσι Μανιχαῖοι, οἱ πολλῶ πὲν ἀββόλον σχετλιασμοῖς ὑπερβάλλοντες. ὁ χαρὸς γὰρ συνεσταλμένος ἐστὶ λοιπὸν, ἐγραψεν, ἵνα καὶ οἱ ἔχοντες γυναῖκας, ὥς μὴ ἔχοντες ὦσιν, ἐχὶ τίτῳ ἐνθεσμον κωλύαν σωάφειαν, ἀλλὰ τίτῳ ἀτακτον ἡδυπάθειαν ἔργων, ἅμα δὲ καὶ τίτῳ τῷ χροῖσι συμπλήρωσιν σημάτων. εἰ ἀσδάως φησὶν, ὁ βίος παράγει, ὃ χροῖ αὐτῷ παρῆναι ὥς ἐστὶν.

Παλλα-

Παλλαδίῳ Διάκονῳ. υιδ.

Τοὺς πόδας τῶν καρπῶν σου φάγε-
σαι, ψαλμικόν ἔστι μελῶδημα, παντὶ
βίῳ χρήσιμος. καὶ οἱ σεμνότητος φρον-
τίζοντες, φησὶ, φάγεσθε τὰς καρποὺς
αὐτῆς, στεφάνοις παρὰ τῆς θεᾶς ἀκη-
ρατοῖς τιμωμένοι, καὶ οἱ ἀκόλαστοι δη-
λονότι καὶ ἄδικοι τὰ ἐπιχειρεῖα τῶν
κακῶν πράξεων κομιούμενοι.

Τιμοθέῳ ἀναγνώτῃ. υιε.

Οὐκ ἔστι ἔξω διπλῆς ἀ ἐζήτησας,
ἀλλὰ καὶ μάλα σοφὴν ὠδὴν εὐαγγελίαν
ἢ τῆς θεᾶς γὰρ γνώσις ἢ ἀβυσσος τὸν
ἐμφρονέστατον Σολομῶνα σοφίσασα,
πολλὰς ἀφορμὰς αὐτῷ τῆς θεᾶς ἐ-
νανθρωπήσεως ἐγγχεῖται. εἰ μὲν
αὐτῷ ἀγνοήσας, οὐκ οἶδα. ἡμῖν
δὲ κομίδῃ ἀρμοζέσθας, ὥς ἔστι καὶ τὰ
τέσσαρα. ἅπαρ Σολομῶν μὲν ἠπώρη-
σεν, ὡς νοῦν ἔσται ἀδυνάτα, αὐτὸς δὲ
ζητῶν διδάχθη, ὡς εὐληπία. ἀλλ'
οὐκ ἔγωγε σοὶ λέξω ἱκανῶς ὅτι εὐρεῖν,
εἰ μὴ φεύγῃς χαμεῖν.

Τῷ αὐτῷ. υιγ.

Ἐχεις καὶ σὺ τὸ τάλαντον, καὶ μὴ
κρίνῃς, τοῖς αὐτοῖς κριθεσόμενος. τρεῖς
ἔστιν ἀδυνάτα μοι νοῆσαι, καὶ τὸ τέ-
ταρτον οὐκ ἐπιγινώσκω, εἴπῃς ὁ Σο-
λομῶν. ἵχνη ἀετὶ πετομένη. τὸ τοῦ
θεῖα φύσις τῆς ἰσχύος, πάση ἀνθρωπίνῃ
διανοίᾳ ἀνέφικτος. καὶ τὰ ἵχνη σου,
φησὶν, ὅς γινώσκονται, τὸ θεῖον πνεῦ-
μα ἐν ψαλμοῖς, εἶδε δὲ αὐτὸν ἀετὸν
καὶ Μωσῆς, ταῖς πτέρυσιν τὸν λαὸν ἐν
ἐρήμῳ σκεπάζοντα. καὶ ὁδὸν ὄφρα ὅτι
πέτρας. αἱ φοβίαι τῆς ὄφρα ὁδοῦ, τῆς
ψευδισμοῦ ἡμῖν τιμὴν παραβάσιν,
ἅπαρ εἰσὶν ἁμαρτήματα, ὁδὸν ὅτι
τῆς πέτρας ὅς εὐρεῖσαν. πέτρα δὲ ὁ
Χριστὸς ὅστις ἀπειρημένος μένας, ὅτι σε-

Palladio Diacono. 414.

Labores fructuum tuorum manduca-
bis. Psalmicus modulus hic est, omni vitæ
generi conducibilis. Quod perinde est ac
si diceret: vos qui sanctæ atque honestæ vi-
tæ curam geritis, ipsius fructus comedetis,
immortalibus scilicet coronis à Deo co-
ornati. Ac rursus intemperantes & flagi-
tiosi homines scelerum suorum pœnas re-
cepturi sunt.

Timotheo Lectori. 415.

Difficultate nō carent ea, quæ quæsiisti:
verum perquam sapientem mentem ac
sententiam parturiunt. Dei enim cogni-
tio, quæ abyssi instar est, posteaquam pru-
dentissimum Salomonem sapientia im-
buit, multa diuinæ Incarnationis argumē-
ta ipsi inspergit. Quæ an ille ignorarit, haud
scio: nobis quidem certè admodum con-
gruunt. Quo in numero sunt ea quatuor,
in quibus Salomon quidem hæsit, tanquā
cuiusmodi, quæ intelligi nequeant: tu verò
ea, perinde atque perceptu facilia, à nobis
edoceri postulas. At ea tibi minimè expo-
nam, ut qui ipse inuenire possis, modò la-
borem haudquaquam defugias.

Eidem. 416.

Habes tu quoque talentum. Ac ne iu-
dices, ne tu etiam itidem iudiceres. Tria
sunt, quæ intellectu assequi nequeo, &
quas penitus ignoro, inquit Salomon. Viā
aquilæ volantis, hoc autem est diuina Filij
natura, quæ nullo humano ingenio com-
prehendi potest. Et vestigia tua non co-
gnoscuntur, ait diuinus Spiritus in Psalmis.
Vidi autem hanc aquilam ipse quoque
Moses, pennis suis populum in deserto cō-
tegentem. Et viam serpentis in petra. Obli-
quæ ac sinuosæ serpentis illius viæ sunt,
qui mandati transgressionem nobis insu-
furrauit: quæ quidem peccata sunt, nec viā
in Petra inuenerūt. Petra autem Christus
est, qui cū carnem induit, mutationis

omnis expers māsīt. Neque enim peccatū fecit, nec inuentus est dolus in ore eius. Viam nauis in medio mari, hoc est, diuinæ incarnationis omnibus salutem afferentis, quæ nauis instar mortis abyssum peragrauit, atque genus quidem nostrum ab ea renouauit, ipsius autem mortis semita in inferno minimè inueniebatur. Viam viri in adolescentia. Per iuuentutem hoc loco resurrectionem à mortuis intelligit: cum nimirum corruptio immutabitur, ac natura ad statum ab omni corruptione atque interitu alienum iuuenescet. Hunc tu statum quære. Quod si quis roget quinam futuri simus cum à morte ad vitam redierimus, illud ostendit Dominus, cum dixit, iusti ad vitam æternam, peccatores autem ad poenam æternam ibunt.

Eidem. 417.

Cum superioribus pulchrè admodum consonat id quod superest. quod quidem accommodatissimè iam iamque cum iis orationis nostræ opera conueniet atque cohærebit. Sic via mulieris adulteræ, quæ comedit, & tergens os suum dicit, Non sum operata malum, Quemadmodum, inquit, dubia & obscura sunt ea quæ superius commemorauī, partim ut quæ nondū extiterunt, partim ut quæ Deus duntaxat perspiciat: eodem modo recentis populi scelera erunt, cum Baptismi lauacro purgata fuerint. Exterfionis enim vocabulo perfectā rugarum illarum & macularū obliterationē vocat, quam Christi Ecclesia cum fide accipiēs, nihil mali sese admisisse persuasum habet, ut pote priorum veniam atque obliuionem lauacri beneficio cōsecuta. Quod autem Dominus perfidam omnem mentem, atque ipsius mandatis repugnantem, adulteram vocet, plerisque diuinorum oraculorū locis reperies. Verbi gratia, Adulterium commiserunt in ligno & lapide. Et rursus: Generatio praua & adultera signum quarit.

Synesio. 418.

Manfuetum hominem Scriptura pugna-

σάρκωτο. ἁμαρτίαν γὰρ οὐκ ἐποίησεν, ὅθεν εὐρέθη δόλος ἐν τῷ στόματι αὐτοῦ. τρεῖς γὰρ νηὶς ποντοπορούσης, τῆς πάντας σωζούσης θείας οἰκονομίας, τῆς ὁλκάδος δίκης, τὴν ἄβυσσον τῆς θανάτου διόδου σώσας, τὸ μὲν γένος τὸ ἡμέτερον ἀνεκέκλητο, αὐτῆς δὲ τρεῖς ἐν ἁδὺ νεκρώσεως οὐχ εὐρίσκειτο. καὶ ὁδοὺς ἀνδρὸς ἐν νεότητι. νεότητι οἰδεν ἐν ταῦτα τὴν ἐν νεκρῶν ἐξανάστασιν, τῆς φθορᾶς ἀλλοιομένης, καὶ τῆς φύσεως εἰς ἀφθαρσίαν μεταζομένης. ἐκείνην ζητεῖ τὴν κατὰ σαρκα. τίνες, φησὶν ἀναστάντες ἐκ νεκρῶν γεννησόμεθα, ἢν ὑποδεικνύς ἐφη ὁ κύριος, οἱ δὲ ἄμαρταλοί εἰς ζῶν ἀιώνιον, οἱ δὲ ἁμαρταλοί εἰς κόλασιν ἀιώνιον ἤξει.

Τῷ αὐτῷ. υἱ.

Καὶ μάλα συνάδει τοῖς φθάσαι τὸ λειπόμηνον. ὅθεν εἰς πάντοτε πικρὴν ἀρμονίαν, αὐτίκα τῷ λόγῳ συμβήσεται. ὅπως ὁδοὺς γυναικὸς μοιχαλίδος, ἐξῆς τὰ ἐχρόμνα ἢ ὅταν πρᾶξῃ σπονδιαμὴν, οὐδὲν ἄτοπον. φησὶ, πεπραχέναι, ὡς ἀδελφὰ, φησὶν, ἐστὶ τὰ πρᾶξαντα, τὰ μὲν ὡς οὐ γενόμενα, τὰ δὲ θεῷ μόνον ὁρώμενα. ὅπως ἐσονται τὰ τοῦ νέου λαοῦ ἁμαρτήματα τῷ λυτῷ τῷ βαπτίσματος καθαρόμενα. ὅθεν ἀπορίαν καλεῖ παντελὴ τῇ ῥυτίδων, καὶ τῇ σιγῇ τῇ ἐκείνων ἀφανισμῶν, ὃν πίστις δεχόμενη ἢ τοῦ Χειροῦ ἐκκλησία, ὅθεν ἄτοπον πέπεισται πεπραχέναι, τῇ πρᾶξεων ἀμνησίαν περιλαμβάνει τῷ λυτῷ. ὅτι δὲ μοιχαλίδα ὁ κύριος καλεῖ πᾶσαν γνώμην ἀπίστον, καὶ τῇ αὐτοῦ ἐντολῶν ἀντίθετον, πολλὰ γὰρ τῇ θείῳ εὐρήσας ψευδῆς, ὡς τὸ ἐμοίχευσαν τὸ ξύλον καὶ τὸν λίθον. καὶ, γενεὰ πονηρὰ καὶ μοιχαλὶς, σημειῶν ὅτι ζητεῖ.

Συνεσίῳ. υἱ.

Τὸν πρᾶγον μαχητὴν ἢ ψαφὴν ἀπεργάζε-

γάζεται, ὅτε χεῖρ τοῦ ἡ ἐγχείρησις γίνεται. ὅπως Μαυῦσα χεῖρ τῆς φυλετῆς ἐξανάστησεν. ὅπως τὸν Φινεὲς τοὺς ἀνομοῦντας ἀφαικέντησαντα. ὅπως τὸν Δαβὶδ τῷ ἀλλοφύλῳ παρετάξατο. ὅπως τὸν Πέτρον ἐξηλάσαντα, καὶ μαχαίρᾳ χειρὸς αὐτοῦ, ὅτε ὁ κύριος τῆς εἰρήνης ὑπὸ Ἰουδαίων ἐπολεμεῖτο.

Ερμολόγι ἐπισκόπῳ. υιβ.

Ἡ ῥάβδος ἡ χαλαμῖνη, ἡ ἀσπίς, ἡ βάσις, ἡ πολυδύνητος γνώμη, ἡ βακτηρία τομίζουμένη, καὶ τέλος εὐερισκομένη. ὅτε γὰρ ἰσχύει ὑφίστασθαι, ἀλλὰ καὶ πᾶσι αὐτῇ ῥιπίζεται, καὶ ταῖς κείνοις θρασυέεται παρεκτείνεσθαι. Αἰγυπτίος πάλιν φαραωνίζεται. ὅτε πρὸς τοῖς παροικούσιν υἱοῖς τοῦ Ἰακώβ πόνους ἐπιτάττει πόλεων, ἀλλὰ πάντας τὸς ἑρρωμένους, φόρους ἀπαίτουσα ἀφίστηται. Ἐλέπετε μή τις ὑμᾶς πλανήσῃ, ἀλλ' ὡς τρεῖς θεμέλιος στήκετε. ὁ θεὸς γὰρ ἐνανθρωπήσας οὐ τέτραπται, ὅτε συγχέχεται, ὅτε διήρηται. ἀλλ' εἰς ὅτι ἀναρχὸς καὶ αἰδὶς υἱός, καὶ πρὸ σαρκώσεως, καὶ μετὰ σάρκωσιν, ὅτε παρ' ἡμῶν πρὸς κοινὸν ἔμμενος.

Κυρηκίῳ. υκ.

Οὐ σὲ μόνον τὰ περὶ πλῆθους ἐλέγχοντες γραφέντα ἐλύπησεν, ἀλλὰ καὶ ἄλλους πρὸς σὲ, παρ' αὐτῶν τῶν κυρίων ἀκούσαντα, Πάλλιστον σου τὰ ὑποχρόντα, καὶ δὸς πτωχοῖς, καὶ ἔξεις θησαυρὸν ἐν οὐρανοῖς, καὶ δεῦρο ἀκολουθεῖ μοι. εἰ οὖν ἐκείνῳ βούλει ἔπεισθαι, καὶ ἀκοινώνητον φυλάττεις τίς ὑπαρξίς, ἔχεις καὶ ἄλλον λαμπερότερον, βύσσον καὶ πορφύραν ἀμφιεννύμενον, τὰς δὲ τῆς πενήτων χακίως μὴ ποιοῦμενον. ὅτε τίς μίμησιν ἐκκλινόν, μή σὲ λάβοι ἐκείθεν συμμέτρον.

cem ac bellicosum reddit, cum quispiam aduersus Deum aliquid molitur. Ad hunc modum Mosem aduersus populares suos excitauit. Sic Phinees item iniquos ac sceleratos pugione transfodit. Sic Dauidem, cum aduersus Philisteum decertauit. Sic Petrum, cum zelo incensus gladium adhibuit, quo tempore Domino pacis bellum à Iudæis inferebatur.

Hermogeni Episcopo. 419.

Arundinea virga, cui nemo firmè inniti potest, est mens leuitate atque inconstantia laborans, quæ cum scipionis instar esse existimetur, telum inuenitur. Neque enim consistere potest, verum ad omnem ventum huc & illuc iactatur: atque interim tamen ea audacia est, ut cum cædis se comparet. Ægyptus rursus Pharaonem imitatur, non iam illa quidem filiis Iacob illic peregrinantibus extruendarum urbium laborem imperans, verum ab omnibus, qui animi firmitate præditi sunt, hæresum tributum exigens. Videte ne quis vos seducat: verum firmi fundamenti in modum stete. Deus enim humanitate suscepta minimè mutatus, aut confusus, aut diuisus est. Vnus enim est ortus expers ac sempiternus filius, & ante susceptā, & post susceptam carnem, sic à nobis adoratus.

Cyrecio. 420.

Non te solum ea quæ de opibus atque copiis acriter & obiurgatorie scripta sunt, mœrore affecerunt: verum etiam alium ante te, qui ab ipsomet Domino audierat, Vende omnia quæ habes, & da pauperibus, & habebis thesaurum in celo, & veni, sequere me. Quocirca si illius vestigiis insistere cupis, ac facultates tuas ita custodias, ut eas nemini impertias, habes etiam alterum splendidiorem hominem, qui purpura & bysso vestiebatur, pauperum autē calamitatibus minimè commouebatur. Quem tu imitari caue: ne te illic socium ac pœnarum consortem accipiat.

N

Eidem. 421.

Non condemnationis sunt quæ scripsimus: verum prædictionis earum rerum, quæ omnino futuræ sunt. Nam & Christus prædixit: ne ea experiamur. Quare si comminationes nos terrent, quæ nobis præcepta sunt, faciamus.

Heroni Scholastico. 422.

Maius & minus in iis, quæ eandem substantiam habent, quæritur ac perpeditur. Verbi gratia: homo homine maior est, & bos boue, & equus equo. Ac denique cōparationis regula iis rebus conuenit, quæ eiusdem generis sunt. Quocirca si is, qui ea, quæ ad Deum pertinent, minùs audacter inquirat ac perscrutatur, maioremque Filio Patrem esse contendit, comparationem tanquam eandem substantiam habentium admittit, de maiori breuiter ipsi respondebimus. Nam quæ substantiæ ratione discrepant, inter se comparari nequeunt. Neque enim homo boue maior dicitur, nec equus camelo, nec asinus pisce.

Maroni. 423.

Vide ne per ingluuiem in libidinem incidas, atque à duobus ad frænum contumacibus equuleis abreptus inueniaris, qui te in exitij voraginem præcipientem agant.

Thoma. 424.

Prudentem atque cordatum Monachū, probum libripendem esse oportet, neutra lancium partem propendere permittentem, hoc est nec in ediam in languorem ac vitium imbecillitatem, nec profusum victum in petulantiam & libidinem.

Eusebio Episcopo. 425.

Herculeum iugum, vt ad me allatum est, truculento apro copulasti: atque audaci ac truculento leoni pauperum curam

Τῷ αὐτῷ. υκα.

Οὐκ ἐπὶ χατακρίσεως τὰ γραφέντα, ἀλλὰ παρηγορίας τῆς πάντως ἐσομένης. καὶ Χεῖρες γὰρ παρηγορεῖται, ἵνα πείρασ μὴ λάβωμεν. εἰ φοβέσθωμεν ἡμᾶς τὰ ἡπειλημένα, γένηται τὰ ἐντεταλμένα.

Ηρωῖ χολαστικῷ. υκβ.

Τὸ μείζον καὶ τὸ ἐλάττω ἐπὶ τῆς ὁμοσιᾶς ζητᾶται καὶ κινεῖται, ὡς ἀνθρώπος ἀνθρώπου μείζων, καὶ ἑὸς ἑοῦς, καὶ ἵππος ἵππου. καὶ ἀπαξ ὁ καὶ τῆς συγκρίσεως τοῖς ὁμογενέσιν ἀρμόζει. εἰ τοίνυν ὁ τὰ τῶ θεοῦ τολμῶς παρρησιαζόμενος, καὶ μείζονα λέγων τῷ ἱεὶ τὸν πατέρα, τὴν σύγκρισιν ὡς ὁμοσιᾶς παρτίεται περὶ τοῦ μείζονος αὐτῷ συντόμως ἀποκρινόμεθα. ἐπεὶ γὰρ ἀλλήλοις συγκρίνεσθαι οὐ δύναται. ὅτε λέγεται μείζων ἀνθρώπος ἑοῦς, ἢ μείζων ἵππος καὶ μῆλός, ἢ μείζων ὄνος ἰχθύος.

Μάρωνι. υκγ.

Βλέπε μὴ τῇ ἀδελφότητι εἰς οἱσὶν λασίαν ἐκπέσης, καὶ δύο πάλους εὐρεθῆς δυστηνίσι συναρπαζόμενος, εἰς βάρεθρον ἀπωλείας χατακρημνίσῃ.

Θωμᾷ. υκδ.

Τὸν ἐμφρονα μοναχόν, δοκιμον εἶναι καὶ ζυγιστὴν, μηδενὶ μέρει τῆς πλατῆνης χαταρρέειν ὡς χαροῦντα, μήτε τῇ ἀσιτίᾳ εἰς ἀτονίαν, μήτε πολυσίτῃ εἰς ἀσάτιαν.

Εὐσεβίῳ ἐπισκόπῳ. υκε.

Ἡράκλειον ζῦγος, ὡς ἐμαθόν, συνήψας ἀρεσίᾳ σου, καὶ λέοντι θαρσεῖ τὴν πλῆξιν ἐπέψας οἰκονομίαν. καὶ εἰ μὲν

εἰ μὴν χρημασι παροδῶν τῇ θαν-
μαστῇ ξυνορίδι τὰ παράγματα, τὸ το
καὶ Ιούδας ἐποίησε, τὸν κύριον πεπρα-
κὼς τῆς παραγμάτων. εἰ δὲ καὶ λήμμα-
τος καθαρόν τὸ ἀμάρτημα, ἀσχυρῶν
τῶσαν οἱ ἀπομυῶντες Διὰ κεῖνης.

Ἰσιδώρῳ Διάκονῳ. υκγ.

Τὸ σπέρμα τῆς γυναίκος, ὃ ἐχθρά-
νειν τῷ ὅφει παρὰ τῆς θεός, ὁ κύριος
ἡμῶν ἔστιν Ἰησοῦς. αὐτὸς γὰρ σπέρμα
γυναίκος μόνος γέγενεν ἐξ αὐτῆς, μηδὲ
απορᾶς ἀνδρὸς μεσσιτευσάσης, καὶ τῆς
ἀγνείας μὴ μειωθείσης.

Νεῖλῳ Μοναχῷ. υκζ.

Τὰ τῆς μιλῶντος παρὰ ζώματα
μόνοις τοῖς τινὲς σάρκα νεκρώσαντι ἀν-
δρείως περικείται, σημεῖα ὄντα νεκρώ-
σας. εἰ δέ τις τοῖς μὴ πάθει ζῇ, τὸ
δὲ ταῦτα νεκρώσαντος τὰ ὅπλα φο-
ρεῖ, ἔοικε τοῖς ἐν σκηνῇ ἀλλότρια
παίζουσι χήματα, οἷς ἐπεγελά-
σιν οἱ θεαταί, ὡς ἀνὴρ μὴ τοῦ τῆς χη-
μάτων τὰ παράγματα.

Κύρῳ. υκη.

Ἡ θεία δυνάμις ἐν ἀδελείᾳ τε-
λειοῦται, ὡς τὸ σκεῦος ἔφη τῆς ἐκλο-
γῆς, ἐπειδὴ ἀρχαῖα μᾶται καὶ τῶσι ρη-
τόρων, καὶ τελῶναι εὐαγγελίζονται ἀκ-
τημοσύνην. καὶ αὐτὸς δὲ ὁ κύριος ὡς
αὐθεντεία βασιλική, ἀλλ' ἐντελείᾳ
τῇ δουλικῇ πρὸς τινὲς ἀρρήτων οἰκο-
νομίαν χρησάμενος, τινὲς τῆς παραγ-
μάτων ἀλλοίωσιν πρὸς ἑρμηνεῖαν πο-
λιτείαν μετήρμωσε.

Σερίνῳ Τριβούνῳ.

Τότε ὁ θεός τινὲς σοφίαν τῷ κόσμῳ
τῶν ἐμάρτανε τινὲς φθαρτῶν καὶ χα-
μῆς ἡλόν, ὅτε ἡ ἐνυπόστατος σοφία, ἡ
τῶν ἀγίων ποιήσασα, δεῦρο ἔπιφοι-
τήσασα, βαρβαροφάνοις καὶ ἰδιώταις
τὰ ἑρμηνεῖα κηρύττειν ἐπεχείρησε δόγ-
ματα καὶ ἡ μὴ εἰς χισμὰς ὁρέων,

commisisti. Ac siquidem pretio adductus
eximiae huic bigae res prodidisti, hoc Iu-
das quoque fecit, cum Dominum pecu-
nia addixit. Sin autem quaestu peccatum
hoc vacat, confundantur iniqua agentes
superuacue.

Isidoro Diacono. 426.

Illud mulieris semen, quod Deus ini-
micum & infestum serpenti esse iubet, Do-
minus noster Iesus est. Nam ipse, mulieris
femen, solus ex ea ortus est: sic nempe, ut
nec viri semen intercesserit, nec castitati
quicquam decesserit.

Nilo Monacho. 427.

Ouinarum ouium lumbaria folis iis,
qui carnem suam enecarunt, imprimun-
tur, utpote quae mortificationis signa sint.
Quod si quis cum vitiosis affectibus viuat,
eius tamen, qui eos extinxit, arma gestat,
iis similis est, qui in scena habitus alienos
per ludum gerunt: quos spectatores ridet,
ut qui res eas, quae specie ac gestu expri-
muntur, minimè in se agnoscant.

Cyro. 428.

Diuina virtus in infirmitate perficitur,
quemadmodum ab electionis vase dictum
est: quandoquidem illiterati homines di-
fertos & eloquentes superant, & publicani
paupertatem praedicant. Atque etiam Do-
minus ipse non regia auctoritate, sed ser-
uili vilitate ad incarnationem omni ser-
monis facultate sublimiorem usus, rerum
immutationem ad caeleste viuendi genus
transtulit.

Severo Tribuno. 429.

Deus caducam atque humi depressam
huius mundi sapientiam tunc stultam red-
didit, cum illa hypostasi praedita sapientia,
quae caelos effecit, huc veniens, homini-
bus barbaro sermone utentibus ac doctri-
nae expertibus caelestia dogmata praedica-
da tradidit. Atque illa quidem in montium

fissuras & hiatus subiit: hæc autem in omnem terram exiuit, atque ad extremos usque terræ fines effulsit.

Helia. 430.

Leuitatem vestram equidem demiror, quod exiguus & contemendus Imperij hominis Cappadocis ventus usque adeo vos omnes, ut arundinem circumegit, atque ipsi impiis eius conatibus administrā operam nauatis, dum ne eadem, quæ alij, patiamini, formidatis. Quocirca si vnā cū eo delinere, ac postquā magistratu abierit, cum eo hinc demigrare, in animum induxistis, meritō patriam diripitis. Si autem ille quidem imperandi finem facturus atque abiturus est, vos autem in patria manfuri estis, ab aduersariorum partibus abscedite, vósque ad propinquos & necessarios vestros adiungite.

Palladio. 431.

Quod pietas naturæ vi in nobis insita sit, atque earum rerum, quæ diuturnis post annorum curriculis euenturæ erant, cognitio iis, qui Deo vitæ suæ rationes probabant, perspicua fuerit, tum Enos te doceat, qui se magistro cognitionem Dei consecutus est: tum Enoch, qui ipse quoque solus Deo vitam suam ac mores probauit, & etiam ad præstantiorem vitam migravit, atque etiamnum in viuorum numero censetur: tum denique Melchisedech, panibus ac vino sacerdotis munus obiens, per quæ diuinorum mysteriorum typum adumbrabat.

Celso. 432.

Agricolæ lolia ea, quæ cum tritico enascuntur, radicibus euellunt: quod purus fructus ad messem euadat. Eodem igitur modo tibi quoque faciendum est, ut vitia, quibus mens tua inficitur, excindas, ut sana, omnisque vitiosæ affectionis expers conscientia cibum in vitam æternam manentem conficiat.

ἡ δὲ εἰς πᾶσαν ἐξῆλθε τὴν γῆν, καὶ εἰς τὰ πέρατα τῆς οἰκουμένης ἐξελάμην.

Ηλία. υλ.

Εγὼ κομιδῇ τὴν ὑμετέραν ἐλαφρίαν θαυμάζω, ὅτι βραχὺ πνεῦμα καὶ ὀλίγων τῆς ἀρχῆς τῆ Καππαδοκίας ὅπως ἀπαντὰς ὑμᾶς ὡς χαλάμην ἐδόνησε, καὶ ταῖς ἀσεβείαις αὐτῶ χατασκευαῖς ὑποουργεῖτε, δεῖ τῷ μὴ τοῖς ὅμοιαι τοῖς ἡδὴ πεπονημένοι, παθεῖν. εἰ τοίνυν συναπολήγει αὐτῷ, καὶ συμμεταίρειν πανομίῳ βεβήκατε, εἰκότως τὴν πατρίδα λήξετε. εἰ δὲ ἡ μὲν παύσεται καὶ ἀπελεύσεται. ὑμεῖς δὲ μὲνεῖτε ἐφ' οἷς πεφύκατε, τῷ ἐναντίων ἀπεχεσθε, τῷ δὲ οἰκείων ἀντεχεσθε.

Παλαδίῳ. υλα.

Οπιφυσικῶς ὅτι ἐν ἡμῖν ἡ εὐσέβεια, καὶ τῶν ὑπερὸν χρόνοις πολλοῖς τηρουμένων εἰς ἐκβάσιν, κατὰ δὴλος ἦν τοῖς θεῷ εὐαρεστῶσιν ἡ εὐδαιμονία. καὶ Εὐδαιμονία δὲ διδάσκει σε, αὐτοδίδακτος θεὸν ὁπίσκειν καὶ Εὐαχμή μόνον εὐαρεστῶν, ἀλλὰ καὶ παρὰ κρείττονα βίον μετῶν, καὶ ἐπὶ ἐν ζωῇ τελῶν, καὶ Μελοχρεσδεῖ, ἄρτω καὶ οἶνῳ ἱερατεύων, δι' ὧν τὸν τῷ θεῷ μυστηρίων παρρησιασμένον τύπον.

Κέλσῳ. υλβ.

Οἱ γεωργοὶ τὰ συμφυόμενα τῷ σίτῳ ζιζάνια ῥιζοῦσιν ἀνασπῶσιν, ἵνα κατὰ τὸν ὅρον εἰς τὸν ἀμνητὸν ἀπαντήσῃ. καὶ τοίνυν καὶ σὲ τὰς ὁπιθολούσας τοιχοῦ χακίας ἐκτεμῖν. ἵνα ὑγίης ἡ συνείδησίς σου καὶ παντὸς πάθους ἀμέτοχος, τὴν βρωσὴν τὴν μὲνίσαν εἰς ζωὴν κατεργάζεται.

Σολό-

Σολόμωνι. υλγ.

Εἰ μέμνηε καὶ λυτῆς χεῖρός σου ἡ ὀρέξις τῆς σαρκὸς σου, καὶ καύσων ῥαθυμίας αὐτὴν ἐξέθερμαντας, ὑπόμνησον αὐτὴν τῷ μέλλοντος πυρὸς, καὶ σβεσθήσεται. ἡ γὰρ ἐν ταῦτα τῆς πορνείας πυρκαϊγῆς, πρὸς ἐκείνην βλέπει τὴν κάμνον.

Κεῖσῳ. υλδ.

Εἰ καὶ ἐάλως τῷ τῆς φιλαργυρίας ἰῶ, ὅσπερ καὶ παντὸς ἐστὶ ῥίζα κακοῦ, καὶ πρὸς εἰδωλολατρίας ἐμβαλεῖς σε, πᾶσαν πρὸς ἑαυτὸν μεταστήσας τὴν αἰσθησιν, ἀλλ' ἐπὶ κελῶν αὐτῷ τῷ θεοδιδάκτον φωνὴν, Κύριον τὸν θεόν μου προσκυνήσω, καὶ αὐτῷ μόνῳ λατρεύσω. καὶ ὁ μὲν οἰγήσεται, σὺ δὲ ἀναστήσεις πρὸς τὴν ἀντάρχειαν.

Αγαθοδαίμονι. υλε.

Εσκληρύνεις ἐρευνῶν τὴν τῆς μοναχῶν καὶ ἱερέων ζωὴν, τὸ ἀναμάτητον ζητῶν ἐν αὐτῇ ὅσῳ μόνος ἐστὶ θεός, καὶ τὸτε ἐν ἀνθρώποις ὁ κατορθὼν ἔχει ὑπάρχει. εἰ δὲ ὁρῶμεν τα τῇ φύσει ἐθέλεις ζητεῖν τὸ μηδενὸς ἐφαπτεσθαι τῆς χεῖρος γνάμνῃ ἀδικημάτων. ὅσῳ ἐστὶν ἀνθρώπου εὐαρεῖς, καὶ τὸ μὴ πολλοῖς περιπτίπειν τῇ ἀκρίσει, ὅσῳ εἰκόειν τῇ ἐγγύσει θεῷ ἐκλογιζόμεν. καὶ τὸ ἥτιον μὲν ἐκείνων, ῥᾶστον δὲ πολλοῖς, τὸ μὴ ὅτι μήποτε ἐμμένειν τοῖς ἀμαρτήμασι.

Ζωσίμῳ. υλε.

Ἡ ὥσπερ τῆς ἀνθρωπίνων ἀμαρτιῶν γενεὴ παλαιότερος τῷ ἵπῳ τοῦ θεοῦ ἐν σαρκὸς ἐπιφάνεια. πάντας μὲν ἐφόβησε καὶ ἀνθρώπους καὶ δαίμονας, τὰς μὲν φείδεσθαι τῆς φύσεως πείσασα, ὡς θεῷ ἐωθέσης. τὰς δὲ ἀπέχεσθαι τῆς κατ' αὐτὴν ἐπιβουλῆς ἀναγκάσασα, ὡς ἀναμαρτήτης λοιπὴν γενε-

Salomoni. 433.

Si carnis tuæ cupiditas aduersum te fuerit, ac rabido impetu fertur, eamque inertia ac desidia æstu inflammasti, ignis futuri memoriam ipsi refrica: & extinguetur. Siquidem libidinosum huius vitæ incendium ad fornacem illam tendit.

Crispo. 434.

Si auaritiæ veneno, quod quidem mali omnis radix est, teque sensibus omnibus ad se translatis, ad idolorum cultum incitat, captus es, vocem hanc diuinitus traditam ipsi responde, Dominum Deum meum adorabo, & ei soli seruiam. Atque illa quidem abibit: tu verò recepta meliori mente id assequeris, ut eo, quod satis sit, contentus sis.

Agathodæmoni. 435.

Obduruisti, Monachorum ac Sacerdotum vitam perscrutans, atque eiusmodi in ea statum, qui ab omni peccato alienus sit, quærens. Quod quidem solius Dei est: nec, qui id consequatur, mortalium quicquam est. Si autem ea, quæ naturæ congruant, inuestigare cupis, hæc sunt: Nul- lum voluntarium scelus attingere: quod quidem pii hominis est. Non in multa inuoluntaria peccata incidere: quod eorum proprium est, qui ad Deum appropinquare student. Et (quod illis inferius est, ac multis perfacile) non quàm diutissimè in peccatis permanere.

Zosimo. 436.

Salutaris Filij Dei in carne apparitio, quæ delendorum humanorum peccatorum causa exitit, omnes, & homines, & dæmones perterrefecit: illis nimirum, ut naturæ, tanquam iam Deo copulata, parcerent, persuadens: hos autem, ut ab insidiis ipsi, tanquam iam à peccato alienæ redditæ, comparandis abstinerent, cogēs.

N iij

Te verò nihil horum emolliit, nec metu affecit, nec prudentius rectiusque te gere-
re docuit. Quocirca si homo es, prius te e-
rudiat. Si dæmon, ex posteriori condisce,
præstantissima natura ad vitiosas affectio-
nes minimè abuti. Ad iudicium enim ve-
nies, horum omnium examen subiturus,
ac diuturni stuporis diuturnas rationes re-
poscendus.

Oribasio. 437.

Medicina quidem, vt Democriti verbis
vitar, corporis morbis medetur: Sapientia
autem animum è turbulentis affectibus
extrahit. Quoniam igitur vtriusque parti-
ceps es, atque altera ad corporum mor-
bos ab aliis propulsandos vteris, fac alte-
rius opera tibiipsi medearis, eam videli-
cet, quæ tibi deest, sanitatem insuper adi-
piscens: citra quam nec optimus medicus,
nec sapiens reipsa eris.

Timotheo Lectori. 438.

Duos turtures aut duos pullos colum-
barum Lex masculos Hebræorum infan-
tes, cum in Dei conspectu prodirent,
muneris loco ferre præcipiebat, per pro-
barum ac lenitate præditarum auium ty-
pum, puerorum simplicitatem ac molli-
tiem significans, ac similia per similia pur-
gari docens. Quos etiam agnos alio loco
Scriptura nuncupat. Nam eos qui velut
æstro quodam perciti feruntur, diuinam-
que legem reiiciunt, ac per temeritatem
& petulantiam naturæ contumeliam infe-
runt, hædis comparauit.

Theoni. 439.

Malè feriata, & in turpibus rebus occu-
pata impiorum hominum audacia & a-
mentia nihil diuinarum rerum contume-
liæ expers relinquit. Quoniam igitur quæ-
stiones quoque nunc abs te propositæ e-
iusdem sterilitatis segetes sunt, omiſſis il-
lis vera audi. Hæc verba, pœnitet me quòd

μδμης. σὲ δὲ ὁδὸν τῶτων ἐμάλαξεν,
ὅδδ' ἐδεδίκαυ παρεσκευάσει, ὅδδ' ἐπα-
φρονεῖν ἐπαυδαγώγησεν. εἰ τοίνυν ἄν-
θρωπος εἶ, τῷ πρῶτῳ παυδεύθητι.
εἰ δὲ δαίμων, τῷ δευτέρῳ διδάχθητι,
μὴ χαλὰ κεχρησθῇ τῇ χαλλίστῃ φύσιν
εἰς πάλην. ἥξεις γὰρ εἰς κρίσιν τῶτων
ἀπάντων εὐθυίας ὑφείζων, καὶ τῆς μα-
κρᾶς ἀναληθσίας μακρὸν εἰσπραχθῇ
σὺ μδμος λόγον.

Οριβασίῳ ἰατρῷ.

Ἰατρικὴ μδν χτ' Δημόκριτον, σώ-
ματος νόσους ἀκέρτατα σοφίῃ δὲ ψυχῇ
παθίων ἀφαίρεται. ἐπεὶ οὐδ' ἀμφοτέ-
ρας μετέληφας, καὶ θατέρω κέχρη-
σαι πρὸς ἑτέρας πάθη σωματίων ἰάμε-
νος. τῇ ἑτέρᾳ σουτὸν ἐξιάτρεισον,
τίτῳ λείπουσαι ὑγίαν πρσοκτώμε-
νος, ἥς ἀνευ ἑτέρας ἰατρῆς ἀρίστου, ὅτε σὺ
φὸς ἔσῃ τῷ πρᾶγματι.

Τιμοθέῳ ἀναγνώστῃ. υλῆ.

Δύο περὶ νόσας, καὶ δύο νεοττοὺς πᾶ-
ειπερῶν, τοὺς νεογνὺς ἄρρεας ἐβραίων
φέρειν δῶρα τῆς πρὸς θεὸν ἐμφανείας
ὁ νόμος πρσοσέταθε, τῇ φιλαρέτων
καὶ ἀνέξιχάκων ὁ νέων τοῖς τύποις, τίτῳ
ἀπλότητα καὶ ἀπαλότητα τῇ νέων πείθει
αἰνιττόμδμος, καὶ τοῖς ὁμοίοις τὰ ὁμοία
διδάσκων καθαίρειται, ὅς καὶ ἀρτία
πρσοσασρεύει ἑτέραθι. τὸς γὰρ ἐξοι-
τροῦντας καὶ ἀθετοῦντας, καὶ ἀπα-
ξία τίτῳ φύσιν ὑβείζοντας, ἐλείφοις
παρέχασε.

Θείων. υλθ.

Ἡ χακόχολος καὶ φαυλοτρεβὴς τῇ
ἀγίαν Σπείροια, ὅδδ' τῇ θείων χαλ-
λιμπάνει ἀνύβειρον. ἐπεὶ δὲ τοίνυν καὶ
τὰ νῦν πρσβληθέντα σοι, τῆς αὐτῇ
ἑστὶν ἀχαρπίας γέωργια, ὅκείνα πα-
ρεῖς, μάνθανε τὰ ληθῇ. τὸ μεταμεμέ-
λημα ὅτι ἔχρισται τὸν Σαβλ εἰς βασι-
λέα.

ματιβελ.
 λέει. Οὐκ ἐστὶ τῆς θείας προνοίας
 ἀλλὰ οὐκτε καὶ φιλανθρωπίας ὑπερ-
 βολή· ἐπειδὴ, φησὶν, ἄξιοι μὲν ἦσαν ἐ-
 βασιλεῖς, βασιλεῖα αἰτήσαντες, καὶ ἐμὲ
 ἀθετήσαντες, παιδεύθηναί, ὅχι ὅπως
 δὲ, ὡς ἐποίησεν αὐτοῖς βασιλεύσας
 Σαουλ, οἰκτερεῖ καὶ κύνες ὡς δεινὰ
 πεπονηότας, καὶ τοῦτοι ὡς θηλεπὸν
 αὐτοῖς γενοῦντα. τῆς τοῦτου ἐκείνων
 παρρησίας, καὶ τῆς, οὐ τῆς τῆς δὲ-
 δικτύου τοῦ αἵματος φιλανθρωπίας.

Ἰσιδώρῳ Διάκονῳ. υμ.

ἀγίου
 ὡς φησὶ.
 Ὡς οὖν οἱ περὶ τῶν πρώτων γεράμιασι
 σοφιστῶν παῖδες, τῷ χαθηγητῇ ἀ-
 τειέχουσι πρὸς ὅσον αὐτῷ γεράμια
 ἄρμωσι, ἀπὸ μὲν καὶ ἐν πᾶσι τῶν
 γεράμιας διδασκάλων, ὅπως καὶ τὰς
 τῆς θείας φοιτητῶν ἐπεσφαιτοῖς τῶ-
 ν διδασκάλων, ἡπιώδην ἀπλήρη-
 τα, καὶ ἀνωδίασιν συγκατατίθουσιν ἐχού-
 ρας. ἀπεκρύβη γὰρ φησὶ ταῦτα ὁ κύ-
 ριος ὡς σφῶν καὶ συνιέει, καὶ ἀπεκα-
 λύφθη ἡπιότις.

Τῷ αὐτῷ. υμ.

Εἰ καὶ τελείους ἡμᾶς εἶναι ὁ θεὸς βύ-
 λεται νόμος, ὁμῶς, ἀλλὰ καὶ ἀνά-
 βασις καὶ προκοπή πρὸς τὴν τε-
 λείαν φθάσαντας, πρὸς τοὺς γάλα-
 κτι ποτιζομένους, ὡς ἀνηλίκους βρε-
 φη, καὶ ἐν αὐτῷ εἰς συνέειαν αὐξάνουσιν.

Τῷ αὐτῷ. υμ.

Καὶ ἡμεῖς οὖν ἐν τῇ συνηγορᾷ εὐείσκα-
 τῶν πρὸς τὴν γεράμιαν σοι, μὴ πα-
 ρεῖν γὰρ τὰς φρεσίν, ἀλλὰ τῇ χα-
 κῇ ἡπιάζειν, ταῖς δὲ φρεσὶ τελειώ-
 θαι. τὸ παρὸν γεράμιας Παύ-
 λου. οὐ γὰρ ὅστις οὐκ ἐστὶ μὴ ὁποσμή-
 ξαντας τὴν κακίαν καὶ ἡπιόσας.

vnxerim Satilem in regem, diuinam præ-
 notionem haud quaquam traducunt, nec
 ipsius ignorantiam, absit: verum singularē
 atque incredibilem quandam eius miseri-
 cordiam, & humanitatem ostēdunt. Quo-
 niam enim, inquit, Hebræi quidem, vt qui
 regem poposcissent, ac me repudiassent,
 animaduersione digni erant, at non ita vt
 in eos animaduertit Saül regiam dignita-
 tem consecutus, idcirco tum illorum vicē
 dolet, vt qui grauibz incommodis affe-
 cti sint, tum huius quoque, vt qui sæuum
 & acerbum se ipsis præbuerit. Quapropter
 in illorum animum ac voluntatem culpa
 conferenda, non in eius, qui eorum peti-
 tioni cessit, benignitatem.

Isidoro Diacono. 440.

Quemadmodum pueri, cū primū
 literas formare discunt, in præceptorem
 intēti sunt, ad quod calamum accommo-
 dārit, lubenter atque obedienti animo no-
 tas excipientes: eodem modo eos quoque,
 qui ad res diuinas perdiscendas se conse-
 runt, earum magistros sequi, atque puerilē
 simplicitatem & indubitatum assensum
 habere oportet. Abscondita enim sunt
 hæc à sapientibus & prudētibus, vt inquit
 Dominus, & paruulis reuelata.

Eidem. 441.

Et si perfectos nos esse Lex diuina vult,
 vir mihi cognominis: tamen illud necesse
 est, vt qui per ascensum ac progressionem
 ad perfectionem tendunt, prius, tanquam
 modo geniti infantes, lactis potu alantur,
 atque in eo ad salutem crescant.

Eidem. 442.

Illud quoque, quod abs te commemo-
 ratum est, tis, quæ ad te nuper scripsi, fau-
 re comperio, nimirum quod Paulus nos
 admonet ne sensibus pueri efficiamur, sed
 malitia paruuli simus: sensibus autem per-
 fecti. Neque enim fieri potest, nisi impro-
 bitatem abstergamus, atque ad puritatem

N iij

& castitatem repuerascamus, ut aut mentis perfectionem assequamur, aut ad virum perfectum, atque operarium inconfusibilem subuehamur.

Eidem. 443.

Quod à diuina mente prædico Paulo dictum est, loquebar ut paruulus, sapiebā ut paruulus, de Legis institutione ac disciplina ab eo scriptum est: cuius ratione ut paruulus loquens, Legem pueris datam seruabat: ut paruulus autem sapiens, Euangelicam doctrinam insectabatur, ac Legem defendebat. Postquam verò factus sum vir, euacuauī quæ erant paruuli: nimirum nec Legem abrogans, & Euangelica doctrina homines imbuens.

Eidem. 444.

Magnus ipsemet Apostolus, qui plus omnibus laborauit, ac Legem accuratè coluit, te doceat, teneram in se diuinæ doctrinæ cognitionem esse, utpote in umbra obuelatam, atque obscurè duntaxat sese conspiciendam præbentem. Vmbra enim, ut ipse pronunciat, habebat Lex futurorum, non ipsam rerum imaginem, quæ Euangelio commissa est, & ad quam figuræ tendebant.

Eidem. 445.

Quidnam afferes, inquis, si & Lex puerilis erat, ut pueris data, & item Christiana institutio puerilitas rursus est, ut ex his Apostoli verbis constat, Lac vobis potum dedi, non cibum: nondum enim poteratis? Audi igitur. Cum Euangelica doctrina pueros à Lege accepisset, nec puram ac perfectam & absolutam ipsis cognitionē impertire posset, nec mysteriorum mentis captum excedentium veritatem per ea patefactam subito demonstrare (verbi gratia, diuinam essentiam in vnitatem subsistentem, atque in Trinitate constitutam, iis, qui vnam duntaxat Dei hypostasim esse, quemadmodum & essentiā, opinionis

πρὸς ἀγνείαν, ἢ φρεσὶ τελειωθῆναι, ἢ εἰς ἀνδρὰ τέλειον ἐργάτῃν ἀπεπαύχωντον ἀναβῆναι.

Τῷ αὐτῷ. υμγ.

Τὸ, ὡς νήπιος ἐλάλουν, ὡς νήπιος ἐφρόνου, εἰρημὸν τῷ θεόφρονι Παύλῳ περὶ τῆς χεῖ νόμον ἀγωγῆς αὐτῷ γέγραπται, καὶ ἦν ὡς νήπιος λαλῶν, ἐφύλαττε τὸν νόμον νηπίοις δεδομένον, ὡς νήπιος φρονῶν, ἐδίωκε τὸν λόγον, ἀμυύων τοῖς τῷ νόμου. ὅτε δὲ γέγονα, φησὶν, ἀνὴρ, τὰ τῷ νηπίῳ κατήργησα, ἔδδ' ἐπὶ νόμον ἀκυρῶν, καὶ τὰ τῷ λόγῳ κατήργων.

Τῷ αὐτῷ. υμδ.

Αὐτὸς ὁ μέγας ἀπόστολος, ὁ πλεῖστον πάντων κοπιήσας, ὁ τὸν νόμον ἀκριβῶς μετελθὼν, παιδευσάτω σε, νηπίαν εἶναι ἐν αὐτῷ γινώσκῃ τῆς θείας παιδείας, ὡς ἐν σκιᾷ κεκαλυμμένην, καὶ ἀμυδρῶς διορωμμένην σκιᾷ εἶχει ὁ νόμος τῶν μελλόντων ἀγαθῶν ἀποφαννόμενος, ὅς ἐστιν αὐτῷ τὸ εἶκόνα τῶν πραγμάτων, ἣν ὁπίσθεν τὸ εὐαγγελίον, πρὸς ἣν οἱ τύποι ἐπέβλεπον.

Τῷ αὐτῷ. υμε.

Πῶς ἔφη, εἰ ὁ νόμος νηπιώδης ὡς νηπίοις δεδομένος, καὶ ἡ χεῖ χειρὸν τοιχείωσις, πάλιν τυγχάνει νηπιώτης, τῷ ἀποστόλου φάσκοντος, Γάλα ὑμᾶς ἐπίψα, καὶ ἔβρωμα. ἔγω γὰρ ἠδύνασθε. ἄλλοι τοίνυν νηπίες ἐκ τῷ νόμου ὁ εὐαγγελικὸς λόγος δεξάμενος, καὶ τῆς ἀκραφνῆς καὶ τελειότητος γνώσεως μεταδύναται αὐτοῖς οὐ δυνάμενος, καὶ ἀθρόαν ἀποδείξαι τῷ ὁπίσθεν νοῦ μυστήριον, τί τὸ αὐτῷ φανερωθεῖσαι ἀλήθειαν, οἷον τί τὴν θείαν οὐσίαν ἐν μονάδι ὑφεστῶσαν, ἐν μονάδι δὲ κατεστῶσαν, τοῖς μίαν καὶ ὑπόστασιν θεῶν ὡς ὁπίσθεν οὐσίαν φανταζομένοις.

πάλιν

πάλιν τῷ νόμῳ χρῆται πρὸς σίστασιν
καὶ παιδείᾳ τῆς ὑπὸ αὐτῷ παιδαγωγη-
θέντων, ἐξ αὐτῶ τὰς τῆς τελείων
διδασκαλίας μαρτυρίας ὑπερερόμενος,
ὅπως γάλα ποτίζει Παῦλος τὸν νεο-
γόν τοῦ κυρίου λαόν, σφῶς αὐτὸν
ἀλλ' ἐκ τῆς νόμου νηπιότητος παιδεύει
πρὸς τελειότητα.

Παλλάδιω. υμψ.

Εἰς τῆς εὐεὶς ἀπὸ βρωμάτων, τί κρεώ-
στα γὰρ λαιδορίας. καλὸν γὰρ οὐκ ἐ-
κινῶν ἐμφορεῖσθαι, ἢ ταύτας βιβλη-
σθαι. εἰ δὲ τῆς μὲν ἀπείχῃ, ταῖς
δὲ μαλύνῃ, ὅπως πρὸς μικρὰ πρὸς
σευχόμενῳ, καὶ πλείονα βλασφη-
μοῦσι.

Αντιόχῳ. υμψ.

Εἴδει μὲν ἅπαντας τοὺς κύριον τῷ
θεῷ ἡμῶν ἱερωμένους, καὶ ἐκκλησίας
ὑπηρεσίας ἐν τεταγμένους, τὰς ἀλλή-
λων λύειν ἔρεις τε καὶ μαριώδεις ἀμ-
φιβολίας, ἀλλὰ μὴ αὐτοὺς ἐπέραιον
ἐκκινῶσθαι τὰς ἐαυτῶν συνηθείας.
ἀλλ' ἐπειδὴ πρὸς μόνον ἐλέγουσι τὰ
ὁρίονα, καὶ κείνην κελύβιν ἀγαπᾶν
πρὸς ἐκκλησίας, παρ' ἧς δὲ φιλέτεται
δέχονται, θεὸν πρὸς κοιλίας ἡγουμένους.
δι' ὧς καὶ τὸ θεῖον βλασφημεῖται, καὶ
σεβάσμιον ὄνομα τῆς δὲ κρείττονος
ἀμελοῦσι, καὶ οὐδὲ λόγον τὸν τυγχί-
ποιούται, ἰσθι θαύμασι, ὡς τοῖς ἐρη-
μέτοις παρὰ τοῦ ἐσπερῆτος ἱερωτός, καὶ
ἀληθὲς ὅτι, καὶ ἐκ τῆς θείας ἐχειρε-
φῆς πρὸς ἀποδείξιν. οὐ γὰρ ὁ ἀποστο-
λὸς Φίλιππος, ὁ ἐν τοῖς δεκάδύο κα-
ταλεγόμενος, ἀλλ' ὁ εἰς τῆς ἐπὶ τῆς
μετὰ τοῦ ἀριστοῦ καὶ ἀρχιεπιστοῦ
τῆς καλλιπικῆς μαρτυρίας Στεφάνου
ὑπερεγὼς πρὸς τὴν τῆς χειρὸς οἰ-
κονομίαν, ὅπως ὅτι καὶ τὸν Εὐνοῦχον
βαπτίσας, καὶ τὸν Σίμωνα καταχρί-
σας.

errore sibi fingeant) idcirco ad confir-
mandos & permouendos eorum, quos in
disciplinam acceperat, animos, Legis ope-
ra vitur, nimirum ab ea perfectorum dog-
matum testimonia petens. Ad hunc mo-
dum Paulus nouum ac recens ortum Do-
mini populum lacte irrigat, dum per Legis
puerilitatem sapienter ei perfectam do-
ctrinam tradit.

Palladio. 446.

Si à cibis abstines, quid conuitiis & ma-
ledictis tanquam carnibus vesceris? Præ-
stiterat enim illis ingurgitari, quàm his
contaminari. Quòd si ab illis abstinens,
his inficeris & conspurcaris, ei similis es,
qui nonnihil precatur, magna autem ex
parte Deum impiis & contumeliosis vo-
cibus incessit.

Antiocho. 447.

Oportebat quidem omnes qui Domini
Dei nostri cultui consecrati, atque ad Ec-
clesiæ ministerium destinati sunt, mutuas
suas contentiones ac furiosas controuer-
sias comprimere, non autem ipsos aliunde
patrocinia sua corrogare. Quoniam autē
ad stipendia duntaxat oculos coniectos
habent, sanctiorēque eam Ecclesiam ef-
se ducunt, à qua vberiore victus copiam
accipiunt (ventrem videlicet pro Deo ha-
bentes, caussamque cur diuinum ac vene-
ratione prosequendum nomen blasphe-
mis vocibus laceretur, præbentes:) melio-
rum autem rerum curam abiiciunt, nec
vel tantulam earum rationem habent, il-
lud scito, vir admirabili virtute prædite, id
quod à probo viro Hierone dictum est, &
verum esse, ac diuinæ Scripturæ testimo-
nio confirmari. Neque enim Philippus A-
postolus, qui inter duodecim recensetur,
verum vnus ex septem illis, qui cum stre-
nuo ac virtute præstanti, & palmariorum
martyrum duce Stephano ad viduarum
curā gerendam asciti sunt, ille est, qui &
Eunuchum Baptismo donauit, & Simonē
Christiana fide imbuat.

Eidem. 448.

Quoniam huiusce rei testimonium à Scriptura petitū à me postulas, audi quid præstantissimus Lucas in Actis scripserit: Interfecto Stephano facta est persecutio magna in Ecclesia quæ erat Hierosolymis, & omnes dispersi sunt per regiones Iudææ & Samariæ præter Apostolos. Ex quibus verbis constat, Philippum Apostolum in vrbe Hierosolymitana cum cæteris Apostolis remansisse.

Eidem. 449.

Si Scripturas studiosè perscrutareris, alia quoque testimonia illic inuenires, quibus illud tibi explanaretur, de quo controuersia excitata est. Nam cum Apostoli soli in vrbe Hierosolymitana remansissent, cæterique omnes Discipuli alius in alium locum dispersi fuissent, inter dispersos hic etiam Philippus erat, qui & Simonem Christianæ fidei præceptis in Samaria informauit, & Eunuchum iuxta diuinum oraculum baptizato, à Domini spiritu abreptus in Azoto quidem inuentus est, post autem Cæsaream, quæ vrbs eum extulerat, se contulit. Nam cum ob Stephani cædem mœrore affectus fuisset, ac fortasse, ne eadem ipsi perpetranda essent, vereretur, idcirco domum se recepit.

Eidem. 450.

Quandoquidem plures probationes expetis, an altera quoque. Philippus eos, qui christiana doctrina in Samaria imbuti fuerant, Baptismi aqua tinxerat. Petrus autem & Ioānes Apostoli, ab Hierosolymis ad eos descendentes, Spiritus sancti gratiam ipsis porrexerunt. Quod si is, à quo Baptismum acceperant, ex Apostolorum classe ac numero fuisset, Spiritus donandi potestatem profectò habuisset. At verò baptizabat duntaxat vt Discipulus: Apostoli autem gratiam explebant ac perficiebant, vt qui huiusmodi muneris tribuendi potestatem atque authoritatem diuino beneficio acceperant.

Τῷ αὐτῷ. υμν.

Ἐπειδὴ καὶ μαρτυρίαν ζητεῖς τοῦ θαύματος γραφικῆν, ἄκουε τῆς παραίτου Λεγά ἐν ταῖς πράξεσι γεγραφότος, Αναρθεέντος Στεφάνου ἐγένετο διωγμὸς μέγας ὑπὲρ τῶν ἐκκλησιῶν τῆς ἐν Ἱεροσολύμοις, πάντες δὲ διεσπάρησαν κατὰ τῆς χώρας τῆς Ἰουδαίας καὶ Σαμαρείας, πλην τῶν ἀποστόλων, ὡς δὴ λὸν εἶναι ὅτι ὁ ἀπόστολος Φίλιππος σὺν τοῖς ἄλλοις ἀποστόλοις, ὅτι Ἱεροσολύμων κατέμεινε. ἐν Ἱερουσαλὴμ.

Τῷ αὐτῷ. υμν.

Εἰ φιλομαθὴς ἐζήτεις τὰς γραφάς, εὐρεῖσθαι καὶ ἑτέρας ἐκείθεν μαρτυρίας, ἀλυσσάφουσας σοὶ τὸ κινέμενον, τῶν ἀποστόλων ἐν Ἱεροσολύμοις μόνων ἀειληφθέντων, καὶ πάντων τῶν λοιπῶν μαθητῶν, ἄλλὰ ἄλλα χρόνῳ διασπαρέντος, ἐν τοῖς διασπαρείσιν ἦν καὶ ὁ ἵστος ὁ Φίλιππος, ὃς καὶ τὸν Σίμωνα κατήχευσε ἐν Σαμαρείᾳ, καὶ τὸν Εὐνοχὸν καὶ θεὸν χρησμον βαπτίσας, ἀρπαγείς ὑπὸ πνεύματος κυρίου, εἰς Ἀζωτον μὲν εὐρέθη, πρὸς δὲ Καισάρειαν ὤρμησε τὴν αὐτὴν ἐνεγκοῦσαν. τῆς γὰρ ὅτι Στεφάνῳ λύπης πειραθείς, καὶ ἴσως δέσας μὴ τῶν ὁμοίων μετὰ χεῖρα, ἐπαλινόστησεν οἷα δε.

Τῷ αὐτῷ. υμν.

Ἐπειδὴ πολλῶν ἀποδείξεων ἐράς, ἰδοὺ καὶ ἑτέρας. Φίλιππος μὲν ἐβαπτίσεν τὴν ἐν Σαμαρείᾳ μαθητευθέντα, Πέτρος δὲ καὶ Ἰωάννης οἱ ἀπόστολοι, καταβάντες ἀπὸ Ἱεροσολύμων πρὸς αὐτοὺς, τὴν τῆς πνεύματος τοῦ ἀγίου παρέχοντο χάριν. εἰ δὲ ὁ βαπτίσας εἰς τῶν ἀποστόλων ἐτύγχανεν, εἶχε τὴν αὐθεντίαν τῆς τῆς πνεύματος δόσεως. βαπτίζει δὲ μόνον ὡς μαθητὴς, τελειῶσι δὲ τὴν χάριν οἱ ἀπόστολοι, οἷς ἡ τῆς τοιαύτης δόσεως αὐθεντία ἐδόδοτο.

Λεον.

Λεοντίῳ ἑπισκόπῳ. υνα.

Leontio Episcopo. 451.

Οὐ χεῖρ, θαυμάσιε, ἀεὶ τοῖς ἀνέ-
μοις ὑπέκειν, ἀλλ' ἔστιν ὅτε καὶ ἀντί-
παρῶν ταῖς, καταιγίσιν ἀντίσταται,
καὶ τὰς ἐμβολὰς τῶν πνευμάτων
ἐκκρέσσει, μήποτε μεγαλυόμηναι
αἱ λαίλαπες, καὶ τῶν οὐρανῶν ἡμᾶς
ἐκπινάξωσι, καὶ μερυσμὸν τῆ σκιά-
φης ἐργάσωνται πολυσκέδαρον. ἀνθι-
σας τοίνυν τῶν νῦν παρόντων κλύ-
δων, εἰ καὶ τῇ χαροτέρῳ παρόντῃ,
ὡς πρὸς λιμὴν τιλὸν ἑαυτοῦ παρκα-
λεῖται χαλόνισαν, μήποτε ὡς ἐγκρα-
τὴς τῆς νύκτος, καὶ τῆ φόρτῃ σὺ γένη-
ται, καὶ εἰς δύστηνον ἀκτὶν ἐξωθήσῃ-
σεν, ἀφ' ἧς ναύαγον οἱ ἄλόντες ὑφί-
σανται.

Τῷ αὐτῷ. υβ.

Eidem. 452.

Γενέσθω εἰρήνη ἐν ταῖς ἡμέραις μου, ὁ
θεοφιλέστατος ἔλεγεν Εὐχέας, ὅς κ' ἐν-
διδούς τοῖς πολέμοις, ὅς κ' ἀφεσὺς τῆς
παρουσίας, ἀλλὰ τίλῳ μὲν θεῷ παρ-
σινγεν ἰκέτην, τοῖς δὲ ἐκείθεν τίλῳ ἡπταν
ἐζητεῖ, αὐτοῖς δὴλῶν τοῖς χατορθώ-
μασιν, ὡς φίλην κτησάμενος τίλῳ εἰρή-
νην, μέγχι πάντος ἔχειν αὐτὴν ἡντι-
βόλει, ὅθεν ἀγγέλα χειρὶ τίλῳ νίκην
εἰργάσατο. εἰς βέλη μὲν ἔχοντων, ἔδδ
εἰς κύρως ποινῶν, εἰς δέησος δὲ καὶ λι-
τὰς τὰς παρὲς θεὸν ἀργυπῶν.

Θεοδοσίῳ. υγγ.

Theodosio. 453.

Ἡ μὲν γαῖα φύσις ἀκατανόματος. ὁ-
νομα δὲ ἐζητεῖ Ἰακώβ τῷ παλαιόντος,
καὶ ἰχύειν αὐτὸν καὶ τῶν παθῶν ἐκ-
διδάσκοντος, διὰ τῆς τῆς νεύρας τῆς
μυροῦ ψηλαφήσεως. ἀλλ' ἵνα τί ἐρω-
τᾷς τὸ ὄνομά μου. ἀκούει, ὅ τῷ νόμῳ εἶ-
ναι, ὅ δὲ τῶν παρὲς τῷ νόμου τῷ το μα-
τῶν ἐκπαθὲς εὐοντος. ὅψδ δὲ χαρὴ, ὅτε
ἐλεύσεται τῶν χροῶν τὸ πλήρωμα,
καὶ πληθυνθῶσι τῶν ἀνθρώπων τὰ
πλημμελήματα, Ἰησοῦς ἐκ ἀνθρωπίν-
ης κληθήσεται σωτὴρ ἐρμηνεύεται.

Ventis haud semper cedere oportet, vir
eximie: verum nonnunquam etiam obie-
cta in contrarium prora fluctibus & pro-
cellis obluctari, ac ventorum impetum
propulsare: ne alioqui turbines ingraue-
scentes, tum nos à gubernaculis deiiciant,
tum nauim in multas partes frangant.
Quamobrem grassanti nunc tempestati
obfiste (etiam si veteratoria & malis arti-
bus simulata lenitate te ad peruersam suā
sententiam tanquam ad portum quen-
dam, allicit:) ne, si naue atque onere tuo
potiatur, in importuosum littus, ex quo,
iis, qui capti fuerint, naufragium subeun-
dum sit, te eiiciat.

Sit pax in diebus meis, dicebat Deo
charissimus Ezechias: non quod hostibus
cederet, aut à precatione abfisteret: verum
hanc quidem supplicem ad Deum adhi-
beret, hostibus autem hac ratione cladē
quereret: per ipsas nimirum res præclare
ac feliciter gestas illud declarans, quod
cū amicam pacem adeptus esset, eam ad
extremum vsque habere supplicibus ver-
bis postulabat. Vnde etiam Angeli manu
victoriam consecutus est, non ad prælium
& tela proficiscens, verum ad diuinas pre-
ces & supplicationes excubans.

4. Re. 20.

4. Re. 19.

Gene. 32.

uatorem sonat. Siquidem, eorum, qui peccauerunt, salutis causa huiusmodi administratione perfungar.

Timotheo Lectori. 454.

Non falsa dūtaxat accusatio, ὁ vas Dei, verum etiam verissima, si aduersus patrem solum fiat, parricidio exitium parturit, velut Chamo accusatio Noë. A qua cum Sem & Iapheth, & tu item illorum propugnator & cohæres, pueros atque immunes vos præbueritis, contractamque ex temulentia labem ac fœditatem contexeritis, vnam & eandem benedictionem merito consequemini.

Symmacho. 455.

Quæ & rarò atque agrè comparantur, vt ingentis pretii, & cum difficultate conseruantur, vt insidiis obnoxia, & eundem, quem vilia, exiguique pretij, vsum habent, hæc nō modò à Christianorum opibus & possessione, verum etiam ab oculis atque affectu remota esse conuenit: vt quæ & cōferendis in pauperes beneficiis labem afferant, & iis, à quibus possidentur, salutem inuideant.

Palladio Diacono. 456.

Comessatio, vir amice, est tibiæ cantus cum largiore vino ad voluptatem & libidinem extimulans, ac conuiuium in fœdū & obscœnum theatrum mutans, atque per cymbala quædam & instrumenta ad fraudem accommodata conuiuias mulcens ac deliniens. Quam eos, qui ipsa vtuntur, à cælesti regno exclusuram esse, literis sacris proditū est, quemadmodū ipse nosti.

Eidem. 457.

Si Musicæ illius, de qua Scriptura loquitur, explanationem quæris, ad hunc modum intellige. Laudate Dominum in sono tubæ: hoc est in memoria resurrectionis, quæ tuba fiet, vt Scriptura testatur. Laudate eum in psalterio & cithara:

ὅτι σωτηρία γὰρ τῆς ἀμαρτάντων τῷ οἰκονομίᾳ ἐκείνῃ ποιήσεται.

Τιμοθέῳ ἀναγνώστῃ. υνδ.

Οὐ ψευδὴς μόνῃ καὶ κηρύξια, ὡς σκευὴς θεοῦ, ἀλλὰ καὶ κομιδὴ ἀληθῆς, εἰ χὶ πατὴρ γένοιτο μόνον, ὁλεθρον τῷ πατριολοίᾳ ὠδίνει, ὡς τῷ Χάμ, ἡ τῷ Νῶε, ἧς καθαρεύσαντες Σὴμ καὶ Ἰάφεθ, καὶ σὺ ὁ ἐκείνων συναγωνιστὴς καὶ συγκληρονόμος, καὶ τῷ ἐκ μέθης σκεπάσαντες παροινίαν, μῖσος καὶ ὁμοίαις ἀξιώθησθαι εὐλογίας ἐκόντας.

Συμμάχῳ. υνε.

Ὅσα καὶ κτᾶται ἀσπίδας, ὡς πολέμμα, καὶ τηρεῖται δυσκόλως, ὡς ὅτι βουλα, καὶ τῷ αὐτῷ ἔχει χεῖρσιν τοῖς εὐτέλεσι καὶ εὐάνοις, ταῦτα Χριστιανῶν ἐκτίσας μόνον, ἀλλὰ καὶ ὅπως ἡλλοτριῶν προσηύκει οἷα ταῖς μὲν εἰς τὸς πένητας λυμηνόμενα εὐποιίας τοῖς δὲ κεκτημένοις βασιλείοντα τῆς σωτηρίας.

Παλλαδίῳ ἀρχιεπίσκῳ. υνς.

Κῶμός ἐστιν, ὡς φιλότης, μεθυσιῶς αὐλὸς, ἐγχερόντων οἶνον, ἐρεθίζων τῷ ἡδυπάθειαν, καὶ θέατρον ἀχρημον ποιῶν τὸ συμπόσιον, κυμβάλοις ποσὶ καὶ ὀργάνοις ἀπάτης κατὰ θέλων τὸς δαιτυμόνας, ὃς ἐξωστήθη τῆς βασιλείας τὸς χειρομύδας αὐτῷ γέγραπται, ὡς ὁρίσασθαι.

Τῷ αὐτῷ. υνζ.

Εἰ τῆς γραφικῆς ζητεῖς μουσικῆς ἀρχαίφησιν, ἔτω ἰσητέον, ἀνέιτε τὸν κύβητον ἐν ᾧ καὶ σάλπιγξ, ἐν τῇ μνήμῃ τῆς ἀναστάσεως, σάλπιγγι γεννησομένης, ὡς γέγραπται ἀνέιτε αὐτὸν ἐν ψαλτῇ καὶ κίθαρᾳ, τῇ γλώσσῃ ἡμῶν.

ἡμῶν καὶ τῶ σώματι, ὡς πλὴν τεωρεῖν
τῷ πνεύματι κρομεύον· ἀνέιτε αὐ-
τὸν ἐν τυμπάνῳ καὶ χορῷ, ἐν σαρκὶ
καὶ ψυχῇ, ἀφ' ἧς, ὡς χοροὶ αἱ παρὰ
θεοῦ διαβάνουσιν δεήσεις· ἀνέιτε αὐ-
τὸν ἐν χορδαῖς καὶ ὀργάνῳ, ἐν καρδίᾳ,
καὶ παντὶ ἔσωθεν ἀπλάγχρῳ, καὶ νεύ-
ροις, ἀπὸ ὄργανον κέκληκεν· ἀνέιτε
αὐτὸν ἐν κυμβάλοις εὐηχοῖς, τοῖς χέ-
λεσι, δι' ὧν τὰ ἐναρμόνια τῆς ψαλ-
μωδίας πλένεται μέλη.

Θεοφίλω. υνθ.

Οὐκ ἀπὸ δαΐδ' ἀλλότρια τῆς τῆς
νόμου ἐντολῆς, ἡ εὐαγγελικὴ νομοθε-
σία παρέδωκε· τῷ μὲν γὰρ τὴν ἐκβα-
σιν καὶ τὴν περὶ τῆς ἀμαρτίας
παίδευσιν, αὐτῇ τὴν ἀρχὴν τῆς χα-
κοῦ τὴν ὑπὸ θυμῷ ἀκάλυπτον, ὡς εὐε-
πλωσίαν ἔσαν τῆς πράξεως, ἥς ἀναρ-
μόνης, οὐκ ἔχει χώραν ἢ ποίησις.

Θερασίω. υνθ.

Τὸ ἐρώτημα τῆς ἀγάπης σὺ, τοι-
στοῖς ἐστὶ. Μακάριος, ὃς οὐκ ὠλόθη-
σεν ἐν γλώσσῃ αὐτοῦ· μακάριος, φη-
σὶν, ὃς ἔτε ἀχρότητα ῥημάτων τὴν
γλώσσαν ἐμόλυνεν, οὐδὲ σκανδάλου
ποὶ γέγενηται δι' ὑβρεως αἵματος· τὸ
δὲ οὐ κατενόηεν ἐν λύπῃ ἀμαρτίας, ἢ
τοὶ μεταγνοὺς ἐφ' οἷς ἀσέμνως καὶ αἰ-
χρῶς ἀπεφθέγγετο, ἢ τὸ μὴ πῖνα λυ-
πῆσαι τοῖς ὑβρεσι, καὶ δαδῆναι ἐπ' αὐ-
ταῖς κατανύξεως· ὁ λόγος γὰρ ἀπὸ
ἐδάφους μάλλον, ἢ ἀπὸ γλώσσης· πολ-
λοὶ μὲν γὰρ πεσόντες φησὶν, ἀνέστησαν,
ἀπώλει, εἰπόντες δὲ παρὰ πάλιν.

Μαρπνιαῶ. υξ.

Ἐπίκουρος μὲν ὁ ποιμὴν τῆς ἀγέλης
σου, αὐτοχειδίως πάντα γεγενησθαι,
καὶ μετὰ ταῦτα ὡς οὐχ ὑπάρχοντα
ἔσειε, ἀσεβῶς ἀπεφάνετο. Χειρὸς
δὲ ὁ πάντων ποιητὴς καὶ πατὴρ καὶ θεός

hoc est in lingua nostra & ore, à Spiritu
sancto tāquam plectro quodam percussis.
Laudate eum in tympano & choro: id est,
in carne & animo, à quo tanquam chori,
preces ad Deum transeunt. Laudate eum
in chordis & organo: hoc est, in corde at-
que omnibus internis visceribus & ner-
uis, quæquidem organum appellauit. Lau-
date eum in cymbalis iubilationis: hoc
est, in labiis, quorum adminiculo concin-
na & modulata Psalmodiæ carmina con-
texuntur.

Theophilo. 458.

Non absfona, nec à Legis mandato alie-
na, Lex Euangelica nobis tradidit. Nam
cùm illa peccati euentum ac perpetratio-
nem vetet, hæc mali principium, hoc est
cupiditatem, prohibet: ut per quam ad
actionem quispiam facilè prolatur: qua
sublata & extincta, nullus actioni locus
patet.

Therasio. 459.

Charitatis tuæ quæstio ad hunc modum
explicari potest. Beatus vir qui non est la-
psus in lingua sua, hoc est: Beatus est ille,
qui nec verborum obscenitate ac turpitu-
dine linguam suam commaculauit, nec
cuiquam offensionis ansam per contume-
liam præbuit. Et non est stimulatus in tri-
stitia delicti: nimirum vel pœnitentia du-
ctus ob ea quæ inhonestè ac fœdè locu-
tus est, vel quod aliquem contumeliosus
verbis offenderit, ac propterea dolore at-
que animi compunctione opus habue-
rit. Optabilior est enim lapsus è pauimen-
to, quàm à lingua. Multi quippè, cùm ce-
cidissent, resurrexerunt: ob prolaturum au-
tem sermonem interierunt.

Martiniano. 460.

Epicurus, tui gregis pastor, omnia teme-
rè ac fortuitò in ortum prodiisse, ac rur-
sum in nihilum reditura esse, impiè pro-
nunciauit. Christus autem omnium effe-
ctor, & Pater, & Deus, ac Seruator, se in

gloria venturum, atque vnicuique iuxta opera sua redditurum promisit. An igitur dignior illo hic sit, cui fides habeatur, pastoris tui, compunctionem agrè admittētis, est perspicere: ne fortè in tuo contemptu tandem antevertaris: actum, vt tibi pœnitendi potestas fiat, quæras, cùm iam pœnitentiæ nullus locus erit.

Theano. 461.

Ornatus studium, ac lapillorum flores, aurique cum iis connexio, atque intortit crines, & oculorum pigmenta, & pulchritudinis effictio, prauaque circa res huiusmodi artificia, quæ tibi curæ esse omnes referunt, necessarij vsus honestati & gravitati contumeliam inferunt, vitiosarum autem affectionum rabiem significant. Quã obrem si pactorum cum Christo initorum obliuione captus es, submonendi tui causa hæc scripsi. Sin autem, vt homo, mutatus es, fac quamprimùm resipiscas. Etenim Deo munus minime promississe, periculo vacat: at, cùm aliquid voveris, id minime præstare, condemnatione dignū est.

Dent. 23.

Sereno Tribuno. 462.

Deum quidem semper habes cōsilia tua prosperè dirigentem. Nunc autem in Thraciam, hoc est, perturbationum ac tumultuum arcem, proficiscens, Cæsaris largitione opus habes, quam ipsi copiose procurat Androgynus. Tu igitur consilij inopia laborans, ita te compara, tanquam inter medios leones proiciendus, atque orationis subsidium adhibe. Non dormitabit autem (hoc pro certo habeo) is qui te custodit: Verùm improbitatis molas conteret, teque saluum & incolumen ad possessionis tuæ terram reducet.

Dionysio Iuueni. 463.

Magno mœrore afficior, quoniam te paternæ pudicitiae æmulum haudquaquam esse audio, verùm peregrinam turpitudine

καὶ σωτήρ, ἡξεν ἐν δόξῃ ἐπιγγεῖλατο, καὶ σπένδοναι ἐχάστω ὡς ἐπαξεν. εἰ τοίνυν ἀξιόπιστος ὅτος μᾶλλον ἐκείνῃ, τῆς οἷς ἐστὶ συνιδεῖν δυσκατανύκτε καρδίας, μήποτε φθαδῆς καταφρονῶν, καὶ τότε μεταμέλειται ζητῆς, ὅτε τοπος μεταμέλειται οὐκ ἔστι. μέλ.

Θεανῶ. υἱα.

Η. φιλοκοσμία, καὶ ἡ τῆς λήθης ἀνθή, καὶ τῆς χευστῆς ἡ πρὸς τὰς ἀνάγκας, καὶ πλὴν μοι ἐλκτοί, καὶ ὀφθαλμοῖς ὑπογραφῆς, καὶ καλλὸς σοφισμὸς, καὶ αἱ περὶ ταῦτα κακοτεχνίαι ὧν σε φροντίζειν ἀπαγγέλλουσιν ἅπαντες, τίω μὲν σεμνότητι τῆς χρείας ἐνυβρίζεις· παῶν δὲ λύτταν χερσὶν ἀπὸ τῆς σιωπῆς ἐπιλέλησας, πρὸς ὑπόμνησιν γέγραφα· εἰ δ' ἐπὶ ἀπὸς ὡς ἄνθρωπος, ἀλλὰ θάπτον ἀνάνητον. τὸ γὰρ μὴ ἐπαγγεῖλας δῶρον θεῷ, ἀκινδυνον. τὸ δὲ εὖ εἶπας καὶ ἀβετῆσαι, κατὰ κριτον.

Σερηνῶ τριβύνη. υἱα.

Εχεις μὲν θεὸν αἰετὰς βελὰς εὐσδομῶτά σοι, νῦν δὲ πρὸς Θράκην τελλόμενος, καὶ τῆς συγχόσεως τίω ἀκρόπολιν, χερσὶς τῆς ὀρέξεως Κάσπαρος, ἣν αὐτῷ μαρτυρεῖ δαφίλως ὁ Ἀνδρόγυνος, καὶ σὺ μὲν σπορῶν ὡς μέσος λεόντων ριψήσόμενος, γίνῃ πρὸς σελήνην ἐκ τῆς κρημνίδος. οὐ νυστάζει δὲ οἶδα ὁ φυλάττων σε, τὰς δὲ μύλας συνθλάσσει τῆς ποικιλίας, καὶ σπορέψει σε μετὰ σωτηρίας, εἰς τίω γῆν τῆς καταχέσεώς σου.

Διονυσίῳ νέφ. υἱα.

Λύπην ἔχω μεγάλην, ὅτι ἀκῶ σε, οὐ τίω πατρῶαν σωφροσύνην ζηλοῦντα, ἀλλὰ ξένην ὅπτις δ' εὐοντα ἀχύνει, σπ.

ἄπο κείραντα τὴν ὄψιν τῆς φυσικῆς τῆς
 πρῆξις τοῦ ἀνθρώπου, καὶ τοῦ τὴν γυ-
 νακονίαν σχηματίζοντες μᾶλλον. ὁ-
 τὸν οὐδὲν ἕτερον ἔστιν, ἢ τῷ ποιῶντι
 μέμφεσθαι. εἰ γὰρ τὴν συγχερον τῆς
 πρῆξις. τελειότητος πρὸς παρατήρησιν, ἀπελθὼν
 μᾶλλον εἶναι φιλονεικῶν, εἰς ἄνδρας
 οὐ βλαβερὸς τελείν, ἀλλ' ἀμφίβο-
 λός τις ἐκτομίας καὶ εἶναι καὶ φαί-
 νεσθαι.

Σαλυστίω. 464.

Διαφορὰν ἔχειν δοκεῖ κατ' ἐπι-
 τήδυσιν ἀπὸ τῆς μοιχείας πορνείας.
 καὶ μείζων ἢ μικρὰ ὅπως τῇ ὑπο-
 ζυγόντις ἐπιλυτήσιν. ἐρευνώμενη δὲ
 κατ' ἐαυτὴν ἡ πορνεία, πολλάκις
 εὐρίσκεται μοιχεία τῆς ἐπὶ τῷ τέγχε
 ἀπορροιαῖς. ὑποζυγόντις τελούσης
 ὅστις ὅτι, ἀλλὰ καὶ χείρονά τις συνέ-
 βη πορνομανεῖσι. πολλάκις γὰρ ὁμο-
 πατρῶις συνεφύρηνσαν ἰσοῖς, καὶ ἄλ-
 λοι θυγατέρας ἰδίαις πορνομαῖς αὐ-
 τοῖς γεννηθείσας. καὶ γέγονεν αὐτοῖς ἡ
 φιλήδονος μέθη, ἐάσαντες τὴν φυσικὴν
 ἀπορροίαν.

Ζωσίμω. 465.

Εἰς τοσοῦτον σὲ φασὶ πινεῖς ἐληλα-
 κέναι γαστρίμαργας, ὥς τῆς διαίτης
 οὐκ ἔστι λείψανον, ἀλλ' αἶμα τε καὶ πέ-
 ζης ὁφείναι. καὶ ταῦτα κόμοις μελέ-
 ζοντα τὴν ἔξωσιν. ἐφ' οἷς θερμῶς μοι
 δακρύειν ἐπέχεται, ὅτι πλαγίως
 τοῖς γένει πορευόμενος, καὶ ἐναντίος
 τοῖς αὐτῷ νόμοις φαινόμενος, ἔξεις
 αὐτὸν θυμῷ πλαγίως τοῖς σὲ πο-
 ρευόμενος.

Σερηνῷ τριβύνῳ. 466.

Ὡς δ' αἱ τῶν πηγῶν σπέρματις ἀ-
 παύτου μόνον, ἀναμείκτον βρύσιν
 ὑπὸ τὸ πρῶτον μέτρον ἀναπιδῶ-
 σαι. καὶ ματὶ θηλαζόμενοι σὺν ἐκεί-
 νῳ εἰς τὸ πρῶτον τρεφῶνται.

consecrari, facient tuam naturalis hone-
 statis & grauitatis flore spoliantem, eam
 in muliebrem potius transformantem.
 Quod quidem nihil aliud est, quàm eum,
 à quo effectus sis, accusare. Etenim si con-
 temporaneum perfectionis honorem re-
 pudias, imperfectus potius esse studes, in
 hominum videlicet numero censeris nolēs,
 verùm dubius quidam spado & esse, &
 videri.

Salustio. 464.

Si studium atque institutum spectes, stu-
 prum quidem ab adulterio differre vide-
 tur. Ac maior est furor, cùm quis rabido
 quodam impetu in coniugatam fertur.
 Cùm autem stuprum per se ac priuatim
 excutitur, sæpe adulterium esse reperitur:
 quippe cùm ea, quæ pudicitiam suam cu-
 iusvis libidini prostitutam habet, interdū
 matrimonij vinculis constricta sit. Quin-
 etiam grauiora quoque nonnullis infano
 meretricum amore flagrantibus accide-
 runt. Persæpe enim cum spurcis fratribus
 sese contaminarunt. Atque item alij cum
 filiabus suis, quas ex meretricio concubi-
 tu extulerant. Ac libidinosa temulentia,
 Perfici exitij vorago ipsis facta est.

Zosimo. 465.

Ed voracitatis te processisse quidam
 aiunt, ut victus tui reliquæ alterius mensæ
 obsonia sint: idque cùm epulas comesta-
 tionibus distribuas. Quo quidem nomine
 calentes lachrymas emittere mihi in men-
 tem venit: quod cùm obliquè ad Deum
 gradiaris, atque ipsius legibus aduersarium
 te præbeas, ipsum quoque in obliqua ira
 ad te gradientem habiturus sis.

Sereno Tribuno. 466.

Quemadmodum fontium gurgites cùm
 hauriuntur, vberius scaturiunt, altiusque
 quàm prius exiliunt: ac mamillæ cùm su-
 guntur, non antè deficiunt, quàm infans
 ad solidiorem cibum admittendum ado-

leuerit: eodem modo diuitiæ, cum hauriuntur, decrementum minimè patiuntur, nec beneficentiæ mamilla eos, qui Christi causa pueros se præbent, exhauritur, aut penuriam & egestatem perpetitur, quoadusque ad verā perfectionē eos transmiserit.

Isidoro Diacono. 467.

Diuina & immortalis natura omnia suppliciorum exempla improbis iure ac merito inuecta, literarum sacrarum monumentis emendationis nostræ causa consignauit: ut eiusdem pœnæ metu ab iisdem flagitiis deterreamur. Quamobrem, si pœnas metuimus, per veneranda dogmata eas caueamus.

Orioni Monacho. 468.

Ad comparandam virtutem haud satis est Monasticam vitam profiteri: verum ad id quoque modestia accedat necesse est. Nam si lenitatis certamen obcuntes, turbulenta mente illud interrumpamus, hoc nihil aliud fuerit, quàm salutem quidem consequi velle: ea autem, quæ ad ipsam consequendam adminiculo sunt, efficeret nolle.

Hieraci. 469.

Per bona terræ, Scriptura huiusce vitæ commoda intelligit, per participationem idem cum futuris nomē obtinentia: Deo nimirum imbecillitatem nostram summa sapientia instituyente, ac per ea, quæ in sensum cadunt, ad ea, quæ animo & intellectu percipiuntur, nos velut porrecta manu ducente.

Theodoro Scholastico. 470.

Tu quidem opus omne, quod manibus elaboratur, turpe ac probrosum esse existimas, cum alioqui vtile sit, atque ad tuendā vitam conducatur. At Mitylenæus Pittacus, quamuis rex esset, pistrinum tamen manibus suis extruebat, simulque & actuosè se exercebat, & cibum operabatur.

δραστή ὁ ὑποπίθιος. ἔτω καὶ πλῆθος ἀντλήμωνος, ἐλάττωσιν ἔχ' ὑφίσταται, οὐδὲ ματὸς εὐποιίας ἐκτεφών τοὺς ἀφ' θεοῦ νηπιάζοντας, κένωσιν ὑπομένει ἢ ἐνδύει, μέχρις ἂν πρὸς τὴν ὄντως πρὸς πέμψην τελείωσιν.

Isidorῳ Διάκονῳ. 467.

Πάντα θεία καὶ ἀκέραιος φύσις τὰ τῆς πτωχείας ὑποδείγματα διχῶς ἐπαχύνει τοῖς πλάσμασι πρὸς δόξαν ἢ ἡμῶν ἀνάγκη ἐβέτο, ἵνα τῷ φόβῳ τῆς ἰσὺς κολάσεως φύγῃ μὲν τὴν κοινωνίαν τῆς πράξεως, εἰ τοῖνυν δεδίτηται τὰ ὀπίσθια, φυλαχθῇ τὸ σέβας τοῖς δόγμασι.

Ορίωνι μοναχῷ. 468.

Οὐκ ἀρκεῖ πρὸς ἀρετὴν τὸ ἀσκεῖν, ἀλλὰ καὶ μεδιάζειν πρὸς τὸ ἀσκεῖν. εἰ γὰρ ἀγῶνα πρᾶότητος μετερχόμενοι γνώμῃ τῶτον παρεχόμεναι ἐγκρίνομεν, οὐδὲν ἑτερόν ἐστιν, ἢ θέλει μὲν σωτηρίας τυχεῖν, μὴ θέλει δὲ ποιεῖν τὰ πρὸς αὐτὴν συμβαλλόμενα.

Ιερακί. 469.

Ἀγαθὰ τῆς γῆς τὰ ἐνταῦθα λέγουσιν καλὰ ἡ γεγραμμένη, κατὰ μετὰ τὴν μελλόντων συνωνυμοῦντα, παιδαγωγουῦντος τὴν ἀδένεια ἡμῶν πανσόφως τὸ θεῶν, καὶ ἀφ' τῆς ἀσθητικῆς χειραγωγουῦντος πρὸς τὰ νοούμενα.

Θεοδώρῳ χολαστικῷ. 470.

Αὐτὸς μὲν ἐφύβεισεν ἡγῆσαι χερσὶν ῥόκμητον ἐργασίαν, εἰσφελῆ τε ὑπάρχεισαν καὶ πρὸς τὸ ζῆν χρησιμεύσαν. ὁ μυτιληναῖος δὲ Πιττακὸς, καὶ τοι βασιλεὺς ὢν, τὸν μήλωνα νῦν τέργει, καὶ ἐνεργῶς γυμναζόμενος, καὶ τὴν προφῆν ἐργαζόμενος.

Κυρη.

Κυνηγίω. υόα.

Cynegio. 471.

Τοῖς οἰκέταις χηρῶν ὡς ἑαυτοῖς.
ἄνθρωποι γὰρ εἰσι καὶ ἡμεῖς. ἡ γὰρ
πρόβλεψις, ἡ τύχη πολέμου, ἡ τυ-
ραννὶς ὀπλων, τὰς ἐπιήσαντο κτή-
ματα. ἀλλ' οἱ πάντες ἐν ἐσμὲν καὶ
τῇ φύσει, καὶ τῇ πίστει, καὶ τῇ μελλήσει
κέλει.

Seruis, tanquam nobis ipsis, utendum est.
Homines enim illi nostri instar sunt. An-
ticipata quippe opinio, aut belli fortuna,
aut armorum vis, eos in aliorum posses-
sionem redegit. At re vera omnes vnum at-
que idem sumus, siue naturam, siue fidem,
siue futurum iudicium spectemus.

Θέωνι. υοβ.

Theoni. 472.

Ὅτι πᾶσι τοῖς ἀγαπώμενοις τῷ θεῷ
παρωσάμενοι γινώσκοντες, ἀπολογίαν ἔχου-
σιν, ὡς ταύτῃ νόμῳ μὴ διδασκόμενοι,
ὁ σοφὸς πατὴρ εὐεργετῶν Παῦλος, τὰ ἀρε-
τὰ τῷ θεῷ ἀπὸ κτίσεως κόσμου τοῖς
ποιήμασι νοούμενα εἰρηκώς καθορα-
σάτω. εἰ δὲ σκεῖνοι ἀσύνετοι, τίνα ἔχου-
σι συγγνώμην οἱ νῦν εἰς θεὸν ἀμαρ-
τανόντες;

Quod neque illi, qui ante conditam Le-
gem cognitionem Dei propulerunt, excu-
sationem habituri sint, ut qui eam Legis
magisterio minimè perceperint, ex sapien-
ti viro Paulo discas licet, qui inuisibilia
Dei à creatura mundi per ea, quæ facta
sunt, intellecta conspici testatur. Quod si
venia illi carent, quam tandem iij veniam
habituri sunt, qui nunc in Deum peccantē

Παλλαδίω Διάκονῳ. υογ.

Palladio Diacono. 473.

Εἰ ἐλαττώσας τῷ ἱεῖ τῷ θεῷ ση-
μῶν νομίζουσιν οἱ χαλκοχολοὶ, τὸ τῷ
εὐαγγελιστῇ περὶ αὐτῶν εἰρημὸν, δό-
ξαν ὡς μοιγενοὺς παρὰ πατρός, ἐλατ-
τώσας καὶ τὸν θεὸν εἰς ἀγαθότητα νο-
μίζουσιν, τῷ Δαβὶδ λέγοντος, ὡς
ἀγαθὸς τῷ Ἰσραὴλ ὁ θεός. εἰ δὲ ἐν-
ταῦθα κατὰ ὑπίτασιν τὸ, ὡς ἀγα-
θός, εἴρηται, καὶ κεῖσε τὸ, ὡς μοιγε-
νός, κατὰ βεβαίωσιν καὶ ὁμοίωσιν γέ-
γραπται.

Si Dei Filium hoc argumento imminui
existimant homines male feriati, quod de
eo ab Euangelista dictum est, Gloriam tan-
quam vnigeniti à Patre, Dei quoque bo-
nitatem propterea imminui existiment,
quod David his verbis utatur, Quàm bo-
nus Israël Deus his qui recto sunt corde? *Joan. 1.*
Quod si hoc loco hæc verba, Quàm bo-
nus, per amplificationem dicta sunt, illic
quoque hæc verba, Tanquam vnigeni-
ti, per confirmationem ac similitudinem
scripta sunt. *Psal. 72.*

Νεωτέροις μοναχοῖς. υοδ.

Iunioribus Monachis. 474.

Εἰ νομίζετε ἀσκεῖτε, νηστεύοντες μὴ
τυφθεῖτε. εἰ δὲ ὅτι τὰ τῶν αὐχέετε,
μᾶλλον κρεωφαγῆτε.

Si Monasticam vitā legitimè colitis, ieiu-
nātes à fastu alienos vos præbete. Sin au-
tem hoc nomine insolescitis, carnes po-
tius edite.

Παύλῳ Διάκονῳ. υοε.

Paulo Diacono. 475.

Σίμωνα τὸν ἀγαπητὸν ἡ σισίρα συ-
νήθησι γυμνός, ἢν ἀμπεχεται, καὶ ἐπει-
δὲ ἀπαίρει παρὰ Αἴγυπτον, σκεπάσ-
ματος δέεται. ἐγὼ τοίνυν σοὶ τῶτον συ-
νίστω. ὁ δὲ νόμος τῷ βασιλεῖ σου, χιτῶνα

Simonem, quem ego imprimis amo, ex
caprinis pellibus contexta vestis, qua ami-
ctus est, nudum esse ostendit. Et quia in
Ægyptum proficiscitur, indumento opus
habet. Hunc igitur ego tibi commendo.

O iij

Luc. 3. & quidem Baptista Lex tunicam abs te his verbis flagitat, Qui habet duas tunicas, det non habenti. Quod si propter redundantem copiam hæc sententia immutanda est, qui duodecim tunicas habet, ei, qui ne vnam quidem habet, impertiat.

Athanasio Presbytero. 476.

Hæc vox, Quomodo, in Deo locum habere non potest: cuius vel sola voluntas opus est admirandum.

Eutonio Diacono. 477.

Luc. 24. Carnis vocabulum bifariam in Scriptura usurpatur. Quandoque enim de natura intelligitur: quandoque autem de affectu ac labe. Prioris significationis exemplum hoc est, Spiritus carnem & ossa nō habet, sicut me videtis habere: Posterioris: Caro & sanguis regnum Dei hereditate possidere non possunt. Quocirca is, qui labem & corruptelam, atque affectum coercere studet, carnis igniculos & incitamenta debilitat, Deoque etiamnum corporis vinculis constrictus, placet, atque cum corpore, tanquam à corporea mole secretus, regni ipsius hereditatem consequitur.

Isidoro. 478.

Matth. 1. Quod Dominus carnalem ortum ex Dauidis semine habuerit, & Matthæus, & Paulus, & Dauid, diuini viri apertis verbis pronunciant. Ille, cum scribit, Liber generationis Iesu Christi filij Dauid. Alter, cum perspicue asserit, quod Dominus noster secundum carnem ex Iuda ortus sit. Postremus denique, cum ait, Semel iuravi in sancto meo, si Dauid mentiar, semen eius in æternum manebit. Et thronus eius sicut Sol in conspectu meo: & testis in cælo fidelis. Quibus nimirum verbis Domini nostri cum carne in cælum ascensum designat, sempiterna futura, utpote Deo verbo ita copulata, ut iam nulla ratione diuelli queat.

παρὰ σοῦ ἀπαυτεῖ· ὁ ἔχων δύο χιτῶνας, μεταδότη τῷ μὴ ἔχοντι, λέγων· εἰ δὲ ἔσται καὶ ἐναλλάξαι αὐτῷ περὶ σφόδρα σιν, ὁ ἔχων δεκά δύο χιτῶνας, μεταδότη τῷ μὴ ἔχοντι ἓνα.

Αθανασίῳ πρεσβυτέρῳ. 476.

Τὸ πῶς, ὅτι θεῷ χάρις ἔχειν ἔστι δύναται, ἢ καὶ μόνῃ ἡ βούλησις ἔργον ἔστι παραδοξόν.

Εὐτονίῳ διακόνῳ. 477.

Τὸ τῆς σαρκὸς ὄνομα, διχῶς παρὰ τῆς γείας εἴρηται γραφῇ· ποτὲ μὲν κατὰ τὴν φύσιν αὐτῶν, ποτὲ δὲ κατὰ τὸ φρόνημα καὶ φθορὰν. καὶ τῆς μὲν σπουδαίης, τὸ πνεῦμα σώζει καὶ ὁσέα οὐκ ἔχει, καθὼς με θεωρεῖτε ἔχοντα. τῇ δὲ, ὅτι σὰρξ καὶ αἷμα βασιλείαν θεῶν κληρονομήσαι ἐδύναται· ὁ τοίνυν τὴν φθορὰν καὶ τὸ φρόνημα παιδαγωγῇσαι βελόμηνος, μαρμαίνει τὰ τῆς σαρκὸς ὑπεκκαύματα, καὶ ἀρρίσκει θεῷ ἐπὶ σαρκὶ συνεχόμενος, καὶ κληρονομεῖ τὴν αὐτῆς βασιλείαν μετὰ σώματος ὡς ἀσώματος.

Ισιδώρῳ. 478.

Ὅτι ἐκ σπέρματος Δαβὶδ τὴν καὶ σάρκα γένεσιν ἔχει ὁ κύριος, καὶ Ματθαῖος καὶ Παῦλος καὶ Δαβὶδ, οἱ θεοσέπειοι σαφῶς σποφάινονται. ὁ μὲν γράφων, Βίβλος γενέσεως Ἰησοῦ Χριστοῦ υἱοῦ Δαβὶδ· ὁ δὲ προφητὴς, ὡς ἐξ Ἰσραὴ ἀνατέταλκει ὁ κύριος ἡμῶν τὸ κατὰ σάρκα· ὁ δὲ Δαβὶδ, Ἀπ᾽ ἀμύσσας ἐν τῷ ἀγῶνί μου, εἰ τῷ Δαβὶδ ψεύσομαι, τὸ σπέρμα αὐτοῦ εἰς τὸν αἰῶνα μένει, καὶ ὁ θρόνος αὐτοῦ ὡς ἥλιος ἐναντίον μου καὶ ὁ μάρτυς ἐν ὕδατι πίσις. τὴν μετὰ σαρκὸς αὐτοῦ τῶν σημείων τῶν κυρίων ἀνάληψιν ἐν ὕδατι, αἰδῶς ἐσομένης, ὡς ἀδιαρέτως λοιπὸν τῷ θεῷ λόγῳ ἠνωμένης.

Κυρίῳ.

Κυρηναίω. υοθ.

Ὡς τὸ οἶνος ὑπερκορὴς ἐξέχόμενος, τοὺς τῆς ἀσθένειας ἀπαντᾷ καὶ πόρως καὶ αὐλοὺς καὶ μίνιγγας πληρεῖς, καὶ τρέπει πρὸς ἀνοίαν τὴν ἀφρονοίαν· ὅτω καὶ ὁ θυμὸς ἐξω τῆς οἰκίας τάξεως πηδῶν, μέθης ἔργον ἀποφάινει τὸν νοῦν, μαρὰ δὲ τὴν φρένα ποῖων, καὶ λύων παροινία τὴν τάξιν τῆς νήφειας. ἀμφοτέρων τοιγαροῦν ἀποχώμεθα, ὅτε ποτῶν, ὅτε θυμῶν πολιορκούμετες τῆς νόος ἀκρόπολιν.

Κανδιδιανῶ. υπ.

Τί ἀπεύδεις ἀδικεῖν ὃν ἔδει μάλλον φιλεῖν, τὴν πάντων περὶ σοῦ γνώμην σοὶ φανερώσαντα; αἱ γὰρ ἀφροσύνη πολλὰ κίς διαφθάρσαντο τοὺς ἀσπίους, τὰ παραχθίντα ὑβριτικῶς, ἰαδοῦναι ὡς οὐκ ἐκείνην, εἰ τοῖνυν ὑβρίαν ἡγῇ ἄπορ ἡκίστας, τῇ ἀράξει σάντον ἀνυβρίαν φύλαξον. εἰ γὰρ τὰ ἔργα σε βελτιστάς, καὶ αἱ λοιδορίαι οἰχιστοῖαι.

Ιερωνι. υπα.

Εἴ τι ᾤνησεν ἡ τῆς βίβλου ἀνάγνωσις, δᾶξον ὅτι τῆς ἀράξεως· εἰ δὲ μένεις ἐφ' ὧν σκέπη κατηγρεῖ, φαίνῃ καταγινώσκων αὐτῆς· καὶ πάντως ὅτι τοῖς τοῖς ἡμεῖς ὅτε φθελγόμεθα πρὸς σὲ ἀφροσύνης, ὅτε βιβλίον αἰτουῦν παρὰ χάριν, εἰ μὴ καὶ τῆς ἀποτίρας καρπὸν θεασάμεθα.

Ησαία. υθ.

Τινὲς σε φασὶν ἐπ' ἐρημίας, ὅχλα γὰρ εἶναι, καὶ ἐν μέσῳ δέμων ὀπλοφορεῖν, καὶ τῷ Δαβὶδ εὐοκίαναι φαντάζεσθαι, αὐτὸ τῷ πᾶσιν ἑμμανῶς ἐγκαλοῦντα. ἴσθι δὲ χέτλιε καὶ ἐμφορόντη, ὅτι ὁ μέγας Δαβὶδ οἰκονομία γε

Cyracio. 479.

Quemadmodum vinum, cum ultra fatietatem infunditur, omnes sensuum meatus, ac cerebri membranas implet, mentemque in dementia conuertit: ad eundem modum iracundia extra metas suas proficiens, mentem temulentam reddit, eā videlicet furore afficiens, ac sobrietatis & vigilantiae ordinem per contumeliam & petulantiam infringens. Quapropter ab utroque abstinemus: nec per potum aut iracundiam mentis arcē oblideamus.

Candidiano. 480.

Quid eum iniuria afficere studes, quem potius charum habere debebas, ut qui tibi, quæ de te omnium existimatio ac sententia esset, aperuerit? Simultates enim ac diffidia homines acutos ac solerti ingenio præditos persæpe correxerunt, dum ut quæ ab iis contumeliosè perpetrata fuerant, sanarentur, effecerunt. Quocirca si contumeliæ ducis ea quæ audiisti, cura ut per probas actiones te ipsum ab omni contumelia purum atque immunem custodias. Nam si opera tua emendaueris, maledicta, quoque & conuitia de medio tollentur.

Hieroni. 481.

Si ex libri lectione fructum aliquem percipisti, te ipsa id ostende. Si autem in iis rebus atque institutis permānes, quæ ille reprehendit & infestat, cum abs te condēnari apparet. Ac posthac nec per literas sermonem ullum tecum conferemus: nec librum postulanti præbebimus, nisi prioris quoque fructum & utilitatē perspiciamus.

Esaia. 482.

Aiunt nonnulli te in deserto loco incōditam turbam ducere, atque in medio vulgi agmine arma ferre, in eoque te Davidis exemplum referre opinionis errore tibi fingere, hoc ipsum cunctis furiosè obiiciētem. Velim autem scias, o miser atque atto-

O iiij

1. Re. 22.
23. et 24. nite, quodd magnus ille Dauid diuini con-
filiij præsidio septus, insidias Saülis vitabat,
præclarè quidem merens, ipse autem spre-
tus ac reiectus, atque iis, quos vicinos ha-
bebat, pro muro sese præbens, quemad-
1. Re. 25. modum ipsi quoque serui Nabal testaban-
tur. At tu non modò vicinis infestus & in-
humanus es, verùm iis etiam, qui longè
abs te diffiti sunt, insidias struere laboras.
Vide igitur ne te diuinit⁹ immissum quod-
dam flagrum castiget, nisi tu à praua &
scelerata tua sententia ad meliorem men-
tem te conuertas.

Synesio. 483.

Cappadox rursus in castris, ut quorun-
dam sermone intellexi, miserum prouin-
ciæ nostræ imperium ambit: ut geminus
ad nos Cappadox accedat, adiuncta nimi-
rum ad natiuam & internam crudelitatem
improba autoritate ac potentia. Sunt au-
tem rursus, qui latiora nuntient, hoc est,
cum popularium suorum imperium &
præfecturam affectare. Quod utinam Deus
nutu suo concedat: quo congruam educa-
tionis suæ mercedem nutrici suæ perfol-
uat, pro eo lacte, quod ab ea suxit, venenū,
quod fortasse vnà cum lacte traxit, ei vi-
cissim bibendum porrigens.

Seleuco. 484.

Cappadox ille, ciuium nostrorum cor-
ruptor ac deprauator, nunc in castris id
rursus agit ac molitur, ut nobis præsit. Est
igitur tui muneris (qui robur à Deo conse-
cutus es) hoc prohibere, ac prioris etiam
improbitalis pœnas ab eo expetere: aut
certè extremi illius terræ recessus, ex quo
ortum traxit, cribrandi ac peruastrandì po-
testatem ipsi potius facere: quò mancipij
illius tribules, & populares improbitatem
in seipsis consumere atque extabefacere
condiscant, ac non vltra regionem suam
eam euomentes, sanas mentes & regiones
pestiferis suis moribus labefactare.

σκεπαζόμενος, τὴν τοῦ Σαούλ ἐπι-
βουλὴν διεδίδρασκον, εὐεργετῶν μὲν, ἀ-
θετοῦ μὲν δὲ καὶ ὡς τείχεος τοῖς γει-
τοῦσιν αὐτῷ, καὶ φαινόμηνος καὶ
γινόμηνος, ὡς οἱ παῖδες ἐμαρτύρουσι
τῷ Νάβαλ. σὺ δὲ οὐ μόνον τοῖς γείτοσι
δυσμηνὴς εἶ καὶ ἀπάνθρωπος, ἀλλὰ καὶ
τοῖς πόρρω ἐπιβουλεύειν ἀσπιδάζεις.
ὄρα οὐκ μὴ σὲ τίς θεήλατος διορῶ-
σται μάστιγι· εἰ μὴ μεταβάλοις
τῆς φάουλῃς καὶ χαλκῆς σὺ γνώμης.

Συνεσίω. ὑπογ.

Πάλιν ὁ Καππαδόκης ἐπὶ στρατο-
πέδῃ, ὡς ἐγνώμην, τὴν ἀρχὴν αὐτῷ
τὴν ἀθλίαν μνηστέεται, ἵνα δίδυμος
ἡμῶν ἐπιτῇ Καππαδόκης, παρὰ τῇ
ἐνοίκῳ μισανθρωπίᾳ, καὶ τὴν χαλκὴν
παρὰ λαβῶν διωσάται. εἰσὶ δὲ μάλ-
λον οἱ τὰ χρεῖα ἐπαγγέλλοντες, ὅτι
δὴ τῇ οἰκίᾳ συμφυλετῶν ἀρξάμε-
νός ἐστι καὶ ὁ θεὸς ἐπιτεύσειεν. ὡς
ἀνὴρ ἐπὶ τῇ προφείᾳ τῇ πτῇ ἀπο-
δώσῃ αὐτῷ ἑσπασε γάλακτος, ἰδὼν αὐ-
τὴν ἀντιποτίζων, ὃν ἴσως σὺ τῷ γά-
λακτι ἑσπασε.

Σελεύκῳ. ὑποδ.

Οφθαλμοὺς τῇ πολιτῶν ἡμῶν Καπ-
παδόκης, νῦν ἐπὶ στρατοπέδῃ, πάλιν
αὐτῷ τὴν ἀρχὴν ἐκδικεῖ. σὸν τοίνυν
ὄβρι τῷ ἔχοντος παρὰ θεῷ τὴν ἰχμὴν,
τῷ το καλύσαι, καὶ τῆς παρὰ τῆς αὐ-
τὸν εὐθυίας ἐσπασε γάλακτος. εἰς
ἐκείνην δὲ λικμῶσαι τὴν ἐκείνουσαν
αὐτὸν ἐχαπαύειν, ὡς ἀνὴρ μάθοιεν οἱ τῷ ἀν-
δραπέδῃ ὁμόφυλοι ἐν αὐτοῖς τὴν
πονηρίαν ἐντήκειν, καὶ μὴ πέραν τῆς
αὐτῇ ἐξεμουῖτες, τὰς ὑγερμένας
ἀσθενείας καὶ χόρας τοῖς λοιμοῖς πρὸς
ποῖς αὐτῇ ἀφαιρέσειν.

Ισιδῶ.

Ισιδώρῳ. υπε.

Καρχηδονίης νόμος κωλύει διέπειν ἀρχὴν, ἢ πόντος κακὸς. Καππαδόκας δὲ τὴν μεγάλην πονηρίαν, ὅς ἐστι νόμος ἀρχῆς. ἐπειδὴ τοίνυν καὶ ἐξέλει πάντας εὐεργετῆρας, καὶ συνδρομὸν ἔχεις τῇ ἐκλήσει τὴν δύναμιν, ἢ τὸν νόμον ἀντάλλαξον, μάλλον Καππαδόκας καρχηδονίαν κωλύων, ἢ σὺναψον καὶ τὰς ἐκείνοις. εἰ δὲ, ὡς ἐκός, ζήτημασι ταῖς ἀρχαῖς ἐξωτοῦται, ἃς καὶ βαρβαρὸς τις ἀνθρώπος, ὃ καλύπτει μόνον εἰ τὰ ζήματα δίδῃ, ἀλλὰ καὶ ὅπως ἀρχέτωσαν μόνων τῶν Καππαδοκῶν, ἀξίων ὄντων ταῖς οἰκείαις δεδῶσθαι χάτηναι.

Φλωρεντίῳ. υπστ.

Ἐχεις αὐτῷ Γιγάντιον, δέσποτα, οἰόμενον λεληθέναι τὰ πρῶτα, καὶ αὐτὸς περὶ τὴν αὐτῶν τὴν ἀρχὴν βασιλεύμενον. ἐπειδὴ τοίνυν πολλὰ τὰ ἐν ταῦτα δεινὰ ἐν πέτρᾳ κατέστησεν ἐφ' οἷς τῆς ὑμετέρας δέεται εἰς διόρθωσιν καθαρότητος, μακρῶν δὲ λόγων εἰς γνῶσιν τῶν κατ' αὐτὸν ἐξηγήσεται, ὡς πολλὰς φρονήσι κυκλόμενοι. Καππαδόκης ὅστις, ἤρξεν ὡς Καππαδόκης. Καππαδόκῃ παρ' ὑμῖν μηδὲν πλέον ἔχεται.

Αρχοντίῳ. υπζ.

Ο δυοσεβὴς Γιγάντιος ὁ ἐν πρῶτον συνοφανίαν ἐθέλει κατὰ τῶν ἀθλίων γεωργῶν, πελῶν καὶ φόρων τινῶν κλοπῇ, καὶ τὴν Αὐγύστη βαρύνει ἀπογραφῇ, καὶ τοι βαρυτάτῃ αὐτοῖς ὑπάρχουσα. πάλαι πείσας παρεχέιν αὐτῷ ὡς ἀληθεύοντι τὸν κρατοῦντα, καὶ συμφορῶν αὐτοῦ γεγονότων τοῖς καμήταις, εἰς Θράκην ἤκει αὐτὸς, τὴν ἀρχὴν περὶ τὴν ζητήσιν. οἶδα δὲ ὅσους εἰς φυγὴν ἐπέδρασαν ἀπογραφῶν, ὅσοι τῆς πατρίδας ἐλευθερίας, τὸ σκαπάνην

Isidoro. 485.

Carthaginienſes, homines minùs malos, Lex magistratum gerere prohibet. Cappadoces autem, quorum ingens eſt improbitas, nulla Lex ab imperio ac præfectura remouet. Quoniam igitur & de omnibus bene mereri cupis, & parem cupiditati potentiam habes, aut legem immuta, Cappadoces potiùs, quàm Carthaginienſes à gerendo imperio arcens, aut cum his illos quoque copula. Quòd ſi, vt vero conſentaneum eſt, pecuniis imperia emercantur (quæ barbarus etiam quiſpiam emens, nò modò prohibetur, ſed etiam grauiffimo ſupplicio mulctatur, ſi pecunias dederit) at ſic quoque Cappadocibus duntaxat imperent, qui hoc merentur, vt ſuis vinciantur catenis.

Florentio. 486.

Gigantium iſtic habes, Domine, qui ea, quæ priùs egit, incognita atque obſcura eſſe putat, rursùmque imperium ac præfecturam adipiſci meditat. Quoniam igitur plurimis incommodis atque calamitatibus nos hîc affecit, (quo nomine in eum à veſtra integritate animaduerti oportet) prolixa autem oratione ad ipſius facinora cognoscenda minimè indigetis, vt pote multis curis vndique obſeſſi, hoc habere: Cappadox eſt: vt Cappadox imperium geſſit. Quare Cappadoce amplius à vobis haud quicquam obtineat.

Archontio. 487.

Impius Gigantius, qui aduerſus miſeros agricolas calumniam ſtruxit, tanquam videlicet vectigalia quædã ac tributa ſurripuiſſent, quique Auguſti cenſum ac deſcriptionem auxit, etſi alioqui ipſis grauiffimam & acerbiffimam, poſteaquàm iam pridem imperatorem adduxit, vt ſibi, tanquam vera loquenti, animum adiiceret, iſque qui in vicis & pagis habitant, calamitatum cauſam præbuit, in Thraciam ſe confert, ea mente ac ſtudio, vt imperium rursus conſequatur. Non es autem

nescius quantam hominum multitudinē descriptione sua in fugam coniecerit, qui nimirum patriam libertatem ligone atque aratro commutarunt. Quapropter tibi velim curæ sit, ne ille imperium rursus arripiat, atque omnes Cappadoces efficiat: quibus victus ratio non aliunde quàm ex seruitute atque agricultura constar.

Theodoro Scholastico 488.

Quisquis & stirpes ferit, & agrum colit, spe meliore suos labores sustentat: fructuū videlicet expectatione laborum molestiā suffurante. Ad eundem modum in Christianæ fidei præceptis tibi tradendis à nobis elaboratum est. Fac igitur ipse, pullulantem agriculturam ostendas.

Rufino, prætorij præfecto. 489.

Ægyptios quidem ob crudelitatem ac morum immanitatem Lex ab imperio & præfectura arcet: Cappadoces autem, qui eos improbitate superant, non item. Quoniam igitur nos, Cappadocem præfectum nacti, nationis ad struendas calumnias propensæ periculum frequens fecimus, vos autem imperatoris voluntatem, quibus in rebus vultis, habetis, hos quoque illis copulate: ut ne cuiquam alij regioni Cappadox præsit, quàm suæ. Cōsentaneum enim profectò est, eos patria acerbitate mutuò ab sese irrigari ac perfundi.

Catilliano. 490.

Particeps tu quoque, ô Sacrum caput, contumeliarum Cappadocis fuisti, cum in hac vrbe domicilium haberes, atque vana & horrenda impuri ac scelesti oris iuramenta cum mellito & frequenti, Adoro te, cognouisti, obtreccationes quibus & priuatim aduersus singulos, & publicè aduersus omnes vsus est, nefaria & sacrilega latrocinia, nouam descriptionem, quæstuosum aduersus Deum & pauperes studium, comparatas matrimoniis insidias, sepulchrorum effossiones, vincula in quæ

κρατεῖν, καὶ σμινύειν ἠλλάξαντο. καὶ φρόντισον, μὴ λάβῃται πάλιν ἡγεμονίας, καὶ πάντας ἐργάσεται Καππαδόχας, οἷς ὁ βίος οὐκ ἄλλοθεν ἢ ἐκ δουλείας καὶ γενητοῦ σκωρίαςται.

Θεοδώρῳ σχολαστικῷ. ὑπὸ.

Ἀπας καὶ φυτεὺς καὶ γηπόνος ἐλπίδι κρείττονι ἀναχεται τῷ πόνῳ ὑποφαιδμῆς τοὺς κόπους τῆς τῷ καρπῷ προσδοκίας. ὅπως ἡμεῖς κατηχοῦντες κεκμήκαμεν. δείξον αὐτὸς τὴν γαργῆαν βλαψήσασαν.

Ρυφίνῳ ἐπάρχῳ τραπηζίων. ὑπὸ.

Αἰγυπτίους μὲν δι' ἀπῆνειαν νόμος εἴργει ἀρχῆς, Καππαδόχας δὲ τὰς χεῖρας σκείνων οὐκ ἐπὶ ἐπειδὴ τοίνυν ἡμεῖς ὑπὸ ἀρχῆς Καππαδόκη γενομένων, πολλὴν πῶραν τῷ Ἀβραάμ^{ισδὴλ} βόλῃ^{ισδὴλ} ἔδωκεν ἐχρήκαμεν, ὑμεῖς δὲ τὴν βασιλείας γνώμην πρὸς ὃ βούλεσθε ἔχετε, ἐνώσατε αἰγυπτίοις καὶ τῆς τῆς, μηποτε καὶ ἄλλης ἀρχῆς χάρας Καππαδόχης, εἰ μὴ μόνος τῆς οἰκείας ὡς^{ισδὴλ} πρὸς αὐτὸν ἀλλήλων αὐτὸς τὴν πείρειον ποτίσεται πικρίαν.

Καππλιανῷ. ὑπὸ.

Εκοινώνησας μὲν καὶ αὐτὸς, ὡς ἱερὰ κεφαλὴ, τῷ Καππαδόκῃ λοιμῷ, ἡνίκα ἤκεις τὴν πόλιν. καὶ οὐκ ἔλαθες τὰς ματαίας καὶ φεικτὰς τοῦ ἀγαθάρτη τοματος ὀρκῆς, μετὰ τοῦ μελιχρεοῦ καὶ συχινῷ, προσκυῶ σε, τὰς^{φαντῶ} πρὸς ἕκαστον ἰδίαν καὶ πάντων κατὰ λαλίας, τὰς δυστρόπους καὶ ἱεροσύλας ληστείας, τὴν νέαν Σπορδαφὴν, τὴν καὶ θεῶν καὶ πτωχῶν ὀπικέρδ' ἀποδὴν τὰς τῷ συνοικεσίῳ ὀπιβουλάς, τὰς τῷ μνημάτων διορυγίας, τὰ δόσμά^{οἷς}

οἷς καθεύχθη, τὰς ἀμοιβὰς εἰρηπίας,
 ὥς ἐπὶ τρατόπεδον ἐλκόμενος ἄκησε
 τὴν ἐκείσε βίαν, ὅσον τε καὶ γόνυωσιν,
 ἣν παρὰ θεῷ ὑπέμεινε πρὸς δόρυβασιν.
 ἀλλ' ἐπειδὴ πάντων ἐκείνων ὀπλοδό-
 μος, πάλιν ἄρξαι μίρεται, ὥς μα-
 θάνομεν, μὴ ἐνδῶς καλύων, ὅση σοι
 δύναμις ἐστὶ. σαυτῷ τε γὰρ καὶ πόλει
 καὶ αὐτῷ ἐκείνῳ χαρὴν, σαυτῷ τὴν
 δόξαν, τῇ πόλει τὴν ἡσυχίαν, ἐκείνῳ
 τὸ μὴ πολλὰ ἀμαρτεῖν, καὶ πλείο-
 να πάλιν παθεῖν.

Εὐτοπίῳ Διάκονῳ. υψα.

Eutonio Diacono. 491.

τῷ λευκώ-
 ματι.
 Η τῆς σανάδος γραφὴ, ἣν Πιλάτος
 πρὸ τῆς κυριακῆς ἐπηξέ κεφαλῆς,
 τὴν τῆς κυρίως ἐπλήρης φωνήν, ἐπειδὴ ν
 ὑψώθη, λέγοντος, πάντας εἰλκύσω
 πρὸς ἐμαυτὸν. ἐδύλα τόνισεν ἡ ἐκεί-
 νη ἀνάγνωσις, ὅτι ὡς ἰσχυρὰς μό-
 νης, ἀλλὰ καὶ πάσης ἑλληνος καὶ βαρ-
 βάρως γεγενῆσθαι τὸ σωτήριον πάθος.

Εὐσεβίῳ Ἐπισκόπῳ. υψβ.

Eusebio Episcopo. 492.

ἐπίλυσ.
 Ἰδοὺ θαυμάσιε, ὥς ἡ χρίσις ἀνίλεος
 τῷ μὴ ποιήσαντι ἔλεος, ὅτι ἐκ τῆς
 ἀλλοτρίων μένον δωρεῶν, ὧν αὐτὸς
 τῆς πτωχῆς ἀποστερεῖς, ἀλλὰ καὶ ἐκ
 τῆς οἰκείων, ὧν ἐκασίως τὴν μετά-
 δοσιν ποιῆσθαι ἡρώγεῖς.

Κυρηνίῳ. υψγ.

Cyrenio. 493.

Τί ὡς φανεύεται γῆ καὶ ἀποδοῖς; τί
 νεανιεύεται φθορᾷ; τί μέγα φρονεῖ καὶ
 ὡς αἰρεται σκιά; τί σε φυσᾷ ὄνειρος
 ἀρχῆς πῶς ἔχει ὁρᾷς τῆς καταλύον-
 τας ἀρχῆς; πῶς ἔχει ἡλοῖς τῆς δια-
 τρέψαντας χερσὶς; ἀλλὰ βραχυτε-
 λῇ ἡγεμονίᾳ, ὥς ἀπελεύτητον νομί-
 ζεις ἐξουσίαν, ἐφ' ἣν ὁ τῶ χρόνῳ σε κύ-
 κλος περιστρέφεται, πρὸς τέ-
 λος ὧν τὴν ἀρχὴν σε καὶ τέλος ὅππ-
 οῦς τῷ βρασμῷ σου.

coniectus est, ea item, quibus cum ad ca-
 stra traheretur, astrictus est, cruciatum eū
 ac nuditatem quam illic diuinitus, ut ad
 meliorem mentem rediret, sustinuit. Quo-
 niam autem harum omnium rerum obli-
 uione captus, præfecturam rursus, ut ad
 nos allatum est, affectat, ne id quæso per-
 mittas: verum omnibus viribus prohibe.
 Sic enim, & tibi, & vrbi, & illi ipsi com-
 modabis, tibi nimirum gloriam, vrbi quie-
 tem, illi ne multa peccet, ac pluribus rur-
 sum suppliciis afficiatur.

Tabellæ illius scriptura, quam Pilatus
 supra Dominicum caput fixit, hanc Do-
 mini vocem explebat, cum exaltatus fue-
 ro, omnia traham ad meipsum. Itaque le-
 ctio ea hoc indicabat, salutiferam passio-
 nem non pro Iudæa duntaxat, verum et-
 iam pro omnibus tam Græcis, quam bar-
 baris nationibus extitisse.

Velim hoc scias, vir eximie, iudicium
 misericordiæ expers huic fore, qui miseri-
 cordiam non fecerit, non ex alienis dunta-
 xat muneribus ac beneficiis, quibus tu
 pauperes spoliast, verum etiam ex propriis,
 quæ tu vitro ac sponte cum aliis com-
 municare teneris.

Quid superbit terra & cinis? Quid info-
 lenter se gerit labes & corruptela? Quid
 magnificè de se sentit ac se effert umbra?
 Quid te imperij ac præfecturæ insomniū
 inflat? Quin tu eos cernis qui turpiter ac
 fœdè diem vitæ extremum claudunt? Quin
 tu eorum æmulum te præbes, qui probe
 atque insigniter vixerunt? verum breuem
 principatum tanquam sempiternam potē-
 tiam arbitraris: ob quam temporis orbis
 conuersus te curabit, præfecturam tuam
 ad finem impellens, atque æstui tuo ter-
 minum imponens.

Timotheo Lectori. 494.

Quemadmodum Legis primordia terrorem requirebant, qui auditores ad mandatorum observationem conuerteret, ac
 Exod. 19. Deus è medio igne oracula edebat: sic etiā
 20. post Domini & Saluatoris nostri resurrectionem Spiritus sanctus Apostolis in igne donabatur, vehemēti flatu præeunte: ut unus Deus in utroque testamento cognosceretur: etiam si alioqui inter prius ac posterius ingens sit discrimen. Illud enim typicis præceptis utebatur: hoc autem veris rebus ac doctrinis emicuit.

Synodio. 495.

Vinum ad corporis necessarium usum
 Psal. 103 modicè hauustum, hominis pectus exhilarat: quod autem ultra medioeritatem adhibetur, perulans & contumeliosum atque
 Prov. 20. intemperans vocatur. Intemperans enim, inquit, res est vinum: & contumeliosa res, ebrietas. Ac rursum: Nolite inebriari vino,
 Ephes. 5. in quo est luxuria, inquit sacra Scriptura. Atque ipsa quoque natura per immoderationem turbata & agitata, lasciuia magistra efficitur.

Constantino. 496.

Non est, heus tu, non inquam est secundum scientiam zelus tuus: neque Domini iniurias ex ipsis legibus, quemadmodum affirmas, vlcisceris, dum ex Ecclesiæ cætu quosdam eiicis. Nam ille rerum diuinarum caupones abigebat, qui ex templo forum efficiebant. At tu eos qui diuinum numen pie ac sanctè colunt, furiosè insectaris, confusionem quandam & permixtionem, ac Dei verbi in carnem conuersionem docēs aut diuinam naturam in carnem & ossa immutans, aut carnis veritatem reiiciens. Quare non Dominum imitaris, sed templi ducem Apostolos persequentem, ac pia doctrinam prædicare prohibentem.

Τιμοθέω ἀναγνώστη. υςδ.

Ὅν τρόπον τὰ τῶ νόμου παροίματα φόβος ἐδείκτο, πρὸς φυλακὴν τῆς ἐντολῶν ὑποτρέφοντος τὴν ἀκούοντα, καὶ ἐν μέσσοις τῆς πυρὸς ὁ Θεὸς ἐξηγείτο, ὅτι καὶ μετὰ τὴν τῆς δεσποτικῆς καὶ σωτήριος ἡμεῶν ἀνάστασιν, ἐν πνεύματι τὸ ἅγιον τοῖς ἀποστόλοις ἐδίδδοτο, βιαίας πνεύματος παρορηγμένης, ἵνα εἰς θεὸν ἐν ἀμφοτέροις ταῖς διαθήκαις γνωσθῇ· εἰ καὶ πολὺ τῆς δευτέρας τὸ πρὸς τὴν πρῶτην διάφορον. ἡ μὲν γὰρ τυπικοῖς ἐξηγήτο παλαιά γράμματα, ἡ δὲ τοῖς ἀληθεῖσι ἐλαμψέτω ἀγμάσι τε καὶ δόγμασι.

Συνοδίῳ. υςε.

Ὅπως εὐφραίνει καρδίαν ἀνθρώπου, ὁ μετρίως πιόμενος πρὸς τὴν χρείαν τοῦ σώματος. ὁ δὲ τὰ τῆς ἐπέκεινα, ἄσωτος καὶ ὑβριστής καὶ ἀκόλαστος κληταί. ἀκόλαστον γὰρ οἶνος, καὶ ὑβριστικὸν μέθη· καὶ μὴ μεθύσκεσθε οἶνον, ἐν ᾧ ὅτιν ἀσωτία, φησὶν ἡ θεία γραφή· καὶ αὐτὴ δὲ ἡ φύσις ὀχλὸς μὲν τῇ ἀμετρίᾳ, διδάσκαλος γίνεταί εὐεξίας.

Κωνσταντίνῳ. υςς.

Οὐκ ἔστιν, ὦ τὰν, οὐκ ἔστιν ὁ ζήλος σου κατ' ἐπίγνωσιν, ὅτι ὡς φησὶ τῷ κυρίῳ ἐν τῇ αὐτῇ νόμων ἀμυνεῖς, τῆς ἐκκλησίας πινὰς ἐξελαύνων. ὁ μὲν γὰρ τοὺς θεοκαπήλους ἀπήλαυε, τοὺς ἐμπόριον τὸ ἀνάκτορον δείξαι, οὐ δὲ τὴν τοῦ θεοῦ εὐσεβῆς πρεσβείοντας διώκεις ἐμμανῶς, σύλχυσεν τινα καὶ ἀνάκρασιν, καὶ προσήν τινος εἰς σάρκα τῆς θεῆς λόγου κατηγών, ἢ ἀλλοιῶν τινος γένος φύσιν εἰς σάρκα καὶ ὅσα, ἢ τινος ἀλήθειαν τῆς σαρκὸς ἀθετήσας. οὐ ποίνω τὸν κύριον μιμῆ, ἀλλὰ τὸν στρατηγὸν τοῦ ἱεροῦ, τοὺς ἀποστόλους διώκοντα, καὶ κηρύσσειν τινος εὐσέβειαν κωλύοντα.

Κυρίῳ.

Κυρίλλου. υςζ.

Ὅν τρόπον δύο συνδέσμος τοίχων
γωνιάς τις εὐρίσκεται λίθος, πρὸς
ἀδιασπαστοῦ ἔνωσιν, ἔχει τέρας συνδέων.
ἔπειτα τὸς δύο τῆς οἰκονομίας λαὸς ἡ τῶ
θεοῦ τῶ ἡμεῖς ἑνσαρκος οἰκονομία συ-
νάψασα, καὶ εἰς ἓν σῶμα, καὶ ἓν πνεῦ-
μα συναρμολογήσασα, εἰς κεφαλὴν
γωνίας ἐγένετο, ἀσάλευτον τὴν ἔνωσιν
τῇ ἑαυτῆς μεσιτείᾳ φυλάξασα.

Θεωνίου. υςη.

Τὴν Ελισαίαν εὐτέλειαν ζήλῳ, ὑ-
πὸ ῥῶ καὶ λύχνῳ ἀρκέμενος, ἀπὸ τῆς
ὑψηλῆς καὶ πεφωτισμένης τῆς ἀνδρὸς
ἠνίοστο προέξιν, ἀλλὰ μὴ μεγάλης
οἰκοδομῆς ὡς φασὶν πρὸς τὴν οἰκονομίαν
καὶ πρὸς τῶν αὐτῶν τὸς μονάζον-
τας, τὴν ἀληθῆ ἐργασίαν κατέλυνε.

Αρχίου. υςθ.

Εἰ τὴν ὑπόχρεσιν ἐπλήρωσε τὴν
οἰκίαν ὁ κύριος, ὃ μετὰ πολλὰς ἡμέ-
ρας τῆς ἑαυτοῦ ἀναλήψεως, τὴν ἐξ ὑ-
ψους δύναμιν πρὸς τὸς θιασά-
τας, καὶ ὁ νόμος τῶ πνεύματος τῆς ζωῆς
ἐν χειρὶ Ἰησοῦ ἡλευθέρωσεν ἡμᾶς ἐκ
τῶ νόμου τῆς ἀμαρτίας καὶ τοῦ θανά-
του, κατὰ τὴν τοῦ σατανᾶ Μοντανίου
κακοποίησιν, πρὸς τοσαύτῃ ἀλήθειαν
ἀβλεπήσαντος, καὶ μεῖζόν τι τῆς πε-
λειώσεως ταύτης τοῖς πειοθεῖσιν αὐτῷ
πρὸς γενήσασθαι μυθοποιήσαντος.

Τῷ αὐτῷ. φ.

Τὸ θεῖον καὶ πρὸς τοὺς ἡμεῖς πνεῦμα
δεχόμεν τῆς ἀναλήψεως, πεντηκοστῇ
δὲ τῆς ἀναστάσεως ἡμέρᾳ ὑπὲρ τοὺς ἱε-
ροὺς μαθητὰς κατεφοίτησεν, ὡς ὁ κύ-
ριος ἐπηγγέλατο, ὃ μετὰ πολλὰς ἡ-
μέρας τῶ το ποιήσθαι τῷ χειρὶ τῆς εἰς
οὐρανὸν ἀνόδου ὑποχόμενος καὶ δε-
χόμενος ἔγραψε πληρωθῆναι ὁ θεσπιστορ, ὅπως
πολλοὶς ὑπερὶν χροίοις, ὁ δὲ σελήνης μὴ
γεννηθῆσαι Μοντανὸς διεφύσατο, καὶ

Cyrillo. 497.

Quemadmodum angularis quidam la-
pis duorum parietum vinculum esse inue-
nitur, ad arctissimam ac firmissimam cō-
iunctionem eos inter se deuinciēs: eodem
modo Domini nostri incarnatio duobus
orbis populis inter se copulatis, atque in v-
num corpus atque vnum spiritum compa-
ctis, in caput anguli effecta est, firmam ac
minimè nutantem coniunctionem inter-
posito suo custodiens.

Theoni. 498.

Elisæi tenuitatem ac frugalitatem imi-
tare, nihil ultra cœnaculum ac lucernam
requirens (quæ quidem sublimem ac splē-
didam viri illius actionem designabant:) ac non contrā magnis substructionibus
addictus, ipsiſque etiam Monachos addi-
cens & conficiens, veram operationem
euerre.

Archie. 499.

Si pollicitationem suam præstitit Do-
minus, non post multos ab ascēsu suo dies
ex alto virtute indutis Discipulis, ac lex
Spiritus vitæ in Christo Iesu à peccati &
mortis lege nos in libertatem asseruit, va-
nus Satanæ Montani error est, qui ad tan-
tam veritatem caligauit, maiusque aliquid
hac perfectione ijs, qui sibi fidem adhi-
buisſent, accessurum esse fabulatus est.

Eidem. 500.

Diuinus atque adorandus Spiritus de-
cimo ab Ascensione, ac quinquagesimo à Re-
surrectione die ad sacrosanctos Discipu-
los descendit, quemadmodum Dominus
promiserat, eum, eo tempore quo in cælū
ascendebat, non multis post diebus id se
facturū recepit, atque hoc expletum
fuisse diuinus vir Lucas scripsit, quod lon-
go post temporis curriculo factum esse
impius Montanus falso asseruit. In quo &
P

Luc. 24.

Act. 2.

Act. 1.

Dominum, ut vera minimè loquentem, traducit: & Apostolos, ut promissi spe falsos ac delusos: quippè cùm alij quidam eorū loco promissum munus iniquè perceperint: siquidem cùm alij in periculis dimicarint, alii tamen præmia cōsecuti sint. Quonam autem quæso spiritu illi res miras perpetrabant, ac Gentes ad pietatem erudiebant?

τὸν κύριον ἀπαλλάττων οὐκ ἀληθεύοντα, καὶ τοὺς μαθητὰς ψευδέντας τῆς ὑποσχέσεως, ἄλλους δὲ πινὰς αὐτ' ἐκείνων τινὲς ἐπαγγελίαν κομισαμένους ἀδίκως, εἰς τὰς ἄλλων ἐν τοῖς κινδύνοις ἀθλησάντων, ἕτεροι τῶν ἐπάθλων ἀπέλαυσαν. ποῖον δὲ πνεῦματι ἐγγίγνου τὰ θαύματα, ἢ τὰ ἔθνη ἐπαίδευσεν τινὲς εὐσέβειας;

S. Isidori Epistolarum libri primi
finis.

ΘΕΟΓΝΩΣΤΩ ΠΡΕΣ- ISIDORI PELUSIOTÆ EPI-
 βυτέρω. α. stolarum Liber Secundus.
 Theognosto Presbytero. I.

ΟΙ τὸν διδασκάλους ἀρέπον-
 τα βίον μεταδίδοντες ὑ-
 φηγῆται, μὴ μόνον μέ-
 γλους κρείττους ἑαυτοῦ δια-
 τηρεῖν, ἀλλὰ καὶ θεοῖς πλεονε-
 χτήμασι πλησθέντες. τὸ μὲν γὰρ καὶ
 τῶν τυχόντων ὅτι, τὸ δὲ τῶν ἀκρῶν
 εἰς ἀρετὴν, οἳ καὶ μηδὲν φθέζουσιν,
 τραυτέρω φωνῆς, ἡσυχίας τὴν φοιτη-
 τὰς παιδεύουσιν, οὐ τὰς ἀκοὰς αὐτῶν
 τέρποντες, ἀλλὰ τὰς ψυχὰς φωτίζον-
 τες. οἳ γὰρ λόγων πλεονεχῶς ἀρε-
 σῆναι τῷ διδασκάλῳ νομίζοντες, καὶ
 τὰς ἀκοὰς ἐνοχλοῦσι, καὶ γέλωτα ὀ-
 φλισκάνουσιν, οἳ δὲ τοῖς ἔργοις ἀγρά-
 ποντες, καὶ σιγὴν ἀσκήσωσι, τὰς τῶν
 θεωρούντων παιδεύουσιν ψυχὰς. καὶ τῶν
 ἔργων ἀρετὴν ἐπεζητήσας μαθεῖν, ἱε-
 ρεῖς λαλήσατε εἰς τὴν καρδίαν ἱερ-
 σαλὴμ. πολλοὶ μὲν γὰρ οἱ ἀφ' ἐνό-
 χων ἐνοχλοῦντες, ὀλίγοι δὲ οἱ ἀφ' ἔ-
 ργων παιδεύοντες, οἳ καὶ τὸ ἱε-
 ρᾶσθαι μάλιστα προσήκει.

Εὐσταθίῳ πρεσβυτέρῳ. β.

Εἰ πάλαι εἶχεν ἡ τῶν ἀνθρώπων φύ-
 σις τὰ εἰς χαλκοκαθίαν ἀνέματα,
 διὸ καὶ πῆρες μὲν γεωργήσαντες αὐτὰς,
 διέλαμψαν, πῆρες δὲ νεκρώσαντες, δι-
 κην ἔδωσαν. νῦν ὅτε ἐπὶ τὸ κρεῖττον διε-
 κοσμήθη, καὶ μυρίοις χάρισμασιν ἐτε-
 φθη, καὶ εὐνήιος πᾶσι ἀρετῇ γέγονεν,
 οὐχ ἡ γῆ καὶ κείνη μεμυνημένη ἐστὶν αὐ-
 τῇ ἀκέραια, δεῖα δὲ τῶν αὐτοῖς χρη-
 σιμῶν. ἔτι γὰρ δεῖται ἡ νῆα τὴν
 ἄλλην εὐμερίαν προσέληψε, τῆς
 καὶ τῶν ἐμπεροῦν χαλῶν δεῖ
 νομίζειν αὐτὴν ἐπερῆσθαι. μᾶλλον
 γὰρ εἰκός ἐστι τῆς παρ' ὧν χάριτος
 καὶ κείνη δοθῆναι πλεονέκτου, ἢ
 πλεονέκτου ὑπάρχοντα νῦν ἀνιρῆσθαι.
 ἀλλὰ ταῦτα οἱ μὲν τὸς πολλὰς πέπον-

Ρæceptores ij, qui consenta-
 neam magistris vitam conse-
 ctantur, non modò reprehen-
 sione omni sublimiores se cu-
 stodiant: verū etiam diuinarum virtutum
 opibus abundant. Illud enim vulgarium
 etiam hominum est: hoc summa virtute
 prædicatorum: Qui, vt etiam nullum verbū
 emittant, silentio tamen quauis voce cla-
 riori discipulos suos erudiunt, non ipso-
 rum aures oblectantes, verū animis lumen ac
 splendorem afferentes. Nam qui magistro
 nihil præter sermonem inesse existimant,
 & aures obtundunt, & risum mouent.
 At qui operibus emicant, etiam si silentiū
 colant, spectatorum tamen animos eru-
 diunt. Atque illud est, quod ex me intelli-
 gere quæsiuisti, Sacerdotes loquimini ad
 cor Hierusalem. Multi enim sunt, qui lo-
 quendo molestiam exhibeant. Pauci au-
 tem qui operibus doceant. Quibus nimi-
 rum Dei quoque cultui consecrari ac sa-
 cerdotij munere fungi maximè conuenit.

Eustathio Presbytero. ζ.

Cum hominum natura virtutis ac pro-
 bitatis semina iam olim habuerit (vnde
 etiam quidam iis excultis claruerunt: qui-
 dam autem iisdem oppressis & extinctis
 pœnas dederunt) nunc, cum ea in melius
 ornata, sexcentisque beneficiis, tanquam
 coronis redimita atque ad virtutem obse-
 quentior tractabiliorque reddita sit, an-
 non illa quoque in ea integra & incolu-
 mia mansisse existimas: iis autem, qui ipsis
 vtantur, opus habere? Neque enim scilicet
 putandum est, cum alias dotes insuper ac-
 cepit, tum eam prioribus bonis atque cō-
 modis orbatam fuisse. est enim vero simi-
 lius, à præsentī gratia, illa quoque cum
 prius abessent, concessa fuisse: quàm cum
 prius adessent, nunc deleta & de medio

P ij

sublata. verum idem multis vsu venisse reor, quod segnibus & ignavis naucleris, qui, cum prospero vento frui liceat, in portu manentes, atque in cauponis sese volutantes, tempus accusant, ut quod ventos haudquaquam opportunè subministrarit. Ad quos optimo iure quispiam hæc verba habuerit: Nautarum segnissimi, illud quidem legem suam seruabat: vos autem temporum commoditate minimè vsi estis. Est autem diuinæ quidem prouidentiae, nauigantibus opem ferre: opera autem à se ipso quemque exigere oportet. Ad eundem igitur modum nos quoque cum diuinæ manus munere propensionem ad virtutem naturæ tributam esse perspectum habeamus, labores ipsi conferamus. Sic enim lætus ac faustus finis consequetur.

θένοι τοῖς ραβδύμοις ναυκλήροις, οἱ παρὸν ὑπολαβεῖν δεξιῶν πνεύματος ἐν τοῖς λιμέσι πρὸς ἀμύνοντες καὶ ἐν χαπηλείοις χαλινδύμνοι ἐγκαλοῦν τῇ ὥρᾳ, ὥς οὐ δέοντως χρηρησάσθαι τὰ πνεύματα. πρὸς οὓς διχαῶς αὐτοὶ εἰποῖσιν ὁρῶντες πλωτῆρων, ἡ μὲν ἐφύλαττε τὸν αὐτῆς θεσμόν, ὑμεῖς δὲ οὐκ ἐχρησάσθε τοῖς χαμοῖς. ἐστὶ δὲ τῆς μὲν θείας προνοίας ὅτι περὶ ἡμῶν τοῖς πλεῖστοι τὰ δὲ ἔργα παρ' αὐτοῦ πῶς ἀπαίτεται. καὶ ἡμεῖς τοίνυν δεδωσθαι παρὰ τῆς θείας δεξιᾶς εἰδότες τῇ φύσει τὴν περὶ τὴν ἀρετὴν ῥοπήν, σπουδὴν ἐκείνην τὴν πόνησιν, ὅπως γὰρ αἴσιον ἐκείνηται τὸ τέλος.

Τιμοθέῳ ἀναγνώστῃ. γ.

Timothæo Lectori. 3.

Sermonum craterem, vir discendi cupidissime, hoc est diuinas Scripturas, Dei sapientia miscuit, craterem inquam non melle, aut lacte, aut vino, sed doctrina & philosophia refertum, diuinis quoque gratis redimitum, qui eos à quibus abhibetur, ad virtutem ac pietatem hortatur, id nimirum efficiens, ut res terrenas negligat, atque in cælestes sese infinent: craterem inquam, non artificiosa quædam & captiones continentem, nec absurdas & infinitas naturæ contemplationes: verum celeberrimorum & clarissimorum virorum res gestas. Quorum si tum actiones, tum sermones imiteris, virtutum ornamentum es habiturus. At ne improborum quidem vitas & supplicia reticuit: ut iis cognitis, & virtutes, si libeat, imitari, & vitia fugere possis. Quæ obrem cum ex externa eruditione apiculæ instar tantum collegeris, quantum ad nostram philosophiam conducit (multa enim, si verè loqui volumus, de virtute illi differuerunt) id omne quod reliquum est, valere iube: (præsertim cum eos perpetuum sibi ipsis inuicem bellum indixisse videas. Nam & Aristoteles aduersus Platonem impetum fecit: & Stoici rursus ad-

κρατῆρα λόγων, ἢ τῶν θεῶν σοφία, ὡς φιλομαθέστε, τὰς θείας ἐκείρας γραφὰς, κρατῆρα, οὐ μέλιτος, οὐ γάλακτος, οὐκ οἴνου, ἀλλὰ παιδείας καὶ φιλοσοφίας πεπληρωμένον, καὶ θεοῖς χαρίσμασιν ἐτευχμένον, ὅστις τοὺς χρωμένους εἰς ἀρετὴν καὶ εὐσέβειαν προτρέπει, τῇ μὲν ὁπτιγείαν ἀμελεῖν παρασκευάζων, τῇ δὲ οὐρανίαν εἶσω χωρεῖν. κρατῆρα, οὐ μεθόδους περιέχοντα, ὅδε σοφίσματα, οὐδὲ φυσικολογίας ἀτόμους καὶ ἀπείρους, ἀλλ' ἔργα ἀνδρῶν ὀνομαστοτάτων καὶ ἐνδοξοτάτων, οἷς ὁμοία καὶ παράδειγμα καὶ λόγων, ἀρετῆς κόσμον ἔξουσιν. ἀλλ' οὐδὲ τῇ πᾶσι πᾶσι τῶν τῶν βίβλων καὶ τῶν τιμωρίας ἀπεσιώπησεν, ὅπως μαθὼν, τὰ μὲν χαλὰ ἔχουσιν ἐν θέλοις ζήλου, τὰ δὲ φαῦλα φεύγειν. ὅσον μὲν οὖν χρησίμων εἰς τὴν κατὰ ἡμᾶς φιλοσοφίαν ἐκ τῆς ἐξωθεν παιδείας, ὥς περὶ ἡ μέλιτι δρεψάμενος. πολλὰ γὰρ, εἰ καὶ τὰ ληθὴ λέγειν, ἀρετῆς ἕνεκεν πεφιλοσοφήκασι, τὸ λοιπὸν ἅπαν χάριν ἑα. μάλιστα δὲ αὐτὸς κατ' ἀλλήλων διαφύσσειν κεκνηκότας πόλεμον. Αἰετοῦ τε λῆς

φοτέλης μὲν γὰρ ἐπανεῖση Πλάτωνι. οἱ
 παῖδοι δὲ παρὰ τὸν ἐφεξῆς ἀντο. τοῖς
 θεοῖς χρησμοῖς ἀφ' αὐτῶν δὲ δ' αὖ
 πό. ἔγω γὰρ καὶ ἐξ ἐκείνων, καὶ ἐκ
 τέτων ἀφελόμενος, μέγα καὶ σαρτῶ
 καὶ πᾶσιν ἐστὶν χρημα. ἐπειδὴ δὲ βούλει
 γινῶμαι τί ἐστίν, ἐκέρχασεν ἡ σοφία τὸν
 ἐαυτῆς οἶνον, καὶ δι' ἡν αἴτιαν, οὐκ ἄ-
 κρατον αὐτὸν παρ' ἑθικῆς, μάνθανε δι' ὁ-
 λίστων πολλὰ τὰ θεῶν καὶ ὑπερφύη πα-
 δεύματα, λόγοις καὶ ᾠδαῖς δειγμασι
 σωματικοῖς ἐκέρχασεν. ὅ γὰρ οἶον τε ἦν
 ἡμᾶς ἄλλως νοῆσαι. τίς γοῦν ἔγνωσιν
 τῶν θεῶν νοημάτων, καὶ τ' ὁπτιγείων λό-
 γων κράσιν, οὐκ ἀπεικότως ἐκάλεισε.

Τῷ αὐτῷ. δ.

Πολλὰ ἀνεύχον χράσθαι εἰς τὸ ρῆ-
 τὸν ἀποστολικόν, εἰ μὴ ἀπέστειλας με-
 ζονα, ἢ κατ' ἐμὲ ἐκώμια τυγχάνον-
 τα, ἃ μικρὰ δὲ τὴν σιωπῇν πρῆσαι
 παρεσκεύασε. πέπαυσθ τοίνυν οὕτως
 ἐπαμῶν. τοὺς μὲν γὰρ ἀφράοντας
 ὑπὸ τῆς. τοὺς δὲ ἐχέρροντας, ἐρυθρίαν
 ᾠδὴν κελεύεις. πλὴν ἀλλ' ἀποχρῶν-
 τως ᾠδὴν κείνης, ὁλίγα περὶ τῆς ἀ-
 ποστολικῆς εἴποιμι ῥήσεως, τὸ, ἔχομεν
 τοίνυν τὸν θησαυρὸν τοῦτον ἐν ὁσσε-
 κίνοις σκεύεσι, διττήν μοι δοκεῖ ἐννοίαν
 ἔχειν, ἢ ὅτι ἔχομεν τὸν θησαυρὸν τοῦ-
 τον, τὴν τετὶ τὸν οὐράνιον πλῆστον,
 καὶ τὰ ὑπερφύη καὶ μεζονα τῆς
 ἡμετέρας ἀξίας χρείσματα ἐν τῷ
 θνητῷ τῷ σωματι, ὁσρακίαν δὲ τῆς
 κληθέντι, ἐπειδὴ παρ' ἐκ γῆς γέγονεν. ἢ
 ὅτι ἔχομεν τὸν πλῆστον τῆς θείας σο-
 φίας ἐν ταῖς ἱεραῖς γραφαῖς, εὐτελεσι καὶ
 ἰδιωτικῇς λέξεσι καὶ ᾠδαῖς δειγμασιν
 ἐμπαρῆχόμενοι. ὅτι γὰρ τὸ τοῦ διηλοῖ, ἐ-
 πὶ γὰρ καὶ τ' αἴτιαν, ἵνα ἡ ὑπερφύη τῆς
 δωάμεως ἢ τῆς Θεῆς, καὶ μὴ ἐξ ἡμῶν. οἱ
 γὰρ ὁρῶντες τὰς κήρυκας τοῦ λόγου, ἀ-
 μαθείς μὲν ὄντας καὶ ἰδιώτας καὶ ἀδυνεῖς.
 ἐτύπνοντο γὰρ καὶ ἐλαύνοντο πάντοθεν.
 ᾠδὴν μὲν δὲ καὶ νικῶντας, τὸν

uersus hunc arma induerunt. Diuinis autē
 oraculis per omnem vitæ cursum te peni-
 tus trade. Sic enim & ab illis, & ab istis, uti-
 litatem capiens, magna quædam res, & ti-
 bi ipsi, & cunctis eris. Quoniam autem in-
 telligere aues, quidnam istud sibi velit, Sa-
 pientia miscuit vinum suum, quidque cau-
 sa sit, quamobrem non purum illud pro-
 posuerit, paucis verbis multa accipe. Diui-
 na & natura sublimiora documenta cor-
 poris sermonibus & exemplis tempera-
 uit. Neque enim fieri poterat, ut alia ra-
 tione ea intelligeremus. Quapropter diui-
 narum cogitationum ac terrenorum ver-
 borum coniunctionem, mixtionem ac tē-
 perationem haud abs re appellauit.

Prout. 9.

Eidem. 4.

Permulta habuissē, quæ in Apostoli-
 cum dictum scribere, nisi maiores, quàm
 pro mea tenuitate, laudes ad me misisses:
 quæ etiam parum abfuit, quin ut scirem
 effecerint. Quare desine quæso ad hunc
 modum laudare. Nam alioqui & stultos i-
 gnaus ac supinos reddes: & prudentibus
 ac cordatis ruborem excitabis. Cæterum
 quoniam satis à me admonitus es, de A-
 postoli dicto pauca dicam. Hæc verba,
 Habemus thesaurum hunc in vasis fictili-
 bus, duplicem mihi sensum habere videtur:
 Nimirum vel ad hunc modum, Ha-
 bemus thesaurum hunc, hoc est, cælestes
 diuitias, atque excellentia & dignitate no-
 stra maiora beneficia, in mortali hoc cor-
 pore, quod fictile optimo iure appellatum
 est, quandoquidem è terra extitit. Aut hoc
 pacto: Diuinæ sapientiæ opes in sacrosan-
 ctis scripturis habemus, vilibus & abiectis
 atque indoctis verbis & exemplis inclusas.
 Nam quod hoc significet, causam quo-
 que mox subiunxit: ut sublimitas sit vir-
 tutis Dei, & non ex nobis. Nam qui verbi
 præcones indoctos ac literarum ignaros
 & infirmos esse conspiciebant (cædeban-
 tur enim, atque vndique vexabantur &
 exagitabantur) interim tamen victoriam
 ac palmam adipisci, Dei gloriam prædi-

2. Cor. 4.

cabant. Siquidem Dei virtus in Apostolorum infirmitate perspectior erat, magisque explendescibat: propterea quod cum infirmi atque imbecilles essent, robustos frangebant: & cum paupertate laborarent, diuites & copiosos vincebant: & cum rudes & indocti essent, sapientes & eruditos superabant.

Eidem. 5.

Qui superioribus temporibus Ecclesiæ status esset, ignorare mihi videris. Neque enim, si id scires, de his rebus dubio atque anxio animo fuisses. Ego verò calentibus lachrymis hoc nomine profusus, quod cum opum *scrinia* habeamus, ipsas tamen opes propter segnitiam nostram (de me loquor) amiserimus, ad ea, quæ per literas significasti, explicanda veniam. Apostoli, cum mortale corpus ac luto quouis imbecillius haberent, atque exagitarentur & vexarentur, mortuos excitabant, paralyticorum solutos artus astringebant, ægrotos sanitati reddebant, dæmones profligabant, futura prædicebant, Spiritus sancti præsentiam hominibus conciliabant. An non enim Simonem ad eos his verbis vitæ audisti, Date & mihi hanc potestatem, ut cuicumque manus imposuero, accipiat Spiritum sanctum? Quidnam est quod cum his opibus comparari possit? Quid his præstantius & excellentius? Equidem ipse, si quis totius terræ Imperia, hoc est Assyriorum, Persarum, Macedonum, & Romanorum collegerit, atque sermonis vi & facultate vnum ex omnibus effecerit, illudque cum his diuitiis compararit, eum ut stultum ac stolidum puerum, quicquam rerum naturam internoscere nequeat, condemnarint. Quod si, quæ his maiora sunt, animo perpendas, maiores diuitias perspicies. Domini omnium rerum contubernales mensæque confortes extiterunt: diuini colloqui honore affecti, ac doctrina naturæ captum superante ornati atque instructi sunt: ad filiorum adoptionem, Deique amicitiam peruenierunt. Etenim velut præfecti quidam erant circum regem:

Θεὸν ἐδούλαζον· ἡ γὰρ διύαμις τῆ θεοῦ ἐν τῇ ἀσθενείᾳ τῆς ἀποστόλων ἐδείκνυτο μειζόνως καὶ διέλαμπεν, ὅτι ἀσθενεῖς ὄντες, τῆς ἰχυρῶν ἀειεγένοντο, καὶ πενήτες ὄντες, τῆς πλοσίων σκράτου, καὶ ἰδιώται τυγχάνοντες, τῆς σοφῶν ἀειήσαν.

Τῷ αὐτῷ. ε.

Εοικας τὴν χάρισσιν τῆς ἐκκλησίας, τὴν ὅτι τῆς περὶ τῶν χροῶν ἀγνοῶν. οὐ γὰρ ἂν γινώσκων περὶ τῶν ὑπορήσας. ἐγὼ δὲ δακρύσας θερμῶς, ὅτι τὰς ψυχὰς ἔχοντες τοῦ πλούτου, τὸν πλῆτον αὐτοῦ ἀφ' ῥαθυμίας, τὸν ἐμαυτοῦ φημι μέρος, ἀπωλέσασθαι, ὅτι τὸ σαφηνίσαι τὰ δηλωθέντα ἤξεω· οἱ ἀπόστολοι σώματα ἔχοντες θνητὸν, καὶ πολλὸν πᾶν τὸ ἀσθενέστερον, ἐλαυνόμενοι τε καὶ διωκόμενοι νεκροὺς ἤγειρον, ἀδελυπκοὺς ἐσφίγγον, νοσοῦντας ἰῶντο, δαίμονας ἤλαινον, πορνοφίλους τὰ μέλλοντα, πνεύματος ἀγίου παρουσίαν προέξενον· ἡ οὐκ ἠκούσας τοῦ Σίμωνος φήσαντος αὐτοῖς, δεῖτε καὶ μοι τὴν ἐξουσίαν ταύτην, ἵνα ὅταν ἐπιθῶ τὰς χεῖρας, λαμβάνῃ πνεῦμα ἅγιον· τί τοῦτο τοῦ πλῆτους ἴσους; τί δὲ πικρὰ φέρετον; ἐγὼ εἰπάσης τῆς γῆς συναγαγὼν τις τὰς βασιλείας τῶν ἀσυνείων λέγω, καὶ περσῶν, καὶ μακεδόνων, καὶ ῥωμαίων, μίαν τῷ λόγῳ ποιήσας, καὶ παρὰ ἄλλοις τῷ τῷ πλῆτῳ, ὡς ἀνοήτως παῖδες καταγνώσκει, καὶ μὴ εἰδότος ἀφ' ἧς κρίνειν τὰ γινώσκων φύσιν· εἰ δὲ καὶ τὰ τέτοιον μέζονα ἐννοήσας, μέζονα ὅφει τὸν πλῆτον, σωέποι καὶ ὁμοτράπεζοι τοῦ πάντων δεσπότης γένηνται, ἀμιλίας κατηξιώθησαν θείας, παρδούσεως ὑποφύου, ὑποθεσίας καὶ φιλίας ἐν τῷ ἐγένοντο· οἷον γὰρ ὑπαρχοίτινες ἦσαν περὶ τὸν βασιλέα, καὶ ἀσπείρες τῷ ἡλίῳ τῆς διακοσμήσεως συμπαιπολοῦντες, καὶ δακρυνοὶ ἔχοντες ἐλπίδας ἐλἐφαντος, ἵσως γέρας ἀνθρώπων

πινον

πινον ὠδινύσας, ἀλλ' ἐξυσίαν, οἷαν ὅδ' οἱ τῆς γῆς βασιλεῖς ἐχουσιν. ἐρρέθη γὰρ αὐτοῖς, ὅσα ἐὰν δῆσητε ἐπὶ τῆς γῆς, ἔσται δεδεμμένα ἐν τοῖς ἔθροισι, καὶ ὅσα ἐὰν λύσητε, ἔσται λελυμμένα. εἰ δὲ καὶ τὰ ἐκ εἰσὲς ἐπηγγελμένα αὐτοῖς ἀγαθὰ λογίσασθε, πλέον ἐκπλαγίσθη. εἰ δὲ πῶς ἀπίστευται τοῖς μέλλουσιν, ὑπὸ τῆς παρόντων ὑπόδειξις λαμβανέτω. ὁ γὰρ γῆς τε καὶ θαλάττης βασιλεύων, ἀπεισιν εἰς τὸ μῆμα τῶ ἀλίεως τὰ ὅσα περ ἐπιυξόμορος. εἶδες τὸν ἀκήρατον πλούτον ἐν ὄσρακίνοις σκεύεσι κέμενον; θεὰ καὶ τίω θείαν σοφίαν εὐτελέσι λόγοις καὶ παραδείγμασι κραθεῖσαν. εἰ γὰρ πρὸς τίω αὐτῆς ἀξίαν μόνον προσέχει ὁ Θεός, καὶ μὴ πρὸς τίω ὠφελείαν τῆς ἐντευξομένων, ἔθροισι αὖ καὶ θεοῖς λόγοις τε καὶ παραδείγμασιν ἐχρήσατο. ἀλλ' ἐπειδὴ ἀνθρώποις ἐνυμοθετεῖ ἀσθενέσι τυγχάνουσι, καὶ ἀνθρωπίνων δεομένων λόγων, ἔπειτα γὰρ ῥαδίως τὰ ὑπὲρ αὐτῶν νοῆσαι ἠδ' ὑμῶντο, ἰδιωτικῶς λέξεσι ἐκέρρασε τὰ θεῖα μαθήματα, ἵνα καὶ γυνὴ καὶ παῖς καὶ ἀπάντων ἀνθρώπων ἀμαθέστατος κερδάνῃ τι καὶ ἐξ αὐτῆς τῆς ἀκροάσεως τῆς γὰρ τῆς πολλῶν καὶ ἀγελαοτέρων φροντίδας σωτηρίας ὁ λόγος, σαφηνεία τοσαύτη ὡς φιλανθρωπίαν τῶ νομοθέτη κραθεῖς, οὐδένα τῆς χτ' διώματι ὠφελείας ὑποστρεῖν. ἔτε δὲ τῆς σοφωτέρων ἡμέλησιν. ἐν τοσαύτῃ γὰρ σαφηνείᾳ ἔπας ὑπόρρητοι λόγοι καθαῖροι θησαυροὶ πινεσὶ ἐνοικοῦσιν, ὡς καὶ τῆς σοφωτάτης καὶ ἐλλογιμωτάτης τῶ ἀνθρώπων πρὸς τὸ βάθος τῆς νοημάτων ἰλιγίσαν, καὶ ὡς ἀχρῶν πολλὰς τῶ ἀκαταλήπτῳ τῆς σοφίας.

ac velut stellæ vnà cum iustitiæ Sole cursum obeuntes: atque non eburneas quasdam tabellas, quæ humanū aliquod præmium & honorē parturirent, verūm eiusmodi potentiam atque auctoritatem, quā ne terreni quidem reges habent, accipientes. Iplis enim dictum est: Quæcunque ligaueritis super terram, erunt ligata & in cœlis: Et quæcunque solueritis, soluta erunt. Quod si ea etiam quæ in futuro *Math. 18.* æuo iplis promissa sunt, cum animo tuo reputes, magis adhuc obstupesces. Porro si quis futuris diffidit, à præsentibus argumentum sumat. Nam qui & terræ & maris imperium obtinet, ad piscatoris sepulchrū exosculandorum ossium causa se cōfert. An non immortales opes in fictilibus vasis conditas perspexisti? Vide iam diuinam quoque sapientiam abiectis sermonibus & exemplis temperatam. Nam si Deus dignitatis tantum suæ rationem habuisset, ac non potius legentium vtilitati consultum voluisset, cælestibus profecto ac diuinis sermonibus & exemplis vsus fuisset. Quoniam autem hominibus, qui infirma & imbecilli natura præditi erant, atque humanis verbis (sic enim ea, quæ ipsorum captum excedebant, intellectu facile consequi poterant) opus habebant, leges perscribebat: idcirco rudibus & incultis verbis cælestes disciplinas temperauit: vt & mulier & puer, & omnium etiam mortalium indoctissimus, ex ipsa quoque auditione commodi aliquid perciperet. Siquidem plebeiorum ac gregalium hominum saluti prospiciens diuinus sermo, tanta ob legislatoris humanitatem & benignitatem perspicuitate temperatus est, vt neminem ea, quæ iplis viribus respondeat, vtilitate priuet. Quanquam ne eruditiorum quidem commoda neglexit. Nā in tanta perspicuitate tam arcani sermones, velut thesauri quidā insident, vt sapientissimi etiā & eloquentissimi quique homines ad sententiarum profunditatē æstuēt, animique vertigine afficiātur, atque etiā persæpe sapientiæ magnitudini, vt quā consequi ac percipere nequeant cedendum sibi esse ducant.

Eustathio Presbytero. 6.

Qui præclaram ac luculentam victo-
riam adipisci studet, acceptas iniurias &
contumelias non modò forti ac strenuo
animo ferre debet: verùm etiam plura ei,
à quo iniuria afficitur, præbere, quàm ipse
accipere cupiat, improbæque cupiditatis
ipsius metas liberalitatis suæ copia supera-
re. Quod si hæc ab hominum sensibus &
iudicio remota esse videntur, à cælis sen-
tentiam feremus, illincque hanc legem re-
citrabimus: Neque enim dixit Saluator, Si
quis in dextram maxillam alapam tibi im-
pegerit, forti animo id patere ac conquies-
ce (hoc enim nullis etiam præceptis & cõ-
filiis instructi quidam philosophiæ laude
clari atque insignes homines, atque ex le-
ge ipsis à natura insita vitam moderantes,
præstiterunt.) verùm illud adiecit, ut alte-
ram quoque ad excipiendam plagam pro-
ptam ac paratam habeas. Nam in hoc de-
mum præclara & splèdida victoria sita est.
Illud enim philosophicum est: hoc naturâ
præstantius, & cæleste,

Math. 5.

Athanasio. 7.

Quisquis visendam & excellentem
temperantiæ pulchritudinem conspicu-
tus, ipsius amore minimè captus ac suba-
ctus est, hic me iudice à pulchrarum re-
rum amore alienus esse censetur.

Iunia. 8.

Non corporis duntaxat castitate, vir sa-
piens & erudite, verùm etiã quietis atque
i. Cor. 7. otij amore diuus Paulus virginitatem
definit.

Iosepho Presbytero. 9.

Omnibus viribus, optime vir, ipsam
virtutem consecrari oportet: ac non in ea
opinionem versari, ut tibi satis esse putes,
quòd Monasticam vitam colere videa-
ris.

Εὐσταθίῳ πρεσβυτέρῳ. 6.

Χρὴ τὸν βυλόμενον λαμπαρὰν ἀνα-
δήσασθαι νίκην, μὴ μόνον ὑβριζόμενον
καὶ ἀδικόμενον φέρειν γεννάως, ἀλλὰ
καὶ πλείονα παρέχειν τῷ ἀδικουμένῳ
βούλεται λαβεῖν, καὶ τὰς ὁρὰς τῆς πο-
νηρᾶς ἐπιθυμίας ἐκείνης τῇ δαφνείᾳ
τῆς οἰκείας ὑπερβαίνει φιλοτιμίας.
εἰ δέ σοι παρέδοξα εἶναι δοκεῖ ταῦτα,
ἀπὸ τῆς ἑρανῶν τιμῆς ψῆφον οἴσομεν,
καὶ τὸν νόμον τῶτον ἐκείνην ἀναγνωσό-
μεθα. ὅτε γὰρ εἶπεν ὁ σωτὴρ, Εἰάν τις
σε ῥαπίσῃ εἰς τὴν δεξιάν σου ἄνωγα, φέ-
ρε γεννάως, καὶ ἡὺς χάριζε. ἤνυσαν γὰρ
τὸ καὶ ἀνευ ὑποθηκῶν πινὲς ὅτι
φιλοσοφία ἀφλάμψαντες, καὶ τῷ
ἐμφύτῳ νόμῳ πολιτευσάμενοι· ἀλλὰ
προσέθηκε τὸ καὶ τὴν ἄλλην τῷ τύ-
πῳ ἐτοιμῇ πρὸς τὴν πληγὴν πα-
ρέχειν. αὐτὴ γὰρ ἡ λαμπρὰ νίκη· τὸ
μὲν γὰρ φιλόσοφον, τὸ δὲ ὑπερφύε-
σαι καὶ οὐδέ τι.

Αθανασίῳ. 7.

Ὅστις τὸ ἀποβλεπὸν καὶ ὑπερβα-
λὸν τῆς σωφροσύνης κάλλος θεασά-
μενος, οὐκ ἐδαμάσθη τῷ φίλτρῳ,
οὗτος ἀνέσχετος τῇ χαλῶν παρ' ἐμοὶ
κειτῇ γεγράφθω.

Ἡ ἐπίστα. 8.

Οὐ τῇ τῆς σώματος ἀγνείᾳ μόνον,
ὡ σοφὲ, ἀλλὰ καὶ τῇ ἀπαρρητοσύνῃ
τὴν παρθεσίαν ὁ θεασάμενος ὁρίζεται
Παῦλος.

Ἰωσήφ πρεσβυτέρῳ. 9.

Παντὶ δίδεναι ὡς ἐέλπτε, προσέκει
τὴν ἀρετὴν, ἀλλ' οὐκ ἀρκεῖν ἡγεῖται
δοῦναι τὸ δοκεῖν ἀσκεῖν.

Χαίρει.

Χαρήμωνι, Ανατολίῳ, Γοτθίῳ,
Μάρωνι. ι.

Επειδὴ τοῖς ἀγίοις ὁ βίος ὁ ὑμέτερος
δακρύων γέρονται ὑποθέσεις ἀενάων,
λογισμοῖς δὲ ἢν αἰτίαν χειριανοῦ
φάσκοντες εἶναι, ὅτι κέλειον ἀλγῆτε
βίον, ὅτε ἔργον ἀκολασίας καὶ ἀλα-
ψαντες ἄσπρακτοι, ὅτε λόγον ἀχρὸν
ἄρρητον, γέγραφα παραινῶν, ὅπως γνω-
σιμαχίσαντες, ἐαυτοὺς μὲν ἀχρῶν καὶ
ὀνειδῶν, καὶ τῆς μελλούσης ἀδεχά-
σθαι κρίσεως, τοὺς δὲ ἀγίους τῆς ἐφ' ἐαυ-
τοῖς λύπης, τίω δὲ ἐκκλησίαν δυσεκ-
πλήτως κηλίδος ἀπαλλάξῃτε.

Στρατηγῷ ὁπισιότῳ νεωστὶ κατα-
στάντι. ια

εἰς.

Ἰοθι πιμώτατε, ὅτι ἐν παντὶ μὲν τῷ
βίῳ, μάλιστα δὲ νῦν ὁπιβάντων τοῖς
ἔργοις τῆς δοξάσεως μὲν εἶναι ἀρχῆς, οὐ-
σης δὲ λειτουργίας, δίχως ἂν εἴης κο-
λάσειν τὰς αὐτῶν ὁπιθυμίας, ὥστε μη-
δεὸς τῷ παρὰ τοῖς ὑπηκόοις φάυ-
λων ἠπιάσαι. καὶ γὰρ ἀχρῶν εἰ
τοῖς ἀρχιερεῶσι ὁπιτάττειν βελό-
μνος, φερεθείης μὲν σαυτὸ ἄρ-
χειν δυνάμνος.

Γαίῳ. ιβ.

ὡκλῆς π.

Ὅτι ἡ κακία τὸ τερπνὸν ὀλέθειον ἔ-
χει, ἡ δ' ἀρετὴ τὸ ὁπίπνον, εὐκλέε-
σαιτε, καὶ εὐδόκιμον, ἰδρῶσι γὰρ ἡ-
δέως ἀρδένεται ἡ εὐδοκίμοις, οἶδα-
καὶ τοίνυν τίω μὲν φεύγειν, τῆς δ'
ἀποεῖς ἔχει.

Εὐτονίῳ ἀρχιερεῖ. ιγ.

Τόσῳτον οἱ συνοικοῦντες τῇ ἀρετῇ
τῷ ἀμοιρούμεν αὐτῆς διετηνάζουσιν,
ὅσοι ἀνθρώποι μὲν τῷ θεῷ, ἀγγε-
λοι δὲ τῷ ἀνθρώπῳ. καὶ γὰρ τοῖς πε-

Charemoni, Anatolio, Gotthio, Ma-
roni. 10.

Quoniam vita vestra perenniū lachry-
marum causam & materiam sanctis viris
præbuit (considerantibus nimirum quid-
nam causæ sit, quod vos, cum Christianorū
nomen vsurperis, Epicuream tamen vitam
ducatis, ut qui nec vllum libidinis atque
intemperantiæ facinus non perpetratum,
nec fœdum vllum & obscœnum sermo-
nem non prolatum reliqueritis) hac epi-
stola vos moneo ut ab improba vitæ ratio-
ne animum adducentes, & vos ipsos pro-
bris atque infamia, futuriq; iudicij seue-
ritate, & sanctos viros ea, in qua, vestra
causa versantur, mœstitia, ac denique Ec-
clesiam graui, nec facilè eluenda macula
liberetis.

Strategio, Episcopo nuper instituto. 11.

Illud scias velim, vir præstātissime, quod
cum in omni vitæ curriculo, tum nunc
præsertim cum ad fines, non tam imperij,
ut tu existimasti, quàm officij ac ministe-
rij ascendisti, æquum sit cupiditates iam
tuas reprimere atque coercere: ita ut vi-
tiorum eorum, quibus subditi laborant,
nulli succumbas. Turpissimum enim fue-
rit, si iis qui tibi subsunt, imperare cupiens
ita affectus esse deprehendaris, ut ne tibi
quidem ipsi præesse queas.

Caio. 12.

Non te fugit, vir clarissime, vitium qui-
dem pestiferam voluptatem habere: virtu-
tem autem laborem cum gloria nominis-
que splendore coniunctum. Siquidē glo-
ria sudoribus libenter irrigatur. Oporteret
igitur illud fugere, hanc autem mordicus
retinere.

Eutonio Diacono. 13.

Qui virtutem contubernalem habent,
iis, qui ipsius expertes sunt, tantum præ-
stant, quātum homines belluis, & Angeli
hominibus antecellunt. Siquidem per fo-